

Budapest,
1999. március 12.,
péntek

21. szám I. kötet

Ára: 1395,- Ft

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
1999: IV. tv.	1395
1999: V. tv.	1396
1999: VI. tv.	1398
1999: VII. tv.	1461
1999: VIII. tv.	1470
1999: IX. tv.	1474
1999: X. tv.	1477
1999: XI. tv.	1488
1999: XII. tv.	1498
1999: XIII. tv.	1499
1999: XIV. tv.	1503
1999: XV. tv.	1513
1999: XVI. tv.	1523
1999: XVII. tv.	1534
1999: XVIII. tv.	1537

- A Magyar Köztársaság és a Nyugat-európai Unió között Brüsszelben, 1996. október 1-jén aláírt Biztonsági Megállapodás megerősítéséről és kihirdetéséről 1395
- A Magyar Köztársaság Kormánya és a NATO között Brüsszelben, 1994. július 5-én aláírt Biztonsági Megállapodás és az annak mellékletét képező Ügyvezetési Szabályzat megerősítéséről és kihirdetéséről 1396
- Az Európai Hagyományos Fegyveres Erőkről szóló Szerződés és kiegészítő dokumentumainak együttes kihirdetéséről 1398
- A Magyar Köztársaság és a Dél-afrikai Köztársaság között a kettős adóztatás elkerüléséről a jövedelemadók területén Budapesten, 1994. március 4-én aláírt Egyezmény kihirdetéséről 1461
- A Magyar Köztársaság és az Egyiptomi Arab Köztársaság között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről Kairóban, 1995. május 23-án aláírt Megállapodás kihirdetéséről 1470
- A Magyar Köztársaság Kormánya és az Indonéz Köztársaság Kormánya között a beruházások ösztönzéséről és védelméről Jakartában, 1992. május 20-án aláírt Megállapodás kihirdetéséről 1474
- A Magyar Népköztársaság Kormánya és az Indonéz Köztársaság Kormánya között a kettős adóztatás elkerülésére és az adóztatás kijátszásának megakadályozására a jövedelemadók területén Jakartában, 1989. október 19-én aláírt Egyezmény kihirdetéséről 1477
- A Magyar Köztársaság és Írország között a kettős adóztatás elkerüléséről és az adóztatás kijátszásának megakadályozásáról a jövedelemadók területén Dublinban, 1995. április 25-én aláírt Egyezmény kihirdetéséről 1488
- A Magyar Köztársaság Kormánya és Kanada Kormánya között az 1992. április 15-én aláírt, az 1995. évi XVI. törvénnyel kihirdetett kettős adóztatást elkerülő Egyezményhez kapcsolódó, Budapesten, 1994. május 3-án aláírt Jegyzőkönyv kihirdetéséről 1498
- A Magyar Köztársaság és a Kazah Köztársaság között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről Budapesten, 1994. december 7-én aláírt Megállapodás kihirdetéséről ... 1499
- A Magyar Köztársaság és a Kazah Köztársaság között a kettős adózás elkerülésére és az adóztatás kijátszásának megakadályozására a jövedelem- és a vagyonadók területén Budapesten, 1994. december 7-én aláírt Egyezmény kihirdetéséről 1503
- A Magyar Köztársaság Kormánya és a Kínai Népköztársaság Kormánya között a kettős adóztatás elkerülésére és az adóztatás kijátszásának megakadályozására a jövedelemadók területén Pekingben, 1992. június 17-én aláírt Egyezmény kihirdetéséről 1513
- A Magyar Köztársaság és Kuwait Állam között a kettős adóztatás elkerülésére a jövedelem- és a vagyonadók területén és gazdasági kapcsolataik előmozdítására Kuwaitban, 1994. január 17-én aláírt Egyezmény kihirdetéséről 1523
- A Magyar Köztársaság és a Moldovai Köztársaság között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről Budapesten, 1995. április 19-én aláírt Megállapodás kihirdetéséről 1534
- A Magyar Köztársaság és a Moldovai Köztársaság között a kettős adóztatás elkerülésére és az adóztatás kijátszásának megakadályozására a jövedelem- és vagyonadók területén Budapesten, 1995. április 19-én aláírt Egyezmény kihirdetéséről ... 1537

TARTALOMJEGYZÉK

Oldal

1999: XIX. tv.	A Magyar Köztársaság Kormánya és Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága Kormánya között a minősített védelmi információk kölcsönös védelméről szóló, Londonban, 1998. szeptember 7-én aláírt Megállapodás megerősítéséről és kihirdetéséről	1547
1999: XX. tv.	A Magyar Köztársaság Kormánya és az Orosz Föderáció Kormánya között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről Moszkvában, 1995. március 6-án aláírt Megállapodás kihirdetéséről	1551
1999: XXI. tv.	A Magyar Köztársaság és az Orosz Föderáció között a kettős adóztatás elkerüléséről a jövedelem- és a vagyonadók területén Budapesten, 1994. április 1-jén aláírt Egyezmény kihirdetéséről	1554
1999: XXII. tv.	A Magyar Köztársaság Kormánya és a Portugál Köztársaság Kormánya között a beruházások kölcsönös elősegítéséről és védelméről Budapesten, 1992. február 28-án aláírt Megállapodás kihirdetéséről	1564
1999: XXIII. tv.	A Magyar Köztársaság és Románia között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről Bukarestben, 1993. szeptember 16-án aláírt Megállapodás kihirdetéséről	1567
1999: XXIV. tv.	A Magyar Köztársaság és a Szlovák Köztársaság között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről Pozsonyban, 1993. január 15-én aláírt Megállapodás kihirdetéséről	1570
1999: XXV. tv.	A Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovén Köztársaság Kormánya között a minősített katonai információk és eszközök védelméről szóló, Misesfán, 1998. október 5-én aláírt Egyezmény megerősítéséről és kihirdetéséről	1574
1999: XXVI. tv.	A Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovén Köztársaság Kormánya között a védelmi és katonai együttműködésről szóló, Misesfán, 1998. október 5-én aláírt Megállapodás megerősítéséről és kihirdetéséről	1577
1999: XXVII. tv.	A Magyar Köztársaság és a Török Köztársaság között a beruházások kölcsönös ösztönzéséről és védelméről Ankarában, 1992. január 14-én aláírt Megállapodás kihirdetéséről	1579
1999: XXVIII. tv.	A Magyar Köztársaság és a Tunéziai Köztársaság között a kettős adóztatás elkerülésére a jövedelemadók területén Tuniszban, 1992. október 22-én aláírt Egyezmény kihirdetéséről	1582
1999: XXIX. tv.	A Magyar Köztársaság és Ukrajna között a beruházások elősegítéséről és kölcsönös védelméről Kijevben, 1994. október 11-én aláírt Megállapodás kihirdetéséről	1592
1999: XXX. tv.	A Magyar Köztársaság és Ukrajna között a kettős adóztatás elkerüléséről és az adóztatás kijátszásának megakadályozásáról a jövedelem- és vagyonadók területén Kijevben, 1995. május 19-én aláírt Egyezmény kihirdetéséről	1595
1999: XXXI. tv.	A Magyar Népköztársaság Kormánya és az Uruguayi Keleti Köztársaság Kormánya között a kettős adóztatás elkerülésére a jövedelem- és a vagyonadók területén Montevideóban, 1988. október 25-én aláírt Egyezmény kihirdetéséről	1606
8/1999. (III. 12.) GM r.	A rendkívüli állapot feladatainak ellátásához nélkülözhetetlen hadkötelesek meghagyásával kapcsolatos követelmények meghatározásáról szóló 42/1995. (VIII. 31.) IKM rendelet módosításáról	1616
42/1999. (III. 12.) KE h.	Közigazgatási államtitkár kinevezéséről	1625
43/1999. (III. 12.) KE h.	Bíró felmentéséről	1625
44/1999. (III. 12.) KE h.	Egyetemi tanári felmentésekről	1625
	A Központi Kárrendezési Iroda közleménye az 1999. április 20—30-ig terjedő időszak — I., II/1. és II/2. földalapra vonatkozó — termőföld árveréseiről	1626
	A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt szövege*	
	A büntetőeljárásról szóló 1973. évi I. törvény módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt szövege*	

* A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény, valamint a büntetőeljárásról szóló 1973. évi I. törvény módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt szövegét a Magyar Közlöny 1999. évi 21. számának II. kötete tartalmazza, melyet az előfizetők kérésére a Szerkesztőség megküld (telefon: 266-9295/237 és 238 mellék; fax: 338-4746; postacím: 1394 Budapest 62, Pf. 357).

II. rész JOGSZABÁLYOK**Törvények****1999. évi IV.
törvény**

**a Magyar Köztársaság és a Nyugat-európai Unió között
Brüsszelben, 1996. október 1-jén aláírt Biztonsági
Megállapodás megerősítéséről és kihirdetéséről***

1. § Az Országgyűlés a Magyar Köztársaság és a Nyugat-európai Unió között Brüsszelben, 1996. október 1-jén aláírt Biztonsági Megállapodást (a továbbiakban: Megállapodás) e törvénnyel megerősíti.

2. § A Megállapodás hivatalos magyar nyelvű szövege a következő:

**„Biztonsági Megállapodás
a Magyar Köztársaság
és a Nyugat-európai Unió között**

A Magyar Köztársaság és a Nyugat-európai Unió (NYEU) (a továbbiakban: Felek),

— tekintettel a NYEU Tanácsának a közép-európai államokkal közösen, 1992. június 19-én, Bonnban megtartott rendkívüli miniszteri ülését követően elfogadott Nyilatkozatára,

— tekintettel a NYEU Tanácsának 1994. május 9-i miniszteri ülésén elfogadott Kirchbergi Nyilatkozatára,

— tekintettel a NYEU Tanácsának 1994. november 14-i noordwijki miniszteri ülésén meghozott döntéseire,

— tekintettel arra, hogy a hatékony együttműködés maga után vonja a Felek közötti minősített információk és anyagok cseréjét,

— egyetértve azzal, hogy a NYEU Tanácsának 1992. június 19-i miniszteri ülésén elfogadott Petersbergi Nyilatkozatában rögzített kapcsolatok és együttműködés keretei között a humanitárius jellegű missziók, a békefenntartó és válságkezelő műveletek tárgyában konzultációkat folytatnak,

a következőkben állapodtak meg:

1. Cikk

A Felek:

1. védik és őrzik bármelyik Fél által rendelkezésre bocsátott minősített információkat és anyagokat, továbbá azon információkat és anyagokat, amelyek ezen Szerződés

alapján keletkeznek vagy a Felek egymás rendelkezésére bocsátanak;

2. a másik Félől származó információk és anyagok tekintetében változtatás nélkül megtartják a másik Fél által megadott biztonsági minősítést, és ezen információk és anyagok védelméről ennek megfelelően gondoskodnak;

3. ezen információkat és anyagokat nem használják fel más célokra, mint amelyeket az anyag kibocsátója meghatározott, illetve mint amilyen célból az információt átadták;

4. ezen információkat és anyagokat a kibocsátó hatóság hozzájárulása nélkül harmadik Félnek nem adják át.

2. Cikk

A jelen Megállapodás 1. Cikkének megfelelően, a Magyar Köztársaság nemzeti biztonsági hatóságot és biztonsági szervezetet hoz létre, továbbá a NYEU Biztonsági Szabályzatában meghatározott alapelveken és a biztonsági követelményekre vonatkozó minimális szabványon alapuló programokat dolgoz ki, amelyeket a Felek biztonsági rendszereikbe beépítenek annak érdekében, hogy biztosítsák a védelem közös szabványának alkalmazását. Ezen túlmenően a Magyar Köztársaság felkészült arra, hogy a NYEU Biztonsági Szabályzatát alkalmazza a NYEU minősített információinak védelmében.

3. Cikk

1. A Felek biztosítják, hogy a joghatóságuk alá tartozó minden olyan személyt leellenőriznek, megfelelő biztonsági vizsgálatnak vetnek alá, és biztonsági felelősségéről részletesen tájékoztatnak, aki hivatalos kötelezettségei ellátása közben kapcsolatba kell hogy kerüljön, vagy kapcsolatba kerülhet a jelen Megállapodás alatt kicserélésre kerülő minősített információkkal vagy anyagokkal, mielőtt betekintési jogot kap ilyen információk és anyagok vonatkozásában.

2. A biztonsági átvilágítási eljárás úgy kerül kialakításra, hogy egy adott személy esetében — figyelembe véve a személy hűségét és megbízhatóságát — meghatározza, vajon hozzáférhet-e minősített információkhoz anélkül, hogy a NYEU Biztonsági Szabályzatban meghatározottak szerinti biztonsági kockázat keletkezne.

4. Cikk

A Felek kölcsönös segítséget nyújtanak egymásnak olyan biztonsági ügyek vonatkozásában, amelyben közösen érdekeltek.

* A törvényt az Országgyűlés az 1999. március 2-i ülésnapján fogadta el.

5. Cikk

1. A Magyar Köztársaság és a NYEU Tanács biztosítja, hogy az ezen Megállapodás vonatkozó előírásait mind a Magyar Köztársaság, mind a NYEU alkalmazza.

2. A NYEU Tanács irányítása alatt és a NYEU Tanács nevében a Főtitkár felelős azon minősített információk és anyagok védelmére hozott biztonsági intézkedésekért, amelyek cseréjére a jelen Megállapodás alapján kerül sor.

3. A Magyar Köztársaság részéről a Magyar Köztársaság nemzeti biztonsági hatósága felelős azon minősített információk és anyagok védelmére hozott biztonsági intézkedésekért, amelyek cseréjére a jelen Megállapodás alapján kerül sor.

4. A Magyar Köztársaság és a NYEU közötti viszonyosági intézkedések kidolgozására kerül sor, hogy meghatározzák:

— a NYEU ismérveknek megfelelően a NYEU minősítési szintjeinek érvényesítésével a Felek által az egymásnak átadott minősített információk védelmére kialakítandó biztonsági előírásokat,

— a NYEU és a Magyar Köztársaság közötti összeköttetést.

5. A NYEU Biztonsági Irodája jogosult arra, hogy időszakos ellenőrzést folytasson a Magyar Köztársaság rendelkezésére bocsátott, a NYEU által minősített információk védelmére megtett intézkedések hatékonyságát illetően.

6. Cikk

Jelen Megállapodás semmilyen módon nem korlátozza a Feleket abban, hogy más államokkal vagy szervezetekkel, ugyanezen célból kétoldalú megállapodásokat kössenek. A meglévő kétoldalú megállapodások változatlanul maradnak.

7. Cikk

1. A Felek a Magyar Köztársaság és a NYEU Tanács kellő felhatalmazásával bíró hatóságának aláírásával fejezi ki szándékukat a jelen Megállapodásban foglaltak betartására.

2. A Megállapodás az arra felhatalmazást adó szervek által megkövetelt kellő eljárás befejeződése után lép hatályba, de annak rendelkezéseit az aláírást követő harmincegyedik naptól alkalmazni kell.

8. Cikk

Ezen Megállapodást bármelyik Fél a másik Félnek átadott írásbeli értesítéssel mondhatja fel. A felmondás az értesítésnek a másik Fél által történt kézhezvételét követő

hat hónap múlva lép hatályba, de nem érinti a jelen Megállapodás előírásai alapján addig vállalt kötelezettségeket.

A fentiek tanúbizonyságául a Magyar Köztársaság és a NYEU Tanács által kellő felhatalmazással bíró alulírottak aláírták a jelen Megállapodást.

Készült, Brüsszelben, 1996. október 1. napján, két példányban, angol és francia nyelven, amelyek mindegyike egyformán hiteles, s amelyeket mindkét Félnél letétbe helyeznek.

A Magyar Köztársaság
részéről:

Dr. Simonyi András s. k.

A NYEU Tanács
részéről:

J. Cutileiro s. k.”

3. § A törvény a kihirdetése napján lép hatályba.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1999. évi V. törvény

**a Magyar Köztársaság Kormánya és a NATO között
Brüsszelben, 1994. július 5-én aláírt Biztonsági
Megállapodás és az annak mellékletét képező
Ügyvezetési Szabályzat megerősítéséről
és kihirdetéséről***

1. § Az Országgyűlés a Magyar Köztársaság Kormánya és a NATO között Brüsszelben, 1994. július 5-én aláírt Biztonsági Megállapodást és az annak mellékletét képező Ügyvezetési Szabályzatot (a továbbiakban: Megállapodás) e törvénnyel megerősíti.

2. § A Megállapodás hivatalos magyar nyelvű szövege a következő:

**„Biztonsági Megállapodás
a Magyar Köztársaság és az Észak-atlanti Szerződés
Szervezete között**

A Magyar Köztársaság Kormánya, amelyet *Granasztói György* nagykövet úr *őexcellenciája*, a NATO Központ mellé rendelt állandó összekötő képvisel, és

az Észak-atlanti Szerződés Szervezete, amelyet *dr. Manfred Wörner*, az Észak-atlanti Szerződés Szervezetének főtitkára képvisel,

* A törvényt az Országgyűlés az 1999. március 2-i ülésnapján fogadta el.

figyelembe véve, hogy a Magyar Köztársaság és az Észak-atlanti Együtműködési Tanács (NACC)/Társulás a Békéért (PfP) szervezetének társult tagországa,

miután megegyeztek a politikai és biztonsági vonzatú témákról történő konzultálásban, valamint a politikai és katonai együttműködés kiterjesztésében és erősítésében Európában,

felismerve, hogy a hatékony együttműködés ezen vonatkozásában együtt jár az érzékeny és/vagy bizalmas információknak a felek közti cseréjével,

megállapodnak a következőkben:

1. Cikk

A Felek

- (i) védik és őrzik a másik Fél információját és anyagát;
- (ii) minden erőfeszítést megtesznek, hogy biztosítsák, hogy amennyiben az információ vagy anyag minősített, a származtató bármelyik Félnek az információra és anyagra vonatkozó biztonsági minősítését fenntartják, és az ilyen információt és anyagot védik az egyeztetett közös normák szerint;
- (iii) a vonatkozó programok keretében, illetve az ahhoz kapcsolódó döntésekben és határozatokban foglaltaktól eltérő célokra nem használják fel a kicserélt információt és anyagot;
- (iv) a származtató hozzájárulása nélkül nem adják át az ilyen információt és anyagot harmadik Félnek.

2. Cikk

(i) A Magyar Köztársaság Kormánya elfogadja azt a kötelezettséget, hogy biztonsági ellenőrzésnek veti alá minden állampolgárát, aki hivatalos teendői során hozzá kell, hogy férjen, illetve birtokába juthat olyan információknak és anyagoknak, amelyek cseréjére a NACC vagy PfP programokban kerül sor, még mielőtt biztosítja a hozzáférést az ilyen információhoz vagy anyaghoz.

(ii) A biztonsági vizsgálati eljárásokat úgy kell megtervezni, hogy meghatározzák, egy adott személy — figyelembe véve hűségét és megbízhatóságát — hozzáférhet-e a minősített információhoz vagy anyaghoz annak biztonsága kockáztatása nélkül.

3. Cikk

A főtitkár és az elnök irányítása alatt és azok nevében eljárva, a NATO Katonai Bizottsága a saját és az Észak-atlanti Tanács nevében gyakorolt felügyelete alatt, a NATO Biztonsági Hivatala (NOS) felelős a NACC/PfP együttműködés keretében kicserélt minősített információ védelmére tett biztonsági intézkedésekért.

4. Cikk

A Magyar Köztársaság Kormánya tájékoztatást fog adni a NOS számára a hasonló hatáskörű nemzeti biztonsági hatóságról. Külön ügyviteli megállapodásokat fognak kidolgozni többek között a Magyar Köztársaság Kormánya és a NATO között a kicserélendő információ kölcsönös biztonsági védelme szabályairól, valamint a Magyar Köztársaság biztonsági hatósága és a NOS közötti összeköttetésről.

5. Cikk

Bármely minősített információnak a Magyar Köztársaság Kormánya és a NATO közötti cseréje előtt a felelős biztonsági hatóságoknak kölcsönösen meg kell győződniük arról, hogy a fogadó Fél felkészült az átvételre kerülő információnak az átadó által megkövetelt védelmére.

A fentiek hitelül a fent említett meghatalmazottak aláírták jelen Megállapodást.

Készült Brüsszelben, 1994. július 5-én, két példányban, angol és francia nyelven, mindkét szöveg egyaránt hiteles.

A Magyar Köztársaság Kormánya részéről:	Az Észak-atlanti Szerződés Szervezete részéről:
--	--

Granasztói György s. k.	Dr. Manfred Wörner s. k.
-------------------------	--------------------------

Ügyvezetési Szabályzat

A Magyar Köztársaság Kormánya, amelyet Granasztói György őexcellenciája — nagykövet — a NATO Központ mellé rendelt állandó összekötő képvisel

Tekintettel arra,

hogy az Észak-atlanti Együtműködési Tanács/Partnerség a Békéért szervezetének tevékenysége keretében az Észak-atlanti Tanács meghívja a társult országokat a politikai és a katonai testületekben való részvételre a NATO Központjában, valamint egy külön Partnerségi Egyeztető Egységbe Mons-nál; és

Tekintettel arra,

hogy az Észak-atlanti Tanács kérte, hogy a társult államok vállaljanak kötelezettséget arra, hogy a NATO által kínált eszközöket nem használják fel a partnerség alapjául szolgáló elvekkel össze nem egyeztető és/vagy a Szövetség tagországaira hátrányos tevékenységéhez, ezennel kijelenti a kötelezettség elvállalását.

Fentiek hitelül alulírott meghatalmazott a Magyar Köztársaság Kormánya nevében kézjeggyével látta el a jelen Ügyvezetési Szabályzatot.

Készült Brüsszelben, 1994. július 5-én, két példányban, angol és francia nyelven, mindkét szövege egyaránt hiteles.

A Magyar Köztársaság Kormánya
részéről:

Granasztói György s. k.''

3. § A törvényt a kihirdetése napján lép hatályba.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1999. évi VI. törvény

**az Európai Hagyományos Fegyveres Erőkről szóló
Szerződés és kiegészítő dokumentumainak együttes
kihirdetéséről***

1. § Az Országgyűlés az Európai Hagyományos Fegyveres erőkről szóló Szerződést (a továbbiakban: Szerződés), a Szerződés első felülvizsgálati konferenciáján a Szerződés kiegészítéseként, annak szerves részeként elfogadott Záródokumentum „A” mellékletét és az ideiglenes alkalmazás kiterjesztéséről rendelkező határozatot e törvénnyel kihirdeti.

2. § A Szerződés, a Záródokumentum „A” Melléklete és az ideiglenes alkalmazás kiterjesztéséről rendelkező határozat magyar nyelvű szövege a következő:

„AZEURÓPAIHAGYOMÁNYOSFEGYVERES ERŐKRŐL SZÓLÓ SZERZŐDÉS

Az Amerikai Egyesült Államok, a Belga Királyság, a Bolgár Köztársaság, a Cseh és Szlovák Szövetségi Köztársaság, a Dán Királyság, a Francia Köztársaság, a Görög Köztársaság, a Holland Királyság, az Izlandi Köztársaság, Kanada, a Lengyel Köztársaság, a Luxemburgi Nagyhercegség, a Magyar Köztársaság, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság, a Német Szövetségi Köztársaság, a Norvég Királyság, az Olasz Köztársaság, a Portugál Köztársaság, Románia, a Spanyol Királyság, a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége, a Török Köztársaság (a továbbiakban: Részes Államok),

az Európai Hagyományos Fegyveres Erőkről folyó Tárgyalások 1989. január 10-i Mandátuma által irányítva, és ezt az 1989. március 9-én megkezdett tárgyalást Bécsben folytatva,

az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezlet — amelynek keretében ennek a Szerződésnek a tárgyalása folyt — céljai által vezérelve,

emlékeztetve arra a kötelezettségükre, hogy kölcsönös kapcsolataikban, éppúgy mint nemzetközi kapcsolataikban általában, tartózkodniuk kell bármely Állam területi épsége vagy politikai függetlensége ellen irányuló vagy az Egyesült Nemzetek Alapokmányának céljaival és elveivel összeegyeztethetetlen bármely más módon megnyilvánuló erőszakkal való fenyegetéstől vagy erőszak alkalmazásától,

tudatában annak, hogy szükség van mindennemű katonai konfliktus megelőzésére Európában,

tudatában annak a közös felelősségnek, amely valamennyiükre hárul azért, hogy nagyobb stabilitás és biztonság elérésére törekedjenek Európában,

törekedve arra, hogy a katonai szembenállást valamennyi Részes Állam között felváltsák a biztonsági kapcsolatok békés együttműködésen alapuló új modelljével, és ez által hozzájáruljanak Európa megosztottságának felzárolásához,

elkötelezve azon cél mellett, hogy a korábbinál alacsonyabb szinten teremtik meg a hagyományos fegyveres erők biztonságos és szilárd egyensúlyát Európában, felszámolják a stabilitást és a biztonságot sértő egyenlőtlenségeket, és elsődleges feladatként felszámolják a meglepetésszerű támadás indítására és a nagyarányú támadó hadműveletek kezdeményezésére alkalmas képességeket Európában,

emlékeztetve arra, hogy aláírták az 1948. évi Brüsszeli, az 1949. évi Washingtoni, illetve az 1955. évi Varsói Szerződést, vagy csatlakoztak azok valamelyikéhez, és arra, hogy joguk van szövetségi szerződésben félként részt venni, vagy részt nem venni,

elkötelezve azon cél mellett, miszerint biztosítják azt, hogy a Szerződés által korlátozott fegyverzet és harci technika mennyisége a Szerződés alkalmazási területén belül nem haladja meg a 40 000 harckocsit, 60 000 páncélozott harcjárművet, 40 000 tüzérségi eszközt, 13 600 harci repülőgépet és 4000 támadó helikoptert,

megerősítve, hogy ez a Szerződés nem szándékozik egyetlen Állam biztonsági érdekeire sem kedvezőtlen hatást gyakorolni,

megerősítve azon elkötelezettségüket, hogy tovább folytassák — beleértve a tárgyalásokat — a hagyományos fegyverzet-ellenőrzés folyamatát, figyelembe véve az európai stabilitás és biztonság jövőbeni követelményeit az európai politikai fejlemények fényében,

megállapodtak az alábbiakban:

* A törvényt az Országgyűlés az 1999. március 2-i ülésnapján fogadta el.

I. Cikk

1. Az ebben a Szerződésben szabályozott kötelezettségeket, beleértve azokat, amelyek a hagyományos fegyveres erők következő öt kategóriájára — a harckocsikra, páncélozott harcjárművekre, tüzérségi eszközökre, harci repülőgépekre és harci helikopterekre — vonatkoznak, mindegyik Részes Állam annak rendelkezéseivel összhangban hajtja végre.

2. Mindegyik Részes Állam ugyancsak végrehajtja az ebben a Szerződésben szabályozott más intézkedéseket, amelyek a biztonság és a stabilitás biztosítását célozzák, mind a hagyományos fegyveres erők csökkentésének időszakában, mind a csökkentés befejezését követően.

3. Ez a Szerződés magában foglalja a Jegyzőkönyvet a Hagományos Fegyverzet és Harci Technika Létező Típusairól (a továbbiakban: a Létező Típusok Jegyzőkönyve, a kapcsolódó Függelékkel), a Jegyzőkönyvet a Harci-gyakorló Repülőgépek Speciális Modelljeinek vagy Változatainak Nem-felfegyverzett Oktató Repülőgépekké Történő Átosztályozását Szabályozó Eljárásokról (a továbbiakban: a Repülőgépek Átosztályozására vonatkozó Jegyzőkönyv), a Jegyzőkönyvet az Európai Hagományos Fegyveres Erőkről szóló Szerződés Által Korlátozott Hagományos Fegyverzet és Harci Technika Csökkentését Szabályozó Eljárásokról (a továbbiakban: a Csökkentésre vonatkozó Jegyzőkönyv), a Jegyzőkönyvet a Harci Helikopterek Kategorizálását és a Többcélú Támadó Helikopterek Átkategorizálását Szabályozó Eljárásokról (a továbbiakban: a Helikopterek Átkategorizálására vonatkozó Jegyzőkönyv), a Jegyzőkönyvet a Bejelentésről és az Információcseréről (a továbbiakban: az Információcserére vonatkozó Jegyzőkönyv), a Függelékkel a Formanyomtatványról az Információcseréhez (a továbbiakban: a Formanyomtatványra vonatkozó Függelék), az Ellenőrzésre vonatkozó Jegyzőkönyvet, az Egyesített Konzultatív Csoportra vonatkozó Jegyzőkönyvet és a Jegyzőkönyvet az Európai Hagományos Fegyveres Erőkről szóló Szerződés Bizonyos Rendelkezéseinek Ideiglenes Alkalmazásáról (a továbbiakban: a Jegyzőkönyv az Ideiglenes Alkalmazásról). E dokumentumok mindegyike integráns részét képezi ennek a Szerződésnek.

II. Cikk

1. Ennek a Szerződésnek a céljai:

(A) A „Részes Államok csoportja” fogalom a Részes Államnak azt a csoportját jelenti, amelyek aláírták az 1955. évi Varsói Szerződést¹, amely a Bolgár Köztársaságból, a Cseh és Szlovák Szövetségi Köztársaságból, a Lengyel Köz-

társaságból, a Magyar Köztársaságból, Romániából és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségéből áll, vagy a Részes Államoknak azt a csoportját, amelyek aláírták az 1948. évi Brüsszeli Szerződést² vagy az 1949. évi Washingtoni Szerződést³, vagy csatlakoztak azok valamelyikéhez, amely az Amerikai Egyesült Államokból, a Belga Királyságból, a Dán Királyságból, a Francia Köztársaságból, a Görög Köztársaságból, a Holland Királyságból, az Izlandi Köztársaságból, Kanadából, a Luxemburgi Nagyhercegségből, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságából, a Német Szövetségi Köztársaságból, a Norvég Királyságából, az Olasz Köztársaságból, a Portugál Köztársaságból, a Spanyol Királyságból és a Török Köztársaságból áll.

(B) Az „alkalmazási terület” fogalma a Részes Államok teljes szárazföldi területét jelenti Európában az Atlanti-óceántól az Urál-hegységig, ami magában foglalja a Részes Államok valamennyi európai szigetének területét, beleértve a Dán Királyság Feröer-szigeteit, a Norvég Királysághoz tartozó Spitzbergákat, beleértve a Bear-szigetet, a Portugál Köztársasághoz tartozó Azori- és Madeira-szigeteket, a Spanyol Királysághoz tartozó Kanári-szigeteket és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségéhez tartozó Ferenc József-földet és Novaja Zemlját. A Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége esetében az alkalmazási terület magában foglalja az Urál-folyótól és a Kaszpi-tengertől nyugatra fekvő teljes területet. A Török Köztársaság esetében az alkalmazási terület magában foglalja a Török Köztársaságnak azt a területét, amely északra és nyugatra terül el a török határ és a 39. szélességi fok metszéspontjától: Muradiye, Patnos, Karayazi, Tekman, Kemaliye, Feke, Ceyhan, Dogankent, Gözne és onnan a tengerig.

(C) A „harckocsi” fogalma olyan, elsődlegesen nem a harcoló csapatok szállítására tervezett és felszerelt önjáró páncélozott harcjárművet jelent, amely főleg nagy kezdősebességű, közvetlen irányzású lövege — mint fő fegyverzete — révén páncélozott és egyéb célok leküzdéséhez szükséges nagy tűzerővel rendelkezik, továbbá nagyfokú terepjáró képességgel bír, és magas szintű önvédelmet biztosít. Az ilyen páncélozott járművek a szárazföldi harckocsizó és egyéb páncélos magasabbegységek fő fegyverrendszerét képezik.

A harckocsi olyan, legalább 16,5 tonna üres súlyú, lánctalpas páncélozott harcjármű, amelyet legalább 75 mm-es űrméretű, 360 fokkal elforgatható löveggel fegyvereztek fel. Ezen felül, bármely olyan szolgálatba állítandó kerekcses páncélozott harcjármű, amely megfelel mindezeknek a fenti ismérveknek, ugyancsak harckocsinak tekintendő.

(D) A „páncélozott harcjármű” fogalma olyan önjáró járművet jelent, amely páncélvédelemmel és terepjáró képességgel rendelkezik. A páncélozott harcjárművek magukba foglalják a páncélozott szállító járműveket, a páncélozott gyalogsági harcjárműveket, valamint a nehézfegyverzetű harcjárműveket.

¹ A Varsóban, 1955. május 14-én aláírt Barátsági, Együttműködési és Kölcsönös Segítségnyújtási Szerződés.

² A Brüsszelben, 1948. március 17-én aláírt Szerződés a Gazdasági, Szociális és Kulturális Együttműködésről és a Kollektív Önvédelemről.

³ A Washingtonban, 1949. április 4-én aláírt Észak-atlanti Szerződés.

A „páncélozott szállító jármű” lövészraj szállítására tervezett és felszerelt olyan páncélozott harcjárművet jelent, amelyet rendszerint 20 mm-nél kisebb űrméretű felszerelt vagy szervezetszerű fegyverrel láttak el.

A „páncélozott gyalogsági harcjármű” fogalma olyan, elsődlegesen lövészraj szállítására tervezett és felszerelt páncélozott harcjárművet jelent, amely rendszerint lehetővé teszi a csapatok számára, hogy a jármű belsejéből páncélvédetség alatt tüzelhessenek, és amelyet legalább 20 mm-es űrméretű felszerelt vagy szervezetszerű géppágyúval és esetenként páncélelhárító rakétával láttak el.

A páncélozott gyalogsági harcjármű a szárazföldi haderő páncélozott gyalogsági, vagy gépesített gyalogsági, vagy motorizált gyalogsági magasabbegységeinek és egységeinek alapvető fegyverrendszereként szolgál.

A „nehézfegyverzetű harcjármű” olyan páncélozott harcjárművet jelent, amely legalább 75 mm-es közvetlen irányzású felszerelt vagy szervezetszerű löveggel rendelkezik, üres súlya legalább 6,0 tonna, és nem tartozik a páncélozott szállító jármű, a páncélozott gyalogsági harcjármű vagy a harckocsi fogalmába.

(E) Az „üres súly” fogalma a járműnek azt a súlyát jelenti, amely nem tartalmazza a lőszerkészletet, az olaj és kenőanyag, az eltávolítható reaktív páncélzat, a tartalék alkatrészek és felszerelések, az eltávolítható víz alatti átkelőeszközök, valamint a személyzet és a személyes felszerelések súlyát.

(F) A „tüzérség” fogalma olyan nagy űrméretű rendszereket jelent, amelyek elsődlegesen közvetett irányzású tüzérségi rendszerek biztosítják az összefegyvernemi magasabbegységek alapvető közvetett irányzású tűztámogatását.

Nagy űrméretű tüzérségi rendszerek a 100 mm-nél nagyobb űrméretű ágyúk, tarackok, az ágyúk és tarackok jellemzőit egyesítő tüzérségi eszközök, aknavetők és sorozatvető rendszerek. Továbbá, bármely olyan jövőbeni közvetlen irányzású, nagy űrméretű rendszer, amely másodlagosan hatékony közvetett irányzású tüzelési képességgel rendelkezik, beleszámít a tüzérségi szintbe.

(G) Az „állomásoztatott hagyományos fegyveres erők” fogalma egy Részes Állam olyan hagyományos fegyveres erőit jelenti, amelyek az alkalmazási területen belül, egy másik Részes Állam területén állomásoznak.

(H) A „kijelölt állandó raktár” fogalma olyan egyértelműen kijelölt fizikai határokkal rendelkező helyet jelent, amely olyan, a Szerződés által korlátozott fegyverzetet és harci technikát tartalmaz, amely beleszámít az össz-szintekbe, azonban nem esik az aktív egységekben lévő hagyományos fegyverzet és harci technika korlátozásai alá.

(I) A „páncélozott hídvető jármű” fogalma önjáró páncélozott szállító-vető járművet jelent, amely hídszerkezet szállítására, valamint — a beépített gépezet révén — telepítésére és bontására alkalmas. Ez a jármű a hídszerkezettel egységes rendszerként működik.

(J) A „Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika” fogalma a IV., V. és VI. cikkben

szabályozott mennyiségi korlátozások hatálya alá tartozó harckocsikat, páncélozott harcjárműveket, tüzérséget, harci repülőgépeket és támadó helikoptereket jelenti.

(K) A „harci repülőgép” fogalma olyan merevszárnyú vagy változtatható szárnyállású légi járművet jelent, amelyet célpontok irányított rakéták, nem irányított rakéták, bombák, lövegek, géppágyúk vagy más pusztító fegyverek alkalmazása révén történő leküzdésére fegyvereztek és szereltek fel, valamint ezen repülőgépek bármely olyan modelljét vagy változatát jelenti, amely más katonai feladatokat, mint például felderítés vagy rádióelektronikai harcot, hajt végre. A „harci repülőgép” fogalmába nem tartoznak bele az oktató repülőgépek.

(L) A „harci helikopter” fogalma olyan forgószárnyú légi járművet jelent, amelyet célpontok leküzdésére fegyvereztek és szereltek fel, vagy más katonai feladatok végrehajtására szereltek fel. A „harci helikopter” fogalma támadó helikoptereket és harci-támogató helikoptereket foglal magában. A „harci helikopter” fogalma nem foglalja magában a nem-felfegyverzett szállító helikoptereket.

(M) A „támadó helikopter” fogalma azokat a harci helikoptereket jelenti, amelyeket páncélelhárító, levegő-föld vagy levegő-levegő osztályú irányított fegyverekkel láttak el, és ezen fegyverek számára szolgáló beépített tűzvezető és irányító rendszerrel szereltek fel. A „támadó helikopter” fogalma speciális és többcélú támadó helikoptereket foglal magában.

(N) A „speciális támadó helikopter” fogalma olyan támadó helikoptert jelent, amelyet elsődlegesen irányított fegyverek alkalmazására terveztek.

(O) A „többcélú támadó helikopter” fogalma olyan támadó helikoptert jelent, amelyet többféle katonai feladat végrehajtására terveztek, ugyanakkor irányított fegyverek alkalmazására is felszereltek.

(P) A „harci-támogató helikopter” fogalma olyan harci helikoptert jelent, amely nem felel meg a támadó helikopterre minősítés követelményeinek, ugyanakkor különféle, az önvédelmet szolgáló és terület-lefogó fegyverekkel láttak el, úgy mint löveggel, géppágyúval és nem-irányított rakétával, bombával vagy kazettás bombával vagy egyéb más katonai feladatok végrehajtására szereltek fel.

(Q) A „Szerződés hatálya alá tartozó hagyományos fegyverzet és harci technika” fogalma az Információcsere vonatkozó Jegyzőkönyvvel összhangban információcsere tárgyát képező harckocsikat, páncélozott harcjárműveket, tüzérségi eszközöket, harci repülőgépeket, oktató repülőgépeket, nem-felfegyverzett kiképző repülőgépeket, harci helikoptereket, nem-felfegyverzett szállító helikoptereket, páncélozott hídvető járműveket, páncélozott szállító járművekhez hasonló eszközöket és páncélozott gyalogsági harcjárművekhez hasonló eszközöket jelent.

(R) A „rendszerben lévő” fogalma, a hagyományos fegyveres erők, valamint a hagyományos fegyverzetre és harci technikára vonatkozóan, azokat a harckocsikat, páncélozott harcjárműveket, tüzérségi eszközöket, harci repülőgépeket, oktató repülőgépeket, nem-felfegyverzett kiképző

repülőgépeket, harci helikoptereket, nem-felfegyverzett szállító helikoptereket, páncélozott hídvető járműveket, páncélozott szállító járművekhez hasonló eszközöket, páncélozott gyalogsági harcjárművekhez hasonló eszközöket jelenti, amelyek az alkalmazási területen belül vannak, kivéve azokat, amelyekkel békeidőben belbiztonsági feladatok végrehajtására rendelt és létrehozott szervezetek rendelkeznek, vagy amelyek megfelelnek a III. cikkben előírt valamely kivételnek.

(S) A „páncélozott szállító járművekhez hasonló eszközök” és a „páncélozott gyalogsági harcjárművekhez hasonló eszközök” fogalma olyan páncélozott szállító jármű vagy páncélozott gyalogsági harcjármű alvázra épített és azokhoz külsőleg hasonló páncélozott járművet jelent, amelyet oly módon alakítottak ki, vagy úgy módosítottak, hogy az nem teszi lehetővé lövészraj szállítását, illetőleg, amely nem rendelkezik 20 mm-es vagy ennél nagyobb űrméretű gépgyúval/löveggel. Az 1949. augusztus 12-i „A hadrakelt fegyveres erők sebesültjei és betegek helyzetének javításáról” szóló Genfi Egyezmény előírásainak fényében, amely különleges státuszt biztosít a sebesültszállítóknak, a sebesültszállító páncélozott szállító járművek nem tekintendők páncélozott harcjárműnek vagy páncélozott szállító járműhöz hasonló eszköznek.

(T) A „csökkentési hely” fogalma olyan egyértelműen kijelölt helyet jelent, ahol a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzetnek és harci technikának a VIII. cikkkel összhangban álló csökkentése történik.

(U) A „csökkentési kötelezettség” fogalma a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzetnek és harci technikának azt a mennyiségét jelenti kategóriánként, amelynek a Szerződés hatálybalépését követő 40 hónap során történő csökkentésére valamely Részes Állam kötelezi magát, annak érdekében, hogy biztosítsa a VII. cikkben foglaltak betartását.

2. A Szerződés hatálya alá tartozó hagyományos fegyverzet és harci technika létező típusait a Létező Típusok Jegyzőkönyve sorolja fel. A létező típusok jegyzékét időről időre napra kész állapotba kell hozni összhangban a XVI. cikk 2. bekezdésének (D) pontjával és a Létező Típusok Jegyzőkönyvének IV. fejezetével. A létező típusok jegyzékének ilyen napra kész állapotba hozatala nem tekintendő a Szerződés módosításának.

3. A harci helikoptereknek a Létező Típusok Jegyzőkönyvében felsorolt létező típusait a Helikopterek Átkategorizálására vonatkozó Jegyzőkönyv I. fejezetével összhangban kell kategorizálni.

III. Cikk

1. Ennek a Szerződésnek a céljaira a Részes Államok a következő számítási szabályokat alkalmazzák:

Valamennyi, a II. cikkben meghatározott harckocsi, páncélozott harcjármű, tüzérségi eszköz, harci repülőgép

és támadó helikopter az alkalmazási területen belül mennyiségi korlátozás, valamint a IV., V. és VI. cikkben lévő más rendelkezések hatálya alá tartozik, kivéve azokat, amelyek egy Részes Állam általánosan elfogadott gyakorlatának megfelelő módon:

(A) gyártási eljárás alatt állnak, beleértve a gyártással kapcsolatos kísérleteket;

(B) kizárólag kutatási és fejlesztési célokra kerülnek felhasználásra;

(C) történelmi gyűjteményhez tartoznak;

(D) a IX. cikkkel összhangban szolgálatból korábban kivonásra kerültek, és további rendelkezésre várnak;

(E) exportra vagy reexportra várnak, vagy ebből a célból felújítás alatt állnak, és amelyeket ideiglenesen tartanak az alkalmazási területen. Az ilyen harckocsikat, páncélozott harcjárműveket, tüzérségi eszközöket, harci repülőgépeket és támadó helikoptereket az Információcsere vonatkozó Jegyzőkönyv V. fejezetében meghatározott fogalmak szerinti bejelentett helytől eltérő helyen kell elhelyezni, vagy azok legfeljebb 10 ilyen, az előző évi információcsere keretében bejelentett helyen helyezhetők el. Ebben az utóbbi esetben a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzettől és harci technikától jól megkülönböztethetőnek kell lenniük;

(F) páncélozott szállító járművek, páncélozott gyalogsági harcjárművek, nehézfegyverzetű harcjárművek vagy többcélú támadó helikopterek esetében a békeidőben belbiztonsági feladatok végrehajtására rendelt és létrehozott szervezetek birtokában vannak; vagy

(G) valamely alkalmazási területen kívül lévő helyről az alkalmazási területen keresztül úton vannak az alkalmazási területen kívüli végleges rendeltetési helyükre, és nem tartózkodnak hét napnál tovább az alkalmazási területen belül.

2. Amennyiben valamely Részes Állam, az Információcsere vonatkozó Jegyzőkönyv IV. fejezetében előírt bejelentés során több, mint két egymást követő éves információcsere keretében szokatlanul magas számot jelent be bármely ilyen harckocsi, páncélozott harcjármű, tüzérségi eszköz, harci repülőgép vagy támadó helikopter tekintetében, az Egyesített Konzultatív Csoportban, ha úgy kívánják, magyarázatot kell adnia ennek okáról.

IV. Cikk

1. A II. cikkben meghatározott alkalmazási területen belül mindegyik Részes Állam oly módon korlátozza és szükség szerint csökkenti harckocsijainak, páncélozott harcjárműveinek, tüzérségi eszközeinek, harci repülőgépeinek és támadó helikoptereinek mennyiségét, hogy e Szerződés hatálybalépése után 40 hónappal és azt követően a Részes Államok azon csoportjára nézve, amelyhez tartozik — miként azt a II. cikk meghatározza — azok teljes mennyisége ne legyen több, mint:

(A) 20 000 harckocsi, amelyből nem több, mint 16 500 lesz aktív egységekben;

(B) 30 000 páncélozott harcjármű, amelyből nem több, mint 27 300 lesz aktív egységekben. A 30 000 páncélozott harcjárműből nem több, mint 18 000 lesz páncélozott gyalogsági harcjármű és nehézfegyverzetű harcjármű, nem több, mint 1500 lesz nehézfegyverzetű harcjármű;

(C) 20 000 tüzérségi eszköz, amelyből nem több, mint 17 000 lesz aktív egységekben;

(D) 6800 harci repülőgép; és

(E) 2000 támadó helikopter.

A nem aktív egységekben lévő harckocsikat, páncélozott harcjárműveket és tüzérségi eszközöket kijelölt állandó raktárakban — miként azt a II. cikk meghatározza — helyezik el, és azok kizárólag az e cikk 2. bekezdésében leírt területen helyezkednek el. Ilyen kijelölt állandó raktárak ugyancsak elhelyezhetők a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége területének azon a részén, amely magába foglalja az ogyesszai katonai körzetet és a leningrádi katonai körzet déli részét. Az ogyesszai katonai körzetben nem több, mint 400 harckocsi és nem több, mint 500 tüzérségi eszköz raktározható. A leningrádi katonai körzet déli részén nem több, mint 600 harckocsi, nem több, mint 800 páncélozott harcjármű — amely legfeljebb 300 bármilyen típusú páncélozott harcjárművet foglalhat magában, a fennmaradó mennyiség pedig páncélozott szállító járművekből áll — és 400 tüzérségi eszköz raktározható. A leningrádi katonai körzet déli részén e katonai körzet területének az a része értendő, amely az északi szélesség 60. fokának 15. percénél Kelet—Nyugat irányban húzódó vonaltól délre helyezkedik el.

2. A Belga Királyság, a Cseh és Szlovák Szövetségi Köztársaság, a Dán Királyság, beleértve a Feröer-szigeteket, a Francia Köztársaság, a Holland Királyság, a Lengyel Köztársaság, a Luxemburgi Nagyhercegség, a Magyar Köztársaság, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság, a Német Szövetségi Köztársaság, az Olasz Köztársaság, a Portugál Köztársaság, beleértve az Azori- és a Madeira-szigeteket, a Spanyol Királyság, beleértve a Kanári-szigeteket, teljes szárazföldi területén, amely magába foglalja valamennyi európai szigetük területét és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége területének az Urál-hegységtől nyugatra fekvő azon a részén, amely magába foglalja a balti, a belorusz, a kárpáti, a kijevi, a moszkvai és a volga—uráli katonai körzetet, mindegyik Részes Állam oly módon korlátozza, és szükség szerint, csökkenti harckocsijait, páncélozott harcjárműveit és tüzérségi eszközöket, hogy e Szerződés hatálybalépése után 40 hónappal és azt követően a Részes Államok azon csoportjára nézve, amelyhez tartozik, annak teljes mennyisége ne legyen több, mint:

(A) 15 300 harckocsi, amelyből nem több, mint 11 800 lesz aktív egységekben;

(B) 24 100 páncélozott harcjármű, amelyből nem több, mint 21 400 lesz aktív egységekben; és

(C) 14 000 tüzérségi eszköz, amelyből nem több, mint 11 000 lesz aktív egységekben.

3. Mindegyik Részes Állam oly módon korlátozza, és szükség szerint csökkenti harckocsijait, páncélozott harcjárműveit és tüzérségi eszközöket, hogy e Szerződés hatálybalépése után 40 hónappal és azt követően a Részes Államok azon csoportjára nézve, amelyhez tartozik, azok teljes mennyisége aktív egységekben a Belga Királyság, a Cseh és Szlovák Szövetségi Köztársaság, a Dán Királyság, beleértve a Feröer-szigeteket, a Francia Köztársaság, a Holland Királyság, a Lengyel Köztársaság, a Luxemburgi Nagyhercegség, a Magyar Köztársaság, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság, a Német Szövetségi Köztársaság, az Olasz Köztársaság teljes szárazföldi területén, amely magába foglalja valamennyi európai szigetük területét és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége területének azon a részén, amely magába foglalja a balti, belorusz, a kárpáti és a kijevi katonai körzetet, ne legyen több, mint:

(A) 10 300 harckocsi;

(B) 19 260 páncélozott harcjármű; és

(C) 9100 tüzérségi eszköz; és

(D) a kijevi katonai körzetben, az aktív egységekben és a kijelölt állandó raktárakban lévő össz mennyiség együtt ne legyen több, mint:

(1) 2250 harckocsi,

(2) 2500 páncélozott harcjármű, és

(3) 1500 tüzérségi eszköz.

4. Mindegyik Részes Állam oly módon korlátozza és szükség szerint csökkenti harckocsijait, páncélozott harcjárműveit és tüzérségi eszközöket, hogy e Szerződés hatálybalépése után 40 hónappal és azt követően, a Részes Állam azon csoportjára nézve, amelyhez tartozik, azok teljes mennyisége aktív egységekben a Belga Királyság, a Cseh és Szlovák Szövetségi Köztársaság, a Holland Királyság, a Lengyel Köztársaság, a Luxemburgi Nagyhercegség, a Magyar Köztársaság és a Német Szövetségi Köztársaság teljes szárazföldi területén, amely magába foglalja valamennyi európai szigetük területét, ne legyen több, mint:

(A) 7500 harckocsi;

(B) 11 250 páncélozott harcjármű; és

(C) 5000 tüzérségi eszköz.

5. A Részes Államok ugyanazon csoportjához tartozó Részes Állam aktív egységekben helyezhetik el harckocsijaikat, páncélozott harcjárműveiket és tüzérségi eszközöket az ebben a cikkben és az V. cikk 1. bekezdésének (A) pontjában leírt mindegyik területen az arra a területre vonatkozó korlátozásokig, összhangban a VII. cikk szerint bejelentett maximális szintjeikkel, és feltéve, hogy egyetlen Részes Állam sem állomásoztat hagyományos fegyveres erőket egy másik Részes Állam területén annak a Részes Államnak a beleegyezése nélkül.

6. Ha a Részes Államok egy csoportja az e cikk 4. bekezdésében leírt területen aktív egységekben lévő harckocsijainak, páncélozott harcjárműveinek és tüzérségi

eszközeinek bejelentett teljes mennyisége kevesebb, mint az e cikk 4. bekezdésében meghatározott mennyiség, és feltéve, hogy ezáltal egyetlen Részes Államot sem gátolnak meg abban, hogy elérje az e Szerződés VII. cikkének 2., 3. és 5. bekezdésével összhangban bejelentett maximális szintjét a harckocsik, páncélozott harcjárművek és tűzérési eszközök mindegyik kategóriájában, az előírt szint és az összmennyiség közötti különbség a Részes Államok ugyanazon csoportjához tartozó Részes Állam e cikk 3. bekezdésében leírt területén helyezhető el, feltéve, hogy az e cikk 3. bekezdésében meghatározott szinteket nem haladják meg.

V. Cikk

1. Annak biztosítása érdekében, hogy egyetlen Részes Állam biztonságára se gyakoroljon kedvezőtlen hatást:

(A) Mindegyik Részes Állam oly módon korlátozza és szükség szerint csökkenti harckocsijainak, páncélozott harcjárműveinek és tűzérési eszközeinek mennyiségét, hogy e Szerződés hatálybalépése után 40 hónappal és azt követően a Részes Államok azon csoportjára nézve, amelyhez tartozik, azok aktív egységekben lévő teljes mennyisége ne legyen több a IV. cikk 1. bekezdésében és a IV. cikk 2. bekezdésében meghatározott teljes mennyiség különbözeténél a Bolgár Köztársaság, a Görög Köztársaság, az Izlandi Köztársaság, a Norvég Királyság, beleértve a Spitzbergákat és ezen belül a Bear-szigetet, és Románia teljes szárazföldi területén Európában, amely tartalmazza valamennyi európai szigetük területét, a Török Köztársaságnak az alkalmazási területen lévő részén és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége területének azon a részén, amely kiterjed a leningrádi, ogyesszai, kaukázuson-túli és észak-kaukázusi katonai körzetre, azaz:

- (1) 4700 harckocsi,
- (2) 5900 páncélozott harcjármű, és
- (3) 6000 tűzérési eszköz;

(B) e bekezdés (A) pontjának mennyiségi korlátozásai ellenére, egy Részes Állam vagy Részes Államok ideiglenesen telepíthet(nek), a Részes Államok ugyanazon csoportjához tartozó Részes Államok e bekezdés (A) pontjában leírt területére eszközöket, amelyek összmennyisége aktív egységekben a Részes Állam egyik csoportjára nézve sem haladhatja meg:

- (1) a 459 harckocsit,
- (2) a 723 páncélozott harcjárművet, és
- (3) a 420 tűzérési eszközt; és

(C) feltéve, hogy a Részes Államok egy csoportjában ezeknek az összmennyiségeknek legfeljebb az egyharmadát telepítik valamely Részes Állam e bekezdés (A) pontjában leírt területére, azaz legfeljebb:

- (1) 153 harckocsit,
- (2) 241 páncélozott harcjárművet, és
- (3) 140 tűzérési eszközt.

2. Legkésőbb a telepítés megkezdésekor a telepítést lebonyolító Részes Állam vagy Részes Államok és a fogadó Részes Állam vagy Részes Államok bejelentést tesznek az összes többi Részes Államnak, részletezve a telepített harckocsik, páncélozott harcjárművek és tűzérési eszközök mindegyik kategóriájában azok teljes mennyiségét. A telepítést lebonyolító Részes Állam vagy Részes Államok és a fogadó Részes Állam vagy Részes Államok ugyancsak bejelentést tesznek az összes többi Részes Államnak az ideiglenesen telepített harckocsik, páncélozott harcjárművek és tűzérési eszközök kivonásáról az ideiglenes telepítés befejezését követő 30 napon belül.

VI. Cikk

Abból a célból, hogy egyetlen Részes Állam se birtokoljon a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika mintegy egyharmadánál többet az alkalmazási területen belül, mindegyik Részes Állam oly módon korlátozza és szükség szerint csökkenti harckocsijait, páncélozott harcjárműveit, tűzérési eszközeit, harci repülőgépeit és támadó helikoptereit, hogy azok mennyisége e Szerződés hatálybalépése után 40 hónappal és azt követően az adott Részes Államra nézve ne legyen több, mint:

- (A) 13 300 harckocsi;
- (B) 20 000 páncélozott harcjármű;
- (C) 13 700 tűzérési eszköz;
- (D) 5150 harci repülőgép; és
- (E) 1500 támadó helikopter.

VII. Cikk

1. Azért, hogy a IV., az V. és a VI. cikkben szabályozott korlátozásokat ne haladják meg, 40 hónappal e Szerződés hatálybalépését követően egyetlen Részes Állam sem fogja meghaladni a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzetének és harci technikájának azt a maximális szintjét, amiről e cikk 7. bekezdésével összhangban korábban megállapodott a Részes Államoknak abban a csoportjában, amelyhez tartozik, és amiről e cikk rendelkezéseinek megfelelően bejelentést tett.

2. E Szerződés aláírásakor mindegyik Részes Állam bejelentést tesz a Szerződés által korlátozott fegyverzetének és harci technikájának maximális szintjeiről az összes többi Részes Államnak. Az egyes Részes Államok Szerződés által korlátozott fegyverzetének és harci technikájának maximális szintjéről e Szerződés aláírásakor tett bejelentés az ezen cikk 3. bekezdése értelmében tett következő bejelentésben meghatározott napig marad érvényben.

3. A IV., V. és VI. cikkben szabályozott korlátozásokkal összhangban mindegyik Részes Állam jogosult a Szerződés által korlátozott fegyverzete és harci technikája maximális szintjének megváltoztatására. Egy Részes Állam ma-

ximális szintjének bármínemű megváltoztatásáról az adott Résztes Állam, a változás hatálybalépésének bejelentésben meghatározott napját legalább 90 nappal megelőzően, bejelentést tesz az összes többi Résztes Államnak. Azért, hogy a IV., V. és a VI. cikkben szabályozott egyetlen korlátozást se haladjanak meg, egy Résztes Állam maximális szintje bármínemű olyan növelését, ami egyébként az említett korlátozások meghaladását okozná, meg kell előznie vagy azzal együtt kell járnia a Résztes Államok ugyanazon csoportjához tartozó egy vagy több Résztes Állam Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzete és harci technika korábban bejelentett maximális szintje megfelelő csökkentésének. A maximális szint megváltoztatására vonatkozó bejelentés az abban megjelölt naptól az annak megváltoztatásáról e bekezdés értelmében tett következő bejelentésben meghatározott napig marad érvényben.

4. Az ezen cikk 2. vagy 3. bekezdése szerint előírt, a páncélozott harcjárművekre vonatkozó minden bejelentésnek magában kell foglalnia a bejelentést tevő Résztes Állam páncélozott gyalogsági harcjárműveinek és nehéz-fegyverzetű harcjárműveinek maximális szintjét is.

5. A VIII. cikkben szabályozott 40 hónapos csökkentési időszak letelte előtt 90 nappal, és azt követően bármely változás ezen cikk 3. bekezdése szerinti bejelentésekor mindegyik Résztes Állam bejelentést tesz harckocsijainak, páncélozott harcjárműveinek és tűzérési eszközeinek maximális szintjeiről a IV. cikk 2—4. bekezdésében és az V. cikk 1. bekezdésének (A) pontjában megjelölt területek mindegyike tekintetében.

6. Egy Résztes Állam által birtokolt és az Információ-cserére vonatkozó Jegyzőkönyv szerint bejelentés hatálya alá tartozó, a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika csökkentése önmagában egyetlen más Résztes Államnak sem ad jogot az ezen cikk szerint bejelentés tárgyát képező maximális szintjének növelésére.

7. Kizárólag az egyes Résztes Állam egyéni felelőssége annak biztosítása, hogy az ezen cikk rendelkezései szerint bejelentett maximális szintjeiket ne haladják meg. A Résztes Államok ugyanazon csoportjához tartozó Résztes Államok konzultálni fognak annak biztosítása érdekében, hogy az e cikk rendelkezései szerint bejelentett maximális szintjeik, megfelelően összegezve, ne haladják meg e Szerződés IV., V. és VI. cikkében szabályozott korlátozásokat.

VIII. Cikk

1. A IV., V. és VI. cikkben meghatározott mennyiségi korlátozásokat csökkentés révén kell elérni a Csökkentésre vonatkozó Jegyzőkönyvvel, a Helikopterek Átkategorizálására vonatkozó Jegyzőkönyvvel, a Repülőgépek Átosztályozására vonatkozó Jegyzőkönyvvel, a Létező Típusok Jegyzőkönyve I. fejezete 2. bekezdésének (A) pontjához

hoz fűzött lábjegyzettel és az Ellenőrzésre vonatkozó Jegyzőkönyvvel összhangban.

2. A csökkentés hatálya alá eső, a Szerződés által korlátozott fegyverzet és harci technika kategóriáit a harckocsi, a páncélozott harcjárművek, a tűzérési eszközök, a harci repülőgépek és a támadó helikopterek képezik. Az egyes meghatározott típusokat a Létező Típusok Jegyzőkönyve sorolja fel.

(A) A harckocsikat és a páncélozott harcjárműveket megsemmisítés, nem-katonai célokra történő átalakítás, állandó közszemlére tétel, vagy földi céltárgyként való felhasználás, vagy páncélozott szállító járművek esetében, a Létező Típusok Jegyzőkönyve I. fejezete 2. bekezdésének (A) pontjához fűzött lábjegyzettel összhangban történő módosítás révén kell csökkenteni.

(B) A tűzérési eszközöket megsemmisítés, állandó közszemlére tétel, illetve önjáró tűzérési eszközök esetén, földi céltárgyként való felhasználás révén kell csökkenteni.

(C) A harci repülőgépeket megsemmisítés, állandó közszemlére tétel vagy földi kiképzési célra történő felhasználás, illetve a harci gyakorló repülőgépek meghatározott modelljei és változatai esetében, nem-felfegyverzett kiképző repülőgéppé történő átosztályozás révén kell csökkenteni.

(D) A speciális támadó helikoptereket megsemmisítés, állandó közszemlére tétel vagy földi kiképzési célra történő felhasználás révén kell csökkenteni.

(E) A többcélú támadó helikoptereket megsemmisítés, állandó közszemlére tétel, földi kiképzési célokra történő felhasználás vagy átkategorizálás révén kell csökkenteni.

3. A Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzetet és harci technikát az ennek a cikknek az 1. bekezdésében felsorolt Jegyzőkönyvekben előírt eljárások végrehajtása után az e Jegyzőkönyvekben előírt bejelentést követően csökkentettnek kell tekinteni. Az ily módon csökkentett fegyverzet és harci technika a továbbiakban nem számít be a IV., V. és VI. cikkben meghatározott mennyiségi korlátozásokba.

4. A csökkentéseket három szakaszban kell végrehajtani, és a Szerződés hatálybalépését követő 40 hónapon belül be kell fejezni, úgy hogy:

(A) az első csökkentési szakasz végére, amely legfeljebb e Szerződés hatálybalépését követő 16 hónapig tart, mindegyik Résztes Államnak teljesítenie kell teljes csökkentési kötelezettségének legalább 25 százalékát a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika minden egyes kategóriájára vonatkozóan;

(B) a második csökkentési szakasz végére, amely legfeljebb e Szerződés hatálybalépését követő 28 hónapig tart, mindegyik Résztes Államnak teljesítenie kell teljes csökkentési kötelezettségének legalább 60 százalékát a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika minden egyes kategóriájára vonatkozóan;

(C) a harmadik csökkentési szakasz végére, amely legfeljebb a Szerződés hatálybalépését követő 40 hónapig tart, mindegyik Részes Államnak teljesítenie kell teljes csökkentési kötelezettségét a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika minden egyes kategóriájára vonatkozóan. A nem-katonai célra történő átalakítást végrehajtó Részes Államnak biztosítaniuk kell azt, hogy a Csökkentésre vonatkozó Jegyzőkönyv VIII. fejezetével összhangban valamennyi harckocsi átalakítása a harmadik csökkentési szakasz végére befejeződjék; és

(D) a Csökkentésre vonatkozó Jegyzőkönyv VIII. fejezete 6. bekezdésével összhangban részleges megsemmisítés eredményeként csökkentettnek tekintett páncélozott harcjárműveket legfeljebb 64 hónappal e Szerződés hatálybalépését követően, a Csökkentésre vonatkozó Jegyzőkönyv IV. fejezetével összhangban, nem-katonai célokra teljes mértékben át kell alakítani, vagy meg kell semmisíteni.

5. A csökkentendő Szerződés által korlátozott fegyverzetet és harci technikát az e Szerződés aláírásakor információcsere keretében az alkalmazási területen lévőként kell bejelenteni.

6. Legkésőbb a Szerződés hatálybalépését követő 30 napon belül mindegyik Részes Állam bejelenti az összes többi Részes Államnak saját csökkentési kötelezettségét.

7. Az e Cikk 8. bekezdésében foglaltakat kivéve, egy Részes Állam csökkentési kötelezettsége egyik kategóriában sem lesz kevesebb, mint Információcsere-re vonatkozó Jegyzőkönyvvel összhangban a Szerződés aláírásakor vagy hatálybalépésekor bejelentett nemzeti szintjei közül a magasabb szint és a VII. cikknek megfelelően bejelentett maximális nemzeti szintje közötti különbség.

8. Valamely Részes Államnak az Információcsere-re vonatkozó Jegyzőkönyvnek megfelelően bejelentett szintjeiben vagy a Szerződés VII. cikke alapján közölt maximális nemzeti szintjeiben bekövetkezett bármely további módosításnak meg kell jelennie az adott Részes Állam csökkentési kötelezettségére vonatkozó bejelentett helyesbítésben. Valamely Részes Állam csökkentési kötelezettségének alacsonyabb szintre való leszállítására vonatkozó bejelentést meg kell előznie, vagy azzal együtt kell járnia, vagy a Részes Állam ugyanazon csoportjához tartozó egy vagy több Részes Állam szintjeinek megfelelő, a VII. cikkel összhangban bejelentett maximális szintjeit meg nem haladó mérvű növelésére vonatkozó bejelentésnek; vagy egy olyan bejelentésnek, amely a Részes Állam ugyanazon csoportjához tartozó egy vagy több Részes Állam csökkentési kötelezettségének megfelelő növekedését közli.

9. Az Információcsere-re vonatkozó Jegyzőkönyvvel összhangban, e Szerződés hatálybalépésekor mindegyik Részes Állam bejelenti az összes többi Részes Államnak azokat a helyszíneket, ahol hagyományos fegyverzetet és harci technikát fog csökkenteni, beleértve azokat a helyeket, ahol harckocsik és páncélozott harcjárművek

nem-katonai célokra történő teljes mértékű átalakítását fogja végrehajtani.

10. Mindegyik Részes Állam jogosult annyi csökkentési helyet kijelölni, amennyit csak kíván, valamint korlátozás nélkül felülvizsgálni ezen helyek kijelölését és csökkentést, vagy végleges átalakítási eljárásokat végrehajtani egyidejűleg legfeljebb 20 ilyen helyszínen. A Részes Államok kölcsönös megállapodás alapján jogosultak csökkentési helyeket közösen létesíteni vagy megosztani.

11. Az e cikk 10. bekezdésében foglaltaktól eltérően az adatértvényesítési alapidőszakban, vagyis a Szerződés hatálybalépése és az azt követő 120. nap közötti időszakban, egyidejűleg legfeljebb két csökkentési helyen lehet csökkentést végrehajtani.

12. A Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika csökkentését az alkalmazási területen belül lévő csökkentési helyeken kell végrehajtani, amennyiben az e cikk 1. bekezdésében felsorolt Jegyzőkönyvek erről másként nem rendelkeznek.

13. A csökkentési folyamat, beleértve a hagyományos fegyverzet és harci technika nem-katonai célokra történő átalakításának eredményeit is, mind a csökkentési időszakban, mind pedig a csökkentési időszakot követő 24 hónap során, a visszautasítás joga nélkül, ellenőrzés hatálya alá esik az Ellenőrzésre vonatkozó Jegyzőkönyvvel összhangban.

IX. Cikk

1. A VIII. cikk rendelkezéseivel összhangban álló rendszerből való kivonást kivéve, az alkalmazási területen lévő harckocsik, páncélozott harcjárművek, tűzérési eszközök, harci repülőgépek és támadó helikopterek rendszerből való kivonása csak úgy történhet, ha:

(A) a további rendelkezésre váró, rendszerből kivont Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika nem több, mint nyolc bejelentett helyen helyezkedik el, mely helyeket bejelentett helyként kell megjelölni az Információcsere-re vonatkozó Jegyzőkönyvvel összhangban, valamint az ilyen bejelentésekben a rendszerből kivont fegyverzet és harci technika elhelyezésére kijelölt területként kell azonosítani. Ha a rendszerből kivont Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika tartózkodási helyén bármely más, a Szerződés hatálya alá tartozó hagyományos fegyverzet és harci technika is van, a kivont fegyverzetet és harci technikát jól megkülönböztethető, elkülönített módon kell elhelyezni; valamint

(B) a rendszerből kivont fegyverzet és harci technika mennyisége egyetlen Részes Állam vonatkozásában sem haladja meg a Szerződés által korlátozott bejelentett hagyományos fegyverzete és harci technikája egy százalékát vagy a 250 darabot, attól függően melyik a nagyobb, amelyből a harckocsik, páncélozott harcjárművek és tűzérési

eszközök mennyisége nem lehet több 200-nál, a harci repülőgépeké és támadó helikoptereké pedig 50-nél.

2. A bejelentésnek, amelyet az Információcserére vonatkozó Jegyzőkönyv IX. fejezete 1. bekezdésének (B) pontjával összhangban kell megtenni az összes többi Résztes Államnak, tartalmaznia kell a rendszerből kivont fegyverzet és harci technika mennyiségét és típusát, valamint a kivonás helyét.

X. Cikk

1. Annak a Résztes Államnak, amely kijelölt állandó raktárakban tartott, a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzettel és harci technikával rendelkezik, az Információcserére vonatkozó Jegyzőkönyvvel összhangban be kell jelentenie kijelölt állandó raktárait valamennyi többi Résztes Államnak. A bejelentésnek tartalmaznia kell a kijelölt állandó raktár megnevezését, elhelyezkedését, annak földrajzi koordinátáit, valamint az ott tárolt, a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika mennyiségét és típusait valamennyi kategóriában.

2. A kijelölt állandó raktárakban csak olyan kiegészítő létesítmények helyezkedhetnek el, amelyek a tárolt fegyverzet és harci technika tárolását és karbantartását szolgálják (pl. anyagraktárak, járműtárolók, műhelyek és hozzájuk csatlakozó raktárak, valamint más kiszolgáló helyiségek). A kijelölt állandó raktárak területén nem helyezkedhetnek el a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzettel és harci technikával kapcsolatos lő- és gyakorlóterek. A kijelölt állandó raktárakban csak a Résztes Állam hagyományos fegyveres erőihez tartozó fegyverzet és harci technika tárolható.

3. Valamennyi kijelölt állandó raktár egyértelműen meghatározott fizikai határának egy megszakítás nélküli, legalább 1,5 méter magas kerítésnek kell lennie. E megszakítás nélküli kerítésen legfeljebb három kapu lehet, amelyek a fegyverzet és harci technika ki- és belépésének egyetlen lehetőségét jelentik.

4. A kijelölt állandó raktárakban elhelyezett, a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika nem számít bele az aktív egységekben lévő, a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzetbe és harci technikába, ami az ezen cikk 7., 8., 9. és 10. bekezdése alapján ideiglenesen kivett eszközökre is vonatkozik. Minden raktárakban, de nem kijelölt állandó raktárakban elhelyezett, a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika aktív egységekben lévőnek számítandó.

5. Az ezen cikk 6. bekezdésében foglaltakat kivéve, aktív egységek és magasabbegységek nem helyezhetők el kijelölt állandó raktárak területén belül.

6. A kijelölt állandó raktárak területén belül csak az ezek biztonságának garantálásával és működtetésével, vagy a tárolt fegyverzet és harci technika karbantartásával kapcsolatos személyi állomány helyezhető el.

7. Karbantartási, javítási és módosítási célokra a Résztes Államok előzetes bejelentés nélkül kivehetnek és a kijelölt állandó raktárakon kívül tarthatnak a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzetet és harci technikát, amelyek mennyisége egyidejűleg nem haladhatja meg az egyes kijelölt állandó raktárakkal kapcsolatban bejelentett, a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika mennyiségének 10 százalékát úgy, hogy a kerekítés a következő egész számra történik, vagy tíz darabot az illető kijelölt állandó raktárban elhelyezett, a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika mennyiségéből valamennyi kategóriában, attól függően, melyik számítás eredményezi a kisebb mennyiséget.

8. Az ezen cikk 7. bekezdésében foglaltakat kivéve, a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika kivételére a kijelölt állandó raktárakból csak egy, az összes többi Résztes Államnak eljuttatott, a kivételt legalább 42 nappal megelőző bejelentést követően van lehetőség. A bejelentést annak a Résztes Államnak kell megtennie, amelynek tulajdonában a kiveendő Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika van. A bejelentésnek tartalmaznia kell:

(A) a kijelölt állandó raktár elhelyezkedését, amelyből a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika kivételre kerül, a kiveendő, a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika mennyiségét és típusait valamennyi kategóriában;

(B) a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika kivételének és visszahelyezésének időpontját; és

(C) a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika tervezett elhelyezését és felhasználását, mialatt az a kijelölt állandó raktáron kívül van.

9. Az ezen cikk 7. bekezdésében foglaltak kivételével a kijelölt állandó raktárakból kivett és azokon kívül tartott Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika összesített mennyisége az azonos államcsoporthoz tartozó Résztes Államok esetében nem haladhatja meg az alábbi szinteket:

(A) 550 harckocsi;

(B) 1000 páncélozott harcjármű; és

(C) 300 tüzérségi eszköz.

10. Az ezen cikk 8. és 9. bekezdése alapján a kijelölt állandó raktárakból kivett, a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzetnek és harci technikának a kivételt követően legfeljebb 42 napon belül vissza kell térnie a kijelölt állandó raktárakba, azon eszközök kivételével, amelyeket ipari nagyjavítás céljából vettek ki. Ezen eszközöket a nagyjavítás befejeztével azonnal vissza kell helyezni a kijelölt állandó raktárakba.

11. Mindegyik Részes Állam helyettesítheti kijelölt állandó raktárakban elhelyezett, Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzetét és harci technikáját. A helyettesítés megkezdésekor mindegyik Részes Állam valamennyi Részes Államnak bejelenti a helyettesítendő, a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika mennyiségét, elhelyezkedését, típusát és további felhasználását.

XI. Cikk

1. Mindegyik Részes Állam oly módon korlátozza páncélozott hídvető járműveit, hogy 40 hónappal e Szerződés hatálybalépése után és azt követően, a Részes Államok azon csoportjában, amelyhez tartozik, az aktív egységekben lévő páncélozott hídvető járművek összmenyisége az alkalmazási területen belül ne haladja meg a 740 darabot.

2. A Részes Államok mindegyik csoportjára vonatkozóan az e cikk 1. bekezdésében meghatározott összmenyiségen felül, az alkalmazási területen belül lévő valamennyi páncélozott hídvető járművet az e Szerződés II. cikkében meghatározott kijelölt állandó raktárakban kell elhelyezni. Abban az esetben, amikor páncélozott hídvető járműveket — akár önmagukban, akár más, a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzettel és harci technikával együtt — kijelölt állandó raktárakban helyeznek el, e járművekre, csakúgy mint a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzetre és harci technikára a X. cikk 1—6. bekezdése vonatkozik. A kijelölt állandó raktárakban elhelyezett páncélozott hídvető járművek nem tekintendők aktív egységekben lévőnek.

3. Az e cikk 6. bekezdésében foglaltakat kivéve, páncélozott hídvető járművek, e cikk 4. és 5. bekezdése rendelkezéseinek megfelelően, csak az összes többi Részes Államnak legalább 42 nappal előzetesen történt bejelentést követően vehetők ki a kijelölt állandó raktárakból. A bejelentésnek tartalmaznia kell:

(A) a kijelölt állandó raktárak elhelyezkedését, amelyekből páncélozott hídvető járművet vesznek ki, valamint a kiveendő páncélozott hídvető járművek mennyiségét raktáranként;

(B) a páncélozott hídvető járművek kijelölt állandó raktárakból történő kivételének és visszatérésének dátumát; továbbá

(C) a páncélozott hídvető járművek tervezett felhasználását a kijelölt állandó raktárakból történt kivételük ideje alatt.

4. Az e cikk 6. bekezdésében foglaltakat kivéve, a kijelölt állandó raktárakból kivett páncélozott hídvető járműveket a kivétel tényleges időpontját legkésőbb 42 nappal követően vissza kell helyezni.

5. A kijelölt állandó raktárakból kivett és azokon kívül tartott páncélozott hídvető járművek összmenyisége egy

időben a Részes Állam egyik csoportja esetében sem haladhatja meg az 50 darabot.

6. A Részes Államok jogosultak karbantartás vagy módosítás céljából kivenni, és egyidejűleg kijelölt állandó raktáron kívül tartani, mindegyik kijelölt állandó raktár esetében, páncélozott hídvető járműveik bejelentett mennyiségének 10 százalékát a legközelebbi egész számra kerekítve vagy mindegyik kijelölt állandó raktárból 10 darab páncélozott hídvető járművet, attól függően, melyik számítás eredményezi a kisebb mennyiséget.

7. Olyan természeti csapás esetén, ami árvizekkel vagy állandó hidak rongálódásával jár, a Részes Államok jogosultak a kijelölt állandó raktárakból páncélozott hídvető járműveket kivonni. Az ilyen kivonásról a kivonással egy időben bejelentést kell tenni az összes többi Részes Államnak.

XII. Cikk

1. Egy Részes Állam békeidőben belbiztonsági feladatok ellátására rendelt és létrehozott, nem külső ellenség elleni szárazföldi harcra szervezett és létrehozott szervezeteihez tartozó páncélozott gyalogsági harcjárműveket ez a Szerződés nem korlátozza. Az előbb említettek ellenére, azért, hogy elősegítsék e Szerződés végrehajtását, és biztosítékot adjanak arra, hogy az ezen szervezetekhez tartozó ilyen fegyverzet mennyiségét nem fogják e Szerződés rendelkezéseinek kijátszására felhasználni, minden ilyen, egy Részes Állam békeidőben belbiztonsági feladatok ellátására rendelt és létrehozott szervezeteihez tartozó páncélozott gyalogsági harcjárműveinek 1000 darab fölötti mennyisége e Szerződés IV., V. és VI. cikkében meghatározott, engedélyezett szintjeinek részét alkotja. Egy Részes Állam e szervezetekhez rendelt nem több, mint 600 páncélozott gyalogsági harcjárművét helyezheti el az alkalmazási terület V. cikk 1. bekezdése (A) pontjában meghatározott részén. Mindegyik Részes Állam biztosítja továbbá azt, hogy ezek a szervezetek tartózkodjanak attól, hogy olyan harcképességre tegyenek szert, amely meghaladja a belső biztonsági követelmények teljesítéséhez szükségességet.

2. Az a Részes Állam, amely hagyományos fegyveres erőinél rendszerben lévő harckocsikat, páncélozott gyalogsági harcjárműveket, tüzérségi eszközöket, harci repülőgépeket, támadó helikoptereket és páncélozott hídvető járműveket szándékozik bármely olyan szervezetéhez át helyezni, amely nem képezi részét hagyományos fegyveres erőinek, erről nem később, mint az áthelyezés bekövetkezésekor az összes többi Részes Államnak bejelentést tesz. A bejelentés tartalmazza az áthelyezés hatálybalépésének napját, azt a napot, amelyen a harci technikát ténylegesen átadják, valamint az áthelyezendő, a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika mennyiségét típusonként.

XIII. Cikk

1. Az e Szerződés rendelkezései szerinti ellenőrzések biztosítása céljából, összhangban az Információcserére vonatkozó Jegyzőkönyvvel, mindegyik Résztes Állam hagyományos fegyverzetére és harci technikájára vonatkozó bejelentéseket tesz, és információt cserél.

2. Az ilyen bejelentéseket és információcserét a XVII. cikkel összhangban biztosítják.

3. Mindegyik Résztes Állam felelős saját információiért, az ilyen információk és bejelentések átvétele nem jelenti a megadott információ érvényesítését vagy annak elfogadását.

XIV. Cikk

1. Az e Szerződés rendelkezései betartása ellenőrzésének biztosítása céljából, összhangban az Ellenőrzésre vonatkozó Jegyzőkönyvvel, mindegyik Résztes Állam jogosult ellenőrzést végrehajtani, illetve köteles ellenőrzést fogadni az alkalmazási területen belül.

2. Az ilyen ellenőrzések célja:

(A) az Információcserére vonatkozó Jegyzőkönyvnek megfelelően biztosított információk alapján, a IV., V. és VI. cikkben szabályozott mennyiségi korlátozások Résztes Államok által történő betartásának ellenőrzése;

(B) a VIII. cikkel és a Csökkentésre vonatkozó Jegyzőkönyvvel összhangban, a harckocsik, páncélozott harcjárművek, tüzéségi eszközök, harci repülőgépek és támadó helikopterek csökkentési helyeken végrehajtott csökkentési folyamatának megfigyelése; és

(C) az átkategorizált többcélú támadó helikopterek és az átosztályozott harci-gyakorló repülőgépek a Helikopterek Átkategorizálására és a Repülőgépek Átosztályozására vonatkozó Jegyzőkönyvekkel összhangban végrehajtott átminősítésének megfigyelése.

3. Egy Résztes Állam sem gyakorolhatja oly módon az e cikk 1. és 2. bekezdésében szabályozott jogokat az azonos csoporthoz tartozó Résztes Államok vonatkozásában, amelyekhez tartozik, hogy ezzel az ellenőrzési rendszer céljait megkerülje.

4. Több Résztes Állam által közösen végrehajtott ellenőrzés esetén, egyikük felelős e Szerződés rendelkezéseinek végrehajtásáért.

5. Az Ellenőrzésre vonatkozó Jegyzőkönyv VII. és VIII. fejezetének megfelelő ellenőrzések mennyiségét, amelyet mindegyik Résztes Állam jogosult végrehajtani, valamint köteles fogadni az egyes meghatározott időszakokban, a Jegyzőkönyv II. fejezete rendelkezéseivel összhangban kell meghatározni.

6. A 120 napos maradék-szint érvényesítési időszak befejezésekor, mindegyik Résztes Állam jogosult végrehajtani, és mindegyik az alkalmazási területen belül területtel rendelke-

ző Résztes Állam köteles fogadni, egy megállapodásban rögzített számú légi ellenőrzést az alkalmazási területen belül. Az ilyen megállapodásban rögzített mennyiséget és más alkalmazható rendelkezéseket a XVIII. cikkben említett tárgyalások során dolgozzák ki.

XV. Cikk

1. Abból a célból, hogy e Szerződés rendelkezései betartásának ellenőrzését biztosítsák, mindegyik Résztes Állam jogosult a XIV. cikkben szereplő eljárásokon kívül a rendelkezésére álló nemzeti vagy multinacionális technikai ellenőrző eszközök alkalmazására a nemzetközi jog általános elveivel összeegyeztethető módon.

2. Egyetlen Résztes Állam sem zavarja egy másik Résztes Államnak az e cikk 1. bekezdésével összhangban működő nemzeti vagy multinacionális ellenőrző eszközeit.

3. Egyetlen Résztes Állam sem alkalmaz olyan álcázási módszereket, amelyek akadályozzák e Szerződés rendelkezései betartásának ellenőrzését az e cikk 1. bekezdésével összhangban működő nemzeti vagy multinacionális technikai eszközökkel. Ezt a kötelezettséget nem alkalmazzák a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika alkalmazásával végrehajtásra kerülő, az átlomány szokásos kiképzésével, karbantartással vagy manőverekkel kapcsolatos rejtési vagy álcázási tevékenységek vonatkozásában.

XVI. Cikk

1. E Szerződés rendelkezései végrehajtásának és céljainak elősegítésére, a Résztes Államok ezennel létrehozzák az Egyesített Konzultatív Csoportot.

2. Az Egyesített Konzultatív Csoport keretében a Résztes Államok:

(A) foglalkoznak e Szerződés rendelkezései betartására vagy lehetséges kijátszására vonatkozó kérdésekkel;

(B) törekszenek olyan kétértelműségek elosztatására és értelmezési viták megoldására, amelyek e Szerződés végrehajtása során válnak nyilvánvalóvá;

(C) megvizsgálják e Szerződés életképességét és hatékonyságát növelő intézkedéseket és, ha lehetséges, megállapodnak azokról;

(D) napra kész állapotba hozzák, miként azt a II. cikk 2. bekezdése előírja, azokat a jegyzékeket, amelyeket a Létező Típusok Jegyzőkönyve tartalmaz;

(E) megoldanak technikai kérdéseket, azért, hogy e Szerződés végrehajtása során a Résztes Államok között közös gyakorlatra törekedjenek;

(F) szükség szerint kidolgozzák, illetve felülvizsgálják az Egyesített Konzultatív Csoport és az e Szerződés alapján összehívandó konferenciák eljárási szabályait, munkamódszereit és költségeik elosztásának rendszerét, vala-

mint a Részes Állam közötti ellenőrzések költségeinek megosztását;

(G) megfelelő intézkedéseket vizsgálnak meg, és dolgoznak ki azért, hogy biztosítsák a Részes Államok közötti információcsere során kapott vagy az e Szerződés szerinti ellenőrzések eredményeként szerzett információt kizárólag e Szerződés céljaira használják, figyelembe véve mindegyik Részes Állam sajátos kívánalmait az adott Részes Állam által érzékenynek minősített információ megőrzése tekintetében;

(H) bármely Részes Állam kívánságára megvizsgálják bármely ügyet, amelyet egy Részes Állam a XXI. cikkkel összhangban összehívandó bármely konferencián való megvitatására kíván javasolni. Ez a vizsgálat egyik Részes Államnak sem sérti azt a jogát, hogy az e Szerződés XXI. cikkében szabályozott eljárásokhoz folyamodjék; és

(I) megvizsgálják az e Szerződés végrehajtásából adódó vitás ügyeket.

3. Mindegyik Részes Állam felvethet és napirendre tűzethet a Szerződésre vonatkozó bármely kérdést az Egyesített Konzultatív Csoport előtt.

4. Az Egyesített Konzultatív Csoport konszenzussal hoz döntéseket, vagy fogad el ajánlásokat. A konszenzuson a Részes Állam bármely képviselője bárminemű ellenvetésének hiánya értendő a döntéshozatal vagy az ajánlás elfogadása során.

5. Az Egyesített Konzultatív Csoport a XX. cikkkel összhangban történő megvizsgálásra és megerősítésre módosításokat javasolhat ehhez a Szerződéshez. Az Egyesített Konzultatív Csoport ugyancsak megállapodhat a Szerződés rendelkezéseivel összhangban e Szerződés életképessége és hatékonysága tökéletesítéséről. Ezek — hacsak nem kisebb adminisztratív vagy technikai jellegű ügyekre vonatkoznak — hatálybalépésük előtt e Szerződés XX. cikkével összhangban megvizsgálásra és megerősítésre szorulnak.

6. Ebben a cikkben semmi sem tekinthető úgy, mint ami bármely Részes Államot tilt vagy korlátoz abban, hogy információt kérjen vagy konzultációkat folytasson más Részes Államokkal az ehhez a Szerződéshez kapcsolódó ügyekről és annak végrehajtásáról az Egyesített Konzultatív Csoporttól eltérő csatornákon vagy fórumokon.

7. Az Egyesített Konzultatív Csoport az Egyesített Konzultatív Csoportra vonatkozó Jegyzőkönyvben szabályozott eljárásokat követi.

XVII. Cikk

Az e Szerződés által előírt információt és bejelentéseket a Részes Államok írott formában adják át. Erre diplomáciai vagy más általuk kijelölt hivatalos csatornákat használnak, beleértve nevezetesen egy külön megegyezéssel létrehozandó távközlési hálózatot.

XVIII. Cikk

1. A Részes Államok e Szerződés aláírását követően tovább folytatják a tárgyalásokat a hagyományos fegyveres erőkről Európában azonos Mandátummal és azzal a céllal, hogy erre a Szerződésre építsenek.

2. E tárgyalások célja lesz az európai biztonság és a stabilitás további megerősítését célzó kiegészítő intézkedésekről szóló megállapodás megkötése, amely — a Mandátumnak megfelelően — tartalmazza a Részes Államok hagyományos fegyveres erői személyi állományának korlátozását az alkalmazási területen.

3. A Részes Államok arra törekednek, hogy ezek a tárgyalások nem később, mint az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezlet Helsinkiben, 1992-ben tartandó utótálalkozója, befejeződjenek.

XIX. Cikk

1. Ez a Szerződés korlátlan időtartamra szól. A Szerződés további szerződéssel kiegészíthető.

2. Mindegyik Részes Állam jogosult nemzeti szuverenitását gyakorolva kilépni ebből a Szerződésből, ha úgy dönt, hogy az e Szerződés tárgyával összefüggő rendkívüli események legfőbb érdekeit veszélyeztetik. A kilépni szándékozó Részes Állam erről a döntéséről bejelentést tesz a Letéteményesnek és az összes többi Részes Államnak. Az ilyen bejelentést legalább 150 nappal az e Szerződésből való előirányzott kilépést megelőzően meg kell tenni. Ennek magában kell foglalnia egy nyilatkozatot azokról a rendkívüli eseményekről, amelyeket a Részes Állam legfőbb érdekeit veszélyeztetőnek tekint.

3. Mindegyik Részes Állam különösen akkor jogosult nemzeti szuverenitását gyakorolva kilépni ebből a Szerződésből, ha egy másik Részes Állam e Szerződés korlátozási körén kívül olyan arányban növeli a II. cikkben meghatározott harckocsijainak, páncélozott harcjárműveinek, tüzéségi eszközeinek, harci repülőgépeinek vagy támadó helikoptereinek mennyiségét, ami nyilvánvalóan fenyegeti az erők egyensúlyát az alkalmazási területen belül.

XX. Cikk

1. Bármely Részes Állam módosításokat javasolhat ehhez a Szerződéshez. A javasolt módosítás szövegét a Letéteményesnek kell átnyújtani, amely azt köröztetni fogja valamennyi Részes Állam között.

2. Ha a módosítást valamennyi Részes Állam jóváhagyja, az az e Szerződés XXII. cikkében meghatározott e Szerződés hatálybalépését szabályozó eljárásokkal összhangban lép hatályba.

XXI. Cikk

1. Negyvenhat hónappal e Szerződés hatálybalépése után, majd azt követően ötvenként e Szerződés működése áttekintésének céljából a Letéteményes összehívja a Részes Állam konferenciáját.

2. Bármely Részes Állam kérésére, amely úgy ítéli meg, hogy e Szerződésre vonatkozó rendkívüli körülmények merültek fel, különösen abban az esetben, ha egy Részes Állam bejelentette azt a szándékát, hogy elhagyja a Részes Államoknak azt a csoportját, amelyhez tartozik vagy azt, hogy a Részes Államok másik csoportjához — miként azt a II. cikk 1. bekezdésének (A) pontja meghatározza — csatlakozik, a Letéteményes összehívja a Részes Államok rendkívüli konferenciáját. Azért, hogy lehetővé tegyék a többi Részes Állam felkészülését erre a konferenciára, a kérésnek magában kell foglalnia azt az okot, amiért az adott Részes Állam szükségesnek tartja a rendkívüli konferenciát. A konferenciának meg kell vizsgálnia a kérelemben előadott körülményeket és azok hatását a Szerződés működésére. A konferencia nem később, mint 15 nappal a kérés átvételét követően nyílik meg, és ha az nem dönt másként, nem tart három hétnél tovább.

3. Három vagy annál több Részes Állam kérésére a Letéteményes összehívja a Részes Állam konferenciáját, hogy az megvizsgálja a XX. cikk szerint javasolt módosítást. Ez a konferencia nem később, mint 21 nappal a szükséges kérések átvételét követően nyílik meg.

4. Abban az esetben, ha egy Részes Állam a XIX. cikknek megfelelően bejelentést tesz arról a döntéséről, hogy kilép ebből a Szerződésből, a Szerződésből való kilépéssel kapcsolatos kérdések megvizsgálására a Letéteményes összehívja a Részes Államok konferenciáját, amely nem később, mint 21 nappal a kilépésre vonatkozó bejelentés átvételét követően nyílik meg.

XXII. Cikk

1. Ez a Szerződés mindegyik Részes Állam részéről, alkotmányos eljárásával összhangban, megerősítésre szorul. A megerősítő okiratokat a Holland Királyság Kormányánál kell letétbe helyezni, amelyet ezennel Letéteményesnek neveznek ki.

2. Ez a Szerződés valamennyi a preambulumban felsorolt Részes Állam megerősítő okiratának letétbe helyezését 10 nappal követően lép hatályba.

3. A Letéteményes haladéktalanul tájékoztatja valamennyi Részes Államot:

(A) minden egyes megerősítő okirat letétbe helyezéséről;

(B) e Szerződés hatálybalépéséről;

(C) a XIX. cikkkel összhangban a Szerződésből való bármely kilépésről és a kilépés hatályának kezdő napjáról;

(D) a XX. cikkkel összhangban javasolt bármely módosítás szövegéről;

(E) e Szerződés bármely módosításának hatálybalépéséről;

(F) a XXI. cikkkel összhangban konferencia összehívására irányuló kívánságról;

(G) a XXI. cikk szerinti konferencia összehívásáról;

(H) bármely más olyan ügyről, amelyről e Szerződés szerint a Letéteményesnek tájékoztatnia kell a Részes Államokat.

4. Ezt a Szerződést a Letéteményes az Egyesült Nemzetek Alapokmánya 102. cikkének megfelelően beiktatja.

XXIII. Cikk

E Szerződés eredetijét, melynek angol, francia, német, olasz, orosz és spanyol szövege egyaránt hiteles, a Letéteményes archívumában helyezik letétbe. E Szerződés megfelelően hitelesített másolatait a Letéteményes adja át valamennyi Részes Államnak.

Fentiek hitelül az alulírott megfelelően meghatalmazottak aláírták ezt a Szerződést.

Készült Párizsban, ezerkilencszázkilencven november tizenkilencedikén.

**Jegyzőkönyv
a Hagyományos Fegyverzet és Harci Technika
Létező Típusairól**

A Részes Államok ezennel megállapodnak:

(a) a hagyományos fegyverzet és harci technika létező típusainak a Szerződés aláírásakor érvényes jegyzékeiről, amelyek korlátozás, csökkentés, információcsere és ellenőrzés alá esnek;

(b) a hagyományos fegyverzet és harci technika létező típusaira vonatkozó fényképek és műszaki adatok biztosítására vonatkozó eljárásokról;

(c) a hagyományos fegyverzet és harci technika létező típusai jegyzékeinek napra készsége tételére vonatkozó eljárásokról.

I. Fejezet

*A Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és
harci technika létező típusai*

1. A harckocsik létező típusai:

M—1	T—34
M—60	T—54
M—48	T—55

M—47	T—62
Leopard 1	T—64
Leopard 2	T—72
AMX—30	T—80
Challenger	TR—85
Chieftain	TR—580
Centurion	
M—41	
NM—116	
T—54	
T—55	
T—72	

Bármely a fentiekben felsorolt létező harckocsi típus valamennyi modellje és változata az adott harckocsi típushoz tartozónak tekintendő.

2. A páncélozott harcjárművek létező típusai:

(A) Páncélozott szállító járművek:

YPR—765	BTR—40
AMX—13 VTT	BTR—152
M113	BTR—50
M75	BTR—60
Spartan	OT—62 (TOPAS)
Grizzly	OT—64 (SKOT)
TPz—1 Fuchs	OT—90
VAB	FUG D—442
M59	BTR—70
Leonidas	BTR—80
VCC1	BTR—D
VCC2	TAB—77
Saxon	OT—810
AFV 432	PSZH D—944
Saracen	TABC—79
Humber	TAB—71
BDX	MLVM
BMR—600	MT—LB ⁴
Chaimite V200	
V15OS	
EBR—ETT	
M3A1	

⁴ Ez a többcélú könnyűpáncéltatú jármű a Szerződés hatálybalépését követő 40 hónapon belül kivételesen átalakítható az e Jegyzőkönyv II. fejezete 1. bekezdésében felsorolt páncélozott szállító járműhöz hasonló eszközzé, mint MT—LB—AT, a jármű belső részének megváltoztatása révén, a lövészraj számára szolgáló baloldali ülés eltávolításával, valamint a löszerrakaszoknak az oldalfalhoz és a padlózathoz való hegesztésével minimálisan hat helyen, úgy, hogy a jármű ne legyen képes lövészraj szállítására. Ezek a módosítások olyan helyszíneken is végrehajthatók, amelyek nem csökkentési helyek. Azokat az MT—LB páncélozott szállító járműveket, amelyeket nem alakítottak át, az Információcserére vonatkozó Jegyzőkönyvvel összhangban páncélozott szállító járműként kell bejelenteni.

YP 408
BLR
VIB
LVTP—7
6614/G
BTR—152
BTR—50
BTR—60
BTR—70
MT—LB ⁴

Bármely létező páncélozott szállító jármű típus a fentiekben felsorolt valamennyi modellje és változata az adott páncélozott szállító jármű típushoz tartozónak tekintendő, kivéve, ha ezek a modellek vagy változatok az e Jegyzőkönyv II. fejezetének 1. bekezdésében szereplő páncélozott szállító járművekhez hasonló eszközök jegyzékén szerepelnek.

(B) Páncélozott gyalogsági harcjárművek:

YPR—765 (25 mm)	BMP—1/BRM—1
Marder	BMP—2
AMX—10P	BMP—23
Warrior	MLI—84
M2/M3 Bradley	BMD—1
AFV 432 Rarden	BMD—2
NM—135	BMP—3
BMP—1/BRM—1	
BMP—2	

Bármely létező páncélozott gyalogsági harcjármű típus fentiekben felsorolt valamennyi modellje és változata az adott páncélozott gyalogsági harcjármű típushoz tartozónak tekintendő, kivéve, ha ezek a modellek vagy változatok az e Jegyzőkönyv II. fejezetének 2. bekezdésében szereplő páncélozott gyalogsági harcjárművekhez hasonló eszközök jegyzékén szerepelnek.

(C) Nehézfegyverzetű harcjárművek:

AMX—10RC	PT—76
ERC 90 Sagaye	SZU—76
BMR—625—90	SZU—100
Commando V150	JSZU—152
Scorpion	
Saladin	
JPk—90	
M—24	
AMX—13	
EBR—75 Panhard	
PT—76	

Bármely létező nehézfegyverzetű harcjármű típus fentiekben felsorolt valamennyi modellje és változata az adott nehézfegyverzetű harcjármű típushoz tartozónak tekintendő.

3. A tüzérségi eszközök létező típusai:

(A) Ágyúk, tarackok és az ágyúk és tarackok jellemzőit egyesítő tüzérségi eszközök:

105 mm:	105 könnyű ágyú M18 105 „Krupp” ágyú 105 R „Metal” ágyú 105 málházott tarack M56 málházott tarack M101 vontatott tarack M102 vontatott tarack „Abbott” önjáró ágyú M108 önjáró tarack M52 önjáró tarack 105 HM—2 tarack M—38 ágyú (Skoda) 105 AU 50 tarack R58/M26 vontatott tarack	100 mm:	BS—3 tábori ágyú 53 mintájú tábori ágyú „Skoda” tarack (1914/1934, 1930, 1934 mintájú) „Skoda” tarack (1939 mintájú)
		105 mm:	„Schneider” tábori ágyú (1936 mintájú)
		120 mm:	2B16 tarack 2S9 önjáró tarack
122 mm:	122/46 tábori ágyú D30 tarack M30 tarack 2S1 önjáró tarack	122 mm:	D30 tarack M—30 tarack D74 tarack 2S1 önjáró tarack A19 ágyú (31/37 mintájú) 89 mintájú önjáró tarack
130 mm:	M46 ágyú	130 mm:	82 ágyú M—46 ágyú
140 mm:	5.5” (139,7 mm) vontatott tarack	150 mm:	„Skoda” tarack (1934 mintájú) „Ceh” tarack (1937 mintájú)
150 mm:	150 „Skoda” ágyú	152 mm:	D1 tarack 2S3 önjáró tarack 2A65 tarack ML20 tarack—ágyú D20 ágyú—tarack 81 ágyú 2A36 ágyú „Dana” M77 önjáró ágyú—tarack 2S5 önjáró ágyú 2S19 önjáró tarack 85 mintájú ágyú—tarack
152 mm:	D20 ágyú—tarack 2S3 önjáró tarack	152 mm:	1938 mintájú tarack Tarack 81
155 mm:	M114 vontatott tarack M114/39 (M—139) vontatott tarack FH—70 vontatott tarack M109 önjáró tarack M198 vontatott tarack	203 mm:	B4 tarack 2S7 önjáró ágyú
155 mm:	155 TRF1 ágyú 155 AUF1 ágyú 155 AMF3 ágyú 155 BF50 ágyú M44 önjáró tarack M59 vontatott ágyú SP70 önjáró tarack		
175 mm:	M107 önjáró ágyú		
203 mm:	M115 vontatott tarack M110 önjáró tarack M55 önjáró tarack		

(B) Aknavetők:

107 mm:	4,2” (állványos vagy M106 páncélozott járművön)	107 mm:	M—1938 aknavető
---------	--	---------	-----------------

120 mm:	„Brandt” (M60, SLM—120—AM—50) M120 RTF 1 M120 M51 Soltam/Tampella (állványos vagy M113 páncélozott járművön) „Ecia” mod. L (M—L állványos vagy BMR—600, illetve M113 páncélozott járművön) HY12 (Tosam) 2B11 (2S12)	120 mm:	2B11 (2S12) M120 modell 38/43 M—120—60; Tundzsa/Tundzsa Sani önjáró aknavető (MT—LB—re szerelve) 1982 mintájú aknavető B—24
		160 mm:	M160
		240 mm:	M240 2S4 önjáró aknavető

(C) Sorozatvető rendszerek:

110 mm:	LARS	122 mm:	BM—21 (BM—21,BM—21V) RM—70 APR—21 APR—40
122 mm:	BM—21 RM—70		
140 mm:	„Teruel” MLAS	130 mm:	M—51 RM—130 BM—13 R.2
227 mm:	MLRS	140 mm:	BM—14
		220 mm:	BM 22/27
		240 mm:	BM—24
		280 mm:	„Uragan” 9P140
		300 mm:	„Smerch”

Bármely létező tüzérségi eszköz típus fent felsorolt valamennyi modellje és változata az adott tüzérségi eszköz típushoz tartozónak tekintendő.

4. A harci repülőgépek létező típusai:

A—7	IAR—93
A—10	IL—28
Alpha Jet A	MIG—15
AM—X	MIG—17
Buccaneer	MIG—21
Canberra	MIG—23
Draken	MIG—25
F—4	MIG—27
F—5	MIG—29
F—15	MIG—31
F—16	SZU—7
F—18	SZU—15
F—84	SZU—17
F—102	SZU—20
F—104	SZU—22
F—111	SZU—24
G—91	SZU—25
Harrier	SZU—27
Hunter	TU—16
Jaguar	TU—22
Lightning	TU—22M

MIG—21	TU—128
MIG—23	JAK—28

MIG—29
MB—339
Mirage F1
Mirage III
Mirage IV
Mirage V
Mirage 2000
SZU—22
Tornado

Bármely létező harci repülőgép típus fent felsorolt valamennyi modellje és változata az adott harci repülőgép típushoz tartozónak tekintendő.

5. A támadó helikopterek létező típusai:

(A) Speciális támadó helikopterek:

A—129 Mangusta	MI—24
AH—1 Cobra	
AH—64 Apache	
MI—24	

A Helikopterek Átkategorizálására vonatkozó Jegyzőkönyv I. fejezete 3. bekezdésének rendelkezései alá tartozó, bármely fent felsorolt létező speciális támadó helikopter típus valamennyi modellje és változata az adott speciális támadó helikopter típushoz tartozónak tekintendő.

(B) Többcélú támadó helikopterek:

A—109 Hirundo IAR—316
 Alouette III MI—8/MI—17
 BO—105/PAH—1
 Fennec AS 550 C—2
 Gazelle
 Lynx

MI—8

OH—58 Kiowa/AB—206/
 CH—136

Scout

Wessex

A Helikopterek Átkategorizálására vonatkozó Jegyzőkönyv I. fejezete 4. és 5. bekezdésének rendelkezései alá tartozó, bármely fent felsorolt létező többcélú támadó helikopter típus valamennyi modellje és változata az adott többcélú támadó helikopter típushoz tartozónak tekintendő.

II. Fejezet

A Szerződés által nem korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika létező típusai

1. A páncélozott szállító járművekhez hasonló eszközök létező típusai:

YPR—765	MILAN	BTR—40	CP
	CP		
	PRCOC1	BTR—50	PU
	PRCOC2		PUM
	PRCOC4		P
	PRCOC5		PUR 82
	PRMR		PK (MRF)
			UR—67
AMX—13	VTT		PK (B)
	MILAN		MTP—1
	PC		
		BTR—152	CP
M113	MILAN		
	A1/A2 (ATGW)	BTR—60	PU
	E/W TOW		PU—12/PA PU—12
	ARTFC		PAU
	ARTOBS		BBS
	FACONT		ABS
	MORTFC		R—137 B
	A1E		R—140 BM
	Mortar Carrier		R—145
	SIG		R—156
	HFTRSM		R—409 BM
	CP		P—238BT
	CPSVC		P—240BT
	A1CP		P—241BT
	A1ECP		E—351BR
	4,2"/M106 A1 4,2"		R—975
	M106 81 mm		MTP—2
	M—125 81 mm		1V18, 1V19
	M125 A1 81 mm		1V118
	M125 A2 81 mm		B
	NM—125 81 mm	BTR—70	KSM
TPz—1 FUCHS	HFTRSM		SPR—2
	AD CP		BREM
	CP		ZS—88

	ENGRCP		Kh
	ELOKA		
	NBC	BTR—80	1V119
	RASIT		RCHM—4
M—59	CP	BTR—D	ZD
			RD
LEONIDAS	1	OT—62 (TOPAS)	CP
VAB	PC		WPT/DPT—62
			BREM
BMR—600	SIG		R—2M
	PC		R—3M
	81 mm		R—3MT
			R—4MT
SPARTAN	STRIKER		
	SAMSON	OT—64m	
	CP	(SKOT)	CP
	JAVELIN		R—3Z
	MILAN		R—2M
			R—3MT
			R—4
SAXON	AD		R—4MT
	CP		R—2AM
	MAINT		PROPAGANDA
			R—4M
AFV 432	CP/RA		R—6
	81 mm		WPT/DR—64
	CYMB		BREM
	AFV 435		S—260 inz.
	AFV 436		S—260 art.
	AFV—439	OT—810	OT—810/R—112
HUMBER	SQUIRT		
		OT 90	VP 90
SARACEN	SQUIRT		
	CP	FUG D—442	VS
	ADR		MRP
			OT—65/R—112
YP 408	PWMR		OT—65 DP
	PWC		OT—65 CH
	PWAT		
	PWRDR	PSZH D—944	PK
	PWV		
		MT—LB	AT
BTR—50	PU		KShM—R—81
	PK(MRF)		R—80
	PK(B)		9S743
			PI
BTR—60	PU—12/PA PU—12		1W—13—16
	BBS		1W—21—25
	ABS		1W—12
	R—137B		MP—21—25
	R—140BM		AFMS
	R—145		R—381T
	R—156		R—330P
	R—409 BM		Beta EM
	P—238 BT		SPR—1
	P—240 BT		WPT/DTP

	P—241 BT		BREM
	B		TRI
MT—LB	PI		MTP—LB
	MP—21—25		BRM Sova/BRM 30
	1W—13—16		
	AFMS	TAB—71	A
	R—381 T		TERA—71—L
	R—330 P		AR
	Beta 3M		
	MTP—LB	TAB—77	A
			TERA—77—L
			RCH—84
			PCOMA
		TABC—79	AR
			A—POMA
		TAB	TCG—80
		MLVM	AR

2. A páncélozott gyalogsági harcjárművekhez hasonló eszközök létező típusai:

WARRIOR	RA	BMP—1KS	
	REP		9S743
	REC		PRP—3, —4
			MP—31
BMP—1	MTP		B
	MP—31		SVO
			DTB—80
			VPV
			IRM
			MTP
			BREM—4, —2, —D
		BMD—1	KSh
		BRM—1	KSh

3. Az elsődlegesen kiképzésre rendelt és kialakított és csak a fegyverzet kezeléséhez szükséges alapvető kiképzettség megszerzését biztosító korlátozott fegyverzettel rendelkező oktató repülőgépek létező típusai:

Alpha Jet E	I—22
C—101 Aviojet	IAR—99
Fouga	L—29
Hawk	L—39
Jet Provost	TS—11
L—39	
MB—326	
PD—808	
T—2	
T—33/CT—L33	
T—37	
T—38	

4. A harci-támogató helikopterek létező típusai:

A—109 Hirundo	IAR—316
AB—412	IAR—330

Alouette II	MI—2
Alouette III	MI—6
Blackhawk	MI—8/MI—17
Bell 47/AB—47/Sioux	
BO—105	
CH53	
Chinook	
Fennec AS 555 A	
Hughes 300	
Hughes 500/OH—6	
MI—8	
OH—58 Kiowa/AB—206/	
CH—136	
Puma	
Sea King	
UH—1A/1B/AB—204	
UH—1D/1H/AB—205	
UH—1N/AB—212	
Wessex	

5. A nem-felfegyverzett szállító helikopterek olyan létező típusai, amelyeket nem szereltek fel fegyverek alkalmazására:

AB—47	MI—2
AB—412	MI—26
Alouette II	SA—365N Dauphin
CH53	W—3 Sokol
Chinook	
Cougar AS 532 U	
Dauphin AS 365 N1	
Hughes 300	
NH 500	
Puma	
Sea King/H—3F/HAR 3	
SH—3D	
UH—1D/1H/AB—205	
UH—1N/AB—212	

6. A páncélozott hídvető járművek létező típusai:

M47 AVLB	MTU
M48 AVLB	MT—20
M60 AVLB	MT—55A
Centurion AVLB	MTU—72
Chieftain AVLB	BLG—60
Brückenlegepanzer Biber/	BLG—67M
Leopard 1 AVLB	BLG—67M2

III. Fejezet

Műszaki adatok és fényképek

1. A Szerződés aláírásakor mindegyik Részes Állam átadja az összes többi Részes Államnak az ezen Jegyzőkönyv I. és II. fejezetében felsorolt hagyományos fegyverzet és harci technika létező típusaira vonatkozó, az ezen Jegyzőkönyv Függelékében meghatározott egyeztetett kategóriákkal összhangban lévő műszaki adatokat, az ezekről az eszközökről készített jobb vagy bal oldali, felül- és előlnézeti fényképekkel együtt. Ezenkívül a páncélozott szállító járművekhez hasonló eszközök és a páncélozott gyalogsági harcjárművekhez hasonló eszközök fényképeinek tartalmazniuk kell egy olyan képet, amely világosan mutatja ezen járművek belső kialakítását, illusztrálva azokat a specifikus jellemzőket, amelyek ezeket a járműveket „használati”-ként különböztetik meg. A Részes Állam belátása szerint, az e bekezdés által előírtakon kívül, további fényképeket is biztosíthat.

2. Az e Jegyzőkönyv I. és II. fejezetében felsorolt hagyományos fegyverzet és harci technika mindegyik típusa esetében az adott típus valamely modelljét mintaként kell kijelölni. Minden ilyen kijelölt mintáról e fejezet 1. bekezdése szerint fényképeket kell biztosítani.

Azon modellekről vagy változatokról, amelyek külsőleg nem különböznek jelentősen az adott típus kijelölt mintájától, nem kell fényképet megadni. Egy adott típus valamennyi kijelölt mintája fényképéhez csatolni kell egy, a létező típus rendeltetését és nemzeti nómenklatúráját tartalmazó kiegészítést az adott típus valamennyi olyan modelljére és változatára vonatkozóan, amelyeket a kijelölt minta fényképe képvisel. Egy adott típus mindegyik kijelölt mintája fényképéhez csatolni kell egy, az ezen Jegyzőkönyv Függeléke által megkövetelt adatokat tartalmazó magyarázatot. Ezenkívül a magyarázatnak jelölnie kell az adott típus valamennyi olyan modelljét és változatát, amelyeket a kijelölt minta képvisel. A Jegyzőkönyv Függeléke által megkövetelt műszaki adatokat az oldalnézeti fényképhez kell csatolni.

IV. Fejezet

A létező típusok jegyzékének naprakésszé tétele és a Részes Államok kötelezettségei

1. Ez a Jegyzőkönyv kizárólag a hagyományos fegyverzet és harci technika létező típusait illetően, valamint a Jegyzőkönyv Függelékének I. és II. fejezetében előírt műszaki adatok tekintetében képezi megállapodás tárgyát a Részes Államok között.

2. Mindegyik Részes Állam kizárólag a saját hagyományos fegyverzetére és harci technikájára vonatkozó, e Jegyzőkönyv Függeléke III. fejezetének megfelelően bejelentett, műszaki adatok pontosságáért tartozik felelősséggel.

3. Mindegyik Részes Állam a rendszerbe állításkor bejelenti az összes többi Részes Államnak a Részes Állam alkalmazási területen lévő fegyveres erői:

(A) hagyományos fegyverzete és harci technikája bármely olyan új típusát, amely megfelel a Szerződés II. cikke valamely meghatározásának vagy, amely valamelyik e Jegyzőkönyvben felsorolt kategória alá tartozik; és

(B) az e Jegyzőkönyvben felsorolt valamely típus bármely új modelljét vagy változatát. Ezzel egyidejűleg mindegyik Részes Állam biztosítja az összes többi Részes Államnak az e Jegyzőkönyv III. fejezete által megkövetelt műszaki adatokat és fényképeket.

4. Amint lehetséges, de semmiféleképpen sem később, mint az e Jegyzőkönyv IV. fejezetének 3. bekezdése szerinti bejelentést 60 nappal követően, a Részes Állam a Szerződés XVI. cikke és az Egyesített Konzultatív Csoportra vonatkozó Jegyzőkönyv rendelkezéseivel összhangban kezdeményezik az e Jegyzőkönyv I. és II. fejezetében foglalt hagyományos fegyverzet és harci technika létező típusaira vonatkozó jegyzékek naprakész állapotba hozatalát.

Függelék
a hagyományos fegyverzet és harci technika létező
típusaira vonatkozó jegyzőkönyvhöz

I. Fejezet

A műszaki adatok egyeztetett kategóriái

Az alábbiak a hagyományos fegyverzet és harci technika létező típusai egyes modelljeire és változataira vonatkozó műszaki adatok egyeztetett kategóriái.

1. Harckocsik
 Létező típus
 Nemzeti nómenklatúra
 A főfegyverzet űrmérete
 Üres súly
2. Páncélozott harcjárművek
 Páncélozott szállító járművek
 Létező típus
 Nemzeti nómenklatúra
 A fegyverzet típusa és űrmérete, ha van ilyen
 Páncélozott gyalogsági harcjárművek
 Létező típus
 Nemzeti nómenklatúra
 A fegyverzet típusa és űrmérete
 Nehézfegyverzetű harcjárművek
 Létező típus
 Nemzeti nómenklatúra
 A főfegyverzet űrmérete
 Üres súly
3. Tüzérség
 Ágyúk, tarackok, valamint az ágyúk és tarackok jellemzőit egyesítő tüzérségi eszközök
 Létező típus
 Nemzeti nómenklatúra
 Űrméret
 Aknavetők
 Létező típus
 Nemzeti nómenklatúra
 Űrméret
 Sorozatvető rendszerek
 Létező típus
 Nemzeti nómenklatúra
 Űrméret
4. Harci repülőgépek
 Létező típus
 Nemzeti nómenklatúra
5. Támadó helikopterek
 Létező típus
 Nemzeti nómenklatúra

6. Páncélozott szállító járművekhez hasonló eszközök
 Létező típus
 Nemzeti nómenklatúra
 A fegyverzet típusa és űrmérete, ha van ilyen
7. Páncélozott gyalogsági harcjárművekhez hasonló eszközök
 Létező típus
 Nemzeti nómenklatúra
 A fegyverzet típusa és űrmérete, ha van ilyen
8. Oktató repülőgépek
 Létező típus
 Nemzeti nómenklatúra
 A fegyverzet típusa, ha van ilyen
9. Harci-támogató helikopterek
 Létező típus
 Nemzeti nómenklatúra
10. Nem-felfegyverzett szállító helikopterek
 Létező típus
 Nemzeti nómenklatúra
11. Páncélozott hídvető járművek
 Létező típus
 Nemzeti nómenklatúra

II. Fejezet

A fényképekre vonatkozó előírások

Az e Jegyzőkönyv III. fejezete értelmében biztosított fényképeknek fekete-fehéreknek kell lenniük. Vaku és megvilágító eszközök használata megengedett. A fényképezendő tárgynak kontrasztosnak kell lennie a fénykép hátterével. Minden fényképnek nagy mélységélességűnek, egyenletes tónusúnak és éles beállítottságúnak kell lennie. A szegélyt nem számítva 13×18 cm méretű fényképeket kell biztosítani. A felülnézeti fényképeket kivéve, valamennyi képet a fényképezendő tárggyal azonos magasságban, a fényképezendő tárgy hossz tengelyében vagy arra merőlegesen elhelyezett fényképezőgéppel kell készíteni. A felülnézeti fényképnek ábrázolnia kell a harci technikai eszköz tetejét és ábrázolhatja annak hátsó részét. A lefényképezett tárgynak vagy vízszintes vagy függőleges irányban legalább 80 százalékban ki kell töltenie a fényképet. Minden egyes fényképnek a fényképezendő tárggyal együtt tartalmaznia kell egy referencia mérőrudat.

A mérőrúdnak váltakozva fél méter hosszúságú fekete-fehér szakaszokkal kell rendelkeznie. Ennek elegendő hosszúságúnak kell lennie ahhoz, hogy lehetővé tegye a pontos méretarány megállapítását és azt a fényképezendő tárgyon vagy annak nekitámasztva vagy annak közvetlen közelében kell elhelyezni. Minden egyes fényképet címkével kell ellátni, ami tartalmazza az e Jegyzőkönyv III. fejezete 2. bekezdésében előírt adatokat, valamint a fénykép készítésének időpontját.

Jegyzőkönyv
a Harci-gyakorló Repülőgépek Speciális Modelljeinek
vagy Változatainak Nem-felfegyverzett Kiképző
Repülőgépekké Történő Átosztályozását Szabályozó
Eljárásokról

A Részes Államok az 1990. november 19-i, az Európai Hagyományos Fegyveres Erőkről szóló Szerződés (a továbbiakban: Szerződés), VIII. cikkével összhangban ezenel megállapodnak a harci-gyakorló repülőgépek meghatározott modelljeinek és változatainak teljes lefegyverzését és fegyvertelen állapotának minősítését szabályozó eljárásokról és rendelkezésekről.

I. Fejezet

Általános rendelkezések

1. Mindegyik Részes Állam jogosult a Szerződés IV. és VI. cikkében a harci repülőgépekre vonatkozó mennyiségi korlátozások alól kivonni az e Jegyzőkönyv II. fejezete 1. bekezdésében felsorolt harci-gyakorló repülőgépek meghatározott modelljeit vagy változatait az e Jegyzőkönyvben meghatározott eljárásokkal összhangban.

(A) Mindegyik Részes Állam kizárólag teljes lefegyverzés és minősítés révén jogosult a Szerződés IV. és VI. cikkében a harci repülőgépekre vonatkozó mennyiségi korlátozások alól egyedileg kivonni olyan, az e Jegyzőkönyv II. fejezete 1. bekezdésében felsorolt repülőgépek meghatározott modelljeit vagy változatait, amelyek az e Jegyzőkönyv III. fejezete 1. bekezdésében meghatározott részegységek bármelyikével rendelkeznek.

(B) Mindegyik Részes Állam — csupán átminősítés révén is — jogosult a Szerződés IV. és VI. cikkében a harci repülőgépekre vonatkozó mennyiségi korlátozások alól egyedileg kivonni olyan, az e Jegyzőkönyv II. fejezete 1. bekezdésében felsorolt, repülőgépek meghatározott modelljeit vagy változatait, amelyek az e Jegyzőkönyv III. fejezete 1. bekezdésében meghatározott részegységek egyikével sem rendelkeznek.

2. A Szerződés hatálybalépését követő 40 hónapon belül az e Jegyzőkönyv II. fejezetében felsorolt harci gyakorló repülőgépek modelljei és változatai vagy lefegyverezhetők és átminősíthetők vagy csupán átminősíthetők. Az ilyen repülőgépek a Szerződés IV. és VI. cikkében a harci repülőgépekre vonatkozó mennyiségi korlátozásokba mindaddig beleszámítanak, amíg fegyvertelenné nem minősítették azokat az e Jegyzőkönyv IV. fejezetében előírt eljárásokkal összhangban. Mindegyik Részes Állam jogosult a Szerződés IV. és VI. cikkében a harci repülőgépekre vonatkozó mennyiségi korlátozások alól nem több, mint 550 ilyen repülőgépet kivonni, amelyek közül nem több, mint 130 lehet MIG—25U modell vagy változat.

3. Nem később, mint a Szerződés hatálybalépésekor, mindegyik Részes Állam bejelenti az összes többi Részes Államnak:

(A) a harci-gyakorló repülőgépek mindegyik meghatározott modelljének és változatának teljes mennyiségét, amelyet az adott Részes Államnak szándékában áll lefegyverezni és átminősíteni e Jegyzőkönyv I. fejezete 1. bekezdésének (A) pontjával, III. és IV. fejezetével összhangban; valamint

(B) a harci-gyakorló repülőgépek mindegyik meghatározott modelljének és változatának teljes mennyiségét, amelyet az adott Részes Államnak csupán átminősíteni áll szándékában e Jegyzőkönyv I. fejezete 1. bekezdésének (B) pontjával és IV. fejezetével összhangban.

4. Mindegyik Részes Állam bármilyen technológiát alkalmazhat, amelyet szükségesnek tart az e Jegyzőkönyv III. fejezetében előírt teljes lefegyverzési eljárás végrehajtására.

II. Fejezet

A harci-gyakorló repülőgépek modelljei és változatai, amelyek teljes lefegyverzésre és átminősítésre kerülhetnek

1. Mindegyik Részes Állam kizárólag a harci-gyakorló repülőgépek alább meghatározott modelljeit és változatait jogosult kivonni a Szerződés IV. és VI. cikkében a harci repülőgépekre vonatkozó mennyiségi korlátozás alól:

SZU—15U
SZU—17U
MIG—15U
MIG—21U
MIG—23U
MIG—25U
UIL—28

2. A harci-gyakorló repülőgépek meghatározott modelljeinek és változatainak fenti jegyzéke végleges, és nem esik felülvizsgálat hatálya alá.

III. Fejezet

Eljárások a teljes lefegyverzésre

1. A harci-gyakorló repülőgépek teljesen lefegyverzendő modelljeit és változatait alkalmatlanná kell tenni bármilyen típusú fegyverrendszer további alkalmazására, továbbá rádióelektronikai harc folytatására és felderítő berendezések további működtetésére az alábbi részegységek eltávolítása révén:

(A) speciálisan a fegyverrendszerek felfüggesztésére szolgáló eszközök, úgy mint speciális megerősített pontok, indító eszközök vagy fegyverek rögzítésére szolgáló részek;

(B) fegyverirányító rendszerek egységei és paneljei, beleértve az alkalmazandó fegyverek kiválasztására szolgáló, élesítő és tűzkiváltó vagy indító rendszereket;

(C) célberendezések és fegyverirányító rendszerek egységei, amelyek nem integráns részei a navigációs és repülésirányító rendszereknek; valamint

(D) rádióelektronikai harc- és felderítő eszközök egységei és paneljei, beleértve az ezekhez kapcsolódó antennákat.

2. E fejezet 1. bekezdése ellenére, bármely olyan speciális megerősített pontot, amely a repülőgép integráns részét képezi, továbbá azon általános célú megerősített pontok speciális elemeit, amelyeket kizárólag az e fejezet 1. bekezdésében leírt részegységek alkalmazására rendelték, alkalmazatlanná kell tenni az ilyen rendszerek további működtetésére. Az e fejezet 1. bekezdésében leírt fegyverrendszerek, rádióelektronikai harc és felderítő berendezések elektronikus áramköreit a huzalozás eltávolítása révén, vagy, ha ez kivitelezhetetlen, akkor a hozzáférhető területeken a huzalozás egyes részeinek kivágása révén.

3. Az e Jegyzőkönyv II. fejezetében felsorolt harci-gyakorló repülőgépek mindegyik modellje vagy változata legelső példányának teljes lefegyverzését nem kevesebb, mint 42 nappal megelőzően mindegyik Részes Állam megadja az összes többi Részes Államnak az alábbi információkat:

(A) az irányított fegyverrendszerek valamennyi fontosabb részegységét, beleértve a tűzvezető és irányító rendszereket, a fegyverek felfüggesztésére kialakított eszközöket, továbbá a rádióelektronikai harc és felderítő berendezések részegységeit, az e fejezet 1. bekezdésében leírt részegységek alapvető funkcióit és az azokat összekötő funkcionális kapcsolatokat ábrázoló blokkvázlatot;

(B) a lefegyverzési eljárás általános leírását, amely tartalmazza az eltávolítandó részegységek felsorolását; valamint

(C) fényképet mindegyik eltávolítandó részegységről, amely illusztrálja azok elhelyezkedését, valamint ugyanarról a helyről készített fényképet a megfelelő részegység eltávolítása után.

IV. Fejezet

Átminősítési eljárások

1. Mindegyik Részes Állam, amely harci-gyakorló repülőgépek modelljeit vagy változatait szándékozik lefegyverezni és átminősíteni, vagy pusztán átminősíteni, annak biztosítása érdekében, hogy egyetlen ilyen repülőgép se rendelkezessen az e Jegyzőkönyv III. fejezete 1. és 2. bekezdésében felsorolt részegységek egyikével sem, teljesíti az alábbi átminősítési eljárásokat.

2. Mindegyik Részes Állam az Ellenőrzésre vonatkozó Jegyzőkönyv IX. fejezete 3. bekezdésével összhangban minden egyes átminősítést bejelenti az összes többi Részes

Államnak. Valamely olyan repülőgép első átminősítése esetén, amely nem igényel teljes lefegyverzést, az a Részes Állam, amely az átminősítést végre kívánja hajtani, megadja az összes többi Részes Államnak azokat az információkat, amelyeket e Jegyzőkönyv III. fejezete 3. bekezdésének (A), (B) és (C) pontja ír elő ugyanazon repülőgéptípus felfegyverzett modelljére vagy változatára.

3. Mindegyik Részes Állam jogosult az Ellenőrzésre vonatkozó Jegyzőkönyv IX. fejezetével összhangban ellenőrizni a harci-gyakorló repülőgépek átminősítését.

4. A teljes lefegyverzési és átminősítési vagy a pusztán átminősítési eljárást az e fejezetben szabályozott átminősítési eljárások végeztével befejezettnek kell tekinteni, tekintet nélkül arra, hogy valamely Részes Állam gyakorolja-e vagy sem az Ellenőrzésre vonatkozó Jegyzőkönyv IX. fejezete 3. bekezdésében leírt, az átminősítés ellenőrzésére megállapított jogot, feltéve, hogy az e fejezet 5. bekezdésében foglaltaknak megfelelően az átosztályozás és átminősítés befejezéséről tett bejelentés kézhezvételétől számított 30 napon belül egyetlen Részes Állam sem jelentette be az összes többi Részes Államnak azt, hogy az átminősítési és átosztályozási eljárásra vonatkozóan kétségei vannak. Az átosztályozást érintő ilyen kétségek felmerülése esetén, az átosztályozás nem tekinthető befejezettnek addig, amíg a kétséggel kapcsolatos ügy meg nem oldódik.

5. Az átminősítést végrehajtó Részes Állam az Ellenőrzésre vonatkozó Jegyzőkönyv IX. fejezetével összhangban az összes többi Részes Államnak bejelenti az átminősítés befejezését.

6. Az átminősítést az alkalmazási területen belül kell végrehajtani. A Részes Államok azonos csoportjához tartozó Részes Állam jogosult az átminősítésre szolgáló helyszíneket megosztani.

V. Fejezet

Az információcserére és ellenőrzésre vonatkozó eljárások

A harci-gyakorló repülőgépek valamennyi átminősített modellje és változata, az Információcserére vonatkozó Jegyzőkönyv rendelkezéseivel összhangban, információcsere, továbbá az Ellenőrzésre vonatkozó Jegyzőkönyvvel összhangban, verifikáció alá esik, beleértve az ellenőrzést is.

Jegyzőkönyv

az Európai Hagyományos Fegyveres Erőkről szóló Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika csökkentését szabályozó eljárásokról

A Részes Államok ezennel megállapodnak az 1990. november 19-i, az Európai Hagyományos Fegyveres Erőkről szóló Szerződés (a továbbiakban: a Szerződés)

VIII. cikkében meghatározott, a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika csökkentését szabályozó eljárásokról.

I. Fejezet

A csökkentés általános követelményei

1. A Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzetet és harci technikát az ebben a Jegyzőkönyvben, valamint a Szerződés VIII. cikke 1. bekezdésében felsorolt más jegyzőkönyvekben előírt eljárásoknak megfelelően kell csökkenteni. Ezen eljárások bármelyikét — amennyiben azokat a Szerződés VIII. cikkének vagy ennek a Jegyzőkönyvnek megfelelően teljesítik — elegendőnek kell tekinteni a csökkentés végrehajtásához.

2. Mindegyik Részes Állam jogosult a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika csökkentésére szolgáló eljárások végrehajtása érdekében bármely, általa erre alkalmasnak ítélt technológiát alkalmazni.

3. Mindegyik Részes Állam jogosult eltávolítani, megtartani és felhasználni a Szerződés által korlátozott fegyverzetet és harci technika azon részegységeit és alkatrészeit, amelyek — összhangban e Jegyzőkönyv II. fejezetének rendelkezéseivel — önmagukban nem esnek csökkentés hatálya alá, valamint jogosult a maradványokkal a továbbiakban rendelkezni.

4. Amennyiben ez a Jegyzőkönyv másként nem rendelkezik, a Szerződés által korlátozott fegyverzetet és harci technikát oly módon kell csökkenteni, hogy az eleve kizárja ezeknek az eszközöknek további katonai célokra történő felhasználását vagy helyreállítását.

5. A Szerződés hatálybalépését követően bármely Részes Állam további csökkentési eljárásokat javasolhat. Az ilyen javaslatokat közölni kell az összes többi Részes Állammal, és az ilyen eljárás részleteit ugyanabban a formában kell megadni, miként az e Jegyzőkönyvben meghatározott eljárásokat. Bármely ilyen eljárást elegendőnek kell tekinteni a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika csökkentésének végrehajtásához az Egyesített Konzultatív Csoport ilyen értelmű döntésétől kezdődően.

II. Fejezet

Szabványok a csökkentési helyeken történő bemutatásra

1. A Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzethez és harci technikához tartozó minden egyes csökkentendő eszközt be kell mutatni a csökkentési helyen. Minden egyes ilyen eszköznek legalább a következő részeket és elemeket kell tartalmaznia:

(A) harckocsik esetében: a járműtestet, a tornyot és a beépített fő fegyverzetet. E Jegyzőkönyv céljaira a harcko-

csi beépített fő fegyverzete úgy tekintendő, mint ami magában foglalja a lövegcsövet, a zárszerkezetet, a csőcsapokat és a csőcsap-talpakat;

(B) páncélozott harcjárművek esetében: a járműtestet, a tornyot és a beépített fő fegyverzetet, amennyiben van ilyen. E Jegyzőkönyv céljaira a páncélozott harcjármű beépített fő fegyverzete úgy tekintendő, mint ami magában foglalja a lövegcsövet, a zárszerkezetet, a csőcsapokat és a csőcsap-talpakat. E Jegyzőkönyv céljaira a beépített fő fegyverzet úgy tekintendő, mint ami nem foglal magába 20 mm-nél kisebb ürméretű géppuskát, amelyek mindegyike megőrizhető;

(C) tűzérési eszközök esetében: a lövegcsövet, a zárszerkezetet, a bölcst, beleértve a csőcsapokat és a csőcsap-talpakat, a lövegszárat, amennyiben vannak ilyenek; vagy az indítócsöveket és indítósinéket és azok talapzatát; vagy az aknavető csövet és a talplemezt. Őnjáró tűzérési eszköz esetében a járműtestet és, amennyiben van ilyen, a tornyot ugyancsak be kell mutatni;

(D) harci repülőgépek esetében: a repülőtestet; valamint

(E) támadó helikopterek esetében: a repülőtestet, beleértve az erőátviteli szerkezet felerősítési területét.

2. A csökkentési helyen az e fejezet 1. bekezdésével összhangban bemutatott eszköznek minden esetben egységes egészet kell képeznie.

3. A Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzetnek és harci technikának azon részeivel és elemeivel, amelyeket e fejezet 1. bekezdése nem részletez, továbbá azokkal a részekkel és elemekkel, amelyeket az e Jegyzőkönyvben szereplő eljárások alapján nem vontak csökkentés alá, beleértve a páncélozott szállító járművek csak géppuskával felszerelt tornyait, a csökkentést végrehajtó Részes Állam belátása szerint rendelkezhet.

III. Fejezet

Eljárások a harckocsik megsemmisítés révén történő csökkentésére

1. Mindegyik Részes Állam jogosult az alábbi eljárások bármelyikét választani minden egyes esetben, amikor harckocsik megsemmisítését hajtja végre csökkentési helyen.

2. Eljárás a szétarabolással történő megsemmisítésre:

(A) a speciális berendezések eltávolítása az alvázról, beleértve azon leszerelhető berendezéseket is, amelyek a fedélzeti fegyverrendszerek működésének biztosítására szolgálnak;

(B) a torony eltávolítása, amennyiben van ilyen;

(C) a löveg zárszerkezete esetében:

(1) a zártestnek a zárfészekkel történő összehegesztése legalább két helyen, vagy

(2) bevágás a zárfeleknek legalább az egyik oldalán a zártestet magába fogadó üreg hossz tengelye mentén;

(D) a lövegcső két részre darabolása a zárfelektől 100 mm-nél nem nagyobb távolságban;

(E) a toronyban lévő lövegcsapok és a lövegcsap-talpak szétdarabolása;

(F) a járműtest torony-nyílása két terület menti darabjának a leválasztása, amelyek mindegyike minimálisan 60 fokos és sugárirányban legalább 200 mm-es, középpontjával a jármű hossz tengelyében húzódó részt foglal magába; és

(G) a járműtest mindkét oldaláról azoknak a részeknek az eltávolítása, amelyek magukban foglalják a kihajtoműnyílásokat úgy, hogy az oldalpáncél-lemezeken ejtett függőleges és vízszintes irányú, valamint a has- vagy fenéklemezen, illetve a homlok- vagy farlemezekben ejtett átlós irányú vágások révén a kihajtoműnyílások az eltávolított részekben legyenek.

3. Eljárás a robbantással történő megsemmisítésre:

(A) a járműtestet, a fedélzeti nyílásfedeleket és a saroklemezeket a maximális szellőzés érdekében ki kell nyitni;

(B) robbanótöltetet kell a lövegcsőbe helyezni oda, ahol a csőcsapok kapcsolódnak a csőcsap-talppal vagy a bölcsővel;

(C) robbanótöltetet kell elhelyezni a járműtest külső oldalára a második és a harmadik futógörgő közé, illetve hat futógörgős változat esetén a harmadik és a negyedik futógörgő közé, kerülve az olyan természetes gyenge pontokat, mint amilyenek a hegesztések vagy a vészkijárat nyílások. A töltetet a torony öntvényének sugarán belül kell elhelyezni. A harcokci ugyanazon oldalára a járműtest belsejében egy második töltetet is el kell helyezni a külső töltettel szemben és ahhoz képest kissé eltolva;

(D) robbanótöltetet kell elhelyezni a torony öntvény belsejében a fő fegyverzet felfüggesztési területére; és

(E) az összes töltetet egyidejűleg kell felrobbantani úgy, hogy a járműtest és a torony szétrepedjen és megrongálódjon; a zártest elváljon a csőtől, megolvadjon vagy deformálódjon; a lövegcső széthasadjon vagy hosszirányban szétváljon, a csőcsap-talp vagy a bölcső megrepedjen úgy, hogy ne legyen alkalmas lövegcső felszerelésére; valamint a futóműben olyan mértékű kár keletkezzék, hogy legalább egy futógörgő felfüggesztése széttroncsolódjon.

4. Eljárás a deformációval történő megsemmisítésre:

(A) a speciális berendezések eltávolítása az alvázról, beleértve azon leszerelhető berendezéseket is, amelyek a fedélzeti fegyverrendszerek működtetésére szolgálnak;

(B) a torony eltávolítása, amennyiben van ilyen;

(C) a löveg zárszerkezete esetében:

(1) a zártestnek a zárfelekkel történő összehegesztése legalább két helyen, vagy

(2) bevágás a zárfeleknek legalább az egyik oldalán, a závarzatot magába fogadó üreg hossz tengelye mentén;

(D) a lövegcső két részre történő feldarabolása a zárfelektől 100 mm-nél nem nagyobb távolságban;

(E) valamelyik lövegcsap eltávolítása; valamint

(F) a járműtest és a torony deformálása oly módon, hogy azok szélessége legalább 20 százalékkal csökkenjen.

5. Eljárás a zúzással történő megsemmisítésre:

(A) nehéz acél zúzógolyót vagy ezzel egyenértékű súlyt kell a járműtestre és a toronyra ejteni ismételten mindaddig, amíg a járműtest legalább három különböző helyen, a torony pedig legalább egy helyen meg nem reped;

(B) a golyó által a toronyra mért ütéseknek mindkét lövegcsapot és a lövegcsap-talpat működésképtelenné kell tenniük, továbbá látható módon deformálniuk kell a zárfeleket; valamint

(C) a lövegcsőnek látható módon meg kell repednie, vagy el kell görbülnie.

IV. Fejezet

Eljárások a páncélozott harcjárművek megsemmisítésénél történő csökkentésére

1. Mindegyik Részes Állam jogosult az alábbi eljárások bármelyikét választani minden egyes esetben, amikor páncélozott harcjárművek megsemmisítését hajtja végre csökkentési helyen.

2. Eljárás a szétdarabolással történő megsemmisítésre:

(A) valamennyi páncélozott harcjármű esetében, a speciális berendezések eltávolítása az alvázról, beleértve azokat a leszerelhető berendezéseket, amelyek a fedélzeti fegyverrendszerek működésének biztosítására szolgálnak;

(B) lánctalpas páncélozott harcjárművek esetében, a járműtest mindkét oldaláról azoknak a részeknek az eltávolítása, amelyek magukban foglalják a kihajtoműnyílásokat úgy, hogy az oldalpáncél-lemezekben ejtett függőleges és vízszintes irányú valamint a has- vagy fenéklemezen, illetve a homlok- vagy farlemezen ejtett átlós irányú vágások révén a kihajtoműnyílások az eltávolított részekben legyenek;

(C) kerekes páncélozott harcjárművek esetében, a járműtest mindkét oldaláról azoknak a részeknek az eltávolítása, amelyek a mellső kerék hajtóműházának felfüggesztési pontjait is magukban foglalják úgy, hogy az oldal-, a homlok-, a fenék- és a haslemezekben ejtett vízszintes, függőleges és szabálytalan alakú vágások révén a mellső kerék hajtóműházának felfüggesztési pontjai az eltávolított részekben legyenek a vágásoktól legalább 100 milliméter távolságban; valamint

(D) ezen felül a páncélozott gyalogsági harcjárművek és a nehézfegyverzetű harcjárművek esetében:

(1) a torony eltávolítása,

(2) a toronyban lévő mindkét lövegcsap és lövegcsap-talp szétdarabolása,

(3) a löveg zárszerkezete esetében:

(a) a zártest és a zárfészek összehegesztése, legalább két helyen,

(b) bevágás a zárfészeknek legalább az egyik oldalán a zártestet

magába fogadó üreg hossz tengelye mentén, vagy

(c) a zárfészek nagyjából két egyenlő nagyságú részre történő darabolása,

(4) a lövegcső két részre darabolása a zárfészekről 100 milliméternél nem nagyobb távolságban; és

(5) a járműtest torony nyílása két kerületmenti darabjának a leválasztása, melyek mindegyike minimálisan 60 fokos és sugárirányban legalább 200 milliméteres, középpontjával a jármű hossz tengelyében húzódó részt foglal magába.

3. Eljárás a robbantással történő megsemmisítésre:

(A) robbanótöltetet kell elhelyezni a belső fenéklemezre a jármű közepén;

(B) egy másik robbanótöltetet kell elhelyezni az alábbiak szerint:

(1) nehézfegyverzetű harcjárművek esetében: a lövegcső belsejében oda, ahol a csőcsapok kapcsolódnak a löveg felfüggesztési pontjához vagy a bölcsőhöz,

(2) páncélozott gyalogsági harcjárművek esetében: a töltényűr/zárszerkezet külső részére és a cső alsó részére;

(C) valamennyi fedélzeti nyílásfedeletről rögzíteni kell; és

(D) a tölteteket egyidejűleg kell felrobbantani úgy, hogy a járműtest oldala és teteje széthasadjon. Nehézfegyverzetű harcjárművek és páncélozott gyalogsági harcjárművek esetében a fegyverrendszer károsodásának egyenértékűnek kell lennie az e fejezet 2. bekezdése (D) pontjában részletezettel.

4. Eljárás a zúzással történő megsemmisítésre:

(A) nehéz acél zúzógolyót vagy ezzel egyenértékű súlyt kell a járműtestre és, amennyiben van ilyen, a toronyra ejteni ismételten mindaddig, amíg a járműtest legalább három különböző helyen, a torony pedig, amennyiben van ilyen, legalább egy helyen meg nem reped;

(B) ezenfelül a nehézfegyverzetű harcjárművek esetében:

(1) a golyó által a toronyra mért ütéseknek mindkét lövegcsapot és a lövegcsap-talpat működésképtelenné kell tenniük, továbbá látható módon deformálniuk kell a zárfészeket, valamint

(2) a lövegcsőnek látható módon meg kell repednie, vagy el kell görbülnie.

V. Fejezet

Eljárások a tüzéségi eszközök megsemmisítés révén történő csökkentésére

1. Mindegyik Részes Állam jogosult az alábbi eljárások bármelyikét választani minden egyes esetben, amikor ágyúk, tarackok vagy pedig az ágyúk és tarackok jellemzőit

egyesítő tüzéségi eszközök, sorozatvető rendszerek vagy aknavető megsemmisítését hajtja végre csökkentési helyen.

2. Eljárás nem önjáró ágyúk, tarackok vagy pedig az ágyúk és tarackok jellemzőit egyesítő, nem önjáró tüzéségi eszközök vagy aknavető szét darabolással történő megsemmisítésére:

(A) a speciális berendezések eltávolítása, beleértve azokat a leszerelhető berendezéseket, amelyek az ágyúk, tarackok vagy pedig az ágyúk és tarackok jellemzőit egyesítő tüzéségi eszközök vagy aknavető működésének biztosítására szolgálnak;

(B) az ágyúk, tarackok vagy pedig az ágyúk és tarackok jellemzőit egyesítő tüzéségi eszközök vagy aknavető zárrendszerére vonatkozóan, amennyiben van ilyen:

(1) vagy a zártest és a zárfészek összehegesztése legalább két helyen, vagy

(2) bevágás a zárfészeknek legalább az egyik oldalán a zártestet magába fogadó üreg hossz tengelye mentén;

(C) a löveg vagy aknavetőcső két részre darabolása a zárfészekről 100 milliméternél nem nagyobb távolságban;

(D) a bölcső bal oldali csőcsapjának és a csőcsap felfüggesztési pontjának szétvágása a felső lövegtalpon; valamint

(E) a talpszáraznak vagy az aknavető talplemezének két, hozzátétőlegesen egyenlő részre történő szét darabolása.

3. Eljárás a nem önjáró ágyúk, tarackok vagy pedig az ágyúk és tarackok jellemzőit egyesítő, nem önjáró tüzéségi eszközök robbantással történő megsemmisítésére:

(A) robbanótöltetet kell elhelyezni a lövegcsőbe, a bölcső felfüggesztési pontjára a felső lövegtalpon, valamint a talpszáron, és fel kell robbantani úgy, hogy:

(1) a cső szétrepedjen, vagy hosszában eltörjön a zárszerkezettől 1,5 méteren belül,

(2) a zártest törjön le, deformálódjon vagy részlegesen olvadjon meg,

(3) a cső és a zárfészek közötti, valamint az egyik csőcsap és a bölcső közötti felfüggesztési pontok és a felső lövegtalp megrongálódjanak vagy működésképtelenné tételükhöz elegendő mértékben károsodjanak; továbbá

(4) a talpszáraz két hozzátétőlegesen egyenlő részre váljanak szét, vagy működésképtelenné tételükhöz elegendő mértékben károsodjanak.

4. Eljárás a nem önjáró aknavető robbantással történő megsemmisítésére:

(A) robbanótöltetet kell elhelyezni az aknavető csőbe és a talplemezre úgy, hogy a töltet felrobbantásakor az aknavetőcső az alsó felén darabokra hasadjon és a talplemez két, hozzátétőlegesen egyenlő nagyságú részre váljon szét.

5. Eljárás a nem önjáró aknavető deformációval történő megsemmisítésére:

(A) az aknavető csőnek, hozzátétőlegesen középen, látható módon meg kell görbülnie; és

(B) a talplemeznek, közelítőleg annak középvonalában, legalább 45 fokban meg kell görbülnie.

6. Eljárás az önjáró ágyúk, tarackok vagy az önjáró ágyúk és tarackok jellemzőit egyesítő tűzérési eszközök vagy önjáró aknavető szétdarabolással történő megsemmisítésére:

(A) a speciális berendezések eltávolítása, beleértve azokat a leszerelhető berendezéseket, amelyek az ágyúk, tarackok, az ágyúk és tarackok jellemzőit egyesítő tűzérési eszközök vagy az aknavető működését biztosítják;

(B) az ágyúk, tarackok vagy az ágyúk és tarackok jellemzőit egyesítő tűzérési eszközök vagy aknavető zárszerkezetére vonatkozóan, amennyiben van ilyen:

(1) a zártest és a zárfészek összehegesztése legalább két helyen, vagy

(2) bevágás a zárfészeknek legalább az egyik oldalán a zártestet magába fogadó üreg hossz tengelye mentén;

(C) a löveg- vagy aknavető cső két részre darabolása a zárfészekről 100 milliméternél nem nagyobb távolságban;

(D) a baloldali csőcsap és csőcsap-talp szétvágása; valamint

(E) a járműtest mindkét oldaláról azoknak a részeknek az eltávolítása, amelyek magukban foglalják a kihajtoműnyílásokat úgy, hogy az oldalpáncél-lemezeken ejtett függőleges és vízszintes irányú, valamint a has- vagy fenék-lemezek, illetve a homlok- vagy farlemezeken ejtett átlós irányú vágások révén a kihajtoműnyílások az eltávolított részekben legyenek.

7. Eljárás az önjáró ágyúk, tarackok vagy az ágyúk és tarackok jellemzőit egyesítő önjáró tűzérési eszközök és önjáró aknavető robbantással történő megsemmisítésére:

(A) a toronnyal rendelkező önjáró ágyúk, tarackok vagy az ágyúk és a tarackok jellemzőit egyesítő önjáró tűzérési eszközök és önjáró aknavető esetében: az e Jegyzőkönyv III. fejezete 3. bekezdésében a harcok-sikra meghatározott módszert kell alkalmazni az abban a rendelkezésben részletezettekkel egyenértékű eredmények elérése érdekében; és

(B) a toronnyal nem rendelkező önjáró ágyúk, tarackok vagy az ágyúk és tarackok jellemzőit egyesítő önjáró tűzérési eszközök és önjáró aknavető esetében: robbanótöltetet kell elhelyezni a löveget hordozó forgó fedélzet mellső szélé alá, és azt úgy kell felrobbantani, hogy a fedélzet elváljon a járműtesttől. A fegyverrendszer megsemmisítésére az ágyúkra, tarackokra, vagy az ágyúk és tarackok jellemzőit egyesítő tűzérési eszközökre az e fejezet 3. bekezdésében meghatározott módszert kell alkalmazni az abban a rendelkezésben részletezettekkel egyenértékű eredmények elérése érdekében.

8. Eljárás az önjáró ágyúk, tarackok vagy az ágyúk és tarackok jellemzőit egyesítő önjáró tűzérési eszközök és önjáró aknavető zúzással történő megsemmisítésére:

(A) nehéz acél zúzógolyót vagy ezzel egyenértékű súlyt kell a járműtestre és a toronyra ejteni ismételt mindad-

dig, amíg a járműtest legalább három különböző helyen, a torony pedig legalább egy helyen, meg nem reped;

(B) a golyó által a toronyra mért ütéseknek mindkét lövegcsapot és a lövegcsap-talpat működésképtelenné kell tenniük, továbbá, látható módon deformálniuk kell a zárfészeket; valamint

(C) a löveg- vagy aknavető csőnek, közelítőleg a közepén, látható módon meg kell repednie, vagy el kell görbülnie.

9. Eljárás a sorozatvető rendszerek szétdarabolással történő megsemmisítésére:

(A) a speciális berendezések eltávolítása a sorozatvető rendszerrel, beleértve azokat a leszerelhető berendezéseket, amelyek az eszköz harci rendszereinek a működését biztosítják; valamint

(B) a csövek vagy indítósinék, a magassági irányzó-berendezés csavarjainak (fogaskerekeinek), a csőtálapzat vagy indítósin talpazat és azok forgatható részeinek eltávolítása, valamint hozzávetőlegesen két egyenlő nagyságú részre történő szétdarabolása olyan helyeken, amelyek nem összeszerelési pontok.

10. Eljárás a sorozatvető rendszerek robbantással történő megsemmisítésére:

— egyenes alakú töltetet kell keresztben elhelyezni a csöveken vagy indítósinéken és a csőtálapzaton vagy indítósin talpazaton. Robbantáskor a töltetnek hozzávetőleg két egyenlő nagyságú részre kell darabolnia a csöveket vagy indítósinéket, a csőtálpakat és indítósin talpakat, azok forgatható részeit olyan helyeken, amelyek nem összeszerelési pontok.

11. Eljárás a sorozatvető rendszerek deformációval történő megsemmisítésére:

— valamennyi csőnek vagy indítósinnek, a csőtálpaknak és az irányzó-berendezésnek, hozzávetőlegesen a középpontban, látható módon el kell görbülnie.

VI. Fejezet

Eljárás a harci repülőgépek megsemmisítés révén történő csökkentésére

1. Mindegyik Részes Állam jogosult az alábbi eljárások bármelyikét választani minden egyes esetben, amikor harci repülőgépek megsemmisítését hajtja végre csökkentési helyen.

2. Eljárás a szétdarabolással történő megsemmisítésre:

— a repülőgép törzsét, az orr-résznek közvetlenül a pilótafülke előtt történő, valamint a farkrésznek a központi szárnyterületnél történő levágása révén három részre kell darabolni nem összeszerelési pontokon oly módon, hogy az összeszerelési pontok, amennyiben a levágandó részekben vannak ilyenek, a levágott részekben legyenek.

3. Eljárás deformációval történő megsemmisítésre:

— a repülőgép törzset oly módon kell deformálni, hogy annak magassága, szélessége vagy hossza legalább 30 százalékkal csökkenjen.

4. Eljárás távirányított cél-repülőgépként való felhasználás révén történő megsemmisítésre:

(A) mindegyik Részes Állam jogosult a 40 hónapos csökkentési időszak során legfeljebb 200 darab harci repülőgépet távirányított cél-repülőgépként fel használva csökkenteni;

(B) a távirányított cél-repülőgépet úgy kell megsemmisíteni, hogy azt annak a Részes Államnak a fegyveres erői lövik le, amelynek tulajdonában a távirányított cél-repülőgép van;

(C) arra az esetre, ha a távirányított cél-repülőgép lelövésére irányuló kísérlet eredménytelen marad és ezt követően azt az önmegsemmisítő rendszer semmisíti meg, akkor továbbra is ennek a bekezdésnek a rendelkezéseit kell alkalmazni. Más esetekben a távirányított cél-repülőgép helyreállítható, vagy az e Jegyzőkönyv IX. fejezetével összhangban baleset révén megsemmisítettnek tekinthető a körülményektől függően; valamint

(D) a megsemmisítésre vonatkozó bejelentést az összes többi Részes Állammal közölni kell. E bejelentésnek tartalmaznia kell a megsemmisített cél-repülőgép típusát, valamint a megsemmisítés helyét. Az ilyen megsemmisítés megtörténtét elismertetni kívánó Részes Államnak, a bejelentést követő 90 napon belül dokumentált bizonyítékot — mint amilyen az ügyre vonatkozó vizsgálati jelentés — kell küldenie az összes többi Részes Államnak. Bármely távirányított cél-repülőgép megsemmisítésére vonatkozó kétely esetében a csökkentés nem tekinthető befejezettnek, amíg az ügy végső megoldást nem nyer.

VII. Fejezet

Eljárások a támadó helikopterek megsemmisítés révén történő csökkentésére

1. Mindegyik Részes Állam jogosult az alábbi eljárások bármelyikét választani minden egyes esetben, amikor támadó helikopterek megsemmisítését hajtja végre csökkentési helyen.

2. Eljárás a szétdarabolással történő megsemmisítésre:

(A) a farktartó szerkezetet vagy a farkrészt le kell választani a géptörzsről oly módon, hogy az összeszerelési pontok a leválasztott részen legyenek; valamint

(B) az erőátviteli szerkezetnek legalább két, a géptörzsön lévő, felfüggesztési pontját le kell vágni, össze kell olvasztani, vagy deformálni kell.

3. Eljárás a robbantással történő megsemmisítésre:

— bármilyen típusú és mennyiségű robbanóanyag alkalmazható oly módon, hogy a robbanást követően a géptörzs minimum két darabra szakadjon a géptörzsnek azon

a részén, amely az erőátviteli szerkezet felfüggesztési pontjait tartalmazza.

4. Eljárás a deformációval történő megsemmisítésre:

— a géptörzset oly módon kell (össze-) préselés révén deformálni, hogy annak magassága, szélessége vagy hossza legalább 30 százalékkal csökkenjen.

VIII. Fejezet

Szabályok és eljárások a szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika nem-katonai célokra történő átalakítás révén történő csökkentésére

1. Mindegyik Részes Állam jogosult bizonyos számú harcokcsit és páncélozott harcjárművet átalakítás révén csökkenteni. Az átalakítható járművek típusait e fejezet 3. bekezdése, illetve azokat a speciális nem-katonai célokat, amelyek érdekében e járművek átalakíthatóak, e fejezet 4. bekezdése sorolja fel. Az átalakított járműveket nem lehet rendszeresíteni az adott Részes Állam hagyományos fegyveres erőiben.

2. Mindegyik Részes Államnak meg kell határoznia az általa átalakítandó harcokcsik és páncélozott harcjárművek mennyiségét. Ez a mennyiség nem haladhatja meg:

(A) harcokcsik esetében, a Részes Államnak a Szerződés aláírásakor a Szerződés VII. cikkének megfelelően bejelentett harcokcsikra vonatkozó maximális nemzeti szintje 5,7 százalékát (amely azonban nem lehet több 750 harcokcsinál) vagy 150 darabot, illetve a számítás eredményeként adódó magasabb számot; és

(B) páncélozott harcjárművek esetében, a Részes Államnak a Szerződés aláírásakor a Szerződés VII. cikkének megfelelően bejelentett páncélozott harcjárművekre vonatkozó maximális nemzeti szintje 15 százalékát (amely azonban nem lehet több 3000 páncélozott harcjárműnél) vagy 150 darabot, illetve a számítás eredményeként adódó magasabb számot.

3. Az alábbi járművek alakíthatók át nem-katonai célokra: T—54, T—55, T—62, T—64, T—72, Leopard 1, BMP—1, BTR—60, OT—64. A Részes Államok az Egyesített Konzultatív Csoport keretében változásokat eszközölhetnek azon járművek jegyzékében, amelyek átalakíthatók nem-katonai célokra. Ezek a változtatások, a Szerződés XVI. cikke 5. bekezdésének megfelelően, csupán a Szerződés életképessége és hatékonysága tökéletesítésére vonatkozó kisebb technikai jellegű ügynek minősülnek.

4. Az ilyen járműveket a következőkben meghatározott nem katonai célokra lehet átalakítani:

- (A) általános célú vontató,
- (B) bulldózer,
- (C) tűzoltó jármű,
- (D) daru,
- (E) áramellátó jármű,
- (F) finomérc-zúzó jármű,

- (K) kőfejtő jármű,
- (H) mentő jármű,
- (I) sebesültszállító jármű,
- (J) szállító jármű,
- (K) olajfűró-berendezést szállító jármű,
- (L) olaj- és vegyianyag-szennyezés mentesítő jármű,
- (M) láncfalpas jégtörő-vontató,
- (N) környezetvédelmi jármű.

A Résztes Államok, az Egyesített Konzultatív Csoport keretében, változtatásokat eszközölhetnek a felsorolt nem-katonai célok jegyzékében. Ezek a változtatások, a Szerződés XVI. cikke 5. bekezdésének megfelelően, csupán a Szerződés életképessége és hatékonysága tökéletesítésére vonatkozó kisebb technikai jellegű ügynek minősülnek.

5. A Szerződés hatálybalépésekor mindegyik Résztes Állam bejelenti az összes többi Résztes Államnak az általa a Szerződés rendelkezéseinek megfelelően átalakításra szánt harckocsik és páncélozott harcjárművek mennyiségét. Valamely Résztes Államnak a bejelentést az átalakítás végrehajtására irányuló szándékáról, az Ellenőrzésre vonatkozó Jegyzőkönyv X. fejezete 5. bekezdésével összhangban, legalább 15 nappal előre közölnie kell az összes többi Résztes Állammal. Ebben meg kell adnia az átalakítandó járművek mennyiségét és típusát, az átalakítás kezdetének és befejezésének időpontját, valamint az átalakítás eredményeként létrejött nem-katonai célú jármű rendeltetését.

6. A harckocsik és páncélozott harcjárművek csökkentési helyen történő átalakítását megelőzően a következő eljárásokat kell végrehajtani:

(A) harckocsik esetében:

(1) a speciális berendezések eltávolítása az alvázról, beleértve azokat a leszerelhető berendezéseket is, amelyek a fedélzeti fegyverrendszerek működtetését biztosítják,

(2) a torony eltávolítása, amennyiben van ilyen,

(3) a löveg zárszerkezet esetében:

(a) a zártest és a zártest összehegesztése legalább két helyen, vagy

(b) vágás a zártesteknek legalább az egyik oldalán a zártestet magába fogadó üreg hossz tengelye mentén;

(4) a lövegcső két részre darabolása a zártestektől nem több, mint 100 milliméter távolságra;

(5) mindkét lövegcsap és lövegcsap-talp szét darabolása a toronyban; valamint

(6) a járműtest tetőpáncélzatának kivágása vagy eltávolítása a homlok páncéllemezétől kezdve a járműtest torony nyílásának közepéig, az ehhez kapcsolódó oldalpáncéllemez legalább 200 milliméter magasságú részével együtt, a T—64 és a T—72 esetében a járműtest tetőpáncélzatától számítva legalább 100 milliméterrel lejjebb, a hozzátartozó homlok páncéllemez ugyanolyan magasságú részével együtt. A homlok-páncéllemez eltávolított része magában foglalja annak legalább a felső harmadát; és

(B) páncélozott harcjárművek esetében:

(1) valamennyi páncélozott harcjármű esetében, a speciális berendezések eltávolítása az alvázról, beleértve azokat a leszerelhető berendezéseket is, amelyek a fedélzeti fegyverek működtetését biztosítják;

(2) farmotoros járművek esetében, a járműtest felső páncéllemezének a homlok-páncéllemezétől a motor erőátviteli részegysége válaszfaláig történő levágása vagy eltávolítása a mellő vagy oldal páncéllemeznek, a küzdőtér felső szélétől számított, legalább 300 milliméteres magasságon belüli csatlakozó részeivel együtt;

(3) orrmotoros járművek esetében, a járműtest felső páncéllemezének a homlok-páncéllemezétől a motor erőátviteli részegysége válaszfaláig történő eltávolítása az oldal páncéllemeznek, a küzdőtér felső szélétől számított, 300 milliméteres magasságon belüli csatlakozó részeivel együtt; és

(4) ezenfelül a páncélozott gyalogsági harcjárművek és a nehéz fegyverzetű harcjárművek esetében:

(a) a torony eltávolítása,

(b) mindkét lövegcsap és a lövegcsap-talp szét darabolása a toronyban,

(c) a zárszerkezet esetében:

(i) a zártest és a zártest összehegesztése legalább két helyen,

(ii) a vágás a zártesteknek legalább az egyik oldalán a zártestet magába fogadó üreg hossz tengelye mentén, vagy

(iii) a zártestek nagyjából két egyenlő nagyságú részre történő darabolása,

(d) a lövegcső két részre darabolása a zártestektől 100 milliméternél nem nagyobb távolságban.

7. Az e fejezet 6. bekezdése szerint csökkentendő harckocsik és páncélozott harcjárművek ellenőrzés hatálya alá esnek, a visszautasítás joga nélkül, összhangban az Ellenőrzésre vonatkozó Jegyzőkönyv X. fejezetével. A harckocsik és páncélozott harcjárművek az e fejezet 6. bekezdésében meghatározott eljárások befejeztével, valamint az Ellenőrzésre vonatkozó Jegyzőkönyv X. fejezetével összhangban történt bejelentéskor tekintendő csökkentettnek.

8. Az e fejezet 7. bekezdésének megfelelően csökkentett járművek az Információcserére vonatkozó Jegyzőkönyv IV. fejezetének megfelelő bejelentési kötelezettség hatálya alatt maradnak mindaddig, amíg a nem-katonai célokra történő végleges átalakításuk be nem fejeződött, és az Ellenőrzésre vonatkozó Jegyzőkönyv X. fejezete 12. bekezdésével összhangban lévő bejelentést meg nem tették.

9. A nem-katonai célokra történő végleges átalakítás alá kerülő járművek is az Ellenőrzésre vonatkozó Jegyzőkönyv X. fejezetével összhangban lévő ellenőrzés hatálya alá tartoznak az alábbi változtatásokkal:

(A) a csökkentési helyen történő végleges átalakítási eljárás nem esik ellenőrzés hatálya alá; valamint

(B) az összes többi Részes Állam jogosult a teljesen átalakított járműveket ellenőrizni, a visszautasítás joga nélkül, a végleges átalakítást végrehajtó Részes Állam által tett olyan bejelentés kézhezvételétől, amely meghatározza, hogy a végleges átalakítási eljárást mikor fejezik be.

10. Ha egy adott járművön az e fejezet 6. bekezdésében meghatározott eljárásokat befejezték és ezt követően olyan döntés születik, hogy az mégsem kerül végleges átalakításra, ebben az esetben a járművet a Szerződés VIII. cikkében meghatározott átalakításra vonatkozó időkorláton belül az e Jegyzőkönyv más részében előírt megfelelő eljárások szerint meg kell semmisíteni.

IX. Fejezet

Eljárás a baleset révén történő megsemmisítés esetében

1. Mindegyik Részes Állam jogosult a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika mindegyik kategóriájában csökkentési kötelezettségét baleset révén történő megsemmisülés útján csökkenteni, ami nem lehet több, mint az adott kategóriában a Szerződés aláírásakor bejelentett maximális nemzeti szintjének 1,5 százaléka.

2. A Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika valamely darabja abban az esetben tekinthető a Szerződés VIII. cikkével összhangban csökkentettnek, ha a balesetet, amelynek során az megsemmisült, annak bekövetkeztét követő hét napon belül az összes többi Részes Államnak bejelentették. A bejelentésnek tartalmaznia kell a megsemmisült eszköz típusát, a baleset idejét, a baleset hozzátétőleges helyét és a baleset körülményeit.

3. A bejelentést követő 30 napon belül, az ilyen jellegű csökkentés megtörténtét elismertetni kívánó Részes Államnak dokumentált bizonyítékot, mint például az ügy kivizsgálására vonatkozó jelentést, kell küldenie az összes többi Részes Államnak, összhangban a Szerződés XVII. cikkével. A balesetre vonatkozó kétségek esetén az ilyen jellegű csökkentés nem tekinthető befejezettnek, amíg az ügy végső megoldást nem nyer.

X. Fejezet

Eljárás az állandó közszemlére tétel révén történő csökkentésre

1. Mindegyik Részes Állam jogosult egy bizonyos mennyiségű, a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzetet és harci technikát állandó közszemlére tétel révén csökkenteni.

2. Egyik Részes Állam sem csökkent a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika egyik kategóriájában sem állandó közszemlére tétel révén a Szerződés aláírásakor bejelentett maximális nemzeti szintje egy százalékánál vagy nyolc darabnál többet, illetve alapul véve a számítás eredményeként adódó magasabb számot.

3. Az e fejezet 1. és 2. bekezdésében foglaltak ellenére mindegyik Részes Állam ugyancsak jogosult állandó közszemlére tétel céljából a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika minden egyes létező típusából két darabot működképes állapotban tartani. Az ilyen hagyományos fegyverzetet és harci technikát múzeumokban vagy más hasonló helyen kell közszemlére tenni.

4. A Szerződés aláírása előtt állandó közszemlére tett vagy múzeumokban elhelyezett hagyományos fegyverzet és harci technika nem esik a Szerződésben előírt egyik mennyiségi korlátozás alá sem, beleértve az e fejezet 2. és 3. bekezdésében előírt mennyiségi korlátozásokat.

5. Az ilyen, állandó közszemlére tétel révén csökkentendő eszközöket a csökkentési helyeken a következő eljárások alá kell vonni:

(A) valamennyi olyan közszemlére teendő eszköz üzemanyagtartályát, amelynek beépített motorja van, alkalmatlanná kell tenni üzemanyag tárolására, valamint:

(1) a motor(oka)t és az erőátviteli szerkezetet el kell távolítani és felfüggesztési pontjaikat meg kell rongálni úgy, hogy ezeket a darabokat ne lehessen visszaszerelni, vagy

(2) a motorokat ki kell önteni betonnal vagy polimergyantával;

(B) valamennyi olyan közszemlére teendő eszköz esetében, amelyet állandóan beépített emelő- és forgatószerkezettel rendelkező 75 milliméteres vagy annál nagyobb űrméretű fegyverrel láttak el, az emelő- és forgató szerkezetet úgy kell összehegeszteni, hogy a cső sem emelhető, sem pedig forgatható ne legyen. Ezen felül azoknak a közszemlére teendő eszközöknek az esetében, amelyek fogasléces vagy fogasíves vagy fogaskoszorús forgató- és emelőszerkezettel rendelkeznek, a fogaskerékről vagy fogasívról vagy fogaskoszorúról három egymást követő hajtófogat le kell vágni a lövegcső fogazott hajtótengelyének mindkét oldalán;

(C) valamennyi olyan közszemlére teendő eszköz esetében, amelyet az e bekezdés (B) pontjában előírt kritériumoknak nem megfelelő fegyverrendszerrel szereltek fel, a csövet és töltényűrt betonnal vagy polimergyantával ki kell önteni a zár/zárfészek első oldalától kezdve a csőtorkolatától számított 100 milliméterig.

XI. Fejezet

Eljárás a földi célpontként való felhasználás révén történő csökkentésre

1. Mindegyik Részes Állam jogosult bizonyos számú harckocsit, páncélozott harcjárművet és önjáró tűzérési eszközt földi célpontként való felhasználás révén csökkenteni.

2. Egyetlen Részes Állam sem csökkenthet földi célpontként való felhasználás révén több harckocsit vagy páncélozott harcjárművet, mint az e két kategória mindegyikére vonatkozóan a Szerződés aláírásakor bejelentett, és a Szerződés VII. cikkének megfelelő maximális nemzeti szintjének 2,5 százaléka. Ezen túlmenően, egyetlen Részes Állam sem jogosult több, mint 50 önjáró tűzérési eszközt földi célpontként való felhasználás révén csökkenteni.

3. A Szerződés aláírását megelőzően földi célpontként használt hagyományos fegyverzet és harci technika nem esik a Szerződés IV., V. és VI. cikkében vagy az e fejezet 2. bekezdésében előírt mennyiségi korlátozások hatálya alá.

4. Az ilyen földi célpontként való felhasználás révén csökkentendő eszközöket az alábbi eljárások alá kell vonni:

(A) harckocsik és önjáró tűzérési eszközök esetében:

(1) a zárszerkezet esetében:

(a) a zártest vagy a zárrészek legalább két helyen történő összehegesztése, vagy

(b) vágás a zárrészeknek legalább az egyik oldalán a zártestet magába foglaló üreg hossz tengelye mentén,

(2) a toronyban lévő mindkét lövegcsap és lövegcsap-talp szét darabolása, vagy

(3) a járműtest mindkét oldaláról azoknak a részeknek az eltávolítása, amelyek magukban foglalják a kihajtoműnyílásokat úgy, hogy az oldalpáncél-lemezeken ejtett függőleges és vízszintes irányú, valamint a has- vagy fenéklemezen, illetve a homlok- vagy farlemezen ejtett átlós irányú vágások révén a kihajtoműnyílások az eltávolított részekben legyenek; és

(B) páncélozott harcjárművek esetében:

(1) a löveg zárrendszer esetében:

(a) a zártest és a zárrészek összehegesztése legalább két helyen,

(b) vágás a zárrészeknek legalább az egyik oldalán a zártestet magába fogadó üreg hossz tengelye mentén, vagy

(c) a zárrészek nagyjából két egyenlő nagyságú részre történő darabolása;

(2) a toronyban lévő mindkét lövegcsap és lövegcsap-talp szét darabolása,

(3) lánctalpas páncélozott harcjárművek esetében, a járműtest mindkét oldaláról azoknak a részeknek az eltávolítása, amelyek magukban foglalják a kihajtoműnyílásokat úgy, hogy az oldal páncéllemezeken ejtett függőleges és vízszintes irányú, valamint a has- és fenéklemezen, illetve a homlok- vagy farlemezen ejtett átlós irányú vágások

révén a kihajtoműnyílások az eltávolított részekben legyenek, és

(4) kerek páncélozott harcjárművek esetében, a járműtest mindkét oldaláról azoknak a részeknek az eltávolítása, amelyek a mellső kerék osztóműházának felfüggesztési pontjait is magukban foglalják úgy, hogy a homlok- vagy far-, a fenék- és a haslemezekben ejtett vízszintes, függőleges és szabálytalan alakú vágások révén a mellső kerék osztóműházának felfüggesztési pontjai az eltávolított részekben legyenek, a vágásoktól legalább 100 milliméter távolságban.

XII. Fejezet

Eljárás földi kiképzési célra való felhasználás révén történő csökkentésre

1. Mindegyik Részes Állam jogosult bizonyos számú harci repülőgépet és támadó helikoptert földi kiképzési célra történő felhasználás révén csökkenteni.

2. Egyetlen Részes Állam sem csökkenthet földi kiképzési célra történő felhasználás révén több harci repülőgépet vagy támadó helikoptert, mint az e két kategória mindegyikére vonatkozóan a Szerződés aláírásakor bejelentett, a Szerződés VII. cikkének megfelelő maximális nemzeti szintjének öt százaléka.

3. A Szerződés aláírását megelőzően földi kiképzési célra használt hagyományos fegyverzet és harci technika nem esik a Szerződés IV., V. és VI. cikkében vagy az e fejezet 2. bekezdésében előírt mennyiségi korlátozások hatálya alá.

4. Az ilyen földi kiképzési célra való felhasználás révén csökkentendő eszközöket az alábbi eljárások alá kell vonni:

(A) harci repülőgépek esetében:

(1) a repülőgéptörzsnek a központi szárnyterületnél történő két részre darabolása,

(2) a motor eltávolítása, a motor felfüggesztési pontjainak csonkítása, valamint az összes üzemanyagtartály betonnal, polimer- vagy megszilárduló gyanta keverékkel történő kiöntése vagy az üzemanyagtartályok eltávolítása, és az üzemanyagtartályok felfüggesztési pontjainak csonkítása, vagy

(3) az összes külső, belső és eltávolítható fegyverzet és fegyverrendszer eltávolítása, a farok függőleges vezérsíkjának eltávolítása és a farok függőleges vezérsíkjának felfüggesztési pontjainak csonkítása, valamint egy kivételével az összes üzemanyagtartály betonnal, polimer- vagy megszilárduló gyanta keverékkel történő kiöntése; valamint

(B) támadó helikopterek esetében:

— a farktartó vagy a farkrész leválasztása a géptörzsről úgy, hogy az összeszerelési pont a leválasztott részen legyen.

Jegyzőkönyv
a harci helikopterek kategorizálását és a többcélú
támadó helikopterek átkategorizálását szabályozó
eljárásokról

A Részes Államok ezennel megállapodnak az 1990. november 19-i, az Európai Hagyományos Fegyveres Erőkről szóló Szerződés (a továbbiakban: a Szerződés) VIII. cikkében meghatározott, a harci helikopterek kategorizálását, valamint a többcélú támadó helikopterek átkategorizálását irányító eljárásokról és rendelkezésekről.

I. Fejezet

*A harci helikopterek kategorizálására vonatkozó
általános követelmények*

1. A harci helikoptereket speciális támadó, többcélú támadó, illetve harci-támogató helikopterekként kell kategorizálni, és azokat a Létező Típusok Jegyzőkönyvében így kell felsorolni.

2. Valamely speciális támadó helikoptertípus összes modelljét és változatát speciális támadó helikopterként kell kategorizálni.

3. E fejezet 2. bekezdésének rendelkezéseitől eltérően, az e bekezdés alóli egyetlen kivétalként, a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége összesen 100 darabot meg nem haladó számú MI—24R és MI—24K helikopterrel rendelkezhet, amelyeket felderítési, megfigyelési vagy vegyi/biológiai/radiológiai felderítési feladatok végrehajtására szereltek fel, és amelyek nem esnek a Szerződés IV. és VI. cikke támadó helikopterekre vonatkozó korlátozásainak hatálya alá. Ezek a helikopterek — az Információcsere-re vonatkozó Jegyzőkönyvvvel összhangban — információcsere, valamint az Ellenőrzésre vonatkozó Jegyzőkönyv VI. fejezete 30. bekezdésével összhangban belső ellenőrzés hatálya alá tartoznak. Az ezt a korlátozást meghaladó MI—24R és MI—24K helikopterek — tekintet nélkül arra, hogy azokat milyen módon szerelték fel — speciális támadó helikopterként kategorizálандók és beleszámítanak a Szerződés IV. és VI. cikke támadó helikopterekre vonatkozó korlátozásaiba.

4. Mindegyik Részes Államnak, amely valamely helikopter típusnak mind a harci-támogató, mind a többcélú támadó modelljével vagy változatával rendelkezik, az összes olyan helikoptert, amely az e Jegyzőkönyv III. fejezete 1. bekezdésében felsorolt jellemzők bármelyikével rendelkezik, támadó helikopterként kell kategorizálnia, illetve bármely olyan helikoptert, amely nem rendelkezik az e Jegyzőkönyv III. fejezete 1. bekezdésében felsorolt jellemzők egyikével sem, jogosult harci-támogató helikopterként kategorizálni.

5. Mindegyik Részes Államnak, amely egy — a Létező Típusok Jegyzőkönyvében mind a többcélú támadó heli-

kopterek mind a harci-támogató helikopterek jegyzékén szereplő — helikopter típusnak csak a harci-támogató modelljével vagy változatával rendelkezik, ezeket a helikoptereket harci-támogató helikopterként jogosult kategorizálni.

II. Fejezet

Az átkategorizálás általános követelményei

1. Kizárólag azok a harci helikopterek kategorizálhatók át harci-támogató helikopterekké, amelyeket a kategorizálás e Jegyzőkönyvben meghatározott követelményei szerint többcélú támadó helikopterként kategorizáltak.

2. Azokat a többcélú támadó helikoptereket, amelyek az e Jegyzőkönyv III. fejezete 1. bekezdésében meghatározott jellemzők bármelyikével rendelkeznek, kizárólag átalakítás és átminősítés révén egyedileg jogosultak a Részes Államok átkategorizálni. Azokat a többcélú támadó helikoptereket, amelyek nem rendelkeznek az e Jegyzőkönyv III. fejezete 1. bekezdésében meghatározott jellemzők egyikével sem, a Részes Államok átminősítés révén is jogosultak egyedileg átkategorizálni.

3. Mindegyik Részes Állam bármilyen technológiát alkalmazhat, amelyet szükségesnek tart az e Jegyzőkönyv III. fejezetében meghatározott átalakítási eljárások végrehajtásához.

4. Mindegyik átkategorizálási eljárás alá eső harci helikopternek rendelkeznie kell az eredeti gyári sorozatszámmal, amelyet a repülőszerkezet vázának valamely főszerkezeti egységébe állandó jelleggel ütöttek be.

III. Fejezet

Átalakítási eljárások

1. Az átalakítandó többcélú támadó helikoptereket a következő részegységek eltávolítása révén kell alkalmatlanná tenni irányított fegyverek további alkalmazására:

(A) a kizárólag irányított fegyverek felfüggesztésére szolgáló eszközök, úgy mint különleges megerősített pontok vagy indítósinék. Bármely ilyen jellegű, a helikopter integráns részét képező különleges megerősített pontot, illetve az általános célú megerősített pontok bármely olyan elemét, amelyet kizárólag irányított fegyverek alkalmazása céljából terveztek, alkalmatlanná kell tenni irányított fegyverek további alkalmazására; és

(B) valamennyi, az irányított fegyverek alkalmazására szolgáló beépített tűzvezető és irányító rendszer, a huzalozást is beleértve.

2. Egy Részes Állam, amely ugyanazon helikopter típusnak mind a többcélú támadó, mind a harci-támogató változatát bejelenti, vagy legalább 42 nappal az adott típus

első példányának átalakítását megelőzően vagy a Szerződés hatálybalépésekor az összes többi Résztes Államnak megadja a következő információkat:

(A) az irányított fegyver beépített tűzvezető és irányító rendszerének valamennyi fontosabb részegységét, valamint az irányított fegyverek felfüggesztésére tervezett eszközök részegységeit, az e fejezet 1. bekezdésében leírt részegységek alapvető funkcióit és az azokat egymáshoz fűző funkcionális kapcsolatokat ábrázoló blokkvázlatot;

(B) az átalakítási eljárás általános leírását, amely tartalmazza az eltávolítandó részegységek felsorolását; valamint

(C) fényképet mindegyik eltávolítandó részegységről, amely illusztrálja azok elhelyezkedését a helikopteren az eltávolítás előtt, valamint ugyanarról a helyről készített fényképet a megfelelő részegység eltávolítása után.

IV. Fejezet

Átminősítési eljárások

1. Mindegyik Résztes Állam, amely többcélú támadó helikoptereket kategorizál át, annak biztosítása érdekében, hogy egyetlen átkategorizált többcélú támadó helikopter se rendelkezessen az e Jegyzőkönyv III. fejezete 1. bekezdésében felsorolt jellemzők egyikével sem, teljesíti az alábbiakban felsorolt átminősítési eljárásokat.

2. Mindegyik Résztes Állam az Ellenőrzésre vonatkozó Jegyzőkönyv IX. fejezete 3. bekezdésével összhangban minden egyes átminősítést bejelent az összes többi Résztes Államnak.

3. Mindegyik Résztes Állam jogosult az Ellenőrzésre vonatkozó Jegyzőkönyv IX. fejezetével összhangban ellenőrizni a helikopterek átminősítését.

4. Az átkategorizálási eljárást a fenti átminősítési eljárás végeztével befejezettnek kell tekinteni, tekintet nélkül arra, hogy valamely Résztes Állam gyakorolja-e avagy sem azt — az Ellenőrzésre vonatkozó Jegyzőkönyv IX. fejezete 3. bekezdésében leírt, az átminősítés ellenőrzésére megállapított — jogot, feltéve, hogy az e fejezet 5. bekezdésében foglaltaknak megfelelően az átkategorizálás és átminősítés befejezéséről tett bejelentés kézhezvételétől számított 30 napon belül egyetlen Résztes Állam sem élt olyan bejelentéssel az összes többi Résztes Állam felé, miszerint az átminősítési és átkategorizálási eljárásra vonatkozóan kétségei vannak. Az átkategorizálást érintő ilyen kétségek felmerülése esetén, az átkategorizálás nem tekinthető befejezettnek addig, amíg a kétséggel kapcsolatos ügy meg nem oldódik.

5. Az átminősítést végrehajtó Résztes Állam az Ellenőrzésre vonatkozó Jegyzőkönyv IX. fejezetével összhangban az összes többi Résztes Államnak bejelenti az átminősítést és az átkategorizálás bejezését.

6. Az átminősítést az alkalmazási területen belül kell végrehajtani. A Résztes Államoknak ugyanahhoz a csoportjához tartozó Résztes Államok jogosultak az átminősítésre szolgáló helyszíneket megosztani.

V. Fejezet

Információcserére és ellenőrzésre vonatkozó eljárások

1. Az alkalmazási területen lévő valamennyi harci helikopter, az Információcserére vonatkozó Jegyzőkönyv rendelkezéseivel összhangban, Információcsere, illetve az Ellenőrzésre vonatkozó Jegyzőkönyvekkel összhangban verifikáció alá esik, beleértve az ellenőrzést is.

Jegyzőkönyv

a bejelentésről és információcseréről

A Résztes Állam ezennel megállapodnak az 1990. november 19-i, az Európai Hagyományos Fegyveres Erőkről szóló Szerződés (a továbbiakban: a Szerződés) XIII. cikke szerinti bejelentésre és információcserére vonatkozó eljárásokról és rendelkezésekről.

I. Fejezet

Információ mindegyik Résztes Állam szárazföldi, valamint légi- és légvédelmi repülőerőinek felépítéséről az alkalmazási területen belül

Mindegyik Résztes Állam a következő információkat biztosítja a többi Résztes Államnak szárazföldi erőiről, valamint légi és légvédelmi repülőerőiről az alkalmazási területen belül:

(A) szárazföldi erőinek parancsnoksági szervezetét, részletezve az összes harcoló, harcbiztosító és harci támogató magasabbegység és egység megnevezését és alárendeltségét az összes parancsnoksági szinten, le egészen a dandár/ezred vagy ennek megfelelő szintig, beleértve a katonai körzet vagy az annak megfelelő szintű, illetve az alatti alárendelt légvédelmi magasabbegységeket és egységeket. Közvetlenül a dandár/ezred parancsnoksági szint alatt lévő önálló egységeket, amelyek a dandár/ezred szint feletti magasabbegységek közvetlen alárendeltségébe tartoznak (azaz önálló zászlóaljakat), olyan információval kell azonosítani, amely jelzi, hogy ezek az egységek mely magasabbegység vagy egység alárendeltségébe tartoznak;

(B) légi és légvédelmi repülőerőinek parancsnoksági szervezetét, részletezve a magasabbegységek és egységek megnevezését és alárendeltségét az összes parancsnoksági szinten, le egészen a wing/repülőezred vagy ennek megfe-

lelő szintig. Közvetlenül a wing/repülőezred parancsnoksági szint alatt lévő önálló egységeket, amelyek a wing/repülőezred szint feletti magasabbegységek közvetlen alárendeltségébe tartoznak (azaz önálló repülőszázadokat), olyan információval kell azonosítani, amely jelzi, hogy ezek az egységek mely magasabbegység vagy egység alárendeltségébe tartoznak.

II. Fejezet

Információ a szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika kategóriánkénti összmennyiségéről

Mindegyik Részes Állam információt biztosít az összes többi Részes Államnak:

(A) a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzete és harci technikája összmennyiségéről és típus szerinti mennyiségéről kategóriánként; és

(B) a Szerződés által korlátozott harckocsijainak, páncélozott harcjárműveinek és tűzérési eszközeinek összmennyiségéről és típus szerinti mennyiségéről a Szerződés IV. és V. cikkeiben leírt földrajzi területenkénti bontásban.

III. Fejezet

Információ a Részes Államok hagyományos fegyveres erőinél rendszerben lévő hagyományos fegyverzet és harci technika elhelyezkedéséről, mennyiségéről és típusairól

1. Mindegyik Részes Állam a következő információkat biztosítja az összes többi Részes Államnak az e Jegyzőkönyv I. fejezete 1. bekezdésének (A) és (B) pontjai szerint bejelentett mindegyik magasabbegységre és egységre, csakúgy, mint ezen magasabbegységek és egységek alárendeltségébe tartozó külön elhelyezésben lévő zászlóalj/repülőszázad vagy az ezeknek megfelelő szintű egységekre vonatkozóan:

(A) olyan magasabbegységeinek és egységeinek — beleértve azok parancsnokságát is — megnevezését, valamint helységnevvvel és földrajzi koordinátákkal megjelölt béke elhelyezési körletét, amelyek az alábbi kategóriájú, Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzettel és harci technikával rendelkeznek:

- (1) harckocsik,
- (2) páncélozott harcjárművek,
- (3) tűzérési eszközök,
- (4) harci repülőgépek, valamint
- (5) támadó helikopterek;

(B) az e bekezdés (A) pontja szerint bejelentett magasabbegységeinek és egységeinek eszközeit (a hadosztály

vagy annak megfelelő és az alatti szintű magasabbegységek és egységek esetében típusonként), megadva az e bekezdés (A) pontjában felsorolt hagyományos fegyverzet és harci technika és az alábbiakban felsorolt kategóriák mennyiségét:

- (1) harci-támogató helikopterek,
- (2) nem-felfegyverzett szállító helikopterek,
- (3) páncélozott hídvető járművek, az aktív egységben lévőket részletezve,
- (4) páncélozott gyalogsági harcjárműhöz hasonló eszközök,
- (5) páncélozott szállító harcjárműhöz hasonló eszközök,
- (6) oktató repülőgépek,
- (7) átosztályzott harci gyakorló repülőgépek,
- (8) a Szerződés IV. cikke 1. bekezdésében, valamint VI. cikkében szabályozott mennyiségi korlátozások alá nem eső MI—24R és MI—24K helikopterek;⁵

(C) az e bekezdés (A) pontja szerint bejelentettek körébe nem tartozó olyan magasabbegységek és egységek — beleértve azok parancsnokságait is — megnevezését, valamint helységnevvvel és a földrajzi koordinátákkal megjelölt béke elhelyezési körletét, amelyek a Szerződés II. cikkében meghatározott, a Létező Típusok Jegyzőkönyvében részletezett vagy a Repülőgépek Átosztályozását Szabályozó Eljárásokra vonatkozó Jegyzőkönyvben számbavett hagyományos fegyverzet és harci technika alábbi kategóriáival rendelkeznek:

- (1) harci-támogató helikopterek,
- (2) nem-felfegyverzett szállító helikopterek,
- (3) páncélozott hídvető járművek,
- (4) páncélozott gyalogsági harcjárműhöz hasonló eszközök,
- (5) páncélozott szállító járműhöz hasonló eszközök,
- (6) oktató repülőgépek,
- (7) átosztályzott harci gyakorló repülőgépek,
- (8) a Szerződés IV. cikke 1. bekezdésében valamint VI. cikkében szabályozott mennyiségi korlátozások alá nem eső MI—24R és MI—24K helikopterek;⁵ és

(D) az e bekezdés (C) pontja szerint bejelentett magasabbegységek és egységek eszközeit (a hadosztály vagy annak megfelelő és az alatti szintű magasabbegységek és egységek esetében típusonként) megadva a fentiekben részletezett mindegyik kategória mennyiségét; a páncélozott hídvető járművek esetében azokat, amelyek aktív egységekben vannak.

2. Mindegyik Részes Állam információt biztosít az összes többi Részes Államnak a hagyományos fegyveres erőinél rendszerben lévő, de a szárazföldi erőinél, légi vagy légvédelmi repülő erőinél nem rendszeresített hagyományos fegyverzetről és harci technikáról, részletezve:

⁵ A Helikopterek Átkategorizálására vonatkozó Jegyzőkönyv I. fejezetének 3. bekezdése szerint.

(A) a dandár/ezred, wing/repülőezred vagy ennek megfelelő szintig lemenően, a magasabbegységek és egységek, valamint közvetlenül a dandár/ezred, wing/repülőezred parancsnoksági szint alatti olyan külön elhelyezésben lévő vagy önálló (azaz zászlóalj/repülőszázadok vagy ezeknek megfelelő) egységek — beleértve azok parancsnokságait is — megnevezését, valamint helységnevével és a földrajzi koordinátákkal megjelölt béke elhelyezési körletét, amelyek a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika alábbi kategóriáival rendelkeznek:

- (1) harckocsik,
- (2) páncélozott harcjárművek,
- (3) tűzérségi eszközök,
- (4) harci repülőgépek,
- (5) támadó helikopterek; és

(B) az e bekezdés (A) pontja szerint bejelentett magasabbegységek és egységek eszközeit (a hadosztály vagy annak megfelelő és az alatti szintű magasabbegységek és egységek esetében típusonként) megadva az e bekezdés (A) pontjában felsorolt hagyományos fegyverzet és harci technika és az alábbiakban felsorolt kategóriák mennyiségét:

- (1) harci támogató helikopterek,
- (2) nem-felfegyverzett szállító helikopterek,
- (3) páncélozott hídvető járművek, az aktív egységben lévőket részletezve,
- (4) páncélozott gyalogsági harcjárműhöz hasonló eszközök,
- (5) páncélozott szállító járműhöz hasonló eszközök,
- (6) oktató repülőgépek,
- (7) átosztályozott harci gyakorló repülőgépek,
- (8) a Szerződés IV. cikke 1. bekezdésében, valamint VI. cikkében szabályozott mennyiségi korlátozás alá nem eső MI—24R és MI—24K helikopterek.⁵

3. Mindegyik Részes Állam biztosítja az összes többi Részes Államnak a következő információkat:

(A) kijelölt állandó raktárainak helységnevével és földrajzi koordinátákkal megjelölt elhelyezkedését, valamint az e fejezet 1. bekezdésének (A) és (B) pontjában felsorolt kategóriákban a hagyományos fegyverzet és harci technika ezeken a helyeken lévő mennyiségét és típusát;

(B) olyan, ellenőrzési objektumként azonosított magasabbegységekhez és egységekhez szervezetszerűleg nem tartozó katonai raktárak, önálló javító és karbantartó egységek, katonai kiképző létesítmények és katonai repülőterek helységnevével és földrajzi koordinátákkal megjelölt elhelyezkedését, amelyek e fejezet 1. bekezdésének (A) és (B) pontjában felsorolt kategóriájú hagyományos fegyverzettel és harci technikával rendelkeznek, vagy ahol azok rendszerint jelen vannak, megadva az ilyen helyeken lévő eszközöket az egyes kategóriákon belül típusonként;

(C) azokat a helységnevével és földrajzi koordinátákkal megjelölt helyeket, ahol a Szerződés által korlátozott fegyverzetnek és harci technikának a Csökkentésre vonatkozó Jegyzőkönyv szerinti csökkentésére sor kerül, jelezve, hogy ez csökkentési hely, részletezve az e helyen csökkentésre

váró, a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika egyes kategóriákon belüli mennyiségét, típusonként.

IV. Fejezet

Információ az alkalmazási területen belül lévő olyan harckocsik, páncélozott harcjárművek, tűzérségi eszközök, harci repülőgépek és támadó helikopterek elhelyezkedéséről és mennyiségéről, amelyek nincsenek rendszerben a hagyományos fegyveres erőknél

1. Mindegyik Részes Állam információt biztosít az összes többi Részes Államnak az alkalmazási területen belül lévő azon harckocsijainak, páncélozott harcjárműveinek, tűzérségi eszközeinek, támadó helikoptereinek és harci repülőgépeinek elhelyezkedéséről és mennyiségéről, amelyeket nem rendszeresítettek hagyományos fegyveres erőknél, de potenciális katonai jelentőséggel bírnak.

(A) Ennek megfelelően, mindegyik Részes Állam biztosítja az alábbi információkat:

(1) a békeidőben belbiztonsági feladatok ellátására rendelt és felállított szervezeteknél — egészen a külön elhelyezésben lévő, illetve önálló zászlóalj vagy az azzal azonos szintig lemenően — található harckocsikra, tűzérségi eszközökre, harci repülőgépekre, speciális támadó helikopterekre csakúgy, mint a Szerződés XII. cikkében meghatározott páncélozott gyalogsági harcjárművekre vonatkozóan azokat a helységnevével és földrajzi koordinátákkal megjelölt helyeket, ahol ilyen fegyverzet és harci technika található, továbbá az egyes ilyen szervezeteknél lévő hagyományos fegyverzet és harci technika kategóriák szerinti mennyiségét és típusát;

(2) a békeidőben belbiztonsági feladatok ellátására rendelt és felállított szervezeteknél lévő páncélozott szállító járművekre, nehézfegyverzetű harcjárművekre és többcélú támadó helikopterekre vonatkozóan az ilyen fegyverzet és harci technika egyes kategóriánkénti össz-mennyiségét közigazgatási egységek vagy körzetek szerinti bontásban;

(3) a Szerződés IX. cikkének rendelkezéseivel összhangban a rendszerből kivont, rendelkezésre váró harckocsikra, páncélozott harcjárművekre, tűzérségi eszközökre, támadó helikopterekre és harci repülőgépekre vonatkozóan azokat a helységnevével és a földrajzi koordinátákkal megjelölt helyeket, ahol ilyen fegyverzet és harci technika található, valamint azoknak az egyes helyeken található a mennyiségét és típusát;

(4) a Szerződés hatálybalépését követően és az e Jegyzőkönyv VII. fejezete 1. bekezdésének (C) pontja szerinti éves információcserék alkalmával a harckocsikra, páncélozott harcjárművekre, tűzérségi eszközökre, harci repülőgépekre és támadó helikopterekre vonatkozóan mindegyik Részes Állam megadja az összes többi Részes Államnak mindazon helyek egyértelműen azonosítható elhelyez-

kedését, ahol normál esetben összességében több, mint 15 harckocsi, páncélozott harcjármű és tűzérési eszköz, vagy több, mint 10 támadó helikopter, vagy 5 harci repülőgép van, amelyek a Szerződés III. Cikke 1. bekezdésének (E) pontja szerint exportra, illetve reexportra várnak, illetve az arra való előkészítés céljából felújítás alatt állnak, és amelyeket időlegesen az alkalmazási területen belül tartanak. A Szerződés hatálybalépését követően és e Jegyzőkönyv VII. fejezete 1. bekezdésének (C) pontja szerinti éves információcsere alkalmával, mindegyik Részes Állam megadja az összes többi Részes Államnak az ilyen harckocsik, páncélozott harcjárművek, tűzérési eszközök, harci repülőgépek és támadó helikopterek mennyiségét. A Részes Államok, az Egyesített Konzultatív Csoport keretében, megegyeznek abban a formában, amelyben a mennyiségekre vonatkozó információt e rendelkezés szerint meg kell adni;

(5) a Csökkentésre vonatkozó Jegyzőkönyv VIII. fejezete szerint csökkentett, illetve átalakításra váró harckocsikra és páncélozott harcjárművekre vonatkozóan azon helységnévvel és a földrajzi koordinátákkal megjelölt helyet, ahol ilyen fegyverzet és harci technika található, valamint azoknak az egyes helyeken található mennyiségét és típusát; továbbá

(6) a Szerződés III. cikke 1. bekezdésének (B) pontja szerinti kizárólag kutatási és fejlesztési célokra használt harckocsikra, páncélozott harcjárművekre, tűzérési eszközökre, támadó helikopterekre és harci repülőgépekre vonatkozóan, a Szerződés hatálybalépését követően és e Jegyzőkönyv VII. fejezete 1. bekezdésének (C) pontja szerinti éves információcsere alkalmával mindegyik Részes Állam megadja az összes többi Részes Államnak az ilyen hagyományos fegyverzet és harci technika kategóriánkénti össz mennyiségét.

V. Fejezet

Információ az ellenőrzési objektumokról és a bejelentett helyekről

1. Mindegyik Részes Állam az ellenőrzési objektumait részletező információt biztosít az összes többi Részes Államnak, amely magába foglalja mindegyik ellenőrzési objektum megnevezését és azok össz mennyiségét illetve, amely számba veszi a bejelentett helyeit, ahogy azt az Ellenőrzésre vonatkozó Jegyzőkönyv I. fejezete meghatározza, az egyes helyekről a következő információkat adva meg:

(A) a hely megnevezését, valamint helységnévvel és földrajzi koordinátákkal megjelölt elhelyezkedését;

(B) az adott helyen lévő összes ellenőrzési objektum megnevezését, úgy ahogy azt e Jegyzőkönyv I. fejezete 1. bekezdésének (J) pontja meghatározza, úgy értve, hogy a közvetlenül a dandár/ezred, wing/repülőezred szint alatti alárendelt elemek, amelyek egymás közelében vagy ezen

elemek közvetlen felettes parancsnoksága közelében találhatók, úgy tekinthetők, mint amelyek nincsenek külön elhelyezésben, feltéve, hogy az ilyen külön elhelyezésben lévő zászlóalj/repülőszázadok vagy az ezeknek megfelelő szintű egységek közötti vagy a parancsnokságuktól való távolság nem haladja meg a 15 kilométert;

(C) az adott helyeken lévő, az e Jegyzőkönyv III. fejezetében felsorolt kategóriájú hagyományos fegyverzet és harci technika típusonkénti össz mennyiségét, ellenőrzési objektumonkénti bontásban, valamint azokat, amelyek valamely másik bejelentett helyen lévő ellenőrzési objektumhoz tartoznak, feltüntetve mindegyik ilyen ellenőrzési objektum megnevezését;

(D) ezenfelül, mindegyik ilyen bejelentett hely esetében, a hagyományos fegyveres erőinél nem rendszeresített hagyományos fegyverzet és harci technika mennyiségét, megjelölve azokat, amelyek:

(1) olyan harckocsik, páncélozott harcjárművek, tűzérési eszközök, harci repülőgépek és támadó helikopterek, melyeket a Szerződés IX. cikkének rendelkezéseivel összhangban rendszerből kivontak és további rendelkezésre várnak, illetve amelyeket a Csökkentésre vonatkozó Jegyzőkönyv szerint már csökkentettek és átalakításra várnak, valamint

(2) olyan harckocsik, páncélozott harcjárművek, tűzérési eszközök, harci repülőgépek és harci helikopterek, amelyek békeidőben belbiztonsági feladatok ellátására rendelt és felállított szervezeteknél vannak;

(E) azokat a bejelentett helyeket, amelyeken exportra vagy reexportra váró vagy ilyen célból felújítás alatt álló, időlegesen az alkalmazási területen belül tartott vagy kizárólag kutatási fejlesztési célokra használt harckocsik, páncélozott harcjárművek, tűzérési eszközök, harci repülőgépek és támadó helikopterek vannak, ilyen rendeltetésűnek kell megjelölni, továbbá meg kell adni az adott helyen lévő eszközök kategóriánkénti össz mennyiségét; valamint

(F) minden egyes bejelentett helyre vonatkozóan, a helységnévvel és földrajzi koordinátákkal megjelölt belépési/kilépési ponto(ka)t.

VI. Fejezet

Információ azon helyek területi elhelyezkedéséről, ahonnan hagyományos fegyverzetet és harci technikát vontak ki

1. Mindegyik Részes Állam évente — az e Jegyzőkönyv VII. fejezete 1. bekezdésének (C) pontja szerinti éves információcsere alkalmával — információt ad az összes többi Részes Államnak azon helyek területi elhelyezkedéséről, amelyeket korábban bejelentett helyként adott meg, ahonnan a Szerződés aláírása óta e Jegyzőkönyv III. fejezete 1. bekezdésében felsorolt valamennyi hagyományos fegyverzetet és harci technikát kivontak, feltéve, hogy ezek a helyek továbbra is az érintett Részes Állam hagyományos

fegyveres erőinek használatában maradnak. E helyek területi elhelyezkedését a kivonást követő 3 éven át be kell jelenteni.

VII. Fejezet

Az e Jegyzőkönyv I—V. fejezeteiben meghatározott információszolgáltatás időbeosztása

1. Mindegyik Részes Állam az alábbiak szerint adja meg az összes többi Részes Államnak az e Jegyzőkönyv I—V. fejezete szerinti információkat:

(A) a Szerződés aláírásakor, az abban az időpontban hatályos információkat, valamint az Egyesített Konzultatív Csoport keretében mindegyik Részes Állam a Szerződés aláírását követő 90 napon belül megadja az összes többi Részes Államnak az e Jegyzőkönyv III., IV. és V. fejezete szerint közzétett információ szükséges helyesbítését. Ezeket a helyesbített információkat a Szerződés aláírásakor megadott és annak időpontjában érvényes információnak kell tekinteni;

(B) harminc nappal a Szerződés hatálybalépését követően, a hatálybalépés időpontjában érvényes információkat;

(C) a Szerződés hatálybalépésének évében december 15-én (kivéve, ha Szerződés hatálybalépésére december 15-éhez képest 60 napon belül kerül sor), valamint az azt követő minden év december 15-én a következő év január 1-jén érvényes információkat; és

(D) az e Szerződés VIII. cikkében meghatározott 40 hónapos csökkentési időszak befejezésekor, az abban az időpontban érvényes információkat.

VIII. Fejezet

Információ az erők szintjében vagy szervezeti felépítésben bekövetkezett változásokról

1. Mindegyik Részes Állam bejelenti az összes többi Részes Államnak:

(A) az alkalmazási területen lévő hagyományos fegyveres erőinek az e Jegyzőkönyv I. fejezete szerint bejelentett szervezeti felépítésében bekövetkezett bármely állandó jellegű változást, legalább 42 nappal az ilyen változás megtörténtét megelőzően; valamint

(B) az utolsó éves információcsere óta az e Jegyzőkönyv III. fejezete 1. bekezdésének (A) és (B) pontja és 2. bekezdésének (A) és (B) pontja szerint bejelentett bármely harcoló, harcbiztosító vagy harci támogató magasabbegységénél és egységénél lévő — dandár/ezred, wing/repülőezred, külön elhelyezésben lévő vagy önálló zászlóalj/repülőszázad vagy az ezeknek megfelelő szintű egységekig lemenően — a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika bármelyik kategó-

riájának 10 százalékos vagy azt meghaladó mértékű változását. Az erre vonatkozó bejelentést a változás megtörténtét követő öt napon belül kell megtenni, feltüntetve a bejelentett változás után meglévő tényleges mennyiséget.

IX. Fejezet

Információ a valamely Részes Állam hagyományos fegyveres erőiben rendszerezésre vagy kivonásra kerülő, szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzetről és harci technikáról

1. A Szerződés hatálybalépését követően, és e Jegyzőkönyv VII. fejezete 1. bekezdésének (C) pontja szerinti éves információcsere alkalmával, mindegyik Részes Állam megadja az összes többi Részes Államnak:

(A) a megelőző 12 hónap során az alkalmazási területen belül hagyományos fegyveres erőinél rendszerbe állított, Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika mennyiségére és típusára vonatkozó összesített információt; valamint

(B) a megelőző 12 hónap során az alkalmazási területen belül a hagyományos fegyveres erőitől kivont, Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika mennyiségére és típusára vonatkozó összesített információt.

X. Fejezet

Információ a Részes Államok fegyveres erőiben rendszerezített szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzetnek és harci technikának az alkalmazási területre történő be- és kilépéséről

1. A Szerződés hatálybalépését követően és az e Jegyzőkönyv VII. fejezete 1. bekezdésének (C) pontja szerinti éves információcsere alkalmával, mindegyik Részes Állam információt szolgáltat az összes többi Részes Államnak:

(A) a hagyományos fegyveres erőinél rendszerezített azon, Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika kategóriánkénti összmennyiségéről és típusairól, amelyek az utolsó 12 hónap során léptek be az alkalmazási területre, valamint arról, hogy ezen fegyverzet és harci technika bármelyikét magasabbegységekhez vagy egységekhez szervezték-e;

(B) a hagyományos fegyveres erőinél rendszerezített azon, Szerződés által korlátozott azon hagyományos fegyverzet és harci technika kategóriánkénti összmennyiségéről és típusairól, amelyeket az utolsó 12 hónap során vonta ki az alkalmazási területről, és amelyek azon területen kívül maradnak, valamint az ilyen hagyományos fegyverzet és harci technika alkalmazási területen belüli utolsó bejelentett elhelyezkedési helyéről; továbbá

(C) az e fejezet bejelentésre vonatkozó rendelkezéseinek hatálya alá nem tartozik az az alkalmazási területen belüli hagyományos fegyveres erőinél rendszeresített, Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika, amely — például kiképzési vagy katonai tevékenység céljából — hétnapos időszakon belül lép ki és tér vissza az alkalmazási területre.

XI. Fejezet

Az alkalmazási területen áthaladó hagyományos fegyverzet és harci technika

1. E Jegyzőkönyv rendelkezései nem vonatkoznak arra a hagyományos fegyverzetre és harci technikára, amely az alkalmazási területen halad keresztül egy alkalmazási területen kívüli helyről, egy alkalmazási területen kívül eső végső rendeltetési hely felé. E Jegyzőkönyv III. fejezetében meghatározott kategóriájú hagyományos fegyverzetet és harci technikát, amely az alkalmazási területre áthaladás céljából lépett be, e Jegyzőkönyvnek megfelelően be kell jelenteni, amennyiben a hét napot meghaladó időtartamra az alkalmazási területen belül marad.

XII. Fejezet

Formanyomtatvány az információszolgáltatáshoz

1. Mindegyik Részes Állam az e Jegyzőkönyvben meghatározott információkat a Szerződés XVII. cikkében szabályozott eljárásokkal és a Formanyomtatványra vonatkozó Függelékkal összhangban adja meg az összes többi Részes Államnak. A Szerződés XVI. cikke 5. bekezdésével összhangban, a Formanyomtatványra vonatkozó Függelékben bekövetkező változások a Szerződés életképességének és hatékonyságának tökéletesítését célzó, kizárólag kisebb technikai jellegű ügynek tekintendők.

XIII. Fejezet

A szerződés szerinti egyéb bejelentések

1. E Szerződés aláírását követően és annak hatálybalépését megelőzően az Egyesített Konzultatív Csoport dolgozzon ki egy, a Szerződés által megkívánt bejelentésekre vonatkozó dokumentumot. E dokumentum soroljon fel valamennyi ilyen bejelentést, meghatározva azokat, amelyeket a Szerződés XVII. cikkével összhangban kell elkészíteni, valamint tartalmazzon megfelelő formanyomtatványokat, amelyek az ilyen bejelentésekhez szükségesek. A Szerződés XVI. cikke 5. bekezdésével összhangban az e dokumentumban bekövetkező változások — beleértve

ebbe bármely formanyomtatványt — a Szerződés életképességének és hatékonyságának tökéletesítését célzó, kizárólag kisebb technikai jellegű ügynek tekintendők.

Függelék

az információcseréhez szolgáló formanyomtatványról

1. Mindegyik Részes Állam a Bejelentésről és Információcseréről szóló Jegyzőkönyv (a továbbiakban: a Jegyzőkönyv) szerint az összes többi Részes Államnak az ebben a függelékben részletezett formanyomtatványokon biztosít információt. Az információkat mindegyik adatsornál mechanikusan vagy elektronikusan nyomtatott formában és az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezlet hat hivatalos nyelvén egyiken kell megadni. Minden táblázatban („a” oszlop) minden egyes bevitt adatnak egy mást folyamatosan követő sorszámot kell adni.

2. Minden adatsor készletnek fedőlappal kell kezdődnie, amely feltünteti az információt adó Részes Állam megnevezését, a nyelvet, amelyen az információt adják, azt az időpontot, amikor az információt átadják, valamint az adatsorban megadott információk érvényességének időpontját.

I. Fejezet

Információ az alkalmazási területen belüli szárazföldi erők, légi- és légvédelmi repülő erők szervezeti felépítéséről

1. A Jegyzőkönyv I. fejezete szerint mindegyik Részes Állam az I. Táblázat szerint két elkülönülő hierarchikus adatsor formájában információt biztosít szárazföldi erői parancsnoksági szervezeti felépítéséről, beleértve a katonai körzetnek, illetve az annak megfelelő vagy annál alacsonyabb szintnek alárendelt légvédelmi magasabbegységeit és egységeit, valamint légi- és légvédelmi repülő erői parancsnoksági szervezeti felépítéséről.

2. Minden adatsornak a legmagasabb szervezeti szinttel kell kezdődnie, és az összes közbeeső parancsnoksági szinten keresztül le egészen a dandár/ezred, önálló zászlóalj és wing/repülőezred, önálló repülőszázad vagy az ezeknek megfelelő szintig kell terjednie. Például a szárazföldi erőkre vonatkozó adatok közlésénél egy katonai körzet/hadserreg/hadtest után bármely alárendelt önálló ezrednek, önálló zászlóaljnak, raktárnak, kiképző létesítménynek, majd az egyes alárendelt hadosztályoknak és ezek ezredeinek/önálló zászlóaljainak kell következniük. Az összes alárendelt szervezet felsorolása után kezdődnek a következő katonai körzetre/hadserregre/hadtestre vonatkozó bejegyzések. Azonos hierarchikus felsorolási eljárás alkalmazandó a légi- és légvédelmi repülő erőkre.

(A) mindegyik szervezetet azonosítani kell („b” oszlop) egy egyedi megjelöléssel (azaz: magasabbegység vagy

egység azonosító kóddal), amit a további adatsorokban és valamennyi további információcsere során ugyanazon szervezet megjelölésére kell használni, a nemzeti megnevezéssel (vagyis névvel) („c” oszlop) és hadosztályok, dandárok/ezredek, önálló zászlóaljok és wing/repülőezredek, önálló repülőszázadok vagy a nekik megfelelő szervezetek esetében, szükség szerint, a magasabbegység vagy egység típusával (pl. gyalog-, harckocsi-, tűzér-, vadász-, bombázó-, ellátó-); továbbá

(B) mindegyik szervezetnél meg kell jelölni az alkalmazási területen belül ahhoz a szervezethez tartozó két közvetlen felettes parancsnoksági szintet („d” és „e” oszlopok).

I. Táblázat:

a (Részes Állam) szárazföldi erőinek, valamint légi- és légvédelmi repülő erőinek ...-kor érvényes szervezeti felépítése

II. Fejezet

Információ a szerződés IV. és V. cikkei szerint mennyiségi korlátozás hatálya alá tartozó hagyományos fegyverzet és harci technika összmennyiségéről

1. A Jegyzőkönyv II. fejezete szerint mindegyik Részes Állam a II/A. Táblázat szerinti formában információt ad a Szerződés IV. és V. cikke által („b” oszlop) mennyiségileg korlátozott harckocsijainak, páncélozott harcjárműveinek és tűzérési eszközeinek összmennyiségéről, típusok szerinti bontásban (II/A. Táblázat), valamint a Szerződés IV. cikke által („b” oszlop) korlátozott harci repülőgépei és támadó helikopterei összmennyiségéről, típusonkénti bontásban (II/B. Táblázat).

2. A páncélozott harcjárművekre vonatkozó adatoknak tartalmazniuk kell a nehézfegyverzetű harcjárművek, a páncélozott gyalogsági harcjárművek és a páncélozott szállító járművek összmennyiségét, valamint ezek alkategóriánkénti („d”/„c” oszlop) mennyiségét („f”/„e” oszlop) és típusát („e”/„d” oszlop).

3. A Szerződés X. cikkével összhangban raktározott harckocsik, páncélozott harcjárművek, tűzérési eszközök és páncélozott hídvető járművek esetében a kijelölt állandó raktárakban lévő ezen eszközök összmennyiségét fel kell tüntetni („g” oszlop).

II/A. Táblázat:

a (Részes Állam) mennyiségi korlátozás hatálya alá tartozó harckocsijainak, páncélozott harcjárműveinek és tűzérési eszközeinek ...-kor érvényes összmennyisége

II/B. Táblázat:

a (Részes Állam) mennyiségi korlátozás hatálya alá tartozó harci repülőgépeinek és támadó helikoptereinek ...-kor érvényes összmennyisége

III. Fejezet

Információ a hagyományos fegyveres erőknél rendszeresített hagyományos fegyverzet és harci technika elhelyezkedéséről, mennyiségéről és típusairól

1. Mindegyik Részes Államnak hierarchikus adatsort kell biztosítania a Jegyzőkönyv III. fejezetének 1. bekezdése szerint bejelentett szárazföldi erőinek, légi és légvédelmi repülő erőinek valamennyi szervezetéről, a Jegyzőkönyv III. fejezetének 2. bekezdése szerint bejelentett magasabbegységeiről és egységeiről, valamint azon létesítményekről, amelyek területén a Jegyzőkönyv III. fejezete 3. bekezdésében meghatározott fegyverzet és harci technika található.

2. Mindegyik szervezet és létesítmény esetében az információnak jeleznie kell:

(A) a magasabbegység vagy egység azonosító kódját („b” oszlop) és a szervezetnek az I. Táblázatban bejelentett megnevezését („c” oszlop). Az ezen fejezet 1. bekezdése szerint felsorolt külön elhelyezésben lévő zászlóaljoknak/repülőszázadoknak, valamint a Jegyzőkönyv III. fejezet 2. bekezdése szerint bejelentett magasabbegységeknek és egységeknek, valamint a Jegyzőkönyv III. fejezet 1. bekezdése szerint felsorolt létesítményeknek szintén egyedi magasabbegység vagy egység azonosító kódot kell adni („b” oszlop) és meg kell adni nemzeti elnevezésüket (vagyis nevüket) („c” oszlop). Az adatsoron belüli elhelyezkedésüknek tükröznie kell alárendeltségüket, kivéve a Jegyzőkönyv III. fejezet 3. bekezdése szerint bejelentett magasabbegységeket és egységeket, amelyeket a felsorolás végén együtt kell megjelölni:

(1) a Kijelölt Állandó Raktárakat a nemzeti megnevezés után a „DPSS” megjelöléssel kell azonosítani, és

(2) a csökkentési helyeket a nemzeti megnevezés után a „Reduction” megjelöléssel kell azonosítani;

(B) az elhelyezkedést („d” oszlop) a földrajzi névvel és a legalább tíz másodperc pontosságú földrajzi koordinátákkal kell megadni. Azon helyek esetében, ahol állomásoztatott erők vannak, a fogadó Részes Államot is meg kell nevezni;

(C) mindegyik parancsnoksági szintnél a legmagasabbtól le egészen a hadosztály/repülő hadosztály szintig a hagyományos fegyverzet és harci technika kategóriánkénti összmennyiségét (az „f”-től az „m”/„l” oszlopig). Például egy hadosztálynál lévő hagyományos fegyverzet és harci technika összmennyisége az annak alárendelt összes szervezetnél lévő eszközök mennyiségének összege lesz; és

(D) az e fejezet 1. bekezdésében részletezett mindegyik, hadosztály szintű és az alatt lévő parancsnoki szint

esetében, a III/A. és III/B. Táblázatban (az „f”-től az „m”/, „l” oszlopig) meghatározott fejlécek alatt a hagyományos fegyverzet és harci technika típusonkénti mennyiségét. A III/A. Táblázat páncélozott harcjármű oszlopában („g” oszlop) az alkategóriákat (azaz a páncélozott szállító járműveket, a páncélozott gyalogsági harcjárműveket és a nehézfegyverzetű harcjárműveket) külön-külön kell feltüntetni. A támadó helikopter oszlopban („k”/, „i” oszlop) az alkategóriákat (azaz speciális támadó, többcélú-támadó) külön-külön kell feltüntetni. A III/B. Táblázatnak az „egyéb” szóval jelölt („l”) oszlopában kell feltüntetni — ha egyáltalán vannak ilyenek — a légi- és légvédelmi repülő erőknél rendszeresített harckocsikat, páncélozott harcjárműveket, tüzérségi eszközöket, páncélozott szállító járműhöz hasonló eszközöket, páncélozott gyalogsági harcjárműhöz hasonló eszközöket és páncélozott hídvető járműveket.

III/A. Táblázat:

az Információcserére vonatkozó Jegyzőkönyv III. fejezete szerint megadott ...-kor érvényes információ a (Részes Állam) hagyományos fegyverzete és harci technikája elhelyezkedéséről, mennyiségéről és típusairól

III/B. Táblázat:

az Információcserére vonatkozó Jegyzőkönyv III. fejezete szerint megadott ...-kor érvényes információ a (Részes Állam) hagyományos fegyverzete és harci technikája elhelyezkedéséről, mennyiségéről és típusairól

IV. Fejezet

Az Információcserére vonatkozó Jegyzőkönyv IV. fejezete szerint megadott információ a hagyományos fegyveres erőknél nem rendszeresített hagyományos fegyverzetről és harci technikáról

1. Az e Jegyzőkönyv IV. fejezetének megfelelően, mindegyik Részes Állam információt biztosít az alkalmazási területen belül található, de hagyományos fegyveres erőinél nem rendszeresített harckocsijai, páncélozott harcjárművei, tüzérségi eszközei, harci repülőgépei és támadó helikopterei elhelyezkedéséről, mennyiségéről és típusairól.

2. Az információnak minden egyes hely esetében jeleznie kell:

(A) az e Jegyzőkönyv IV. fejezetének azt a rendelkezését, amely alapján az információt megadják („b” oszlop);

(B) az elhelyezkedést („c” oszlop):

(1) az e Jegyzőkönyv IV. fejezet 1. bekezdés (A) pontjának (1), (3) és (5) alpontja szerint bejelentett hagyományos fegyverzetet és harci technikát illetően az ilyen eszközöket tartalmazó helyek földrajzi nevét és legalább tíz

másodperc pontosságú földrajzi koordinátáit;

(2) az e Jegyzőkönyv IV. fejezet 1. bekezdése (A) pontjának (2) alpontja szerint bejelentett hagyományos fegyverzetet és harci technikát illetően az ilyen eszközöket tartalmazó közigazgatási körzet vagy kerület nemzeti megnevezését.

(C) az e Jegyzőkönyv IV. fejezet 1. bekezdés (A) pontjának (1) és (2) alpontja szerint bejelentett hagyományos fegyverzetet és harci technikát illetően azon szervezetek nemzeti szintű megnevezését, ahol a felsorolt felszerelések találhatóak („c” oszlop); valamint

(D) mindegyik hely esetében a mennyiségeket, típus szerinti megoszlásban a IV. Táblázatban („d” — „h” oszlopok) meghatározott fejrészek alatt, az alábbiakat kivéve:

a IV. fejezet 1. bekezdés A pontjának 2. alpontja szerint bejelentett hagyományos fegyverzetet és harci technikát illetően csak az adott közigazgatási körzethez vagy kerülethez („c” oszlop) tartozó, kategóriánkénti mennyiségeket kell feltüntetni.

IV. Táblázat:

az Információcserére vonatkozó Jegyzőkönyv IV. fejezete szerint megadott ...-kor érvényes információ a (Részes Állam) hagyományos fegyverzete és harci technikája elhelyezkedéséről

V. Fejezet

Információ az ellenőrzési objektumokról és a bejelentett helyekről

1. A Jegyzőkönyv V. fejezete szerint, mindegyik Részes Állam megadja az Ellenőrzésekre vonatkozó Jegyzőkönyv I. fejezetében meghatározott ellenőrzési objektumainak és bejelentett helyeinek jegyzékét. A bejelentett helyeket (V. Táblázat) ábécé sorrendben kell felsorolni.

2. Mindegyik bejelentett helyre vonatkozó információnak az alábbiakat kell tartalmaznia:

(A) egyedi megjelölés (azaz a bejelentett hely azonosító kódja) („b” oszlop), amelyet minden további információcseré során ugyanannak a helynek a megjelölésére kell használni;

(B) a hely neve, valamint földrajzi névvel és legalább tíz másodperc pontosságú földrajzi koordinátákkal megjelölt elhelyezkedése („c” oszlop). Olyan ellenőrzési objektumok esetében, ahol állomásoztatott erők találhatóak, a fogadó Részes Állam megnevezését is fel kell tüntetni;

(C) az ezen bejelentett helyhez tartozó belépési/kilépési pont(ok) („d” oszlop);

(D) a bejelentett helyen lévő összes ellenőrzési objektum egyedi sorszáma növekvő sorrendben, megnevezése és magasabbegység vagy egység azonosító kódja, amint azt e Függelék III. fejezete („e” oszlop) meghatározza. Az egyedi sorszámokat úgy kell meghatározni, hogy az adat-sorban utolsóként megjelenő ellenőrzési objektumhoz rendelt sorszám megegyezzen a Résztes Állam ellenőrzési objektumainak összmenyisével;

(E) a bejelentett helyen található hagyományos fegyverzet és harci technika összmenyisége, az e Jegyzőkönyv III. fejezetében meghatározott kategóriák szerinti bontásban, ellenőrzési objektumként („f” — „p” oszlopok), részletezve, ezenfelül:

(1) az adott bejelentett helyen lévő, de valamely más bejelentett hely ellenőrzési objektumához tartozó hagyományos fegyverzetet és harci technikát kategóriánkénti bontásban, megadva minden ilyen ellenőrzési objektum megnevezését és magasabbegység vagy egység azonosító kódját („e” oszlop), és

(2) ellenőrzési objektumhoz nem tartozó hagyományos fegyverzetet és harci technikát a következő megjegyzésekkel kell feltüntetni közvetlenül minden egyes, az „f” — „p” oszlopokban lévő adat után/alatt:

(a) békeidőben belbiztonsági feladatok végrehajtására rendelt és létrehozott szervezetek harci technikáját „biztonsági” (pl. angolul: „security”) megjegyzéssel,

(b) rendszerből kivont harci technikát, „kivont” (pl. angolul: „decommissioned”) megjegyzéssel,

(c) exportra vagy reexportra váró, illetve az e célra felújítás alatt lévő harci technikát „export” megjegyzéssel,

(d) átalakításra váró csökkentett harci technikát, „csökkentett” (pl. angolul: „reduced”) megjegyzéssel,

(e) kizárólag kutatásra és fejlesztésre használt harci technikát, „kutatás” (pl. angolul: „research”) megjegyzéssel.

V. Táblázat:

a (Résztes Állam) ellenőrzési objektumairól és bejelentett helyeiről szóló ...-kor érvényes információ

3. Minden Résztes Államnak meg kell adnia a belépési/kilépési pontok jegyzékét (VI. Táblázat). A jegyzéknek tartalmaznia kell az egyedi sorszámokat („b” oszlop), s ezeket kell használni az e fejezet 2. bekezdés (C) pontja szerint megadott helyek belépési/kilépési pontjainak megjelölésére. Az elhelyezkedés magába foglalja a földrajzi nevet („c” oszlop) és a legalább tíz másodperc pontosságú földrajzi koordinátákat („d” oszlop). Szintén meg kell határozni a használható közlekedési eszközök típusait — „légi” (pl. angolul: „air”), „tengeri” (pl. angolul: „sea”), „szárazföldi” (pl. angolul: „ground”) —, mindegyik belépési/kilépési pontra vonatkozóan („e” oszlop).

VI. Táblázat:

a (Résztes Állam) ...-kor érvényes belépési/ kilépési pontjai
(pl. angol rövid: POE)

Ellenőrzésre vonatkozó Jegyzőkönyv

A Résztes Államok az 1990. november 19-i, az Európai Hagyományos Fegyveres Erőkről szóló Szerződés (a továbbiakban: a Szerződés) XIV. cikke szerint ezennel megállapodnak az ellenőrzések végrehajtását szabályozó eljárásokról és az azokra vonatkozó egyéb rendelkezésekről.

I. Fejezet

Meghatározások

1. A Szerződés céljaira:

(A) az „ellenőrzött Résztes Állam” fogalma azt a Résztes Államot jelenti, amelynek területén a Szerződés XIV. cikkének megfelelően ellenőrzést hajtának végre:

(1) azon ellenőrzési helyek esetében, ahol csak állomásoztató Résztes Állam Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzete és harci technikája van jelen, e Jegyzőkönyv rendelkezéseinek megfelelően, az ilyen állomásoztató Résztes Állam gyakorolja az ellenőrzés időtartama alatt az ellenőrzött Résztes Állam e Jegyzőkönyvben szabályozott jogait és kötelezettségeit, azon az ellenőrzési helyen belül, ahol Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzete és harci technikája elhelyezkedik, és

(2) azon ellenőrzési helyek esetében, ahol egynél több Résztes Állam Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzete és harci technikája található, mindegyik ilyen Résztes Állam az ellenőrzés időtartama alatt a saját, Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzetére és harci technikájára vonatkozóan gyakorolja az ellenőrzött Résztes Állam e Jegyzőkönyvben szabályozott jogait és kötelezettségeit, azon az ellenőrzési helyen belül, ahol a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzete és harci technikája elhelyezkedik;

(B) az „állomásoztató Résztes Állam” fogalma azt a Résztes Államot jelenti, amely az alkalmazási területen belül, ugyanakkor saját területén kívül hagyományos fegyveres erőinél rendszerben lévő hagyományos fegyverzetet és harci technikát állomásoztat;

(C) a „fogadó Résztes Állam” fogalma azt a Résztes Államot jelenti, amely az alkalmazási területen belül, saját területén egy másik Résztes Állam hagyományos fegyveres erőinél rendszerben lévő és azon Résztes Állam által állomásoztatott hagyományos fegyverzetet és harci technikát fogad be;

(D) az „ellenőrző Résztes Állam” fogalma azt a Résztes Államot jelenti, amely az ellenőrzést kéri és ezáltal annak végrehajtásáért felelős;

(E) az „ellenőr” fogalma azt a személyt jelenti, akit valamely Részes Állam jelöl ki ellenőrzés végrehajtására, és aki — e Jegyzőkönyv III. fejezetének rendelkezéseivel összhangban — e Részes Állam elfogadott ellenőri névjegyzékében szerepel;

(F) a „szállító személyzet tagja” azt a személyt jelenti, aki a szállítóeszköz működtetésével kapcsolatos feladatokat látja el, és aki — összhangban e Jegyzőkönyv III. fejezetének rendelkezéseivel — valamely Részes Állam szállító személyzete tagjainak elfogadott névjegyzékében szerepel;

(G) az „ellenőrző csoport” fogalma az ellenőröknek azt a csoportját jelenti, amelyet az ellenőrző Részes Állam jelöl ki egy adott ellenőrzés végrehajtására;

(H) a „kísérő csoport” fogalma személyeknek azon csoportját jelenti, amelyet egy ellenőrzött Részes Állam jelöl ki azért, hogy egy adott ellenőrzést végrehajtó ellenőröket kísérjen és támogasson, valamint az e Jegyzőkönyvben rögzített egyéb felelősséget viseljen. Egy állomásoztató Részes Állam Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzetének és harci technikájának ellenőrzése esetén, a kísérő csoport egyaránt magába foglalja a fogadó és az állomásoztató Részes Állam által kijelölt személyeket, ha csak más megállapodás nem születik kettejük között;

(I) az „ellenőrzési hely” azt a területet, helyet vagy létesítményt jelenti, ahol ellenőrzést hajtanak végre;

(J) az „ellenőrzési objektum” fogalma az alábbiakat jelenti:

(1) bármely dandár/ezred, wing/repülőezred, önálló zászlóalj/tüzérsztály, önálló repülőszázad vagy azzal azonos szervezeti szintű magasabbegységet vagy egységet, továbbá bármely külön elhelyezett zászlóalj/repülőszázad vagy azzal azonos szintű, közvetlenül a dandár/ezred, wing/repülőezred szint alatti egységet, amelynél az Információcserére vonatkozó Jegyzőkönyv III. fejezete 1. bekezdésének (A) pontja szerint bejelentett helyen a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika található,

(2) bármely olyan kijelölt állandó raktárt, az ezen pont (1) alpontjában leírt magasabbegységekhez és egységekhez szervezetileg nem tartozó katonai raktárt, önálló javító vagy karbantartó egységet, katonai kiképzési létesítményt vagy katonai repülőteret, ahol az Információcserére vonatkozó Jegyzőkönyv III. fejezete 3. bekezdésének (A) és (B) pontja szerint bejelentett, a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika állandóan vagy rendszeresen található,

(3) a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika csökkentési helyét, amelyet az Információcserére vonatkozó Jegyzőkönyv III. fejezete 3. bekezdésének (C) pontja szerint jelentettek be,

(4) a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzettel és harci technikával rendelkező, zászlóaljnál alacsonyabb szintű alegységek esetében, amelyek közvetlenül egy dandár/ezred vagy annak megfelelő szint feletti egység vagy magasabbegység alárendeltségében vannak, az az egység

vagy magasabbegység tekintendő ellenőrzési objektumnak, amelynek a zászlóaljnál alacsonyabb szintű alegységet alárendelték, amennyiben annak nincs alárendeltségében dandár/ezred vagy azzal egyenértékű egység vagy magasabbegység, és

(5) azt a magasabbegységet vagy egységet, amelynél a Szerződés tárgyát képező olyan hagyományos fegyverzet és harci technika található, amelyet nem rendszeresítettek valamely Részes Állam hagyományos fegyveres erőinél, nem kell ellenőrzési objektumnak tekinteni;

(K) a „katonai repülőtér” fogalma olyan, ellenőrzési objektumot egyébként nem tartalmazó állandó jellegű katonai komplexumot jelent, ahol legalább hat, a Szerződés által korlátozott vagy belső ellenőrzés hatálya alá eső harci repülőgép vagy harci helikopter működtetését, tehát indítását és fogadását rendszeresen végzik;

(L) a „katonai kiképzési létesítmény” fogalma olyan, ellenőrzési objektumot egyébként nem tartalmazó létesítményt jelent, amelyben egy katonai egység vagy alegység legalább 30, a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzetet vagy harci technikai eszközt, illetve több, mint 12, a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika ugyanazon kategóriájába tartozó eszközt katonai személyzet kiképzésére használ;

(M) az ellenőrzési objektumként azonosított magasabbegységekhez vagy egységekhez szervezetileg nem tartozó „katonai raktár” fogalma, a kijelölt állandó raktárak és a belbiztonsági feladatokat ellátó és e célokra szervezett egységeknek alárendelt raktárak kivételével, bármely olyan raktárt jelent, amelyben a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika található, tekintet nélkül szervezeti vagy működési státuszára. Az ilyen helyeken található, Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika részét képezi a Szerződés IV. cikke szerinti, aktív egységekben számított megengedett szinteknek;

(N) a „bejelentett hely” fogalma olyan létesítményt vagy pontosan körülhatárolt földrajzi helyet jelent, ahol egy vagy több ellenőrzési objektum található. A bejelentett hely tartalmazza mindazon mesterséges vagy természetes külső határ vagy határok közti területeket, valamint az olyan, kapcsolódó lőtereket, gyakorlótereket, karbantartó és raktárterületeket, helikopter leszállóhelyeket és vasúti berakóhelyeket magukba foglaló területeket, ahol állandó vagy rendszeres jelleggel harckocsik, páncélozott harcjárművek, tüzérségi eszközök, harci helikopterek, harci repülőgépek, átosztályozott harci gyakorló repülőgépek, páncélozott szállító járműhöz hasonló eszközök, páncélozott gyalogsági harcjárműhöz hasonló eszközök vagy páncélozott hídvető járművek találhatók;

(O) a „kijelölt terület” fogalma valamely Részes Állam területén az alkalmazási övezeten belül lévő olyan területet jelent, amelyen belül a Jegyzőkönyv VIII. fejezete szerint soron kívüli ellenőrzés folyik, kivéve az e Jegyzőkönyv VII., IX. vagy X. fejezete szerint ellenőrzött helyeket. A kijelölt terület nagysága nem haladhatja

meg a 65 négyzetkilométert. E területen belül lévő bármely két pont közötti távolság légvonalban nem haladhatja meg a 16 km-t;

(P) az „érzékeny pont” fogalma bármely olyan harci technikát, építményt vagy helyet jelent, amelyet a kísérő csoporton keresztül az ellenőrzött Részes Állam — vagy az ellenőrzött Részes Állam jogait és kötelezettségeit gyakorló Részes Állam — érzékenynek nyilvánít, s amelynek megközelítése vagy átrepülése késleltethető, korlátozható vagy megtagadható;

(Q) a „belépési/kilépési pont” fogalma egy olyan pontot jelent, amelyet az a Részes Állam jelölt ki, amelynek területén ellenőrzést hajtanak végre, s amelyen keresztül az ellenőrző csoport és a szállító személyzet ezen Részes Állam területére megérkezik, illetve amelyen keresztül ezen Részes Állam területét elhagyja;

(R) az „országban töltött időszak” fogalma azt a teljes időtartamot jelenti, amelyet egy ellenőrző csoport az e Jegyzőkönyv VII. és VIII. fejezete szerinti ellenőrzés céljából folyamatosan azon Részes Állam területén tölt el, ahol az ellenőrzést végrehajtja, kezdve az ellenőrző csoportnak a belépési/kilépési pontra történő megérkezésétől egészen addig amíg az ellenőrző csoport az általa végrehajtott utolsó ellenőrzés befejezését követően vissza nem tér egy belépési/kilépési pontra;

(S) az „adathitelesítési alapidőszak” fogalma az ellenőrzési kvóták kiszámítása céljából meghatározott, a Szerződés hatálybalépése után következő első 120 napos időszakot jelenti;

(T) a „csökkentési időszak” fogalma az ellenőrzési kvóták kiszámítása céljából meghatározott, a 120 napos adathitelesítési alapidőszakot követő hároméves időszakot jelenti;

(U) az „előírt szintek hitelesítési időszakának” fogalma az ellenőrzési kvóták kiszámítása céljából meghatározott, a hároméves csökkentési időszakot követő 120 napos időszakot jelenti;

(V) az „előírt szintek hitelesítését követő időszak” fogalma az ellenőrzési kvóták kiszámítása céljából meghatározott, az előírt szintek hitelesítésének 120 napos időszakát követő időszakot jelenti, amely addig tart, amíg e Szerződés érvényben van;

(W) a „passzív bejelentett hely ellenőrzési kvóta” fogalma az ellenőrzési objektumokban e jegyzőkönyv VII. fejezete szerint végrehajtott ellenőrzéseknek azon összmenyiségét jelenti, amelyet az egyes Részes Állam egy meghatározott időszakon belül azon ellenőrzési helyeken kötelesek fogadni, ahol ellenőrzési objektumaik találhatóak;

(X) a „passzív soron kívüli ellenőrzési kvóta” fogalma a kijelölt területeken belül az e jegyzőkönyv VIII. fejezete szerint végrehajtott soronkívüli ellenőrzések azon maximális számát jelenti, amelyet az alkalmazási területen belül területtel rendelkező egyes Részes Állam egy meghatározott időszakon belül fogadni kötelesek;

(Y) az „aktív ellenőrzési kvóta” fogalma azon, e Jegyzőkönyv VII. és VIII. fejezete szerinti ellenőrzések összmenyiségét jelenti, amelyet az egyes Részes Állam egy meghatározott időszakon belül jogosultak végrehajtani;

(Z) az „átminősítési hely” fogalma egy olyan, egyértelműen kijelölt helyet jelent, ahol a Helikopterek Átkategorizálására vonatkozó Jegyzőkönyv, illetve a Repülőgépek Átosztályozására vonatkozó Jegyzőkönyv szerint átkategorizált többcélú támadó helikopterek, valamint átosztályozott harci gyakorló repülőgépek átminősítése történik;

(AA) a „naptári jelentési időszak” fogalma egy olyan napokban meghatározott időszakot jelent, amely során a tervezett mennyiségű, Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika előirányzott csökkentése a Szerződés VIII. cikkével összhangban végrehajtásra kerül.

II. Fejezet

Általános kötelezettségek

1. A Szerződés rendelkezései betartásának verifikációja biztosításának céljából minden Részes Államnak elő kell segítenie az e Jegyzőkönyv szerinti ellenőrzéseket.

2. Egy Részes Állam hagyományos fegyveres erőinél rendszerben lévő és az alkalmazási területen belül, de nemzeti területen kívül állomásoztatott hagyományos fegyverzet és harci technika esetében a fogadó Részes Államnak és az állomásoztató Részes Államnak, saját kötelezettségeik teljesítésekor, együttműködve kell biztosítaniuk az e Jegyzőkönyv megfelelő rendelkezéseinek betartását. Az állomásoztató Részes Állam teljes felelősséggel tartozik a Szerződés rendelkezéseinek betartásáért a hagyományos fegyveres erőinél rendszeresített és a fogadó Részes Állam területén állomásoztatott hagyományos fegyverzete és harci technikája vonatkozásában.

3. A kísérő csoportot az ellenőrzött Részes Állam felelőssége alá helyezik:

(A) olyan ellenőrzési helyek esetében, ahol kizárólag állomásoztató Részes Állam Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzete és harci technikája található, és az ezen Részes Állam parancsnoksága alá tartozik, a kísérő csoportot az adott állomásoztató Részes Állam képviselőjének felelőssége alá kell helyezni az ellenőrzés idejére, amely azon ellenőrzési helyen folyik, ahol az érintett állomásoztató Részes Állam Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzete és harci technikája található; és

(B) olyan ellenőrzési helyek esetében, ahol egyaránt megtalálható a fogadó Részes Állam és az állomásoztató Részes Állam Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzete és harci technikája, a kísérő csoportban mindkét Részes Állam képviselőinek jelen kell lenniük akkor, amikor az állomásoztató Részes Állam Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzetét és harci technikáját

éppen ellenőrzik. Az ezen ellenőrzési helyen folyó ellenőrzés során a fogadó Résztes Állam gyakorolja az ellenőrzött Résztes Állam jogait és kötelezettségeit, kivéve azokat a jogokat és kötelezettségeket, amelyek az állomásoztató Résztes Állam Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzetének és harci technikájának ellenőrzésével kapcsolatosak, s amelyeket ezen állomásoztató Résztes Állam gyakorol.

4. Ha egy ellenőrző csoport olyan építménybe vagy létesítménybe kíván belépni, amelyet az ellenőrzött Résztes Állammal kötött megállapodás alapján egy másik Résztes Állam használ, akkor ez utóbbi gyakorolja — az ellenőrzött Résztes Állammal együttműködve és a használatról kötött megállapodás által megengedett kereteken belül — az e Jegyzőkönyvben foglalt jogokat és kötelezettségeket az olyan ellenőrzések esetében, amelyek az építményt vagy a létesítményt használó Résztes Állam harci technikáját vagy anyagi készleteit érintik.

5. Egy másik Résztes Állam által az ellenőrzött Résztes Állammal kötött megállapodás alapján használt építményeket vagy létesítményeket csak akkor lehet ellenőrizni, ha ennek a másik Résztes Államnak a képviselője is tagja a kísérő csoportnak.

6. Az ellenőrző csoportok és alcsoportok az ellenőrző Résztes Állam felügyelete és felelőssége alá tartoznak.

7. Egy ellenőrzési helyen egy időben legfeljebb egy, az e Jegyzőkönyv VII. vagy VIII. fejezete szerint ellenőrzést folytató ellenőrző csoport tartózkodhat.

8. Ezen Jegyzőkönyv egyéb rendelkezéseit betartva az ellenőrző Résztes Állam dönti el, hogy milyen hosszú ideig maradjanak az egyes ellenőrző csoportok annak a Résztes Államnak a területén, ahol az ellenőrzést végrehajtják, valamint hogy hány ellenőrzési helyen és mely ellenőrzési helyeken hajt végre ellenőrzést az országban töltött időszak során.

9. Az ellenőrző csoport útiköltségét, egy ellenőrzés végrehajtása előtt a belépési/kilépési pontig, s az utolsó ellenőrzés befejezése után a belépési/kilépési ponttól, az ellenőrző Résztes Állam fedezi.

10. Minden Résztes Állam köteles bizonyos mennyiségű, a passzív bejelentett hely ellenőrzési kvótáját meg nem haladó számú, e Jegyzőkönyv VII. vagy VIII. fejezete szerinti ellenőrzést fogadni az egyes meghatározott időszakokban: a 120 napos adathitelesítési alapidőszakban, a hároméves csökkentési időszakban, az előírt szintek hitelesítésének 120 napos időszakában és a Szerződés érvényességi idejére szóló, az előírt szintek hitelesítését követő időszakban. A passzív bejelentett hely ellenőrzési kvótát minden egyes meghatározott időszakra az illető Résztes Állam ellenőrzési objektumainak százalékában kell megállapítani, nem számítva be a Szerződés alkalmazási területén belül elhelyezkedő csökkentési helyeket és átminősítési helyeket:

(A) a Szerződés hatálybalépését követő első 120 nap alatt a passzív bejelentett hely ellenőrzési kvóta egyenlő a Résztes Államnak az Információcserére vonatkozó Jegyzőkönyv V. fejezete szerint bejelentett ellenőrzési objektumainak 20 százalékával;

(B) az első 120 napos időszakot követően, a csökkentési időszak minden évében, a passzív bejelentett hely ellenőrzési kvóta egyenlő a Résztes Államnak az Információcserére vonatkozó Jegyzőkönyv V. fejezete szerint bejelentett ellenőrzési objektumainak 10 százalékával;

(C) a hároméves csökkentési időszak befejezését követő első 120 nap alatt a passzív bejelentett hely ellenőrzési kvóta egyenlő a Résztes Államnak az Információcserére vonatkozó Jegyzőkönyv V. fejezete szerint bejelentett ellenőrzési objektumainak 20 százalékával;

(D) az előírt szintek hitelesítésének 120 napos időszakát követő minden évben a Szerződés hatályának idejére, a passzív bejelentett hely ellenőrzési kvóta egyenlő a Résztes Államnak az Információcserére vonatkozó Jegyzőkönyv V. fejezete szerint bejelentett ellenőrzési objektumainak 15 százalékával.

11. Mindegyik olyan Résztes Állam, amely területtel rendelkezik az alkalmazási területen belül, az alábbiak szerint köteles soron kívüli ellenőrzéseket fogadni:

(A) az adathitelesítési alapidőszak alatt, a csökkentési időszak minden évében és az előírt szintek hitelesítésének időszakában azon bejelentett helyek ellenőrzésére meghatározott szám 15 százaléka, amely ellenőrzéseket az adott Résztes Állam köteles területén fogadni a saját ellenőrzési objektumai, valamint az állomásoztató Résztes Államhoz tartozó ellenőrzési objektumok vonatkozásában; és

(B) az előírt szintek hitelesítését követő időszak minden évében azon bejelentett helyek ellenőrzésére meghatározott szám legfeljebb 23 százaléka, amely ellenőrzéseket az adott Résztes Állam köteles területén fogadni a saját ellenőrzési objektumai és az állomásoztató Résztes Államhoz tartozó ellenőrzési objektumok vonatkozásában.

12. Tekintet nélkül bármely egyéb, e fejezetben található korlátozásra, minden Résztes Állam köteles évi minimum egy, az e Jegyzőkönyv VII. fejezete szerint végrehajtandó ellenőrzés fogadására a saját ellenőrzési objektumaira vonatkozóan, továbbá mindegyik, az alkalmazási területen belül területtel rendelkező Résztes Állam köteles évi minimum egy, az e Jegyzőkönyv VIII. fejezete szerint végrehajtandó, ellenőrzés fogadására egy kijelölt területen belül.

13. Egy ellenőrzési helyen lévő ellenőrzési objektum e Jegyzőkönyv VII. fejezete szerint végrehajtott ellenőrzése egy ellenőrzésnek számít azon Résztes Állam passzív bejelentett hely ellenőrzési kvótájára nézve, amelynek az ellenőrzési objektuma ellenőrzésre kerül.

14. Egy meghatározott időszak során, egy állomásoztató Résztes Államhoz tartozó ellenőrzési objektumok e Jegyzőkönyv VII. fejezete szerinti ellenőrzéseinek aránya a

fogadó Résztes Államra megállapított ellenőrzések összességéhez képest nem lehet nagyobb, mint az állomásoztató Résztes Államnak az adott fogadó Résztes Állam területén lévő ellenőrzési objektumainak aránya a fogadó Résztes Állam területén lévő összes ellenőrzési objektumhoz viszonyítva.

15. Egy meghatározott időszakon belül bármely Résztes Állam területén lévő ellenőrzési objektumokra vonatkozóan, az e Jegyzőkönyv VII. fejezete szerinti ellenőrzések számát az ezen Résztes Állam területén található összes ellenőrzési objektum meghatározott százalékaként kell kiszámítani.

16. Egy kijelölt területen belül az e Jegyzőkönyv VIII. fejezete szerint végrehajtott ellenőrzés egyaránt egy-egy ellenőrzésnek számít azon Résztes Állam passzív soron kívüli ellenőrzési kvótájára, valamint passzív bejelentett hely ellenőrzési kvótájára nézve, amelynek területén az ellenőrzést végrehajtják.

17. Ha a kísérő csoport és az ellenőrző csoport nem állapodik meg másként, akkor egy ellenőrző csoport országban belül töltött időszaka összességében nem lehet több 10 napnál, és nem haladhatja meg egyúttal a következő képlet szerint számítandó összóraszámot sem:

(A) 48 óra az első ellenőrzési objektum ellenőrzésére vagy egy kijelölt területen belüli ellenőrzésre; továbbá

(B) 36 óra minden egyes további ellenőrzési objektum ellenőrzésére vagy kijelölt területen belüli ellenőrzésre.

18. Az e fejezet 17. bekezdésében foglalt korlátozások tiszteletben tartásával az e Jegyzőkönyv VII. és VIII. fejezete szerinti ellenőrzést végrehajtó ellenőrző csoport nem tölthet 48 óránál többet egy bejelentett helyen, valamint nem folytathat 24 óránál hosszabb ellenőrzési tevékenységet egy kijelölt területen belül.

19. Az ellenőrzött Résztes Állam biztosítja, hogy az ellenőrző csoport az elérhető leggyorsabb módon utazzon a következő ellenőrzési helyre. Ha egy ellenőrzés befejezése és az ellenőrző csoportnak a következő ellenőrzési helyre történő megérkezése között eltelt idő meghaladja a kilenc órát, vagy ha az ellenőrző csoport által egy Résztes Állam területén végrehajtott utolsó ellenőrzés és ezen ellenőrző csoportnak a belépési/kilépési pontra történő megérkezése között eltelt idő meghaladja a kilenc órát, az ilyen időtúllépés nem számít bele ezen ellenőrző csoport országban belül töltött idejébe.

20. Mindegyik Résztes Állam köteles egyidejűleg fogadni az alkalmazási területen belüli területén az e Jegyzőkönyv VII. és VIII. fejezete szerint ellenőrzést végrehajtó ellenőrző csoportokból nem több, mint két, illetőleg nem több, mint annyi ellenőrző csoportot, mint amennyi egy meghatározott időn belül az adott Résztes Állam területén ellenőrizendő ellenőrzési objektumok két százaléka, attól függően, hogy melyik szám a nagyobb.

21. Mindegyik Résztes Állam köteles egyidejűleg fogadni a hagyományos erőinél az e Jegyzőkönyv VII. és VIII.

fejezete szerint ellenőrzést végrehajtó ellenőrző csoportokból nem több, mint két, illetőleg nem több, mint annyi ellenőrző csoportot, mint amennyi egy meghatározott időn belül ellenőrizendő ellenőrzési objektumainak 2 százaléka, attól függően, hogy melyik szám a nagyobb.

22. Az e fejezet 20. és 21. bekezdésének rendelkezései érvényessége mellett minden olyan Résztes Állam, amelynek a Szerződés IV. és V. cikkében meghatározott katonai körzetei vannak, köteles egyidejűleg fogadni az alkalmazási területen belüli területén bármelyik ilyen katonai körzeten belül nem több, mint két, az e Jegyzőkönyv VII. és VIII. fejezete szerint ellenőrzést végrehajtó ellenőrző csoportot.

23. Egyetlen Résztes Állam sem köteles az e Jegyzőkönyv VII. és VIII. fejezete szerint végrehajtandó ellenőrzésekből ugyanazon Résztes Államtól többet fogadni, mint amennyi az egy naptári évre szóló passzív bejelentett hely ellenőrzési kvótájának 50 százaléka.

24. Mindegyik Résztes Állam jogosult arra, hogy az alkalmazási területen belül ellenőrzéseket végezzen más Résztes Állam területén. Ugyanakkor egyetlen Résztes Állam sem folytathat évente ötnél több, az e Jegyzőkönyv VII. és VIII. fejezete szerinti ellenőrzést egy vele azonos államcsoporthoz tartozó Résztes Állam területén. Minden ilyen ellenőrzés az ellenőrzött Résztes Állam passzív bejelentett hely ellenőrzési kvótájának terhére történik. Kizárólag az adott államcsoport feladata egyébként annak meghatározása, miként osztja el az ellenőrzéseket az adott államcsoporthoz tartozó egyes Résztes Állam között. Mindegyik Résztes Államnak közölnie kell az összes többi Résztes Állammal aktív ellenőrzési kvótáját:

(A) az adathitelesítési alapidőszakra vonatkozóan a Szerződés aláírását követő 120 napon belül;

(B) a csökkentési időszak első évére vonatkozóan a Szerződés hatálybalépését követő 60 napon belül; és

(C) a csökkentési időszak minden ezt követő évére, az előírt szintek hitelesítésének időszakára, valamint az előírt szintek hitelesítését követő időszak minden évére vonatkozóan az ezen meghatározott időszakokat megelőző január 15-éig.

III. Fejezet

Ellenőrzést megelőző követelmények

1. A Szerződés szerint folytatott ellenőrzéseket az e fejezet 3—7. bekezdésével összhangban kijelölt ellenőrök hajtják végre.

2. Az ellenőrök az ellenőrző Résztes Állam vagy más Résztes Állam polgárai.

3. A Szerződés aláírását követő 90 napon belül mindegyik Résztes Állam az összes többi Résztes Államnak átadja javasolt ellenőreinek névjegyzékét, valamint javasolt szállító személyzete tagjainak névjegyzékét, ame-

lyek tartalmazzák az ellenőrök és a szállító személyzet tagjainak teljes nevét, nemét, születési idejét és helyét, valamint útlevélszámát. Egy Résztes Állam javasolt ellenőreinek névjegyzéke semmikor sem tartalmazhat egyidejűleg 400 személynél többet és egy Résztes Állam javasolt szállító személyzete tagjainak névjegyzéke semmikor sem tartalmazhat 600 személynél többet.

4. Mindegyik Résztes Állam megvizsgálja a többi Résztes Állam ellenőreinek és szállító személyzete tagjainak a részére átadott névjegyzékét, és minden egyes névjegyzék kézhezvételétől számított 30 napon belül jelzi a jegyzéket átadó Résztes Államnak azon személy(ek) nevét, aki(ke)t törölni kíván a kérdéses névjegyzékből.

5. Az e fejezet 7. bekezdése rendelkezéseinek figyelembevételével, azokat az ellenőröket és a szállító személyzet azon tagjait, akiknek a törlését nem kérték az e fejezet 4. bekezdésében meghatározott időn belül, úgy kell tekinteni, mint akiket vízum és más okmányok kiadására az e fejezet 8. bekezdésével összhangban elfogadtak.

6. Mindegyik Résztes Állam jogosult módosítani saját névjegyzékét a Szerződés hatálybalépését követő egy hónapon belül. Mindegyik Résztes Állam hathavonta egyszer kiegészítéseket vagy törléseket javasolhat ellenőrei és szállító személyzete tagjainak névjegyzékében, feltéve, hogy az így módosított névjegyzékekben szereplő nevek száma nem haladja meg az e fejezet 3. bekezdésében meghatározott számokat. A javasolt kiegészítések e fejezet 4. és 5. bekezdésével összhangban vizsgálat tárgyát képezik.

7. Egy Résztes Állam, a visszautasítás joga nélkül, kérheti bármely egyén törlését bármely más Résztes Állam ellenőrei és szállító személyzete tagjainak átadott névjegyzékéből.

8. Az a Résztes Állam, amelynek területén ellenőrzést hajtanak végre, az ezen fejezet 5. bekezdése szerint elfogadott ellenőröknek és a szállító személyzet tagjainak vízumot és szükség szerint bármely más olyan dokumentumot ad ki, amelyek biztosítják, hogy ezek az ellenőrök és a szállító személyzet ezen tagjai az e Jegyzőkönyv rendelkezései szerinti ellenőrzési tevékenység végrehajtása céljából beléphessenek ezen Résztes Állam területére, és ott tartózkodhassanak. Az ilyen vízumokat és egyéb szükséges dokumentumokat vagy:

(A) a névjegyzékek, illetve a névjegyzékeken a későbbiekben történt változtatások elfogadása után 30 napon belül adják ki, amely esetben a vízumoknak legalább 24 hónapig érvényeseknek kell lenniük; vagy

(B) az ellenőrző csoportnak, illetve a szállító személyzet tagjainak a belépési/kilépési pontra történő megérkezését követő egy órán belül adják ki, amely esetben a vízum az ellenőrzési tevékenység idejére érvényes.

9. A Szerződés aláírását követő 90 napon belül, mindegyik Résztes Állam bejelentést tesz az összes többi Résztes Államnak azon Résztes Állam szállító eszközeinek állandó

jellegű diplomáciai engedély számáról, amely annak a Résztes Államnak a területére történő be- és onnan való kiutazáskor, amelynek területén az ellenőrzést folytatják, az ellenőröket és a felszerelést szállítja. A kijelölt belépési/kilépési ponto(ka)t a meghatározott nemzetközi légifolyosókon vagy a diplomáciai engedélyezés alapjaként az érintett Résztes Állam által egyeztetett egyéb útvonalakon kell megközelíteni, illetve elhagyni. Az ellenőrök menetrend szerinti járatokkal is utazhatnak azokra a belépési/kilépési pontokra, ahová a légitársaságok járatai repülnek. E bekezdés állandó diplomáciai engedély számra vonatkozó rendelkezései nem alkalmazandók az ilyen járatokra.

10. Az Információcserére vonatkozó Jegyzőkönyv V. fejezete szerint nyújtott bejelentésben mindegyik Résztes Államnak belépési/kilépési pontot vagy pontokat kell kijelölnie minden egyes bejelentett helyre vonatkozóan, beleértve azok ellenőrzési objektumait. Az ilyen belépési/kilépési pontok lehetnek földi határátkelőhelyek, repülőterek vagy tengeri kikötők, amelyeknek képeseknek kell lenniük az ellenőrző Résztes Állam közlekedési eszközeinek fogadására. Mindegyik bejelentett helyhez kapcsolódóan belépési/kilépési pontként legalább egy repülőtér meg kell jelölni. Bármely bejelentett helyhez kapcsolódóan megjelölt belépési/kilépési pont elhelyezkedésének olyannak kell lennie, hogy az lehetővé tegye az e Jegyzőkönyv VII. fejezete 8. bekezdésében meghatározott időn belül ezen bejelentett hely elérését.

11. Minden Résztes Államnak joga van a területén lévő belépési/kilépési pont, illetve pontok megváltoztatására oly módon, hogy e változtatások életbe léptetése előtt legalább 90 nappal értesíti erről az összes többi Résztes Államot.

12. A Szerződés aláírását követő 90 napon belül, mindegyik Résztes Állam bejelentést tesz az összes többi Résztes Államnak az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezlet azon hivatalos nyelvről vagy nyelveiről, amely (ek) a hagyományos fegyveres erők ellenőrzését végrehajtó ellenőrző csoportok által használandóak.

IV. Fejezet

Az ellenőrzési szándék bejelentése

1. Az ellenőrző Résztes Állam bejelenti az ellenőrzött Résztes Államnak a Szerződés XIV. cikkében megadott ellenőrzések végrehajtására vonatkozó szándékát. Állomásoztatott hagyományos fegyveres erők ellenőrzése esetén, az ellenőrző Résztes Állam egyidejűleg értesíti a fogadó és az állomásoztató Résztes Államot. Az állomásoztató Résztes Állam által végrehajtott átminősítési vagy csökkentési eljárások ellenőrzése esetén, az ellenőrző Résztes Állam egyidejűleg értesíti a fogadó és az állomásoztató Résztes Államot.

2. Az e Jegyzőkönyv VII. és VIII. fejezete szerint végrehajtandó ellenőrzések esetén, az ilyen bejelentéseket a Szerződés XVII. cikkével összhangban, legalább 36 órával az ellenőrző csoportnak az azon Résztes Állam területén lévő belépési/kilépési pontra történő becsült érkezési idejét megelőzően kell megtenni, amelynek területén ellenőrzés végrehajtására kerül sor. Az ilyen bejelentéseknek az alábbiakat kell tartalmazniuk:

- (A) az igénybe veendő belépési/kilépési pont;
- (B) a belépési/kilépési pontra történő érkezés becsült ideje;
- (C) a belépési/kilépési pontra történő érkezés módja;
- (D) annak megjelölése, hogy az első ellenőrzést e Jegyzőkönyv VII. vagy VIII. fejezete szerint folytatják-e, és hogy az ellenőrzést gyalog, terepjárón, helikopteren vagy ezeknek valamilyen kombinációja útján hajtják-e végre;
- (E) a belépési/kilépési pontra történő megérkezés és az első ellenőrzési hely kijelölése közötti időtartam;
- (F) az ellenőrző csoport által használandó nyelv, amelynek az e Jegyzőkönyv III. fejezetének 12. bekezdésével összhangban kijelölt nyelvnél kell lennie;
- (G) az e Jegyzőkönyv XII. fejezetével összhangban készítendő ellenőrzési jelentéshez használandó nyelv;
- (H) az ellenőrök és a szállító személyzet tagjainak teljes neve, neme, születési helye és ideje, valamint útlevelének száma; és
- (I) a követő ellenőrzések valószínűsíthető száma.

3. Az e fejezet IX. és X. bekezdése szerint végrehajtandó ellenőrzések esetén, az ilyen bejelentéseket a Szerződés XVII. cikkével összhangban, legalább 96 órával az ellenőrző csoportnak az azon Résztes Állam területén lévő megjelölt belépési/kilépési pontra történő becsült érkezési idejét megelőzően kell megtenni, amelynek területén ellenőrzés végrehajtására kerül sor. Az ilyen bejelentéseknek az alábbiakat kell tartalmazniuk:

- (A) az igénybe veendő belépési/kilépési pont;
- (B) a belépési/kilépési pontra történő érkezés becsült ideje;
- (C) a belépési/kilépési pontra történő érkezés módja;
- (D) csökkentési vagy átminősítési helyen történő minden egyes ellenőrzés esetén, az e Jegyzőkönyv IX. fejezetének 3. bekezdése vagy X. fejezetének 5. bekezdése szerint adott bejelentésre való hivatkozás;
- (E) az ellenőrző csoport által használandó nyelv, amelynek az e Jegyzőkönyv III. fejezetének 12. bekezdésével összhangban kijelölt nyelvnél kell lennie;
- (F) az e Jegyzőkönyv XII. fejezetével összhangban készített ellenőrzési jelentéshez használandó nyelv;
- (G) az ellenőrök és szállító személyzet tagjainak teljes neve, neme, születési helye és ideje, valamint útlevelének száma.

4. Az e fejezet 1. bekezdése szerint értesített Résztes Államnak, a Szerződés XVII. cikkével összhangban, 3 órán belül vissza kell igazolniuk a bejelentés átvételét. E fejezet rendelkezéseivel összhangban, az ellenőrző csoport szá-

mára lehetővé kell tenni, hogy az, az e fejezet 2. bekezdésének (B) pontja vagy 3. bekezdésének (B) pontja szerint bejelentett becsült érkezési időpontban a belépési/kilépési pontra megérkezzen.

5. Az ellenőrzési szándék bejelentését átvevő ellenőrzött Résztes Állam az átvételt követően, a Szerződés XVII. cikkével összhangban, azonnal megküldi az összes többi Résztes Államnak az ilyen bejelentésről készített másolatokat.

6. Amennyiben az a Résztes Állam, amelynek területén ellenőrzés végrehajtására kerül sor, nem képes lehetővé tenni az ellenőrző csoport belépését az érkezés becsült időpontjában, akkor az ellenőrző csoport számára biztosítani kell, hogy nem több, mint két órával az érkezés bejelentett becsült ideje előtt vagy után beléphessen az adott Résztes Állam területére. Ilyen esetben, annak a Résztes Államnak, amelynek területén az ellenőrzés végrehajtására sor kerül, az eredeti bejelentés közlését követő 24 órán belül kell az ellenőrző Résztes Állam felé az érkezés új időpontját bejelentenie.

7. Amennyiben az ellenőrző csoport több, mint két órára késésbe kerül az érkezés bejelentett becsült idejéhez, illetve az e fejezet 6. bekezdése szerint közölt új érkezési idejéhez képest, akkor az ellenőrző Résztes Államnak az e fejezet 1. bekezdése szerint értesített Résztes Államokat tájékoztatnia kell:

(A) az érkezés új becsült időpontjáról, amely semmilyen esetben sem haladhatja meg több, mint 6 órával az érkezés eredetileg becsült, illetve az e fejezet 6. bekezdése szerint közölt új érkezési időpontot; és

(B) ha az ellenőrző Résztes Állam úgy kívánja, a belépési/kilépési pontra történő megérkezés és az első ellenőrzési hely kijelölése közötti új időtartamról.

8. Abban az esetben, ha az ellenőrző csoportnak a belépési/kilépési ponthoz történő szállításához nem menetrend szerinti járatot vesznek igénybe, legalább 10 órával az azon Résztes Állam légterébe történő tervezett belépési időpontot megelőzően, amelynek területén az ellenőrzést végrehajtják, az ellenőrző Résztes Állam a Szerződés XVII. cikkével összhangban, repülési tervet ad meg az ellenőrző Résztes Államnak. A repülési tervet a Nemzetközi Polgári Repülési Szervezet polgári repülőgépek számára alkalmazható eljárásával összhangban kell összeállítani. Az ellenőrző Résztes Állam mindegyik repülési terv megjegyzéseket tartalmazó részébe belefoglalja az állandó jellegű diplomáciai engedély számát és a következő megjelölést: „CFE ellenőrző repülőgép. Elsőbbségi engedélyezési eljárás szükséges.” („CFE inspection aircraft. priority clearance processing required.”)

9. Nem több, mint három órával az e fejezet 8. bekezdésével összhangban összeállított repülési terv kézhezvételét követően, azon Résztes Állam, amelynek területén az ellenőrzés végrehajtására sor kerül, biztosítja a repülési terv jóváhagyását, hogy az ellenőrző csoport az érkezés becsült időpontjában a belépési/kilépési pontra megérkezessen.

V. Fejezet

Eljárás a belépési/kilépési pontra történő megérkezéskor

1. A kísérő csoport a belépési/kilépési ponton fogadja az ellenőrző csoportot és a szállító személyzet tagjait megérkezésükkor.

2. Azon Részes Állam, amelyik az ellenőrzött Részes Állammal történt megállapodás szerint építményeket vagy létesítményeket használ, egy összekötő tisztet jelöl ki a kísérő csoportba, aki szükség szerint elérhető a belépési/kilépési pontnál, hogy a kísérő csoporttal történt megállapodás szerint bármikor elkísérje az ellenőrző csoportot.

3. A belépési/kilépési pontra történő megérkezés és az onnan való távozás időpontjáról az ellenőrző csoport és a kísérő csoport megállapodik és azt mindkét csoport rögzíti.

4. Az a Részes Állam, amelynek területén az ellenőrzés végrehajtására sor kerül, biztosítja, hogy az ellenőrző csoport csomagja, felszerelése és eszközei mentesek legyenek mindennemű vám alól, és hogy azokat gyorsan kezeljék a belépési/kilépési pontnál.

5. Azokat a felszereléseket és eszközöket, amelyeket az ellenőrző Részes Állam visz azon ország területére, ahol az ellenőrzést végrehajtják, minden egyes alkalommal megvizsgálják, amikor annak területére azokat beviszik. Ezt a vizsgálatot az ellenőrző csoportnak a belépési/kilépési pontról az ellenőrzési helyre történő elindulása előtt kell elvégezni. Az ilyen felszereléseket és eszközöket az ellenőrző csoport tagjainak jelenlétében a kísérő csoport vizsgálja meg.

6. Amennyiben a kísérő csoport a vizsgálat során megállapítja, hogy az ellenőrök által hozott felszerelések vagy eszközök valamelyike alkalmas az e Jegyzőkönyv ellenőrzési követelményeivel nem összhangban álló feladatok ellátására, vagy az nem felel meg az e Jegyzőkönyv VI. fejezetének 15. bekezdésében szabályozott követelményeknek, úgy a kísérő csoportnak jogában áll az adott eszköz használatának engedélyezését megtagadni, és jogosult a belépési/kilépési ponton azt zár alá venni. Az ellenőrző Részes Állam az ilyen zár alá vett felszerelést vagy eszközt a belátása szerinti legelső alkalommal eltávolítja azon Részes Állam területéről, ahol az ellenőrzést végrehajtják, de legkésőbb akkor, amikor az ellenőrző csoport, amely magával hozta a zár alá vett felszerelést vagy eszközt, elhagyja az országot.

7. Amennyiben egy Részes Állam nem vesz részt az ellenőrző csoport felszerelésének vizsgálata során a belépési/kilépési pontnál, akkor az a Részes Állam jogosult a kísérő csoport e fejezet 5. és 6. bekezdése szerinti jogait gyakorolni azon bejelentett helyen történő ellenőrzés előtt, ahol hagyományos fegyveres erői találhatók, vagy

amely az ellenőrzött Részes Állammal történt megállapodás szerint építményeket vagy létesítményeket használ.

8. Azon időszak folyamán, amíg az ellenőrző csoport és a szállító személyzet annak a Részes Államnak a területén tartózkodnak, ahol az ellenőrzési hely található, addig az ellenőrzött Részes Állam biztosítja vagy intézi az étkezést, elszállásolást, munkahelyet és közlekedést illetve, amennyiben szükséges, az orvosi kezelést vagy bármilyen más szükséghelyzetben a megfelelő segítség nyújtását.

9. Azon Részes Állam, amelynek területén az ellenőrzést végrehajtják, biztosítja az elszállásolást, a biztonsági védelmet, az ellenőrző Részes Állam szállító eszközeinek szervizelését és üzemanyag-ellátását a belépési/kilépési pontnál.

VI. Fejezet

Általános szabályok az ellenőrzések végrehajtására

1. Egy ellenőrző csoport magába foglalhat ellenőröket az ellenőrző Részes Államon kívül más Részes Államokból is.

2. Az e Jegyzőkönyv VII., VIII., IX. és X. fejezetével összhangban végrehajtott ellenőrzések alkalmával az ellenőrző csoport maximum kilenc ellenőrből állhat és legfeljebb három alcsoportra oszthatja fel magát. Azon Részes Állam területén történő egyidejű ellenőrzések esetén, amelyeknek nincs a Szerződés IV. és V. cikkében meghatározott katonai körzetük, illetőleg valamely Részes Állam területén lévő egyazon ilyen katonai körzeten belüli egyidejű ellenőrzések esetén, az ellenőrzési helyen csak egy ellenőrző csoport oszthatja fel magát három alcsoportra, a többi esetben csak két-két alcsoport képezhető.

3. Az ellenőrök és a kísérő csoport tagjai a feladatukra egyértelműen utaló jelzést kell, hogy viseljenek.

4. Egy ellenőr akkor tekintendő a feladatai ellátására vonatkozó jogaival felruházottnak, amikor megérkezik az azon Részes Állam területén lévő belépési/kilépési pontra, ahol az ellenőrzést végrehajtják, valamint úgy kell tekinteni, hogy e feladatok ellátását az adott Részes Állam területének a belépési/kilépési ponton keresztül történő elhagyását követően fejezi be.

5. A szállító személyzet létszáma nem haladhatja meg a 10 főt.

6. Anélkül, hogy hátrányosan befolyásolná kiváltságait és mentességeiket, az ellenőrök és a szállító személyzet tagjai tiszteletben tartják azon Részes Állam törvényeit és rendszabályait, amelynek területén az ellenőrzést végrehajtják, és nem avatkoznak be annak belügyeibe. Az ellenőrök és a szállító személyzet tagjai tiszteletben tartják továbbá az ellenőrzési helyre vonatkozó rendszabályokat, beleértve a biztonsági és adminisztratív előírásokat. Abban az esetben, ha az ellenőrzött Részes Állam úgy ítéli

meg, hogy egy ellenőr vagy a szállító személyzet egy tagja megsértette az ilyen törvényeket és rendszabályokat vagy az e Jegyzőkönyvben rögzített ellenőrzési tevékenységet szabályozó feltételeket, akkor arról értesíti az ellenőrző Részes Államot, amely az ellenőrzött Részes Állam kérését követően azonnal törli az adott személy nevét az ellenőrök vagy a szállító személyzet tagjainak listájáról. Amennyiben ez a személy azon Részes Állam területén tartózkodik, ahol az ellenőrzést végrehajtják, akkor az ellenőrző Részes Állam azonnal eltávolítja őt az adott területről.

7. Az ellenőrzött Részes Állam a felelős azért, hogy biztosítsa az ellenőrző csoport és a szállító személyzet tagjainak biztonságát a belépési/kilépési pontra történő megérkezéstől mindaddig, amíg azok el nem hagyják a belépési/kilépési pontot az adott Részes Államból való távozás céljából.

8. A kísérő csoport támogatást nyújt az ellenőrző csoportnak feladatai végrehajtásához. A kísérő csoport belátásától függően gyakorolhatja azt a jogát, hogy annak a Részes Államnak a területén, ahol az ellenőrzést végrehajtják, az ellenőrző csoportot az adott területre történő belépésétől kezdődően annak elhagyásáig kíséri.

9. Az ellenőrző Részes Állam biztosítja, hogy az ellenőrző csoport és minden alcsoportja rendelkezzen az e Jegyzőkönyv IV. fejezete, 2. bekezdésének (F) pontjával és 3. bekezdésének (E) pontjával összhangban bejelentett nyelven a kísérő csoporttal történő szabad kommunikációhoz szükséges nyelvi képességekkel. Az ellenőrzött Részes Állam biztosítja, hogy a kísérő csoport rendelkezzen az ellenőrző csoporttal és mindegyik alcsoporttal az ezen a nyelven történő szabad kommunikációhoz szükséges nyelvi képességekkel. Az ellenőrök és a kísérő csoport tagjai más nyelveken is kommunikálhatnak.

10. Az ellenőrző Részes Állam kifejezett engedélye nélkül az ellenőrzés során szerzett semmilyen információt sem lehet nyilvánosságra hozni.

11. Azon Részes Állam területén való tartózkodásuk során, ahol az ellenőrzést végrehajtják, az ellenőrök mindvégig jogosultak az ellenőrző Részes Államnak az adott területen lévő nagykövetségével vagy konzulátusával való kommunikálásra, az ellenőrzött Részes Állam által biztosított megfelelő távközlési eszközök felhasználásával. Az ellenőrzött Részes Állam biztosítja továbbá az ellenőrző csoport alcsoportjai közötti kapcsolattartás eszközeit.

12. Az ellenőrzött Részes Állam szállítja az ellenőrző csoportot az ellenőrzési helyre/helyről és azok között, az ellenőrzött Részes Állam által megválasztott módon és útvonalon. Az ellenőrző Részes Állam kérheti a kiválasztott útvonal megváltoztatását. Az ellenőrzött Részes Állam — ha lehetséges — teljesíti az ilyen kérést. Kölcsönös megállapodás esetén az ellenőrző Részes Állam számára engedélyezett saját szárazföldi járműveinek használata.

13. Olyan szükséghelyzet kialakulása esetén, ami szükségessé teszi az ellenőröknek az ellenőrzési helyről a belé-

pési/kilépési pontra vagy az ellenőrző Részes Államnak azon Részes Állam területén lévő nagykövetségéhez vagy konzulátusához való utazását, ahol az ellenőrzést végrehajtják, az ellenőrző csoport bejelenti azt a kísérő csoportnak, amely azonnal intézkedik az ilyen utazás ügyében, és — amennyiben szükséges — biztosítja a megfelelő közlekedési eszközt.

14. Az ellenőrzött Részes Állam az ellenőrzési helyen adminisztratív célokra szolgáló területet biztosít az ellenőrző csoport számára, a felszerelés és az eszközök tárolása, jelentés megírása, pihenő szünetek eltöltése és étkezések céljára.

15. Az ellenőrző csoport számára engedélyezett azoknak a dokumentumoknak — különösen saját térképeik és táblázataik — behozatala, amelyek az ellenőrzés végrehajtásához szükségesek. Az ellenőröknek megengedik hordozható passzív éjjellátó készülékek, távcsövek, videokamerák és fényképezőgépek, diktafonok, mérőszalagok, vakuk, mágneses tájolók és „lap-top” számítógépek bevitelét és használatát. Az ellenőrzött Részes Állam jóváhagyásától függően, az ellenőrök számára engedélyezett más berendezések használata. A kísérő csoportnak az országon belül töltött időszak során mindvégig jogában áll az ellenőrök által hozott felszerelés átvizsgálása, de nem gátolhatja azon eszközök használatát, amelyeket e Jegyzőkönyv V. fejezetének 5—7. bekezdésével összhangban a kísérő csoport már jóváhagyott.

16. Az e Jegyzőkönyv VII. vagy VIII. fejezete szerint végrehajtott ellenőrzés esetén, az ellenőrző csoport mindegyik alkalommal, amikor ellenőrzendő ellenőrzési helyet jelöl meg, részletezi, hogy az ellenőrzést gyalog, terepjáróval, helikopterrel vagy ezek kombinációjával hajtja-e végre. Hacsak más megállapodás nem születik, az ellenőrzött Részes Állam biztosítja és üzemelteti a megfelelő terepjárót az ellenőrzési helyen.

17. Az ellenőrzött Részes Állam biztonsági követelményeitől és repülési rendszabályaitól, valamint az e fejezet 18—21. bekezdéseinek rendelkezéseitől függően, amikor csak lehetséges, az ellenőrző csoport jogosult az e Jegyzőkönyv VII. és VIII. fejezete szerint végrehajtott ellenőrzések során, az ellenőrzési hely felett helikopterrel történő átrepülés végrehajtására az ellenőrzött Részes Állam által biztosított és működtetett helikopter igénybevételével.

18. Az ellenőrzött Részes Állam nem köteles helikoptert biztosítani olyan ellenőrzési helyen, amelynek területe kisebb, mint 20 négyzetkilométer.

19. Az ellenőrzött Részes Állam jogosult az érzékeny pontok feletti helikopterrel történő átrepülések késleltetésére, korlátozására vagy elutasítására, az érzékeny pontok jelenléte azonban nem akadályozhatja meg a helikopterrel történő átrepüléseket az ellenőrzési hely további részei felett. A helikopterrel történő átrepülés közben fényképet az érzékeny pontokról vagy azok felett csak a kísérő csoport jóváhagyásával lehet készíteni.

20. Az ellenőrzési hely feletti ilyen helikopterrel történő átrepülések időtartama összességében nem haladhatja meg az egy órát, hacsak az ellenőrző csoport és a kísérő csoport között egyéb megállapodás nem születik.

21. Bármilyen, az ellenőrzött Részes Állam által biztosított helikopternek olyan nagynak kell lennie, hogy az ellenőrző csoportnak legalább két, a kísérő csoportnak legalább egy tagját szállítani tudja. Az ellenőrök számára az ellenőrzési hely feletti repülés során engedélyezett az, hogy az e fejezet 15. bekezdésében felsorolt felszerelések bármelyikét elővegyék és használják. Az ellenőrző csoport az ellenőrző repülések során jelzi a kísérő csoportnak, amikor fényképeket kíván készíteni. A helikopternek olyannak kell lennie, hogy az ellenőrök számára abból állandó és zavartalan kilátás nyíljon a földre.

22. Feladataik ellátása közben az ellenőrök nem avatkozhatnak be közvetlenül az ellenőrzési helyen folyó tevékenységbe, és el kell kerülniük az ellenőrzési helyen folyó tevékenység szükségtelen akadályozását vagy késleltetését vagy azt, hogy olyat cselekedjenek, amely annak biztonságos végzésére hatással lenne.

23. Az e fejezet 24—29. bekezdésében meghatározottak kivételével, egy ellenőrzési objektum vagy egy kijelölt területen belüli ellenőrzés során az ellenőrök számára engedélyezett a hozzáférés, belépés és akadálytalan ellenőrzés:

(A) egy kijelölt terület esetében, a kijelölt terület egészén belül; vagy

(B) egy ellenőrzési objektum ellenőrzése esetében, a bejelentett hely egész területén belül, kivéve a helyszínrajzon kizárólag másik ellenőrzési objektumhoz tartozóként feltüntetett területeket, amelyeket az ellenőrző csoport nem jelölt meg ellenőrzésre.

24. Az e Jegyzőkönyv VII. vagy VIII. fejezete szerinti és az e fejezet 25. bekezdésének rendelkezéseitől függő ellenőrzési objektum vagy kijelölt területen belüli ellenőrzés során az ellenőrök jogosultak, az e fejezet 23. bekezdésében idézett területeken belül, belépni olyan helyek, létesítmények vagy azokon belüli területek bármelyikébe, amelyekben belül harckocsik, páncélozott harcjárművek, tűzéri eszközök, harci helikopterek, harci repülőgépek, átosztályozott harci-gyakorló repülőgépek, páncélozott szállító járműhöz hasonló eszközök, páncélozott gyalogsági harcjárműhöz hasonló eszközök, páncélozott hídvető járművek vannak állandóan vagy rendszeresen jelen. Az ellenőrök nem jogosultak olyan létesítményekbe vagy azokon belüli olyan területekre belépni, amelyeknél a belépésre az egyedüli fizikai lehetőséget olyan, személyek által használt ajtók jelentik, amelyek mérete nem haladja meg a két méter szélességet, és amely helyekre a belépést a kísérő csoport megtagadja.

25. Az e Jegyzőkönyv VII. vagy VIII. fejezete szerinti, ellenőrzési objektum vagy kijelölt területen belüli ellenőrzés során, az ellenőrök jogosultak betekinteni megerősített repülőgép fedezékekbe, hogy vizuálisan is meggyőződ-

jenek arról, hogy vannak-e ott harckocsik, páncélozott harcjárművek, tűzéri eszközök, harci helikopterek, harci repülőgépek, átosztályozott harci-gyakorló repülőgépek, páncélozott szállító járműhöz hasonló eszközök, páncélozott gyalogsági harcjárműhöz hasonló eszközök, páncélozott hídvető járművek, és ha igen, megállapíthatják azok mennyiségét és típusát, modelljét vagy fajtáját. Az e fejezet 24. bekezdésének rendelkezései érvényessége mellett az ellenőrök csak a kísérő csoport jóváhagyásával léphetnek be az ilyen megerősített fedezék belsejébe. Amennyiben az ilyen jóváhagyást megtagadják, és ha az ellenőrök kéri, az ilyen repülőgép fedezékben lévő harckocsikat, páncélozott harcjárműveket, tűzéri eszközöket, harci helikoptereket, harci repülőgépeket, átosztályozott harci-gyakorló repülőgépeket, páncélozott szállító járműhöz hasonló eszközöket, páncélozott gyalogsági harcjárműhöz hasonló eszközöket, páncélozott hídvető járműveket a fedezéken kívül be kell mutatni.

26. Az e Jegyzőkönyv VII. vagy VIII. fejezete szerinti ellenőrzési objektum vagy kijelölt területen belüli ellenőrzés során, kivéve az e fejezet 27—33. bekezdéseiben foglaltakat, az ellenőrök csak annyira jogosultak a hagyományos fegyverzethez és harci technikához való hozzáférésre, amennyire az ahhoz szükséges, hogy vizuálisan is meggyőződjenek azok mennyiségéről és típusáról, modelljéről vagy fajtájáról.

27. Az ellenőrzött Részes Állam jogosult egyes katonailag érzékeny harci technikai eszközöket letakarni.

28. A kísérő csoport jogosult megtagadni az érzékeny pontokhoz — melyeknek mennyisége és kiterjedése lehetőség szerint korlátozandó —, letakart tárgyakhoz vagy olyan konténerekhez történő hozzáférést, amelyeknek bármelyik mérete (szélesség, magasság, hosszúság vagy átmérő) kisebb, mint két méter. A kísérő csoport — bármely esetben, amikor érzékeny pontot jelölnek ki, illetve letakart tárgy vagy konténer van jelen — kijelenti, hogy az érzékeny pont, letakart tárgy vagy konténer tartalmaz-e harckocsikat, páncélozott harcjárműveket, tűzéri eszközöket, harci helikoptereket, harci repülőgépeket, átosztályozott harci-gyakorló repülőgépeket, páncélozott szállító járműhöz hasonló eszközöket, páncélozott gyalogsági harcjárműhöz hasonló eszközöket vagy páncélozott hídvető járműveket, és ha igen, akkor megadja azok mennyiségét, típusát, modelljét vagy fajtáját.

29. Ha a kísérő csoport egy érzékeny pontról, letakart eszközről vagy konténerről közli, hogy az az e fejezet 25. bekezdésében meghatározott hagyományos fegyverzetet és harci technikát tartalmaz, akkor a kísérő csoport bemutatja vagy bejelenti az ellenőrző csoportnak ezen hagyományos fegyverzetet és harci technikát, valamint lépéseket tesz annak érdekében, hogy az ellenőrző csoport meggyőződhessen arról, hogy a bejelentett mennyiségű hagyományos fegyverzetnél és harci technikánál nincs több jelen.

30. Amennyiben az e Jegyzőkönyv VII. vagy VIII. fejezete szerinti, ellenőrzési objektum vagy kijelölt területen belüli ellenőrzés során, egy ellenőrzési helyen olyan helikoptertípus van jelen, amely a Létező Típusok Jegyzőkönyvében a többcélú támadó helikopterek listáján szerepel vagy szerepelt, és arról a kísérő csoport kijelenti, hogy az harci támogató helikopter, vagy az ellenőrzési helyen MI—24R vagy MI—24K helikopter van jelen, és a kísérő csoport kijelenti, hogy az a Helikopter Átkategorizálására vonatkozó Jegyzőkönyv I. fejezetének 3. bekezdése szerint korlátozás alá esik, akkor az ilyen helikopter az e Jegyzőkönyv IX. fejezete 4—6. bekezdésével összhangban belső ellenőrzés hatálya alá esik.

31. Amennyiben az e Jegyzőkönyv VII. vagy VIII. fejezete szerinti, ellenőrzési objektum vagy kijelölt területen belüli ellenőrzés során, az ellenőrzési helyen a Repülőgépek Átosztályozására vonatkozó Jegyzőkönyv II. fejezetének listáján szereplő harci-gyakorló repülőgépek speciális modellje vagy változata van jelen, és arról a kísérő csoport kijelenti, hogy a Repülőgépek Átosztályozására vonatkozó Jegyzőkönyvvel összhangban azt nem-felfegyverzetté minősítették át, az ilyen repülőgép e Jegyzőkönyv IX. fejezete 4. és 5. bekezdésével összhangban belső ellenőrzés hatálya alá esik.

32. Amennyiben az e Jegyzőkönyv VII. vagy VIII. fejezete szerinti, ellenőrzési objektum vagy kijelölt területen belüli ellenőrzés során, az ellenőrzési helyen a kísérő csoport által páncélozott szállító járműhöz hasonló eszköznek vagy páncélozott gyalogsági harcjárműhöz hasonló eszköznek mondott páncélozott jármű van jelen, akkor az ellenőrző csoportnak jogában áll eldöntenie azt, hogy az ilyen jármű nem teszi-e lehetővé lövész raj szállítását. Az ellenőrök jogosultak a járművek ajtajának és/vagy fedélzeti nyílásának kinyitását kérni, hogy a jármű belsejét a járművön kívülről vizuálisan is ellenőrizni lehessen. A járműben vagy járművön található érzékeny berendezéseket le lehet takarni.

33. Amennyiben az e Jegyzőkönyv VII. vagy VIII. fejezete szerinti, ellenőrzési objektum vagy kijelölt területen belüli ellenőrzés során a kísérő csoport kijelenti egy ellenőrzési helyen található harci technikáról, hogy azt a Csökkentésre vonatkozó Jegyzőkönyv rendelkezéseivel összhangban csökkentették, akkor az ellenőrző csoportnak jogában áll ellenőrizni az ilyen harci technikát, hogy megbizonyosodhasson arról, hogy azt a Csökkentésre vonatkozó Jegyzőkönyv III—XII. fejezetében részletezett eljárással összhangban csökkentették-e.

34. Az ellenőrök a Szerződés hatálya alá eső hagyományos fegyverzet és harci technika jelenléte tényének rögzítése céljából jogosultak fényképet, videofelvételt készíteni a kijelölt állandó raktárakon belül is, vagy olyan raktározási helyeken is, amelyek több, mint 50 darab ilyen hagyományos fegyverzetet és harci technikát tartalmaznak. A fényképezőgépek használatát a 35 mm-es, valamint az azonnal előhívott képet készítő kamerákra korlátozzák.

Az ellenőrző csoport tájékoztatja a kísérő csoportot arról, hogy tervezi-e fényképfelvételek készítését. A kísérő csoport együttműködik az ellenőrző csoporttal fényképfelvételek készítésében.

35. Érzékeny pontokról fénykép készítése csak a kísérő csoport jóváhagyásával engedélyezett.

36. Az e fejezet 38. bekezdésében meghatározottak kivételével, az e fejezet 34. bekezdésében részletezett raktározási helyektől eltérő létesítmények belsejéről fényképeket csak a kísérő csoport jóváhagyásával lehet készíteni.

37. Az ellenőrök jogosultak méréseket végezni az ellenőrzés során felmerülő esetleges félreértések eloszlátása céljából. Az így feljegyzett mérési eredményeket az ellenőrző csoport és a kísérő csoport egy-egy tagja a mérést követően azonnal hitelesíti. Az ilyen hitelesített adatok az ellenőrzési jelentésben rögzítésre kerülnek.

38. Amikor csak lehetséges, a Részes Állam az ellenőrzés során oldják meg a tényszerű információkkal kapcsolatban felmerült tisztázatlan eseteket. Bármikor, amikor az ellenőrök magyarázatot kérnek a kísérő csoporttól egy ilyen tisztázatlan esettel kapcsolatban, a kísérő csoport haladéktalanul biztosítja az ellenőrző csoportnak ezt a magyarázatot. Amennyiben az ellenőrök úgy döntenek, hogy fényképpel dokumentálnak egy kellően nem tisztázott esetet, a kísérő csoport, az e fejezet 35. bekezdésének rendelkezései szerint, együttműködik az ellenőrző csoporttal abban, hogy az megfelelő fényképeket készíthessen, azonnal előhívott fényképet készítő fényképezőgép használatával. Amennyiben az adott esetet nem sikerül kellőképpen tisztázni az ellenőrzés során, azt az arra vonatkozó magyarázattal és fényképekkel együtt rögzítik az e Jegyzőkönyv XII. fejezetével összhangban készített ellenőrzési jelentésben.

39. Az e Jegyzőkönyv VII. és VIII. fejezete szerint végrehajtott ellenőrzések alkalmával az ellenőrzést akkor kell befejezettnak tekinteni, amikor az ellenőrzési jelentést aláírták, és ellenjegyezték.

40. Nem később, mint a bejelentett helyen vagy a kijelölt területen belüli ellenőrzés befejezésekor az ellenőrző csoport tájékoztatja a kísérő csoportot arról, hogy szándékában áll-e további ellenőrzést végrehajtani. Amennyiben az ellenőrző csoportnak szándékában áll további ellenőrzést végrehajtani, az ellenőrző csoport ott és akkor kijelöli a következő ellenőrzési helyet. Ilyen esetekben, az e Jegyzőkönyv VII. fejezete 6. és 17. bekezdésének, valamint a VIII. fejezet 6. bekezdése (A) pontjának rendelkezései szerint az ellenőrzött Részes Állam biztosítja, hogy az ellenőrző csoport az előző ellenőrzés befejezése után a lehető leggyorsabban a következő ellenőrzés helyszínére érkezzen. Amennyiben az ellenőrző csoportnak nem áll szándékában követő ellenőrzés végrehajtása, akkor az e fejezet 42. és 43. bekezdésének rendelkezései alkalmazandók.

41. Az ellenőrző csoport jogosult, az e Jegyzőkönyv VII. és VIII. fejezete rendelkezései szerinti további ellenőrzést

végrehajtani azon Résztes Állam területén, ahol az ellenőrző csoport a megelőző ellenőrzést végrehajtotta:

(A) bármelyik olyan bejelentett helyen, amelynek belépési/kilépési pontja az előző ellenőrzési hely belépési/kilépési pontjával megegyezik, vagy amelyik ahhoz a belépési/kilépési ponthoz tartozik, amelyekre az ellenőrző csoport megérkezett; vagy

(B) bármilyen olyan kijelölt területen belül, amelyikhez az Információcsere vonatkozó Jegyzőkönyv V. fejezete szerint bejelentett belépési/kilépési pontok közül az van legközelebb, amelyekre az ellenőrző csoport érkezett; vagy

(C) ugyanazon katonai körzetben az előző ellenőrzési hely 200 km-es körzetében; vagy

(D) azon a helyen, amelyről az e Jegyzőkönyv VII. fejezete 11. bekezdésének (A) pontja szerint az ellenőrzött Résztes Állam azt állítja, hogy olyan harcokcsik, páncélozott harcjárművek, tűzérési eszközök, harci helikopterek, harci repülőgépek vagy páncélozott hídvető járművek átmeneti elhelyezésére szolgál, amelyek az előző ellenőrzési helyen lévő ellenőrzési objektum ellenőrzése során hiányoztak, akkor ha e hagyományos fegyverzet és harci technika száma az Információcsere vonatkozó jegyzőkönyv szerinti legutóbbi bejelentésben az ezen hagyományos fegyverzetre és harci technikára megadott mennyiség 15 százalékat meghaladja; vagy

(E) az olyan bejelentett helyen, amelyről az e Jegyzőkönyv VII. fejezete 11. bekezdésének (B) pontja szerint az ellenőrzött Résztes Állam azt állítja, hogy azon harcokcsik, páncélozott harcjárművek, tűzérési eszközök, harci helikopterek, harci repülőgépek vagy páncélozott hídvető járművek származási helyei, amelyek az előző ellenőrzési helyen fölötté voltak annak a mennyiségnek, amelyet az Információcsere vonatkozó Jegyzőkönyv szerinti legutóbbi bejelentésben adtak meg, akkor ha az ilyen hagyományos fegyverzet és harci technika mennyisége 15 százalékkal meghaladja az ezen hagyományos fegyverzetre és harci technikára vonatkozóan a fenti bejelentésben megadott mennyiséget.

42. Egy bejelentett helyen vagy kijelölt területen belül végrehajtott ellenőrzés befejezése után, amennyiben nem kerül bejelentésre további ellenőrzés, az ellenőrző csoportot a lehető leggyorsabban a megfelelő belépési/kilépési pontra kell szállítani, és annak 24 órán belül el kell hagynia annak a Résztes Államnak a területét, ahol az ellenőrzést végrehajtotta.

43. Az ellenőrző csoport, hacsak másképpen nem állapodnak meg, ugyanarról a belépési/kilépési pontról hagyja el annak az országnak a területét, ahol az ellenőrzést végrehajtotta, amelyiken belépett annak területére. Amennyiben egy ellenőrző csoport úgy dönt, hogy ellenőrzés végrehajtása céljából egy másik Résztes Állam területén lévő belépési/kilépési pontra távozik, jogában áll úgy tenni, feltéve, hogy az ellenőrző Résztes Állam e Jegyzőkönyv

IV. fejezetének 1. bekezdésével összhangban megtette a szükséges bejelentést.

VII. Fejezet

Bejelentett hely ellenőrzése

1. Egy bejelentett hely e Jegyzőkönyvnek megfelelő ellenőrzése nem utasítható vissza. Az ilyen ellenőrzést csak vis maior esetében vagy az e Jegyzőkönyv II. fejezetének 7. és 20—22. bekezdésével összhangban lehet késleltetni.

2. Az e fejezet 3. bekezdésében foglaltak kivételével, az ellenőrző csoport annak a Résztes Államnak a területére, ahol az ellenőrzés végrehajtásra kerül, azon belépési/kilépési ponton keresztül érkezik meg, amelyik az Információcsere vonatkozó Jegyzőkönyv V. fejezete alapján ahhoz a bejelentett helyhez tartozik, amelyet az ellenőrző csoport az e fejezet 7. bekezdése szerint első ellenőrzési helyként tervez kijelölni.

3. Ha egy ellenőrző Résztes Állam belépési/kilépési pontként földi határátkelőhelyet vagy tengeri kikötőt kíván igénybe venni, és az ellenőrzött Résztes Állam korábban nem jelölt meg az Információcsere vonatkozó Jegyzőkönyv V. fejezete alapján olyan belépési/kilépési pontként földi határátkelőhelyet vagy tengeri kikötőt, amely azon bejelentett helyhez tartozik, amelyet az ellenőrző Résztes Állam az e fejezet 7. bekezdése alapján első ellenőrzési helyként kíván kijelölni, az ellenőrző Résztes Állam az e Jegyzőkönyv IV. fejezete 2. bekezdésének megfelelően tett bejelentésében megnevezi a kívánt földi határátkelőhelyet vagy tengeri kikötőt mint belépési/kilépési pontot. A bejelentés kézhezvételéről szóló visszaigazolásában az e Jegyzőkönyv IV. fejezetének 4. bekezdésében foglaltak szerint az ellenőrzött Résztes Állam jelzi, hogy ez a belépési/kilépési pont elfogadható-e, vagy sem. Az utóbbi esetben az ellenőrzött Résztes Állam az ellenőrző Résztes Államnak egy olyan másik belépési/kilépési pontot jelöl meg, amely olyan közel van a kívánt belépési/kilépési ponthoz, amennyire lehetséges, és amely az Információcsere vonatkozó Jegyzőkönyv V. fejezete szerint bejelentett repülőtér, illetőleg tengeri kikötő vagy földi határátkelőhely lehet, amelyen keresztül az ellenőrző csoport és a szállító személyzet tagjai az ország területére érkehetnek.

4. Ha egy ellenőrző Résztes Állam az e fejezet 3. bekezdésének megfelelően bejelenti egy földi határátkelőhelynek vagy tengeri kikötőnek belépési/kilépési pontkénti használatára vonatkozó igényét, akkor az ilyen bejelentés előtt megvizsgálja, hogy megvan-e annak az ésszerű valószínűsége, hogy ellenőrző csoportja erről a belépési/kilépési pontról szárazföldi közlekedési eszközzel elérheti az e fejezet 8. bekezdésében részletezett időn belül azt az első bejelentett helyet, ahol az adott Résztes Állam ellenőrzést kíván végrehajtani.

5. Amennyiben az ellenőrző csoport és a szállító személyzet az e fejezet 3. bekezdésének megfelelően nem azon belépési/kilépési ponton keresztül érkezik annak a Részes Államnak a területére, ahol az ellenőrzést végrehajtják, amely az Információcserére vonatkozó Jegyzőkönyv V. fejezetével összhangban bejelentettek szerint az első ellenőrzési helyként megjelölni kívánt bejelentett helyhez tartozik, akkor az ellenőrző Részes Állam elősegíti az e bejelentett helyre történő leggyorsabb eljutást, de szükség esetén megengedhető, hogy túllépje az e fejezet 8. bekezdésében meghatározott időhatárt.

6. Egy bejelentett hely kijelölése után az ellenőrzött Részes Állam jogosult igénybe venni hat órát arra, hogy felkészüljön az ellenőrző csoportnak az adott helyre történő érkezésére.

7. Az ellenőrző csoport az e Jegyzőkönyv IV. fejezete 2. bekezdésének (E) pontja szerint bejelentett belépési/kilépési pontra történő megérkezését követően nem kevesebb, mint egy és nem több, mint 16 órán belül kijelöli az első ellenőrzendő bejelentett helyet.

8. Az ellenőrzött Részes Állam biztosítja, hogy az ellenőrző csoport az ellenőrzendő hely kijelölését követően, a rendelkezésre álló lehető leggyorsabb módon elutazhasson az első bejelentett helyre, és a lehető leghamarabb, de nem később, mint kilenc órán belül megérkezzék oda, hacsak az ellenőrző csoport és a kísérő csoport másként nem állapodik meg, vagy ha az ellenőrzési hely hegyes vidéken vagy nehezen megközelíthető területen helyezkedik el. Ilyen esetben, az ellenőrző csoportot nem később, mint az ellenőrzési hely kijelölését követő 15 órán belül kell az ellenőrzési helyre szállítani. A kilenc órát meghaladó utazási idő nem számít be az adott ellenőrző csoport országban töltött időszakába.

9. Az ellenőrző csoportot a bejelentett helyre történő megérkezését követően haladéktalanul egy tájékoztatóra kísérik, ahol az ellenőrző csoport megkapja az adott bejelentett hely helyszínrajzát, hacsak az ilyen helyszínrajzot már nem bocsátották rendelkezésre egy korábbi helyszínrajzcseréjével. Annak a bejelentett helynek a helyszínrajza, amelyet a bejelentett helyre történő megérkezés alkalmával bocsátanak rendelkezésre, a következők pontos leírását kell hogy tartalmazza:

(A) egy, az ellenőrzési helyen belüli pont 10 másodperc pontosságú földrajzi koordinátái, a pont és az északi irány megjelölésével;

(B) a helyszínrajzhoz használt méretarány;

(C) a bejelentett hely kerülete;

(D) az egyes ellenőrzési objektumokhoz tartozó területek pontosan elkülönített határvonalai, megjelölve külön-külön mindegyik olyan ellenőrzési objektum magasabbegység vagy egység azonosító kódját, amelyekhez az egyes ilyen területek tartoznak, beleértve azon külön elhelyezésben lévő területeket is, ahol harckocsi, páncélozott harcjárművek, tűzérési eszközök, harci helikopterek, harci repülőgépek, átosztályozott harci-gyakorló repülőgépek, páncélozott

szállító járműhöz hasonló eszközök, páncélozott gyalogsági harcjárműhöz hasonló eszközök vagy páncélozott hídvető járművek vannak állandó jelleggel;

(E) a bejelentett helyen lévő főbb épületek és utak;

(F) a bejelentett hely bejáratai; valamint

(G) az e Jegyzőkönyv VI. fejezetének 14. bekezdésével összhangban az ellenőrző csoport számára adminisztratív célra biztosított terület elhelyezkedése.

10. A bejelentett hely helyszínrajzának kézhezvételétől számított fél órán belül az ellenőrző csoport kijelöli az ellenőrzendő ellenőrzési objektumot. Az ellenőrző csoportot ekkor ellenőrzés előtti eligazításban részesítik, amely nem tarthat tovább egy óránál és a következő elemeket foglalja magába:

(A) az ellenőrzési helybiztonsági és adminisztratív előírásai;

(B) az ellenőrök ellenőrzési helyen belüli közlekedési és kommunikációs lehetőségeinek leírása; és

(C) az ellenőrzési helyen — beleértve a bejelentett hely közös területein — lévő harckocsik, páncélozott harcjárművek, tűzérési eszközök, harci helikopterek, harci repülőgépek, átosztályozott harci-gyakorló repülőgépek, páncélozott szállító járműhöz hasonló eszközök, páncélozott gyalogsági harcjárműhöz hasonló eszközök és páncélozott hídvető járművek száma és elhelyezkedése, beleértve azokat is, amelyek ugyanazon ellenőrzendő ellenőrzési objektumhoz tartozó, de külön elhelyezésben lévő alárendelt részek eszközei.

11. Az ellenőrzést megelőző eligazítás során magyarázatot kell adni bármely olyan eltérésre vonatkozóan, amely a harckocsik, páncélozott harcjárművek, tűzérési eszközök, harci helikopterek, harci repülőgépek vagy páncélozott hídvető járművek ellenőrzési helyen lévő aktuális mennyiségei, illetve az Információcserére vonatkozó Jegyzőkönyv szerinti legutóbbi bejelentésben megadott megfelelő mennyiségek között áll fenn, összhangban az alábbi rendelkezésekkel:

(A) amennyiben az ellenőrzési helyen jelenlévő, bármely ilyen hagyományos fegyverzet és harci technika mennyisége kisebb, mint a legutóbbi bejelentésben megadott mennyiség, akkor a magyarázat ki kell hogy terjedjen az ilyen hagyományos fegyverzet és harci technika ideiglenes elhelyezkedési helyére; és

(B) amennyiben az ellenőrzési helyen jelen lévő bármely ilyen hagyományos fegyverzet és harci technika mennyisége meghaladja a legutóbbi bejelentésben megadott mennyiséget, akkor a magyarázat ki kell hogy terjedjen az ilyen, többletként jelentkező hagyományos fegyverzet és harci technika eredeti helyére, az eredeti helyről történő távozásának időpontjára, az érkezés időpontjára és az ellenőrzési helyen történő tartózkodásának tervezett időtartamára.

12. Amikor az ellenőrző csoport egy ellenőrzési objektumot ellenőrzésre kijelöl, akkor az ellenőrző csoport jogosult ugyanazon ellenőrzési objektum ellenőrzésének a részeként, a helyszínrajzon ahhoz az ellenőrzési objektumhoz tartozóként elkülönített összes területet ellenőrizni, beleértve azokat az ugyanannak a Részes Államnak a területén külön elhelyezésben lévő területeket is, ahol az adott ellenőrzési objektumhoz tartozó hagyományos fegyverzet és harci technika állandó jelleggel van jelen.

13. Egy bejelentett helyen lévő ellenőrzési objektum ellenőrzése lehetővé teszi az ellenőrző csoport számára a hozzáférést, a belépést és az akadálytalan ellenőrzést a bejelentett hely egész területén, kivéve azokat a helyszínrajzon kizárólag másik ellenőrzési objektumhoz tartozóként elkülönített területeket, amelyeket ellenőrzésre az ellenőrző csoport nem jelölt ki. Az ilyen ellenőrzések során, e Jegyzőkönyv VI. fejezetének rendelkezéseit kell alkalmazni.

14. Amennyiben a kísérő csoport tájékoztatja az ellenőrző csoportot, hogy azon harckocsik, páncélozott harcjárművek, tűzérési eszközök, harci helikopterek, harci repülőgépek, átosztályozott harci-gyakorló repülőgépek, páncélozott szállító járművekhez hasonló eszközök, páncélozott gyalogsági harcjárművekhez hasonló eszközök vagy páncélozott hídvető járművek, amelyeket a bejelentett hely területén egy bizonyos ellenőrzési objektumhoz tartozóként jelentettek be, de a helyszínrajzon egy kizárólag másik ellenőrzési objektum részeként elkülönített területen belül találhatóak, akkor a kísérő csoport biztosítja, hogy az ellenőrző csoport, ugyanazon ellenőrzés részeként, hozzáférhessen az ilyen hagyományos fegyverzethez és harci technikához.

15. Amennyiben a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika vagy páncélozott hídvető járművek a bejelentett helynek olyan területein találhatóak, amelyek a helyszínrajz alapján nem tartoznak kizárólagosan valamely ellenőrzési objektumhoz, a kísérő csoport tájékoztatja az ellenőrző csoportot, hogy az ilyen hagyományos fegyverzet és harci technika melyik ellenőrzési objektumhoz tartozik.

16. Mindegyik Részes Állam köteles elszámolni az Információcserére vonatkozó Jegyzőkönyv III. fejezete szerint bejelentett, Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika mindegyik kategóriájának összmennyiségével, a dandár/ezred vagy annak megfelelő szervezeti szint felett, amennyiben ilyen elszámolást egy másik Részes Állam kér.

17. Amennyiben egy bejelentett hely ellenőrzése során, az ellenőrző csoport úgy dönt, hogy ellenőriz egy, ugyanazon a bejelentett helyen lévő olyan ellenőrzési objektumot, amelyet korábban erre még nem jelölt ki, az ellenőrző csoportnak jogában áll a kijelölést követő három órán belül megkezdeni az ilyen ellenőrzést. Ilyen esetben az ellenőrző csoport számára az e fejezet 10. és 11. bekezdé-

sével összhangban eligazítást kell tartani arról az ellenőrzési objektumról, amelyet a soron következő ellenőrzésre kijelölt.

VIII. Fejezet

Soron kívüli ellenőrzés kijelölt területeken belül

1. E Jegyzőkönyvvel összhangban mindegyik Részes Állam jogosult soron kívüli ellenőrzéseket végrehajtani kijelölt területeken belül.

2. Abban az esetben, ha az ellenőrző Részes Állam a belépési/kilépési pontra történő megérkezés után első ellenőrzésként kijelölt területen belüli soron kívüli ellenőrzést szándékozik végrehajtani:

(A) az erről szóló, az e Jegyzőkönyv IV. fejezetének megfelelő bejelentésének tartalmaznia kell azt a kijelölt területen belüli vagy ahhoz legközelebb eső belépési/kilépési pontot, amely alkalmas az ellenőrző Részes Állam által megválasztott szállítóeszköz fogadására; és

(B) az e Jegyzőkönyv IV. fejezete 2. bekezdésének (E) pontjával összhangban bejelentett belépési/kilépési pontra való megérkezést követő bizonyos számú óra elteltével, amely nem lehet kevesebb egy óránál, és nem lehet több 16 óránál a belépési/kilépési pontra érkezést követően, az ellenőrző csoport meghatározza az első ellenőrizni kívánt kijelölt területet. A kijelölt terület meghatározásakor, mint az ellenőrzésre vonatkozó kérés részét, az ellenőrző csoport átadja a kísérő csoportnak a kijelölt terület külső határait behatároló földrajzi leírást. Az ellenőrző csoport jogosult arra, hogy a kérés részeként, megjelöljön bármilyen általa ellenőrizni kívánt építményt vagy létesítményt.

3. Az a Részes Állam, amelynek területét illetően soron kívüli ellenőrzés kérésére került sor, a kijelölt terület meghatározásakor haladéktalanul tájékoztatja azokat a Részes Államokat, amelyek az ellenőrzött Részes Állammal történt megegyezés alapján az illető kijelölt területen belül lévő építményeket vagy létesítményeket használnak. Az információknak tartalmaznia kell a kijelölt terület külső határait behatároló földrajzi leírást.

4. Az ellenőrzött Részes Állam jogosult visszautasítani a kijelölt területeken belüli soron kívüli ellenőrzéseket.

5. Az ellenőrzött Részes Állam a kijelölt terület megjelölését követő két órán belül közli az ellenőrző csoporttal, teljesíti-e az ellenőrzésre vonatkozó kérést.

6. Abban az esetben, ha a kijelölt területre való bejutás engedélyezett:

(A) az ellenőrzött Részes Állam jogosult az ellenőrzés elfogadása után igénybe venni hat órát arra, hogy felkészüljön az ellenőrző csoportnak a kijelölt területre való érkezésére;

(B) az ellenőrzött Részes Állam biztosítja, hogy az ellenőrző csoport az ellenőrzendő hely kijelölését követően

a rendelkezésre álló leggyorsabb módon elutazhasson az első kijelölt területre, és a lehető leghamarabb, de nem később, mint az ellenőrzés elfogadása után kilenc órával megérkezzen oda, hacsak az ellenőrző csoport és a kísérő csoport másként nem állapodik meg, vagy ha az ellenőrzési hely hegyes vidéken vagy nehezen megközelíthető területen helyezkedik el. Ilyen esetben az ellenőrzés elfogadása után legfeljebb 15 órán belül kell az ellenőrző csoportot az ellenőrzési helyre szállítani. A 9 órát meghaladó utazási idő nem számít be az adott ellenőrző csoport országban töltött időszakába; és

(C) alkalmazandóak az e Jegyzőkönyv VI. fejezetének rendelkezései. A kijelölt területen belül a kísérő csoport késleltetheti az annak meghatározott részeire való bejutást vagy a fölöttük való átrepülést. Ha a késleltetés időtartama meghaladja a négy órát, az ellenőrző csoport jogosult törölni az ellenőrzést. A halasztás ideje nem számít bele sem az országban töltött időszakba, sem a kijelölt területen tölthető megengedett maximális időbe.

7. Ha az ellenőrző csoport kéri a belépést egy olyan építménybe vagy létesítménybe, amelyet az ellenőrzött Részes Állammal történt megegyezés alapján egy másik Részes Állam használ, erről a kérésről az ellenőrzött Részes Állam haladéktalanul tájékoztatja ezt a Részes Államot. A kísérő csoport közli az ellenőrző csoporttal, hogy a másik Részes Állam az ellenőrzött Részes Állammal kötött megállapodás alapján, vele együttműködve — a használatról kötött megállapodással összhangban lévő mértékig — gyakorolja az e Jegyzőkönyvben lefektetett jogokat és kötelezettségeket az olyan ellenőrzések vonatkozásában, amelyek az építményt vagy létesítményt használó Részes Állam harci technikáját vagy anyagi készleteit érintik.

8. Amennyiben az ellenőrző Részes Állam azt igényli, az ellenőrző csoport a kijelölt területre való érkezésekor tájékoztatást kaphat. E tájékoztatás nem tarthat tovább egy óránál, és kitérhet a balesetvédelmi rendszabályokra, valamint adminisztratív rendelkezésekre is.

9. Abban az esetben, ha a kijelölt területre való bejutás nem engedélyezett:

(A) az ellenőrzött Részes Állam vagy az ellenőrzött Részes Állam jogait és kötelezettségeit gyakorló Részes Állam meg kell hogy adjon mindennemű ésszerű biztosítékot arra nézve, hogy a kijelölt terület nem tartalmaz a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzetet és harci technikát. Ha ilyen fegyverzet és harci technika van jelen és azt békeidőben belbiztonsági feladatok ellátására létrehozott és rendelt szervezetekhez rendszeresítették az V. cikkben meghatározott övezetben, az ellenőrzött Részes Államnak vagy az ellenőrzött Részes Állam jogait és kötelezettségeit gyakorló Részes Államnak lehetővé kell tenni, hogy az ellenőrök annak jelenlétéről vizuálisan meggyőződhesse, hacsak ez nem lehetetlen vis maior miatt, amikor is e lehetőséget a megvalósíthatóság függvényében a lehető leghamarabb kell biztosítani; és

(B) nem csökken az ellenőrzési kvóta, valamint nem számít be az országban töltött időszakba a kijelölt terület megjelölése és az annak visszautasítása között eltelt idő. Az ellenőrző csoport jogosult egy újabb kijelölt terület vagy bejelentett hely ellenőrzés céljából történő megjelölésre, illetve az ellenőrzés befejezettnek nyilvánítására.

IX. Fejezet

Átminősítés ellenőrzése

1. Mindegyik Részes Állam jogosult ellenőrizni, a visszautasítás joga nélkül, az átkategorizált többcélú támadó helikopterek és az átosztályozott harci-gyakorló repülőgépek átminősítését az e fejezet, a Helikopterek Átkategorizálására vonatkozó Jegyzőkönyv, valamint a Repülőgépek Átosztályozására vonatkozó Jegyzőkönyv rendelkezéseivel összhangban. Az ilyen jellegű ellenőrzések nem csökkentik az e Jegyzőkönyv II. fejezete szerint megállapított kvótát. Az ilyen ellenőrzést végrehajtó ellenőrző csoportok különböző Részes Államok képviselőiből is összeállíthatók. Az ellenőrzött Részes Állam nem kötelezhető egy időben egynél több ellenőrző csoport fogadására egyik átminősítésre szolgáló helyen sem.

2. E fejezettel összhangban, átminősítés ellenőrzésének végrehajtása során, az ellenőrző csoport, eltérő megegyezés hiányában, nem jogosult kettőnél több napot eltölteni az átminősítés helyén.

3. Az átkategorizált többcélú támadó helikopterek vagy az átosztályozott harci-gyakorló repülőgépek átminősítését megelőzően legalább 15 nappal az átminősítést végrehajtó Részes Államnak jelentenie kell az összes többi Részes Állam felé:

(A) azt a helyet, ahol az átminősítés meg fog történni, beleértve a földrajzi koordinátákat;

(B) az átminősítési eljárás tervezett dátumait;

(C) az átminősítendő helikopterek vagy repülőgépek előírányzott mennyiségét és típusát, modelljét vagy változatát;

(D) minden egyes helikopter vagy repülőgép gyári sorozatszámát;

(E) azt az egységet vagy helyet, amelyhez a helikopterek vagy repülőgépek előzőleg szervezetileg tartoztak;

(F) azt az egységet vagy helyet, amelyhez a helikopterek vagy repülőgépek a jövőben szervezetileg tartozni fognak;

(G) az ellenőrző csoport által igénybe vehető belépési/kilépési pontot; valamint

(H) azt a dátumot és időpontot, ameddig az ellenőrző csoportnak a belépési/kilépési pontra meg kell érkeznie az átminősítés ellenőrzése céljából.

4. Az ellenőrök jogosultak — az átminősítést végrehajtó Részes Állam részéről történő visszautasítás joga nélkül — belépni a helikopter vagy repülőgép pilótafülkéjébe és

belsejébe, és ott vizuális ellenőrzést végezni, beleértve a gyári sorozatszám ellenőrzését.

5. Amennyiben az ellenőrző csoport úgy kívánja, a kísérő csoportnak el kell távolítania — a visszautasítás joga nélkül — bármelyik olyan helyet takaró fedőpanelt, ahonnan részegységeket vagy huzalozást távolítottak el a Helikopterek Átkategorizálására vonatkozó Jegyzőkönyv vagy a Repülőgépek Átosztályozására vonatkozó Jegyzőkönyv rendelkezéseivel összhangban.

6. Az ellenőröknek jogukban áll kérni és megfigyelni — az átminősítést végrehajtó Részes Állam részéről történő visszautasítás joga mellett — az átminősítendő többcélú támadó helikoptereken vagy a már átkategorizáltak nyilvánított helikoptereken lévő fegyverrendszer bármely részegységének működtetését.

7. Az átminősítés ellenőrzésének befejezésekor az ellenőrző csoportnak minden esetben ellenőrzési jelentést kell készítenie az e Jegyzőkönyv XII. fejezete rendelkezéseivel összhangban.

8. Az átminősítési helyen történő ellenőrzés befejezését követően az ellenőrző csoport jogosult az ellenőrzött Részes Állam területét elhagyni vagy egy következő ellenőrzést végrehajtani egy másik átminősítési vagy csökkentési helyen, feltéve, hogy erről az ellenőrző csoport megfelelő bejelentést tett az e Jegyzőkönyv IV. fejezete 3. bekezdésével összhangban. Az ellenőrző csoport bejelenti a kísérő csoportnak az átminősítési helyről történő és — ha az fennáll — egy másik átminősítési helyre vagy csökkentési helyre való távozásának szándékát és tervezett indulási idejét, ezen időpont előtt legalább 24 órával.

9. Az átminősítés befejezését követő hét napon belül, az átminősítésért felelős Részes Állam bejelenti az összes többi Részes Államnak az átminősítés befejezését. Az ilyen bejelentés részletezi az átminősített helikopterek vagy repülőgépek mennyiségét, típusát, modelljét vagy változatát és gyártási számát, az átminősítés helyét, az átminősítés tényleges dátumát és azon egységeket vagy helyeket, amelyekhez az átkategorizált helikopterek vagy átosztályozott repülőgépek szervezetiileg tartozni fognak.

X. Fejezet

Csökkentés ellenőrzése

1. Mindegyik Részes Állam jogosult — az ellenőrzött Részes Állam által történő visszautasítás joga nélkül — a Csökkentésre vonatkozó Jegyzőkönyv I—VIII. és X—XII. fejezete szerint végrehajtott csökkentési folyamatok ellenőrzésére, e fejezet rendelkezéseivel összhangban. Az ilyen ellenőrzés nem számít bele az e Jegyzőkönyv II. fejezetében meghatározott kvótákba. Az ilyen ellenőrzést végrehajtó ellenőrző csoportok különböző Részes Államok

képviselőiből állhatnak. Az ellenőrzött Részes Állam egyetlen csökkentési helyen sem köteles egyidejűleg egy-nél több ellenőrző csoport fogadására.

2. Az ellenőrzött Részes Állam jogosult olyan csökkentési folyamat megszervezésére és végrehajtására, amely kizárólag a Szerződés VIII. cikkében, valamint a Csökkentésre vonatkozó Jegyzőkönyvben került szabályozásra. A csökkentési folyamat helyszíni ellenőrzését oly módon kell végrehajtani, hogy az ne zavarja a csökkentési helyen folyó tevékenységet, és feleslegesen ne akadályozza, késleltesse vagy nehezítse a csökkentési folyamat végrehajtását.

3. Amennyiben egy, az Információcserére vonatkozó Jegyzőkönyv III. fejezete szerint bejelentett csökkentési helyet egy-nél több Részes Állam használ, a csökkentési folyamat ellenőrzését a csökkentési helyet használó minden egyes Részes Állam által rendelkezésre bocsátott, az annak használatára vonatkozó tervek szerint kell folytatni.

4. Mindegyik Részes Állam, amely a Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzetet és harci technikát szándékozik csökkenteni, bejelenti az összes többi Részes Államnak, hogy egy naptári jelentési időszak során milyen hagyományos fegyverzet és harci technika kerül csökkentésre az egyes csökkentési helyeken. Mindegyik ilyen naptári jelentési időszak nem több, mint 90 és nem kevesebb, mint 30 napos időtartamú. Ezt a rendelkezést kell alkalmazni bármikor, amikor egy csökkentési helyen csökkentést hajtanak végre, tekintet nélkül arra, hogy a csökkentési folyamat folyamatosan vagy szakaszosan kerül-e végrehajtásra.

5. Nem kevesebb, mint 15 nappal a naptári jelentési időszakban végrehajtandó csökkentés megkezdését megelőzően, a csökkentési folyamatot végrehajtani szándékozó Részes Állam az összes többi Részes Állam felé megteszi a naptári jelentési időszakra vonatkozó bejelentést. Az ilyen bejelentés magába foglalja a csökkentési hely megjelölését földrajzi koordinátákkal, a csökkentés megkezdésének tervezett dátumát, valamint a naptári jelentési időszak során csökkentésre kijelölt hagyományos fegyverzet és harci technika csökkentése befejezésének tervezett dátumát. A bejelentésnek ezenkívül az alábbiakat kell tartalmaznia:

(A) a csökkentendő hagyományos fegyverzet és harci technika becsült mennyisége és típusa;

(B) azon ellenőrzési objektum vagy objektumok, ahonnan a csökkentendő eszközöket kivonták;

(C) a Csökkentésre vonatkozó Jegyzőkönyv III—VIII. és X—XII. fejezete szerinti alkalmazandó csökkentési eljárások, a csökkentendő hagyományos fegyverzet és harci technika minden egyes típusára vonatkozóan;

(D) azon belépési/kilépési pont, amelyet az adott naptári jelentési időszakra bejelentett csökkentés ellenőrzését végrehajtó ellenőrző csoport használ; és

(E) azt a dátumot és időpontot, ameddig az ellenőrző csoportnak meg kell érkeznie a belépési/kilépési pontra a

hagyományos fegyverzetnek és harci technikának a csökkentés megkezdése előtti ellenőrzése céljából.

6. Az e fejezet 11. bekezdésében foglaltak kivételével, egy ellenőrző csoport a naptári jelentési időszak folyamán bármikor jogosult a csökkentési helyre megérkezni, vagy onnan eltávozni, beleértve a bejelentett naptári jelentési időszak vége utáni 3 napos időtartamot. Ezen túlmenően, az ellenőrző csoport jogosult arra, hogy végig a csökkentési helyen maradjon egy vagy több egymást követő naptári jelentési időszakra, feltéve, hogy ezeket az időszakokat nem választja el egymástól több, mint három nap. Az ellenőrző csoport a csökkentési helyen való tartózkodásának teljes időtartama alatt jogosult minden, a Csökkentésre vonatkozó Jegyzőkönyvnek megfelelően végrehajtott csökkentési eljárást megfigyelni.

7. Az e fejezetben foglalt rendelkezésekkel összhangban, az ellenőrző csoport jogosult szabadon feljegyezni a csökkentendő hagyományos fegyverzet és harci technika gyári sorozatszámait vagy a csökkentés előtt megkülönböztető jelzéseket elhelyezni az ilyen eszközökön és a csökkentési folyamat befejezésekor sorban feljegyezni az ilyen számokat, illetve jelzéseket. A csökkentett fegyverzet és harci technika azon részeinek és elemeinek, amelyek a Csökkentésre vonatkozó Jegyzőkönyv II. fejezete 1. és 2. bekezdésében kerültek meghatározásra, illetve átalakítás esetén, a nem-katonai célokra átalakított járműveknek, az ellenőrzés számára legalább még három nappal a bejelentett naptári jelentési időszak vége után is hozzáférhetőnek kell lenniük, hacsak azon csökkentett elemek ellenőrzését nem végezték el már korábban.

8. A Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzet és harci technika csökkentési folyamatát végző Résztes Állam minden egyes csökkentési helyen munkanaplót fektet fel, amelyben feljegyzi minden egyes csökkentési folyamaton átmenő eszköz gyári sorozatszámát, valamint a csökkentési eljárások megkezdésének és befejezésének dátumait. Ez a munkanapló tartalmazza az egyes naptári jelentési időszakokra vonatkozó összesített adatokat is. A munkanaplót az ellenőrző csoport számára az ellenőrzés idejére hozzáférhetővé kell tenni.

9. A csökkentési folyamat minden egyes ellenőrzésének befejezésekor, az ellenőrző csoport egy egységesített jelentést készít, amelyet az ellenőrző csoport vezetője és az ellenőrzött Résztes Állam egy képviselője ír alá. Erre vonatkozóan az e Jegyzőkönyv XII. fejezetének rendelkezéseit kell alkalmazni.

10. A csökkentési helyen folytatott ellenőrzés befejezésekor az ellenőrző csoport jogosult az ellenőrzött Résztes Állam területét elhagyni, illetve egy követő ellenőrzést végrehajtani egy másik csökkentési helyen vagy átminősítési helyen, amennyiben az e Jegyzőkönyv IV. fejezetének 3. bekezdésével összhangban lévő megfelelő bejelentést megtették. Az ellenőrző csoport legalább 24 órával a távozás tervezett időpontja előtt bejelenti a kísérő csoportnak

a csökkentési helyről, és — amennyiben arra sor kerül — egy másik csökkentési helyre vagy átminősítési helyre való távozásának szándékát.

11. Mindegyik Résztes Állam legfeljebb 10 ellenőrzést köteles évente fogadni a célból, hogy a hagyományos fegyverzetnek és harci technikának a Csökkentésre vonatkozó Jegyzőkönyv VIII. fejezetével összhangban végrehajtott nem-katonai célú járművekké történő átalakításának befejezését hitelesítsék. Az ilyen ellenőrzéseket e fejezet rendelkezéseivel összhangban kell végrehajtani a következő kivételekkel:

(A) az e fejezet 5. bekezdésének (E) pontja szerinti bejelentésnek csak azt a dátumot és időpontot kell megjelölnie, ameddig az ellenőrző csoportnak a belépési/kilépési pontra meg kell érkeznie a célból, hogy az egyes eszközök nem-katonai célú járművekké történő átalakításának befejezését ellenőrizze; és

(B) az ellenőrző csoportnak csak az átalakítás bejelentett befejezésének időpontját követő három nap folyamán van joga a csökkentési helyre megérkezni, vagy azt elhagyni.

12. Az egy naptári jelentési időszakban végrehajtott csökkentési folyamat befejezését követő hét napon belül, a csökkentésért felelős Résztes Állam bejelenti az összes többi Résztes Államnak az abban az időszakban végrehajtott csökkentés befejezését. Az ilyen bejelentés megadja a csökkentett hagyományos fegyverzet és harci technika mennyiségét és típusait, az igénybe vett csökkentési helyet, az alkalmazott csökkentési eljárásokat, valamint az arra a naptári jelentési időszakra vonatkozó csökkentési folyamat kezdetének és befejezésének tényleges dátumát. A Csökkentésre vonatkozó Jegyzőkönyv X., XI. és XII. fejezete szerint csökkentett hagyományos fegyverzetet és harci technikát illetően a bejelentés megjelöli azt a helyet is, ahol az ilyen hagyományos fegyverzetet és harci technikát állandó jelleggel elhelyezik. A Csökkentésre vonatkozó Jegyzőkönyv VIII. fejezete szerint csökkentett hagyományos fegyverzetet és harci technikát illetően a bejelentés megjelöli azt a csökkentési helyet, ahol a végleges átalakítást végrehajtják, illetve azt a raktározási helyet, ahová az egyes átalakításra kijelölt eszközöket átszállítják.

XI. Fejezet

Ellenőrzések törlése

1. Amennyiben egy ellenőrző csoport úgy ítéli meg, hogy nem képes a belépési/kilépési pontra az eredetileg becsült időpontot vagy az e Jegyzőkönyv IV. fejezetének 6. bekezdése szerint közölt új érkezési időpontot követő hat órán belül megérkezni, úgy az ellenőrző Résztes Államnak tájékoztatnia kell erről az e Jegyzőkönyv IV. fejezetének 1. bekezdése szerint értesített Résztes Államokat. Ilyen esetben

az ellenőrzésre vonatkozó bejelentési szándék érvényét veszti, és az ellenőrzést törölni kell.

2. Abban az esetben, ha az ellenőrző csoportot a belépési/kilépési pontra történt megérkezése után az ellenőrző Résztes Államon kívül álló okok késleltetik, s amelyek így megakadályozzák az ellenőrző csoportot abban, hogy az e Jegyzőkönyv VII. fejezetének 8. bekezdésében, illetve VIII. fejezete 6. bekezdésének (B) pontjában meghatározott időn belül megérkezzen az első kijelölt ellenőrzési helyre, az ellenőrző Résztes Állam jogosult az ellenőrzést törölni. Amennyiben egy ellenőrzést ilyen okok miatt törölnek, úgy azt a Szerződésben meghatározott egyetlen kvótába sem kell beszámítani.

XII. Fejezet

Ellenőrzési jelentések

1. Az e Jegyzőkönyv VII., VIII., IX. vagy X. fejezetével összhangban végrehajtott ellenőrzés befejezése érdekében, az ellenőrzési hely elhagyása előtt:

(A) az ellenőrző csoport írásos jelentést ad át a kísérő csoportnak;

(B) a kísérő csoport jogosult arra, hogy írásos megjegyzéseit belefoglalja az ellenőrzési jelentésbe, és azt az ellenőrző csoporttól történő átvételt követő egy órán belül ellenjegyzi, hacsak az ellenőrző csoport és a kísérő csoport nem állapodott meg ennek az időtartamnak a meghosszabbításában.

2. A jelentést az ellenőrző csoport vezetője írja alá és annak átvételét a kísérő csoport vezetője írásban ismeri el.

3. A jelentésnek tényszerűnek és szabványszerűnek kell lennie. Valamennyi ellenőrzési fajta formanyomtatványát illetően az Egyesített Konzultatív Csoport a Szerződés hatálybalépését megelőzően megállapodik, figyelembe véve e fejezet 4. és 5. bekezdését.

4. Az e Jegyzőkönyv VII. és VIII. fejezete szerint végrehajtott ellenőrzésekről készülő jelentéseknek tartalmazniuk kell az alábbiakat:

(A) az ellenőrzési hely megnevezése;

(B) az ellenőrző csoport ellenőrzési helyre történő érkezésének dátuma és időpontja;

(C) az ellenőrző csoport ellenőrzési helyről történő távozásának dátuma és időpontja; valamint

(D) az ellenőrzés folyamán megfigyelt bármilyen harcokosi, páncélozott harcjármű, tűzérési eszköz, harci helikopter, harci repülőgép, átosztályozott harci-gyakorló repülőgép, páncélozott szállító járműhöz hasonló eszköz, páncélozott gyalogsági harcjárműhöz hasonló eszköz vagy páncélozott hídvető jármű mennyisége és típusa, modellje vagy változata, beleértve — amennyiben lehetséges — azon ellenőrzési objektumot, amelyhez tartoztak.

5. Az e Jegyzőkönyv IX. és X. fejezete szerint végrehajtott ellenőrzésekről készülő jelentéseknek tartalmazniuk kell az alábbiakat:

(A) annak a csökkentési és átminősítési helynek a megnevezése, ahol a csökkentési és átminősítési eljárást végrehajtották;

(B) az ellenőrző csoport helyszínen való tartózkodásának dátuma;

(C) azon hagyományos fegyverzet és harci technika mennyisége és típusa, modellje vagy változata, amelyekre vonatkozóan a csökkentési vagy átminősítési eljárásokat megfigyelték;

(D) az ellenőrzés során feljegyzett bármilyen sorozatszámok listája;

(E) csökkentés esetén az alkalmazott vagy megfigyelt egyedi csökkentési eljárások; valamint

(F) csökkentés esetén, amennyiben egy ellenőrző csoport végig jelen volt a csökkentési helyen a naptári jelentési időszak alatt, azok a dátumok, amikor a csökkentési eljárások megkezdődtek, illetve befejeződtek.

6. Az ellenőrzési jelentést az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezlet azon hivatalos nyelvén kell írni, amelyet az ellenőrző Résztes Állam jelöl meg, összhangban az e Jegyzőkönyv IV. fejezete 2. bekezdésének (G) pontjával vagy 3. bekezdésének (F) pontjával.

7. Mind az ellenőrző Résztes Állam, mind az ellenőrzött Résztes Állam magánál tartja a jelentés egy példányát. Bármely Résztes Állam belátása szerint továbbíthatja a jelentést más Résztes Államhoz, és általános szabályként — hozzáférhetővé teheti az Egyesített Konzultatív Csoport számára.

8. Az állomásoztató Résztes Állam mindenképpen:

(A) jogosult arra, hogy írásos megjegyzéseket fűzzön állomásoztatott hagyományos fegyveres erői ellenőrzésére vonatkozó megállapításokhoz; és

(B) magánál kell hogy tartsa az ellenőrzési jelentés egy példányát abban az esetben, ha állomásoztatott hagyományos fegyveres erőit ellenőrzik.

XIII. Fejezet

Az ellenőrök és a szállító személyzet tagjainak kiváltságai és mentességei

1. Feladataik hatékony ellátása érdekében, a Szerződés végrehajtása céljából és nem személyes hasznukra, az ellenőröket és a szállító személyzet tagjait az 1961. április 18-i, a Diplomáciai Kapcsolatokra vonatkozó Bécsi Szerződés 29. cikkének, 30. cikke 2. bekezdésének, 31. cikke 1., 2. és 3. bekezdésének, valamint 34. és 35. cikkének megfelelően a diplomáciai képviselőkre vonatkozó kiváltságokkal és mentességekkel ruházzák fel.

2. Ezenfelül az ellenőröket és a szállító személyzet tagjait felruházzák az 1961. április 18-i, a Diplomáciai Kapcsolatokra vonatkozó Bécsi Szerződés 36. cikk 1. bekezdés b) pontjának megfelelően a diplomáciai képviselőkre vonatkozó kiváltságokkal. Nem hozhatnak azon Részes Állam területére, ahol az ellenőrzést végrehajtják olyan cikkeket, amelyek behozatalát vagy kivitelét törvény tiltja, vagy amely a Részes Állam vesztegzárra vonatkozó szabályai alá esik.

3. Ha a Szerződés másként nem rendelkezik, az ellenőrző csoport közlekedési eszköze sérthetetlen.

4. Az ellenőrző Részes Állam bármely ellenőrének vagy szállító személyzete bármely tagjának felfüggesztheti joghatóság alóli mentességét azokban az esetekben, amikor az a véleménye, hogy a mentesség gátolná az igazságszolgáltatást, valamint ha a mentesség felfüggesztése nem befolyásolja károsan a Szerződés rendelkezéseinek végrehajtását. Azoknak az ellenőröknek és a szállító személyzet azon tagjainak a mentességét, akik nem az ellenőrző Részes Állam polgárai, csak az a Részes Állam függesztheti fel, amelynek azok az ellenőrök polgárai. A felfüggesztésnek mindig kifejezettnek kell lennie.

5. Az ebben a fejezetben jelzett kiváltságok és mentességek megilletik az ellenőröket és a szállító személyzet tagjait:

(A) arra az időre, amíg bármely Részes Állam területén áthaladnak egy másik Részes Állam területén végrehajtandó ellenőrzés céljából;

(B) azon Részes Állam területén való tartózkodásuk egész ideje során, ahol az ellenőrzést folytatják; és

(C) azt követően, azokra a cselekedetekre vonatkozóan, amelyeket korábban hivatalos tisztségük ellátása során ellenőrként vagy a szállító személyzet tagjaként gyarmoltak.

6. Ha az ellenőrzött Részes Állam úgy ítéli meg, hogy az ellenőr vagy a szállító személyzet tagja visszaélt kiváltságaival és mentességeivel, akkor az ezen Jegyzőkönyv VI. fejezetének 6. bekezdésében foglalt rendelkezések alkalmazandók. Az érintett Részes Állam bármelyikük kívánságára — konzultációkat folytatnak annak érdekében, hogy megelőzzék az ilyen visszaélések megismétlődését.

Az Egyesített Konzultatív Csoportra vonatkozó Jegyzőkönyv

A Részes Államok ezennel megállapodnak az 1990. november 19-i, az Európai Hagyományos Fegyveres Erőkről szóló Szerződés (a továbbiakban: a Szerződés) XVI. cikke által létrehozott Egyesített Konzultatív Csoport eljárásáról és az arra vonatkozó egyéb rendelkezésekről.

1. Az Egyesített Konzultatív Csoport az egyes Részes Államok által kijelölt képviselőkből áll. A Részes Állam képviselőjének helyettesei, a Részes Állam tanácsadói és szakértői úgy vehetnek részt az Egyesített Konzultatív Csoport eljárásaiban, miként azt az adott Részes Állam szükségesnek tartja.

2. Az Egyesített Konzultatív Csoport első ülésszaka a Szerződés aláírását követően nem több, mint 60 nappal nyílik meg. A megnyitó ülés elnöke a Norvég Királyság képviselője.

3. Az Egyesített Konzultatív Csoport évente két alkalommal találkozik rendszeres ülésszakon.

4. Egy vagy több Részes Állam kérésére az Egyesített Konzultatív Csoport elnöke kiegészítő ülésszakokat hív össze, haladéktalanul értesítve az összes többi Részes Államot a kérésről. Az ilyen ülésszak az erre vonatkozó kérésnek az elnök által történő kézhezvételétől legfeljebb 15 napon belül megnyílik.

5. Az Egyesített Konzultatív Csoport ülésszakai, ha az Egyesített Konzultatív Csoport nem dönt másként, nem tartanak négy hétnél tovább.

6. A Részes Államok a francia ábécé betűrendje szerint váltakozva töltik be az Egyesített Konzultatív Csoport elnökének tisztét.

7. Az Egyesített Konzultatív Csoport, ha az Egyesített Konzultatív Csoport nem dönt másként, Bécsben ül össze.

8. Az üléseken a képviselők a Részes Államok francia ábécé szerinti betűrendjében foglalnak helyet.

9. Az Egyesített Konzultatív Csoport hivatalos nyelvei: angol, francia, német, olasz, orosz és spanyol.

10. Az Egyesített Konzultatív Csoport eljárása, ha az Egyesített Konzultatív Csoport nem dönt másként, bizalmas.

11. Az Egyesített Konzultatív Csoport működésével kapcsolatos közös költségek elosztása, ha az Egyesített Konzultatív Csoport nem dönt másként, a következő:

10,35%	Amerikai Egyesült Államok, Francia Köztársaság, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság, Német Szövetségi Köztársaság, Olasz Köztársaság és Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége;
6,50%	Kanada;
5,20%	Spanyol Királyság;
4,00%	Belga Királyság, Holland Királyság és Lengyel Köztársaság;
2,34%	Cseh és Szlovák Szövetségi Köztársaság, Dán Királyság, Magyar Köztársaság és Norvég Királyság;
0,88%	Görög Köztársaság, Románia és Török Köztársaság;

- 0,68% Bolgár Köztársaság, Luxemburgi Nagyhercegség és Portugál Köztársaság;
 0,16% Izlandi Köztársaság.

12. Abban az időszakban, amikor ezt a Jegyzőkönyvet ideiglenesen alkalmazzák, összhangban az Ideiglenes Alkalmazásra vonatkozó Jegyzőkönyvvvel, az Egyesített Konzultatív Csoport:

(A) szükség szerint kidolgozza, illetve felülvizsgálja, összhangban a Szerződés XVI. cikk 2. bekezdésének (F) pontjával az Egyesített Konzultatív Csoport és a konferenciák eljárási szabályait, munkamódszereit és költségeik elosztásának rendszerét; és

(B) bármelyik Részes Állam kívánságára megvizsgálja a Szerződés ideiglenesen alkalmazandó rendelkezéseivel kapcsolatos kérdéseket.

**Jegyzőkönyv
 az Európai Hagyományos Fegyveres Erőkről szóló
 Szerződés Bizonyos Rendelkezéseinek Ideiglenes
 Alkalmazásáról**

Az 1990. november 19-i, az Európai Hagyományos Fegyveres Erőkről szóló Szerződés (a továbbiakban: a Szerződés) végrehajtásának elősegítésére a Részes Államok ezennel megállapodnak a Szerződés bizonyos rendelkezéseinek ideiglenes alkalmazásáról.

1. A Részes Államok a Szerződés XXII. cikke rendelkezéseinek károsítása nélkül ideiglenesen alkalmazzák a Szerződés alábbi rendelkezéseit:

- (A) VII. cikk 2., 3. és 4. bekezdés;
- (B) VIII. cikk 5., 6. és 8. bekezdés;
- (C) IX. cikk;
- (D) XIII. cikk;
- (E) XVI. cikk 1., 2 (F) pont, 2 (G) pont, 4., 6. és 7. bekezdés;
- (F) XVII. cikk;
- (G) XVIII. cikk;
- (H) XXI. cikk 2. bekezdés;
- (I) Létező Típusok Jegyzőkönyve, III. és IV. fejezet;
- (J) Jegyzőkönyv az Információcseréről, VII., XII. és XIII. fejezet;
- (K) Jegyzőkönyv az Ellenőrzésről, II. fejezet 24. bekezdés (A) pont és III. fejezet 3., 4., 5., 7., 8., 9., 10., 11. és 12. bekezdés;
- (L) Jegyzőkönyv az Egyesített Konzultatív Csoportról; és
- (M) Csökkentésre vonatkozó Jegyzőkönyv, IX. fejezet.

2. A Részes Államok az e Jegyzőkönyv 1. bekezdésében felsorolt rendelkezéseket a Szerződés más rendelkezéseinek fényében és azokkal összhangban ideiglenesen alkalmazzák.

3. Ez a Jegyzőkönyv a Szerződés aláírásakor lép hatályba. Tizenkét hónapig marad hatályban, de korábban megszűnik, ha:

(A) a Szerződés a 12 hónapos időszak lejártá előtt hatályba lép; vagy

(B) egy Részes Állam bejelenti az összes többi Részes Államnak, hogy nem kíván a Szerződés részesévé válni.

Ha valamennyi Részes Állam úgy dönt, e Jegyzőkönyv alkalmazási időszaka meghosszabbítható.

ÉRTELMEZŐ NYILATKOZAT

A Cseh és Szlovák Szövetségi Köztársaság, a Magyar Köztársaság és a Lengyel Köztársaság összhangban az Európai Hagyományos Fegyveres Erőkről szóló Szerződés betűivel és szellemével a Szerződés II. cikk 1. bekezdése (A) pontjában szereplő a „Részes Államok csoportja” kifejezést úgy értelmezi, mint ami kizárólag a Szerződés végrehajtására létrehozott két államcsoportot jelöl, tekintett nélkül arra, hogy az ott felsorolt államok jelenleg Részes Államai vagy a jövőben Részes Államai lesznek-e, avagy sem a II. cikk 1. bekezdésének (A) pontjában hivatkozott 1955. évi Varsói, 1948. évi Brüsszeli vagy 1949. évi Washingtoni Szerződésnek.

ÉRTELMEZŐ NYILATKOZAT

A Cseh és Szlovák Szövetségi Köztársaság, a Magyar Köztársaság és a Lengyel Köztársaság utalva az Európai Hagyományos Fegyveres Erőkről szóló Szerződésre, az 1990. november 3-án, Budapesten aláírt Maximális Nemzeti Szintekre Vonatkozó Megállapodásnak megfelelően kijelenti, hogy az Európai Hagyományos Fegyveres Erőkről szóló Szerződés kijelölt állandó raktárakra vonatkozó meghatározott rendelkezéseinek, amelyek alkalmazhatóak lehetnek Csehszlovákia, Magyarország és Lengyelország területére, további vizsgálat tárgyát kell képezniük, összhangban az Európai Hagyományos Fegyveres Erőkről szóló Szerződés megfelelő rendelkezéseivel.

NYILATKOZAT A NYITOTT ÉGBOLTRÓL

Elnök Úr!

Szeretnék egy rövid nyilatkozatot tenni, s hálás lennék, ha rögzítené a Jegyzőkönyvben. A Nyilatkozatot, érintett kollegáim egyetértésével, Kanada, Franciaország, Magyarország és az Egyesült Királyság Kormányának nevében teszem.

A Szerződés XIV. cikke, az ellenőrzésről szóló cikk, arra kötelezi a Részes Államokat, hogy az Európai Hagyományos Fegyveres Erőkről tovább folytatódó Tárgyalásokon rendelkezéseket tárgyaljanak meg a légi ellenőrzésről.

Kormányaink természetesen eleget tesznek ennek a kötelezettségnek.

Ugyanakkor Kormányaink úgy ítélik meg, hogy a Nyitott Égbolt tárgyalások, amelyek alkalmazási övezete kiterjed a Részes Államok teljes területére, és nemcsak területük azon részére, ami Európában van, most még nagyobb jelentőséggel bírnak, és ennek következtében még inkább elsőbbséget kell hogy élvezzenek.

Ennek megfelelően azt, hogy a Szerződésben a légi ellenőrzés témájában folytatandó munkára vonatkozó részekben nincs hivatkozás a Nyitott Égboltra, nem lehet úgy értelmezni, legalább is ami Kormányainkat illeti, hogy bármennyivel is csökkent volna annak jelentősége, hogy mielőbb létrejön a Nyitott Égbolt Szerződés: egy olyan cél, amelynek elérésére való törekvésünket a jövő heti párizsi Csúcstalálkozón valamennyien meg fogjuk erősíteni.

Kormányainknak az a véleménye továbbá, hogy az Európai Hagyományos Fegyveres Erőkről folyó Tárgyalások keretében a légi ellenőrzés kidolgozásának szoros kapcsolatban kell állnia a Nyitott Égbolt tárgyalásokkal. Az ezekkel a tárgyalásokkal kapcsolatos gyakorlati intézkedéseket, beleértve helyüket, ezen cél figyelembevételével kell megvizsgálni, anélkül természetesen, hogy az előre meghatározná a Nyitott Égbolt Szerződés aláírásának helyét.

Köszönöm, Elnök Úr.

**AZ EURÓPAI HAGYOMÁNYOS FEGYVERES
ERŐKRŐL SZÓLÓ SZERZŐDÉS RÉSZES
ÁLLAMAINAK SZEMÉLYI ÁLLOMÁNYRA
VONATKOZÓ NYILATKOZATA**

Az 1990. november 19-i, az Európai Hagyományos Fegyveres Erőkről szóló Szerződés aláírásával kapcsolatban, és tekintettel a Szerződés XVIII. cikkében hivatkozott tovább folytatódó tárgyalásokra, a Szerződés Részes Államai kinyilvánítják, hogy a tárgyalások időszakában nem növelik a Mandátum szerinti hagyományos fegyveres erők személyi állományának teljes rendszeresített békelétszámát az alkalmazási területen.

**AZ EURÓPAI HAGYOMÁNYOS FEGYVERES
ERŐKRŐL SZÓLÓ SZERZŐDÉS RÉSZES
ÁLLAMAINAK A SZÁRAZFÖLDI TELEPÍTÉSŰ
HADITENGERÉSZETI LÉGIERŐRE VONATKOZÓ
NYILATKOZATA**

Az Európai Hagyományos Fegyveres Erőkről szóló Szerződés végrehajtásának elősegítésére a Szerződés Részes Államai az alábbi, a Szerződés keretein kívüli politikai kötelezettséget vállalják:

1. A Szerződés alkalmazási területén belül egyetlen Részes Állam sem fog 400 darabnál több állandó szárazföldi telepítésű haditengerészeti repülőgéppel rendelkezni. Ez

úgy értendő, hogy a kötelezettség olyan repülőgépekre vonatkozik, amelyeket felszíni vagy légi célok leküzdésére fegyvereztek és szereltek fel, és kizárja azokat a típusokat, amelyeket haditengerészeti járőr repülőgépnek terveztek.

2. Ezen állandó szárazföldi telepítésű haditengerészeti repülőgépek összmenyisége az Államok Szerződésben meghatározott egyik csoportja esetében sem fogja meghaladni a 430 darabot.

3. Egyetlen Állam sem fog az alkalmazási területen belül haditengerészeti erőinél állandó szárazföldi telepítésű támadó helikopterrel rendelkezni.

4. Az e Nyilatkozatban foglalt korlátozások az Európai Hagyományos Fegyveres Erőkről szóló Szerződés hatálybalépését követő 40. hónaptól kezdődően alkalmazandók.

5. Ez a Nyilatkozat az Európai Hagyományos Fegyveres Erőkről szóló Szerződés hatálybalépésével válik hatályossá.

* * *

**Az 1990. november 19-i, az Európai Hagyományos
Fegyveres Erőkről szóló Szerződés Részes Államai által
elfogadott Záródokumentum „A” Melléklete**

Az 1990. november 19-i, az Európai Hagyományos Fegyveres Erőkről szóló Szerződés (a továbbiakban: Szerződés) harminc Részes Állama, megállapodott a következőkben:

I.

1. Minden egyes Részes Állam, figyelembe véve az ebben a Dokumentumban meghatározott pontosításokat a Szerződés V. cikk 1. bekezdésének (A) pontjában meghatározott területet illetően, és figyelembe véve az ebben a Dokumentumban a rugalmassággal kapcsolatosan kialakított egyetértést, 1999. május 31-ig teljes egészében végrehajtja a Szerződésben — beleértve annak V. cikkében — meghatározott szám szerinti csökkentéseket.

2. Ennek a fejezetnek az 1. bekezdését úgy kell értelmezni, hogy egyetlen — a Szerződésben, beleértve annak V. cikkében, meghatározott szám szerinti korlátozásokat 1996. január 1-jéig végrehajtó — Részes Állam sem jogosult a Szerződésben meghatározott bármely szám szerinti korlátozás túllépésére.

3. Az Egyesített Konzultatív Csoport 1995. november 17-i határozata szerint a Részes Államok a lehető legnagyobb mértékben együttműködnek annak érdekében, hogy biztosítsák e Dokumentum rendelkezéseinek teljes végrehajtását.

II.

1. A Szerződés V. cikk 1. bekezdésének (A) pontjában meghatározott területen belül, ahogy azt az aláírásakor a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége elfogadta, az Orosz Föderáció csökkenteni fogja harckocsijai, páncélozott harcjárművei és tűzérési eszközei számát úgy, hogy legkésőbb 1999. május 31-re és azt követően azok össz-mennyisége ne haladja meg:

(A) az 1800 harckocsit,

(B) a 3700 páncélozott harcjárművet, melyből: Asztrahán megyében nem lehet több 552-nél; Volgográd megyében nem lehet több 552-nél; Rosztov megye e Dokumentum III. cikk 1. bekezdésében meghatározott keleti részében nem lehet több 310-nél; Pszkov megyében nem lehet több 600-nál, és

(C) a 2400 tűzérési eszközt.

2. Odessza megyében Ukrajna úgy fogja csökkenteni harckocsijainak, páncélozott harcjárműveinek és tűzérési eszközeinek a számát, hogy ennek a Dokumentumnak az ideiglenes alkalmazása során és azt követően azok össz-mennyisége ne haladja meg:

(A) a 400 harckocsit,

(B) a 400 páncélozott harcjárművet, és

(C) a 350 tűzérési eszközt.

3. Ennek a Dokumentumnak az ideiglenes alkalmazása során és 1999. május 31-ig az Orosz Föderáció a Szerződés V. cikk 1. bekezdésének (A) pontjában meghatározott területen belül, ahogy azt a Szerződés aláírásakor a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége elfogadta, csökkenteni fogja harckocsijai, páncélozott harcjárművei és tűzérési eszközei számát úgy, hogy annak össz-mennyisége ne haladja meg:

(A) az 1897 harckocsit,

(B) a 4397 páncélozott harcjárművet, és

(C) a 2422 tűzérési eszközt.

III.

1. Ebből a Dokumentumból és a Szerződésből kifolyólag az Orosz Föderáció 1996. január 1-jei helyzetnek megfelelő alábbi területét nem a Szerződés V. cikk 1. bekezdésének (A) pontjában meghatározott területen belülinek, hanem a Szerződés IV. cikk 2. bekezdésében meghatározott területhez tartozónak kell tekinteni: Pszkov megye, Volgográd megye, Asztrahán megye, Rosztov megyének Kucsevszkájától Volgodonszkiig és a volgográdi megyehatárig terjedő vonaltól keletre fekvő része, beleértve Volgodonszki és Kucsevszkáját és a Kucsevszkájához vezető szűk folyosót a Krasznodári területen.

2. Ebből a Dokumentumból és a Szerződésből kifolyólag Ukrajna 1996. január 1-jei helyzetnek megfelelő Odessza-megyei területét nem a Szerződés V. cikk 1. be-

kezdésének (A) pontjában meghatározott területen belülinek, hanem a Szerződés IV. cikk 3. bekezdésében meghatározott területhez tartozónak kell tekinteni.

IV.

1. A Részes Államok az 1999. május 31-ig terjedő időszakban megvizsgálják a Szerződés kijelölt állandó raktárakkal kapcsolatos intézkedéseit annak érdekében, hogy lehetővé tegyék valamennyi kijelölt állandó raktárban elhelyezett harckocsi, páncélozott harcjármű és tűzérési eszköz, beleértve a regionális számszerű korlátozások tárgyát képezőket is, aktív egységekben történő elhelyezését.

2. Az Orosz Föderációnak joga van a lehető legnagyobb mértékben kihasználni területén és területén kívül a Szerződés harckocsik, páncélozott harcjárművek és tűzérési eszközök ideiglenes telepítésével kapcsolatos rendelkezéseit. Az ilyen ideiglenes telepítés más államok területén kölcsönös megegyezés alapján és az érintett Részes Államok szuverenitásának teljes tiszteletben tartásával valósítható meg.

3. Az Orosz Föderációnak joga van a lehető legnagyobb mértékben kihasználni az 1992. május 15-én, Taszkentben megkötött Megállapodás az Európai Hagyományos Fegyveres Erőkről szóló Szerződés Végrehajtásának Elveiről és Eljárásairól által a harckocsik, páncélozott harcjárművek és tűzérési eszközök vonatkozásában meghatározott jelenlegi kvóták újraelosztását az érvényben levő megállapodásoknak megfelelően. Az ilyen újraelosztást kölcsönös megállapodás alapján, az érintett Részes Államok szuverenitásának teljes tiszteletben tartásával hajtják végre.

4. Az Orosz Föderáció a Szerződésben és e Dokumentum II. cikk 1. bekezdésében meghatározott szám szerinti csökkentési kötelezettsége vonatkozik minden olyan páncélozott harcjárműre, amelyet az 1996. január 1-jei információcserében mint „kivonandó”-t sorolt fel, de 1999. május 31-ig nem került kivonásra.

V.

1. A Jegyzőkönyv a Bejelentésről és az Információcseréről VII. fejezet 1. bekezdésének (C) pontja szerint szolgáltatott éves információcserén túl, az Orosz Föderáció a Szerződés V. cikk 1. bekezdésének (A) pontjában meghatározott területről, ahogy azt a Szerződés aláírásakor a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége elfogadta, az éves információcserében jelentett adatokkal megegyező tartalmú információt szolgáltat a Dokumentum ideiglenes alkalmazásának ideje alatt és az éves után minden hatodik

hónapban. Kucsevszkája esetében az Orosz Föderáció az éves információcsere után minden harmadik hónapban szolgáltat ilyen kiegészítő információt.

2. E Dokumentum ideiglenes alkalmazása során Ukrajna F—21-es bejelentést szolgáltat az Odessza megyében levő eszközeiről, a szervezetszerű eszközök eddigi tíz helyett öt százalékos vagy annál nagyobb változásairól.

3. Az e fejezet 5. és 6. bekezdésében foglaltak szerint az Orosz Föderáció e Dokumentum ideiglenes alkalmazása során minden évben a Jegyzőkönyv az Ellenőrzésről II. fejezet 10. bekezdésének (D) pontja szerint megállapított passzív bejelentett helyellenőrzési kvótáján túl nem több, mint 10 kiegészítő, a Jegyzőkönyv az Ellenőrzésről szerint végrehajtott bejelentett helyellenőrzést fogad el azokban az ellenőrzési objektumokban, amelyek:

(A) Pszkov megyében, Volgográd megyében, Asztrahán megyében, Rosztov megyének Kucsevszkájától Volgondszkig és a volgográdi megyehatárig húzódó vonaltól keletre fekvő részén, Kucsevszkáját és Volgondszkot, valamint a Krasznodári területen levő Kucsevszkájáig vezető szűk folyosót is beleértve, helyezkednek el,

(B) olyan Szerződés által korlátozott hagyományos fegyverzetet és harci technikát tartalmaznak, melyet az Orosz Föderáció az 1996. január 1-jei adatszolgáltatásában „kivonandóként” határozott meg, addig az időpontig, ameddig egy bejelentett hely ellenőrzés meg nem erősíti, hogy az ilyen eszközök kivonásra kerültek.

4. Az e fejezet 5. és 6. bekezdésében foglaltak szerint, Ukrajna e Dokumentum ideiglenes alkalmazása során minden évben a Jegyzőkönyv az Ellenőrzésről II. fejezet 10. bekezdésének (D) pontjában megállapított passzív bejelentett hely ellenőrzési kvótáján túl legfeljebb egy kiegészítő, a Jegyzőkönyv az Ellenőrzésről szerint végrehajtott bejelentett hely ellenőrzést fogad el az Odessza megyében levő ellenőrzési objektumokban.

5. Az e fejezet 3. és 4. bekezdése szerinti ellenőrzési objektumokban végrehajtott kiegészítő bejelentett hely ellenőrzések száma nem haladhatja meg a Jegyzőkönyv az Ellenőrzésről II. fejezet 10. bekezdésének (D) pontjában megállapított passzív bejelentett hely ellenőrzés kvóta szerint azokon az ellenőrzési objektumokon ugyanazon év során végrehajtott ellenőrzések számát.

6. Az e fejezet 3. és 4. bekezdése szerint végrehajtott valamennyi kiegészítő bejelentett hely ellenőrzés:

(A) az ellenőrző Részes Állam költségére kerül végrehajtásra, az érvényes kereskedelmi árfolyamoknak megfelelően,

(B) az ellenőrző Részes Állam tetszése szerint végrehajtható egymást követő, vagy külön ellenőrzésként.

VI.

1. Ez a Dokumentum valamennyi Részes Állam megerősítő okiratának letéteményesnél történő letétbe helyezésével lép hatályba. Ennek a Dokumentumnak a II. fejezet 2. és 3. bekezdése, illetve IV. és V. fejezete 1996. május 31-től 1996. december 15-ig ideiglenesen alkalmazásra kerül. Amennyiben ez a Dokumentum 1996. december 15-ig nem lép hatályba, akkor a Részes Államoknak felül kell azt vizsgálniuk.

2. Ez a Dokumentum a Szerződés valamennyi hivatalos nyelvén a Holland Királyság Kormányánál, mint a Szerződés kijelölt Letéteményesénél kerül elhelyezésre. A Holland Királyság Kormánya a Dokumentumot eljuttatja valamennyi Részes Államhoz.

* * *

Az 1990. november 19-i, az Európai Hagyományos Fegyveres Erőkről szóló Szerződés Részes Államai által elfogadott Dokumentum ideiglenes alkalmazásának kiterjesztése

Az Európai Hagyományos Fegyveres Erőkről szóló Szerződés Részes Államainak képviselői az Egyesített Konzultatív Csoport 1996. december 1-jei ülésén elfogadták a következőket:

(1) Az Európai Hagyományos Fegyveres Erőkről szóló Szerződés és a Létszámról folytatott Tárgyalások Záróokmánya végrehajtása első felülvizsgálati konferenciáján az „1990. november 19-i, Európai Hagyományos Fegyveres Erőkről szóló Szerződés Részes Államai által elfogadott dokumentum” (a továbbiakban: Dokumentum) II. fejezetének 2. és 3. bekezdésében, illetve IV. és V. fejezetében meghatározottak ideiglenes alkalmazása ezennel 1997. május 15-ig meghosszabbításra került. A Dokumentum valamennyi Részes Állam megerősítő okiratának a letéteményesnél történő letétbe helyezésével lép hatályba. Amennyiben a Dokumentum 1997. május 15-ig nem lép hatályba, akkor a Részes Államoknak felül kell azt vizsgálniuk.

(2) Jelen dokumentumot az Egyesített Konzultatív Csoport napi jegyzőkönyvéhez csatolják.”

3. § A törvény a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, a Szerződés rendelkezéseit azonban 1992. június 17-től, a Záródokumentum „A” Melléklete rendelkezéseit pedig 1997. május 15-től kell alkalmazni.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1999. évi VII. törvény

**a Magyar Köztársaság és a Dél-afrikai Köztársaság
között a kettős adóztatás elkerüléséről a jövedelemadók
területén Budapesten, 1994. március 4-én aláírt
Egyezmény kihirdetéséről***

1. § Az Országgyűlés a Magyar Köztársaság és a Dél-afrikai Köztársaság között a kettős adóztatás elkerüléséről a jövedelemadók területén Budapesten, 1994. március 4-én aláírt Egyezményt e törvénnyel kihirdeti. (Az Egyezmény megerősítéséről szóló jegyzékváltás 1996. március 6-án megtörtént, és az Egyezmény 1996. május 5-én hatályba lépett.)

2. § Az Egyezmény hivatalos magyar nyelvű szövege a következő:

„Egyezmény

**a Magyar Köztársaság és a Dél-afrikai Köztársaság
között a kettős adóztatás elkerüléséről a jövedelemadók
területén**

A Magyar Köztársaság Kormánya és a Dél-afrikai Köztársaság Kormánya,

attól az óhajtól vezetve, hogy Egyezményt kössenek a kettős adóztatás elkerülésére a jövedelemadók területén, és hogy gazdasági kapcsolataikat továbbfejlesszék és megkönnyítsék,

megállapodtak a következőkben:

1. Cikk

Személyi hatály

Az Egyezmény azokra a személyekre terjed ki, akik az egyik Szerződő Államban vagy mindkét Szerződő Államban illetőséggel bírnak.

2. Cikk

Az Egyezmény alá eső adók

1. Az Egyezmény, a beszédés módjára való tekintet nélkül, azokra az adókra terjed ki, amelyeket a jövedelem után az egyik Szerződő Állam vagy annak politikai egységei vagy helyi hatóságai részére beszednek.

2. Jövedelemadóknak tekintendők mindazok az adók, amelyeket a teljes jövedelem, vagy a jövedelem részei után beszednek, ideértve az ingó vagy ingatlan vagyon elidegenítéséből származó nyereség utáni adókat és a vállalkozások által fizetett bérek vagy fizetések teljes összege utáni adókat.

3. Azok a jelenleg létező adók, amelyekre az Egyezmény kiterjed, különösen a következők:

a) Magyarországon:

- (i) a magánszemélyek jövedelemadója,
- (ii) a társasági adó

(a továbbiakban: magyar adó);

b) Dél-Afrikában:

- (i) a jövedelemadó (rendes adó),
- (ii) az illetőséggel nem bíró részvényesek adója (non-resident shareholders tax)

(a továbbiakban: dél-afrikai adó)

4. Az Egyezmény alkalmazandó azokra az azonos vagy lényegében hasonló jellegű adókra is, amelyeket az Egyezmény aláírása után a jelenleg létező adók mellett vagy azok helyett bevezetnek. A Szerződő Államok illetékes hatóságai értesíteni fogják egymást a vonatkozó adójogszabályaikban végrehajtott bármely lényeges változásról.

3. Cikk

Általános meghatározások

1. Az Egyezmény szempontjából, ha a szövegösszefüggés mást nem kíván:

a) a „Magyarország” kifejezés a Magyar Köztársaságot jelenti, és földrajzi értelemben használva a Magyar Köztársaság területét jelenti;

b) a „Dél-Afrika” kifejezés a Dél-afrikai Köztársaságot jelenti, és földrajzi értelemben használva, magában foglalja annak parti tengerét, továbbá a parti tengeren túl fekvő bármely területet, amely a nemzetközi jog és Dél-Afrika jogszabályai alapján olyan területnek minősült vagy ezután minősülhet, amely felett Dél-Afrika szuverén jogokat vagy joghatóságot gyakorolhat;

c) „az egyik Szerződő Állam” és „a másik Szerződő Állam” kifejezések a Magyarországot vagy Dél-Afrikát jelentik, ahogyan a szövegösszefüggés kívánja;

d) a „személy” kifejezés magában foglalja a természetes személyt, a társaságot és minden más személyi egyesületet, amely adózási szempontból jogalanynak tekintendő;

e) a „társaság” kifejezés jelenti a jogi személyeket vagy azokat a jogalanyokat, amelyek adózási szempontból jogi személyeknek tekintendők;

f) „az egyik Szerződő Állam vállalkozása” és „a másik Szerződő Állam vállalkozása” kifejezések az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy, illetőleg a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy által folytatott vállalkozást jelent;

g) az „állampolgárok” kifejezés jelenti:

- (i) mindazokat a természetes személyeket, akik az egyik Szerződő Állam állampolgárságával rendelkeznek,
- (ii) mindazokat a jogi személyeket, egyesületeket és társulásokat, amelyeknek az a jogi helyzete az egyik Szerződő Állam érvényben lévő jogszabályaiból származik;

* A törvényt az Országgyűlés az 1999. március 2-i ülésnapján fogadta el.

h) a „nemzetközi forgalom” kifejezés jelent minden olyan szállítást, amelyet egy olyan vállalkozás által üzemeltetett hajó, légitársaság vagy közúti jármű bonyolít le, amelynél a tényleges üzletvezetés helye az egyik Szerződő Államban van, kivéve, ha a hajót, légi járművet vagy közúti járművet kizárólag a másik Szerződő Államban levő helyek között üzemeltetik; és

i) az „illetékes hatóság” kifejezés

(i) Magyarország esetében a pénzügyminisztert vagy meghatalmazott képviselőjét, és

(ii) Dél-Afrika esetében az állami bevételek biztosát (Commissioner for Inland Revenue) vagy meghatalmazott képviselőjét

jelenti.

2. Az Egyezménynek az egyik Szerződő Állam által történő alkalmazásánál, ha a szövegösszefüggés mást nem kíván, bármely, másként meg nem határozott kifejezésnek olyan értelme van, mint amilyent arra nézve ennek az Államnak azokra az adókra vonatkozó jogszabályai megállapítanak, amelyekre az Egyezmény alkalmazást nyer.

4. Cikk

Lakóhely az adó szempontjából

1. Az Egyezmény szempontjából

a) a „Magyarországon illetőséggel bíró személy” kifejezés olyan személyt jelent, aki ennek az Államnak jogszabályai szerint ott lakóhelye, állandó tartózkodási helye, az üzletvezetés helye vagy más hasonló ismerv alapján adóköteles. Ez a kifejezés nem vonatkozik olyan személyre, aki ebben az Államban csak az ebben az Államban levő forrásokból származó jövedelem alapján adóköteles;

b) a „Dél-Afrikában illetőséggel bíró személy” kifejezés olyan természetes személyt jelent, akinek szokásos tartózkodási helye Dél-Afrikában van, valamint olyan jogi személyt, amelyet Dél-Afrikában jegyeztek be, ott vezetnek vagy ellenőriznek.

2. Amennyiben egy természetes személy az 1. bekezdés rendelkezései szerint mindkét Szerződő Államban illetőséggel bír, helyzetét az alábbiak szerint kell meghatározni:

a) ez a személy abban az Államban tekintendő illetőséggel bírónak, amelyben állandó lakóhellyel rendelkezik; ha mindkét Államban rendelkezik állandó lakóhellyel, úgy abban az Államban tekintendő illetőséggel bírónak, amelyben létérdekeinek központja van;

b) amennyiben nem határozható meg, hogy a személy létérdekeinek központja melyik Államban van, vagy ha egyik Államban sem rendelkezik állandó lakóhellyel, úgy abban az Államban tekintendő illetőséggel bírónak, amelyben szokásos tartózkodási helye van;

c) amennyiben a személynek mindkét Államban van, vagy egyikben sincs szokásos tartózkodási helye, úgy abban

az Államban tekintendő illetőséggel bírónak, amelynek állampolgára;

d) ha a személy mindkét Államnak, vagy egyiknek sem állampolgára, úgy a Szerződő Államok illetékes hatóságai kölcsönös egyetértéssel rendezik a kérdést.

3. Amennyiben az 1. bekezdés rendelkezései szerint valamely nem természetes személy mindkét Szerződő Államban illetőséggel bír, úgy abban az Államban tekintendő illetőséggel bírónak, amelyben tényleges üzletvezetésének helye van.

5. Cikk

Telephely

1. Az Egyezmény szempontjából a „telephely” kifejezés állandó üzleti helyet jelent, amellyel a vállalkozás üzleti tevékenységét egészben vagy részben kifejezi.

2. A „telephely” kifejezés magában foglalja különösen:

a) az üzletvezetés helyét,

b) a fiókot,

c) az irodát,

d) a gyártelepet,

e) a műhelyt, és

f) a bányát, az olaj- és földgázkutató, a kőfejtőt vagy a természeti kincsek kiaknázására szolgáló bármely más telepet.

3. Az építési terület, a szerelési vagy berendezési munkálatok csak akkor képeznek telephelyet, ha időtartamuk 12 hónapot meghalad.

4. Tekintet nélkül e Cikk előző rendelkezéseire, nem tekintendők „telephelynek”:

a) azok a berendezések, amelyeket kizárólag a vállalkozás javainak vagy áruinak raktározására, kiállítására vagy leszállítására használnak;

b) a vállalkozás javainak vagy áruinak olyan készletei, amelyeket kizárólag raktározás, kiállítás vagy leszállítás céljából tartanak;

c) a vállalkozás javainak vagy áruinak olyan készletei, amelyeket kizárólag abból a célból tartanak, hogy azokat egy másik vállalkozás feldolgozza;

d) az olyan állandó üzleti hely, amelyet kizárólag abból a célból tartanak fenn, hogy a vállalkozás részére javakat vagy árukat vásároljanak, vagy információkat szerezzenek;

e) az olyan állandó üzleti hely, amelyet kizárólag abból a célból tartanak fenn, hogy a vállalkozás részére bármely más, előkészítő vagy kiegészítő jellegű tevékenységet folytassanak;

f) az olyan építési terület, vagy az egyik Szerződő Állam vállalkozása által végzett olyan szerelési vagy berendezési munkálatok, amelyek anyagoknak, gépeknek vagy berendezéseknek ebből az Államból a másik Szerződő Államba történő szállításával kapcsolatosak;

g) a vállalkozáshoz tartozó és időszaki vásáron vagy kiállításon bemutatott áruknak vagy javaknak az említett vásár vagy kiállítás bezárása után történő eladása; és

h) az olyan állandó üzleti hely, amelyet kizárólag az a)–g) pontokban említett tevékenységek valamely kombinációjára tartanak fenn, feltéve, hogy az üzleti helynek ebből a kombinációból származó teljes tevékenysége előkészítő vagy kisegítő jellegű.

5. Tekintet nélkül az 1. és 2. bekezdések rendelkezéseire, ha egy személy — kivéve a független képviselőt, akire a 6. bekezdés nyer alkalmazást — egy vállalkozás érdekében tevékenykedik és az egyik Szerződő Államban meghatalmazása van, amellyel rendszeresen él, arra, hogy a vállalkozás nevében szerződéseket kössön, úgy ez a vállalkozás telephellyel bírónak tekintendő ebben az Államban minden olyan tevékenység tekintetében, amelyet ez a személy a vállalkozás részére kifejt, kivéve, ha az ilyen személy tevékenysége a 4. bekezdésben említett tevékenységekre korlátozódik, amelyek, ha azokat egy állandó üzleti helyen keresztül fejtenék ki, az említett bekezdés rendelkezései értelmében nem tennék ezt az állandó üzleti helyet telephellyé.

6. A vállalkozást nem lehet úgy tekinteni, mintha annak telephelye lenne a másik Szerződő Államban csupán azért, mert tevékenységét ebben a másik Államban alkusz, bizományos vagy más független képviselő útján fejt ki, ha ezek a személyek rendes üzleti tevékenységük keretében járnak el.

7. Az a tény, hogy az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró társaság egy olyan társaságot ural, vagy azt egy olyan társaság uralja, amely a másik Szerződő Államban illetőséggel bír, vagy ott (akár telephely útján, akár más módon) fejt ki tevékenységét, önmagában még nem teszi egyik társaságot sem a másik telephelyévé.

8. Az egyik Szerződő Állam vállalkozása, tekintet nélkül arra, hogy rendelkezik-e állandó üzleti hellyel a másik Szerződő Államban, ebben a másik Szerződő Államban telephellyel bírónak tekintendő, ha olyan építési, szerelési vagy berendezési munkálatokkal kapcsolatosan folytat felügyeleti tevékenységet, amelyek kivitelezése a másik Szerződő Államban 12 hónapot meghaladó időtartamig tart.

6. Cikk

Ingatlan vagyomból származó jövedelem

1. Az olyan jövedelem, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy a másik Szerződő Államban fekvő ingatlan vagyomból (beleértve a mező- vagy erdőgazdasági üzemek jövedelmét) élvez, ebben a másik Államban adózatható.

2. Az „ingatlan vagyom” kifejezésnek olyan jelentése van, mint amit annak a Szerződő Államnak a jogszabályai hatá-

roznak meg, amelyekben a szóban forgó vagyom fekszik. Ez a kifejezés mindenképpen magában foglalja az ingatlan vagyom tartozékait, a mező- és erdőgazdasági üzemek élő és holt felszerelését, azokat a jogokat, amelyekre az ingatlan vagyomra vonatkozó magánjogi rendelkezések nyerne alkalmazást, az ingatlan vagyom hasznélvezeti jogát és az ásványlelőhelyek, források és más természeti kincsek kitermeléséért vagy a kitermelés jogáért járó változó vagy állandó térítésekre vonatkozó jogokat; tengeri hajók, belvízi hajók és légi járművek nem tekintendők ingatlan vagyomnak.

3. Az 1. bekezdés rendelkezései alkalmazandók az ingatlan vagyom közvetlen használatából, bérbeadásából vagy használatának bármilyen más formájából származó jövedelemre.

4. Az 1. és 3. bekezdések rendelkezései a vállalkozás ingatlan vagyomból és a szabad foglalkozás gyakorlására szolgáló ingatlan vagyomból származó jövedelemre is alkalmazandók.

7. Cikk

Vállalkozási nyereség

1. Az egyik Szerződő Állam vállalkozásának nyeresége csak ebben az Államban adózatható, kivéve, ha a vállalkozás tevékenységét a másik Szerződő Államban egy ott levő telephely útján fejt ki. Amennyiben a vállalkozás ily módon fejt ki tevékenységét, a vállalkozás nyeresége a másik Államban adózatható, azonban csak olyan mértékben, amilyen mértékben az ennek a telephelynek tudható be.

2. A 3. bekezdés rendelkezéseinek fenntartásával, ha az egyik Szerződő Állam vállalkozása tevékenységét a másik Szerződő Államban egy ott levő telephely útján fejt ki, ennek a telephelynek mindegyik Szerződő Államban azokat a nyereségeket kell betudni, amelyeket akkor érhetne el, ha azonos vagy hasonló tevékenységet azonos vagy hasonló feltételek mellett mint önálló vállalkozás fejtene ki, és azzal a vállalkozással lebonyolított forgalmában, amelynek telephelye, teljesen független lenne.

3. A telephely nyereségének megállapításánál levonhatók a vállalkozásnak azok a költségei, amelyek a telephely működésével kapcsolatban merültek fel (beleértve az üzletvezetési és általános ügyviteli költségeket), tekintet nélkül arra, hogy abban az Államban merültek-e fel, ahol a telephely van, vagy máshol.

4. Amennyiben az egyik Szerződő Államban a telephelynek betudható nyereséget a vállalkozás egész nyereségének a különböző részek közötti arányos megosztása alapján szokták megállapítani, úgy a 2. bekezdés nem zárja ki, hogy ez a Szerződő Állam a megadózatható nyereséget a szokásos arányos megosztás alapján állapítsa meg. Az alkalmazott arányos megosztási módszernek azonban

olyannak kell lennie, hogy az eredmény összhangban legyen az e Cikkben foglalt elvekkel.

5. A telephelynek nem tudható be nyereség javaknak vagy áruknak ezen a telephely által a vállalkozás részére történő pusztá megvásárlása miatt, illetve áruk vagy javak, gépek vagy berendezések leszállítása miatt, tekintet nélkül arra, hogy a szállítást a vállalkozás vagy harmadik személy végezte.

6. Az előző bekezdések céljaira, a telephelynek betudandó nyereséget évről évre azonos módon kell megállapítani, hacsak alapos és elégséges ok nincs az ellenkezőjére.

7. Amennyiben a nyereség olyan jövedelemtételt tartalmaz, amelyekkel az Egyezmény más Cikkei külön foglalkoznak, azon Cikk rendelkezéseit e Cikk rendelkezései nem érintik.

8. Cikk

Nemzetközi szállítás

1. Az a nyereség, amely hajóknak, légi járműveknek vagy közúti járműveknek a nemzetközi forgalomban való üzemeltetéséből, bérletéből, valamint azzal összefüggésben tartályok és kapcsolódó berendezések bérletéből származik, csak abban a Szerződő Államban adózatható, ahol a vállalkozás tényleges üzletvezetésének helye van.

2. Ha egy hajózási vállalkozás tényleges üzletvezetésének helye egy tengeri vagy belvízi hajó fedélzetén van, úgy e hely abban a Szerződő Államban levőnek tekintendő, amelyikben a tengeri vagy belvízi hajó hazai kikötője fekszik vagy, hazai kikötő hiányában, abban a Szerződő Államban, amelyben a tengeri vagy belvízi hajó üzemben tartója illetőséggel bír.

3. Az 1. bekezdés rendelkezései alkalmazandók azokra a nyereségekre is, amelyek valamely poolban, közös üzemeltetésben vagy nemzetközi üzemeltetésű szervezetben való részvételből származnak.

9. Cikk

Kapcsolt vállalkozások

1. Amennyiben

a) az egyik Szerződő Állam vállalkozása közvetlenül vagy közvetve a másik Szerződő Állam vállalkozásának üzletvezetésében, ellenőrzésében vagy tőkéjében részesedik, vagy

b) ugyanazok a személyek közvetlenül vagy közvetve az egyik Szerződő Állam vállalkozásának és a másik Szerződő Állam vállalkozásának üzletvezetésében, ellenőrzésében vagy tőkéjében részesednek,

és bármelyik esetben a két vállalkozás egymás között kereskedelmi vagy pénzügyi kapcsolataikra tekintettel olyan

feltételekben állapodik meg, vagy olyan feltételeket szab, amelyek eltérnek azoktól, amelyekben független vállalkozások egymással megállapodnának, úgy az a nyereség, amelyet a vállalkozások egyike e feltételek nélkül elért volna, e feltételek miatt azonban nem ért el, ennek a vállalkozásnak a nyereségéhez hozzászámítható, és megfelelően megadóztatható.

2. Amennyiben az egyik Szerződő Állam valamely vállalkozásának nyereségéhez hozzászámítja — és megfelelően megadóztatja — azt a nyereséget, amely után a másik Szerződő Állam vállalkozását ebben a másik Szerződő Államban megadóztatták, és az így hozzászámított nyereség olyan nyereség, amelyet az először említett Szerződő Állam vállalkozása elért volna, ha a két vállalkozás olyan feltételekben állapodott volna meg, mint amelyekben független vállalkozások egymással megállapodtak volna, úgy ennek a másik Szerződő Államnak megfelelően ki kell igazítania az ilyen nyereségre ott kivetett adó összegét. E kiigazítás megállapításánál figyelembe kell venni az Egyezmény egyéb rendelkezéseit, és a Szerződő Államok illetékes hatóságai, szükség esetén, tanácskozni fognak egymással.

10. Cikk

Osztalék

1. Az osztalék, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró társaság a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek fizet, ebben a másik Államban adózatható.

2. Mindazonáltal ez az osztalék abban a Szerződő Államban is, amelyben az osztalékot fizető társaság illetőséggel bír, ennek az Államnak a jogszabályai szerint megadóztatható, de ha a kedvezményezett az osztalék haszonhúzója, az így megállapított adó nem haladhatja meg:

a) az osztalék bruttó összegének 5 százalékát, ha a kedvezményezett olyan társaság, amelynek az osztalékot fizető társaság tőkéjének legalább 25 százaléka közvetlen tulajdonában van; és

b) az osztalék bruttó összegének 15 százalékát minden egyéb esetben.

Ez a bekezdés nem érinti a társaság adóztatását azon nyereség után, amelyből az osztalékot fizetik.

3. Az e Cikkben használt „osztalék” kifejezés részvényekből, „élvezeti” részvényekből vagy „élvezeti” jogokból, bányarészvényekből, alapítói részvényekből vagy más, nyereségrészesedést biztosító jogokból — kivéve a követeléseket — származó jövedelmet, valamint egyéb társasági jogokból származó olyan jövedelmet jelent, amely annak a Szerződő Államnak a joga szerint, amelyben a nyereséget felosztó társaság illetőséggel bír, a részvényekből származó jövedelemmel azonos adóztatási elbírálás alá esik.

4. Az 1. és 2. bekezdés rendelkezései nem alkalmazandók, ha az osztalék egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró kedvezményezettje a másik Szerződő Államban, amelyben az osztalékot fizető társaság illetőséggel bír, egy ott levő telephely révén tevékenységet fejt ki, vagy egy ott levő állandó bázis segítségével szabad foglalkozást űz, és az érdekeltség, amely után az osztalékot fizetik, ténylegesen ehhez a telephelyhez vagy állandó bázishoz kapcsolódik. Ebben az esetben a 7. Cikk vagy a 14. Cikk rendelkezései nyerne, az esettől függően, alkalmazást.

5. Ha az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró társaság nyereséget vagy jövedelmet élvez a másik Szerződő Államból, úgy ez a másik Állam nem adóztathatja meg a társaság által fizetett osztalékot, kivéve, ha az osztalékot ebben a másik Államban illetőséggel bíró személynek fizetik, vagy ha az érdekeltség, amely után az osztalékot fizetik, ténylegesen ebben a másik Államban levő telephelyhez vagy állandó bázishoz tartozik, sem pedig a társaság fel nem osztott nyereségét nem vetheti a társaság fel nem osztott nyeresége után kivetett adó alá, még akkor sem, ha a kifizetett osztalék vagy a fel nem osztott nyereség egészben vagy részben ebben a másik Államban elért nyereségből vagy jövedelemből áll.

11. Cikk

Kamat

1. A kamat, amely az egyik Szerződő Államból származik, és amelyet a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek fizetnek, csak ebben a másik Államban adóztatható, ha ez az illetőséggel bíró személy a kamat hasznhúzója.

2. Az e Cikkben használt „kamat” kifejezés mindenfajta követelésből származó jövedelmet jelent, akár biztosítva van jelzáloggal, akár nem, és akár jogot ad az adós nyereségében való részesedésre, akár nem, különösen pedig állampapírokból és kötvényekből vagy adósságlevelekből származó jövedelmet jelent, beleértve az ilyen állampapírokhoz, kötvényekhez vagy adósságlevelekkel kapcsolódó prémiumot és jutalmat.

3. Az 1. és 2. bekezdések rendelkezései nem alkalmazandók, ha a kamat egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró kedvezményezettje a másik Szerződő Államban, amelyből a kamat származik, egy ott levő telephely útján tevékenységet fejt ki, vagy egy ott levő állandó bázis segítségével szabad foglalkozást űz, és a követelés, amely után a kamatot fizetik, ténylegesen ehhez a telephelyhez vagy állandó bázishoz tartozik. Ebben az esetben a 7. Cikk vagy a 14. Cikk rendelkezései nyerne, az esettől függően, alkalmazást.

4. Ha a kamatot fizető személy és a kamat kedvezményezettje vagy mindkettő és egy másik személy között különleges kapcsolatok állnak fenn, és emiatt a kamat összege azon követeléshez mérten, amely után fizetik, meghaladja

azt az összeget, amelyben a kamatot fizető és a kamat kedvezményezettje ilyen kapcsolatok nélkül megállapodtak volna, úgy e Cikk rendelkezéseit csak az utóbb említett összegre kell alkalmazni. Ebben az esetben a többletösszeg mindegyik Szerződő Állam jogszabályai szerint és az Egyezmény más rendelkezéseinek figyelembevételével adóztatható.

12. Cikk

Jogdíj

1. A jogdíj, amely az egyik Szerződő Államból származik és amelyet a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek fizetnek, csak ebben a másik Államban adóztatható, ha ez az illetőséggel bíró személy a jogdíj hasznhúzója.

2. Az e Cikkben használt „jogdíj” kifejezés azt a bármilyen jellegű térítést jelenti, amelyet irodalmi, művészeti vagy tudományos művek (beleértve a mozgóképfilmeket és a rádió- vagy televíziós közvetítésre szolgáló filmeket vagy kép- vagy hangszalagokat) szerzői jogának használatáért vagy használati jogáért, szabadalmak, védjegyek, minták vagy modellek, tervek, titkos formulák vagy eljárások használatáért vagy használati jogáért, vagy ipari, kereskedelmi vagy tudományos felszerelések használatáért, vagy használati jogáért, vagy ipari, kereskedelmi, vagy tudományos tapasztalatok közléséért fizetnek.

3. Az 1. bekezdés rendelkezései nem alkalmazandók, ha a jogdíj egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró kedvezményezettje a másik Szerződő Államban, amelyből a jogdíj származik, egy ott levő telephely révén tevékenységet fejt ki, vagy egy ott levő állandó bázis segítségével szabad foglalkozást űz, és a jog vagy vagyoni érték, amely után a jogdíjat fizetik, ténylegesen ehhez a telephelyhez vagy állandó bázishoz kapcsolódik. Ebben az esetben a 7. Cikk vagy a 14. Cikk rendelkezései nyerne, az esettől függően, alkalmazást.

4. Ha a jogdíjat fizető személy és a kedvezményezett vagy mindkettő és egy másik személy között különleges kapcsolatok állnak fenn, és emiatt a jogdíj összege azon használatához, joghoz vagy információhoz mérten, amely után fizetik, meghaladja azt az összeget, amelyben a jogdíjat fizető és a kedvezményezett ilyen kapcsolatok nélkül megállapodott volna, úgy e Cikk rendelkezéseit csak az utóbb említett összegre kell alkalmazni. Ebben az esetben a többletösszeg mindegyik Szerződő Állam jogszabályai szerint és az Egyezmény más rendelkezéseinek figyelembevételével megadóztatható.

5. A jogdíj akkor tekintendő az egyik Szerződő Államból származónak, ha a jogdíjat fizető az ebben az Államban illetőséggel bíró személy. Ha azonban a jogdíjat fizető személynek, függetlenül attól, hogy bír-e illetőséggel az egyik Szerződő Államban vagy nem, az egyik Szerződő Államban telephelye vagy állandó bázisa van, amellyel kapcsolatban a

jogdíj fizetésére vonatkozó kötelezettség felmerült és ezt a jogdíjat ez a telephely vagy állandó bázis viseli, úgy az ilyen jogdíj abból a Szerződő Államból származónak tekintendő, amelyben a telephely vagy állandó bázis van.

13. Cikk

Elidegenítésből származó nyereség

1. Az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek a 6. Cikkben meghatározott és a másik Szerződő Államban fekvő ingatlan vagyon elidegenítéséből származó nyeresége ebben a másik Államban adózatható.

2. Az olyan ingó vagyon elidegenítéséből származó nyereség, amely az egyik Szerződő Állam vállalkozása másik Szerződő Államban levő telephelyének üzleti vagyona, vagy amely egy olyan állandó bázishoz tartozik, amellyel az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy szabad foglalkozás gyakorlása céljából a másik Szerződő Államban rendelkezik, beleértve az olyan nyereséget, amelyet egy ilyen telephelynek (egyedül vagy az egész vállalkozással együtt történő) elidegenítéséből vagy egy ilyen állandó bázisnak az elidegenítéséből érnek, ebben a másik Államban adózatható.

3. A nemzetközi forgalomban üzemeltetett hajók, légi járművek vagy közúti járművek, vagy az ilyen hajók, légi járművek vagy közúti járművek üzemeltetését szolgáló ingó vagyon elidegenítéséből származó nyereség csak abban a Szerződő Államban adózatható, ahol a vállalkozás tényleges üzletvezetésének helye van.

4. Az 1., 2. és 3. bekezdésekben nem említett vagyon elidegenítéséből származó nyereség csak abban a Szerződő Államban adózatható, amelyben az elidegenítő illetőséggel bír.

14. Cikk

Szabad foglalkozás

1. Az olyan jövedelem, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy szabad foglalkozásból vagy más önálló jellegű tevékenységből élvez, csak ebben az Államban adózatható, kivéve, ha a személy tevékenységének kifejtéséhez a másik Szerződő Államban rendszeresen állandó bázissal rendelkezik. Amennyiben a személy ilyen állandó bázissal rendelkezik, a jövedelem a másik Államban adózatható, de csak olyan mértékben, amennyiben az ennek az állandó bázisnak tudható be.

2. A „szabad foglalkozás” kifejezés magában foglalja különösen az önállóan kifejtett tudományos, irodalmi, művészeti, nevelési vagy oktatási tevékenységet, valamint az orvosok, ügyvédek, mérnökök, építészek, fogorvosok és könyvszakértők önálló tevékenységét.

15. Cikk

Nem önálló munka

1. A 16., 18., 19., 20. és 21. Cikk rendelkezéseinek fenntartásával, a fizetés, a bér és más hasonló térítés, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy nem önálló munkáért kap, csak ebben az Államban adózatható, kivéve, ha a munkát a másik Szerződő Államban végzik. Amennyiben a munkát ott végzik, az ezért kapott térítés ebben a másik Államban adózatható.

2. Tekintet nélkül az 1. bekezdés rendelkezéseire, az a térítés, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy a másik Szerződő Államban végzett nem önálló munkáért kap, csak az először említett Államban adózatható, ha

a) a kedvezményezett bármely 12 hónapos időszakon belül egyfolytában vagy megszakításokkal nem tölt összesen 183 napnál többet a másik Államban; és

b) a térítést olyan munkaadó fizeti, vagy azt olyan munkaadó nevében fizetik, aki nem bír illetőséggel a másik Államban; és

c) a térítést nem a munkaadónak a másik Államban levő telephelye vagy állandó bázisa viseli.

3. Tekintet nélkül e Cikk előző rendelkezéseire, az egyik Szerződő Állam vállalkozása által a nemzetközi forgalomban üzemeltetett hajó, légi jármű vagy közúti jármű fedélzetén végzett nem önálló munkáért járó térítés csak abban a Szerződő Államban adózatható, ahol a vállalkozás tényleges üzletvezetésének helye van.

16. Cikk

Igazgatók tiszteletdíja

1. Az igazgatói tiszteletdíj és más hasonló fizetés, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy olyan minőségében élvez, mint a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró társaság igazgatótanácsának vagy más hasonló szervének tagja, ebben a másik Államban adózatható.

2. Az a térítés, amelyet az 1. bekezdés alá eső személy a társaságtól alkalmazotti minőségében élvez napi feladatai ellátására tekintettel, a 15. Cikk rendelkezései szerint adózatható.

17. Cikk

Művészek és sportolók

1. Tekintet nélkül a 14. és 15. Cikk rendelkezéseire, az olyan jövedelem, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy előadóművészként, úgymint szín-

padi, film-, rádiós vagy televíziós művész vagy zeneművész vagy sportoló, élvez ilyen minőségében a másik Szerződő Államban kifejtett személyes tevékenységéből, ebben a másik Államban adóztatható.

2. Amennyiben egy előadóművész vagy egy sportoló által ilyen minőségben, személyesen kifejtett tevékenységből származó jövedelmet nem az előadóművésznek vagy a sportolónak magának, hanem más személynek kell betudni, úgy ez a jövedelem, tekintet nélkül a 7., 14. és 15. Cikk rendelkezéseire, abban a Szerződő Államban adóztatható, ahol az előadóművész vagy sportoló tevékenységét kifejtette, ha ezen személy fölött az előadóművész vagy sportoló közvetlenül vagy közvetve ellenőrzést gyakorol.

3. Tekintet nélkül e Cikk 1. és 2. bekezdésének rendelkezéseire, az e Cikkben említett jövedelem mentes az adó alól abban a Szerződő Államban, amelyben az előadóművész vagy sportoló tevékenységét kifejti, feltéve, hogy a tevékenységet főleg ezen Állam vagy a másik Állam közpénzeiből támogatják, vagy a tevékenységet a Szerződő Államok közötti kulturális egyezmény vagy megállapodás alapján gyakorolják.

18. Cikk

Nyugdíjak

A 19. Cikk 2. bekezdésében foglalt rendelkezések fenntartásával, a nyugdíj és más hasonló térítés, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek korábbi, nem önálló munkáért fizetnek, csak ebben az Államban adóztatható.

19. Cikk

Közzszolgálat

1. a) A nem nyugdíj jellegű térítés, amelyet az egyik Szerződő Állam vagy annak politikai egysége, vagy helyi hatósága fizet egy természetes személynek az ezen Államnak, vagy politikai egységnek, vagy helyi hatóságnak teljesített szolgálatért, csak ebben az Államban adóztatható.

b) Mindazonáltal ez a térítés csak a másik Szerződő Államban adóztatható, ha a szolgálatot abban az Államban teljesítették és a természetes személy abban az Államban illetőséggel bíró személy, aki

(i) annak az Államnak az állampolgára, vagy

(ii) nem kizárólag a szolgálat teljesítése céljából vált abban az Államban illetőséggel bíró személlyé.

2. a) Minden olyan nyugdíj, amelyet az egyik Szerződő Állam, vagy annak politikai egysége vagy helyi hatósága fizet közvetlenül vagy általa létesített alpból egy termé-

zetes személynek az ezen Szerződő Államnak vagy politikai egységnek vagy helyi hatóságnak teljesített szolgálatért, csak ebben az Államban adóztatható.

b) Mindazonáltal ez a nyugdíj csak a másik Szerződő Államban adóztatható, ha a természetes személy abban az Államban illetőséggel bír és annak az állampolgára.

3. A 15., 16. és 18. Cikk rendelkezései alkalmazandók az egyik Szerződő Állam, annak politikai egysége vagy helyi hatósága által végzett üzleti tevékenységgel kapcsolatos szolgálatért járó térítésre és nyugdíjra.

20. Cikk

Tanulók és ipari, kereskedelmi tanulók

Az a természetes személy, aki közvetlenül a másik Szerződő Államban tett látogatása előtt az egyik Szerződő Államban illetőséggel bírt, és aki a másik Államban ideiglenesen tartózkodik kizárólag:

a) mint ezen másik Államban levő elismert egyetem, főiskola, iskola vagy más hasonló elismert oktatási intézmény tanulója,

b) mint kereskedelmi vagy műszaki gyakornok, vagy

c) mint az egyik Állam Kormányától, vagy valamely tudományos, oktatási, vallási vagy jótékonyági szervezet-től, vagy az egyik Állam Kormányától bevezetett műszaki segélyprogramból származó, elsősorban tanulmány, kutatás vagy szakmai képzés célját szolgáló adomány, ellátmány vagy jutalom kedvezményezettje, mentes az adó alól ebben a másik Államban:

ca) az ellátása, nevelése, tanulmányai, kutatásai vagy szakmai képzése céljára külföldről származó minden áttalás tekintetében,

cb) az ilyen adomány, ellátmány vagy jutalom összege tekintetében, és

cc) kétezer USA dollárnak (2000 \$) ezen másik Állam pénznemében kifejezett ellenértékét meg nem haladó térítés tekintetében, amelyet bármely adózási évben kap az ebben a másik Államban teljesített szolgálatért, feltéve, hogy a szolgálat tanulmányaival, kutatásaival vagy szakmai képzésével kapcsolatos vagy ellátása céljára szükséges.

21. Cikk

Tanárok

1. Az a térítés, amelyet egy olyan egyetemi tanár vagy tanár kap munkájáért, aki közvetlenül az egyik Szerződő Államban tett látogatása előtt a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy volt, vagy most is az, és aki az először említett Szerződő Államban két évet meg nem haladó ideig tartózkodik azzal a céllal, hogy felső-

fokú tanulmányokat vagy kutatást folytasson, vagy egyetemen, főiskolán, iskolában, vagy más oktatási intézményben tanítson, nem adóztatható meg ebben az Államban, feltéve, hogy ezt a térítést ezen az Államon kívüli forrásból kapja, és ez a térítés a másik Szerződő Államban adóköteles.

2. Ez a Cikk nem alkalmazandó a kutatásból származó jövedelemre, ha az ilyen kutatást elsősorban bizonyos személy vagy személyek magánérdekéből végzik.

22. Cikk

Egyéb jövedelem

1. Az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek az Egyezmény előző Cikkeiben nem tárgyalt jövedelme, bárhol keletkezzen is, csak ebben az Államban adóztatható.

2. Az 1. bekezdés rendelkezései nem alkalmazandók a 6. Cikk 2. bekezdésében meghatározott ingatlan vagyonból származó jövedelemen kívüli jövedelemre, ha az ilyen jövedelemnek az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró kedvezményezettje a másik Szerződő Államban egy ott levő telephely útján üzleti tevékenységet fejt ki, vagy egy ott levő állandó bázis segítségével szabad foglalkozást űz, és a jog vagy vagyoni érték, amelyből a jövedelem származik, ténylegesen ehhez a telephelyhez vagy állandó bázishoz tartozik. Ebben az esetben a 7. Cikk vagy a 14. Cikk rendelkezései nyerne, az esettől függően, alkalmazást.

23. Cikk

A kettős adóztatás elkerülése

A kettős adóztatást a következőképpen kell elkerülni:

a) Magyarországon:

(i) amennyiben egy Magyarországon illetőséggel bíró személy olyan jövedelmet élvez, amely az Egyezmény rendelkezései értelmében Dél-Afrikában adóztatható, Magyarország az (ii) és (iii) alpontokban foglalt rendelkezések fenntartásával ezt a jövedelmet mentesíti az adóztatás alól,

(ii) amennyiben egy Magyarországon illetőséggel bíró személy olyan jövedelmet élvez, amely a 10. Cikk rendelkezései értelmében Dél-Afrikában adóztatható, Magyarország le fogja vonni ennek a személynek a jövedelme után beszedendő adóból azt az összeget, amely megfelel a Dél-Afrikában fizetett adónak. Az így levont összeg azonban nem haladhatja meg a levonás előtt megállapított adónak azt a részét, amely a Dél-Afrikából élvezett ezen jövedelemre esik,

(iii) amennyiben az Egyezmény bármely rendelkezése értelmében egy Magyarországon illetőséggel bíró személy által élvezett jövedelem mentes az adóztatás alól Magyarországon, Magyarország mindazonáltal ennek a személynek a többi jövedelmére történő adómegállapításnál figyelembe veheti a mentesített jövedelmet;

b) Dél-Afrikában:

— a Dél-Afrikában illetőséggel bíró személyeknek Magyarországon adóztatható jövedelme után fizetett adót az Egyezmény rendelkezéseivel összhangban le lehet vonni a dél-afrikai adójog alapján ott esedékes adóból. Az így levont összeg azonban nem haladhatja meg a levonás előtt megállapított jövedelemadónak azt a részét, amely a Magyarországon adóztatható jövedelemre esik.

24. Cikk

Egyenlő elbánás

1. Az egyik Szerződő Állam állampolgárai a másik Szerződő Államban nem vethetők sem olyan adóztatás, sem pedig azzal összefüggő olyan kötelezettség alá, amely más vagy terheesebb, mint az az adóztatás vagy azzal összefüggő kötelezettség, amelynek e másik Állam állampolgárai azonos körülmények között alá vannak vagy alá lehetnek vetve. Ez a rendelkezés, tekintet nélkül az 1. Cikk rendelkezéseire, olyan személyekre is alkalmazandó, akik nem bírnak illetőséggel egyik Szerződő Államban sem.

2. Az egyik Szerződő Állam vállalkozásának a másik Szerződő Államban levő telephelyét ebben a másik Államban nem lehet kedvezőtlenebbül adóztatni, mint ennek a másik Államnak azonos tevékenységet folytató vállalkozásait. Ez a rendelkezés nem értelmezendő oly módon, mint ha az egyik Szerződő Államot arra köteleznék, hogy a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személyeknek személyi állapot vagy családi terhek alapján olyan egyéni levonásokat, adókedvezményeket és adómérsékléseket nyújtson, mint amilyeneket a saját területén illetőséggel bíró személyeknek nyújt.

3. Kivéve azt az esetet, amikor a 9. Cikknek, a 11. Cikk 4. bekezdésének vagy a 12. Cikk 4. bekezdésének rendelkezései nyerne alkalmazást, az egyik Szerződő Állam vállalkozása által a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek fizetett kamat, jogdíj és más költség ugyanolyan feltételekkel vonható le e vállalkozás adóztatható nyereségének megállapításánál, mintha azokat az először említett Államban illetőséggel bíró személy részére fizették volna.

4. Az egyik Szerződő Állam vállalkozásai, amelyeknek tőkéje teljesen vagy részben, közvetlenül vagy közvetve, a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró egy vagy több személy tulajdonában vagy ellenőrzése alatt van, az először említett Államban nem vethetők sem olyan adóztatás, sem pedig azzal összefüggő olyan kötelezettség alá, amely ter-

hesebb mint az az adóztatás és azzal összefüggő kötelezettségek, amelynek az először említett Állam más hasonló vállalkozásai alá vannak vagy alá lehetnek vetve.

5. E Cikk rendelkezései, tekintet nélkül a 2. Cikk rendelkezéseire, bármilyen fajtájú és megnevezésű adóra alkalmazandók.

25. Cikk

Egyeztető eljárás

1. Ha egy személy véleménye szerint az egyik Szerződő Állam vagy mindkét Szerződő Állam intézkedései reá nézve olyan adóztatáshoz vezetnek, vagy fognak vezetni, amely nem felel meg az Egyezmény rendelkezéseinek, úgy ez a személy, ezeknek az Államoknak a belső jogszabályai szerinti jogorvoslattól függetlenül, előterjesztheti ügyét annak a Szerződő Államnak az illetékes hatóságához, amelyben illetőséggel bír, vagy, ha ügye a 24. Cikk 1. bekezdése alá tartozik, annak a Szerződő Államnak az illetékes hatóságához, amelynek állampolgára. Az ügyet arra az intézkedésre vonatkozó első értesítést követő három éven belül kell előterjeszteni, amely az Egyezmény rendelkezéseinek meg nem felelő adózáshoz vezetett.

2. Ha az illetékes hatóság a kifogást jogosnak találja, és maga nincs abban a helyzetben, hogy kielégítő megoldást találjon, úgy törekedni fog az ügyet a másik Szerződő Állam illetékes hatóságával egyetértésben úgy rendezni, hogy az Egyezménynek meg nem felelő adóztatás elkerülhető legyen. Az így létrejött megállapodást alkalmazni kell, bármilyen határidőket írnak is elő a Szerződő Államok belső jogszabályai.

3. A Szerződő Államok illetékes hatóságai törekedni fognak arra, hogy az Egyezmény értelmezésénél vagy alkalmazásánál felmerülő nehézségeket vagy kétségeket egymással egyetértésben eloszlassák. Tanácskozhatnak arról is, hogy miként lehet a kettős adóztatást elkerülni olyan esetekben, amelyeket az Egyezmény nem tartalmaz.

4. A Szerződő Államok illetékes hatóságai közvetlenül érintkezhetnek egymással az előző bekezdések értelmében létrehozandó megállapodás elérése céljából. Amennyiben az egyetértés elérése érdekében szóbeli véleménycsere látszik célszerűnek, úgy az ilyen véleménycsere lefolytatható olyan bizottságban, amely a Szerződő Államok illetékes hatóságainak képviselőiből áll.

26. Cikk

Tájékoztatáscsere

1. A Szerződő Államok illetékes hatóságai ki fogják cserélni az Egyezmény rendelkezései vagy a Szerződő Államoknak az Egyezmény által érintett adókra vonatkozó

belső jogszabályai végrehajtásához szükséges tájékoztatókat, amennyiben az általuk előírányzott adóztatás nem ellentétes az Egyezménnyel. A kölcsönös tájékoztatást az 1. Cikk nem korlátozza. A Szerződő Államnak a kapott tájékoztatást titokban kell tartania, ugyanúgy, mint az ennek az Államnak a belső jogszabályai alapján kapott tájékoztatásokat, és csak olyan személyeknek vagy hatóságoknak (beleértve a bíróságokat és az államigazgatási szerveket) lehet hozzáférhetővé tenni, amelyek az Egyezmény alá eső adók kivetésével vagy beszedésével, ezen adók érvényesítésével vagy az azokra vonatkozó perléssel vagy az ezekkel az adókkal kapcsolatos jogorvoslatra vonatkozó határozatokkal foglalkoznak. Ezek a személyek vagy hatóságok a tájékoztatást csak ilyen célokra használhatják fel. Nyilvános bírósági tárgyalásokon vagy bírósági határozatokban a tájékoztatást nyilvánosságra hozhatják. A kapott tájékoztatást az azt adó Szerződő Állam kérésére titokban kell tartani.

2. Az 1. bekezdés rendelkezései semmi esetre sem értelmezhetők oly módon, mintha azok az egyik Szerződő Államot köteleznék:

a) olyan államigazgatási intézkedések hozatalára, amelyek ennek vagy a másik Szerződő Államnak a jogszabályaitól és államigazgatási gyakorlatától eltérnek; vagy

b) olyan tájékoztatás nyújtására, amely az egyik vagy a másik Szerződő Államnak a jogszabályai szerint vagy rendes államigazgatási gyakorlatában nem szerezhető be; vagy

c) olyan tájékoztatás nyújtására, amely szakmai, üzleti, ipari, kereskedelmi vagy foglalkozási titkot vagy üzleti eljárást tárna fel, vagy amelynek a nyilvánosságra hozatala ellentmondana a közrendnek (ordre public).

27. Cikk

Diplomáciai és konzuli tisztségviselők

Az Egyezmény nem érinti a diplomáciai vagy konzuli tisztségviselők adózási kiváltságait, amelyek a nemzetközi jog általános szabályai szerint vagy külön megállapodások rendelkezései alapján őket megilletik.

28. Cikk

Hatálybalépés

1. A Szerződő Felek értesítik egymást arról, hogy az Egyezmény hatálybalépéséhez szükséges alkotmányos követelményeknek eleget tettek.

2. Az Egyezmény az 1. bekezdésben említett értesítések közül a későbbinek a kelte után hatvan nappal lép hatályba, és rendelkezései alkalmazandók lesznek:

a) a forrásnál levont adók tekintetében az Egyezmény hatálybalépésének évét követő naptári év január 1. napján vagy azután keletkezett jövedelmekre; és

b) az egyéb jövedelemadók tekintetében az olyan adókra, amelyek az Egyezmény hatálybalépésének évét követő naptári év január 1. napján vagy azután kezdődő bármely adózási évre vethetők ki.

29. Cikk

Felmondás

Az Egyezmény addig marad hatályban, ameddig az egyik Szerződő Fél azt fel nem mondja. Az Egyezményt bármely Szerződő Fél felmondhatja diplomáciai úton úgy, hogy a felmondásról írásbeli értesítést ad legalább hat hónappal bármely naptári év vége előtt, az Egyezmény hatálybalépésének évét követő öt éves időszak elteltével. Ebben az esetben az Egyezmény hatályát veszti:

a) a forrásnál levont adók tekintetében az értesítés adásának évét követő naptári év január 1. napján vagy azt követően keletkezett jövedelmekre; és

b) az egyéb jövedelemadók tekintetében az olyan adókra, amelyek az értesítés adásának évét követő naptári év január 1. napján vagy azután kezdődő bármely adózási évre vethetők ki.

Ennek hitelül az arra kellő felhatalmazással rendelkező alulírottak az Egyezményt aláírták.

Készült két eredeti példányban, Budapesten, 1994. március 4-én, magyar és angol nyelven, mindkét szöveg egyaránt hiteles.

A Magyar Köztársaság
Kormánya nevében

A Dél-afrikai Köztársaság
Kormánya nevében''

3. § Ez a törvény a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban az Egyezmény 28. Cikk 2. bekezdés

a) pontja alá eső adók tekintetében 1997. január 1-jén, vagy azt követően szerzett jövedelmekre, a 28. Cikk 2. bekezdés b) pontja alá eső adók tekintetében 1997. január 1-jén vagy azután kezdődő bármely adóévre kivethető adókra kell alkalmazni.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1999. évi VIII. törvény

**a Magyar Köztársaság és az Egyiptomi Arab
Köztársaság között a beruházások ösztönzéséről
és kölcsönös védelméről Kairóban, 1995. május 23-án
aláírt Megállapodás kihirdetéséről***

1. § Az Országgyűlés a Magyar Köztársaság és az Egyiptomi Arab Köztársaság között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről Kairóban, 1995. május 23-án aláírt Megállapodást e törvénnyel kihirdeti. (A Megállapodás megerősítéséről szóló jegyzékváltás 1997. augusztus 21-én megtörtént, és a Megállapodás 1997. augusztus 21-én hatályba lépett.)

2. § A Megállapodás hivatalos magyar nyelvű szövege a következő:

„Megállapodás A Magyar Köztársaság és az Egyiptomi Arab Köztársaság között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről

A Magyar Köztársaság és az Egyiptomi Arab Köztársaság (a továbbiakban: Szerződő Felek),

attól az óhajtól vezetve, hogy a gazdasági együttműködést mindkét állam javára erősítsék,

azzal a szándékkal, hogy kedvező feltételeket teremtsenek és tartsanak fenn az egyik Szerződő Fél beruházóinak beruházásaihoz a másik Szerződő Fél területén,

felismerve, hogy a beruházásoknak a jelen Megállapodással összhangban történő előmozdítása és kölcsönös védelme ösztönzi az üzleti kezdeményezéseket ezen a területen,

megállapodtak a következőkben:

1. Cikk

Meghatározások

A Megállapodás alkalmazásában:

1. A „beruházás” kifejezés magában foglal mindenfajta olyan vagyoni értéket, melyet az egyik Szerződő Fél valamely beruházója gazdasági tevékenységgel összefüggően fektetett be a másik Szerződő Fél területén ez utóbbi törvényeivel és jogszabályaival összhangban, és különösen — de nem kizárólag — a következőket jelenti:

a) az ingó és ingatlan tulajdont, valamint minden egyéb dologi jogot mint például a jelzálogot, a zálogjogot, a kézizálogjogot és hasonló jogokat;

b) a részvényeket, üzletrészeket és vállalati kötvényeket, illetve a társasági érdekeltség egyéb formáit;

* A törvényt az Országgyűlés az 1999. március 2-i ülésnapján fogadta el.

c) olyan pénzköveteléseket vagy gazdasági értékkel bíró teljesítés nyújtására vonatkozó követeléseket, ideértve a műszaki segítségnyújtást is, amelyek beruházáshoz kapcsolódnak;

d) a szellemi tulajdonhoz fűződő jogokat, ideértve a beruházáshoz kapcsolódó szerzői jogokat, védjegyeket, szabadalmakat, ipari mintákat, technológiákat, know-how-t, kereskedelmi titkokat, kereskedelmi neveket és a goodwill-t;

e) minden jogszabály vagy szerződés keretében biztosított jogot és jogszabályon alapuló mindenfajta engedélyt és jóváhagyást, beleértve a természeti erőforrások kutatására, kitermelésére, művelésére vagy kiaknázására vonatkozó koncessziókat.

A vagyoni érték beruházási formájának későbbi megváltozása nem érinti annak beruházási jellegét.

2. A „beruházó” kifejezés minden olyan természetes vagy jogi személyt jelent, aki a másik Szerződő Fél területén beruházást eszközöl.

a) A „természetes személy” kifejezés azt a természetes személyt jelenti, aki bármelyik Szerződő Fél állampolgára annak hatályos jogszabályai értelmében.

b) A „jogi személy” kifejezés mindkét Szerződő Fél esetében mindazon jogalanyokat jelenti, melyek az adott Szerződő Fél jogszabályaival összhangban jogi személyként jöttek létre, illetve kerültek bejegyzésre. A Magyar Köztársaság esetében ez a kifejezés vonatkozik minden olyan személyi egyesülésre is, mely nem rendelkezik jogi személyiséggel, de a magyar jogszabályok szerint társaságnak tekintendő.

3. A „hozam” kifejezés a beruházásból származó eredményt jelenti, és magában foglalja — különösen, de nem kizárólagosan — a nyereséget, kamatot, tőkenyereséget, osztalékot, szabadalmi vagy egyéb díjakat.

2. Cikk

A beruházások elősegítése és védelme

1. Mindkét Szerződő Fél bátorítja és kedvező feltételeket biztosít a másik Szerződő Fél beruházói számára ahhoz, hogy beruházásokat eszközöljenek a területén, és törvényeivel és jogszabályaival összhangban lehetővé teszi az ilyen beruházások létrehozását.

2. Bármelyik Szerződő Fél beruházója által eszközölt beruházások számára a másik Szerződő Fél a területén igazságos és méltányos bánásmódot biztosít, továbbá teljes körű védelmet és biztonságot nyújt.

3. Mindkét Szerződő Fél a nem saját állampolgárainak belépésére és tartózkodására vonatkozó mindenkorai törvényeivel és jogszabályaival összhangban lehetővé teszi azoknak a természetes személyeknek, akik a másik Szerződő Fél állampolgárai, valamint ennek a másik Szerződő Félnek a vállalatai által alkalmazott személyzetnek azt,

hogy területére belépjenek és ott tartózkodjanak abból a célból, hogy ott beruházással kapcsolatos tevékenységet végezzenek mindaddig, amíg ezen beruházások fennállnak.

3. Cikk

Nemzeti és legnagyobb kedvezményes elbánás

1. Mindkét Szerződő Fél a területén a másik Szerződő Fél beruházóinak a beruházásait és hozamait olyan bánásmódban részesíti, amely igazságos és méltányos és nem kedvezőtlenebb mint a saját beruházói beruházásainak és hozamainak, illetve bármely harmadik állam beruházói beruházásainak és hozamainak biztosított bánásmód.

2. Mindkét Szerződő Fél a területén a másik Szerződő Fél beruházóit olyan bánásmódban részesíti a beruházásaik irányítása, fenntartása, használata, élvezete vagy a velük való rendelkezés tekintetében, amely igazságos és méltányos, és nem kedvezőtlenebb mint a saját beruházói vagy bármely harmadik állam beruházói számára biztosított bánásmód.

3. E Cikk 1. és 2. bekezdésének rendelkezései nem értelmezhetők úgy, hogy az egyik Szerződő Felet arra kötelezik, hogy kiterjessze a másik Szerződő Fél beruházóira bármilyen olyan bánásmódnak, preferenciának vagy kiváltságnak az előnyeit, amelyeket az előbbi Szerződő Fél a következők alapján nyújthat:

a) hogy tagja, vagy tagjává válik valamely vámuniónak, vagy szabadkereskedelmi övezetnek, vagy pénzügyi uniónak, vagy részese, vagy részesévé válik az ilyen uniók létrehozásához vezető nemzetközi megállapodásoknak, vagy a regionális együttműködés más formáinak;

b) bármely nemzetközi megállapodás vagy megegyezés, amely egészben vagy nagyrészt az adózással kapcsolatos.

4. Cikk

Kártalanítás veszteségeért

1. Ha bármelyik Szerződő Fél beruházóinak a beruházásai háború, fegyveres összeütközés, országos szükségállapot, felkelés, lázadás, zavargás vagy egyéb hasonló esemény miatt a másik Szerződő Fél területén veszteséget szenvednek, az utóbbi Szerződő Fél a helyreállítás, kártalanítás, kárpótlás vagy egyéb rendezés tekintetében olyan elbánásban részesíti azokat, amely nem kedvezőtlenebb annál, amelyet az utóbbi Szerződő Fél saját beruházóinak vagy bármelyik harmadik állam beruházóinak biztosít.

2. Nem érintve a jelen Cikk 1. bekezdésében foglaltakat, az egyik Szerződő Fél azon beruházói számára, akik a fenti bekezdésben foglalt események kapcsán a másik Szerződő

Fél területén veszteségeket szenvednek abból kifolyólag, hogy

a) tulajdonukat a másik Szerződő Fél erői, illetve hatóságai igénybe vették,

b) tulajdonukat a másik Szerződő Fél erői, illetve hatóságai megsemmisítették, és erre nem harci cselekmények folytán vagy a helyzet szükségszerűsége miatt került sor, igazságos és megfelelő kárpótlást kell nyújtani az igénybevétel időszaka alatt elszenvedett, vagy a tulajdon megsemmisülése következtében előállt veszteségeikért. Az ezzel kapcsolatos kifizetéseket szabadon átváltható pénznemben szabadon és késedelem nélkül kell átutalni.

5. Cikk

Kisajátítás

1. Egyik Szerződő Fél beruházóinak beruházásait sem államosíthatják, sajátíthatják ki, vagy vethetik olyan intézkedések alá a másik Szerződő Fél területén, melyek hatása megegyezik az államosítással vagy kisajátítással (a továbbiakban: kisajátítás), kivéve a közérdeket. A kisajátítást hátrányos megkülönböztetésektől mentesen, megfelelő törvényes eljárások keretében kell végrehajtani, és egyidejűleg rendelkezni kell az azonnali, megfelelő és tényleges kártalanítás megfizetéséről. A kártalanításnak egyenértékűnek kell lennie a beruházásnak a kisajátítást, illetve a közelgő kisajátítás közismertté válását közvetlenül megelőző időpontban érvényes piaci értékével, ténylegesen hozzáférhetőnek és szabadon átváltható pénznemben szabadon és késedelem nélkül átutalhatónak kell lennie, ellenkező esetben tartalmaznia kell a kamatokat.

2. Az érintett beruházónak joga van az intézkedést hozó ezen Szerződő Fél bírói vagy egyéb független hatósága által az ügyét, és beruházásának az e Cikkben rögzített elvekkel összhangban történő értékelését haladéktalanul felülvizsgáltatni.

3. A jelen Cikk 1. bekezdésének rendelkezései alkalmazandók akkor is, amikor valamelyik Szerződő Fél egy olyan társaság vagyontát sajátítja ki, amely ezen Szerződő Fél területének bármely részén az érvényes jogszabályok alapján jött létre, illetve került bejegyzésre, és amelyben a másik Szerződő Fél beruházói üzletrészekkel bírnak.

6. Cikk

Átutalások

1. A Szerződő Felek garantálják a beruházásokkal és a hozamokkal kapcsolatos kifizetések szabad átutalhatóságát. Az átutalásoknak szabadon átváltható pénznemben kell történniük, bármely korlátozás és indokolatlan késé-

delem nélkül. Az ilyen átutalások különösen — de nem kizárólag — a következőket foglalják magukban:

a) a tőkét és a beruházás fenntartására vagy növelésére fordított pótlólagos összegeket;

b) a nyereséget, kamatot, osztalékot és az egyéb folyó bevételt;

c) a hitelek visszafizetésére szolgáló összegeket;

d) a jogdíjakat és egyéb díjakat;

e) a beruházás eladásából vagy felszámolásából befolyó összegeket;

f) a természetes személyek keresetét azon Szerződő Fél jogszabályainak és rendelkezéseinek megfelelően, amelyben a beruházás megvalósult.

2. A jelen Megállapodás tekintetében érvényes árfolyamnak — eltérő megegyezés hiányában — az átutalás időpontjában az adott ügyletre vonatkozó hivatalos átváltási árfolyam tekintendő.

7. Cikk

Jogutódlás

1. Amennyiben az egyik Szerződő Fél vagy annak kijelölt ügynöksége a másik Szerződő Fél területén megvalósult beruházásra vonatkozóan biztosított garancia keretében saját beruházóinak kifizetést teljesít, az utóbbi Szerződő Fél elismeri:

a) a beruházó bármilyen jogának vagy követelésének az átszállását az előbbi Szerződő Félre vagy annak kijelölt ügynökségére az annak országában érvényes valamely jogszabály vagy jogügylet útján, valamint

b) hogy az előbbi Szerződő Fél vagy annak kijelölt ügynöksége a jogutódlás címén jogosult a beruházó jogainak gyakorlására és követeléseinek érvényesítésére, és átvállalja a beruházással kapcsolatos kötelezettségeket.

2. Az átruházott jogok és követelések nem haladhatják meg a beruházó eredeti jogait és követeléseit.

8. Cikk

Az egyik Szerződő Fél és a másik Szerződő Fél beruházója közötti beruházási jogviták rendezése

1. Az egyik Szerződő Fél beruházója és a másik Szerződő Fél közötti, az utóbbi Szerződő Fél területén lévő beruházással kapcsolatos jogvitákat a vitában álló feleknek tárgyalások útján kell egymás közt rendezniük.

2. Ha az egyik Szerződő Fél beruházója és a másik Szerződő Fél közötti vita hat hónapon belül nem rendezhető ily módon, a jogvitában álló felek bármelyikének jogában áll az ügyet beterjeszteni a Beruházási Viták Rendezésének Nemzetközi Központjához (ICSID) az 1965. március 18-án, Washingtonban aláírásra megnyílt, az Ál-

lamok és más államok természetes és jogi személyei közötti beruházási vitákról szóló Egyezmény vonatkozó rendelkezései szerint.

9. Cikk

A Szerződő Felek közötti jogviták rendezése

1. A Szerződő Felek között a jelen Megállapodás értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatosan felmerült jogvitákat lehetőség szerint konzultációk, illetve tárgyalások útján kell rendezni.

2. Ha a vita ily módon hat hónapon belül nem rendezhető, bármelyik Szerződő Fél kérésére a jelen Cikk rendelkezései szerinti választottbíróóság elé kell terjeszteni.

3. A választottbíróóságot minden egyes esetben a következő módon kell megalakítani: A választottbíróási eljárás iránti kérelem kézhezvételétől számított két hónapon belül mindkét Szerződő Fél kijelöli a bíróság egy-egy tagját. Ezen két tagnak azután egy harmadik állam állampolgárát kell kiválasztania, akit a két Szerződő Fél jóváhagyása után a bíróság elnökévé (a továbbiakban: elnök) kell kinevezni. A bíróság elnökét a két másik tag kijelölésének időpontjától számított három hónapon belül ki kell jelölni.

4. Amennyiben a jelen Cikk 3. bekezdésében meghatározott határidőkön belül a szükséges kijelölések nem történtek meg, úgy a Nemzetközi Bíróság elnökét lehet felkérni a szükséges kijelölések megtételére. Ha a Nemzetközi Bíróság elnöke valamelyik Szerződő Fél állampolgára vagy valamilyen más ok akadályozza az említett tisztség ellátásában, az alelnököt kell felkérni a szükséges kijelölések megtételére. Ha az alelnök valamelyik Szerződő Fél állampolgára, vagy ő is akadályoztatva van az említett tisztség ellátásában, a Nemzetközi Bíróságnak azt a rangidős tagját kell felkérni a kijelölések megtételére, aki egyik Szerződő Félnek sem állampolgára.

5. A választottbíróóság döntését egyszerű szavazattöbbséggel hozza. Ez a döntés kötelező érvényű. Mindkét Szerződő Fél maga viseli az általa választott bírónak, valamint a bírósági eljárásban való képviselőjének a költségeit; az elnök költségeit és a fennmaradó költségeket a Szerződő Felek egyenlő arányban viselik. Eljárási szabályait, székhelyét, a használt nyelvet és a döntéshozatal határidejét a bíróság maga határozza meg.

10. Cikk

Egyéb szabályok és különleges kötelezettségek alkalmazása

1. Amennyiben valamely ügyre egyaránt vonatkoznak a jelen Megállapodás és valamely olyan más nemzetközi egyezmény rendelkezései, melynek mindkét Szerződő Fél

részes, úgy ezen Megállapodás rendelkezései nem akadályozhatják meg sem a Szerződő Feleket, sem a másik Szerződő Fél területén beruházással bíró beruházóikat abban, hogy az ügyekre nézve kedvezőbb szabályozás előnyeit élvezzék.

2. Amennyiben az egyik Szerződő Fél jogszabályai és rendelkezései, vagy más különleges szerződéses rendelkezések a másik Szerződő Fél beruházói számára kedvezőbb bánásmódot biztosítanak mint a jelen Megállapodás, úgy a kedvezőbbet kell alkalmazni.

11. Cikk

Hatálybalépés, időbeli hatály

1. A Szerződő Felek tájékoztatják egymást arról, hogy a Megállapodás hatálybalépéséhez jogszabályaik által megkívánt eljárásnak eleget tettek. A Megállapodás a második értesítés időpontjában lép hatályba.

2. Jelen Megállapodás tíz évig marad hatályban, és azt követően is mindaddig hatályban marad, amíg az egyik Szerződő Fél az eredeti vagy bármelyik későbbi időszak lejártá előtt egy évvel írásban nem tájékoztatja a másikat arról a szándékáról, hogy fel kívánja mondani a Megállapodást.

3. A jelen Megállapodás felmondása előtti időszakban megvalósított beruházások tekintetében a Megállapodás rendelkezései a felmondást követő további tíz évig érvényesek maradnak.

Ennek hitelül a kellő felhatalmazással rendelkező alulírottak a Megállapodást aláírták.

Készült Kairóban, 1995. május hó 23. napján, két eredeti példányban, magyar, arab és angol nyelven; mindegyik szöveg egyaránt hiteles. Értelmezési eltérés esetén az angol szöveg az irányadó.

A Magyar Köztársaság
nevében

Az Egyiptomi Arab
Köztársaság nevében''

3. § Ez a törvény a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban 1997. augusztus 21-től kell alkalmazni.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1999. évi IX. törvény

**a Magyar Köztársaság Kormánya és az Indonéz
Köztársaság Kormánya között a beruházások
ösztönzéséről és védelméről Jakartában,
1992. május 20-án aláírt Megállapodás kihirdetéséről***

1. § Az Országgyűlés a Magyar Köztársaság Kormánya és az Indonéz Köztársaság Kormánya között a beruházások ösztönzéséről és védelméről Jakartában, 1992. május 20-án aláírt Megállapodást e törvénnyel kihirdeti. (A Megállapodás megerősítéséről szóló jegyzékváltás 1995. november 13-án megtörtént, és a Megállapodás 1996. február 13-án hatályba lépett.)

2. § A Megállapodás hivatalos magyar nyelvű szövege a következő:

„Megállapodás a Magyar Köztársaság Kormánya és az Indonéz Köztársaság Kormánya között a beruházások ösztönzéséről és védelméről

A Magyar Köztársaság Kormánya és az Indonéz Köztársaság Kormánya (a továbbiakban: Szerződő Felek),

szem előtt tartva a két ország és népei között fennálló baráti és együttműködési kapcsolatokat,

attól a szándéktól vezelve, hogy kedvező feltételeket teremtsenek az egyik Szerződő Fél beruházói által a másik Szerződő Fél beruházói által a másik Szerződő Fél területén létesítendő beruházások számára a kölcsönös előnyök alapján, és

felismerve, hogy ezen beruházások ösztönzése és védelme hozzájárul az egyéni üzleti kezdeményezések előmozdításához, és fokozza a két ország gazdasági fellendülését, a következőkben állapodtak meg:

I. Cikk

Meghatározások

A Megállapodás szempontjából az alábbi kifejezések a következőket jelentik:

1. A „beruházás” mindenfajta olyan vagyoni értéket jelent, amelyet az egyik Szerződő Fél beruházói a másik Szerződő Fél területén, annak jogszabályaival és rendelkezéseivel összhangban fektetnek be, ideértve, de nem kizárólag:

a) az ingó és ingatlan tulajdont, valamint az egyéb jogokat, mint a jelzálog, a kézi zálogjog vagy zálogjogok;

b) a bárhol bejegyzett társaságok részvényeit, kötvényeit és adósságleveleit vagy az ilyen társaságok tulajdonában való érdekeltséget;

c) a pénzre szóló követelést vagy egy beruházással kapcsolatos, pénzbeli értékkel bíró szolgáltatásra vonatkozó igényt;

d) a szellemi tulajdonjogokat, ideértve a szerzői jogokat, a védjegyeket, a szabadalmakat, az ipari mintákat, a know-how-t, a kereskedelmi titkokat, a kereskedelmi neveket és a goodwill-t.

2. A „beruházó” jelent olyan természetes személyt vagy társaságot, aki/amely az egyik Szerződő Fél állampolgára és a másik Szerződő Fél területén beruházásokat létesített, vagy létesít.

3. Az „állampolgárok” jelent:

a) azt a személyt, aki az egyik Szerződő Fél jogszabályai szerint ennek a Szerződő Félnek az állampolgára;

b) azt a társaságot, amely az egyik Szerződő Fél jogszabályai értelmében, az e Cikk 4. bekezdésében foglalt meghatározás szerint ennek a Szerződő Félnek a belföldi társasága.

4. A „társaság” jelent:

a) a Magyar Köztársaság vonatkozásában:

— azokat a jogi személyeket, vagy társaságokat, vagy egyesületeket, amelyeket a Magyar Köztársaság területén hoztak létre, és amelyek a Magyar Köztársaság jogszabályainak megfelelően, akár korlátozott felelősséggel, akár nem, és anyagi haszonnal vagy anélkül működnek;

b) az Indonéz Köztársaság vonatkozásában:

— azt a korlátozott felelősségű társaságot, amelyet az Indonéz Köztársaság területén hoztak létre, vagy azt a jogi személyt, amelyet az Indonéz Köztársaság jogszabályainak megfelelően alapítottak.

5. A „jövedelem” jelent a beruházásból származó összegeket, és különösen, de nem kizárólag, magában foglalja a nyereséget, a kamatot, a tőkehozadékot, az osztalékot, a jogdíjat és egyéb díjakat.

6. A „terület” az alábbiakat jelent:

a) a Magyar Köztársaság vonatkozásában:

— „Magyarország” földrajzi értelemben jelent a Magyar Köztársaság területét;

b) az Indonéz Köztársaság vonatkozásában:

— „Indonézia” magában foglalja az Indonéz Köztársaság területét a jogszabályaiban foglalt meghatározás szerint, és azokat a határai mentén fekvő területeket, amelyek fölött az Indonéz Köztársaság szuverén jogokkal vagy joghatósággal rendelkezik az Egyesült Nemzetek 1982. évi Tengeri Jogi Egyezményének rendelkezéseivel összhangban.

* A törvényt az Országgyűlés az 1999. évi március 2-i ülésnapján fogadta el.

II. Cikk

A beruházások ösztönzése

1. Mindkét Szerződő Fél elősegíti és kedvező feltételeket teremt ahhoz, hogy területén a másik Szerződő Fél állampolgárai vagy társaságai beruházást létesítsenek, és jogszabályaival és rendelkezéseivel összhangban megengedje az ilyen beruházást.

2. Mindkét Szerződő Fél állampolgárainak vagy társaságainak beruházásai mindenkor igazságos és méltányos elbánásban részesülnek és megfelelő védelmet és biztonságot élveznek a másik Szerződő Fél területén.

III. Cikk

A Megállapodás alkalmazási köre

A Megállapodást a Magyar Köztársaság beruházói által az Indonéz Köztársaság területén létesített olyan beruházásokra kell alkalmazni, amelyeket korábban már engedélyeztek a Külföldi Tőkeberuházásokról szóló 1967. évi I. törvény és az azt módosító, vagy annak helyébe lépő bármely törvény értelmében; továbbá az Indonéz Köztársaság beruházói által a Magyar Köztársaság területén létesített olyan beruházásokra, amelyeket a külföldi részvétellel működő gazdasági társulásokról szóló 28/1972. (X. 3) PM rendelet és a külföldiek magyarországi befektetéseiről szóló 1988. évi XXIV. törvény és az azokat a Megállapodás hatálybalépésekor vagy az után módosító vagy azok helyébe lépő bármely törvény értelmében engedélyeztek.

IV. Cikk

A legnagyobb kedvezményes elbánás

1. Egyik Szerződő Fél sem részesíti területén a másik Szerződő Fél beruházói által létesített beruházásokat és a beruházók jövedelmét kedvezőtlenebb elbánásban, mint a bármely harmadik állam beruházó által létesített beruházásokat és az ilyen beruházók jövedelmét.

2. Egyik Szerződő Fél sem részesíti területén a másik Szerződő Fél beruházóit beruházásaik irányítása, használata, élvezete vagy a beruházások fölötti rendelkezés, valamint az ezekkel a beruházásokkal kapcsolatos bármely gazdasági tevékenység tekintetében kedvezőtlenebb elbánásban, mint amelyet bármely harmadik állam beruházóinak nyújt.

3. A fenti említett elbánás nem nyer alkalmazást azokra az előnyökre és kiváltságokra, amelyeket bármelyik Szerződő Fél egy harmadik állam beruházóinak nyújt az ezen Szerződő Félnek valamely vámunióban, közös piacban, szabadkereskedelmi övezetben, multilaterális vagy nem-

zetközi gazdasági egyezményben való tagsága alapján, vagy az ezen Szerződő Fél és egy harmadik állam között a kettős adóztatás elkerüléséről létrejött megállapodás vagy határon keresztül folytatott kereskedelemre vonatkozó megállapodás alapján.

V. Cikk

Kártalanítás károkért és/vagy veszteségekért

Az egyik Szerződő Fél beruházói, akiknek a másik Szerződő Fél területén levő beruházásai ez utóbbi Szerződő Fél területén háború vagy egyéb fegyveres összeütközés, forradalom, nemzeti szükségállapot, lázadás, felkelés vagy zendülés következtében kárt szenvednek, az utóbbi Szerződő Fél részéről a helyreállítás, kártalanítás, kárpótlás vagy más rendezés tekintetében nem részesülnek kedvezőtlenebb elbánásban, mint amelyet az utóbbi Szerződő Fél saját állampolgárainak vagy társaságainak vagy harmadik állam beruházóinak nyújt.

VI. Cikk

Kisajátítás

1. Az egyik Szerződő Fél állampolgárainak vagy társaságainak beruházásait nem lehet államosítani, kisajátítani, vagy az államosítással vagy kisajátítással azonos következményekkel járó intézkedéseknek alávetni (a továbbiakban: kisajátítás) a másik Szerződő Fél területén, kivéve, ha az a kisajátítást végrehajtó Szerződő Fél belső szükségleteivel kapcsolatos közérdekből megfelelő törvényes eljárás keretében, megkülönböztetés nélkül és teljes, azonnali és tényleges kártalanítás ellenében történik.

A kártalanítás összegének el kell érnie a kisajátítás alá vetett beruházásnak azt a piaci értékét, amelyet az a kisajátításra vonatkozó döntés bejelentése vagy nyilvánossá válása előtt képviselt. Ezt az összeget a két Szerződő Fél által megállapított módon, vagyis a nemzetközileg elismert, általánosan alkalmazott értékelési módszerekkel összhangban kell kiszámítani. A kártalanítást indokolatlan késedelem nélkül kell teljesíteni, annak ténylegesen átválthatónak és szabadon átutalhatónak kell lennie. A kártalanítás összegének és a kifizetés módjának törvényes eljárás keretében a kisajátítást végrehajtó Szerződő Fél hatályos jogszabályainak és rendelkezéseinek megfelelően felülvizsgálhatónak kell lennie.

2. Amennyiben az egyik Szerződő Fél olyan társaság vagyonát sajátítja ki, amelyet területének bármely részén a hatályban levő jogszabályoknak megfelelően jegyeztek be, vagy alapítottak, és amelyben a másik Szerződő Fél állampolgárai vagy társaságai részesülnek, biztosítania kell e Cikk 1. bekezdése rendelkezéseinek alkalmazását olyan mértékben, amely ahhoz szükséges,

hogyan ezeknek a részvényeknek a tulajdonosai számára az említett bekezdésben előírt kártalanítást biztosítsák.

VII. Cikk

Átutalások

1. Mindegyik Szerződő Fél jogszabályai és rendelkezései keretében engedélyezi a másik Szerződő Fél beruházói számára, miután ezek a beruházók adózási kötelezettségeiknek eleget tettek beruházásaikkal kapcsolatosan, az alábbiak indokolatlan késedelem nélküli átutalását:

- a) a beruházások fenntartásához és bővítéséhez szükséges tőke és pótlólagos tőkeösszegek;
- b) a tiszta nyereség, ideértve az osztalékot és a kamatot a külföldi résztvevő részvényérdekeltségének arányában;
- c) a kölcsönök és kamataik visszafizetése, amennyiben azok kapcsolatosak egy beruházással;
- d) jogdíjak és szolgáltatások díjainak megfizetése, amennyiben azok kapcsolatosak a beruházással;
- e) külföldi részvénytulajdonosok tulajdonában levő részvények eladásából származó bevételek;
- f) károkért vagy veszteségeikért fizetett kártalanítás;
- g) kisajátítás miatti kártalanítás;
- h) a beruházók felszámolásából származó bevételei;
- i) az egyik Szerződő Fél olyan állampolgárainak kérésére, akik engedélyt kaptak arra, hogy a másik Szerződő Fél területén megvalósuló beruházásokkal kapcsolatban munkát végezzenek.

2. Amennyiben az egyik Szerződő Fél beruházója másként nem állapodott meg a másik Szerződő Fél illetékes hatóságaival, amelynek a területén a beruházás van, úgy az e Cikk 1. bekezdése szerinti devizaátutalást az eredeti beruházás pénznemében vagy bármely más szabadon átváltható devizában engedélyezik. Az ilyen átutalásnak az átutalandó pénznemben a folyó művelet tekintetében az átutalás időpontjában érvényes piaci átváltási árfolyamon kell történnie.

3. Tekintet nélkül az előző bekezdésekre, bármely Szerződő Állam alkalmazhatja azon törvényeit és jogszabályait, amelyen megkívánják a valutaátutalások bejelentését.

VIII. Cikk

Jogutódlás

Amennyiben az egyik Szerződő Fél vagy annak kijelölt ügynöksége garanciát nyújtott nem-kereskedelmi kockázatok ellen a saját beruházója által a másik Szerződő Fél

területén létesített beruházással kapcsolatban és a garancia alapján fizetést teljesített ennek a beruházónak, a másik Szerződő Fél elismeri e beruházó jogainak átszállását az először említett Szerződő Félre vagy annak kijelölt ügynökségére. Az utóbbi jogutódlás útján nem szerezhetsen több jogot a beruházó eredeti jogainál. A másik Szerződő Fél részére teljesítendő fizetéseknek a jogutódlás következtében történő átutalására a VI., illetőleg a VII. Cikk rendelkezései alkalmazandók.

IX. Cikk

A beruházók és a Szerződő Felek közötti viták rendezése

1. Az egyik Szerződő Fél és a másik Szerződő Fél beruházója között felmerülő vitákat lehetőség szerint békés úton rendezik.

2. Amennyiben az ilyen vitát az írásbeli értesítés keltétől számított hat hónapon belül nem sikerül békés úton rendezni, az érintett beruházó azt rendezés céljából előterjesztheti:

- a) a Szerződő Fél területi illetőséggel rendelkező bíróságánál, minden fokon;
- b) a Beruházási Viták Rendezésének Nemzetközi Központjához, az Államok és más Államok természetes és jogi személyei közötti beruházási viták rendezéséről szóló 1965. március 18-i Washingtoni Egyezmény által előírt választottbírói eljárás lefolytatása céljából, az Egyezmény 25. Cikkének megfelelően.

3. Amíg az ilyen vita rendezésére választottbírói eljárás van folyamatban, mindkét Szerződő Fél tartózkodik bármilyen beavatkozástól.

X. Cikk

A Felek között a Megállapodás értelmezésével és alkalmazásával kapcsolatban felmerülő viták rendezése

1. A Megállapodás értelmezésével vagy végrehajtásával kapcsolatos vitákat a Felek közötti diplomáciai tárgyalások útján, békés módon rendezik.

2. Amennyiben a Felek közötti vitát ily módon nem sikerül rendezni, azt bármelyik Fél kérelmére választottbírói eljárás elé terjesztik.

3. Az ilyen választottbírói eljárást minden egyes esetben a következő módon alakítják meg. A választottbírói eljárás iránti kérelem kézhezvételétől számított két hónapon belül mindegyik Fél kijelöli a választottbírói eljárás egy tagját. E két tag ezután megválasztja egy harmadik állam állampolgárát, akit a két Fél jóváhagyásával a választottbírói eljárás elnökeként jelölnek ki. Az elnököt a másik két tag kijelölésétől számított két hónapon belül kell kijelölni.

4. Amennyiben az e Cikk 3. bekezdésében kikötött határidőkön belül a szükséges kijelöléseket nem teszik meg, bármelyik Fél, egyéb megállapodás hiányában, felkérheti a Nemzetközi Bíróság elnökét a szükséges kijelölések megtételére.

Amennyiben az elnök a Felek egyikének állampolgára, vagy ha említett feladatának ellátásában egyébként akadályoztatva van, az alelnököt kéri fel a szükséges kijelölések megtételére. Amennyiben az alelnök az egyik Fél állampolgára, vagy ha ő is akadályoztatva van az említett feladat ellátásában, a szükséges kijelölés megtételére a Nemzetközi Bíróságnak azt a tagját kéri fel, aki a szolgálati rangsorban őt követi, és aki a Felek egyikének sem állampolgára.

5. A választottbíróság maga határozza meg eljárási szabályait. A választottbíróság szavazattöbbséggel hozza meg döntéseit. Az ilyen döntés mindkét Félre nézve kötelező. Mindegyik Fél viseli saját választottbírósági tagjának és választottbírósági eljárásbeli képviselőjének költségeit; az elnök költségeit és a fennmaradó költségeket a Felek egyenlő részben viselik. Mindazonáltal a választottbíróság határozatában úgy rendelkezhet, hogy a költségeket a két Fél egyike nagyobb arányban viselje, és ez a döntés mindkét Félre nézve kötelező.

XI. Cikk

Egyéb rendelkezések alkalmazása

Amennyiben valamely ügy e Megállapodás és egy másik olyan megállapodás hatálya alá tartozik, amelynek mindkét Szerződő Fél részese, a beruházókra a kedvezőbb rendelkezések alkalmazandók.

XII. Cikk

Hatálybalépés, időbeli hatály és felmondás

1. A jelen Megállapodás három hónappal azután lép hatályba, hogy a Szerződő Felek értesítették egymást a megfelelő belső ratifikációs és végrehajtási eljárások teljesítéséről. A Megállapodás tíz éves időszakra marad hatályban, és ezt követően további tíz éves időszakokra is hatályban marad, kivéve, ha a lejárat előtt egy évvel az egyik Szerződő Fél azt írásbeli értesítéssel felmondja.

2. Azokra a beruházásokra, amelyeket a jelen Megállapodás hatályvesztésének időpontja előtt létesítettek, az I–XI. Cikk rendelkezései a jelen Megállapodás hatályvesztésének időpontjától számított további tízéves időszakra érvényben maradnak.

Ennek hiteléül a kellően felhatalmazott alulírottak a Megállapodást aláírták.

Készült Jakartában, 1992. május hó 20. napján, két eredeti példányban, angol nyelven.

A Magyar Köztársaság
Kormánya nevében

Dr. Major István s. k.

Az Indonéz Köztársaság
Kormánya nevében

Wisber Loeis s. k.”

3. § Ez a törvény a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban 1996. február 13-tól kell alkalmazni.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1999. évi X. törvény

**a Magyar Népköztársaság Kormánya és az Indonéz Köztársaság Kormánya között a kettős adóztatás elkerülésére és az adóztatás kijátszásának megakadályozására a jövedelemadók területén
Jakartában, 1989. október 19-én aláírt Egyezmény
kihirdetéséről***

1. § Az Országgyűlés a Magyar Népköztársaság Kormánya és az Indonéz Köztársaság Kormánya között a kettős adóztatás elkerülésére és az adóztatás kijátszásának megakadályozására a jövedelemadók területén Jakartában, 1989. október 19-én aláírt Egyezményt e törvénnyel kihirdeti. (Az Egyezmény megerősítéséről szóló jegyzékváltás 1993. január 15-én megtörtént, és az Egyezmény 1993. február 4-én hatályba lépett).

2. § Az Egyezmény hivatalos magyar nyelvű szövege a következő:

„Egyezmény

a Magyar Népköztársaság Kormánya és az Indonéz Köztársaság Kormánya között a kettős adóztatás elkerülésére és az adóztatás kijátszásának megakadályozására a jövedelemadók területén

A Magyar Népköztársaság Kormánya és az Indonéz Köztársaság Kormánya,

attól az óhajtól vezetve, hogy Egyezményt kössenek a kettős adóztatás elkerülésére és az adóztatás kijátszásának megakadályozására a jövedelemadók területén,

és hogy gazdasági kapcsolataikat továbbfejlesszék és megkönnyítsék,

megállapodtak a következőkben:

* A törvényt az Országgyűlés az 1999. március 2-i ülésnapján fogadta el.

1. Cikk

Személyi hatály

Az Egyezmény azokra a személyekre terjed ki, akik az egyik vagy mindkét Szerződő Államban belföldi illetőségűek.

2. Cikk

Az Egyezmény hatálya alá tartozó adók

1. Az Egyezmény azokra a jövedelemadókra terjed ki, amelyeket a beszedés módjára való tekintet nélkül a jövedelem után az egyik Szerződő Állam vagy annak politikai egységei vagy helyi hatóságai vetnek ki.

2. Jövedelemadónak tekintendők mindazok az adók, amelyeket a teljes jövedelem vagy a jövedelem részei után vetnek ki, ideértve az ingó és ingatlan vagyon elidegenítéséből származó nyereség utáni adókat, a vállalkozások által fizetett munkabérek vagy fizetések teljes összege utáni adókat, valamint az értéknövekedési adókat.

3. Azok a jelenleg létező adók, amelyekre az Egyezmény kiterjed, különösen a következők:

a) Indonéziában:

— az Undang-undang Pajak Penghasilan 1984 (1983. évi 7. sz. törvény) alapján kivetett jövedelemadó, az ezen jövedelemadó-törvényben előírt mértékben, az Ordonansi Pajak Perseroan 1925 (1925. évi 319. sz. Hivatalos Lap az 1970. évi 8. sz. törvény alapján történt legutóbbi módosítás szerint) alapján kivetett társasági adó és az Undang-undang Pajak atas Bunga, Dividen dan Royalty 1970 (1970. évi 10. sz. törvény) alapján beszedett adó

(a továbbiakban: indonéz adó);

b) a Magyar Népköztársaságban:

(i) a jövedelemadó,

(ii) a nyereségadó,

(iii) a társulati különadó

(a továbbiakban: magyar adó).

4. Az Egyezmény alkalmazandó azokra az azonos vagy lényegében hasonló jellegű jövedelemadókra is, amelyeket az Egyezmény aláírása után a 3. bekezdésben említett adók mellett vagy azok helyett vezetnek be. A Szerződő Államok illetékes hatóságai értesíteni fogják egymást a vonatkozó adójogszabályaikban végrehajtott bármely lényeges változásról.

3. Cikk

Általános meghatározások

1. Az Egyezmény alkalmazásában, ha a szövegösszefüggés mást nem kíván:

a) (i) az „Indonézia” kifejezés magában foglalja az Indonéz Köztársaság területét a jogszabályaiban meghatáro-

zott módon, és azokat a szomszédos területeket, amelyek fölött az Indonéz Köztársaság szuverén jogokkal vagy joghatósággal rendelkezik az Egyesült Nemzetek 1982. évi Tengeri Jogi Egyezményének rendelkezéseivel összhangban,

(ii) a „Magyar Népköztársaság” kifejezés, földrajzi értelemben a Magyar Népköztársaság területét jelenti;

b) „az egyik Szerződő Állam” és a „másik Szerződő Állam” kifejezés a Magyar Népköztársaságot vagy az Indonéz Köztársaságot jelenti a szövegösszefüggésnek megfelelően;

c) a „személy” kifejezés magában foglalja a természetes személyt, a társaságot és minden más személyi egyesülést;

d) a „társaság” kifejezés jogi személyeket vagy egyéb olyan jogalanyokat jelent, amelyek az adóztatás szempontjából jogi személyeknek tekintendők;

e) „az egyik Szerződő Állam vállalkozása” és „a másik Szerződő Állam vállalkozása” kifejezés az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy, illetőleg a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy által folytatott vállalkozást jelenti;

f) a „nemzetközi forgalom” kifejezés az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy által üzemeltetett hajó vagy légitársaság által végzett bármely szállítást jelent kivéve, ha a hajót vagy légitársaságot csak a másik Szerződő Államban levő helyek között üzemeltetik;

g) az „illetékes hatóság” kifejezés

(i) Indonéziában:

a pénzügyminisztert vagy annak meghatalmazott képviselőjét,

(ii) a Magyar Népköztársaságban:

a pénzügyminisztert vagy annak meghatalmazott képviselőjét jelenti;

h) az „állampolgár” kifejezés jelenti:

(i) azt a természetes személyt, aki az egyik Szerződő Állam állampolgárságával rendelkezik,

(ii) azt a jogi személyt, egyesülést és társulást, amelynek ezt a jogállását az egyik Szerződő Állam jogszabályaiból nyeri.

2. Az Egyezménynek az egyik Szerződő Állam által történő alkalmazásánál, ha a szövegösszefüggés mást nem kíván, bármely, abban meg nem határozott kifejezésnek olyan értelme van, mint amelyet arra nézve ennek az Államnak az Egyezmény hatálya alá tartozó adókra vonatkozó jogszabályai megállapítanak.

4. Cikk

Belföldi illetőségű személy

1. Az Egyezmény értelmében az „egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy” kifejezés olyan személyt jelent, aki ennek az Államnak a jogszabályai szerint ott

lakóhelye, állandó tartózkodási helye, üzletvezetésének helye vagy más hasonló ismerv alapján adóköteles. Ez a kifejezés azonban nem foglalja magában azokat a személyeket, akik ebben az Államban csak az ebben az Államban levő forrásokból származó jövedelem alapján adókötelesek.

2. Amennyiben egy természetes személy az 1. bekezdés rendelkezései szerint mindkét Szerződő Államban belföldi illetőségű, helyzete a következők szerint határozandó meg:

a) ez a személy abban az Államban tekintendő belföldi illetőségűnek, amelyben állandó lakóhellyel rendelkezik; ha mindkét Államban rendelkezik állandó lakóhellyel, úgy abban az Államban tekintendő belföldi illetőségűnek, amellyel személyi és gazdasági kapcsolatai szorosabbak (létérdekek központja);

b) amennyiben nem határozható meg, hogy a személy létérdekeinek központja melyik Államban van, vagy ha egyik Államban sem rendelkezik állandó lakóhellyel, úgy abban az Államban tekintendő belföldi illetőségűnek, amelyben szokásos tartózkodási helye van;

c) amennyiben a személynek mindkét Államban van, vagy egyikben sincs szokásos tartózkodási helye, úgy a Szerződő Államok illetékes hatóságai kölcsönös egyetértéssel rendezik a kérdést.

3. Amennyiben más, mint egy természetes személy az 1. bekezdés rendelkezései szerint mindkét Szerződő Államban belföldi illetőségű, úgy az Államok illetékes hatóságai kölcsönös egyetértéssel rendezik a kérdést.

5. Cikk

Telephely

1. Az Egyezmény értelmében a „telephely” kifejezés állandó üzleti helyet jelent, amelyen keresztül a vállalkozás üzleti tevékenységét egészben vagy részben kifejti.

2. A „telephely” kifejezés magában foglalja különösen:

- a) az üzletvezetés helyét,
- b) a fiókot,
- c) az irodát,
- d) a gyártelepet,
- e) a műhelyt,

f) a bányát, az olaj- és földgázkutató, a kőfejtőt vagy a természeti kincsek kiaknázására szolgáló bármely más telepet.

3. A „telephely” kifejezés hasonlóképpen tartalmazza:

a) az építési területet, a szerelést, összeszerelést, vagy felszerelést, vagy az ezekkel kapcsolatos felügyeleti tevékenységet, de csak amennyiben az ilyen építés, létesítmény vagy tevékenység időtartama hat hónapot meghalad;

b) a vállalkozás által alkalmazottai vagy más által e célból foglalkoztatott személyzet útján nyújtott szolgáltatásokat, ideértve a tanácsadói szolgáltatást, de csak amennyiben az ilyen jellegű tevékenységet (ugyanazon

vagy valamely kapcsolatos projektre vonatkozólag) az országban bármely tizenkét hónapos időszakon belül összesen négy hónapot meghaladó időszakban vagy időszakokban folytatják.

4. Tekintet nélkül e Cikk előző rendelkezéseire, nem tekintendők „telephelynek”:

a) létesítmények használata kizárólag a vállalkozás javainak vagy áruinak raktározása vagy kiállítása céljára;

b) készletek tartása a vállalkozás javaiból vagy áruiból kizárólag raktározás vagy kiállítás céljára;

c) készletek tartása a vállalkozás javaiból vagy áruiból kizárólag abból a célból, hogy azokat egy másik vállalkozás feldolgozza;

d) állandó üzleti hely fenntartása, kizárólag arra a célra, hogy a vállalkozás részére javakat vagy árukat vásároljanak vagy információkat szerezzenek;

e) állandó üzleti hely fenntartása, kizárólag arra a célra, hogy a vállalkozás részére reklám-tevékenységet végezzenek, tájékoztatást nyújtsanak, tudományos kutatást végezzenek vagy hasonló, előkészítő vagy kisegítő jellegű tevékenységet folytassanak;

f) állandó üzleti hely fenntartására kizárólag az a)–e) pontokban említett tevékenységek valamelyik kombinációjára feltéve, hogy az állandó üzleti berendezésnek ebből a kombinációból származó teljes tevékenysége előkészítő vagy kisegítő jellegű.

5. Tekintet nélkül az 1. és 2. bekezdések rendelkezéseire, ha egy személy — kivéve a független képviselőt, akire a 7. bekezdés nyer alkalmazást — az egyik Szerződő Államban a másik Szerződő Állam vállalkozásának érdekében tevékenykedik, úgy ez a vállalkozás telephellyel bírónak tekintendő az először említett Szerződő Államban bármely olyan tevékenység tekintetében, amelyet ez a személy a vállalkozás részére kifejt, ha a személy:

a) felhatalmazással rendelkezik arra, hogy a vállalkozás nevében szerződéseket kössön ebben az államban és azzal rendszeresen él, kivéve, ha az ilyen személy tevékenysége a 4. bekezdésben említett tevékenységekre korlátozódik, amelyek, ha azokat egy állandó üzleti helyen keresztül fejtenek ki, ennek a bekezdésnek a rendelkezései értelmében nem tennék ezt az állandó üzleti helyet telephellyé; vagy

b) nincs ilyen felhatalmazása, de az először említett Államban rendszeresen javaknak vagy áruknak olyan készletét tartja, amelyből a vállalkozás nevében rendszeresen kiszolgáltatt javakat vagy árukat.

6. Az egyik Szerződő Állam biztosítási vállalkozása, kivéve a viszontbiztosítás vonatkozásában, telephellyel rendelkezőnek tekintendő a másik Szerződő Államban, amennyiben ebben a másik Államban díjakat szed be vagy ott felmerülő kockázatokat biztosít egy alkalmazott vagy egy olyan képviselő útján, aki a 7. bekezdés értelmében nem független képviselő.

7. Az egyik Szerződő Állam vállalkozását nem lehet úgy tekinteni, mintha annak a másik Szerződő Államban telep-

helye lenne csupán azért, mert tevékenységét ebben a másik Államban alkusz, bizományos vagy más független képviselő útján fejti ki, feltéve, hogy ezek a személyek rendes üzleti tevékenységük keretében járnak el. Mindazonáltal, ha az ilyen képviselő tevékenységét egészen vagy csaknem egészen ennek a vállalkozásnak az érdekében fejti ki, úgy nem tekintendő független képviselőnek ennek a bekezdésnek az értelmében.

8. Az a tény, hogy az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró társaság egy olyan társaságot irányít vagy azt egy olyan társaság irányítja, amely a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű vagy üzleti tevékenységet fejt ki ebben a másik Államban vagy (akár telephely útján, akár más módon) önmagában még nem teszi egyik társaságot sem a másik telephelyévé.

6. Cikk

Ingatlan vagyomból származó jövedelem

1. Az a jövedelem, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy a másik Szerződő Államban fekvő ingatlan vagyomból (beleértve a mezőgazdaságból és erdőgazdálkodásból származó jövedelmét) élvez, megadóztatható ebben a másik Államban.

2. Az „ingatlan vagyon” kifejezésnek olyan jelentése van, mint amit annak a Szerződő Államnak a jogszabályai szerint jelent, amelyben a szóban forgó vagyon fekszik. Ez a kifejezés minden esetben magában foglalja az ingatlan vagyon tartozékának minősülő vagyont, a mezőgazdaságban és az erdőgazdálkodásban használatos berendezéseket és az állatállományt, azokat a jogokat, amelyekre a földtulajdonra vonatkozó magánjogi rendelkezések nyerne alkalmazást, az ingatlan vagyon hasznélvezeti jogát és az ásványlelőhelyek, források és más természeti erőforrások kitermelésének vagy kitermelési jogának ellenértékeként járó változó vagy állandó térítésekhez való jogokat; a tengeri hajók, belvízi hajók és légi járművek nem tekintendők ingatlan vagyonnak.

3. Az 1. bekezdés rendelkezései alkalmazandók az ingatlan vagyon közvetlen használatából, bérbeadásából vagy használatának minden más formájából származó jövedelemre.

4. Az 1. és 3. bekezdések rendelkezései a vállalkozás ingatlan vagyonából származó jövedelemre és az önálló tevékenység gyakorlására szolgáló ingatlan vagyomból származó jövedelemre is alkalmazandók.

7. Cikk

Vállalkozási nyereség

1. Az egyik Szerződő Állam vállalkozásának nyeresége csak ebben az Államban adóztatható, kivéve, ha a vállalkozás a másik Szerződő Államban egy ott levő telephely

útján üzleti tevékenységet fejt ki. Amennyiben a vállalkozás ily módon fejt ki üzleti tevékenységet, úgy a vállalkozás nyeresége megadóztatható a másik Államban, azonban csak olyan mértékben, amilyen mértékben

a) ennek a telephelynek tudható be;

b) ugyanolyan vagy hasonló javaknak vagy áruknek ebben a másik Államban történt eladásának tudható be, mint amilyenek a telephely útján kerültek eladásra; vagy

c) ebben a másik Államban kifejtett ugyanolyan vagy ahhoz hasonló egyéb üzleti tevékenységnek tudható be, mint ami a telephely útján került lebonyolításra.

2. A 3. bekezdés rendelkezéseit fenntartva, ha az egyik Szerződő Állam vállalkozása tevékenységét a másik Szerződő Államban egy ott levő telephely útján üzleti tevékenységet fejt ki, akkor mindkét Szerződő Államban azt a nyereségeket kell ennek a telephelynek betudni, amelyet akkor érhetne el, ha önálló vagy elkülönült vállalkozásként azonos vagy hasonló feltételek mellett és teljesen függetlenül tartana fenn üzleti kapcsolatot azzal a vállalkozással, amelynek telephelye.

3. A telephely nyereségének megállapításánál levonhatók a telephely üzleti tevékenysége miatt felmerült költségek, beleértve az üzletvezetési és általános ügyviteli költségeket, tekintet nélkül arra, hogy abban az Államban merültek-e fel, ahol a telephely van, vagy máshol. Mindazonáltal nem vonhatók le az olyan összegek, ha vannak ilyenek, amelyeket a telephely fizetett (másként, mint a tényleges kiadások megtérítése céljából) a vállalkozás központi irodájának vagy bármely más irodájának jogdíjként, térítésként vagy más hasonló fizetésként szabadalmak vagy más jogok használatáért, vagy bizonyos szolgáltatások elvégzéséért vagy üzletvezetésért járó jutalékként, vagy a bankvállalkozás esetét kivéve, a telephelynek kölcsönzött pénzért járó kamatként. Hasonlóképpen nem veendő figyelembe a telephely nyereségének megállapításánál a telephely által a vállalkozás központi irodájának vagy bármely más irodájának (másként, mint a tényleges kiadások megtérítése céljából) jogdíjként, térítésként vagy más hasonló fizetésként szabadalmak vagy más jogok használatáért, vagy bizonyos szolgáltatások elvégzéséért vagy üzletvezetésért járó jutalékként vagy, a bankvállalkozás esetét kivéve, a vállalkozás központi irodájának vagy bármely más irodájának kölcsönzött pénzért járó kamatként felszámított összegek.

4. A telephelynek nem tudható be nyereség javaknak vagy áruknek ezen telephely által a vállalkozás részére történő pusztán vásárlása miatt.

5. Az előző bekezdések alkalmazásában a telephelynek betudandó nyereségeket évről évre azonos módon kell megállapítani, hacsak alapos és elégséges ok nincs az ellenkezőjére.

6. Amennyiben a nyereség olyan jövedelemtételt tartalmaz, amelyekkel a jelen Egyezmény más Cikkei külön foglalkoznak, úgy azoknak a Cikkeknak a rendelkezéseit e Cikk rendelkezései nem érintik.

8. Cikk

Hajózás és légi szállítás

1. Az egyik Szerződő Államban levő forrásokból származó olyan nyereség, amelyet a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy tengeri hajóknak a nemzetközi forgalomban való üzemeltetéséből élvez, az először említett Államban adóztható, de a kivetett adót csökkenteni kell az adó 50 százalékaának megfelelő összeggel.

2. Légi járműveknek a nemzetközi forgalomban való üzemeltetéséből származó nyereség csak abban a Szerződő Államban adóztható, amelyben a légi járművet üzemeltető vállalkozás belföldi illetőségű.

3. Az 1. bekezdés rendelkezései alkalmazandók valamely poolban, közös üzemeltetésben vagy nemzetközi üzemeltetésű szervezetben való részvételből származó nyereségre is.

9. Cikk

Kapcsolt vállalkozások

Amennyiben

a) az egyik Szerződő Állam vállalkozása közvetlenül vagy közvetve a másik Szerződő Állam vállalkozásának üzemeltetésében, ellenőrzésében vagy tőkéjében részesedik, vagy

b) ugyanazok a személyek közvetlenül vagy közvetve az egyik Szerződő Állam vállalkozásának és a másik Szerződő Állam vállalkozásának üzemeltetésében, ellenőrzésében vagy tőkéjében részesednek,

és bármelyik esetben a két vállalkozás egymás között kereskedelmi vagy pénzügyi kapcsolataikban olyan feltételekben állapodik meg, vagy olyan feltételeket szab, amelyek eltérnek azoktól, amelyekben független vállalkozások egymással megállapodnának, úgy az a nyereség, amelyet a vállalkozások egyike e feltételek nélkül elért volna, e feltételek miatt azonban nem ért el, ennek a vállalkozásnak a nyereségéhez hozzászámítható, és megfelelően megadóztható.

10. Cikk

Osztalék

1. Az osztalék, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű társaság a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek fizet, megadóztható ebben az Államban.

2. Mindazonáltal ez az osztalék abban a Szerződő Államban is, amelyben az osztalékot fizető társaság belföldi illetőségű, ennek az Államnak a jogszabályai szerint is

megadóztható, ha azonban a kedvezményezett az osztalék haszonhúzója, az így megállapított adó nem haladhatja meg az osztalék bruttó összegének 15 százalékát.

A Szerződő Államok illetékes hatóságai kölcsönös egyetértéssel szabályozni fogják ezeknek a korlátozásoknak az alkalmazási módját.

Ennek a bekezdésnek a rendelkezései nem érintik a társaság adóztatását azon nyereség után, amelyből az osztalékot fizetik.

3. Az e Cikkben használt „osztalék” kifejezés részvényekből vagy más, nyereségből való részesedést biztosító jogokból — kivéve a hitelköveteléseket — származó jövedelmet, valamint egyéb társasági jogokból származó olyan jövedelmet jelent, amelyet annak az Államnak a jogszabályai, amelyben a nyereséget felosztó társaság belföldi illetőségű a részvényekből származó jövedelemmel azonos adóztatási elbírálás alá vetnek.

4. Az 1. és 2. bekezdés rendelkezései nem alkalmazandók, ha az osztalék egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű haszonhúzója a másik Szerződő Államban, amelyben az osztalékot fizető társaság belföldi illetőségű, egy ott levő telephely útján üzleti tevékenységet fejt ki, vagy egy ott levő állandó berendezés segítségével önálló tevékenységet végez, és az érdekeltség, amely után az osztalékot fizetik, ténylegesen ehhez a telephelyhez vagy állandó berendezéshez tartozik. Ebben az esetben a 7. Cikk vagy a 14. Cikk rendelkezései nyernek, az esettől függően, alkalmazást.

5. Ha az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű társaság nyereséget vagy jövedelmet élvez a másik Szerződő Államból, úgy ez a másik Állam nem adózthatja meg a társaság által fizetett osztalékot, kivéve, ha az osztalékot ebben a másik Államban belföldi illetőségű személynek fizetik, vagy ha az érdekeltség, amely után az osztalékot fizetik, ténylegesen ebben a másik Államban levő telephelyhez vagy állandó berendezéshez tartozik, sem pedig a társaság fel nem osztott nyereségét nem terhelheti a társaság fel nem osztott nyeresége után kivetett adóval, még akkor sem, ha a kifizetett osztalék vagy a fel nem osztott nyereség egészben vagy részben ebben a másik Államban elért nyereségből vagy jövedelemből áll.

11. Cikk

Kamat

1. A kamat, amely az egyik Szerződő Államban keletkezik, és amelyet a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek fizetnek, megadóztható ebben a másik Államban.

2. Mindazonáltal ez a kamat abban a Szerződő Államban is, amelyben keletkezik, ennek az Államnak a jogszabályai szerint megadóztható, de ha a kedvezményezett a kamat haszonhúzója, az így megállapított adó nem haladhatja meg a kamat bruttó összegének 15 százalékát.

A Szerződő Államok illetékes hatóságai kölcsönös egyetértéssel szabályozni fogják ennek a korlátozásnak az alkalmazási módját.

3. Tekintet nélkül a 2. bekezdés rendelkezéseire, az egyik Szerződő Államban keletkező kamat, amelyet a másik Szerződő Állam Kormányának, ideértve annak helyi hatóságait, a Központi Banknak vagy az ezen Kormány által ellenőrzött bármely pénzügyi intézménynek, vagy az ezen Kormány által garantált kölcsönök után fizetnek, mentes az adózás alól az először említett Államban.

4. A „Központi Bank” és „az ezen Kormány által ellenőrzött pénzügyi intézmény” kifejezések — a 3. bekezdés céljaira tekintettel — az alábbiakat jelentik:

a) Indonézia esetében:

(i) az „Indonéz Bankot” (Indonéz Központi Bank),

(ii) az olyan más pénzügyi intézményt, amelynek tőkéje teljes egészében az Indonéz Köztársaság Kormányának tulajdonában van, ahogyan erről a Szerződő Államok illetékes hatóságai időről időre megállapodnak;

b) a Magyar Népköztársaság esetében:

(i) a Magyar Nemzeti Bankot,

(ii) az olyan más pénzügyi intézményt, amelyben az Államnak többségi részvényérdekeltsége van, ahogyan erről a Szerződő Államok illetékes hatóságai időről időre megállapodnak.

5. E Cikk alkalmazásában a „kamat” kifejezés mindenfajta hitelkövetelésből származó jövedelmet jelent, akár van jelzáloggal biztosítva, akár nem, és akár ad jogot az adós nyereségéből való részesedésre, akár nem. Magában foglalja különösen az állami értékpapírokból származó jövedelmet, a kötvényekből vagy adósságlevelekből származó jövedelmet, beleértve az ilyen értékpapírokhoz, kötvényekhez vagy adósságlevelekhez kapcsolódó prémiumokat és jutalmakat.

6. Az 1. és 2. bekezdések rendelkezései nem alkalmazandók, ha a kamat egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű haszonhúzója a másik Szerződő Államban, amelyben a kamat keletkezik, egy ott levő telephely útján üzleti tevékenységet fejt ki, vagy önálló tevékenységet folytat egy ott levő állandó berendezés segítségével, és a hitelkövetelés, amely után a kamatot fizetik, ténylegesen

a) ehhez a telephelyhez vagy állandó berendezéshez tartozik, vagy

b) a 7. Cikk 1. bekezdésének c) pontjában említett üzleti tevékenységgel kapcsolatos.

Ezekben az esetekben a 7. Cikk vagy a 14. Cikk rendelkezései nyerne, az esettől függően, alkalmazást.

7. A kamat akkor tekintendő az egyik Szerződő Államban keletkezőnek, ha a kamatot fizető maga ez az Állam, annak politikai egysége, helyi hatósága vagy az ebben az Államban belföldi illetőségű személy. Ha azonban a kamatot fizető személynek, függetlenül attól, hogy belföldi illetőségű az egyik Szerződő Államban vagy nem, az egyik Szerződő Államban telephelye vagy állandó berendezése

van, amellyel kapcsolatban a tartozás, amely után a kamatot fizetik, felmerült, és ezt a kamatot ez a telephely vagy állandó berendezés viseli, úgy az ilyen kamat abban az Államban keletkezőnek tekintendő, amelyben a telephely vagy az állandó berendezés van.

8. Ha a kamatot fizető személy és a kamat haszonhúzója vagy mindkettő és egy másik személy között különleges kapcsolatok állnak fenn és emiatt a kamat összege azon követeléshez mérten, amely után fizetik, meghaladja azt az összeget, amelyben a kamatot fizető és a kamat haszonhúzója ilyen kapcsolatok nélkül megállapodtak volna, úgy e Cikk rendelkezéseit csak az utóbb említett összegre kell alkalmazni. Ebben az esetben a kifizetett többletösszeg mindkét Szerződő Állam jogszabályai szerint adóztatható marad a jelen Egyezmény egyéb rendelkezéseinek kellő figyelembevételével.

12. Cikk

Jogdíj

1. A jogdíj, amely az egyik Szerződő Államban keletkezik, és amelyet a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek fizetnek, megadóztatható ebben a másik Államban.

2. Mindazonáltal az ilyen jogdíj megadóztatható abban a Szerződő Államban is, amelyben keletkezik, annak az Államnak a jogszabályai szerint, de ha a kedvezményezett a jogdíj haszonhúzója, az így megállapított adó nem haladhatja meg a jogdíj bruttó összegének 15 százalékát.

A Szerződő Államok illetékes hatóságai kölcsönös egyetértéssel szabályozzák ennek a korlátozásnak az alkalmazási módját.

3. E Cikk alkalmazásában a „jogdíj” kifejezés minden olyan jellegű kifizetést jelent, amelyet irodalmi, művészeti vagy tudományos alkotások, beleértve a mozgóképfilmeket, a rádió- vagy televíziós közvetítésre szolgáló filmeket, kép- vagy hanghordozó szalagokat, szerzői jog, szabadalom, védjegy, minta vagy modell, terv, titkos formula vagy eljárás, vagy ipari, kereskedelmi vagy tudományos felszerelések használatáért vagy használati jogáért, vagy ipari, kereskedelmi vagy tudományos tapasztalatra vonatkozó információ ellenértékeként fizetnek.

4. Az 1. és 2. bekezdések rendelkezései nem alkalmazandók, ha a jogdíj egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű haszonhúzója a másik Szerződő Államban, amelyben a jogdíj keletkezik, egy ott levő telephely útján tevékenységet fejt ki, vagy önálló tevékenységet folytat egy ott levő állandó berendezés segítségével és a jog vagy vagyoni érték, amely után a jogdíjat fizetik, ténylegesen

a) ehhez a telephelyhez vagy állandó berendezéshez tartozik, vagy

b) a 7. Cikk 1. bekezdésének c) pontjában említett üzleti tevékenységgel kapcsolatos.

Ezekben az esetekben a 7. Cikk vagy a 14. Cikk rendelkezései nyerne, az esettől függően, alkalmazást.

5. A jogdíj akkor tekintendő az egyik Szerződő Államban keletkezőnek, ha azok fizetője maga ez az Állam, annak politikai egysége, helyi hatósága vagy az ebben az Államban belföldi illetőségű személy. Ha azonban a jogdíjat fizető személynek, függetlenül attól, hogy belföldi illetőségű az egyik Szerződő Államban, vagy nem, az egyik Szerződő Államban telephelye vagy állandó berendezése van, amellyel kapcsolatban a jogfizetési kötelezettség felerősült és az ilyen jogdíjat ez a telephely vagy állandó berendezés viseli, úgy az ilyen jogdíj abban az Államban keletkezőnek tekintendő, amelyben a telephely vagy az állandó berendezés van.

6. Ha a jogdíjat fizető személy és a jogdíj hasznosítója, vagy mindkettő és egy másik személy között különleges kapcsolatok állnak fenn és emiatt a jogdíj összege azon használathoz, joghoz vagy információhoz mérten, amely után fizetik, meghaladja azt az összeget, amelyben a jogdíjat fizető és a jogdíj hasznosítója ilyen kapcsolatok nélkül megállapodott volna, úgy e Cikk rendelkezéseit csak az utóbb említett összegre kell alkalmazni. Ebben az esetben a kifizetett többletösszeg mindkét Szerződő Állam jogszabályai szerint adózatható marad a jelen Egyezmény egyéb rendelkezéseinek kellő figyelembevételével.

13. Cikk

Elidegenítésből származó nyereség

1. Az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek a 6. Cikkben meghatározott és a másik Szerződő Államban fekvő ingatlan vagyon elidegenítéséből származó nyeresége megadóztatható ebben a másik Államban.

2. Az olyan ingó vagyon elidegenítéséből származó nyereség, amely az egyik Szerződő Állam vállalkozása másik Szerződő Államban levő telephelye üzleti vagyónak része, vagy amely egy olyan állandó berendezéshez tartozik, amellyel az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy önálló tevékenység végzése céljára a másik Szerződő Államban rendelkezik, beleértve az ilyen telephelynek (akár a vállalkozással együtt, akár attól függetlenül történő), vagy egy ilyen állandó berendezésnek az elidegenítéséből elért nyereséget, megadóztatható ebben a másik Államban.

3. Az a nyereség, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy a nemzetközi forgalomban üzemeltetett légitársaság vagy az ilyen légitársaság üzemeltetéséhez tartozó ingó vagyon elidegenítéséből élvez, csak ebben az Államban adózatható.

4. Az előző bekezdésekben nem említett vagyon elidegenítéséből származó nyereség csak abban a Szerződő Államban adózatható, amelyben az elidegenítő belföldi illetőségű.

14. Cikk

Önálló tevékenység

1. Az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy szabad foglalkozásból vagy más önálló jellegű tevékenységből származó jövedelme csak ebben az Államban adózatható, kivéve, ha a személynek tevékenysége kifejtéséhez a másik Szerződő Államban rendszeresen állandó berendezés áll rendelkezésére, vagy ha ebben a másik Államban bármely tizenkét hónapos időszakon belül összesen 90 napot meghaladó időszakot vagy időszakokat tölt el. Amennyiben a személy ebben a másik Államban ilyen állandó berendezéssel rendelkezik, vagy ott tartózkodik az előbb említett időszakra vagy időszakokra, úgy a jövedelem ebben a másik Államban adózatható, de csak annyiban, amennyiben az ennek az állandó berendezésnek tudható be vagy ebben a másik Államban keletkezett az előbb említett időszakban vagy időszakokban.

2. A „szabad foglalkozás” kifejezés magában foglalja különösen az önállóan kifejtett tudományos, irodalmi, művészeti, nevelési vagy oktatási tevékenységet, valamint az orvosok, jogászok, mérnökök, építészek, fogorvosok és könyvszakértők önálló tevékenységét.

15. Cikk

Nem önálló tevékenység

1. A 16., 18., 19., 20. és 21. Cikk rendelkezéseinek fenntartásával, a fizetés, a bér és más hasonló térítés, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy nem önálló tevékenységért kap, csak ebben az Államban adózatható, kivéve, ha a tevékenységet a másik Szerződő Államban végzik. Amennyiben a tevékenységet ott végzik, úgy az ezért kapott térítés megadóztatható ebben a másik Államban.

2. Tekintet nélkül az 1. bekezdés rendelkezéseire, az a térítés, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy a másik Szerződő Államban végzett nem önálló tevékenységre tekintettel kap, csak az először említett Államban adózatható, ha:

a) a kedvezményezett a másik Államban bármely 12 hónapos időszakon belül nem tartózkodik egyfolytában vagy megszakításokkal összesen 183 napnál többet; és

b) a térítést olyan munkaadó fizeti, vagy olyan munkaadó nevében fizetik, aki nem belföldi illetőségű a másik Államban; és

c) a térítést nem a munkaadónak a másik Államban levő telephelye vagy állandó berendezése viseli.

3. Tekintet nélkül e Cikk előző rendelkezéseire, az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy által a

nemzetközi forgalomban üzemeltetett hajó vagy légi jármű fedélzetén végzett nem önálló tevékenységért járó térítés csak ebben az Államban adózatható.

16. Cikk

Igazgatói tiszteletdíj térítés

Az igazgatói tiszteletdíj térítés és más hasonló kifizetés, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy olyan minőségében élvez, mint a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű társaság igazgatótanácsának vagy más hasonló szervének tagja, megadóztatható ebben a másik Államban.

17. Cikk

Művészek és sportolók

1. Tekintet nélkül a 14. és 15. Cikk rendelkezéseire, az olyan jövedelem, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű előadóművész, mint színpadi, film-, rádió- vagy televíziós művész, vagy zeneművész, vagy sportoló élvez, a másik Szerződő Államban ilyen minőségében kifejtett személyes tevékenységből, megadóztatható ebben a másik Államban.

2. Amennyiben egy előadóművész vagy egy sportoló által ilyen minőségben, személyesen kifejtett tevékenységből származó jövedelem nem az előadóművésznél vagy sportolónál magánál, hanem egy másik személynél jelentkezik, úgy ez a jövedelem, tekintet nélkül a 7., 14. és 15. Cikk rendelkezéseire, megadóztatható abban a Szerződő Államban, amelyben az előadóművész vagy a sportoló tevékenységét kifejti.

3. Tekintet nélkül az 1. és 2. bekezdések rendelkezéseire, az 1. bekezdésben említett és a Szerződő Államok közötti kulturális egyezmény, vagy megállapodás alapján folytatott tevékenységekből származó jövedelem mentesül az adózatás alól abban a Szerződő Államban, amelyben ezeket a tevékenységeket kifejtik, amennyiben az ezen Államba tett látogatást teljesen vagy jelentős mértékben a másik Szerződő Államnak, annak helyi hatóságának vagy közintézményének alapjaiból támogatják.

18. Cikk

Nyugdíjak

A 19. Cikk 1. bekezdésében foglalt rendelkezések fenntartásával:

a) a nyugdíj és más hasonló térítés, amelyet az egyik Állam vállalkozása fizet a másik Államban belföldi illető-

ségű személynek az ezen vállalkozás szolgálatában korábban kifejtett nem önálló tevékenységéért — amelyre nézve a hozzájárulás levonásra került az először említett Államban keletkezett adóköteles jövedelemből — megadóztatható az először említett Államban;

b) minden más nyugdíj vagy más hasonló térítés, amelyet az egyik Államban belföldi illetőségű személynek korábbi, nem önálló munkáért fizetnek, csak ebben az Államban adózatható.

19. Cikk

Közszolgálat

1. a) A nem nyugdíj jellegű térítés, amelyet az egyik Szerződő Állam, annak politikai egysége vagy helyi hatósága fizet egy természetes személynek az ezen Államnak, vagy politikai egységnek, vagy helyi hatóságnak teljesített szolgálatért, csak ebben az Államban adózatható.

b) Mindazonáltal ez a térítés csak a másik Szerződő Államban adózatható, ha a szolgálatot ebben a másik Államban teljesítették és a természetes személy olyan ebben az Államban belföldi illetőségű személy, aki

(i) ennek az Államnak az állampolgára, vagy

(ii) nem kizárólag a szolgálat teljesítése céljából vált ebben az Államban belföldi illetőségű személlyé.

2. a) A nyugdíj, amelyet az egyik Szerződő Állam, annak politikai egysége vagy helyi hatósága fizet közvetlenül vagy az általa létesített alapról egy természetes személynek az ezen Államnak, politikai egységnek vagy helyi hatóságnak teljesített szolgálatért, csak ebben az Államban adózatható.

b) Mindazonáltal ez a nyugdíj csak a másik Szerződő Államban adózatható, ha a természetes személy ebben a másik Államban belföldi illetőségű, és ennek a másik Államnak állampolgára.

3. Az egyik Szerződő Állam, annak politikai egysége vagy helyi hatósága által folytatott üzleti tevékenységgel kapcsolatosan teljesített szolgálatért fizetett térítésre és nyugdíjra a 15., 16. és 18. Cikk rendelkezései alkalmazandók.

20. Cikk

Tanárok és kutatók

Az az egyetemi oktató, tanár vagy kutató, aki ideiglenesen az egyik Szerződő Államba látogat kizárólag azzal a céllal, hogy valamely egyetemen, főiskolán, iskolában vagy más elismert oktatási intézményben tanítson, vagy kutatást folytasson, és aki közvetlenül az ilyen látogatást megelőzően a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy volt, vagy most is az, mentes az adó alól az

először említett Államban két évet meg nem haladó időszakra az ilyen tanításért vagy kutatásért járó összeg tekintetében.

21. Cikk

Tanulók

Azok a kifizetések, amelyet olyan tanuló, gyakornok vagy ipari tanuló kap ellátására, tanulmányaira vagy szakmai képzésére, aki közvetlenül az egyik Szerződő Államban tett látogatása előtt a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy volt, vagy most is az, és aki az először említett Államban kizárólag tanulmányi vagy szakmai képzés céljából tartózkodik, nem adóztatható az először említett Államban, feltéve, hogy ezek a kifizetések ezen az Államon kívül levő forrásokból származnak.

22. Cikk

Egyéb jövedelem

Az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek a jelen Egyezmény előző Cikkeiben kifejezetten meg nem említett jövedelme csak ebben az Államban adóztatható, ha azonban az ilyen jövedelem a másik Szerződő Államon belüli forrásokból származik, úgy az ebben a másik Államban is megadóztatható.

23. Cikk

Kettős adóztatás elkerülése

1. A kettős adóztatást e Cikk következő bekezdéseivel összhangban kell elkerülni.

2. Amennyiben az Indonéziában belföldi illetőségű személy jövedelmet élvez a Magyar Népköztársaságból és ez a jövedelem a jelen Egyezmény rendelkezései értelmében a Magyar Népköztársaságban megadóztatható, a jövedelem után fizetendő magyar adó összege beszámítható az erre a személyre kivetett indonéz adóba. A beszámítható összeg azonban nem haladhatja meg az indonéz adónak azt a részét, amely megfelel az ilyen jövedelemnek.

3. a) Amennyiben a Magyar Népköztársaságban belföldi illetőségű személy olyan jövedelmet élvez, amely a jelen Egyezmény rendelkezései szerint az Indonéz Köztársaságban megadóztatható, úgy a Magyar Népköztársaság e bekezdés rendelkezéseinek fenntartásával ezt a jövedelmet kiveszi az adóztatás alól.

b) Amennyiben a Magyar Népköztársaságban belföldi illetőségű személy olyan jövedelmet élvez, amely a 10., 11. és 12. Cikk rendelkezései értelmében az Indonéz Köz-

társaságban adóztatható, úgy a Magyar Népköztársaság lehetővé teszi az ilyen belföldi illetőségű személy jövedelmét terhelő adóból azon összeg levonását, amely megegyezik az Indonéz Köztársaságban megfizetett adóval. Az így levont összeg azonban nem haladhatja meg a levonás előtt számított adónak azt a részét, amely az Indonéz Köztársaságból származó ilyen jövedelemtételre esik.

c) Amennyiben jelen Egyezménybármelyrendelkezése szerint valamely, a Magyar Népköztársaságban belföldi illetőségű személy által élvezett jövedelem mentesül az adó alól a Magyar Népköztársaságban, a Magyar Népköztársaság mindazonáltal ennek a belföldi illetőségű személynek a többi jövedelme utáni adó kiszámításánál figyelembe veheti a mentesített jövedelmet.

24. Cikk

Egyenlő elbánás

1. Az egyik Szerződő Állam állampolgárai nem vethetők a másik Szerződő Államban olyan adóztatás, vagy azzal összefüggő olyan kötelezettség alá, amely más vagy terheesebb, mint az az adóztatás vagy az azzal összefüggő kötelezettség, amelynek a másik Állam állampolgárai azonos körülmények között alá vannak, vagy alá lehetnek vetve. Ez a rendelkezés, tekintet nélkül az 1. Cikk rendelkezésére, azokra a személyekre is alkalmazandó, akik nem belföldi illetőségűek egyik vagy mindkét Szerződő Államban.

2. Az egyik Szerződő Állam vállalkozásának a másik Szerződő Államban levő telephelyét ebben a másik Államban nem lehet kedvezőtlenebbül adóztatni, mint ennek a másik Államnak azonos tevékenységet folytató vállalkozásait. Ez a rendelkezés nem értelmezendő akként, mintha az egyik Szerződő Államot arra köteleznék, hogy a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személyeknek olyan, a polgári jogállás vagy családi kötelezettségek alapján járó személyi kedvezményeket, mentességeket és levonásokat biztosítson az adózásban, amelyekben a saját területén belföldi illetőségű személyeket részesíti.

3. Az egyik Szerződő Állam olyan vállalkozásai, amelyeknek tőkéje teljesen vagy részben, közvetlenül vagy közvetve a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű egy vagy több személy tulajdonában vagy ellenőrzése alatt van, az először említett Államban nem vethetők olyan adóztatás, vagy azzal összefüggő olyan kötelezettség alá, amely terheesebb, mint az az adóztatás és azzal összefüggő kötelezettségek, amelyeknek az először említett Állam más hasonló vállalkozásai alá vannak, vagy alá lehetnek vetve.

4. Kivéve azt az esetet, amikor a 9. Cikknek, a 11. Cikk 7. bekezdésének vagy a 12. Cikk 4. bekezdésének a rendelkezései nyerne alkalmazást, az egyik Szerződő Állam vállalkozása által a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek fizetett kamat, jogdíj és más költség ugyanolyan feltételek mellett levonható e vállalkozás

adóztatható nyereségének megállapításánál, mintha azokat az először említett Államban belföldi illetőségű személy részére fizették volna.

5. Ebben a Cikkben az „adóztatás” kifejezés az Egyezmény tárgyát képező adókat jelenti.

25. Cikk

Egyeztető eljárás

1. Ha egy személy véleménye szerint az egyik vagy mindkét Szerződő Állam intézkedései rá nézve olyan adóztatáshoz vezetnek, vagy fognak vezetni, amely nem felel meg a jelen Egyezmény rendelkezéseinek, úgy ezeknek az Államoknak a belső jogszabályai által biztosított jogorvoslati lehetőségektől függetlenül ügyét előterjesztheti annak a Szerződő Államnak az illetékes hatóságához, amelyben belföldi illetőségű, vagy ha ügye a 24. Cikk 1. bekezdése alá tartozik, annak a Szerződő Államnak az illetékes hatóságához, amelynek állampolgára. Az ügyet arra az intézkedésre vonatkozó első értesítést követő két éven belül kell előterjeszteni, amely az Egyezmény rendelkezéseinek meg nem felelő adóztatáshoz vezet.

2. Az illetékes hatóság, amennyiben a kifogást megalapozottnak találja és önmaga nem képes kielégítő megoldást találni, törekedni fog arra, hogy az ügyet a másik Szerződő Állam illetékes hatóságával együtt kölcsönös egyetértéssel rendezze úgy, hogy a jelen Egyezménynek meg nem felelő adóztatás elkerülhető legyen. Az így létrejött megállapodást a Szerződő Államok belső jogszabályaiban előírt határidőktől függetlenül végre kell hajtani.

3. A Szerződő Államok illetékes hatóságai törekedni fognak arra, hogy az Egyezmény értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatos nehézségeket vagy kétségeket kölcsönös egyetértéssel oldják fel. Közös tanácskozásokat tarthatnak annak érdekében, hogy olyan esetekben is elkerüljék a kettős adóztatást, amelyekről az Egyezmény nem rendelkezik.

4. A Szerződő Államok illetékes hatóságai az előző bekezdések értelmében létrehozandó egyetértés elérése céljából egymással közvetlenül érintkezhetnek. Az illetékes hatóságok tanácskozás útján megfelelő kétoldalú eljárásokat, feltételeket, módszereket és technikai módokat dolgoznak ki az ebben a Cikkben előírt egyeztető eljárás alkalmazására.

26. Cikk

Tájékoztatáscsere

1. A Szerződő Államok illetékes hatóságai ki fogják cserélni az Egyezmény rendelkezései vagy a Szerződő Államokban az Egyezmény hatálya alá tartozó adókra vonat-

kozó belső jogszabályi rendelkezések végrehajtásához szükséges tájékoztatásokat, amennyiben az ezek szerinti adóztatás nem ellentétes az Egyezménnyel, valamint különösen azokat a tájékoztatásokat, amelyek az ilyen adókkal kapcsolatos adócsalásnak vagy az adóztatás kijátszásának a megakadályozására irányulnak. A kölcsönös tájékoztatást az 1. Cikk nem korlátozza. A Szerződő Államnak a kapott tájékoztatást titokban kell tartania ugyanúgy, mint az ennek az Államnak a belső jogszabályai alapján kapott tájékoztatásokat. Ha azonban a tájékoztatást eredetileg titoknak tekintik az azt közlő Államban, úgy azt csak olyan személyeknek vagy hatóságoknak (beleértve a bíróságokat és az államigazgatási szerveket) lehet hozzáférhetővé tenni, amelyek a jelen Egyezmény tárgyát képező adók megállapításával vagy beszedésével, ezen adók érvényesítésével vagy a vonatkozó peres eljárással, vagy az ezekkel az adókkal kapcsolatos jogorvoslat elbírálásával foglalkoznak. Ezek a személyek vagy hatóságok csak ilyen célra használhatják fel a tájékoztatást, de azt bírósági tárgyalásokon vagy bírósági határozatokban nyilvánosságra hozhatják.

2. Az 1. bekezdés rendelkezései semmi esetre sem értelmezhetők úgy, mintha valamelyik Szerződő Államot köteleznék:

- a) az egyik vagy a másik Szerződő Állam jogszabályaitól vagy államigazgatási gyakorlatától eltérő államigazgatási intézkedések hozatalára;
- b) olyan tájékoztatás nyújtására, amely az egyik vagy a másik Szerződő Állam jogszabályai szerint vagy az államigazgatás szokásos rendjében nem szerezhető be;
- c) olyan tájékoztatás nyújtására, amely szakmai, üzleti, ipari kereskedelmi vagy foglalkozási titkot vagy szakmai eljárást tárna fel, vagy amelynek a felfedése ellentmondana a közrendnek (ordre public).

27. Cikk

Diplomáciai képviselők és konzuli tisztségviselők

A jelen Egyezmény semmilyen módon nem érinti a diplomáciai képviselőket vagy konzuli tisztségviselőket a nemzetközi jog általános szabályai szerint vagy külön egyezmények rendelkezései alapján megillető adózási kiváltságokat.

28. Cikk

Hatálybalépés

1. A Szerződő Államok Kormányai értesítik egymást arról, hogy a jelen Egyezmény hatálybalépéséhez szükséges alkotmányos követelményeknek eleget tettek.

2. Az Egyezmény az 1. bekezdésben említett értesítések közül a későbbinek a kelte után harminc nappal lép hatályba és rendelkezései alkalmazandók:

(i) a forrásnál levont adók tekintetében az Egyezmény hatálybalépésének évét követő naptári év január 1-jén vagy azután keletkezett jövedelemre;

(ii) az egyéb jövedelemadók tekintetében az olyan adókra, amelyek az Egyezmény hatálybalépésének évét követő naptári év január 1-jén vagy azután kezdődő bármely adózási évre vethetők ki.

29. Cikk

Felmondás

A jelen Egyezmény addig marad hatályban, ameddig az egyik Szerződő Állam azt fel nem mondja. Az Egyezményt bármelyik Szerződő Állam diplomáciai úton felmondhatja, az Egyezmény hatálybalépésének évétől számított öt év eltelte után bármely naptári év június harmincadik napján vagy azt megelőzően megküldött, a felmondásról szóló írásbeli értesítéssel. Ebben az esetben az Egyezmény hatályát veszti a felmondásról szóló értesítés megküldésének évét követő év január 1-jén vagy azután kapott jövedelem tekintetében.

Ennek hitelül a Kormányai által kellően felhatalmazott alulírottak az Egyezményt aláírták.

Készült Jakartában, 1989. október 19-én, két eredeti példányban, angol nyelven.

A Magyar Népköztársaság	Az Indonéz Köztársaság
Kormánya nevében	Kormánya nevében

Jegyzőkönyv

A Magyar Népköztársaság Kormánya és az Indonéz Köztársaság Kormánya között a kettős adóztatás elkerüléséről és az adóztatás kijátszásának megakadályozásáról a jövedelemadók területén megkötött Egyezmény mai napon történő aláírásakor az aláírottak megállapodtak a következő, az Egyezmény elválaszthatatlan részét képező rendelkezésekben:

1. 5. Cikk

Az üzleti hely kifejezés úgy értelmezendő, hogy ez a termelési helyet is magában foglalja.

2. Az 5. Cikk 4. bekezdés a) és b) pontjaihoz

Az 5. Cikk 4. bekezdés a) és b) pontjai úgy értelmezendők, hogy azok a beszállításra is vonatkoznak, felté-

ve, hogy ez nem rendszeres, és nem kapcsolódik hozzá eladás.

3. Az 5. Cikk 4. bekezdéséhez

Létesítmények használata kizárólagosan gépek és berendezések előszöri felállítása és azok leszállítása céljából nem tekintendő telephelynek.

4. A 7. Cikk 4. bekezdéséhez

A „puszta vásárlás” kifejezés nem foglalja magába az ilyen telephely által más vállalkozás számára végzett vásárlást.

5. A 8. Cikkhez

A nemzetközi forgalomban működő hajózási és légi közlekedési vállalkozások nyeresége magában foglalja a hajók és repülőgépek közvetlen üzemeltetéséhez szorosan kapcsolódó kiegészítő tevékenységeket is.

6. A 11. Cikk 5. bekezdéséhez

A kamat kifejezés jelenti azokat a jövedelmeket is, amelyeket azon Állam adózási jogszabályai, amelyben a jövedelem keletkezik, pénzkölcsönből származó jövedelemhez hasonlóan kezelnek, beleértve a halasztott fizetésű eladások után kapott kamatot.

7. A 24. Cikk 4. bekezdéséhez

A Szerződő Államok mindazonáltal belső jogszabályaiknak megfelelően korlátozhatják a hitel-tőke arányt.

Ennek hitelül a Kormányai által kellően felhatalmazott alulírottak az Egyezményt aláírták.

Készült Jakartában, 1989. október 19-én, két eredeti példányban, angol nyelven.

A Magyar Népköztársaság	Az Indonéz Köztársaság
Kormánya nevében	Kormánya nevében

3. § Ez a törvény a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban az Egyezmény 28. Cikk 2. bekezdés (i) pontja alá eső adók tekintetében 1994. január 1-jén, vagy azt követően szerzett jövedelmekre, a 28. Cikk 2. bekezdés (ii) pontja alá eső adók tekintetében 1994. január 1-jén, vagy azután kezdődő bármely adóévre kivethető adókra kell alkalmazni.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1999. évi XI. törvény

**a Magyar Köztársaság és Írország között
a kettős adóztatás elkerüléséről és az adóztatás
kijátszásának megakadályozásáról a jövedelemadók
területén Dublinban, 1995. április 25-én aláírt
Egyezmény kihirdetéséről***

1. § Az Országgyűlés a Magyar Köztársaság és Írország között a kettős adóztatás elkerüléséről és az adóztatás kijátszásának megakadályozásáról a jövedelemadók területén Dublinban, 1995. április 25-én aláírt Egyezményt e törvénnyel kihirdeti. (Az Egyezmény megerősítéséről szóló jegyzékváltás 1996. december 5-én megtörtént, és az Egyezmény 1996. december 5-én hatályba lépett.)

2. § Az Egyezmény hivatalos magyar nyelvű szövege a következő:

**„Egyezmény
a Magyar Köztársaság és Írország között
a kettős adóztatás elkerüléséről és az adóztatás
kijátszásának megakadályozásáról a jövedelemadók
területén**

A Magyar Köztársaság és Írország,

attól az óhajtól vezetve, hogy Egyezményt kössenek a kettős adóztatás elkerüléséről és az adóztatás kijátszásának megakadályozásáról a jövedelemadók területén, és hogy kapcsolataikat továbbfejlesszék és elősegítsék, megállapodtak a következőkben:

1. Cikk

Személyi hatály

Az Egyezmény azokra a személyekre terjed ki, akik az egyik vagy mindkét Szerződő Államban belföldi illetőségek.

2. Cikk

Az Egyezmény hatálya alá tartozó adók

1. Az Egyezmény azokra a jövedelemadókra terjed ki, amelyeket az egyik Szerződő Állam, politikai egységei vagy helyi hatóságai vetnek ki, a beszédés módjára való tekintet nélkül.

2. Jövedelemadóknak tekintendők mindazok az adók, amelyeket a teljes jövedelem, illetve a jövedelem részei után vetnek ki, beleértve az ingó vagy az ingatlan vagyon elidegenítéséből származó nyereség utáni adókat.

3. Azok a jelenleg létező adók, amelyekre az Egyezmény kiterjed, különösen a következők:

- a) a Magyar Köztársaságban:
 - (i) a magánszemélyek jövedelemadója,
 - (ii) a társasági adó

(a továbbiakban: magyar adó);

- b) Írországban:
 - (i) a jövedelemadó,
 - (ii) a társasági adó,
 - (iii) a tőkenyereség utáni adó („capital gains tax”)

(a továbbiakban: ír adó).

4. Az Egyezmény kiterjed minden olyan azonos vagy lényegét tekintve hasonló adóra is, amelyet az Egyezmény aláírása után a hatályban lévő adók mellett vagy azok helyett vezetnek be. A Szerződő Államok illetékes hatóságai értesíteni fogják egymást a vonatkozó adójogszabályaikban végrehajtott bármely lényeges változásról.

3. Cikk

Általános meghatározások

1. Az Egyezmény alkalmazásában, ha a szövegösszefüggés mást nem kíván:

a) a „Magyarország” kifejezés, földrajzi értelemben használva, a Magyar Köztársaság területét jelenti;

b) az „Írország” kifejezés magában foglalja Írország parti vizein kívüli minden olyan területet, amely a nemzetközi joggal összhangban Írországnak a kontinentális talapzatra vonatkozó jogszabályai értelmében olyan területnek minősül vagy ezután minősülhet, amelyen belül a tengerfenék és az altalaj, valamint ezek természeti erőforrásai tekintetében Írország jogokat gyakorolhat;

c) a „Szerződő Állam”, az „egyk Szerződő Állam” és „a másik Szerződő Állam” kifejezés Magyarországot vagy Írországot jelenti a szövegösszefüggésnek megfelelően; a „Szerződő Államok” kifejezés Magyarországot és Írországot jelenti;

d) a „személy” kifejezés magában foglalja a magánszemélyt, a társaságot és minden más személyi egyesülést;

e) a „társaság” kifejezés jogi személyeket vagy egyéb olyan jogalanyokat jelent, amelyek az adóztatás szempontjából jogi személynek tekintendők;

f) az „egyk Szerződő Állam vállalkozása” és „a másik Szerződő Állam vállalkozása” kifejezések az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy vállalkozását, illetve a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy vállalkozását jelentik;

* A törvényt az Országgyűlés az 1999. március 2-i ülésnapján fogadta el.

g) az „állampolgár” kifejezés a következőket jelenti:

(i) Magyarország tekintetében minden olyan magánszemélyt, aki magyar állampolgársággal rendelkezik és minden olyan jogi személyt, társulást vagy egyesülést, amely ezt a jogállását a Magyarországon hatályban lévő jogszabályokból nyeri,

(ii) Írország tekintetében Írországbármelyállampolgárát és minden olyan jogi személyt, egyesülést vagy egyéb olyan jogalanyt, amely ezt a jogállását Írországban hatályos jogszabályokból nyeri;

h) a „nemzetközi forgalom” kifejezés az egyik Szerződő Államban tényleges üzletvezetési hellyel rendelkező vállalkozás által üzemeltetett hajó, légi jármű vagy közúti szállító jármű igénybevételével végzett bármilyen szállítást jelent, kivéve, ha a hajó, légi jármű vagy a közúti szállító jármű kizárólag a másik Szerződő Államban lévő helyek között közlekedik;

i) az „illetékes hatóság” kifejezés a következőket jelenti:

(i) Magyarország esetében a pénzügyminisztert vagy meghatalmazott képviselőjét,

(ii) Írország esetében a bevételi főbiztosokat (the Revenue Commissioners) vagy meghatalmazott képviselőiket.

2. Az Egyezménynek az egyik Szerződő Állam által történő alkalmazásánál az Egyezményben meghatározás nélkül szereplő kifejezéseknek — amennyiben a szövegösszefüggés mást nem kíván — olyan jelentésük van, mint amit ennek az Államnak a jogszabályaiban jelentenek azokra az adókra vonatkozóan, amelyekre az Egyezmény alkalmazást nyer.

4. Cikk

Belföldi illetőségű személy

1. Az Egyezmény alkalmazásában az egyik Szerződő Államban „belföldi illetőségű személy” kifejezés olyan személyt jelent, aki ennek a Szerződő Államnak a jogszabályai szerint ott lakóhelye, székhelye, tartózkodási helye, üzletvezetési helye vagy bármilyen más hasonló ismérv alapján adóköteles. Ez a kifejezés azonban nem foglalja magában azokat a személyeket, akik ebben az Államban kizárólag az ebben az Államban lévő forrásokból származó jövedelem alapján adókötelesek.

2. Amennyiben egy magánszemély az 1. bekezdés rendelkezései értelmében mindkét Szerződő Államban belföldi illetőségű, helyzetét az alábbiak szerint kell meghatározni:

a) abban az Államban tekintendő belföldi illetőségűnek, amelyben állandó lakóhellyel rendelkezik; amennyiben mindkét Államban rendelkezik állandó lakóhellyel, abban az Államban tekintendő belföldi illetőségűnek,

amellyel személyi és gazdasági kapcsolatai szorosabbak (a létérdekek központja);

b) amennyiben nem határozható meg, hogy melyik Államban van létérdekeinek a központja, vagy ha egyik Államban sem rendelkezik állandó lakóhellyel, abban az Államban tekintendő belföldi illetőségűnek, amelyben szokásos tartózkodási helye van;

c) amennyiben mindkét Szerződő Államban van szokásos tartózkodási helye, vagy egyikben sincs, abban a Szerződő Államban tekintendő belföldi illetőségűnek, amelynek állampolgára;

d) amennyiben mindkét Szerződő Állam állampolgára, vagy egyiké sem, a Szerződő Államok illetékes hatóságai kölcsönös egyetértéssel rendezik a kérdést.

3. Amennyiben az 1. bekezdés rendelkezései értelmében valamely nem természetes személy mindkét Szerződő Államban belföldi illetőségű, abban a Szerződő Államban tekintendő belföldi illetőségűnek, amelyben tényleges üzletvezetésének helye van.

5. Cikk

Telephely

1. Az Egyezmény alkalmazásában a „telephely” kifejezés olyan állandó üzleti helyet jelent, amelyen keresztül a vállalkozás üzleti tevékenységét részben vagy egészben kifejti.

2. A „telephely” kifejezés magában foglalja különösen:

a) az üzletvezetés helyét,

b) a fiókot,

c) az irodát,

d) a gyárat,

e) a műhelyt,

f) a bányát, az olaj- és a földgázkutató, a kőfejtőt és a természeti kincsek kiaknázására szolgáló bármely más telepet.

3. Az építési terület, az építkezési, szerelési vagy berendezési munkálatok csak akkor képeznek telephelyet, ha a munka 12 hónapnál tovább tart.

4. E Cikk előző rendelkezéseire tekintet nélkül nem tekintendő „telephelynek”:

a) az olyan berendezések, amelyeket kizárólag a vállalkozás javainak vagy áruinak raktározására, kiállítására vagy leszállítására használnak;

b) a vállalkozás javainak vagy áruinak olyan készletei, amelyeket kizárólag raktározás, kiállítás vagy leszállítás céljából tartanak;

c) a vállalkozás javainak vagy áruinak olyan készletei, amelyeket kizárólag abból a célból tartanak, hogy azt egy másik vállalkozás feldolgozza;

d) az olyan állandó üzleti hely, amelyet kizárólag abból a célból tartanak fenn, hogy a vállalkozás részére javakat és árukat vásároljanak, vagy információt szerezzenek;

e) az olyan állandó üzleti hely, amelyet kizárólag abból a célból tartanak fenn, hogy a vállalkozás részére bármilyen más előkészítő vagy kisegítő jellegű tevékenységet folytassanak;

f) az olyan állandó üzleti hely, amelyet kizárólag az a)–e) pontokban említett tevékenységek valamilyen kombinációjára tartanak fenn, feltéve, hogy az állandó üzleti helynek az ilyen tevékenységek kombinációjából adódó teljes tevékenysége előkészítő vagy kisegítő jellegű.

5. Tekintet nélkül az 1. és 2. bekezdések rendelkezéseire, ha egy személy — kivéve a független képviselőt, akire a 6. bekezdés rendelkezései alkalmazandók — egy vállalkozás érdekében tevékenykedik, és felhatalmazása van, amellyel rendszeresen él, arra, hogy a vállalkozás nevében az egyik Szerződő Államban szerződéseket kössön, akkor ez a vállalkozás olyan vállalkozásnak tekintendő, amelynek telephelye van ebben az Államban minden olyan tevékenység tekintetében, amelyeket ez a személy a vállalkozás érdekében végez, kivéve, ha az ilyen személy tevékenysége azokra a 4. bekezdésben említett tevékenységekre korlátozódik, amelyek, ha azokat egy állandó üzleti helyen keresztül fejtenék ki, nem tennék ezt az állandó üzleti helyet telephellyé azon bekezdés rendelkezései értelmében.

6. Egy vállalkozás nem tekintendő telephellyel bírónak az egyik Szerződő Államban csupán azért, mert tevékenységét ebben az Államban alkusz, bizományos vagy más független képviselő útján fejti ki, feltéve, hogy ezek a személyek rendes üzleti tevékenységük keretében járnak el.

7. Az a tény, hogy az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű társaság olyan társaságot ellenőriz, vagy olyan társaság ellenőrzése alatt áll, amely a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű, vagy üzleti tevékenységet fejt ki ebben a másik Államban (akár telephely útján, akár más módon), önmagában még nem teszi egyik társaságot sem a másik telephelyévé.

6. Cikk

Ingatlan vagyomból származó jövedelem

1. Az a jövedelem, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy a másik Szerződő Államban fekvő ingatlan vagyomból (beleértve a mezőgazdaságból és az erdőgazdálkodásból származó jövedelmet) élvez, ebben a másik Államban adóztatható.

2. Az „ingatlan vagyon” kifejezésnek olyan jelentése van, mint amit annak a Szerződő Államnak jogszabályai szerint jelent, amelyikben a szóban forgó vagyon fekszik. Ez a kifejezés minden esetben magában foglalja az ingatlan vagyon tartozékának minősülő vagyont, a mezőgazdasági és erdészeti üzemekben használatos berendezéseket és az állattálmányt, valamint az olyan jogokat, amelyekre a földtulajdonra vonatkozó magánjogi rendelkezések nyer-

nek alkalmazást, az ingatlan vagyon hasznélvezeti jogát, valamint az ásványlelőhelyek, források és más természeti erőforrások kitermelésének vagy kitermelési jogának ellenértékeként járó változó vagy állandó térítésekhez való jogot. Hajók, légi járművek és közúti szállító járművek nem tekintendők ingatlan vagyonnak.

3. Az 1. bekezdés rendelkezései kiterjednek az ingatlan vagyon közvetlen használatából, bérbeadásából vagy bármilyen más felhasználási formájából származó jövedelemre.

4. Az 1. és 3. bekezdés rendelkezései kiterjednek a vállalkozás ingatlan vagyomból származó jövedelemre, valamint a szabad foglalkozás gyakorlására szolgáló ingatlan vagyomból származó jövedelemre is.

7. Cikk

Vállalkozási nyereség

1. Az egyik Szerződő Állam vállalkozásának nyeresége csak ebben a Szerződő Államban adóztatható, kivéve, ha a vállalkozás a tevékenységét a másik Szerződő Államban ott lévő telephelye útján fejti ki. Amennyiben a vállalkozás ily módon fejti ki tevékenységét, a vállalkozás nyeresége a másik Államban adóztatható, de csak olyan mértékben, amilyen mértékben a nyereség ennek a telephelynek tudható be.

2. A 3. bekezdés rendelkezéseinek fenntartásával, ha az egyik Szerződő Állam vállalkozása üzleti tevékenységet fejt ki a másik Szerződő Államban ott lévő telephelye útján, akkor mindkét Szerződő Államban olyan nyereséget kell ennek a telephelynek betudni, amelyet akkor érhetne el, ha teljesen önálló és elkülönült vállalkozásként azonos vagy hasonló tevékenységet végezne azonos vagy hasonló körülmények között, önálló üzleti kapcsolatot fenntartva azzal a vállalkozással, amelynek telephelye.

3. A telephely nyereségének megállapításánál levonhatók azok a költségek, amelyek a telephely működésével kapcsolatban merültek fel, beleértve az üzletvezetési és az általános ügyviteli költségeket, függetlenül attól, hogy abban az Államban merültek-e fel, ahol a telephely található, vagy máshol.

4. Amennyiben az egyik Szerződő Államban a telephelynek betudható nyereséget a vállalkozás teljes nyereségének a különböző részek közötti arányos megosztása alapján szokták megállapítani, úgy a 2. bekezdés nem zárja ki, hogy ez a Szerződő Állam az adóztatandó nyereséget a szokásos arányos megosztás módszerével állapítsa meg; az alkalmazott arányos megosztási módszernek azonban olyannak kell lennie, hogy az eredmény összhangban legyen az e Cikkben foglalt elvekkel.

5. Nem tudható be nyereség a telephelynek csupán azért, mert a telephely javakat vagy árukat vásárol a vállalkozásnak.

6. Az előző bekezdések alkalmazásában a telephelynek betudható nyereséget évről évre azonos módon kell megállapítani, hacsak elégséges és alapos ok nincs az ellenkezőjére.

7. Amennyiben a nyereség olyan jövedelem- vagy nyereségtételeket tartalmaz, amelyekkel az Egyezmény más Cikkei külön foglalkoznak, e Cikk rendelkezései nem érintik azoknak a Cikkeknél a rendelkezéseit.

8. Cikk

Nemzetközi szállítás

1. A hajók, légi járművek vagy közúti szállító járművek nemzetközi forgalomban történő üzemeltetéséből származó nyereség csak abban a Szerződő Államban adóztható, amelyben a vállalkozás tényleges üzletvezetésének helye van.

2. Ha egy hajózási vállalkozás tényleges üzletvezetésének helye egy hajón van, úgy e hely abban a Szerződő Államban levőnek tekintendő, amelyikben a hajó hazai kikötője található, vagy ha nincs ilyen hazai kikötő, akkor abban a Szerződő Államban, amelyikben a hajó üzemeltetője belföldi illetőségű.

3. Az 1. bekezdés rendelkezései alkalmazandók valamely poolban, közös üzemeltetésben vagy nemzetközi üzemeltetésű szervezetben való részvételből származó nyereségre is.

9. Cikk

Kapcsolt vállalkozások

1. Amennyiben

a) az egyik Szerződő Állam vállalkozása közvetlenül vagy közvetve a másik Szerződő Állam vállalkozásának vezetésében, ellenőrzésében vagy tőkéjében részesedik, vagy

b) ugyanazok a személyek közvetlenül vagy közvetve az egyik Szerződő Állam vállalkozásának és a másik Szerződő Állam vállalkozásának vezetésében, ellenőrzésében vagy tőkéjében részesednek, és bármelyik esetben a két vállalkozás egymás közötti kereskedelmi vagy pénzügyi kapcsolataikra tekintettel olyan feltételekben állapodik meg vagy olyan feltételeket szab, amelyek eltérnek azoktól, amelyekben független vállalkozások egymással megállapodnának, úgy az a nyereség, amelyet a vállalkozások egyike a feltételek nélkül elért volna, de e feltételek miatt nem ért el, beszámítható ennek a vállalkozásnak a nyereségébe, és megfelelően megadóztatható.

2. Ha az egyik Szerződő Állam ezen Állam valamely vállalkozásának a nyereségéhez olyan nyereséget számít hozzá — és adóztat meg ennek megfelelően — amelyet a másik Szerződő Állam vállalkozásánál megadóztattak ebben a másik Államban, és az így hozzászámított nyereség olyan nyereség, amely az elsőként említett Állam vállalkozása elért volna, ha a két vállalkozás olyan feltételekben állapodott volna meg, mint amelyekben független vállalkozások egymással megállapodnának, úgy ennek a másik Államnak megfelelően ki kell igazítania az ilyen nyereségre ott kivetett adó összegét. Az ilyen kiigazítás megállapításánál kellően figyelembe kell venni az Egyezmény egyéb rendelkezéseit, és a Szerződő Államok illetékes hatóságai, szükség esetén, tanácskozni fognak egymással.

10. Cikk

Osztalék

1. Az osztalék, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű társaság a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek fizet, ebben a másik Államban adóztható.

2. Ugyanakkor ez az osztalék abban a Szerződő Államban és annak a Szerződő Államnak a jogszabályai szerint is adóztható, amelyben az osztalékot fizető társaság belföldi illetőségű, ha azonban a kedvezményezett az osztalék haszonhúzója, az így megállapított adó nem haladhatja meg:

a) az osztalék bruttó összegének 5%-át, ha az osztalékot fizető társaság tőkéjének legalább 10%-a a haszonhúzó közvetlen tulajdonában van;

b) az osztalék bruttó összegének 15%-át minden más esetben.

E bekezdés rendelkezései nem érintik a társaság adóztatását arra a nyereségre vonatkozóan, amelyből az osztalékot fizetik.

A Szerződő Államok illetékes hatóságai kölcsönös egyetértéssel rendezik e korlátozások alkalmazási módját.

3. E Cikk alkalmazásában az „osztalék” kifejezés részvényekből vagy egyéb jogokból — kivéve a követeléseket — származó jövedelmet jelent, és magában foglal minden részvényből származó jövedelemmel hasonlatos jövedelmet vagy felosztást annak a Szerződő Államnak az adójoga szerint, amelyben az osztalékot vagy jövedelmet fizető vagy felosztást végző társaság belföldi illetőségű.

4. Az 1. és 2. bekezdés rendelkezései nem alkalmazandók, ha az osztalék egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű haszonhúzója a másik Szerződő Államban, amelyben az osztalékot fizető társaság belföldi illetőségű, egy ott lévő telephely útján üzleti tevékenységet fejt ki, vagy ebben a másik Államban lévő állandó bázisa segítségével szabad foglalkozást űz, és az érdekeltség, amelynek alapján az osztalékot fizetik, ténylegesen ehhez a telephelyhez vagy

állandó bázishoz kapcsolódik. Ebben az esetben a 7. Cikk vagy a 14. Cikk rendelkezéseit kell, az esettől függően, alkalmazni.

5. Ha az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű társaság nyereséget vagy jövedelmet élvez a másik Szerződő Államból, ez a másik Állam nem adóztathatja meg a társaság által kifizetett osztalékot, kivéve, ha az osztalékot ebben a másik Államban belföldi illetőségű személynek fizetik, vagy ha az érdekeltség, amelynek alapján az osztalékot fizetik, ténylegesen ehhez a másik Államban lévő telephelyhez vagy állandó bázishoz kapcsolódik, sem pedig a társaság fel nem osztott nyereségét nem terhelheti a társaság fel nem osztott nyereségére megállapított adóval, még akkor sem, ha a kifizetett osztalék vagy a fel nem osztott nyereség egészben vagy részben ebben a másik Államban keletkező nyereségből vagy jövedelemből áll.

11. Cikk

Kamat

1. A kamat, amely az egyik Szerződő Államban keletkezik és amelyet a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek fizetnek, csak ebben a másik Államban adóztatható, ha ez a belföldi személy a kamat hasznhúzója.

2. E Cikk alkalmazásában a „kamat” kifejezés mindenfajta követelésből származó jövedelmet jelent, akár van jelzáloggal biztosítva, akár nem, és akár ad jogot az adós nyereségéből való részesedésre, akár nem, és magában foglalja különösen az állami értékpapírokból származó jövedelmet, a kötvényekből és az adósságlevelekből származó jövedelmet, beleértve az ilyen értékpapírokhoz, kötvényekhez vagy adósságlevelekhez kapcsolódó prémiumokat és díjakat, valamint minden pénzkölcsönzésből származó jövedelemhez hasonló egyéb jövedelmet annak az Államnak a jogszabályai szerint, amelyben a jövedelem keletkezik, de nem foglalja magában azokat a jövedelmeket, amelyeket a 10. Cikk osztalékként kezel. E Cikk alkalmazásában a késedelmes fizetés utáni bírságok nem tekintendők kamatnak.

3. Az 1. bekezdés rendelkezései nem alkalmazandók, ha a kamat egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű hasznhúzója a másik Szerződő Államban, amelyben a kamat keletkezik egy ott lévő telephely útján üzleti tevékenységet folytat, vagy ott lévő állandó bázisa segítségével szabad foglalkozást űz ebben a másik Államban, és a követelés, amely után a kamatot fizetik, ténylegesen ehhez a telephelyhez vagy állandó bázishoz kapcsolódik. Ebben az esetben a 7. Cikk vagy a 14. Cikk rendelkezéseit kell, az esettől függően, alkalmazni.

4. Ha a kamatot a fizető személy és a kamat hasznhúzója közötti, vagy kettejük és egy harmadik személy közötti különleges kapcsolat miatt a kamat összege ahhoz

a követeléshez viszonyítva, amely után kifizetik, meghaladja azt az összeget, amelyben a kamatot fizető személy és a kamat hasznhúzója ilyen kapcsolatok hiányában megállapodtak volna, e Cikk rendelkezéseit csak az utóbb említett összegre kell alkalmazni. Ebben az esetben a kifizetett többletösszeg mindkét Szerződő Állam jogszabályai szerint adóztatható marad, az Egyezmény egyéb rendelkezéseinek kellő figyelembevételével.

12. Cikk

Jogdíj

1. A jogdíj, amely az egyik Szerződő Államban keletkezik és amelyet a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek fizetnek, csak ebben a másik Államban adóztatható, ha ez a belföldi illetőségű személy a jogdíj hasznhúzója.

2. E Cikk alkalmazásában a „jogdíj” kifejezés minden olyan jellegű térítést jelent, amelyet irodalmi, művészeti vagy tudományos alkotások felhasználásának vagy felhasználási jogának ellenértékeként fizetnek ki (beleértve a mozgókép- és egyéb filmet, a hangszalagra történő felvételt, a rádiós vagy televíziós közvetítésre szolgáló egyéb eszközöket, valamint az egyéb sokszorosító és átviteli eszközöket), mindenfajta szabadalmat, védjegyet, ipari mintát vagy modellt, tervet, titkos formulát vagy eljárást, valamint az ipari, kereskedelmi vagy tudományos berendezések használatáért vagy használati jogáért, vagy ipari, kereskedelmi vagy tudományos tapasztalatok közléséért kapott térítést.

3. Az 1. bekezdés rendelkezései nem alkalmazandók, ha a jogdíj egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű hasznhúzója üzleti tevékenységet folytat ott lévő telephelye révén abban a másik Szerződő Államban, amelyben a jogdíj keletkezik, vagy ott lévő állandó bázisa segítségével szabad foglalkozást űz, és a jog vagy vagyoni érték, amely után a jogdíjat fizetik, ténylegesen ehhez a telephelyhez vagy állandó bázishoz kapcsolódik. Ebben az esetben a 7. Cikk vagy a 14. Cikk rendelkezéseit kell, az esettől függően, alkalmazni.

4. Ha a kifizető és a jogdíj hasznhúzója közötti, vagy a kettejük és egy harmadik személy közötti különleges kapcsolat miatt a jogdíj összege ahhoz a használathoz, joghoz vagy információhoz viszonyítva, amely után kifizetik, meghaladja azt az összeget, amelyben a jogdíjat fizető személy és a jogdíj hasznhúzója ilyen kapcsolatok hiányában megállapodtak volna, e Cikk rendelkezéseit csak az utóbbi összegre kell alkalmazni. Ebben az esetben a kifizetett többletösszeg mindkét Szerződő Állam jogszabályai szerint adóztatható marad, az Egyezmény egyéb rendelkezéseinek kellő figyelembevételével.

13. Cikk

Tőkenyereség

1. Az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy másik Szerződő Államban fekvő, a 6. Cikkben meghatározott ingatlanának elidegenítéséből származó nyeresége ebben a másik Államban adózatható.

2. Az olyan társaság, egyéb jogi személy vagy társulás részvényeinek, jogainak vagy egyéb érdekeltségének elidegenítéséből származó nyereség, melynek eszközei döntően az egyik Szerződő Államban lévő ingatlan tulajdonból, illetve az ahhoz fűződő jogokból állnak, vagy az olyan társaság részvényeiből származó nyereség, melynek eszközei döntően valamely államban lévő ilyen ingatlan vagyontól vagy az ahhoz fűződő jogokból állnak, az ingatlan fekvése szerinti Államban adózatható.

3. A második bekezdésben nem említett egyéb olyan nyereség, amely az egyik Szerződő Állam vállalkozásának a másik Szerződő Államban lévő telephelyéhez tartozó üzleti vagyontól részét képező ingó vagyontól, valamint az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy számára a másik Szerződő Államban szabad foglalkozás gyakorlása céljára rendelkezésre álló ingó vagyontárgy elidegenítéséből származik, ebben a másik Államban adózatható, beleértve az ilyen telephelynek (akár a vállalkozással együttesen, akár attól függetlenül történő) vagy az ilyen állandó bázisnak az elidegenítéséből származó nyereséget is.

4. A nemzetközi forgalomban üzemeltetett hajók, légi járművek és közúti szállító járművek, valamint az ilyen hajók, légi járművek és közúti szállító járművek üzemeltetését szolgáló ingó vagyontárgyak elidegenítéséből származó nyereség csak abban a szerződő Államban adózatható, amelyben a vállalkozás tényleges üzletvezetésének helye van.

5. Az előző bekezdésekben említett vagyontárgyakon kívüli vagyontól elidegenítéséből származó nyereség csak abban a Szerződő Államban adózatható, amelyben az elidegenítő belföldi illetőségű.

14. Cikk

Szabad foglalkozás

1. Az olyan jövedelem, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy szabad foglalkozásból vagy egyéb önálló jellegű tevékenységből élvez, csak ebben az Államban adózatható, kivéve, ha a tevékenység végzésére a másik Szerződő Államban rendszeresen állandó bázis áll rendelkezésére. Ha ilyen állandó bázissal rendelkezik, jövedelme a másik Szerződő Államban adózatható, de csak olyan mértékben, amilyen mértékben ennek az állandó bázisnak tudható be.

2. A „szabad foglalkozás” kifejezés magában foglalja különösen az önálló tudományos, irodalmi, művészeti, ne-

velési és oktatási tevékenységet, valamint az orvosok, jogászok, mérnökök, építészek, fogorvosok és könyvszakértők önálló tevékenységét.

15. Cikk

Nem önálló munka

1. A 16., 18., 19. és 21. Cikk rendelkezéseinek fenntartásával a fizetés, a bér és más hasonló díjazás, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy nem önálló munkára tekintettel kap, csak ebben az Államban adózatható, kivéve, ha a munkavégzés a másik Szerződő Államban történik. Amennyiben a munkát ott végzik, az abból származó díjazás ebben a másik Államban adózatható.

2. Az 1. bekezdés rendelkezéseire való tekintet nélkül az a díjazás, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy a másik Szerződő Államban végzett nem önálló munkára tekintettel kap, csak az elsőként említett Államban adózatható, amennyiben

a) a kedvezményezett egyfolytában vagy megszakításokkal nem tölt 183 napnál hosszabb időszakot az adott adóévben kezdődő vagy végződő bármilyen 12 hónapos időtartamon belül a másik Államban, és

b) a díjazást olyan munkáltató fizeti, vagy olyan munkáltató nevében fizetik, aki nem belföldi illetőségű a másik Államban, és

c) a díjazást nem a munkáltatónak a másik Államban lévő telephelye vagy állandó bázisa viseli.

3. Tekintet nélkül e Cikk előző rendelkezéseire, a nemzetközi forgalomban üzemeltetett hajó, légi jármű vagy közúti szállító jármű fedélzetén végzett nem önálló munkára tekintettel kapott díjazás abban a Szerződő Államban adózatható, amelyben a vállalkozás tényleges üzletvezetésének helye van.

16. Cikk

Igazgatók tiszteletdíja

Az igazgatók tiszteletdíja és más hasonló fizetés, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű társaság igazgatótanácsának vagy más hasonló testületének tagjaként kap, ebben a másik Államban adózatható.

17. Cikk

Művészek és sportolók

1. Tekintet nélkül a 14. és 15. Cikk rendelkezéseire, az a jövedelem, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy előadóművészként, úgymint színpadi,

film-, rádiós vagy televíziós művészként, zenészként vagy sportolóként élvez a másik Szerződő Államban ilyen minőségben kifejtett személyes tevékenységéből, ebben a másik Államban adóztatható.

2. Amennyiben az előadóművész vagy sportoló ilyen minőségben személyesen kifejtett tevékenységével kapcsolatos jövedelem nem az előadóművésznél vagy sportolónál magánál, hanem egy másik személynél jelentkezik, akkor ez a jövedelem a 7., 14. és a 15. Cikk rendelkezéseire való tekintet nélkül abban a Szerződő Államban adóztatható, amelyben az előadóművész vagy a sportoló tevékenységét kifejti, ha ez a személy az előadóművész vagy sportoló közvetlen vagy közvetett ellenőrzése alatt áll.

3. Tekintet nélkül e Cikk 1. és 2. bekezdésének rendelkezéseire, az e Cikkben említett jövedelem adómentes abban a Szerződő Államban, amelyben az előadóművész vagy sportoló tevékenységét kifejti, ha ezt a tevékenységet jelentős részben ennek az Államnak vagy a másik Államnak a közpénzeiből támogatják, vagy a Szerződő Államok közötti kulturális egyezmény vagy megállapodás keretében fejtik ki. Ebben az esetben a jövedelem csak abban a Szerződő Államban adóztatható, amelyben a művész vagy sportoló belföldi illetőségű.

18. Cikk

Nyugdíjak és évjáradékok

1. A 19. Cikk 2. bekezdésében foglalt rendelkezések fenntartásával a nyugdíj és más hasonló díjazás, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek fizetnek korábbi nem önálló munkára tekintettel, valamint az ilyen belföldi illetőségű személynek fizetett évjáradék csak ebben az Államban adóztatható.

2. Az „évjáradék” kifejezés egy életen keresztül, illetve megállapított vagy megállapítható időtartamra, rendszeresen, meghatározott időközönként fizetendő meghatározott összeget jelent, amelyet pénz vagy pénzzel bíró érték teljes és megfelelő ellenértékeként járó fizetési kötelezettség keretében fizetnek.

19. Cikk

Közszolgálat

1. a) Az olyan nem nyugdíj jellegű díjazás, amelyet az egyik Szerződő Állam, annak politikai egysége vagy helyi hatósága fizet ki egy magánszemélynek olyan szolgálatért, amelyet ezen Államnak, egységének vagy helyi hatóságainak teljesített közigazgatási jellegű feladatok ellátásával, csak ebben a Szerződő Államban adóztatható.

b) Ez a díjazás azonban csak a másik Szerződő Államban adóztatható, ha a szolgálatot ebben az Államban teljesítették, és a magánszemély ebben az Államban olyan belföldi illetőségű személy, aki

(i) ennek az Államnak az állampolgára, vagy

(ii) nem kizárólag a szolgálat teljesítése céljából lett ebben az Államban belföldi illetőségű.

2. a) Minden olyan nyugdíj, amelyet az egyik Szerződő Állam, annak politikai egysége, vagy helyi hatósága fizet ki, vagy az általuk létrehozott alapokból fizetnek ki egy magánszemélynek olyan szolgálatért, amelyet ezen Államnak, politikai egységeinek vagy hatóságainak teljesített közigazgatási jellegű feladatok ellátásával, csak ebben az Államban adóztatható.

b) Az ilyen nyugdíj azonban csak a másik Szerződő Államban adóztatható, ha a magánszemély ebben a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű, és ennek az Államnak állampolgára is.

3. A 15., 16. és 18. Cikk rendelkezései alkalmazandók az olyan díjazásokra és nyugdíjakra, amelyeket az egyik Szerződő Állam, politikai egysége vagy helyi hatóságai által folytatott üzleti tevékenységgel kapcsolatosan teljesített szolgálatért fizetnek ki.

20. Cikk

Tanulók

Azok a kifizetések, amelyeket olyan tanulók, ipari és kereskedelmi tanulók vagy gyakornokok kapnak ellátásukra vagy tanulmányi célokra, akik közvetlenül az egyik Szerződő Államba való utazás előtt a másik Szerződő Államban belföldi illetőségűek voltak, vagy jelenleg is azok, és akik az elsőként említett Államban kizárólag tanulmányi vagy képzési célból tartózkodnak, nem adóztathatók ebben az Államban, amennyiben az ilyen kifizetések ezen az Államon kívüli forrásokból származnak.

21. Cikk

Tanárok

1. Az a tanár, aki kizárólag abból a célból utazik két évet meg nem haladó időtartamra az egyik Szerződő Államba, hogy tanítson vagy felsőfokú tanulmányokat (beleértve a kutatást) folytasson egyetemen, főiskolán, más elismert kutatóintézetben vagy egyéb felsőoktatási intézményben ebben a Szerződő Államban, és aki közvetlenül elutazása előtt a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű volt, adómentességet élvez az elsőként említett Szerződő Államban minden olyan díjazás tekintetében, amelyet ilyen oktatói vagy kutatói tevékenységéért kap, az ebbe a

Szerződő Államba ilyen célból tett első utazásának időpontjától számított két évet meg nem haladó időszakban.

2. E Cikk fenti rendelkezései nem terjednek ki arra a díjazásra, amelyet a tanár kutatómunkáért kap, ha a vállalt kutatás elsősorban meghatározott személy vagy személyek magánérdekét szolgálja.

22. Cikk

Egyéb jövedelem

1. Az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy jövedelmének az Egyezmény előző Cikkeiben nem tárgyalt részei, bárhol keletkeznek is, csak ebben az Államban adózathatók.

2. Az 1. bekezdés rendelkezései nem terjednek ki a 6. Cikk 2. bekezdésben meghatározott ingatlan vagyontól származó jövedelmen kívüli jövedelmekre, amennyiben az ilyen jövedelmeknek az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű haszonhúzója a másik Szerződő Államban ott lévő telephelye révén üzleti tevékenységet folytat, vagy ott lévő állandó bázis segítségével szabad foglalkozást űz, és a jog vagy vagyoni érték, amelynek alapján a jövedelmet kifizetik, ténylegesen ehhez a telephelyhez vagy állandó bázishoz kapcsolódik. Ilyen esetben a 7. Cikk vagy a 14. Cikk rendelkezéseit kell, az esettől függően, alkalmazni.

23. Cikk

A kettős adóztatás elkerülése

1. Magyarországon a kettős adóztatást a következőképpen kell elkerülni:

a) amennyiben a Magyarországon belföldi illetőségű személy olyan jövedelmet élvez, amely az Egyezmény rendelkezéseivel összhangban Írországból adózatható, Magyarország a b) és c) pontban foglalt rendelkezések fenntartásával mentesíti az ilyen jövedelmet az adózás alól;

b) amennyiben a Magyarországon belföldi illetőségű személy olyan jövedelemteleket élvez, amelyek a 10. Cikk rendelkezéseivel összhangban Írországból adózathatók, Magyarország lehetővé teszi az ilyen belföldi illetőségű személyjövedelmét terhelő adóból azon összeg levonását, amely megegyezik az Írországból megfizetett adóval. Az így levont összeg azonban nem haladhatja meg a levonás előtt számított adónak azt a részét, amely az Írországból származó ilyen jövedelemtelekre esik;

c) az Írországból belföldi illetőségű társaság által a Magyarországon belföldi illetőségű társaságnak kifizetett osztalék olyan mértékben mentes a magyar adó alól, amilyen mértékben mentes lenne, ha mindkét társaság magyarországi illetőségű lenne.

2. Az Írországon kívüli területeken fizetendő adónak az ír adóval szembeni beszámításának megengedéséről szóló írországi jogszabályok rendelkezéseinek fenntartásával (ami nem érinti ezek általános elvét):

a) a Magyarországon belüli forrásokból származó nyereség vagy jövedelem utáni, a magyarországi jogszabályok értelmében és az Egyezménnyel összhangban akár közvetlenül, akár levonással fizetendő magyar adó (kivéve az osztalék esetében az azon nyereség után fizetendő adót, amelyből az osztalékot fizetik) beszámítható minden olyan ír adóba, melyet ugyanarra a nyereségre vagy jövedelemre vonatkozóan számítanak ki, mint amelyre vonatkozóan a magyar adót kiszámítják;

b) abban az esetben, ha az osztalékot magyarországi illetőségű társaság fizeti egy olyan írországi illetőségű társaságnak, amelyik közvetlenül vagy közvetve az osztalékot fizető társaság szavazati jogainak legalább 10%-át ellenőrzi, a beszámításnál figyelembe kell venni [az e bekezdés a) alpontjának rendelkezései értelmében beszámítandó bármely magyar adón felül] azt a magyar adót, amelyet a társaság azon nyereség után fizet, amelyből az ilyen osztalékot fizetik.

3. E Cikk 1. és 2. bekezdésének alkalmazásában az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy tulajdonában lévő olyan nyereség, jövedelem és tőkenyereség, amely az Egyezménnyel összhangban a másik Szerződő Államban adózatható, ebben a másik Szerződő Államban lévő forrásból származónak tekintendő.

4. Ha ezen Egyezmény bármelyik rendelkezésével összhangban az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy által élvezett jövedelem mentesül az adó alól ebben az Államban, ez az Állam mindazonáltal az ilyen belföldi illetőségű személy többi jövedelme utáni adó kiszámításánál figyelembe veheti a mentesített jövedelmet.

5. Ha az Egyezmény bármely rendelkezése értelmében valamely jövedelmet vagy nyereséget részben vagy egészben mentesítenek az adózás alól az egyik Szerződő Államban, és a másik Szerződő Állam hatályos jogszabályai szerint a magánszemély az említett jövedelem vagy nyereség tekintetében csak azon összeg erejéig adóköteles, amelyet ebbe a másik Államból átutaltak, vagy ebben az Államban megkaptak, és nem az előbbiek teljes összegének erejéig, akkor az Egyezmény értelmében az elsőként említett Államban megengedendő mentesítés, a jövedelemnek vagy nyereségnek csak arra részére vonatkozik, amelyet ebben a másik Államban megkaptak vagy oda átutaltak.

24. Cikk

Egyenlő elbánás

1. Az egyik Szerződő Állam állampolgárai nem vethetők a másik Szerződő Államban olyan adózás vagy azzal összefüggő kötelezettség alá, amely más vagy megterhelőbb, mint az az adózás vagy azzal összefüggő kötelezettség,

amelynek a másik Állam állampolgárai hasonló körülmények között alá vannak vagy alá lehetnek vetve. Ez a rendelkezés, az 1. Cikk rendelkezéseire való tekintet nélkül, azokra a személyekre is alkalmazandó, akik nem belföldi illetőségűek az egyik vagy mindkét Szerződő Államban.

2. Az egyik Szerződő Állam vállalkozásának a másik Szerződő Államban lévő telephelye nem adóztatható kedvezőtlenebbül ebben a másik Szerződő Államban, mint e másik Szerződő Állam azonos tevékenységet folytató vállalkozásai. Ez a rendelkezés nem értelmezendő oly módon, mintha az egyik Szerződő Állam köteles lenne a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személyek számára polgári jogállásuk vagy családi kötelezettségeik alapján bármilyen olyan személyi kedvezményt, mentességet vagy levonást biztosítani az adózás területén, mint amilyeneket a saját területén belföldi illetőségű személyeknek biztosít.

3. Az egyik Szerződő Állam vállalkozása által a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek kifizetett kamat, jogdíj és más költség az ilyen vállalkozás adóztatható nyereségének megállapításánál ugyanolyan feltételek mellett levonható, mintha ezeket az elsőként említett Államban belföldi illetőségű személynek fizették volna, kivéve, ha a 9. Cikk 1. bekezdésében, a 11. Cikk 4. bekezdésében vagy a 12. Cikk 4. bekezdésében szereplő rendelkezések alkalmazandók.

4. Az egyik Szerződő Állam olyan vállalkozásai, amelyeknek tőkéje egészben vagy részben, közvetlenül vagy közvetve a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű egy vagy több személy tulajdonában vagy ellenőrzése alatt van, nem vethetők az elsőként említett Szerződő Államban olyan adózás vagy azzal összefüggő kötelezettség alá, amely más vagy megterhelőbb, mint az az adózás és azzal összefüggő kötelezettségek, amelyeknek az elsőként említett Állam más hasonló vállalkozásai alá vannak vagy alá lehetnek vetve.

5. Tekintet nélkül a 2. Cikk rendelkezéseire, e Cikk rendelkezései bármilyen fajtájú és elnevezésű adóra alkalmazandók.

25. Cikk

Egyeztető eljárás

1. Ha egy személy véleménye szerint az egyik vagy mindkét Szerződő Állam intézkedése olyan adózást eredményez vagy eredményezhet a későbbiekben számára, amely nincs összhangban az Egyezmény rendelkezéseivel, az illető Állam belső jogszabályaiban biztosított jogorvoslati lehetőségektől függetlenül az ügyet annak a Szerződő Államnak az illetékes hatósága elé terjesztheti, amelyikben belföldi illetőségű, vagy ha ügyére a 24. Cikk 1. bekezdése vonatkozik, annak a Szerződő Államnak az illetékes hatósága elé, amelynek állampolgára. Az ügyet az Egyezmény rendelkezéseivel összhangban nem lévő adóztatást ered-

ményező intézkedésről szóló első értesítéstől számított 3 éven belül kell előterjeszteni.

2. Az illetékes hatóság, amennyiben a kifogást megalapozottnak találja, és önmaga nem képes kielégítő megoldást találni, törekedni fog arra, hogy az ügyet a másik Szerződő Állam illetékes hatóságával együtt kölcsönös egyetértéssel rendezze úgy, hogy elkerüljék az olyan adóztatást, amely nem áll összhangban az Egyezménnyel. Az így létrejött megállapodást a Szerződő Államok belső jogszabályaiban előírt határidőktől függetlenül végre kell hajtani.

3. A Szerződő Államok illetékes hatóságai törekedni fognak arra, hogy az Egyezmény értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatos nehézségeket és kétségeket kölcsönös egyetértéssel oldják fel. Tanácskozhatnak továbbá egymással annak érdekében, hogy olyan esetekben is elkerüljék a kettős adóztatást, amelyekről az Egyezmény nem rendelkezik.

4. A Szerződő Államok illetékes hatóságai az előző bekezdések szellemében létrehozandó megállapodás elérése céljából közvetlenül érintkezhetnek egymással.

26. Cikk

Információcsere

1. A Szerződő Államok illetékes hatóságai megadják egymás számára azt a tájékoztatást, amely az Egyezmény rendelkezéseinek vagy a Szerződő Államokban az Egyezmény hatálya alá tartozó adókra vonatkozó belső jogszabályi rendelkezések végrehajtásához szükséges, amennyiben az ezek szerinti adózás nem ellentétes az Egyezménnyel. A kölcsönös tájékoztatást az 1. Cikk nem korlátozza. A Szerződő Állam a kapott tájékoztatást ugyanúgy titokként kezeli, mint ennek az Államnak a belső jogszabályai szerint megszerzett információt, és csak olyan személyek vagy hatóságok (beleértve a bíróságokat és a közigazgatási szerveket) előtt fedi fel, amelyek az Egyezmény hatálya alá tartozó adók kivetésével vagy beszedésével, azok érvényesítésével és a velük kapcsolatos peres eljárással vagy a jogorvoslat elbírálásával foglalkoznak. Ezek a személyek vagy hatóságok a tájékoztatást csak ilyen célokra használhatják fel. A tájékoztatást nyilvános bírósági tárgyalásokon vagy bírósági határozatokban nyilvánosságra hozhatják.

2. Az 1. bekezdés rendelkezései semmilyen esetben sem értelmezhetők oly módon, mintha valamelyik Szerződő Államot köteleznék:

a) az egyik vagy a másik Szerződő Állam jogszabályaitól vagy államigazgatási gyakorlatától eltérő államigazgatási intézkedések hozatalára;

b) olyan információ átadására, amely az egyik vagy a másik Szerződő Állam jogszabályai szerint vagy a közigazgatás szokásos rendjében nem szerezhető be;

c) olyan információ átadására, amely szakmai, üzleti, ipari, kereskedelmi vagy foglalkozási titkot, szakmai eljárást vagy olyan információt fedne fel, amely a közrendbe (ordre public) ütközne.

27. Cikk

Diplomáciai képviselők és konzuli tisztségviselők

Az Egyezmény semmilyen módon nem érinti a diplomáciai képviselőket és a konzuli tisztségviselőket a nemzetközi jog általános szabályai vagy külön megállapodások rendelkezései alapján megillető adózási kiváltságokat.

28. Cikk

Hatálybalépés

1. A Szerződő Felek értesítik egymást arról, hogy az Egyezmény hatálybalépéséhez szükséges alkotmányos követelményeknek eleget tettek.

2. Az Egyezmény a későbbi értesítés időpontjában lép hatályba, és rendelkezései alkalmazandók:

a) Magyarországon:

(i) a forrásnál levont adók tekintetében az Egyezmény hatálybalépésének évét követő első naptári év január 1-jén vagy azt követően keletkezett jövedelmekre,

(ii) az egyéb jövedelemadók tekintetében az olyan adókra, amelyek az Egyezmény hatálybalépésének évét követő első naptári év január 1-jén vagy onnan kezdődő bármely adózási évre vethetők ki;

b) Írorszában:

(i) a jövedelemadó és a tőkenyereségadó tekintetében az Egyezmény hatálybalépésének dátumát követő év áprilisának hatodik napján vagy az után kezdődő bármely adó-kivetési évre vonatkozóan,

(ii) a társasági adó tekintetében az Egyezmény hatálybalépésének évét követő év januárjának első napján vagy azután kezdődő bármely pénzügyi évre vonatkozóan.

29. Cikk

Felmondás

Az Egyezmény mindaddig hatályban marad, ameddig az egyik Szerződő Állam fel nem mondja. Az Egyezményt bármelyik Szerződő Állam az Egyezmény hatálybalépésének időpontjától számított öt év után bármikor felmondhatja, feltéve, hogy az erről szóló értesítést legalább hat hónappal megelőzően diplomáciai úton eljuttatja.

Ebben az esetben az Egyezmény hatályát veszti:

a) Magyarországon:

(i) a forrásnál levont adók tekintetében az Egyezmény felmondásának évét követő első naptári év január 1-jén; vagy azt követően keletkezett jövedelmekre,

(ii) az egyéb jövedelemadók tekintetében az Egyezmény felmondásának évét követő első naptári év január 1-jén vagy azután kezdődő bármely adóévre kivethető adókra vonatkozóan;

b) Írorszában:

(i) a jövedelemadó és a tőkenyereségadó tekintetében az említett felmondási értesítésben meghatározott időtartam lejártának időpontját követő év áprilisának hatodik napján vagy az után kezdődő bármely adó-kivetési évre vonatkozóan,

(ii) a társasági adó tekintetében az említett felmondási értesítésben meghatározott időtartam lejártának időpontját követő év január első napján vagy azután kezdődő bármely pénzügyi évre vonatkozóan.

Ennek hitelül az arra kellő meghatalmazással rendelkező alulírottak az Egyezményt aláírták.

Készült két eredeti példányban, Dublinban, 1995. április hó 25. napján, magyar és angol nyelven, mindkét szöveg egyaránt hiteles.

A Magyar Köztársaság
nevében

Írország
nevében

Jegyzőkönyv

A mai napon, a Magyar Köztársaság és Írország között a kettős adóztatás elkerüléséről és az adóztatás kijátszásának megakadályozásáról a jövedelemadók területén szóló Egyezmény aláírásakor az alulírottak megállapodtak a következő rendelkezésben, amely az Egyezmény szerves részét képezi:

A 23. Cikk 1. c) bekezdésével kapcsolatosan megállapítást nyert, hogy abban az esetben, ha a Magyar Köztársaság bármilyen adót vet ki a magyarországi illetőségű társaságok által kapott osztalékra, a Szerződő Államok Kormányai tárgyalásokat kezdenek, hogy új rendelkezéseket hozzanak az írországi forrásokból származó osztalék kettős adóztatásának elkerülése érdekében.

Ennek hitelül az arra kellő meghatalmazással rendelkező alulírottak a Jegyzőkönyvet aláírták.

Készült két eredeti példányban, Dublinban, 1995. április hó 25. napján, magyar és angol nyelven, mindkét szöveg egyaránt hiteles.

A Magyar Köztársaság
nevében

Írország
nevében''

3. § Ez a törvény a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban Magyarországon az Egyezmény 28. Cikk 2. bekezdés a) (i) pontja alá eső adók tekintetében 1997. január 1-jén vagy az azt követően keletkezett jövedelmekre, a 28. Cikk 2. bekezdés a) (ii) pontja alá eső adók tekintetében 1997. január 1-jén vagy azután kezdődő bármely adózási évre kivethető adókra kell alkalmazni. A törvény rendelkezéseit Írországból az Egyezmény 28. Cikk 2. bekezdés b) (i) pontja alá tartozó adók tekintetében 1997. április 6-án vagy azután kezdődő bármely adókiutalási évre, a 28. Cikk 2. bekezdés b) (ii) pontja alá tartozó adók tekintetében 1997. január 1-jén vagy azután kezdődő bármely pénzügyi évre kell alkalmazni.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1999. évi XII. törvény

**a Magyar Köztársaság Kormánya és Kanada Kormánya
között az 1992. április 15-én aláírt,
az 1995. évi XVI. törvénnyel kihirdetett kettős
adóztatást elkerülő Egyezményhez kapcsolódó,
Budapesten, 1994. május 3-án aláírt Jegyzőkönyv
kihirdetéséről***

1. § Az Országgyűlés a Magyar Köztársaság Kormánya és Kanada Kormánya között az 1992. április 15-én aláírt, az 1995. évi XVI. törvénnyel kihirdetett kettős adóztatást elkerülő Egyezményhez kapcsolódó, Budapesten, 1994. május 3-án aláírt Jegyzőkönyvet e törvénnyel kihirdeti. (A Jegyzőkönyv megerősítéséről szóló jegyzék-váltás 1996. február 23-án megtörtént, és a Jegyzőkönyv 1996. április 16-án hatályba lépett.)

2. § A Jegyzőkönyv hivatalos magyar nyelvű szövege a következő:

„Jegyzőkönyv

**a Magyar Köztársaság Kormánya és Kanada Kormánya
között 1992. április 15-én aláírt adóztatási
Egyezményhez**

A Magyar Köztársaság Kormánya és Kanada Kormánya, attól az óhajtól vezetve, hogy módosítsa a kettős adóztatás elkerülésére és az adóztatás kijátszásának megakadályozására a jövedelem- és a vagyonadók területén Budapesten, 1992. április 15-én aláírt Egyezményt (a továbbiakban: Egyezmény),

a következőkben állapodtak meg:

* A törvényt az Országgyűlés az 1999. március 2-i ülésnapján fogadta el.

1. Cikk

1. Az Egyezmény 10. Cikkének 2. bekezdése törölendő és helyébe az alábbi szöveg kerül:

„2. mindazonáltal ez az osztalék abban az Államban is, amelyben az osztalékot fizető társaság illetőséggel bír, ennek az Államnak a jogszabályai szerint megadóztatható, de ha a kedvezményezett az osztalék haszonhúzója, az így megállapított adó nem haladhatja meg:

a) az osztalék bruttó összegének 5 százalékát, ha a haszonhúzója olyan társaság, amely az osztalékot fizető társaságban a szavazati jogoknak legalább 25 százalékát közvetlenül vagy közvetve ellenőrzése alatt tartja;

b) tekintet nélkül az a) pont rendelkezéseire, az osztalék bruttó összegének 10 százalékát, ha az osztalék illetőséggel nem bíró személyek tulajdonában lévő, és Kanadában illetőséggel bíró társaság („a non-resident owned investment corporation”) fizeti a Magyar Köztársaságban illetőséggel bíró olyan társaságnak, amely az osztalékot fizető társaságban a szavazati jogoknak legalább 25 százalékát közvetlenül vagy közvetve ellenőrzése alatt tartja, továbbá ő az ilyen osztalék haszonhúzója; illetve

c) az osztalék bruttó összegének 15 százalékát minden más esetben.

E bekezdés rendelkezései nem érintik a társaság adóztatását azon nyereség után, amelyből az osztalékot fizetik.”

2. Az Egyezmény 10. Cikkének 6. bekezdése törölendő és helyébe az alábbi szöveg kerül:

„6. Az Egyezményben foglaltak nem értelmezendők oly módon, mintha megakadályoznák az egyik Szerződő Államot abban, hogy egy társaság ebben az Államban lévő telephelyének betudható nyereségét megadóztassa azon az adón felül, amely kivethető lenne egy olyan társaság nyereségére, amely az adott Államnak állampolgára, feltéve, hogy az így kivetett többletadó nem haladja meg az olyan nyereség összegének 5 százalékát, amely az előző adózási években nem volt alávetve ilyen többletadónak. E rendelkezés szempontjából a „nyereség” kifejezés az egyik Szerződő Állam által az ilyen nyereségre itt hivatkozott többletadó kivételével kivetett valamennyi adó levonása után az ezen Államban lévő telephelynek egy évben és a megelőző években betudható nyereséget jelenti, beleértve bármilyen hasznot.”

2. Cikk

1. A Szerződő Államok értesítik egymást arról, hogy a Jegyzőkönyv hatálybalépéséhez szükséges alkotmányos követelményeknek eleget tettek.

2. A Jegyzőkönyv az 1. bekezdésben említett értesítések közül a későbbi vételének időpontja után hatvan nappal lép hatályba és rendelkezései alkalmazandók:

a) a Jegyzőkönyv 1. Cikk 1. bekezdésére a forrásnál levont adók tekintetében a Jegyzőkönyv hatálybalépésének évét követő naptári év január 1-jén vagy az azután fizetett vagy jóváírt összegekre, azzal az eltéréssel, hogy az „5 százalékra” való hivatkozás az alábbi időpontok első napja után fizetett vagy jóváírt összegekre alkalmazva a következőképpen értendő:

- (i) 1992 után és 1994 előtt, „9 százalék”,
- (ii) 1993 után és 1995 előtt, „8 százalék”,
- (iii) 1994 után és 1996 előtt, „7 százalék”, és
- (iv) 1995 után és 1997 előtt, „6 százalék”; továbbá

b) a Jegyzőkönyv 1. Cikk 2. bekezdésére a Jegyzőkönyv hatálybalépésének évét követő naptári év január 1-jén vagy az azután kezdődő adózási évekre, azzal az eltéréssel, hogy az „5 százalékra” való hivatkozás az alábbi időpontok első napján vagy azt követően kezdődő adózási évekre alkalmazva a következőképpen értendő:

- (i) 1992 után és 1994 előtt, „9 százalék”,
- (ii) 1993 után és 1995 előtt, „8 százalék”,
- (iii) 1994 után és 1996 előtt, „7 százalék”, és
- (iv) 1995 után és 1997 előtt, „6 százalék”.

3. Cikk

A Jegyzőkönyv addig marad hatályban, ameddig a Magyar Köztársaság és Kanada között az Egyezmény hatályban van.

Ennek hitelül az arra kellően felhatalmazott alulírottak a Jegyzőkönyvet aláírták.

Készült Budapesten, 1994. május hó 3. napján, két eredeti példányban, magyar, angol és francia nyelven, mindegyik szöveg egyaránt hiteles.

Magyar Köztársaság
Kormányának nevében

Kanada Kormányának
névében

3. § Ez a törvény a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban Magyarországon a Jegyzőkönyv 2. Cikk 2. bekezdés a) és b) pontjaiban foglaltak szerint kell alkalmazni.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1999. évi XIII. törvény

**a Magyar Köztársaság és a Kazah Köztársaság között
a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről
Budapesten, 1994. december 7-én aláírt Megállapodás
kihirdetéséről***

1. § Az Országgyűlés a Magyar Köztársaság és a Kazah Köztársaság között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről Budapesten, 1994. december 7-én aláírt Megállapodást e törvénnyel kihirdeti. (A Megállapodás megerősítéséről szóló jegyzékváltás 1996. március 3-án megtörtént, és a Megállapodás 1996. március 3-án hatályba lépett.)

2. § A Megállapodás hivatalos magyar nyelvű szövege a következő:

**„Megállapodás
a Magyar Köztársaság és a Kazah Köztársaság között
a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről**

A Magyar Köztársaság és a Kazah Köztársaság (a továbbiakban: Szerződő Felek),

attól az óhajtól vezetve, hogy a gazdasági együttműködést mindkét Állam javára erősítsék,

azzal a szándékkal, hogy kedvező feltételeket teremtsenek és tartsanak fenn az egyik Állam beruházóinak beruházásaihoz a másik Állam területén,

annak tudatában, hogy a beruházásoknak a jelen Megállapodással összhangban történő előmozdítása és kölcsönös védelme ösztönzi az üzleti kezdeményezéseket ezen a területen,

megállapodtak a következőkben:

1. Cikk

Meghatározások

A Megállapodás alkalmazásában:

1. A „beruházás” kifejezés magában foglal mindenfajta olyan vagyoni értéket, melyet az egyik Szerződő Fél valamely beruházója gazdasági tevékenységgel összefüggően fektetett be a másik Szerződő Fél területén ez utóbbi törvényeivel és jogszabályaival összhangban, és különösen — de nem kizárólag — a következőket jelenti:

a) az ingó és ingatlan tulajdont, valamint minden egyéb dologi jogot, mint például a jelzálogot, a zálogjogot, a kézizálogjogot és hasonló jogokat;

* A törvényt az Országgyűlés az 1999. március 2-i ülésnapján fogadta el.

b) a részvényeket, üzletrészeket és vállalati kötvényeket, illetve a társasági érdekeltség egyéb formáit;

c) olyan pénzköveteléseket vagy gazdasági értékkel bíró teljesítés nyújtásra vonatkozó követeléseket, amelyek beruházáshoz kapcsolódnak;

d) a szellemi tulajdonhoz fűződő jogokat, ideértve a beruházáshoz kapcsolódó szerzői jogokat, védjegyeket, szabadalmakat, ipari mintákat, technológiákat, know-how-t, kereskedelmi titkokat, kereskedelmi neveket és a goodwill-t;

e) minden jogszabály vagy szerződés keretében biztosított jogot és jogszabályon alapuló mindenfajta engedélyt és jóváhagyást, beleértve a természeti erőforrások kutatására, kitermelésére, művelésére vagy kiaknázására vonatkozó koncessziókat.

A vagyoni érték beruházási formájának későbbi megváltozása nem érinti annak beruházás jellegét.

2. A „beruházó” kifejezés minden olyan természetes vagy jogi személyt jelent, aki a másik Szerződő Fél területén beruházást eszközöl.

a) A „természetes személy” kifejezés azt a természetes személyt jelenti, aki bármelyik Szerződő Fél állampolgára annak jogszabályai értelmében.

b) A „jogi személy” kifejezés, mindkét Szerződő Fél tekintetében, mindazon jogalanyokat jelenti, amelyeket az adott Szerződő Fél jogszabályaival összhangban alapítottak, és jogi személynek ismernek el. A Magyar Köztársaság esetében ez a kifejezés vonatkozik minden olyan személyi egyesülésre is, mely nem rendelkezik jogi személyiséggel, de a magyar jogszabályok szerint társaságnak tekintendő.

3. A „hozam” kifejezés a beruházásból pénzben vagy természetben származó értéket jelenti, és magában foglalja — különösen, de nem kizárólag — a nyereséget, kamatot, tőkenyereséget, részvényt, osztalékot, jogdíjakat vagy egyéb díjakat.

2. Cikk

A beruházások ösztönzése és védelme

1. Mindkét Szerződő Fél ösztönzi és kedvező feltételeket biztosít a másik Szerződő Fél beruházói számára ahhoz, hogy területén beruházásokat eszközöljenek, és törvényeivel és jogszabályaival összhangban lehetővé teszi az ilyen beruházások létrehozását.

2. Bármelyik Szerződő Fél beruházója által eszközölt beruházások a másik Szerződő Fél területén igazságos és méltányos bánásmódban részesülnek, továbbá teljes körű védelmet és biztonságot élveznek.

3. Cikk

Nemzeti és legnagyobb kedvezményes elbánás

1. Mindkét Szerződő Fél saját területén a másik Szerződő Fél beruházóinak beruházásait és hozamait olyan bánásmódban részesíti, amely igazságos és méltányos és nem kedvezőtlenebb, mint a saját beruházói beruházásainak és hozamainak, illetve bármely harmadik állam beruházói beruházásainak és hozamainak biztosított bánásmód közül a kedvezőbb.

2. Mindkét Szerződő Fél saját területén a másik Szerződő Fél beruházóit olyan bánásmódban részesíti beruházásaik irányítása, fenntartása, használata, élvezete vagy a velük való rendelkezés tekintetében, amely igazságos és méltányos és nem kedvezőtlenebb, mint a saját beruházói vagy bármely harmadik állam beruházói számára biztosított bánásmód közül a kedvezőbb.

3. E Cikk 1. és 2. bekezdésének rendelkezései nem értelmezhetők úgy, mintha az egyik Szerződő Felet arra köteleznék, hogy a másik Szerződő Fél beruházóira bármilyen olyan elbánásnak, preferenciának vagy kiváltságnak az előnyeit kiterjessze, amelyet az előbbi Szerződő Fél a következők alapján nyújthat:

a) hogy tagja vagy tagjává válik valamely vámuniónak, vagy szabadkereskedelmi övezetnek, vagy pénzügyi uniónak, vagy részese vagy részesévé válik az ilyen uniók, intézmények létrehozásához vezető hasonló nemzetközi megállapodásoknak, vagy a regionális együttműködés más formáinak;

b) bármely nemzetközi megállapodás vagy megegyezés, amely egészben vagy főként az adózással kapcsolatos.

4. Cikk

Kártalanítás veszteségeikért

1. Ha bármelyik Szerződő Fél beruházóinak beruházásai háború, fegyveres összeütközés, országos szükségállapot, felkelés, lázadás, zavargás vagy egyéb hasonló esemény miatt a másik Szerződő Fél területén veszteséget szenvednek, az utóbbi Szerződő Fél a helyreállítás, kártalanítás, kárpótlás vagy egyéb rendezés tekintetében olyan elbánásban részesíti azokat, amely nem kedvezőtlenebb annál, amelyet az utóbbi Szerződő Fél saját beruházóinak vagy bármely harmadik állam beruházóinak biztosít.

2. Nem érintve a jelen Cikk 1. bekezdésében foglaltakat, az egyik Szerződő Fél azon beruházói számára, akik a fenti bekezdésben foglalt események kapcsán a másik Szerződő Fél területén veszteségeket szenvednek abból kifolyólag, hogy

a) tulajdonukat a másik Szerződő Fél erői, illetve hatóságai igénybe vették,

b) tulajdonukat a másik Szerződő Fél erői, illetve hatóságai megsemmisítették, és erre nem harci cselekmények folytán vagy szükséghelyzet miatt került sor, igazságos és megfelelő kárpótlást kell nyújtani az igénybevétel időszaka alatt elszenvedett vagy a tulajdon megsemmisülése következtében előállt veszteségeikért. Az ezzel kapcsolatos kifizetéseket szabadon átváltható pénznemben szabadon és késedelem nélkül kell átutalni.

5. Cikk

Kisajátítás

1. Egyik Szerződő Fél beruházóinak beruházásait sem államosíthatják, sajátíthatják ki vagy vethetik olyan intézkedések alá a másik Szerződő Fél területén, melyek hatása megegyezik az államosítással vagy kisajátítással (a továbbiakban: kisajátítás), kivéve, ha az közérdekből történik. A kisajátítást hátrányos megkülönböztetésektől mentesen, megfelelő törvényes eljárás keretében kell végrehajtani, és egyidejűleg rendelkezni kell az azonnali, megfelelő és tényleges kártalanítás megfizetéséről. A kártalanításnak egyenértékűnek kell lennie a beruházásnak a kisajátítást, illetve a közelgő kisajátítás közismertté válását közvetlenül megelőző időpontban érvényes piaci értékével, tartalmaznia kell a kisajátítás időpontjától számított kamatokat, késedelem nélkül teljesítendőnek, továbbá ténylegesen hozzáférhetőnek és szabadon átváltható pénznemben szabadon átutalhatónak kell lennie.

2. Az érintett beruházónak joga van az intézkedést hozó ezen Szerződő Fél bírói vagy egyéb független hatósága által az ügyét és beruházásának az e Cikkben rögzített elvekkel összhangban történő értékelését haladéktalanul felülvizsgáltatni.

3. A jelen Cikk 1. bekezdésének rendelkezései alkalmazandók akkor is, amikor valamelyik Szerződő Fél egy olyan társaság vagyonát sajátítja ki, amely ezen Szerződő Fél területének bármely részén a hatályos jogszabályok alapján jött létre, illetve került bejegyzésre, és amelyben a másik Szerződő Fél beruházói üzletrészekkel bírnak.

6. Cikk

Átutalások

1. A Szerződő Felek garantálják a beruházásokkal és a hozamokkal kapcsolatos kifizetések szabad átutalhatóságát. Az átutalásoknak szabadon átváltható pénznemben kell történniük, korlátozás és indokolatlan késedelem nélkül. Az ilyen átutalások különösen — de nem kizárólag — a következőket foglalják magukban:

a) a tőkét és a beruházás fenntartására vagy növelésére fordított pótlólagos összegeket;

b) a nyereséget, kamatot, osztalékot és más folyó jövedelmet;

c) a hitelek visszafizetésére szolgáló összegeket;

d) a jogdíjakat és egyéb díjakat;

e) a beruházás eladásából vagy felszámolásából befolyó összegeket;

f) a természetes személyek keresetét azon Szerződő Fél jogszabályainak és rendelkezéseinek megfelelően, amelyben a beruházás megvalósult.

2. A jelen Megállapodás alkalmazásában érvényes árfolyamnak — eltérő megegyezés hiányában — az átutalás időpontjában az adott ügyletekre vonatkozó hivatalos átváltási árfolyam tekintendő.

7. Cikk

Jogutódlás

1. Amennyiben az egyik Szerződő Fél vagy annak kijelölt ügynöksége a másik Szerződő Fél területén megvalósult beruházásra vonatkozóan biztosított garancia keretében saját beruházóinak kifizetést teljesít, az utóbbi Szerződő Fél elismeri:

a) a beruházó bármilyen jogának vagy követelésének átszállását az előbbi Szerződő Félre vagy annak kijelölt ügynökségére az annak országában érvényes valamely jogszabály vagy jogügylet útján, valamint

b) hogy az előbbi Szerződő Fél vagy annak kijelölt ügynöksége a jogutódlás címén jogosult a beruházó jogainak gyakorlására és követeléseinek érvényesítésére, és átvállalja a beruházással kapcsolatos kötelezettségeket.

2. Az átruházott jogok és követelések nem haladhatják meg a beruházó eredeti jogait és követeléseit.

8. Cikk

Az egyik Szerződő Fél és a másik Szerződő Fél beruházója közötti beruházási viták rendezése

1. Az egyik Szerződő Fél beruházója és a másik Szerződő Fél közötti, az utóbbi Szerződő Fél területén lévő beruházással kapcsolatos vitákat a vitában álló feleknek tárgyalások útján kell egymással rendezniük.

2. Ha az egyik Szerződő Fél beruházója és a másik Szerződő Fél közötti vita ily módon hat hónapon belül nem rendezhető, az érintett beruházónak jogában áll az ügyet betervezni:

a) a Washingtonban, 1965. március 18-án aláírásra megnyílt, az Államok és Más Államok Természetes és Jogi Személyei Közötti Beruházási Vitákról szóló Egyezmény vonatkozó rendelkezései szerint a Beruházási Viták Rendezésének Nemzetközi Központjához (ICSID), amennyi-

ben mindkét Szerződő Fél részesévé vált az Egyezménynek,

b) vagy pedig olyan választottbíróhoz, illetve olyan nemzetközi ad hoc választottbírószághoz, amely az Egyesült Nemzetek Nemzetközi Kereskedelmi Jogi Bizottságának (UNCITRAL) Választottbírószabályai szerint jött létre. A vitában álló felek írásban megegyezhetnek ezen Szabályok módosításában. A bírósági döntés végleges és kötelező a vitában részt vevő mindkét fél számára.

9. Cikk

A Szerződő Felek közötti viták rendezése

1. A Szerződő Felek között jelen Megállapodás értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatosan felmerült vitákat lehetőség szerint konzultációk, illetve tárgyalások útján kell rendezni.

2. Ha a vita ily módon hat hónapon belül nem rendezhető, azt bármelyik Szerződő Fél kérésére a jelen Cikk rendelkezései szerinti választottbírószághoz kell terjeszteni.

3. A választottbírószágot minden egyes esetben a következő módon kell megalakítani: A választottbírószághoz eljárás iránti kérelem kézhezvételétől számított két hónapon belül mindkét Szerződő Fél kijelöli a bíróság egy-egy tagját. Ezen két tagnak azután egy harmadik Állam állampolgárát kell kiválasztania, akit a két Szerződő Fél jóváhagyása után a bíróság elnökévé (a továbbiakban: elnök) kell kijelölni. A bíróság elnökét a két másik tag kijelölésének időpontjától számított három hónapon belül ki kell jelölni.

4. Amennyiben a jelen Cikk 3. bekezdésében meghatározott határidőkön belül a szükséges kijelölések nem történtek meg, úgy a Nemzetközi Bíróság elnökét lehet felkérni a szükséges kijelölések megtételére. Ha a Nemzetközi Bíróság elnöke valamelyik Szerződő Fél állampolgára, vagy valamilyen más ok akadályozza az említett tisztség ellátásában, az alelnököt kell felkérni a szükséges kijelölések megtételére. Ha az alelnök valamelyik Szerződő Fél állampolgára, vagy ő is akadályoztatva van az említett tisztség ellátásában, a Nemzetközi Bíróságnak azt a rangidős tagját kell felkérni a kijelölések megtételére, aki egyik Szerződő Félnek sem állampolgára.

5. A választottbírószághoz döntését egyszerű szavazattöbbséggel hozza. Ez a döntés kötelező érvényű. Mindkét Szerződő Fél viseli az általa választott bírónak, valamint a bírósági eljárásban való képviseletének a költségeit; az elnök költségeit és a fennmaradó költségeket a Szerződő Felek egyenlő arányban viselik. Eljárási szabályait a bíróság maga határozza meg.

10. Cikk

Egyéb szabályok és különleges kötelezettségek alkalmazása

1. Amennyiben valamely ügyre egyaránt vonatkoznak a jelen Megállapodás és valamely olyan más nemzetközi egyezmény rendelkezései, melynek mindkét Szerződő Fél részese, úgy ezen Megállapodás egyetlen rendelkezése nem akadályozhatja meg sem a Szerződő Feleket, sem a másik Szerződő Fél területén beruházással bíró beruházókat abban, hogy az ügyükre nézve kedvezőbb szabályozás előnyeit élvezzék.

2. Amennyiben az egyik Szerződő Fél törvényei és rendelkezései vagy más különleges szerződéses rendelkezései a másik Szerződő Fél beruházói számára kedvezőbb bánásmódot biztosítanak mint a jelen Megállapodás, úgy a kedvezőbbet kell alkalmazni.

11. Cikk

A Megállapodás hatálya

A jelen Megállapodás rendelkezései az egyik Szerződő Fél beruházóinak a másik Szerződő Fél területén 1991. december 16-a után eszközölt beruházásaira érvényesek.

12. Cikk

Hatálybalépés, időbeli hatály

1. A Szerződő Felek értesítik egymást arról, hogy a Megállapodás hatálybalépéséhez szükséges alkotmányos követelményeknek eleget tettek. A Megállapodás a második értesítés időpontjában lép hatályba.

2. Jelen Megállapodás tíz évig marad hatályban, és azt követően is mindaddig hatályban marad, amíg az egyik Szerződő Fél az eredeti vagy bármelyik későbbi időszak lejártá előtt egy évvel írásban nem tájékoztatja a másikat arról a szándékáról, hogy a Megállapodást fel kívánja mondani.

3. A jelen Megállapodás felmondása előtti időszakban megvalósított beruházások tekintetében a Megállapodás rendelkezései a felmondást követő további tíz évig érvényben maradnak.

Ennek hitelül a kellő felhatalmazással rendelkező alulírottak a Megállapodást aláírták.

Készült Budapesten, 1994. december 7. napján, két eredeti példányban, magyar, kazah, orosz és angol nyelven, mindegyik szöveg egyaránt hiteles. Eltérő értelmezés esetén az angol nyelvű szöveg az irányadó.

A Magyar Köztársaság
nevében

A Kazah Köztársaság
nevében''

3. § Ez a törvény a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban 1996. március 3-tól kell alkalmazni.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1999. évi XIV. törvény

**a Magyar Köztársaság és a Kazah Köztársaság között
a kettős adózás elkerülésére és az adóztatás
kijátszásának megakadályozására a jövedelem-
és a vagyonadók területén Budapesten,
1994. december 7-én aláírt Egyezmény kihirdetéséről***

1. § Az Országgyűlés a Magyar Köztársaság és a Kazah Köztársaság között a kettős adózás elkerülésére és az adóztatás kijátszásának megakadályozására a jövedelem- és a vagyonadók területén Budapesten, 1994. december 7-én aláírt Egyezményt e törvénnyel kihirdeti. (Az Egyezmény megerősítéséről szóló jegyzékváltás 1996. március 3-án megtörtént, és az Egyezmény 1996. március 3-án hatályba lépett.)

2. § Az Egyezmény hivatalos magyar nyelvű szövege a következő:

„Egyezmény

**a Magyar Köztársaság és a Kazah Köztársaság között
a kettős adózás elkerülésére és az adóztatás
kijátszásának megakadályozására a jövedelem-
és a vagyonadók területén**

A Magyar Köztársaság és a Kazah Köztársaság, megerősítve azon óhajukat, hogy a két ország gazdasági, tudományos, technikai és kulturális kapcsolatait fejlesszék és szorosabbá tegyék,

valamint attól az óhajtól vezetve, hogy egyezményt kösse- nek a kettős adózás elkerülésére és az adóztatás kijátszásának megakadályozására a jövedelem- és vagyonadók területén, a következőkben állapodtak meg:

I. Fejezet

AZ EGYEZMÉNY HATÁLYA

1. Cikk

Személyi hatály

A jelen Egyezmény azon személyekre terjed ki, akik az egyik, vagy mindkét Szerződő Államban illetőséggel bírnak.

* A törvényt az Országgyűlés az 1999. március 2-i ülésnapján fogadta el.

2. Cikk

Az Egyezmény alá eső adók

1. A jelen Egyezmény a beszedés módjára való tekintet nélkül kiterjed a Szerződő Államok, azok politikai egységei vagy helyi hatóságai által kivetett valamennyi jövedelem-, illetve vagyonadóra.

2. Jövedelem-, illetve vagyonadónak tekintendők mindazok az adók, amelyeket a teljes jövedelemre, a teljes vagyonra, vagy azok részeire vetnek ki, ideértve az ingó vagy ingatlan vagyon elidegenítéséből származó nyereségre kivetett adókat, a vállalkozások által fizetett bérék vagy fizetések teljes összege után fizetett adókat, valamint az értéknövekedési adókat.

3. Azok a jelenleg létező adók, amelyekre az Egyezmény kiterjed, különösen a következők:

a) a Magyar Köztársaságban:

(i) a magánszemélyek jövedelemadója,

(ii) a társasági adó,

(iii) a földadók,

(iv) az építményadó

(a továbbiakban: magyar adó);

b) a Kazah Köztársaságban:

(i) a vállalatok nyereség- és jövedelemadója,

(ii) a magánszemélyek jövedelemadója,

(iii) a magánszemélyek vagyonadója

(a továbbiakban: kazah adó).

4. Az Egyezmény továbbá alkalmazandó mindazon azonos vagy lényegileg hasonló adókra, amelyek a jelen Egyezmény aláírása után kerülnek bevezetésre, a létező adók mellett vagy azok helyett. A Szerződő Államok illetékes hatóságai értesíteni fogják egymást a vonatkozó adójogszabályaikban végrehajtott minden lényeges változásról.

II. Fejezet

MEGHATÁROZÁSOK

3. Cikk

Általános meghatározások

1. Az Egyezmény szempontjából, ha a szövegösszefüggés mást nem kíván:

a) az alábbi kifejezések közül:

(i) a „Magyarország” kifejezés földrajzi értelemben használva a Magyar Köztársaságot jelenti,

(ii) a „Kazahsztán” kifejezés a Kazah Köztársaságot jelenti. Földrajzi értelemben használva a „Kazahsztán” kifejezés magában foglalja a parti vizeket, a kizárólagos gazdasági övezetet és a kontinentális talapzatot, amely felett a nemzetközi joggal összhangban Kazahsztán szu-ve-

rén jogokat és joghatóságot gyakorolhat, és ahol a kazah adókra vonatkozó törvények alkalmazhatók;

b) a „személy” kifejezés magában foglalja a magánszemélyt, a társaságot, illetve minden más személyegyesülést;

c) a „társaság” kifejezés a jogi személyeket, illetve mindazon jogalanyokat jelenti, amelyek az adóztatás szempontjából jogi személyeknek tekintendők, és Kazahsztán esetében magában foglalja a részvénytársaságokat, a korlátolt felelősségű társaságokat, illetve minden olyan jogi személyt vagy egyéb szervezetet, amely a nyereségadó hatálya alá esik;

d) az „egyik Szerződő Állam”, illetve a „másik Szerződő Állam” kifejezések a szövegösszefüggésnek megfelelően Magyarországot vagy Kazahsztánt jelentik;

e) az „egyik Szerződő Állam vállalkozása”, illetve a „másik Szerződő Állam vállalkozása” kifejezések az egyik, illetve a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy által folytatott vállalkozást jelentik;

f) a „nemzetközi forgalom” kifejezés az egyik Szerződő Állam vállalkozása által üzemeltetett hajó, légi vagy közúti szállító jármű által végrehajtott bármilyen szállítást jelent, kivéve, ha a hajót, légi- vagy közúti szállító járművet kizárólag a másik Szerződő Államban lévő helyek között üzemeltetik;

g) az „illetékes hatóság” kifejezés jelenti:

(i) Magyarországon: a pénzügyminisztert vagy meghatalmazott képviselőjét,

(ii) Kazahsztánban: a pénzügyminisztert vagy meghatalmazott képviselőjét;

h) az „állampolgár” kifejezés jelenti:

(i) mindazon magánszemélyeket, akik az egyik Szerződő Állam állampolgárságával bírnak,

(ii) mindazon jogi személyeket, társulásokat vagy egyesüléseket, amelyeknek ez a jogi helyzete az egyik Szerződő Állam hatályos törvényeiből származik.

2. Az Egyezménynek az egyik Szerződő Állam általi alkalmazása esetén, ha a szövegösszefüggés mást nem kíván, bármely, az Egyezményben meg nem határozott kifejezésnek olyan jelentése van, mint amelyet arra nézve, annak az Államnak, azokra az adókra vonatkozó jogszabályai megállapítanak, amelyekre nézve az Egyezmény alkalmazást nyer.

4. Cikk

Illetőséggel bíró személy

1. Az Egyezmény szempontjából az „egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy” olyan személyt jelent, aki ennek az Államnak a törvényei szerint ott lakóhelye, illetősége, állampolgársága, tényleges üzletvezetésének helye, a bejegyzés helye vagy bármely más hasonló ismérv alapján ebben az államban adóköteles.

E kifejezés magában foglalja továbbá az egyik Szerződő Állam Kormányát, annak politikai egységeit vagy helyi hatóságait, illetve e Kormány, politikai egység vagy hatóság ügynökségeit.

Ugyanakkor e kifejezés nem vonatkozik azon személyekre, akik az adott Szerződő Államban csak az ottani forrásokból származó jövedelmek vagy az ott lévő vagyon alapján adókötelesek.

2. Amennyiben egy magánszemély a fenti 1. bekezdés rendelkezései szerint mindkét Szerződő Államban illetőséggel bírónak minősül, helyzetét az alábbiak szerint kell meghatározni:

a) ez a személy abban az Államban tekintendő illetőséggel bírónak, ahol állandó lakóhellyel rendelkezik; amennyiben mindkét Államban rendelkezik állandó lakóhellyel, úgy abban az Államban tekintendő illetőséggel bírónak, amellyel személyi és gazdasági kapcsolatai szorosabbak (létérdekek központja);

b) amennyiben nem határozható meg, melyik Államban van a személy létérdekeinek központja, illetve, ha egyik Államban sem rendelkezik állandó lakóhellyel, úgy abban az államban tekintendő illetőséggel bírónak, ahol szokásos tartózkodási helye van;

c) amennyiben a személynek mindkét Államban van, vagy egyikben sincs szokásos tartózkodási helye, úgy abban az Államban tekintendő illetőséggel bírónak, amelynek állampolgára;

d) amennyiben e személy mindkét Államnak, illetve egyiknek sem állampolgára, úgy illetőségének kérdését a Szerződő Államok illetékes hatóságai közös megegyezéssel döntenek el.

3. Amennyiben az 1. bekezdés rendelkezései szerint valamely nem természetes személy mindkét Szerződő Államban illetőséggel bírónak minősül, úgy abban az Államban tekintendő illetőséggel bírónak, ahol tényleges üzletvezetésének helye van. Amennyiben tényleges üzletvezetésének helye nem határozható meg, úgy illetőségének kérdését a Szerződő Államok illetékes hatóságai közös megegyezéssel döntenek el.

5. Cikk

Telephely

1. Az Egyezmény szempontjából a „telephely” kifejezés olyan állandó üzleti helyet jelent, amelyen keresztül a vállalkozás üzleti tevékenységét részben vagy egészben kifejti.

2. A „telephely” kifejezés magában foglalja különösen az alábbiakat:

- a) az üzletvezetés helyét,
- b) a fiókot,
- c) az irodát,

d) a gyártelepet,
e) a műhelyet,
f) a bányát, olaj- vagy földgázkutat, a kőfejtőt vagy bármely más, a természeti erőforrások kiaknázására szolgáló telepet.

3. A „telephely” kifejezés magában foglalja továbbá:

a) az építési területeket, a kivitelezési, szerelési vagy berendezési munkálatokat, illetve az ezekkel kapcsolatos felügyeleti tevékenységeket, de csak abban az esetben, ha a terület, munkálatok vagy tevékenység időtartama meghaladja a 12 hónapot; valamint

b) a természeti erőforrások feltárására irányuló berendezéseket vagy szerkezeteket, illetve az ezekkel kapcsolatos felügyeleti tevékenységeket, valamint a természeti erőforrások feltárására szolgáló fúrótoronyokat vagy hajókat, de csak abban az esetben, ha azok használatának, illetve a tevékenységek folytatásának időtartama meghaladja a 12 hónapot; valamint

c) a szolgáltatások nyújtását, beleértve a tanácsadói szolgáltatást is, amelyeket egy illetőséggel bíró személy alkalmazottak vagy más személyzet révén folytat, de csak abban az esetben, ha az illető tevékenység (vagy olyan, hasonló természetű tevékenység, amely ugyanahhoz a projekthez kapcsolódik) időtartama az országban meghaladja a 12 hónapot.

4. Tekintet nélkül a jelen Cikk fenti rendelkezéseire, nem minősülnek telephelynek:

a) azon berendezések, amelyeket kizárólag a vállalkozás javainak vagy áruinak raktározására, kiállítására vagy leszállítására használnak;

b) a vállalkozás javainak vagy áruinak olyan készletei, amelyeket kizárólag raktározás, kiállítás vagy leszállítás céljából tartanak fenn;

c) a vállalkozás javainak vagy áruinak olyan készletei, amelyeket kizárólag abból a célból tartanak fenn, hogy azokat egy másik vállalkozás feldolgozza;

d) az olyan állandó üzleti hely, amelynek kizárólagos célja, hogy a vállalkozás számára javakat vagy árukat vásároljanak, illetve információt szerezzenek be;

e) az olyan állandó üzleti hely, amelynek kizárólagos célja a vállalkozás számára bármely más kiegészítő vagy előkészítő jellegű tevékenység folytatása;

f) az olyan állandó üzleti hely, amelynek kizárólagos célja az a)–e) pontokban említett tevékenységek valamely kombinációjának folytatása, feltéve, hogy e kombinációból származó teljes tevékenysége előkészítő vagy kiegészítő jellegű.

5. Tekintet nélkül az 1. és 2. bekezdés rendelkezéseire, ha egy személy — a független képviselőt kivéve, akire a 6. bekezdés alkalmazandó — az egyik Szerződő Állam vállalkozásának érdekében tevékenykedik, és felhatalmazása van, amellyel rendszeresen él, arra, hogy a vállalkozás nevében szerződéseket kössön, akkor ez a vállalkozás ebben az Államban telephellyel bírónak minősül mindazon tevékenységek tekintetében, amelyeket számára ez a sze-

mély végez, kivéve, ha e személy tevékenységei a 4. bekezdésben foglaltakra korlátozódnak, amelyek, ha azokat állandó üzleti helyen keresztül fejtenék ki, nem tennék ezt az állandó üzleti helyet telephellyé azon bekezdés rendelkezései értelmében.

6. Egy vállalkozás nem minősül az egyik Szerződő Államban telephellyel bírónak csupán azért, mert ott alkusz, bizományos vagy más független ügynök révén tevékenységet folytat, feltéve, hogy e személyek rendes üzleti tevékenységük keretein belül járnak el.

7. Az a tény, hogy valamely társaság, amely az egyik Szerződő Államban illetőséggel bír, a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró, vagy ott (akár telephely útján, akár más módon) üzleti tevékenységet kifejtő társaságot irányít, illetve annak irányítása alatt áll, önmagában nem teszi egyik társaságot sem a másik telephelyévé.

III. Fejezet

A JÖVEDELEM ADÓZTATÁSA

6. Cikk

Ingatlan vagyomból származó jövedelem

1. Az olyan jövedelem, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy a másik Szerződő Államban fekvő ingatlan vagyomból (beleértve a mező- vagy erdőgazdasági üzemek jövedelmét) élvez, ebben a másik Államban adóztatható.

2. Az Egyezmény alkalmazásában az „ingatlan vagyon” kifejezést annak a Szerződő Államnak a jogszabályai szerint kell meghatározni, amelyben a szóban forgó vagyon fekszik. E kifejezés minden esetben magában foglalja az ingatlan vagyon tartozékait, a mező- és erdőgazdaságban használt felszerelést és állatállományt, azokat a jogokat, amelyekre a földtulajdoni magánjogi rendelkezések vonatkoznak, az ingatlan vagyomból származó haszonélvezeti jogot, valamint az ásványlelőhelyek, források és más természeti kincsek kiaknázásának jogáért járó változó vagy állandó térítéseket. A hajók, légi vagy közúti járművek nem tekintendők ingatlan vagyonnak.

3. Az 1. bekezdés rendelkezései alkalmazandók az ingatlan vagyon közvetlen használatából, bérbeadásából vagy bármilyen más formájú használatából származó jövedelmekre.

4. Az 1. és 3. bekezdések rendelkezései alkalmazandók a vállalkozások ingatlan vagyomból, illetve a szabad foglalkozás gyakorlását szolgáló ingatlan vagyomból származó jövedelmekre is.

7. Cikk

Vállalkozási nyereség

1. Az egyik Szerződő Állam vállalkozásának nyeresége csak ebben az Államban adóztatható, kivéve, ha a vállalkozás tevékenységét a másik Szerződő Államban egy ott lévő telephely révén fejti ki. Amennyiben a vállalkozás üzleti tevékenységét ily módon fejti ki, annak nyeresége a másik Államban adóztatható, ám csak abban a mértékben, amennyiben:

a) az ennek a telephelynek tudható be,
b) ugyanolyan vagy hasonló javaknak vagy áruknak a másik Államban való értékesítésének tudható be, mint amilyeneket a telephelyen keresztül értékesítenek.

2. A 3. bekezdés rendelkezéseinek fenntartásával, ha az egyik Szerződő Állam vállalkozása tevékenységét a másik Szerződő Államban lévő telephelyen keresztül fejti ki, ennek a telephelynek mindegyik Szerződő Államban azokat a nyereségeket kell betudni, amelyeket akkor érhetne el, ha azonos vagy hasonló tevékenységet azonos vagy hasonló feltételek mellett önálló vállalkozásként fejtene ki, teljesen független kapcsolatot tartva azzal a vállalkozással, amelynek telephelye.

3. A telephely nyereségének megállapításakor levonhatók a telephely üzleti tevékenységével kapcsolatos költségek, beleértve az üzletvezetési és általános ügyviteli költségeket, tekintet nélkül, hogy abban az Államban merültek-e föl, ahol a telephely fekszik, vagy másutt. Mindazonáltal ilyen levonások nem eszközölhetők az olyan összegek esetében, ha vannak ilyenek, amelyeket a telephely (a tényleges költségek megtérítésén kívül) a vállalkozás központjának, vagy bármely más irodájának jogdíjként, díjként, vagy hasonló térítésként fizetett szabadalmak vagy egyéb jogok használatáért, vagy jutalékként, elvégzett szolgáltatásokért vagy üzletvezetésért, illetve — a bankvállalkozások esetét kivéve — kamatként a telephelynek kölcsönzött pénzek után. Hasonképpen nem veendő figyelembe a telephely nyereségének megállapításakor a telephely által a vállalat központjának, vagy bármely más irodájának jogdíjként, díjként vagy hasonló térítésként szabadalmak, vagy egyéb jogok használatáért, vagy jutalékként, elvégzett szolgáltatásokért vagy üzletvezetésért, illetve — a bankvállalkozások esetét kivéve — a vállalkozás központjának vagy bármely más irodájának kölcsönzött pénzért járó kamatként (a tényleges költségek megtérítésén kívül) felszámított összegek.

4. Nem tudható be nyereség egy telephelynek pusztán azért, mert javakat vagy árukat vásárol a vállalkozás számára.

5. Ha az egyik Szerződő Állam illetékes hatósága számára rendelkezésre álló, vagy akadály nélkül beszerezhető információ nem elégséges a vállalkozás telephelyének betudható nyereség vagy költség megállapításához, a nyereség az adott Állam adójogszabályainak megfelelően szá-

mítható ki, amennyiben e jogszabályok alkalmazása megfelel a jelen Egyezményben foglalt elveknek.

6. Amennyiben a nyereség olyan jövedelemtételre tartalmaz, amelyekkel az Egyezmény más Cikkei külön foglalkoznak, azon Cikk rendelkezéseit a jelen Cikk rendelkezései nem érintik.

7. A telephelynek betudható nyereséget évről évre azonos módon kell megállapítani, hacsak alapos és elégséges ok nincs az ellenkezőjére.

8. Cikk

Nemzetközi szállítás

1. Az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy által élvezett, hajók, légi- vagy közúti szállító járművek üzemeltetéséből származó nyereség csak ebben az Államban adóztatható.

2. Az 1. bekezdés rendelkezései alkalmazandók azon nyereségekre is, amelyek valamely poolban, vegyes vállalkozásban vagy nemzetközi üzemeltetésű szervezetben való részvételből származnak.

9. Cikk

Kapcsolt vállalkozások

1. Amennyiben

a) az egyik Szerződő Állam vállalkozása közvetlenül vagy közvetve a másik Szerződő Állam vállalkozásának üzletvezetésében, ellenőrzésében vagy tőkéjében részesedik; vagy

b) ugyanazok a személyek közvetlenül vagy közvetve részt vesznek az egyik Szerződő Állam vállalkozásának és a másik Szerződő Állam vállalkozásának üzletvezetésében, ellenőrzésében, illetve tőkéjében részesednek,

és bármelyik esetben a két vállalkozás egymás közötti kereskedelmi vagy pénzügyi kapcsolataikra tekintettel olyan feltételekben állapodik meg, vagy olyan feltételeket szab, amelyek eltérnek azokról, amelyek független vállalkozások között állhatnának fenn, úgy az a nyereség, amit a vállalkozások egyike e feltételek nélkül elért volna, ám e feltételek miatt nem ért el, e vállalkozás nyereségéhez hozzáadható, s ennek megfelelően adóztatható.

2. Amennyiben az egyik Szerződő Állam valamely vállalkozásának nyereségéhez hozzászámítja — s ennek megfelelően megadóztatja — azt a nyereséget, amely után a másik Állam valamely vállalkozását ebben az Államban megadóztatták, és az így hozzászámított nyereség olyan, amit az először említett Állam vállalkozása elért volna, ha a két vállalkozás a független vállalkozások között szokásos feltételekben állapodik meg egymással, úgy a másik Állam

ennek megfelelően kiigazíthatja az ott ezekre a nyereségekre kivetett adó összegét. E kiigazítás meghatározásakor figyelembe kell venni az Egyezmény egyéb rendelkezéseit, és amennyiben szükséges, a Szerződő Államok illetékes hatóságai tanácskoznak egymással.

10. Cikk

Osztalék

1. Az az osztalék, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró társaság a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek fizet, ebben a másik Szerződő Államban adóztatható.

2. Ugyanakkor, az ilyen osztalék abban a Szerződő Államban is adóztatható, amelyben az azt fizető társaság illetőséggel bír, ennek az Államnak a jogszabályai szerint, de ha a kedvezményezett az osztalék haszonhúzója, az így kivetett adó nem haladhatja meg:

a) az osztalék bruttó összegének 5 százalékát, ha a haszonhúzó olyan társaság, amelynek közvetlenül vagy közvetve az osztalékot fizető társaság tőkéjének legalább 25 százaléka tulajdonában van;

b) minden más esetben az osztalék bruttó összegének 15 százalékát.

A jelen bekezdés rendelkezései nem érintik a társaság adóztatását azon nyereség után, amelyből az osztalékfizetés történik.

3. A jelen Cikk alkalmazásában az „osztalék” kifejezés a részvényekből vagy más, nyereségrészesedést biztosító jogokból származó jövedelmet — az adósságkövetelések kivételével —, valamint egyéb olyan társasági jogokból származó jövedelmet jelent, amelyek ugyanazon adózás alá esnek abban az államban, ahol a felosztást végző társaság illetőséggel bír, mint a részvényekből származó jövedelmek.

4. Az 1. és 2. bekezdés rendelkezései nem alkalmazhatók, ha az osztalék egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró haszonhúzója a másik Szerződő Államban, ahol az osztalékot fizető társaság illetőséggel bír, egy ott levő telephely révén üzleti tevékenységet folytat, vagy ott levő állandó bázisa segítségével szabad foglalkozást űz, és az érdekeltég, amely után az osztalékot fizetik, ténylegesen ehhez a telephelyhez vagy állandó bázishoz kapcsolódik. Ilyen esetekben a 7. vagy a 14. Cikk rendelkezéseit kell, az esettől függően, alkalmazni.

5. Ha az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró társaság a másik Szerződő Államból jövedelmet vagy nyereséget élvez, úgy e másik Állam nem vethet ki adót a társaság által fizetett osztaléokra, kivéve amennyiben ezt az osztalékot ebben a másik Államban illetőséggel bíró személynek fizetik, illetve amennyiben az osztalékfizetés alapját képező érdekeltég ténylegesen ebben a másik Áll-

amban lévő telephelyhez vagy állandó bázishoz kapcsolódik.

6. Az a társaság, amely illetőséggel bír az egyik Szerződő Államban, a másik Szerződő Államban pedig telephellyel rendelkezik, ebben a másik Államban a nyereségadón felül adóztatható. Az ilyen adó azonban nem haladhatja meg a társaságnak a másik Szerződő Államban adóztatható nyereségének 5 százalékát.

11. Cikk

Kamat

1. Az a kamat, amely az egyik Szerződő Államból származik és a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek fizetik, ebben a másik Államban adóztatható.

2. Ugyanakkor, az ilyen kamat abban a Szerződő Államban is, ahonnan származik, ennek az Államnak a jogszabályai szerint megadóztatható, de ha a kedvezményezett a kamat haszonhúzója, az így kivetett adó nem haladhatja meg a kamat bruttó összegének 10 százalékát.

3. A jelen Cikk 2. bekezdésére tekintet nélkül, az egyik Szerződő Államban keletkezett kamat ebben az Államban adómentes az egészében a másik Állam Kormánya, Jegybankja vagy helyi hatóságai, illetve e Kormány vagy helyi hatóság bármely szervezete vagy ügynöksége által nyújtott, garantált vagy biztosított kölcsönök tekintetében.

4. Az e Cikkben használt „kamat” kifejezés mindenfajta adósságkövetelésből származó jövedelmet jelent, akár biztosítva van jelzáloggal, akár nem, és akár jogot ad az adós nyereségéből való részesedésre, akár nem, különösen pedig az állampapírokból és kötvényekből vagy adósságlevelekből származó jövedelmet jelent, ideértve az ilyen értékpapírokhoz, kötvényekhez és adósságlevelekhez kapcsolódó prémiumokat és jutalmakat. A jelen Cikk tekintetében nem minősül kamatnak a késedelmes fizetés esetén felszámított bírság.

5. Az 1. és 2. bekezdések rendelkezései nem alkalmazhatók, ha a kamat egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró haszonhúzója üzleti tevékenységet folytat a másik Szerződő Államban, ahol a kamat keletkezik, ott levő telephelye révén, illetve ott levő állandó bázisa segítségével szabad foglalkozást űz, és a kamatfizetés alapjául szolgáló adósságkövetelés ténylegesen ehhez a telephelyhez vagy állandó bázishoz kapcsolódik. Ilyen esetekben a 7. Cikk vagy a 14. Cikk rendelkezéseit kell, az esettől függően, alkalmazni.

6. A kamat akkor tekintendő az egyik Szerződő Államban keletkezőnek, ha a kifizető maga ez az Állam, annak politikai egysége, helyi hatósága, vagy ott illetőséggel bíró személy. Abban az esetben azonban, ha a kamatot fizető személy, akár bír illetőséggel az egyik Szerződő Államban, akár nem, telephellyel vagy állandó bázissal rendelkezik a

másik Szerződő Államban, és a kamatfizetés alapját képező adósság e telephellyel vagy állandó bázissal kapcsolatban keletkezik, s a kamatterheket is ez a telephely vagy állandó bázis viseli, akkor a kamat abban a Szerződő Államban keletkezőnek tekintendő, ahol ez a telephely vagy állandó bázis van.

7. Ha a kamatot fizető személy és a kamat haszonhúzója között, illetve ezek és egy harmadik személy között különleges kapcsolatok állnak fenn, és ezek miatt a kamat, ahhoz a követeléshez mérten, amely után fizetik, meghaladja azt az összeget, amelyben a kamatot fizető és a kamat haszonhúzója ilyen kapcsolatok hiányában megállapodtak volna, úgy e Cikk rendelkezéseit csak az utóbb említett összegre kell alkalmazni. Az ilyen esetekben a többletösszeg a Szerződő Államok törvényei szerint adóztatható marad, az Egyezmény más rendelkezéseinek kellő figyelembevételével.

8. A jelen Cikk rendelkezései nem alkalmazhatók abban az esetben, ha a kamatfizetés alapját képező adósságkövetelés létrehozásában vagy átruházásában az érintett személy egyedüli vagy egyik fő célja az volt, hogy ezzel a jelen Cikk előnyeit kihasználja.

12. Cikk

Jogdíj

1. Az egyik Szerződő Államban keletkező, és a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek fizetett jogdíj e másik Államban adóztatható.

2. Mindazonáltal, az ilyen jogdíj abban a Szerződő Államban is adóztatható, ahol keletkezett, ennek az Államnak a jogszabályai szerint, de ha a kedvezményezett a jogdíj haszonhúzója, az így kivetett adó nem haladhatja meg a jogdíj bruttó összegének 10 százalékát.

3. Az e Cikkben használt „jogdíj” kifejezés magában foglal minden olyan térítést, ami irodalmi, művészeti vagy tudományos munkák, ideértve a számítógépes programok, a mozgófilmek, valamint a televíziós vagy rádiós sugárzásra szánt filmek vagy szalagok, szabadalmak, védjegyek, tervek, modellek, titkos eljárások vagy képletek felhasználásért vagy felhasználási jogáért kerül kifizetésre, valamint az ipari, kereskedelmi vagy tudományos tapasztalatokkal kapcsolatos információ (know-how), illetve ipari, kereskedelmi vagy tudományos berendezés használatáért vagy használati jogáért fizetett összeget.

4. Az 1. és 2. bekezdés rendelkezései nem alkalmazhatók, ha a jogdíj egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró haszonhúzója, a másik Szerződő Államban, ahol a jogdíj keletkezik, üzleti tevékenységet folytat ott levő telephelye révén, vagy ott levő állandó bázisa segítségével szabad foglalkozást űz, és a jogdíjfizetés alapjául szolgáló jog vagy vagyoni érték ténylegesen ehhez a

telephelyhez vagy állandó bázishoz kapcsolódik. Ilyen esetekben a 7. vagy a 14. Cikk rendelkezéseit kell, az esettől függően, alkalmazni.

5. A jogdíj akkor tekintendő az egyik Szerződő Államban keletkezőnek, ha a kifizető maga ez az Állam, annak politikai egysége, helyi hatósága vagy ott illetőséggel bíró személy. Abban az esetben azonban, ha a jogdíjat fizető személy, akár bír illetőséggel az egyik Szerződő Államban, akár nem, telephellyel vagy állandó bázissal rendelkezik a másik Szerződő Államban, és a jogdíjfizetés alapját képező kötelezettség ezzel a telephellyel vagy állandó bázissal kapcsolatban keletkezik, s a jogdíj terhét is ez a telephely vagy állandó bázis viseli, akkor a jogdíj abban a Szerződő Államban keletkezőnek tekintendő, ahol ez a telephely vagy állandó bázis van.

6. Ha a jogdíjat fizető személy és a jogdíj haszonhúzója között, illetve ezek és egy harmadik személy között különleges kapcsolatok állnak fenn, és emiatt a jogdíj, ahhoz a felhasználáshoz, joghoz vagy információhoz mérten, amely után a jogdíjat fizetik, meghaladja azt az összeget, amelyben a jogdíjat fizető és a jogdíj haszonhúzója ilyen kapcsolatok hiányában megállapodtak volna, úgy e Cikk rendelkezéseit csak az utóbb említett összegre kell alkalmazni. Az ilyen esetekben a többletösszeg a Szerződő Államok törvényei szerint adóztatható marad az Egyezmény más rendelkezéseinek kellő figyelembevételével.

7. A jelen Cikk rendelkezései nem alkalmazhatók abban az esetben, ha a jogdíjfizetés alapját képező jogok létrehozásában vagy átruházásában az érintett személy egyedüli, vagy egyik fő célja az volt, hogy ezzel a jelen Cikk előnyeit kihasználja.

13. Cikk

Elidegenítésből származó nyereség

1. Az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek a 6. Cikkben meghatározott, és a másik Szerződő Államban lévő ingatlan vagyonának, illetve olyan társaságok részvényeinek vagy az érdekeltség más formáinak elidegenítéséből származó nyeresége, amely társaságok eszközei túlnyomó részben ilyen vagyontárgyakból állnak, ebben a másik Szerződő Államban adóztathatók.

2. Az olyan ingó vagyon elidegenítéséből származó nyereség, amely az egyik Szerződő Állam vállalkozása másik Szerződő Államban lévő telephelyének üzleti vagyonát képezi, vagy amely egy olyan állandó bázishoz tartozik, amely az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek a másik Szerződő Államban kifejtett szabad foglalkozása célját szolgálja, ideértve az ilyen telephely vagy állandó bázis (önmagában vagy az egész vállalkozással együtt történő) elidegenítéséből származó nyereséget, ebben a másik Szerződő Államban adóztatható.

3. Az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek a nemzetközi forgalomban üzemeltetett hajók, légi vagy közúti szállító járművek, vagy az ilyen hajók, légi vagy közúti szállító járművek üzemeltetését szolgáló ingó vagyon elidegenítéséből származó nyereség csak ebben a Szerződő Államban adózatható.

4. Minden olyan vagyon elidegenítéséből származó nyereség, ami nem tartozik az 1., 2. vagy 3. bekezdés hatálya alá, csak abban a Szerződő Államban adózatható, ahol az elidegenítő illetőséggel bír.

14. Cikk

Szabad foglalkozás

1. Az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró magánszemély olyan jövedelme, amelyet szabad foglalkozásból vagy más önálló tevékenységből élvez, csak ebben a Szerződő Államban adózatható, kivéve, ha a tevékenységet a másik Szerződő Államban végzik, és

a) a jövedelem a magánszemélynek a másik Szerződő Államban számára rendszeresen rendelkezésre álló állandó bázisnak tudható be; vagy

b) ha ez a magánszemély a másik Szerződő Államban összesen több mint 183 napot tartózkodik bármely összefüggő 12 hónapos időszak alatt.

Ilyen esetekben a tevékenységnek betudható jövedelem ebben a másik Államban is adózatható a 7. Cikkben, a vállalkozási nyereség megállapítására, illetve a telephelynek betudható nyereségre vonatkozó elvekhez hasonló elvek alapján.

2. A „szabad foglalkozás” kifejezés a jelen Cikkben magában foglalja különösen az önálló tudományos, irodalmi, művészeti, oktatási vagy nevelési tevékenységeket, valamint az orvosok, ügyvédek, mérnökök, építészek, fogorvosok és könyvszakértők önálló tevékenységét.

15. Cikk

Nem önálló munka

1. A 16., 18., 19. és 20. Cikk rendelkezéseinek fenntartása mellett, a fizetés, a bér és más hasonló térítés, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy nem önálló munkáért kap, csak ebben az Államban adózatható, kivéve ha a munkát a másik Szerződő Államban végzik. Amennyiben a munkát ott végzik, az abból származó térítés ebben a másik Államban adózatható.

2. Tekintet nélkül az 1. bekezdés rendelkezéseire, az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek a másik Szerződő Államban végzett nem önálló munkából

származó jövedelme csak az először említett Államban adózatható, ha az alábbi feltételek mindegyike teljesül:

a) a kedvezményezett a másik Államban bármely összefüggő 12 hónapos időszakon belül nem tartózkodik összesen 183 napnál hosszabb ideig; és

b) a térítést olyan munkáltató fizeti, vagy olyan munkáltató nevében fizetik, aki nem bír illetőséggel a másik Államban; és

c) a térítést nem a munkáltatónak a másik Államban lévő telephelye vagy állandó bázisa fizeti.

3. Tekintet nélkül a jelen Cikk fenti rendelkezéseire, a nemzetközi forgalomban üzemeltetett hajó, légi vagy közúti szállító jármű fedélzetén végzett nem önálló munkából származó térítés abban a Szerződő Államban adózatható, amelyben a hajót, légi vagy közúti szállító járművet üzemeltető vállalkozás illetőséggel bír.

16. Cikk

Igazgatói díjak

Az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy igazgatói díja vagy más hasonló térítés, amelyet olyan minőségében kap, mint a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró társaság igazgatótanácsának vagy más hasonló szervének tagja, e másik Államban adózatható.

17. Cikk

Művészek és sportolók

1. Tekintet nélkül a 14. és 15. Cikk rendelkezéseire, az olyan jövedelem, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró előadóművész, úgymint színpadi, film-, rádió- vagy televíziós művész, zenész vagy sportoló élvez, ilyen minőségében a másik Szerződő Államban kifejtett személyes tevékenysége révén, e másik Államban adózatható.

2. Amennyiben a művész vagy sportoló által ilyen minőségben, személyesen kifejtett tevékenységből származó jövedelmet nem az előadóművésznek vagy sportolónak magának, hanem egy más személynek kell betudni, úgy ez a jövedelem, tekintet nélkül a 7., 14. és 15. Cikk rendelkezéseire, abban az Államban adózatható, ahol az előadóművész vagy sportoló tevékenységét kifejtette.

3. Az 1. és 2. bekezdés rendelkezéseire tekintet nélkül, a jelen Cikkben említett jövedelem adómentes abban az Államban, ahol az előadóművész vagy sportoló tevékenységét kifejtette, feltéve, hogy e tevékenységet jelentős részben az egyik vagy a másik Szerződő Állam közpénzeiből támogatják, illetve ha a tevékenység kifejtésére a Szerződő Államok közötti kulturális egyezmény vagy megállapodás keretein belül kerül sor.

18. Cikk

Nyugdíjak és egyéb kifizetések

1. A 19. Cikk 2. bekezdése rendelkezéseinek fenntartása mellett, az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek korábbi nem önálló munkára tekintettel fizetett nyugdíj, illetve hasonló térítés, valamint az ilyen illetőséggel bíró személynek fizetett évjáradék csak ebben az Államban adóztatható.

2. Az „évjáradék” kifejezés olyan meghatározott összeget jelent, amelyet rendszeresen, meghatározott időközönként, egy életen keresztül, vagy megállapított, illetőleg megállapítható időszakon keresztül fizetnek olyan kötelezettség alapján, amely pénz vagy pénzérték megfelelő és teljes ellenszolgáltatásaként jár.

3. A tartásdíj és más hasonló összegek (ideértve a gyermektartást is), amelyek az egyik Szerződő Államban keletkeznek, és amit a másik Szerződő Államban illetőséggel rendelkező személynek fizetnek, csak ebben a másik Államban adóztathatók.

19. Cikk

Közszoigálat

1. a) A nem nyugdíj jellegű térítés, amit az egyik Szerződő Állam, annak politikai egysége vagy helyi hatósága fizet egy magánszemélynek az ezen Államnak, politikai egységnek vagy helyi hatóságnak végzett szolgálataiért, csak ebben az Államban adóztatható.

b) Mindazonáltal, ez a térítés csak a másik Szerződő Államban adóztatható, ha a szolgáltatást ebben a másik Államban teljesítették, és a magánszemély ebben az Államban illetőséggel bír, és

(i) ennek a másik Szerződő Államnak állampolgára, vagy

(ii) nem kizárólag a szolgáltatás teljesítésének céljából szerzett illetőséget e másik Szerződő Államban.

2. a) Az a nyugdíj, amelyet az egyik Szerződő Állam, annak politikai egysége vagy helyi hatósága fizet, illetve amely az ezek által létrehozott alapokból kerül kifizetésre valamely magánszemélynek ezen Állam, politikai egység vagy hatóság számára végzett szolgálataiért, csak ebben az Államban adóztatható.

b) Mindazonáltal, az ilyen nyugdíj csak a másik Szerződő Államban adóztatható, ha a magánszemély ott illetőséggel bír, és annak állampolgára.

3. A 15., 16. és 18. Cikk rendelkezései alkalmazandók mindazon térítésekre és nyugdíjakra, amelyeket az egyik Szerződő Állam, annak politikai egysége vagy helyi hatósága által folytatott vállalkozási tevékenységgel kapcsolatosan teljesített szolgáltatásokért fizetnek.

20. Cikk

Tanulók, gyakornokok, tanárok és kutatók

1. Az a magánszemély, aki közvetlenül az egyik Szerződő Államban tett látogatása előtt a másik Szerződő Államban illetőséggel bír, és aki ideiglenesen tartózkodik ebben az Államban elsődlegesen az alábbi célból:

a) egyetemi tanulmányok vagy más elismert oktatási intézményben folytatott tanulmányok végzése ebben az Államban;

b) olyan szakképzés, amelynek elvégzése valamely hivatal vagy szakma végzéséhez szükséges

ebben az Államban adómentességet élvez az olyan külföldről érkező kifizetések tekintetében, amelyek létfenntartását, illetve oktatását vagy képzését szolgálják.

2. Az 1. bekezdésben említett adómentesség csak arra az időre vonatkozik, amely általában szükséges ahhoz, hogy az illető elvégezhesse tanulmányait, illetve megszerezhesse szakképesítését, azzal a megkötéssel azonban, hogy a szakképzésen való részvételre adott adómentesség időtartama 5 évnél hosszabb nem lehet.

3. Az oktatási vagy tudományos kutatási tevékenységért kapott térítés olyan személy esetében, aki közvetlenül az egyik Szerződő Államban tett látogatása előtt a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy volt, vagy most is az, és aki az először említett Államban tudományos kutatás vagy egyetemi, illetve más elismert oktatási intézményben való tanítás céljából tartózkodik, az először említett Államban adómentességet élvez az először említett Államban történő megérkezésétől számított két évet meg nem haladó időszakra.

21. Cikk

Egyéb jövedelem

1. Az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy olyan jövedelmei, amelyekkel a jelen Egyezmény előző Cikkei nem foglalkoznak, bárhol keletkezzenek is, csak ebben az Államban adóztathatók.

2. Az 1. bekezdés rendelkezései nem vonatkoznak a 6. Cikk 2. bekezdésében meghatározott ingatlan vagyontól származó jövedelmen kívüli jövedelmekre, ha a jövedelem egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró kedvezményezettje a másik Szerződő Államban ott levő telephelye révén üzleti tevékenységet fejt ki, vagy ott levő állandó bázisa segítségével szabad foglalkozást űz, és a jog vagy vagyoni érték, amely után a jövedelmet fizetik, ténylegesen ehhez a telephelyhez vagy állandó bázishoz kapcsolódik. Ilyen esetekben a 7. Cikk vagy a 14. Cikk rendelkezéseit kell, az esettől függően, alkalmazni.

IV. Fejezet

A VAGYON ADÓZTATÁSA

22. Cikk

Vagyon

1. A 6. Cikkben említett olyan ingatlan vagyon, amely az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy tulajdonát képezi, és a másik Szerződő Államban fekszik, ebben a másik Államban adóztatható.

2. Az ingó vagyon, amely egy olyan telephely üzleti vagyonának részét képezi, amellyel az egyik Szerződő Állam vállalkozása a másik Szerződő Államban rendelkezik, vagy az olyan ingó vagyon, amely az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek a másik Szerződő Államban szabad foglalkozás céljára rendelkezésre álló állandó bázishoz tartozik, ebben a másik Államban adóztatható.

3. Az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy tulajdonát képező és nemzetközi forgalomban üzemeltetett hajókból, légi- vagy közúti szállító járművekből álló vagyon, illetve az ilyen hajók, légi- vagy közúti szállító járművek üzemeltetésének célját szolgáló vagyon csak ebben a Szerződő Államban adóztatható.

4. Az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy minden más vagyonrésze csak ebben az Államban adóztatható.

V. Fejezet

A KETTŐS ADÓZTATÁS ELKERÜLÉSÉNEK
MÓDSZEREI

23. Cikk

A kettős adóztatás elkerülése

1. Magyarország esetében a kettős adóztatás elkerülése az alábbiak szerint történik:

a) amennyiben a Magyar Köztársaságban illetőséggel bíró személy olyan jövedelmet élvez, vagy olyan vagyona van, amely az Egyezmény értelmében a Kazah Köztársaságban adóztatható, a Magyar Köztársaság, a b) és c) pontok rendelkezéseinek fenntartása mellett ezen jövedelmet vagy vagyont mentesíti az adóztatás alól;

b) amennyiben a Magyar Köztársaságban illetőséggel bíró személy olyan jövedelemtételt élvez, amelyek a 10., 11. és 12. Cikk rendelkezéseinek értelmében Kazahsztánban adóztathatók, a Magyar Köztársaság megengedi az e jövedelmekre kivetett adó összegéből a Kazahsztánban fizetett adónak megfelelő összeg levonását. Az ilyen levonás azonban nem haladhatja meg a levonás előtt kiszámított adónak azt a részét, amely a Kazahsztánból élvezett ezen jövedelemre vagy vagyonra esik;

c) amennyiben a jelen Egyezmény bármely rendelkezése szerint a Magyarországon illetőséggel bíró személy jövedelme vagy vagyona Magyarországon mentesül az adóztatás alól, a Magyar Köztársaság mindazonáltal figyelembe veheti az adóztatás alól mentesített jövedelmet vagy vagyont az illetőséggel bíró személy fennmaradó jövedelmének vagy vagyonának adója kiszámításakor.

2. Kazahsztán esetében a kettős adóztatás elkerülése az alábbiak szerint történik:

a) amennyiben a Kazah Köztársaságban illetőséggel bíró személy olyan jövedelmet élvez, vagy olyan vagyona van, amely az Egyezmény értelmében a Magyar Köztársaságban adóztatható, Kazahsztán megengedi:

(i) az ott illetőséggel bíró személy jövedelemadójából a Magyarországon fizetett jövedelemadónak megfelelő összeg levonását,

(ii) az ott illetőséggel bíró személy vagyonadójából a Magyarországon fizetett vagyonadónak megfelelő összeg levonását.

Az ilyen levonás azonban nem haladhatja meg a levonás előtt kiszámított adónak azt a részét, amely a Magyarországról élvezett ilyen jövedelemre vagy vagyonra esik;

b) amennyiben egy Kazahsztánban illetőséggel bíró személy jövedelme vagy vagyona az Egyezmény bármely rendelkezésének értelmében kizárólag Magyarországon adóztatható, Kazahsztán e jövedelmet hozzászámíthatja az adóalaphoz, de csak abból a célból, hogy a Kazahsztánban adóztatható egyéb jövedelmekre vagy vagyonra kivetendő adó mértékét megállapítsa.

VI. Fejezet

KÜLÖNLEGES RENDELKEZÉSEK

24. Cikk

Egyenlő elbánás

1. Az egyik Szerződő Állam állampolgárai a másik Szerződő Államban nem vethetők olyan adózás vagy azzal kapcsolatos kötelezettség alá, amely más vagy terheesebb, mint amelynek e másik Állam állampolgárai hasonló körülmények között alá vannak, vagy alá lehetnek vetve. E rendelkezés, tekintet nélkül az 1. Cikk rendelkezéseire, azokra a személyekre is vonatkozik, akik nem bírnak illetőséggel az egyik vagy mindkét Szerződő Államban.

2. Azon hontalan személyek, akik az egyik Szerződő Államban illetőséggel bírnak, egyik Szerződő Államban sem vethetők olyan adózás vagy ezzel kapcsolatos kötelezettség alá, amely más vagy terheesebb, mint amelynek az illető Állam állampolgárai hasonló körülmények között alá vannak, vagy alá lehetnek vetve.

3. Az egyik Szerződő Állam vállalkozásának a másik Szerződő Államban lévő telephelye nem adóztatható ked-

vezőtlenebb módon ebben a másik Államban, mint e másik Állam vállalkozásai hasonló körülmények között.

4. Kivéve azokat az eseteket, amelyek a 9. Cikk 1. bekezdése, a 11. Cikk 7. bekezdése, illetve a 12. Cikk 6. bekezdése alá tartoznak, az egyik Szerződő Állam vállalkozása által a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek fizetett kamat, jogdíj vagy más költség az ilyen vállalkozás adóztatható nyereségének meghatározásakor ugyanolyan feltételek mellett vonható le, mintha az először említett Államban illetőséggel rendelkező személynek került volna kifizetésre. Hasonképpen, az egyik Szerződő Állam vállalkozásának tartozása a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy felé az ilyen vállalkozás adóztatható vagyónának meghatározásakor ugyanolyan feltételek mellett vonható le, mintha az az először említett Államban illetőséggel bíró személy felé állna fenn.

5. Az e Cikkben foglaltak semmilyen módon sem értelmezhetők úgy, mintha bármely Szerződő Államot köteleznék arra, hogy a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személyeknek olyan kedvezményeket, mentességet vagy adócsökkentést biztosítson, mint amit a saját Államában illetőséggel bíró személyeknek biztosít.

6. A jelen Cikk rendelkezései, tekintet nélkül a 2. Cikk rendelkezéseire, valamennyi fajtájú és megnevezésű adóra kiterjednek.

25. Cikk

Egyeztető eljárás

1. Amennyiben valamely személy véleménye szerint az egyik vagy mindkét Szerződő Állam intézkedései rá nézve olyan adóztatáshoz vezetnek vagy vezethetnek, amely nincs összhangban az Egyezmény rendelkezéseivel, ezeknek az Államoknak a hazai törvényei által nyújtott jogorvoslattól függetlenül, ügyét előterjesztheti annak a Szerződő Államnak az illetékes hatóságához, amelyben illetőséggel bír, illetve, ha ügye a 24. Cikk 1. bekezdése alá tartozik, azon Szerződő Állam illetékes hatóságához, amelynek állampolgára. Az ügyet az Egyezménynek nem megfelelő adózást eredményező intézkedésre vonatkozó első bejelentést követő három éven belül kell előterjeszteni.

2. Amennyiben az illetékes hatóság a kifogást jogosnak találja, s egymaga nem képes kielégítő megoldást találni, törekedni fog arra, hogy a másik Szerződő Állam illetékes hatóságával való kölcsönös egyeztetés alapján rendezze az ügyet, hogy az Egyezménnyel összhangban nem lévő adóztatás elkerülhető legyen. Az így elért megállapodást a Szerződő Államok belső jogszabályai által előírt határidőkre való tekintet nélkül végre kell hajtani.

3. A Szerződő Államok illetékes hatóságai kölcsönös egyeztetéssel kísérlik meg feloldani az Egyezmény értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatban felmerült nehézsé-

geket vagy kétségeket. Hasonképpen módjukban áll a kölcsönös egyeztetés a kettős adóztatás elkerülésére az olyan esetekben, amelyekről az Egyezmény nem rendelkezik.

4. A Szerződő Államok illetékes hatóságai közvetlen kapcsolatba léphetnek egymással annak érdekében, hogy a fenti bekezdéseknek megfelelően megegyezésre jussanak. Amennyiben célszerűnek látszik a megegyezés eléréséhez a szóbeli véleménycsere, ilyen tárgyalásokra sor kerülhet a Szerződő Államok illetékes hatóságainak képviselői között.

26. Cikk

Tájékoztatáscsere

1. A Szerződő Államok illetékes hatóságai az Egyezmény rendelkezéseinek végrehajtásához, illetve az Egyezmény alá tartozó adókra vonatkozó belső jogszabályaik végrehajtásához — amennyiben ezek nem ellentétesek az Egyezménnyel — szükséges tájékoztatást megadják egymásnak. A tájékoztatáscserét az 1. Cikk nem korlátozza. Az egyik Szerződő Állam által kapott tájékoztatást ugyanúgy titokként kell kezelni, mint az illető Állam belső jogszabályai alapján szerzett információkat, és az csak az Egyezmény hatálya alá tartozó adók kivetésében, beszédésében, illetve az ezekkel kapcsolatos peres eljárásban vagy a jogorvoslatok elbírálásában részt vevő személyek és hatóságok (ideértve a bíróságokat és a végrehajtó szerveket) előtt fedhető fel. E személyek és hatóságok ezen információkat csak e célokra használhatják fel. Nyilvános tárgyalásokon, illetve ítéletekben a tájékoztatást nyilvánosságra hozhatják.

2. Az 1. bekezdés rendelkezései semmiképp sem értelmezhetők úgy, mintha az egyik Szerződő Államot köteleznék:

a) olyan adminisztratív intézkedések hozatalára, amelyek ellentétesek ezen, vagy a másik Szerződő Állam jogrendjével, illetve közigazgatási gyakorlatával;

b) hogy olyan információt szolgáltatson, amely nem beszerezhető ennek vagy a másik Szerződő Államnak a jogrendjében, illetve a közigazgatás szokásos rendjében;

c) hogy olyan információt szolgáltatson, amely szakmai, üzleti, ipari, kereskedelmi vagy foglalkozási titkot, titkos eljárást fedne fel, vagy amelynek nyilvánosságra hozatala ellentmondana a közrendnek (ordre public).

27. Cikk

Diplomáciai és konzuli tisztségviselők

A jelen Egyezmény semmilyen módon nem érinti a diplomáciai képviselők tagjait, illetve a konzuli tisztségviselőket a nemzetközi jog általános szabályai vagy külön megállapodások alapján megillető adózási kiváltságokat.

VII. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

28. Cikk

Hatálybalépés

1. A Szerződő Államok értesítik egymást arról, hogy az Egyezmény hatálybalépéséhez szükséges alkotmányos követelményeknek eleget tettek.

2. Az Egyezmény az 1. bekezdésben említett értesítések közül a későbbi napján lép hatályba, és rendelkezései alkalmazandók:

a) a forrásnál levont adók tekintetében az Egyezmény hatálybalépésének évét követő naptári év január 1-jén vagy azt követően keletkezett jövedelmekre;

b) az egyéb jövedelemadók, valamint a vagyonadók tekintetében azokra az adókra, amelyek az Egyezmény hatálybalépésének évét követő naptári év január 1-jén vagy azt követően kezdődő adózási évekre vethetők ki.

29. Cikk

Felmondás

Az Egyezmény mindaddig hatályban marad, amíg azt az egyik Szerződő Állam fel nem mondja. Bármelyik Szerződő Állam az Egyezményt diplomáciai úton felmondhatja, amely szándékáról a másik Szerződő Államot az Egyezmény hatálybalépését követő öt év lejártá után kezdődő bármely naptári év vége előtt hat hónappal köteles értesíteni. Ilyen esetben az Egyezmény hatályát veszti:

a) a forrásnál levont adók tekintetében az értesítést követő év január 1-jén vagy azt követően keletkezett jövedelmekre;

b) az egyéb jövedelemadók, illetve a vagyonadó tekintetében az értesítést követő naptári év január 1-jével vagy az után kezdődő adózási évekre.

Ennek hitelül a megfelelő felhatalmazással rendelkező alulírottak az Egyezményt aláírták.

Készült Budapesten, 1994. december 7. napján, két eredeti példányban, magyar, kazah, orosz és angol nyelven, valamennyi szöveg egyaránt hiteles. Értelmezésbeli eltérés esetén az angol szöveg az irányadó.

A Magyar Köztársaság
nevében

A Kazah Köztársaság
nevében”

3. § Ez a törvény a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban az Egyezmény 28. Cikk 2. bekezdés a) pontja alá eső adók tekintetében 1997. január 1-jén, vagy azt követően szerzett jövedelmekre, a 28. Cikk 2. be-

kezdés b) pontja alá eső adók tekintetében 1997. január 1-jén vagy azután kezdődő bármely adóévre kivethető adókra kell alkalmazni.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1999. évi XV. törvény

a Magyar Köztársaság Kormánya és a Kínai Népköztársaság Kormánya között a kettős adóztatás elkerülésére és az adóztatás kijátszásának megakadályozására a jövedelemadók területén Pekingben, 1992. június 17-én aláírt Egyezmény kihirdetéséről*

1. § Az Országgyűlés a Magyar Köztársaság Kormánya és a Kínai Népköztársaság Kormánya között a kettős adóztatás elkerülésére és az adóztatás kijátszásának megakadályozására a jövedelemadók területén Pekingben, 1992. június 17-én aláírt Egyezményt e törvénnyel kihirdeti. (Az Egyezmény megerősítéséről szóló jegyzékváltás 1994. december 1-jén megtörtént, és az Egyezmény 1994. december 31-én hatályba lépett.)

2. § Az Egyezmény hivatalos magyar nyelvű szövege a következő:

„Egyezmény a Magyar Köztársaság Kormánya és Kínai Népköztársaság Kormánya között a kettős adóztatás elkerülésére és az adóztatás kijátszásának megakadályozására a jövedelemadók területén

A Magyar Köztársaság Kormánya és a Kínai Népköztársaság Kormánya,

attól az óhajtól vezetve, hogy Egyezményt kössenek a kettős adóztatás elkerülésére és az adóztatás kijátszásának megakadályozására a jövedelemadók területén,

és hogy gazdasági kapcsolataikat továbbfejlesszék és elősegítsék,

megállapodtak a következőkben:

1. Cikk

Személyi hatály

Az Egyezmény azokra a személyekre terjed ki, akik az egyik Szerződő Államban vagy mindkét Szerződő Államban illetőséggel bírnak.

* A törvényt az Országgyűlés az 1999. március 2-i ülésnapján fogadta el.

2. Cikk

Az Egyezmény alá eső adók

1. Az Egyezmény, a beszédés módjára való tekintet nélkül azokra az adókra terjed ki, amelyeket a jövedelem után az egyik Szerződő Állam vagy annak politikai egységei vagy helyi hatósága részére beszednek.

2. Jövedelemadóknak tekintendők mindazok az adók, amelyeket a teljes jövedelem vagy a jövedelem részei után beszednek, ideértve az ingó vagy ingatlan vagyron elidegenítéséből származó nyereség utáni adókat, a vállalkozások által fizetett munkabérek vagy fizetések teljes összege utáni adókat, valamint az értéknövekedési adókat.

3. Azok a jelenleg létező adók, amelyekre az Egyezmény kiterjed, különösen a következők:

a) a Kínai Népköztársaságban:

(i) a személyi jövedelemadó,

(ii) a kínai és külföldi beruházók által létrehozott közös vállalkozások jövedelemadója,

(iii) a külföldi vállalkozások jövedelemadója, és

(iv) a helyi jövedelemadó

(a továbbiakban: kínai adó);

b) a Magyar Köztársaságban:

(i) a személyi jövedelemadó,

(ii) a nyereségadó

(a továbbiakban: magyar adó).

4. Az Egyezmény alkalmazandó azokra az azonos vagy lényegében hasonló jellegű adókra is, amelyet az Egyezmény aláírása után a 3. bekezdésben említett, jelenleg létező adók mellett vagy azok helyett bevezetnek. A Szerződő Államok illetékes hatóságai értesíteni fogják egymást az adójogszabályaikban végrehajtott bármely lényeges változásról, az ilyen változást követő ésszerű időn belül.

3. Cikk

Általános meghatározások

1. Az Egyezmény értelmében, ha a szövegösszefüggés mást nem kíván:

a) a „Kína” kifejezés a Kínai Népköztársaságot jelenti;

b) a „Magyarország” kifejezés a Magyar Köztársaságot jelenti;

c) az „egyik Szerződő Állam” és „a másik Szerződő Állam” kifejezés Kínát vagy Magyarországot jelenti, ahogyan a szövegösszefüggés kívánja;

d) az „adó” kifejezés a kínai vagy a magyar adót jelenti, ahogyan a szövegösszefüggés kívánja;

e) a „személy” kifejezés magában foglalja a természetes személyt, a társaságot és minden más személyi egyesülést;

f) a „társaság” kifejezés jelenti jogi személyeket vagy azokat a jogalanyokat, amelyeket az adóztatás szempontjából jogi személynek tekintenek;

g) az „egyik Szerződő Állam vállalkozása” és „a másik Szerződő Állam vállalkozása” kifejezés az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy, illetőleg a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy által folytatott vállalkozást jelent;

h) az „állampolgárok” kifejezés jelenti:

(i) mindazokat a természetes személyeket, akik az egyik Szerződő Állam állampolgárságával rendelkeznek,

(ii) mindazokat a jogi személyeket, személyi társaságokat és társulásokat, amelyeknek ez a jogi helyzete az egyik Szerződő Államban érvényben levő jogszabályokból származik;

i) a „nemzetközi forgalom” kifejezés jelent minden olyan szállítást, amelyet egy olyan vállalkozás által üzemeltetett hajó vagy légi jármű bonyolít le, amelynél a Központi Iroda vagy a tényleges üzletvezetés helye az egyik Szerződő Államban van, kivéve, ha a hajót vagy légi járművet csak a másik Szerződő Államban levő helyek között üzemeltetik;

j) az „illetékes hatóság” kifejezés Kína esetében az Állami Adóhivatal vagy meghatalmazott képviselőjét és Magyarország esetében a pénzügyminisztert vagy meghatalmazott képviselőjét jelenti.

2. Az Egyezménynek az egyik Szerződő Állam által történő alkalmazásánál, ha a szövegösszefüggés mást nem kíván, bármely, abban meg nem határozott kifejezésnek olyan értelme van, mint amelyet arra nézve ennek a Szerződő Államnak azokra az adókra vonatkozó jogszabályai megállapítanak, amelyekre az Egyezmény alkalmazást nyer.

4. Cikk

Lakóhely az adó szempontjából

1. Az Egyezmény értelmében az „egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy” kifejezés olyan személyt jelent, aki ennek a Szerződő Államnak a jogszabályai szerint ott lakóhelye, állandó tartózkodási helye, a Központi Iroda vagy az üzletvezetés helye vagy más hasonló ismerv alapján adóköteles.

2. Amennyiben egy természetes személy az 1. bekezdés rendelkezései szerint mindkét Szerződő Államban illetőséggel bír, helyzete a következők szerint határozandó meg:

a) ez a személy abban a Szerződő Államban tekintendő illetőséggel bírónak, amelyben állandó lakhellyel rendelkezik; ha mindkét Szerződő Államban rendelkezik állandó lakóhellyel, úgy abban a Szerződő Államban tekintendő illetőséggel bírónak, amellyel személyi és gazdasági kapcsolatai szorosabbak (létérdekek központja);

b) amennyiben nem határozható meg, hogy a személy létérdekeinek központja melyik Államban van, vagy ha egyik Szerződő Államban sem rendelkezik állandó lakó-

hellyel, abban az Államban tekintendő illetőséggel bírónak, amelyben szokásos tartózkodási helye van;

c) amennyiben a személynek mindkét Szerződő Államban van, vagy egyikben sincs szokásos tartózkodási helye, abban a Szerződő Államban tekintendő illetőséggel bírónak, amelynek állampolgára;

d) amennyiben a személy mindkét Szerződő Államnak vagy egyiknek sem állampolgára, a Szerződő Államok illetékes hatóságai kölcsönös egyetértéssel rendezik a kérdést.

3. Amennyiben az e Cikk 1. bekezdésének rendelkezései szerint egy személy, más mint egy természetes személy mindkét Szerződő Államban illetőséggel bír, úgy abban a Szerződő Államban tekintendő illetőséggel bírónak, amelyben tényleges üzletvezetésének helye van. Mindazonáltal, ha az ilyen személy tényleges üzletvezetésének helye az egyik Szerződő Államban van és Központi Irodájának helye a másik Szerződő Államban, a Szerződő Államok illetékes hatóságai kölcsönös egyetértéssel határozzák meg, hogy a társaság az Egyezmény értelmében melyik Államban tekintendő illetőséggel bírónak.

5. Cikk

Telephely

1. Az Egyezmény értelmében a „telephely” kifejezés állandó üzleti székhelyet jelent, amellyel a vállalkozás üzleti tevékenységét egészben vagy részben kifejti.

2. A „telephely” kifejezés magában foglalja különösen:

- a) az üzletvezetés helyét,
- b) a fiókot,
- c) az irodát,
- d) a gyártelepet,
- e) a műhelyt,

f) a bányát, az olaj- vagy földgázkutát, a kőfejtőt vagy a természeti kincsek kiaknázására szolgáló bármely más telepet.

3. A „telephely” kifejezés hasonlóképpen tartalmazza:

a) az építési területet, a berendezési vagy szerelési munkálatokat vagy az ezekkel kapcsolatos ellenőrző tevékenységet, de csak akkor, ha az ilyen terület, munkálatok vagy tevékenység időtartama tizenkét hónapot meghalad;

b) az egyik Szerződő Állam vállalkozása által alkalmazottak vagy más szerződöttetett személyzet útján a másik Szerződő Államban nyújtott szolgáltatásokat, ideértve a tanácsadói szolgáltatást, feltéve, hogy az ilyen tevékenységet ugyanazon munkálatra vagy valamely kapcsolatos munkálatra vonatkozólag összesen tizenkét hónapot meghaladó időszakban vagy időszakokban folytatják.

4. Tekintet nélkül az 1. és 3. bekezdés rendelkezéseire, a „telephely” kifejezés nem foglalja magában:

a) az olyan berendezéseket, amelyeket kizárólag a vállalkozás javainak vagy áruinak raktározására, kiállítására vagy leszállítására használnak;

b) a vállalkozás javainak vagy áruinak olyan készleteit, amelyeket kizárólag raktározás, kiállítás vagy leszállítás céljából tartanak;

c) a vállalkozás javainak vagy áruinak olyan készleteit, amelyeket kizárólag abból a célból tartanak, hogy azokat egy másik vállalkozás feldolgozza;

d) az olyan állandó üzleti helyet, amelyet kizárólag abból a célból tartanak fenn, hogy a vállalkozás részére javakat vagy árukat vásároljanak, vagy információkat szerezzenek;

e) az olyan állandó üzleti helyet, amelyet kizárólag abból a célból tartanak fenn, hogy a vállalkozás részére bármely más, előkészítő vagy kiegészítő jellegű tevékenységet folytassanak;

f) az olyan állandó üzleti helyet, amelyet kizárólag az a)–e) pontokban említett tevékenységek valamelyik kombinációjára tartanak fenn, feltéve, hogy az állandó üzleti helynek ebből a kombinációból származó teljes tevékenysége előkészítő vagy kiegészítő jellegű.

5. Tekintet nélkül az 1. és 2. bekezdések rendelkezéseire, ha egy személy — kivéve a független képviselőt, akire a 6. bekezdés rendelkezései nyerne alkalmazást — az egyik Szerződő Államban a másik Szerződő Állam vállalkozása érdekében tevékenykedik, és meghatalmazása van, amellyel rendszeresen él, arra, hogy a vállalkozás nevében szerződéseket kössön, úgy ez a vállalkozás telephellyel bírónak tekintendő az először említett Szerződő Államban minden olyan tevékenység tekintetében, amelyet ez a személy a vállalkozás részére kifejt, kivéve, ha az ilyen személy tevékenysége a 4. bekezdésben említett tevékenységekre korlátozódik, amelyek, ha azokat egy állandó üzleti helyen keresztül fejtenek ki, ennek a bekezdésnek a rendelkezései értelmében nem tennék ezt az állandó üzleti helyet telephellyé.

6. Az egyik Szerződő Állam vállalkozását nem lehet úgy tekinteni, mintha annak telephelye lenne a másik Szerződő Államban csupán azért, mert tevékenységét ebben a másik Szerződő Államban alkusz, bizományos vagy más független képviselő útján fejti ki, feltéve, hogy ezek a személyek rendes üzleti tevékenységük keretében járnak el. Ha azonban az ilyen képviselő teljesen vagy csaknem teljesen ennek a vállalkozásnak az érdekében tevékenykedik, nem tekintendő e bekezdés értelmezése szerint független képviselőnek.

7. Az a tény, hogy az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró társaság egy olyan társaságot ural, vagy azt egy olyan társaság uralja, amely a másik Szerződő Államban illetőséggel bír, vagy ott (akár telephely útján, akár más módon) fejti ki tevékenységét, önmagában még nem teszi egyik társaságot sem a másik telephelyévé.

6. Cikk

Ingatlan vagyomból származó jövedelem

1. Az olyan jövedelem, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy a másik Szerződő Államban levő ingatlan vagyomból (beleértve a mező- és erdőgazdasági üzemek jövedelmét) élvez, ebben a másik Szerződő Államban adóztatható.

2. Az „ingatlan vagyon” kifejezésnek olyan jelentése van, mint amit annak a Szerződő Államnak jogszabályai meghatároznak, amelyekben ez a vagyon van. Ez a kifejezés mindenképpen magában foglalja az ingatlan vagyon tartozékait, a mező- és erdőgazdasági üzemek élő és holt felszerelését, azokat a jogokat, amelyekre a földtulajdonra vonatkozó magánjogi rendelkezések nyerne alkalmazást, az ingatlan vagyon hasznélvezeti jogát és az ásványlelőhelyek, források és más természeti kincsek műveléséért vagy művelésének jogáért járó, változó vagy állandó térítésekre vonatkozó jogot. Hajók és légi járművek nem tekintendők ingatlan vagyonnak.

3. Az 1. bekezdés rendelkezései alkalmazandók az ingatlan vagyon közvetlen használatából, bérbeadásából vagy használatának minden más formájából származó jövedelemre.

4. Az 1. és 3. bekezdések rendelkezései a vállalkozás ingatlan vagyomból származó jövedelemre és a szabad foglalkozás gyakorlására szolgáló ingatlan vagyomból származó jövedelemre is alkalmazandók.

7. Cikk

Vállalkozási nyereség

1. Az egyik Szerződő Állam vállalkozásának nyeresége csak ebben a Szerződő Államban adóztatható, kivéve, ha a vállalkozás tevékenységét a másik Szerződő Államban egy ott levő telephelye révén fejti ki. Amennyiben a vállalkozás ily módon fejti ki tevékenységét, a vállalkozás nyeresége a másik Szerződő Államban adóztatható, azonban csak olyan mértékben, amilyen mértékben az ennek a telephelynek tudható be.

2. A 3. bekezdés rendelkezéseinek fenntartásával, ha az egyik Szerződő Állam vállalkozása tevékenységét a másik Szerződő Államban egy ott levő telephely révén fejti ki, ennek a telephelynek mindegyik Szerződő Államban azokat a nyereségeket kell betudni, amelyeket akkor érhetne el, ha azonos vagy hasonló tevékenységet azonos vagy hasonló feltételek mellett mint önálló vállalkozás fejtené ki, és azzal a vállalkozással lebonyolított forgalmában, amelynek telephelye teljesen független lenne.

3. A telephely nyereségének megállapításánál levonhatók azok a költségek, amelyek a telephely üzleti működésével kapcsolatban merültek fel, beleértve az üzletvezetési és általános ügyviteli költségeket, tekintet nélkül arra, hogy abban az Államban merültek-e fel, ahol a telephely van, vagy máshol. Mindazonáltal az ilyen levonás még sincs megengedve az olyan összegek tekintetében, ha vannak ilyenek, amelyeket a telephely fizet (másként mint a tényleges kiadások megtérítése céljából) a vállalkozás központi irodájának vagy bármely más irodájának licenrdíjként, térítésként vagy más hasonló fizetésként szabadalmak vagy más jogok használatáért, vagy jutalékként, elvégzett különleges szolgáltatásokért vagy üzletvezetésért, vagy a bankvállalkozás esetét kivéve, a telephelynek kölcsönzött pénzért járó kamatként. Hasonlóképpen nem veendők figyelembe a telephely nyereségének megállapításánál a telephely által a vállalkozás központi irodájának vagy bármely más irodájának licenrdíjként, térítésként vagy más hasonló fizetésként szabadalmak vagy más jogok használatáért, vagy elvégzett különleges szolgáltatásokért vagy üzletvezetésért járó jutalékként, vagy, a bankvállalkozás esetét kivéve, a vállalkozás központi irodájának vagy bármely más irodájának kölcsönzött pénzért járó kamatként (másként, mint a tényleges kiadások megtérítése céljából) felszámított összegek.

4. Ha az egyik Szerződő Államban a telephelynek betudható nyereséget a vállalkozás egész nyereségének a különböző részekeségeik közötti arányos megosztása alapján szokták megállapítani, a 2. bekezdés nem zárja ki, hogy ez a Szerződő Állam a megadóztatandó nyereséget a szokásos arányos megosztás alapján állapítsa meg. Az alkalmazott arányos megosztási módszernek azonban olyannak kell lennie, hogy az eredmény összhangban legyen az e Cikkben foglalt elvekkel.

5. A telephelynek nem tudható be nyereség javaknak vagy áruknak ezen telephely által a vállalkozás részére történő pusztas vásárlása miatt.

6. Az 1—5. bekezdések céljaira, a telephelynek betudandó nyereséget évről évre azonos módon kell megállapítani, hacsak alapos és elégséges ok nincs az ellenkezőjére.

7. Amennyiben a nyereség olyan jövedelemtteleket tartalmaz, amelyekkel az Egyezmény más Cikkei külön foglalkoznak, azon Cikk rendelkezéseit e Cikk rendelkezései nem érintik.

8. Cikk

Hajózás és légi szállítás

1. Az a nyereség, amely hajóknak vagy légi járműveknek a nemzetközi forgalomban való üzemeltetéséből származik, csak abban a Szerződő Államban adóztatható, ahol a vállalkozás Központi Irodájának vagy tényleges üzletvezetésének helye van.

2. Ha egy hajózási vállalkozás központi irodájának vagy tényleges üzletvezetésének helye egy hajó fedélzetén van, úgy ez a hely abban a Szerződő Államban levőnek tekintendő, amelyikben a hajó hazai kikötője fekszik, vagy, hazai kikötő hiányában, abban a Szerződő Államban, amelyben a hajó üzemeltetője illetőséggel bír.

3. Az 1. bekezdés rendelkezései alkalmazandók azokra a nyereségekre is, amelyek valamely poolban, közös vállalkozásban vagy nemzetközi üzemeltetésű szervezetben való részvételből származnak.

9. Cikk

Kapcsolt vállalkozások

Amennyiben

a) az egyik Szerződő Állam vállalkozása közvetlenül vagy közvetve a másik Szerződő Állam vállalkozásának üzletvezetésében, ellenőrzésében vagy tőkéjében részesedik, vagy

b) ugyanazok a személyek közvetlenül vagy közvetve az egyik Szerződő Állam vállalkozásának és a másik Szerződő Állam vállalkozásának üzletvezetésében, ellenőrzésében vagy tőkéjében részesednek,

és ezekben az esetekben a két vállalkozás egymás között kereskedelmi vagy pénzügyi kapcsolataikra tekintettel olyan feltételekben állapodik meg, vagy olyan feltételeket szab, amelyek eltérnek azokról, amelyekben független vállalkozások egymással megállapodnának, az a nyereség, amelyet a vállalkozások egyike e feltételek nélkül elért volna, e feltételek miatt azonban nem ért el, ennek a vállalkozásnak a nyereségéhez hozzászámítható és megfelelően megadóztatható.

10. Cikk

Osztalék

1. Az osztalék, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró társaság a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek fizet, ebben a másik Szerződő Államban adóztatható.

2. Mindazonáltal ez az osztalék abban a Szerződő Államban is, amelyből származik, ennek a Szerződő Államnak a jogszabályai szerint megadóztatható, de ha a kedvezményezett az osztalék haszonhúzója, az így megállapított adó nem haladhatja meg az osztalék bruttó összegének 10 százalékát. Ennek a bekezdésnek a rendelkezései nem érintik a társaság adóztatását azon nyereség után, amelyből az osztalékot fizetik.

3. Az e Cikkben használt „osztalék” kifejezés részvényekből vagy más, nyereségrészesedést biztosító jogokból — kivéve a követeléseket — származó jövedelmet, valamint egyéb

társasági jogokból származó jövedelmet jelent, amely annak az Államnak jogszabályai szerint, amelyben a nyereséget felosztó társaság illetőséggel bír, a részvényekből származó jövedelemmel azonos adóztatási elbírálás alá esik.

4. Az 1. és 2. bekezdés rendelkezései nem alkalmazandók, ha az osztalék egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró haszonhúzója a másik Szerződő Államban, amelyben az osztalékot fizető társaság illetőséggel bír, egy ott levő telephely révén tevékenységet fejt ki, vagy egy ott levő állandó bázis segítségével szabad foglalkozást űz, és az érdekeltség, amely után az osztalékot fizetik, ténylegesen ehhez a telephelyhez vagy állandó bázishoz tartozik. Ebben az esetben a 7. Cikk vagy a 14. Cikk rendelkezései nyerne, az esettől függően, alkalmazást.

5. Ha az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró társaság nyereséget vagy jövedelmet élvez a másik Szerződő Államból, ez a másik Állam nem adóztathatja meg a társaság által fizetett osztalékot, kivéve, ha az osztalékot ebben a másik Államban illetőséggel bíró személynek fizetik, vagy ha az érdekeltség, amely után az osztalékot fizetik, ténylegesen ebben a másik Szerződő Államban levő telephelyhez vagy állandó bázishoz tartozik, sem pedig a társaság fel nem osztott nyereségét nem vetheti a társaság fel nem osztott nyeresége után kivetett adó alá, még akkor sem, ha a kifizetett osztalék vagy a fel nem osztott nyereség egészben vagy részben ebben a másik Szerződő Államban elért nyereségből vagy jövedelemből áll.

11. Cikk

Kamat

1. A kamat, amely az egyik Szerződő Államból származik, és amelyet a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek fizetnek, ebben a másik Szerződő Államban adóztatható.

2. Mindazonáltal ez a kamat abban a Szerződő Államban is, amelyből származik, ennek a Szerződő Államnak a jogszabályai szerint megadóztatható, de ha a kedvezményezett a kamat haszonhúzója, az így megállapított adó nem haladhatja meg a kamat bruttó összegének 10 százalékát.

3. Tekintet nélkül az 2. bekezdés rendelkezéseire, az egyik Szerződő Államból származó kamat, amelyet a másik Szerződő Állam Kormányának, politikai egységének vagy valamely helyi hatóságnak és Központi Bankjának, vagy az ezen Kormány teljes tulajdonát képező pénzügyi intézménynek, vagy az ebben a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró bármely más személynek fizetnek az ennek a másik Szerződő Államnak a Kormánya, politikai egysége vagy valamely helyi hatósága és Központi Bankja, vagy az ezen Kormány teljes tulajdonát képező pénzügyi intézménye által közvetlenül finanszírozott követelések tekintetében, mentes az adózás alól az először említett Szerződő Államban.

4. A „kamat” kifejezés ebben a Cikkben mindenfajta követelésből származó jövedelmet jelent, akár biztosítva van jelzáloggal, akár nem, és akár ad jogot az adós nyereségében való részesedésre, akár nem, különösen pedig állampapírokból származó jövedelmet és kötvényekből vagy adósságlevelekből származó jövedelmet jelent, beleértve az ilyen állampapírokkal, kötvényekkel vagy adósságlevelekkel kapcsolatos prémiumot és jutalmat. A késedelmes fizetésért járó kötbér e Cikk értelmében nem tekintendő kamatnak.

5. Az 1., 2. és 3. bekezdés rendelkezései nem alkalmazandók, ha a kamat egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró haszonhúzója a másik Szerződő Államban, amelyben a kamat keletkezik, egy ott levő telephely révén tevékenységet fejt ki, vagy ebben a másik Szerződő Államban egy ott levő állandó bázis segítségével szabad foglalkozást űz, és a követelés, amely után a kamatot fizetik, ténylegesen ehhez a telephelyhez vagy állandó bázishoz tartozik. Ebben az esetben a 7. vagy a 14. Cikk rendelkezései nyerne, az esettől függően, alkalmazást.

6. A kamat akkor tekintendő az egyik Szerződő Államból származónak, ha a kamatot fizető ennek a Szerződő Államnak a Kormánya, politikai egysége vagy helyi hatósága, vagy egy, ebben a Szerződő Államban illetőséggel bíró személy. Ha azonban a kamatot fizető személynek, függetlenül attól, hogy bír-e illetőséggel az egyik Szerződő Államban, vagy sem, az egyik Szerződő Államban telephelye vagy állandó bázisa van, amellyel kapcsolatban a követelés, amely után a kamatot fizetik, felmerült, és ezt a kamatot ez a telephely vagy állandó bázis fizeti, úgy az ilyen kamat abból a Szerződő Államból származónak tekintendő, amelyben a telephely, az állandó bázis van.

7. Ha a kamatot fizető személy és a kamat haszonhúzója, vagy mindkettő és egy másik személy között különleges kapcsolatok állnak fenn, és emiatt a kamat összege azon követeléshez mérten, amely után fizetik, meghaladja azt az összeget, amelyben a kamatot fizető és a kamat haszonhúzója ilyen kapcsolatok nélkül megállapodtak volna, e Cikk rendelkezéseit csak az utóbb említett összegre kell alkalmazni. Ebben az esetben a többletösszeg mindegyik Szerződő Állam jogszabályai szerint és az Egyezmény más rendelkezéseinek figyelembevételével adóztatható.

12. Cikk

Licencdíj

1. A licencdíj, amely az egyik Szerződő Államból származik, és amelyet a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek fizetnek, ebben a másik Szerződő Államban adóztatható.

2. Mindazonáltal az ilyen licencdíj megadóztatható abban a Szerződő Államban is, amelyből származik, annak a Szerződő Államnak a jogszabályai szerint, de ha a kedvezményezett a licencdíj haszonhúzója, az így megállapított

adó nem haladhatja meg a licencdíj bruttó összegének 10 százalékát.

3. E Cikkben használt „licencdíj” kifejezés azt a bármilyen jellegű térítést jelenti, amelyet irodalmi, művészeti vagy tudományos művek, beleértve a mozgókép filmeket és rádió- vagy televíziós közvetítésre szolgáló filmeket vagy kép- és hanghordozó szalagokat, szerzői jogának használatáért vagy használati jogáért, szabadalmak, know-how, védjegyek, minták vagy modellek, tervek, titkos formulák vagy eljárások használatáért vagy használati jogáért, vagy ipari, kereskedelmi vagy tudományos felszerelések használatáért vagy használati jogáért, vagy ipari, kereskedelmi vagy tudományos tapasztalatok közléséért fizetnek.

4. Az 1. és 2. bekezdés rendelkezései nem alkalmazandók, ha a licencdíj egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró haszonhúzója a másik Szerződő Államban, amelyből a licencdíj származik, egy ott levő telephely révén tevékenységet fejt ki, vagy ebben a másik Szerződő Államban egy ott levő állandó bázis segítségével szabad foglalkozást űz, és a jog vagy vagyoni érték, amely után a licencdíjat fizetik, ténylegesen ehhez a telephelyhez vagy állandó bázishoz tartozik. Ebben az esetben a 7. Cikk vagy a 14. Cikk rendelkezései nyerne, az esettől függően, alkalmazást.

5. A licencdíj akkor tekintendő az egyik Szerződő Államból származónak, ha azt ennek a Szerződő Államnak a Kormánya, politikai egysége vagy helyi hatósága, vagy egy ebben a Szerződő Államban illetőséggel bíró személy fizeti. Ha azonban a licencdíjat fizető személynek, függetlenül attól, hogy bír-e illetőséggel az egyik Szerződő Államban, vagy sem, az egyik Szerződő Államban telephelye vagy állandó bázisa van, amellyel kapcsolatban a licencdíj fizetési kötelezettség felmerült, és ezt a licencdíjat ez a telephely vagy állandó bázis viseli, úgy a licencdíj abból a Szerződő Államból származónak tekintendő, amelyben a telephely vagy az állandó bázis van.

6. Ha a licencdíjat fizető személy és a licencdíj haszonhúzója, vagy mindkettő és egy másik személy között különleges kapcsolatok állnak fenn, és emiatt a licencdíj összege azon használathoz, joghoz vagy információhoz képest, amely után fizetik, meghaladja azt az összeget, amelyben a licencdíjat fizető és a licencdíj hasznúzója ilyen kapcsolatok nélkül megállapodott volna, e Cikk rendelkezéseit csak az utóbb említett összegre kell alkalmazni. Ebben az esetben a többletösszeg mindegyik Szerződő Állam jogszabályai szerint és az Egyezmény más rendelkezéseinek figyelembevételével adóztatható.

13. Cikk

Elidegenítésből származó nyereség

1. Az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek a 6. Cikkben meghatározott és a másik Szerződő Államban levő ingatlan vagyoni elidegenítéséből származó nyeresége ebben a másik Szerződő Államban adóztatható.

2. Az olyan ingó vagyon elidegenítéséből származó nyereség, amely az egyik Szerződő Állam vállalkozása másik Szerződő Államban levő telephelyének üzleti vagyona, vagy amely egy olyan állandó bázishoz tartozik, amellyel az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy szabad foglalkozás gyakorlása céljából a másik Szerződő Államban rendelkezik, beleértve azt a nyereséget, amely egy ilyen telephely (egyedül vagy az egész vállalkozással együtt történő) vagy egy ilyen állandó bázis elidegenítéséből származik, ebben a másik Szerződő Államban adózatható.

3. A nemzetközi forgalomban üzemeltetett hajók vagy légi járművek, vagy az ilyen hajók, légi járművek üzemeltetését szolgáló ingó vagyon elidegenítéséből származó nyereség csak abban a Szerződő Államban adózatható, amelyben a vállalkozás anyaintézetének vagy tényleges üzletvezetésének helye van.

4. Egy olyan társaság alaptőkéjét képező részvénnyek elidegenítéséből származó nyereség, amelynek vagyona közvetlenül vagy közvetve főként a másik Szerződő Államban levő ingatlan vagyomból áll, ebben a másik Szerződő Államban adózatható.

5. Az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy által az 1—4. bekezdésekben nem említett vagyon elidegenítéséből élvezett olyan nyereség, amely a másik Szerződő Államban keletkezett, ebben a másik Szerződő Államban adózatható.

14. Cikk

Szabad foglalkozás

1. Az olyan jövedelem, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy szabad foglalkozásból vagy más önálló jellegű tevékenységből élvez, csak ebben a Szerződő Államban adózatható, kivéve a következő körülmények egyikének fennállása esetén, amikor az ilyen jövedelem a másik Szerződő Államban is megadózatható,

a) ha a személy tevékenységének kifejtéséhez a másik Szerződő Államban rendszeresen állandó bázissal rendelkezik; ebben az esetben a jövedelem csak annyiban adózatható ebben a másik Szerződő Államban, amennyiben az ennek az állandó bázisnak tudható be;

b) ha a személy a másik Szerződő Államban a vonatkozó naptári évben összesen 183 napot meghaladó időszakot vagy időszakokat tölt el; ebben az esetben a jövedelem csak annyiban adózatható ebben a másik Szerződő Államban, amennyiben az az ebben a másik Szerződő Államban kifejtett tevékenységből származik.

2. A „szabad foglalkozás” kifejezés magában foglalja különösen az önálló tudományos, irodalmi, művészeti, nevelési vagy oktatási tevékenységet, valamint az orvosok, ügyvédek, mérnökök, építészek, fogorvosok és könyvszakértők önálló tevékenységét.

15. Cikk

Nem önálló munka

1. A 16., 18., 19., 20. és 21. Cikk rendelkezéseinek fenntartásával, a fizetés, a bér és más hasonló térítés, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy nem önálló munkáért kap, csak ebben a Szerződő Államban adózatható, kivéve, ha a munkát a másik Szerződő Államban végzik. Amennyiben a munkát ott végzik, az ezért kapott térítés csak ebben a másik Szerződő Államban adózatható.

2. Tekintet nélkül az 1. bekezdés rendelkezéseire, az a térítés, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy a másik Szerződő Államban végzett nem önálló munkáért kap, csak az először említett Államban adózatható, ha

a) a kedvezményezett nem tartózkodik a másik Szerződő Államban a vonatkozó naptári évben összesen 183 napot meghaladó időszakban vagy időszakokban;

b) a térítést olyan munkaadó fizeti, vagy olyan munkaadó nevében fizetik, aki nem bír illetőséggel a másik Szerződő Államban; és

c) a térítést nem a munkaadónak a másik Szerződő Államban levő telephelye vagy állandó bázisa viseli.

3. Tekintet nélkül e Cikk 1. és 2. bekezdésének rendelkezéseire, az egyik Szerződő Állam vállalkozása által a nemzetközi forgalomban üzemeltetett hajó vagy légi jármű fedélzetén végzett, nem önálló munkáért járó térítés csak abban a Szerződő Államban adózatható, amelyben a vállalkozás Központi Irodájának vagy tényleges üzletvezetésének helye van.

16. Cikk

Igazgatók tiszteletdíja

Az igazgatói tiszteletdíj és más hasonló fizetések, amelyeket az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy olyan minőségében élvez, mint a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró társaság igazgatótanácsának vagy más hasonló szervének tagja, ebben a másik Szerződő Államban adózatható.

17. Cikk

Művészek és sportolók

1. Tekintet nélkül a 14. és 15. Cikk rendelkezéseire, az olyan jövedelem, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró előadóművész, mint színpadi, film-, rádió- vagy televíziós művész, vagy zeneművész, vagy sportoló élvez ilyen minőségében a másik Szerződő Államban kifej-

tett személyes tevékenységből, ebben a másik Szerződő Államban adóztatható.

2. Amennyiben egy előadóművész vagy egy sportoló által ilyen minőségben, személyesen kifejtett tevékenységből származó jövedelmet nem az előadóművésznek vagy a sportolónak magának, hanem más személynek kell betudni, ez a jövedelem, tekintet nélkül a 7., 14. és 15. Cikk rendelkezéseire, abban a Szerződő Államban adóztatható, ahol az előadóművész vagy a sportoló tevékenységét kifejtette.

3. Tekintet nélkül e Cikk 1. és 2. bekezdéseinek rendelkezéseire, az e Cikkben említett jövedelem mentesül az adóztatás alól abban a Szerződő Államban, amelyben az előadóművész vagy sportoló tevékenységét kifejteti, feltéve, hogy a tevékenységet jelentős részben ezen Állam vagy a másik Állam közpénzeiből támogatják, vagy a tevékenységet a Szerződő Államok közötti kulturális egyezmény vagy megállapodás alapján gyakorolják.

18. Cikk

Nyugdíjak

1. A 19. Cikk 2. bekezdésében foglalt rendelkezések fenntartásával a nyugdíj és más hasonló térítés, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek korábbi, nem önálló munkáért fizetnek, csak ebben a Szerződő Államban adóztatható.

2. Tekintet nélkül az 1. bekezdés rendelkezéseire, az egyik Szerződő Állam Kormánya, vagy politikai egysége, vagy helyi hatósága által az ezen Szerződő Állam társadalombiztosítási rendszerének részét képező közjóléti program keretében teljesített nyugdíj- és más hasonló fizetések csak ebben a Szerződő Államban adóztathatók.

19. Cikk

Közszolgálat

1. a) A nem nyugdíj jellegű térítés, amelyet az egyik Szerződő Állam Kormánya, vagy politikai egysége, vagy helyi hatósága fizet egy természetes személynek az ezen Szerződő Állam Kormányának, vagy politikai egységnek, vagy helyi hatóságának kormányzati feladatok ellátásaként teljesített szolgálatért, csak ebben a Szerződő Államban adóztatható.

b) Mindazonáltal ez a térítés csak a másik Szerződő Államban adóztatható, ha a szolgálatot ebben a másik Szerződő Államban teljesítették, és a természetes személy ebben a másik Szerződő Államban illetőséggel bír, aki

(i) ennek a másik Szerződő Államnak állampolgára, vagy

(ii) nem kizárólag a szolgálat teljesítése céljából vált ebben a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személlyé.

2. a) A nyugdíj, amelyet az egyik Szerződő Állam Kormánya, vagy politikai egysége, vagy helyi hatósága fizet közvetlenül vagy az általa létesített alapból egy természetes személynek az ezen Szerződő Állam Kormányának, vagy politikai egységnek, vagy helyi hatóságának teljesített szolgálatért, csak ebben a Szerződő Államban adóztatható.

b) Mindazonáltal ez a nyugdíj csak a másik Szerződő Államban adóztatható, ha a természetes személy abban a másik Szerződő Államban illetőséggel bír, és annak az állampolgára.

3. A 15., 16., 17. és 18. Cikk rendelkezései alkalmazandók az egyik Szerződő Állam Kormánya, vagy politikai egysége, vagy helyi hatósága által végzett üzleti tevékenységgel kapcsolatos szolgálatért fizetett térítésre és nyugdíjra.

20. Cikk

Tanárok és kutatók

Az a természetes személy, aki közvetlenül az egyik Szerződő Államban tett látogatása előtt a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy volt, vagy most is az, és aki az először említett Szerződő Államban elsősorban valamely egyetemen, főiskolán, iskolában vagy más, nem nyereséggel működő oktatási intézményben vagy az először említett Szerződő Állam Kormánya által elismert tudományos kutatóintézetben való tanítás, előadások tartása vagy kutatás folytatása céljából tartózkodik, mentes az adó alól az először említett Szerződő Államban az első odaérkezésének napjától számított hároméves időszakra az ilyen tanításért, előadásokért vagy kutatásért járó térítés tekintetében.

21. Cikk

Tanulók és ipari, kereskedelmi tanulók

1. Az a tanuló, kereskedelmi gyakornok vagy ipari, kereskedelmi tanuló, aki közvetlenül az egyik Szerződő Államban tett látogatása előtt a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy volt, vagy most is az, és aki az először említett Államban kizárólag tanulmányi vagy szakmai képzés céljából tartózkodik, mentes az adó alól ebben az először említett Államban

a) az ellátására, tanulmányaira vagy szakmai képzésére külföldről kapott összegek,

b) a kormányzati, jótékonyági, tudományos, kulturális vagy oktatási szervezetektől származó, ellátás, tanulmá-

nyok vagy szakmai képzés céljára szánt ösztöndíjak, segélyek, járadékok és jutalmak tekintetében.

2. A nem önálló munkából származó térítés tekintetében az 1. bekezdésben említett tanulót, kereskedelmi gyakorlatot vagy ipari, kereskedelmi tanulót az ilyen tanulmány vagy gyakorlat idejére adózás szempontjából ugyanazok a mentességek, kedvezmények vagy mérséklések illetik meg, mint az abban a Szerződő Államban illetőséggel bíró személyeket, amelyben a látogatást teszi.

22. Cikk

Egyéb jövedelem

1. Az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek az Egyezmény előző Cikkeiben nem tárgyalt jövedelme, bárhol keletkezzen is, csak ebben a Szerződő Államban adózatható.

2. Az 1. bekezdés rendelkezései nem alkalmazandók a 6. Cikk 2. bekezdésében meghatározott ingatlan vagyontól származó jövedelmen kívüli jövedelemre, ha az ilyen jövedelemnek az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró kedvezményezettje a másik Szerződő Államban akár egy ott levő telephely révén üzleti tevékenységet fejt ki, akár egy ott levő állandó bázis segítségével szabad foglalkozást űz, és a jog vagy a vagyoni érték, amelyből a jövedelem származik, ténylegesen ehhez a telephelyhez vagy állandó bázishoz tartozik. Ebben az esetben a 7. Cikk vagy a 14. Cikk rendelkezései nyerne, az esettől függően, alkalmazást.

3. Tekintet nélkül az 1. és 2. bekezdések rendelkezéseire, az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek az Egyezmény előző Cikkeiben nem tárgyalt és a másik Szerződő Államban keletkező jövedelme ebben a másik Szerződő Államban adózatható.

23. Cikk

A kettős adóztatás elkerülése

1. Kína esetében a kettős adóztatást a következőképpen kell elkerülni:

a) ha a Kínában illetőséggel bíró személy jövedelmet élvez Magyarországról, ennek a jövedelemnek az Egyezmény rendelkezései értelmében Magyarországon fizetendő adója beszámítható az erre a személyre kivetett kínai adóba. A beszámított összeg azonban nem haladhatja meg az erre a jövedelemre a kínai adójogszabályok és rendelkezések értelmében megállapított kínai adó összegét;

b) ha a Magyarországról élvezett jövedelem olyan osztalék, amelyet egy Magyarországon illetőséggel bíró társaság fizet egy Kínában illetőséggel bíró olyan társaságnak, amely az osztalékot fizető társaság részvényeinek legalább 10 százalékát birtokolja, a beszámításnál figyelembe kell venni az osztalékot fizető társaság által jövedelme után Magyarországon fizetett adót.

2. Magyarország esetében a kettős adóztatást a következőképpen kell elkerülni:

a) ha a Magyarországon illetőséggel bíró személy olyan jövedelmet élvez, amely az Egyezmény rendelkezései szerint Kínában adózatható, Magyarország, az a) és b) pontokban foglalt rendelkezések fenntartásával, ezt a jövedelmet mentesíti az adóztatás alól;

b) ha a Magyarországon illetőséggel bíró személy olyan osztalékot kap, amely a 10. Cikk rendelkezései értelmében Kínában adózatható, Magyarország le fogja vonni ennek a személynek a jövedelme után beszedendő adóból azt az összeget, amely megfelel a Kínában fizetett adónak. Az így levont összeg azonban nem haladhatja meg a levonás előtt megállapított magyar adónak azt a részét, amely a Kínából kapott erre az osztalékra esik;

c) ha az Egyezmény bármely rendelkezése szerint valamely Magyarországon illetőséggel bíró személy által élvezett jövedelem mentes az adóztatás alól Magyarországon, Magyarország mindazonáltal ennek a személynek a többi jövedelmére történő adómegállapításnál figyelembe veheti a mentesített jövedelmet.

d) Az e Cikk 2. bekezdésének b) pontja szerint Kínában kifizetett adó minden esetben 20 százalékos mértékűnek tekintendő.

24. Cikk

Egyenlő elbánás

1. Az egyik Szerződő Állam állampolgárai a másik Szerződő Államban nem vethetők sem olyan adóztatás, sem pedig azzal összefüggő olyan kötelezettség alá, amely más vagy terhesebb, mint az az adóztatás és azzal összefüggő kötelezettség, amelynek e másik Szerződő Állam állampolgárai alá vannak vagy alá lehetnek vetve. Ennek a bekezdésnek a rendelkezései, tekintet nélkül az 1. Cikk rendelkezéseire, olyan személyekre is alkalmazandók, akik nem bírnak illetőséggel egyik Szerződő Államban sem.

2. Az egyik Szerződő Állam vállalkozásának a másik Szerződő Államban lévő telephelyét ebben a másik Államban nem lehet kedvezőtlenebbül adóztatni, mint ennek a másik Szerződő Államnak azonos tevékenységet folytató vállalkozásait. Ennek a bekezdésnek a rendelkezései nem értelmezendők akként, mintha az egyik Szerződő Államot arra köteleznék, hogy a másik Szerződő Államban illető-

séggel bíró személyeknek személyi állapot vagy családi terhek alapján olyan egyéni levonásokat, adókedvezményeket és adómérsékléseket nyújtson, mint amilyeneket a saját területén illetőséggel bíró személyeknek nyújt.

3. Kivéve, ha a 9. Cikknek, a 11. Cikk 7. bekezdésének vagy a 12. Cikk 6. bekezdésének rendelkezései nyerne alkalmazást, az egyik Szerződő Állam vállalkozása által a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek fizetett kamat, licenrdíj és más költség ugyanolyan feltételek mellett levonható e vállalkozás adóztatható nyereségének megállapításánál, mintha ezeket az először említett Államban illetőséggel bíró személy részére fizették volna.

4. Az egyik Szerződő Állam vállalkozásai, amelyeknek tőkéje teljesen vagy részben, közvetlenül vagy közvetve a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró egy vagy több személy tulajdonában vagy ellenőrzése alatt van, az először említett Államban nem vethetők sem olyan adóztatás, sem pedig azzal összefüggő olyan kötelezettség alá, amely más vagy terhesebb, mint az az adóztatás és azzal összefüggő kötelezettség, amelynek az először említett Állam más hasonló vállalkozásai alá vannak, vagy alá lehetnek vetve.

5. E Cikk rendelkezései, tekintet nélkül a 2. Cikk rendelkezéseire, bármilyen fajtájú és elnevezésű adókra alkalmazandók.

25. Cikk

Egyeztető eljárás

1. Ha egy személy véleménye szerint az egyik vagy mindkét Szerződő Állam intézkedései ránézve olyan adóztatáshoz vezetnek, vagy fognak vezetni, amely nem felel meg az Egyezmény rendelkezéseinek, ezeknek az Államoknak a belső jogszabályai szerinti jogorvoslattól függetlenül ügyét előterjesztheti annak a Szerződő Államnak az illetékes hatóságához, amelyben illetőséggel bír, vagy, ha ügye a 24. Cikk 1. bekezdése alá tartozik, annak a Szerződő Államnak az illetékes hatóságához, amelynek állampolgára. Az ügyet arra az intézkedésre vonatkozó első értesítést követő három éven belül kell előterjeszteni, amely az Egyezmény rendelkezéseinek meg nem felelő adóztatáshoz vezetett.

2. Ha az illetékes hatóság a kifogást jogosnak találja, és maga nincs abban a helyzetben, hogy kielégítő megoldást találjon, törekedni fog az ügyet a másik Szerződő Állam illetékes hatóságával egyetértésben úgy rendezni, hogy az Egyezmény rendelkezéseinek nem megfelelő adóztatás elkerülhető legyen. Az így létrejött megállapodást alkalmazni kell, bármilyen határidőket írnak is elő a Szerződő Államok belső jogszabályai.

3. A Szerződő Államok illetékes hatóságai törekedni fognak arra, hogy a nehézségeket vagy kétségeket, amelyek az Egyezmény értelmezésénél vagy alkalmazásánál felmerülnek, egymással egyetértésben eloszlassák. Tanácskozhatnak arról is, hogy miként lehet a kettős adóztatást elkerülni olyan esetekben, amelyeket az Egyezmény nem tartalmaz.

4. A Szerződő Államok illetékes hatóságai közvetlenül érintkezhetnek egymással a 2. és 3. bekezdések értelmében létrehozandó megállapodás elérése céljából. Ha a megállapodás elérése érdekében célszerűnek látszik, a Szerződő Államok illetékes hatóságainak képviselői találkozhatnak egymással szóbeli véleménycsere folytatása céljából.

26. Cikk

Tájékoztatáscsere

1. A Szerződő Államok illetékes hatóságai ki fogják cserélni az Egyezmény rendelkezései vagy a Szerződő Államoknak az Egyezmény által érintett adókra vonatkozó belső jogszabályai végrehajtásához szükséges tájékoztatásokat, amennyiben az általuk előirányzott adóztatás nem ellentétes az Egyezménnyel, különösen az ilyen adóztatás kijátszásának megakadályozására. A kölcsönös tájékoztatást az 1. Cikk nem korlátozza. A Szerződő Államnak a kapott tájékoztatást titokban kell tartania, és csak olyan személyeknek vagy hatóságoknak (beleértve a bíróságokat és az államigazgatási szerveket) lehet hozzáférhetővé tenni, amelyek az Egyezmény alá eső adók kivetésével vagy beszedésével, ezen adók érvényesítésével vagy az azokra vonatkozó perléssel, vagy az ezekkel az adókkal kapcsolatos jogorvoslatra vonatkozó határozatokkal foglalkoznak. Ezek a személyek vagy hatóságok a tájékoztatást csak ilyen célokra használhatják fel. Nyilvános bírósági tárgyaláson vagy bírósági határozatokban a tájékoztatást nyilvánosságra hozhatják.

2. Az 1. bekezdés rendelkezései semmi esetre sem értelmezhetők úgy, mintha az egyik Szerződő Államot köteleznék

a) olyan államigazgatási intézkedések hozatalára, amelyek ennek vagy a másik Szerződő Államnak a jogszabályaitól és államigazgatási gyakorlatától eltérnek;

b) olyan tájékoztatás nyújtására, amely az egyik vagy a másik Szerződő Államnak a jogszabályai szerint vagy rendes államigazgatási gyakorlatában nem szereshető be;

c) olyan tájékoztatás nyújtására, amely szakmai, üzleti, ipari kereskedelmi vagy foglalkozási titkot vagy üzleti eljárást tárna fel, vagy amelynek a nyilvánosságra hozatala ellent mondana a közrendnek (ordre public).

27. Cikk

Diplomáciai és konzuli tisztségviselők

Az Egyezmény nem érinti a diplomáciai vagy konzuli tisztségviselők adózási kiváltságait, amelyek a nemzetközi jog általános szabályai szerint vagy külön megállapodások rendelkezései alapján őket megilletik.

28. Cikk

Hatálybalépés

Az Egyezmény azt a napot követő harmincadik napon lép hatályba, amelyen az Egyezmény hatálybalépéséhez mindegyik országban szükséges belső törvényes eljárás befejezéséről szóló diplomáciai jegyzékeket kicserélték. Az Egyezmény érvényes lesz a hatálybalépésének évét követő január első napján vagy azt követően kezdődő adózási években keletkezett jövedelemre.

29. Cikk

Felmondás

Az Egyezmény addig marad hatályban, ameddig a Szerződő Államok egyike azt fel nem mondja. Az Egyezményt bármelyik Szerződő Állam felmondhatja diplomáciai úton, az Egyezmény hatálybalépésének keltétől számított ötéves időszakot követő bármely naptári év vége előtt legalább hat hónappal, a felmondásról szóló értesítés megküldésével. Ebben az esetben az Egyezmény hatályát veszti a felmondási értesítés megküldésének évét követő naptári év január első napján, vagy azt követően kezdődő adózási években keletkezett jövedelemre.

Készült Pekingben, 1992. június hó 17. napján, két eredeti példányban, magyar, kínai és angol nyelven, valamennyi szöveg egyaránt hiteles. Eltérő értelmezés esetén az angol nyelvű szöveg az irányadó.

A Magyar Köztársaság
Kormánya nevében

A Kínai Népköztársaság
Kormánya nevében''

3. § Ez a törvény a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban az Egyezmény 28. Cikk alá eső adók tekintetében 1995. január 1-jén vagy azt követően szerzett jövedelmekre, illetve az azután kezdődő bármely adóévre kivethető adókra kell alkalmazni.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1999. évi XVI. törvény

a Magyar Köztársaság és Kuwait Állam között a kettős adóztatás elkerülésére a jövedelem- és a vagyonadók területén és gazdasági kapcsolataik előmozdítására Kuwaitban, 1994. január 17-én aláírt Egyezmény kihirdetéséről*

1. § Az Országgyűlés a Magyar Köztársaság és Kuwait Állam között a kettős adóztatás elkerülésére a jövedelem- és a vagyonadók területén és gazdasági kapcsolataik előmozdítására Kuwaitban, 1994. január 17-én aláírt Egyezményt e törvénnyel kihirdeti. (Az Egyezmény megerősítéséről szóló jegyzékváltás 1994. december 21-én megtörtént, és az Egyezmény 1994. december 21-én lépett hatályba.)

2. § Az Egyezmény hivatalos magyar nyelvű szövege a következő:

„Egyezmény

a Magyar Köztársaság és Kuwait Állam között a kettős adóztatás elkerülésére a jövedelem- és a vagyonadók területén és gazdasági kapcsolataik előmozdítására

A Magyar Köztársaság és Kuwait Állam attól az óhajtól vezetve, hogy kölcsönös gazdasági kapcsolataikat az adózási akadályok kiküszöbölésével elősegítsék, megállapodtak a következőkben:

1. Cikk

Személyi hatály

Az Egyezmény azokra a személyekre terjed ki, akik az egyik Szerződő Államban vagy mindkét Szerződő Államban illetőséggel bírnak.

2. Cikk

Az Egyezmény alá eső adók

1. Az Egyezmény, a beszédés módjára való tekintet nélkül, azokra az adókra terjed ki, amelyeket a jövedelem és a vagyon után az egyik Szerződő Állam, vagy annak politikai egysége, vagy helyi hatósága részére beszednek.

2. Jövedelem- és vagyonadóknak tekintendők mindazok az adók, amelyeket a teljes jövedelem, vagy teljes vagyon, vagy jövedelem vagy vagyon részei után beszednek, ideértve az ingó vagy ingatlan vagyon elidegenítéséből származó nyereség utáni adókat, a vállalkozások által fizetett bérek vagy fizetések teljes összege utáni adókat, valamint az értéknövekedési adókat.

* A törvényt az Országgyűlés az 1999. március 2-i ülésnapján fogadta el.

3. Azok a jelenleg létező adók, amelyekre az Egyezmény kiterjed, különösen a következők:

a) Kuwait Állam esetében:

(i) a társasági jövedelemadó,

(ii) a részvénytársaságok nettó nyereségének a Kuwaiti Tudományfejlesztési Alapítvány (KFAS) javára fizetendő 5%-a,

(iii) a „Zakat”

(a továbbiakban: kuwaiti adó);

b) a Magyar Köztársaság esetében:

(i) a magánszemélyek jövedelemadója,

(ii) a magánszemélyek földadója,

(iii) a nyereségadók,

(iv) a házadó,

(v) a nem lakás céljára használt épületek utáni adó,

(vi) a telekadó

(a továbbiakban: magyar adó).

4. Az Egyezmény alkalmazandó azokra az azonos vagy lényegében hasonló jellegű adókra is, amelyeket az Egyezmény aláírása után a jelenleg létező adók mellett vagy azok helyett bevezetnek. A Szerződő Államok illetékes hatóságai értesíteni fogják egymást a vonatkozó adójogszabályaikban végrehajtott bármely lényeges változásról.

3. Cikk

Általános meghatározások

1. Az Egyezmény szempontjából, ha a szövegösszefüggés mást nem kíván:

a) a „Kuwait” kifejezés jelenti Kuwait Államot, és magában foglalja a parti tengeren túl fekvő bármely olyan területet, amely a nemzetközi joggal összhangban, Kuwait jogszabályai szerint olyan területnek minősül vagy minősülhet, amely fölött Kuwait szuverén jogokat vagy joghatóságot gyakorolhat;

b) a „Magyar Köztársaság” kifejezés földrajzi értelemben jelenti a Magyar Köztársaság területét;

c) „az egyik Szerződő Állam” és „a másik Szerződő Állam” kifejezések a Magyar Köztársaságot vagy Kuwaitot jelentik, ahogyan a szövegösszefüggés kívánja;

d) az „adó” kifejezés kuwaiti adót vagy magyar adót jelent, ahogyan a szövegösszefüggés kívánja;

e) a „személy” kifejezés magában foglalja a természetes személyt, a társaságot és minden más személyegyesülést;

f) a „társaság” kifejezés jelenti a jogi személyeket vagy azokat a jogalanyokat, amelyeket az adóztatás szempontjából jogi személynek tekintenek az illető Szerződő Állam adózási jogszabályai szerint;

g) az „egyk Szerződő Állam vállalkozása” és „a másik Szerződő Állam vállalkozása” kifejezések az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy, illetőleg a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy által folytatott vállalkozást jelentenek;

h) az „állampolgár” kifejezés jelenti:

(i) mindazokat a természetes személyeket, akik az egyik Szerződő Állam állampolgárságával rendelkeznek,

(ii) mindazokat a jogi személyeket, egyesüléseket és társulásokat, amelyeknek ez a jogi helyzete az egyik Szerződő Állam jogszabályaiból származik;

i) a „nemzetközi forgalom” kifejezés jelent minden olyan szállítást, amelyet egy olyan vállalkozás által üzemeltetett hajó, légi jármű vagy közúti szállító jármű bonyolít le, amelynél a tényleges üzletvezetés helye az egyik Szerződő Államban van, kivéve, ha a hajót, légi járművet vagy közúti szállító járművet kizárólag a másik Szerződő Államban levő helyek között üzemeltetik;

j) az „illetékes hatóság” kifejezés jelenti:

(i) Kuwait esetében a pénzügyminisztert vagy meghatalmazott képviselőjét,

(ii) a Magyar Köztársaság esetében a pénzügyminisztert vagy meghatalmazott képviselőjét.

2. Az Egyezménynek az egyik Szerződő Állam által történő alkalmazásánál, ha a szövegösszefüggés mást nem kíván, bármely, abban meg nem határozott kifejezésnek olyan értelme van, mint amelyet arra nézve ennek az Államnak azokra az adókra vonatkozó jogszabályai megállapítanak, amelyekre az Egyezmény alkalmazást nyer.

4. Cikk

Illetőséggel bíró személy

1. Az Egyezmény szempontjából „az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy” jelenti:

a) Kuwait esetében az olyan természetes személyt, akinek lakóhelye Kuwaitban van és Kuwait állampolgára, és az olyan társaságot, amely Kuwaitban van bejegyezve;

b) a Magyar Köztársaság esetében azt a személyt, aki a Magyar Köztársaság törvényei szerint ott lakóhelye, állandó tartózkodási helye, üzletvezetésének helye vagy más hasonló ismerv alapján adóköteles. Nem foglalja magában azonban azt a személyt, aki a Magyar Köztársaságban csak a Magyar Köztársaságban levő forrásokból származó jövedelem vagy az ott levő vagyon alapján adóköteles.

2. Az 1. bekezdés szempontjából az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy magában foglalja:

a) ezt a Szerződő Államot, annak Kormányát vagy valamely politikai egységét vagy helyi hatóságát;

b) az ebben a Szerződő Államban létesített bármely társaságot, hatóságot, alapítványt, alapot vagy más hasonló jogalanyt, feltéve, hogy azok megfelelnek az 1. bekezdésben említett feltételeknek.

3. Amennyiben egy természetes személy az 1. bekezdés rendelkezései szerint mindkét Szerződő Államban illetőséggel bír, helyzetét az alábbiak szerint kell meghatározni:

a) ez a személy abban az Államban tekintendő illetőséggel bírónak, amelyben állandó lakhellyel rendelkezik;

b) ha mindkét Államban rendelkezik állandó lakhellyel, úgy abban az Államban tekintendő illetőséggel bírónak, amellyel személyi és gazdasági kapcsolatai szorosabbak (létérdekek központja);

c) amennyiben nem határozható meg, hogy a személy létérdekeinek központja melyik Államban van, vagy ha egyik Államban sem rendelkezik állandó lakhellyel, úgy abban az Államban tekintendő illetőséggel bírónak, amelyben szokásos tartózkodási helye van;

d) amennyiben a személynek mindkét Államban van, vagy egyikben sincs szokásos tartózkodási helye, úgy abban az Államban tekintendő illetőséggel bírónak, amelynek állampolgára.

4. Amennyiben az 1. bekezdés rendelkezései szerint valamely nem természetes személy mindkét Szerződő Államban illetőséggel bír, úgy abban a Szerződő Államban tekintendő illetőséggel bírónak, amelyben tényleges üzletvezetésének helye van.

5. Cikk

Telephely

1. Az Egyezmény szempontjából a „telephely” kifejezés állandó üzleti helyet jelent, amellyel a vállalkozás üzleti tevékenységét egészben vagy részben kifejti.

2. A „telephely” kifejezés magában foglalja különösen:

- a) az üzletvezetés helyét,
- b) a fiókot,
- c) az irodát,
- d) a gyártelepet,
- e) a műhelyt,

f) a bányát, az olaj- és földgázkutát, a kőfejtőt vagy a természeti kincsek kiaknázására szolgáló bármely más telepet.

3. A „telephely” kifejezés hasonlóképpen tartalmazza:

a) az építési területet, szerelési vagy berendezési munkálatokat, vagy az ezekkel kapcsolatos felügyeleti tevékenységet, de csak akkor, ha az ilyen építés, szerelés vagy tevékenység időtartama a hat hónapot meghaladja;

b) az olyan szolgáltatásokat, beleértve tanácsadói szolgáltatást is, amelyeket az egyik Szerződő Állam vállalkozása alkalmazott személyzet útján a másik Szerződő Államban nyújt, feltéve, hogy ezeket a tevékenységeket ugyanazon szereléssel vagy egy azzal összefüggő szereléssel kapcsolatban bármely tizenkét hónapos időszakon belül, összesen hat hónapot meghaladó időszakban vagy időszakokban folytatják.

4. A vállalkozás úgy tekintendő, hogy telephellyel bír az egyik Szerződő Államban és üzleti tevékenységet folytat ezen telephely révén, ha ebben az Államban hat hónapnál hosszabb ideig a vállalkozás alapvető berendezést használ, vagy alapvető berendezést használnak a vállalkozás nevében vagy a vállalkozással kötött szerződés alapján termé-

zeti kincsek feltárásánál vagy kiaknázásánál, vagy az ilyen feltárással vagy kiaknázással összefüggő tevékenységgel kapcsolatban.

5. Tekintet nélkül e Cikk előző rendelkezéseire nem tekintendők „telephelynek”:

a) azok a berendezések, amelyeket kizárólag a vállalkozás javainak vagy áruinak raktározására, kiállítására vagy leszállítására használnak;

b) a vállalkozás javainak vagy áruinak olyan készletei, amelyeket kizárólag raktározás, kiállítás vagy leszállítás céljából tartanak;

c) a vállalkozás javainak vagy áruinak olyan készletei, amelyeket kizárólag abból a célból tartanak, hogy azokat egy másik vállalkozás feldolgozza;

d) az állandó üzleti hely, amelyet kizárólag abból a célból tartanak fenn, hogy a vállalkozás részére javakat vagy árukat vásároljanak, vagy információkat szerezzenek;

e) az állandó üzleti hely, amelyet kizárólag abból a célból tartanak fenn, hogy a vállalkozás részére bármely más, előkészítő vagy kiegészítő jellegű tevékenységet folytassanak;

f) az állandó üzleti hely, amelyet kizárólag az a)–e) pontokban említett tevékenységek valamilyen kombinációjára tartanak fenn, feltéve, hogy az üzleti helynek ebből a kombinációjából származó teljes tevékenysége előkészítő vagy kiegészítő jellegű.

6. Az a személy — kivéve a független képviselőt, akire a 7. bekezdés nyer alkalmazást —, aki az egyik Szerződő Államban a másik Szerződő Állam vállalkozás érdekében tevékenykedik, e vállalkozás telephelyének tekintendő az először említett Államban, ha

a) az először említett Államban általános meghatalmazása van arra, hogy a vállalkozás érdekében vagy nevében szerződéseket kössön, kivéve, ha tevékenysége az 5. bekezdés alá esik, vagy

b) megrendeléseket szerez az először említett Államban kizárólag vagy csaknem kizárólag a vállalkozás részére, vagy a vállalkozás és más olyan vállalkozások részére, amelyek annak ellenőrzése alatt állnak, vagy amelyeknek ellenőrzési érdekeltségük van a vállalkozásban, vagy

c) ilyen tevékenység folyamán a vállalkozáshoz tartozó javakat vagy árukat készít, vagy dolgoz fel ebben az Államban a vállalkozás részére.

7. Az alkusz, bizományos vagy más valóban független képviselő, aki csupán az egyik Szerződő Állam vállalkozása és a másik Szerződő Államban levő lehetséges vevő közötti közvetítőként tevékenykedik, nem tekintendő telephelynek ebben a másik Szerződő Államban abban az esetben, ha ez a tevékenység nem terjed ki a fenti 6. b) bekezdésben foglaltak szerinti megrendelésszerzésre, és ha ezek a személyek rendes üzleti tevékenységük keretében járnak el. Amennyiben azonban az ilyen képviselő tevékenységét egészben vagy csaknem egészben ennek a vállalkozásnak az érdekében fejti ki, e bekezdés értelmében nem tekintendő független képviselőnek.

8. Az a tény, hogy az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró társaság egy olyan társaságot ural, vagy azt egy olyan társaság uralja, amely a másik Szerződő Államban illetőséggel bír, vagy ott (akár telephely útján, akár más módon) fejti ki tevékenységét, önmagában még nem teszi egyik társaságot sem a másik telephelyévé.

6. Cikk

Ingatlan vagyomból származó jövedelem

1. Az olyan jövedelem, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy a másik Szerződő Államban fekvő ingatlan vagyomból (beleértve a mező- vagy erdőgazdasági üzemek jövedelmét) élvez, ebben a másik Államban adóztatható.

2. Az Egyezmény szempontjából az „ingatlan vagyon” kifejezést annak a Szerződő Államnak a jogszabályai szerint kell meghatározni, amelyben ez a vagyon fekszik. Ez a kifejezés minden esetben magában foglalja az ingatlan vagyon tartozékait, a mező- és erdőgazdasági üzemek élő és holt felszerelését, azokat a jogokat, amelyekre a földtulajdonra vonatkozó magánjogi rendelkezések nyerne alkalmazást, az ingatlan vagyon hasznélvezeti jogát és az ásványlelőhelyek, források és más természeti kincsek kiaknázásának jogáért járó változó vagy állandó térítésekre vonatkozó jogokat; tengeri hajók, belvízi hajók és légi járművek nem tekintendők ingatlan vagyonnak.

3. Az 1. bekezdés rendelkezései alkalmazandók az ingatlan vagyon közvetlen használatából, bérbeadásából vagy használatának minden más formájából származó jövedelemre.

4. Az 1. és 3. bekezdés rendelkezései alkalmazandók a vállalkozás ingatlan vagyomból és a szabad foglalkozás gyakorlására szolgáló ingatlan vagyomból származó jövedelemre is.

7. Cikk

Vállalkozási nyereség

1. Az egyik Szerződő Állam vállalkozásának nyeresége csak ebben a Államban adóztatható, kivéve, ha a vállalkozás tevékenységét a másik Szerződő Államban egy ott lévő telephelye révén fejti ki. Amennyiben a vállalkozás ily módon fejti ki tevékenységét, a vállalkozás nyeresége a másik Szerződő Államban adóztatható, azonban csak olyan mértékben, amilyen mértékben az ennek a telephelynek tudható be.

2. A 3. bekezdés rendelkezéseinek fenntartásával, ha az egyik Szerződő Állam vállalkozása tevékenységét a másik Szerződő Államban egy ott lévő telephely révén fejti ki, ennek a telephelynek mindegyik Szerződő Államban azo-

kat a nyereségeket kell betudni, amelyeket akkor érhetne el, ha azonos vagy hasonló tevékenységet azonos vagy hasonló feltételek mellett, mint önálló vállalkozás fejtené ki, és azzal a vállalkozással lebonyolított forgalmában, amelynek telephelye, teljesen független lenne.

3. A telephely nyereségének megállapításánál levonhatók a telephely miatt felmerült költségek, beleértve az üzletvezetési és általános ügyviteli költségeket, tekintet nélkül arra, hogy abban az Államban merültek-e fel, ahol a telephely fekszik vagy máshol. Mindazonáltal nincs megengedve az ilyen levonás az olyan összegek tekintetében, ha vannak ilyenek, amelyeket a telephely fizetett (másként, mint a tényleges kiadások megtérítése céljából) a vállalkozás központi irodájának vagy bármely más irodájának jogdíjként, díjként vagy más hasonló fizetesként szabadalmak vagy más jogok használatáért, vagy meghatározott szolgáltatások elvégzéséért vagy üzletvezetésért járó jutalékként, vagy — a bankvállalkozás esetét kivéve — a telephelynek kölcsönzött pénzért járó kamatként. Hasonlóképpen nem veendő figyelembe a telephely nyereségének megállapításánál a telephely által a vállalkozás központi irodájának vagy bármely más irodájának jogdíjként, díjként vagy más hasonló fizetesként szabadalmak vagy más jogok használatáért, vagy meghatározott szolgáltatások elvégzéséért vagy üzletvezetésért járó jutalékként, vagy — a bankvállalkozás esetét kivéve — a vállalkozás központi irodájának kölcsönzött pénzért járó kamatként (másként, mint a tényleges kiadások megtérítése céljából) felszámított összegek.

4. Amennyiben az egyik Szerződő Államban a telephelynek betudható nyereséget a vállalkozás egész nyereségének a különböző részek közötti arányos megosztása alapján szokták megállapítani, úgy a 2. bekezdés nem zárja ki, hogy ez a Szerződő Állam a megadóztatandó nyereséget a szokásos arányos megosztás alapján állapítsa meg; az alkalmazott arányos megosztási módszernek azonban olyannak kell lennie, hogy az eredmény összhangban legyen az e Cikkben foglalt elvekkel.

5. Ha az egyik Szerződő Állam illetékes hatósága részére rendelkezésre álló információ nem elégséges a vállalkozás telephelyének betudható nyereség megállapításához, úgy a 2. bekezdésben foglaltak nem érintik e Szerződő Állam törvényének oly módon történő alkalmazását a telephely adókötelezettségének megállapítására vonatkozólag, hogy a Szerződő Állam illetékes hatósága belátása szerint járjon el, vagy felbecsülje a telephely megadóztatandó nyereségét, feltéve, hogy a törvényt, amennyire ezt az illetékes hatóság részére rendelkezésre álló információ lehetővé teszi, e Cikk elveivel összhangban alkalmazza.

6. A telephelynek nem tudható be nyereség javaknak vagy áruknak ezen a telephely által a vállalkozás részére történő pusztá vásárlása miatt.

7. Az előző bekezdések céljaira, a telephelynek betudandó nyereséget évről évre azonos módon kell megállapítani, hacsak alapos és elégséges ok nincs az ellenkezőjére.

8. Amennyiben a nyereség olyan jövedelemtételt tartalmaz, amelyekkel az Egyezmény más Cikkei külön foglalkoznak, azon Cikk rendelkezéseit e Cikk rendelkezései nem érintik.

8. Cikk

Nemzetközi szállítás

1. Az a nyereség, amely hajóknak, közúti szállító járműveknek vagy légi járműveknek a nemzetközi forgalomban való üzemeltetéséből származik, csak abban a Szerződő Államban adóztatható, ahol a vállalkozás tényleges üzletvezetésének helye van.

2. Ha egy hajózási vállalkozás tényleges üzletvezetésének helye egy hajó fedélzetén van, úgy e hely abban a Szerződő Államban levőnek tekintendő, amelyben a hajó hazai kikötője fekszik, vagy — hazai kikötő hiányában — abban a Szerződő Államban, amelyben a hajó üzembentartója illetőséggel bír.

3. Az 1. bekezdés rendelkezései alkalmazandók azokra a nyereségekre is, amelyek valamely poolban, közös üzemeltetésben vagy nemzetközi üzemeltetésű szervezetben való részvételből származnak.

9. Cikk

Kapcsolt vállalkozások

1. Amennyiben

a) az egyik Szerződő Állam vállalkozása közvetlenül vagy közvetve a másik Szerződő Állam vállalkozásának üzletvezetésében, ellenőrzésében vagy tőkéjében részesedik, vagy

b) ugyanazok a személyek közvetlenül vagy közvetve az egyik Szerződő Állam vállalkozásának és a másik Szerződő Állam vállalkozásának üzletvezetésében, ellenőrzésében vagy tőkéjében részesednek, és bármelyik esetekben a két vállalkozás egymás között kereskedelmi vagy pénzügyi kapcsolataikra tekintettel olyan feltételekben állapodik meg vagy olyan feltételeket szab, amelyek eltérnek azoktól, amelyekben független vállalkozások egymással megállapodnának, úgy az a nyereség, amelyet a vállalkozások egyike e feltételek nélkül elért volna, e feltételek miatt azonban nem ért el, ennek a vállalkozásnak a nyereségéhez hozzászámítható és megfelelően megadóztatható.

2. Amennyiben az egyik Szerződő Állam valamely vállalkozásának nyereségéhez hozzászámítja — és megfelelően megadóztatja — azt a nyereséget, amely után a másik Állam egyik vállalkozását ebben a másik Államban megadóztatták, és az így hozzászámított nyereség olyan nyereség, amelyet az először említett Állam vállalkozása elért

volna, ha a két vállalkozás olyan feltételekben állapodott volna meg egymással, mint amelyekben független vállalkozások egymással megállapodtak volna, úgy ennek a másik Államnak megfelelően ki kell igazítania az ilyen nyereségre ott kivetett adó összegét. E kiigazítás megállapításánál figyelembe kell venni az Egyezmény egyéb rendelkezéseit, és az Államok illetékes hatóságai, szükség esetén, tanácskozni fognak egymással.

10. Cikk

Osztalék

1. Az osztalék, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró társaság a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek fizet, csak ebben a másik Államban adóztatható.

2. Az 1. bekezdés nem érinti a társaság adóztatását azon nyereség után, amelyből az osztalékot fizetik.

3. Az e Cikkben használt „osztalék” kifejezés jelent:

a) részvényekből, „élvezeti” részvényekből vagy „élvezeti” jogokból, bányarészvényekből, alapítói részvényekből vagy más, nyereségrészesedést biztosító jogokból — kivéve a követeléseket — származó jövedelmet, és

b) egyéb társasági jogokból származó más olyan jövedelmet, amely annak az Államnak a joga szerint, amelyben a nyereséget felosztó társaság illetőséggel bír, a részvényekből származó jövedelemmel azonos adóztatási elbírálás alá esik.

4. Az 1. bekezdés rendelkezései nem alkalmazandók, ha az osztalék egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró haszonhúzója a másik Szerződő Államban, amelyben az osztalékot fizető társaság illetőséggel bír, egy ott levő telephely révén tevékenységet fejt ki, vagy egy ott levő állandó bázis segítségével szabad foglalkozást űz, és az érdekeltség, amely után az osztalékot fizetik, ténylegesen ehhez a telephelyhez vagy állandó bázishoz tartozik. Ebben az esetben a 7. Cikk vagy a 14. Cikk rendelkezései nyerne, az esettől függően, alkalmazást.

5. Ha az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró társaság nyereséget vagy jövedelmet élvez a másik Szerződő Államból, úgy ez a másik Állam nem adóztathatja meg a társaság által fizetett osztalékot, kivéve, ha az osztalékot ebben a másik Államban illetőséggel bíró személynek fizetik, vagy ha az érdekeltség, amely után az osztalékot fizetik, ténylegesen ebben a másik Államban levő telephelyhez vagy állandó bázishoz tartozik, sem pedig a társaság fel nem osztott nyereségét nem vetheti a társaság fel nem osztott nyeresége után kivetett adó alá, még akkor sem, ha a kifizetett osztalék vagy a fel nem osztott nyereség egészben vagy részben ebben a másik Államban elért nyereségből vagy jövedelemből áll.

11. Cikk

Kamat

1. A kamat, amely az egyik Szerződő Államból származik, és amelyet a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek fizetnek, csak ebben a másik Államban adózatható.

2. Az e Cikkben használt a „kamat” kifejezés mindenfajta követelésből származó jövedelmet jelent, akár biztosítva van jelzáloggal, akár nem és akár ad jogot az adós nyereségeiben való részesedésre, akár nem, különösen pedig állampapírokból és kötvényekből vagy adósságlevelekből származó jövedelmet jelent, beleértve az ilyen állampapírokhoz, kötvényekhez vagy adósságlevelekhez kapcsolódó prémiumot és jutalmat, valamint pénzkölcsönből származó olyan jövedelmet jelent, amely annak az Államnak a jogszabályai szerint, amelyben a kamat keletkezik, a kamattal azonos adóztatási elbírálás alá esik.

3. Az 1. bekezdés rendelkezései nem alkalmazandók, ha a kamat egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró hasznhúzója a másik Szerződő Államban, amelyből a kamat származik, egy ott levő telephely révén tevékenységet fejt ki, vagy egy ott levő állandó bázis segítségével szabad foglalkozást űz, és a követelés, amely után a kamatot fizetik, ténylegesen ehhez a telephelyhez vagy állandó bázishoz kapcsolódik. Ebben az esetben a 7. Cikk vagy a 14. Cikk rendelkezései nyernek, az esettől függően, alkalmazást.

4. A kamat akkor tekintendő az egyik Szerződő Államból származónak, ha a kamatot fizető maga ez az Állam, annak politikai egysége vagy helyi hatósága, vagy egy ebben az Államban illetőséggel bíró személy. Ha azonban a kamatot fizető személynek, függetlenül attól, hogy bír-e illetőséggel az egyik Szerződő Államban vagy nem, az egyik Szerződő Államban telephelye vagy állandó bázisa van, amellyel kapcsolatban a tartozás, amely után a kamatot fizetik, felmerült, és ezt a kamatot ez a telephely vagy állandó bázis viseli, úgy az ilyen kamat abból az Államból származónak tekintendő, amelyben a telephely vagy az állandó bázis van.

5. Ha a kamatot fizető személy és a kamat hasznhúzója vagy mindkettő és egy másik személy között különleges kapcsolatok állnak fenn, és emiatt a kamat összege azon követeléshez mérten, amely után fizetik, meghaladja azt az összeget, amelyben a kamatot fizető és a kamat hasznhúzója ilyen kapcsolatok nélkül megállapodtak volna, úgy e Cikk rendelkezéseit csak az utóbb említett összegre kell alkalmazni. Ebben az esetben a többletösszeg mindegyik Szerződő Állam jogszabályai szerint, és az Egyezmény más rendelkezéseinek figyelembevételével megadóztatható.

12. Cikk

Jogdíj

1. A jogdíj, amely az egyik Szerződő Államból származik, és amelyet a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek fizetnek, ebben a másik Államban adózatható.

2. Mindazonáltal az ilyen jogdíj abban a Szerződő Államban is amelyben keletkezik, ennek az Államnak a jogszabályai szerint megadóztatható, de ha a kedvezményezett a jogdíj hasznhúzója, az így megállapított adó nem haladhatja meg a jogdíj bruttó összegének 10 százalékát.

3. E Cikkben használt „jogdíj” kifejezés azt a bármilyen jellegű térítést jelenti, amelyet irodalmi, művészeti vagy tudományos művek — beleértve a mozgókép filmeket és rádió- vagy televíziós közvetítésre szolgáló filmeket vagy kép- és hanghordozó szalagokat — szerzői jogának használatáért vagy használati jogáért, szabadalmak, védjegyek, minták vagy modellek, tervek, titkos formulák vagy eljárások használatáért vagy használati jogáért fizetnek.

4. Az 1. és 2. bekezdések rendelkezései nem alkalmazandók, ha a jogdíj egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró hasznhúzója a másik Szerződő Államban, amelyből a jogdíj származik, egy ott levő telephely útján tevékenységet fejt ki, vagy egy ott levő állandó bázis segítségével szabad foglalkozást űz, és a jog vagy vagyoni érték, amely után a jogdíjat fizetik, ténylegesen ehhez a telephelyhez vagy állandó bázishoz tartozik. Ebben az esetben a 7. Cikk vagy a 14. Cikk rendelkezései nyernek, az esettől függően, alkalmazást.

5. A jogdíj akkor tekintendő az egyik Szerződő Államból származónak, ha a jogdíjat fizető maga ez az Állam, annak politikai egysége vagy helyi hatósága, vagy egy ebben az Államban illetőséggel bíró személy. Ha azonban a jogdíjat fizető személynek függetlenül attól, hogy bír-e illetőséggel az egyik Szerződő Államban vagy nem, az egyik Szerződő Államban telephelye vagy állandó bázisa van, amellyel kapcsolatban a jogdíj fizetésére vonatkozó kötelezettség felmerült, és ezt a jogdíjat ez a telephely vagy állandó bázis viseli, úgy az ilyen jogdíj abból a Szerződő Államból származónak tekintendő, amelyben a telephely vagy állandó bázis van.

6. Ha a jogdíjat fizető személy és a jogdíj hasznhúzója vagy mindkettő és egy másik személy között különleges kapcsolatok állnak fenn, és emiatt a jogdíj összege azon használathoz, joghoz vagy információhoz mérten, amely után fizetik, meghaladja azt az összeget, amelyben a jogdíjat fizető és a jogdíj hasznhúzója ilyen kapcsolatok nélkül megállapodtak volna, úgy e Cikk rendelkezéseit csak az utóbb említett összegre kell alkalmazni. Ebben az esetben a többletösszeg mindegyik Szerződő Állam jogszabályai szerint és az Egyezmény más rendelkezéseinek figyelembevételével megadóztatható.

13. Cikk

Elidegenítésből származó nyereség

1. Az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek a 6. Cikkben meghatározott és a másik Szerződő Államban fekvő ingatlan vagyon elidegenítéséből származó nyeresége ebben a másik Államban adóztatható.

2. Az olyan ingó vagyon elidegenítéséből származó nyereség, amely az egyik Szerződő Állam vállalkozása másik Szerződő Államban levő telephelyének üzleti vagyona, vagy amely egy olyan állandó bázishoz tartozik, amellyel az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy szabad foglalkozás gyakorlása céljából a másik Szerződő Államban rendelkezik, beleértve az olyan nyereséget, amelyet egy ilyen telephelynek (egyedül vagy az egész vállalkozással együtt történő) elidegenítéséből vagy egy ilyen állandó bázisnak az elidegenítéséből érnek, ebben a másik Államban adóztatható.

3. A nemzetközi forgalomban üzemeltetett hajók, légi járművek vagy közúti szállító járművek, vagy az ilyen hajók, légi járművek vagy közúti szállító járművek üzemeltetését szolgáló ingó vagyon elidegenítéséből származó nyereség csak abban a Szerződő Államban adóztatható, ahol a vállalkozás tényleges üzletvezetésének helye van.

4. Az 1., 2. és 3. bekezdésekben nem említett vagyon elidegenítéséből származó nyereség csak abban a Szerződő Államban adóztatható, amelyben az elidegenítő illetőséggel bír.

14. Cikk

Szabad foglalkozás

1. Az olyan jövedelem, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy szabad foglalkozásból vagy más önálló jellegű tevékenységből élvez, csak ebben a Szerződő Államban adóztatható, kivéve az alábbi körülmények valamelyikének esetén, amikor az ilyen jövedelem a másik Szerződő Államban is adóztatható:

a) ha a személy tevékenységének kifejtéséhez a másik Szerződő Államban rendszeresen állandó bázissal rendelkezik, ebben az esetben a jövedelem csak annyiban adóztatható ebben a másik Szerződő Államban, amennyiben az ennek az állandó bázisnak tudható be;

b) ha a személy a másik Szerződő Államban a vonatkozó naptári évben összesen 183 napot meghaladó időszakban vagy időszakokban tartózkodik; ebben az esetben a jövedelem csak annyiban adóztatható ebben a másik Szerződő Államban, amennyiben az az ebben a másik Szerződő Államban kifejtett tevékenységből származik.

2. A „szabad foglalkozás” kifejezés magában foglalja különösen az önállóan kifejtett tudományos, irodalmi, művészeti, nevelési vagy oktatási tevékenységet, valamint az orvosok, ügyvédek, mérnökök, építészek, fogorvosok és könyvszakértők önálló tevékenységét.

15. Cikk

Nem önálló munka

1. A 17., 18., 19. és 20. Cikk rendelkezéseinek fenntartásával a fizetés, bér és más hasonló térítés, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy nem önálló munkáért kap, csak ebben az Államban adóztatható, kivéve, ha a munkát a másik Szerződő Államban végzik. Amennyiben a munkát ott végzik, úgy az ezért kapott térítés ebben a másik Államban adóztatható.

2. Tekintet nélkül az 1. bekezdés rendelkezéseire, az a térítés, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy a másik Szerződő Államban végzett nem önálló munkáért kap, csak az először említett Államban adóztatható, ha

a) a kedvezményezett a másik Államban a vonatkozó pénzügyi évben nem tartózkodik összesen 183 napot meghaladó időszakban vagy időszakokban, és

b) a térítést olyan munkaadó fizeti, vagy azt olyan munkaadó nevében fizetik, aki nem bír illetőséggel a másik Államban, és

c) a térítést nem a munkaadónak a másik Államban levő telephelye vagy állandó bázisa viseli.

3. Tekintet nélkül e Cikk előző rendelkezéseire, a nemzetközi forgalomban üzemeltetett hajó, légi jármű vagy közúti szállító jármű fedélzetén végzett nem önálló munkáért járó térítés csak abban a Szerződő Államban adóztatható, amelyben a vállalkozás tényleges üzletvezetésének helye van.

16. Cikk

Művészek és sportolók

1. Tekintet nélkül a 14. és 15. Cikk rendelkezéseire, az olyan jövedelem, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró előadóművész, mint színpadi, film-, rádió- vagy televíziós művész, vagy zeneművész, vagy sportoló élvez ilyen minőségben a másik Szerződő Államban kifejtett személyes tevékenységből, ebben a másik Szerződő Államban adóztatható.

2. Amennyiben egy előadóművész vagy egy sportoló által ilyen minőségben, személyesen kifejtett tevékenységből származó jövedelmet nem az előadóművésznak vagy a sportolónak magának, hanem más személynek kell betudni, úgy ez a jövedelem, tekintet nélkül a 7., 14.

és 15. Cikk rendelkezéseire, abban a Szerződő Államban adóztatható, ahol az előadóművész vagy sportoló tevékenységét kifejtette, ha ezen személy fölött az előadóművész vagy sportoló közvetlenül vagy közvetve ellenőrzést gyakorol.

3. Tekintet nélkül az 1. és 2. bekezdések rendelkezéseire, az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró előadóművésznek vagy sportolónak a másik Szerződő Államban a két Szerződő Állam Kormányai közötti kulturális csere-terv keretében kifejtett tevékenységből származó jövedelme mentes az adó alól ebben a másik Szerződő Államban.

17. Cikk

Nyugdíjak és évjáradékok

1. A 18. Cikk 2. bekezdésében foglalt rendelkezések fenntartásával a nyugdíj más hasonló térítés és az évjáradék, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek korábbi, nem önálló munkára tekintettel fizetnek, csak ebben a Szerződő Államban adóztatható.

2. Az e Cikkben használt:

a) „nyugdíj és más hasonló térítés” kifejezés olyan rendszeres fizetéseket jelent, amelyeket nyugalomba vonulás után teljesítenek korábbi, nem önálló munkára tekintettel, vagy kártalanításként nyújtanak korábbi, nem önálló munkával kapcsolatban elszenvedett károsodásért;

b) az „évjáradék” kifejezés olyan meghatározott összeget jelent, amelyet rendszeresen, meghatározott időközönként, egy életen keresztül, vagy megállapított, illetőleg megállapítható időszakon keresztül fizetnek olyan kötelezettség alapján, amely pénz vagy pénzzel bíró érték megfelelő és teljes ellenszolgáltatásaként jár.

18. Cikk

Közszolgálat

1. a) A nem nyugdíj jellegű térítés, amelyet az egyik Szerződő Állam, vagy annak politikai egysége, vagy helyi hatósága fizet egy természetes személynek az ezen Államnak, vagy politikai egységnek, vagy helyi hatóságnak teljesített szolgálatért, csak ebben az Államban adóztatható.

b) Mindazonáltal ez a térítés csak a másik Szerződő Államban adóztatható, ha a szolgálatot ebben a másik Szerződő Államban teljesítették, és a természetes személy ebben a másik Szerződő Államban illetőséggel bír, aki

(i) ennek a másik Szerződő Államnak az állampolgára, vagy

(ii) nem kizárólag a szolgálat teljesítése céljából vált ebben a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személlyé.

2. a) A nyugdíj, amelyet az egyik Szerződő Állam, vagy annak politikai egysége, vagy helyi hatósága fizet közvetlenül vagy általa létesített alapból egy természetes személynek az ezen Szerződő Államnak, vagy politikai egységnek, vagy helyi hatóságának teljesített szolgálatért, csak ebben az Államban adóztatható.

b) Mindazonáltal ez a nyugdíj csak a másik Szerződő Államban adóztatható, ha a természetes személy abban a másik Szerződő Államban illetőséggel bír és annak az állampolgára.

3. A 15. és 17. Cikk rendelkezései alkalmazandók az egyik Szerződő Állam, annak politikai egysége vagy helyi hatósága által végzett üzleti tevékenységgel kapcsolatos szolgálatért fizetett térítésre és nyugdíjra.

19. Cikk

Tanárok és kutatók

Az a természetes személy, aki közvetlenül az egyik Szerződő Államban tett látogatása előtt a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy volt vagy jelenleg is az, és aki az először említett Szerződő Államban elsősorban azért tartózkodik, hogy valamely egyetemen, főiskolán, iskolában, vagy oktatási intézményben, vagy tudományos kutató intézetben tanítson, előadásokat tartson vagy kutatást folytasson, mentes az adó alól az először említett Szerződő Államban az ilyen tanításért, előadásokért vagy kutatásért járó térítés tekintetében.

20. Cikk

Tanulók és ipari, kereskedelmi tanulók

Az a tanuló, kereskedelmi gyakornok vagy ipari, kereskedelmi tanuló, aki közvetlenül az egyik Szerződő Államban tett látogatása előtt a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy volt vagy jelenleg is az, és aki az először említett Államban kizárólag tanulmányi, szakmai képzés céljából tartózkodik, mentes az adó alól az először említett Államban az ellátására, nevelésére, tanulmányaira, kutatására vagy szakmai képzésére kapott következő összegek vagy jövedelmek után:

a) az ezen Szerződő Állam területén kívüli forrásokból származó összegek;

b) a Kormány vagy valamely tudományos, oktatási, kulturális vagy más adómentes szervezet által nyújtott adományok, ösztöndíjak vagy jutalmak; és

c) az ebben a Szerződő Államban teljesített személyes szolgáltatásokból származó jövedelem.

21. Cikk

Egyéb jövedelem

Az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek az Egyezmény előző Cikkeiben nem tárgyalt jövedelme, bárhol keletkezzen is, csak ebben az Államban adózatható.

22. Cikk

Vagyon

1. A 6. Cikkben említett olyan ingatlan vagyon, amely az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy tulajdonát képezi és a másik Szerződő Államban van, ebben a másik Államban adózatható.

2. Az ingó vagyon, amely egy olyan telephely üzleti vagyonának részét képezi, amellyel az egyik Szerződő Állam vállalkozása a másik Szerződő Államban rendelkezik, vagy az olyan ingó vagyon, amely az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek a másik Szerződő Államban levő, szabad foglalkozás gyakorlására szolgáló állandó bázishoz tartozik, ebben a másik Államban adózatható.

3. A nemzetközi forgalomban üzemeltetett hajókból, légi járművekből vagy közúti szállító járművekből álló vagyon, és az ilyen hajók, légi járművek vagy közúti szállító járművek üzemeltetésére szolgáló ingó vagyon csak abban a Szerződő Államban adózatható, amelyben a vállalkozás tényleges üzletvezetésének helye van.

4. Az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy minden más vagyonrésze csak ebben az államban adózatható.

23. Cikk

A kettős adóztatás elkerülése

1. A Szerződő Államok mindegyikében érvényben levő jogszabályok továbbra is szabályozzák az adóztatást az illető Szerződő Államban, kivéve ha az Egyezmény ezzel ellenkező rendelkezéseket tartalmaz.

2. Megegyezés jött létre arra nézve, hogy a kettős adóztatást az e Cikk következő bekezdéseivel összhangban kell elkerülni.

3. A Magyar Köztársaság esetében a kettős adóztatást a következőképpen kell elkerülni:

(i) amennyiben a Magyar Köztársaságban illetőséggel bíró személy olyan jövedelmet élvez, vagy olyan vagyona

van, amely az Egyezmény rendelkezései szerint Kuwaitban adózatható, úgy a Magyar Köztársaság a (ii) és (iii) pontokban foglalt rendelkezések fenntartásával ezt a jövedelmet vagy vagyont mentesíti az adóztatás alól;

(ii) amennyiben a Magyar Köztársaságban illetőséggel bíró személy olyan jövedelmet élvez, amely a 12. Cikk rendelkezései értelmében Kuwaitban adózatható, a Magyar Köztársaság le fogja vonni ennek a személynek a jövedelme után beszedendő adóból azt az összeget, amely megfelel a Kuwaitban fizetett adónak. Az így levont összeg azonban nem haladhatja meg a levonás előtt megállapított adónak azt a részét, amely a Kuwaitból élvezett ezen jövedelemre esik;

(iii) amennyiben az Egyezmény bármely rendelkezése szerint valamely, a Magyar Köztársaságban illetőséggel bíró személy által élvezett jövedelem vagy a tulajdonát képező vagyon mentesítve van az adóztatás alól a Magyar Köztársaságban, a Magyar Köztársaság mindazonáltal ennek a személynek a többi jövedelmére vagy vagyonára történő adómegállapításnál figyelembe veheti a mentesített jövedelmet vagy vagyont.

4. Kuwait esetében a kettős adóztatást a következőképpen kell elkerülni:

(i) ha a Kuwaitban illetőséggel bíró személynek olyan jövedelem- és vagyonrésze van, amely Magyarországon adózatható, Kuwait ezt a jövedelem- és vagyonrészt megadózathatja, és beszámítást enged meg a Magyarországon fizetett adóra;

(ii) ebben az esetben Kuwait levonja az így kiszámított adóból a Magyarországon fizetett adót, de csak olyan összeg erejéig, amely nem haladja meg az előbb említett kuwaiti adónak azt az arányát, amelyet az ilyen jövedelem- vagy vagyonrészek képviselnek az egész jövedelemhez vagy vagyonhoz viszonyítva.

24. Cikk

Egyenlő elbánás

1. Az egyik Szerződő Állam állampolgárai a másik Szerződő Államban nem vethetők sem olyan adóztatás, sem pedig azzal összefüggő olyan kötelezettség alá, amely más vagy terheesebb, mint az az adóztatás és azzal összefüggő kötelezettség, amelynek e másik Állam állampolgárai azonos körülmények között alá vannak vagy alá lehetnek vetve.

2. Az egyik Szerződő Állam vállalkozásának a másik Szerződő Államban levő telephelyét ebben a másik Államban nem lehet kedvezőtlenebbül adóztatni, mint harmadik Államoknak azonos körülmények között vagy azonos feltételek mellett azonos tevékenységet folytató vállalkozásait. E Cikk rendelkezései nem értelmezendők oly módon, mintha az egyik Szerződő Államot meggátolnák abban, hogy egy olyan telephely nyereségét, amellyel a másik Szer-

zódó Állam vállalkozása rendelkezik az először említett Államban, magasabb adókulccsal terhelje, mint amit az először említett Szerződő Állam hasonló vállalkozásának nyereségére alkalmaznak.

3. Az e Cikkben foglaltak nem értelmezendők oly módon, mintha az egyik Szerződő Államot arra köteleznék, hogy az ebben az Államban illetőséggel nem bíró személyeknek adózással kapcsolatban olyan egyéni levonásokat, kedvezményeket, mentesítéseket, mérsékléseket vagy levonásokat nyújtson, amelyeket a törvénytől fogva csak olyan személyek kaphatnak, akik ennek az Államnak az állampolgárai, vagy ott illetőséggel bírnak.

4. Az e Cikkben foglaltak nem értelmezendők oly módon, mintha az egyik Szerződő Államot arra köteleznék, hogy a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személyeknek olyan kedvezményes adóztatási elbírálást, előnyt vagy kiváltságot adjon, amelyek külön megállapodások alapján harmadik Államokban illetőséggel bíró személyeknek nyújthatók.

5. E Cikkben az „adóztatás” kifejezés olyan adókat jelent, amelyek az Egyezmény tárgyát képezik.

25. Cikk

Egyeztető eljárás

1. Ha egy személy véleménye szerint az egyik Szerződő Állam vagy mindkét Szerződő Állam intézkedései rá nézve olyan adóztatáshoz vezetnek, vagy fognak vezetni, amely nem felel meg az Egyezmény rendelkezéseinek, úgy — ezeknek az Államoknak a belső jogszabályai szerinti jogorvoslattól függetlenül, ügyét — előterjesztheti annak a Szerződő Államnak az illetékes hatóságához, amelyben illetőséggel bír, vagy, ha ügye a 24. Cikk 1. bekezdése alá tartozik, annak a Szerződő Államnak az illetékes hatóságához, amelynek állampolgára. Az ügyet arra az intézkedésre vonatkozó első értesítést követő három éven belül kell előterjeszteni, amely az Egyezmény rendelkezéseinek meg nem felelő adózáshoz vezetett.

2. Ha az illetékes hatóság a kifogást jogosnak találja, és maga nincs abban a helyzetben, hogy kielégítő megoldást találjon, úgy törekedni fog az ügyet a másik Szerződő Állam illetékes hatóságával egyetértésben úgy rendezni, hogy az Egyezménynek meg nem felelő adóztatás elkerülendő legyen. Az így létrejött megállapodást alkalmazni kell, bármilyen határidőket írnak is elő a Szerződő Államok belső jogszabályai.

3. A Szerződő Államok illetékes hatóságai törekedni fognak arra, hogy a nehézségeket vagy kétségeket, amelyek az Egyezmény értelmezésénél vagy alkalmazásánál felmerülnek, egymással egyetértésben eloszlassák. Tanácskoznak arról is, hogy miként lehet a kettős adóztatást

elkerülni olyan esetekben, amelyeket az Egyezmény nem tartalmaz.

4. A Szerződő Államok illetékes hatóságai az előző bekezdések értelmében létrehozandó egyetértés elérése céljából egymással közvetlenül érintkezhetnek.

26. Cikk

Tájékoztatáscsere

1. A Szerződő Államok illetékes hatóságai ki fogják cserélni az Egyezmény rendelkezéseinek végrehajtásához szükséges tájékoztatásokat. A Szerződő Államnak a kapott tájékoztatást titokban kell tartania, ugyanúgy, mint az ennek az Államnak a belső jogszabályai alapján kapott tájékoztatásokat, és csak olyan személyeknek vagy hatóságoknak (beleértve a bíróságokat és az államigazgatási szerveket) lehet hozzáférhetővé tenni, amelyek az Egyezmény alá eső adók kivetésével vagy beszedésével, ezen adók érvényesítésével és az azokra vonatkozó perléssel vagy az ezekkel az adókkal kapcsolatos jogorvoslatra vonatkozó határozatokkal foglalkoznak. Ezek a személyek vagy hatóságok csak ilyen célokra használhatják fel a tájékoztatásokat. Nyilvános bírósági tárgyalásokon vagy bírósági határozatokban a tájékoztatást hozzáférhetővé tehetik. A kapott tájékoztatást a tájékoztatást adó Szerződő Állam kérésére titokban kell tartani.

2. Az 1. bekezdés rendelkezései semmi esetre sem értelmezhetők oly módon, mintha azok az egyik Szerződő Államot köteleznék

a) olyan államigazgatási intézkedések hozatalára, amelyek ennek vagy a másik Szerződő Államnak a jogszabályaitól és államigazgatási gyakorlatától eltérnek;

b) olyan tájékoztatás nyújtására, amely az egyik vagy a másik Szerződő Államnak a jogszabályai szerint vagy rendes államigazgatás gyakorlatában nem szerezhetők be;

c) olyan tájékoztatás nyújtására, amely szakmai, üzleti, ipari kereskedelmi vagy foglalkozási titkot vagy üzleti eljárást tárna fel, vagy amelynek a közlése ellentmondana a közrendnek (ordre public).

27. Cikk

Diplomáciai és konzuli kiváltságok

Az Egyezmény nem érinti a diplomáciai képviselőt, a konzuli hivatal vagy valamely nemzetközi szervezet tagjainak kiváltságait, amelyek a nemzetközi jog általános szabályai szerint vagy külön megállapodások rendelkezései alapján őket megilletik.

28. Cikk

Vegyes rendelkezések

1. Az Egyezmény nem érinti az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek azt a jogát, hogy hasznát húzzon a másik Szerződő Állam által, annak belső jogszabályaival, rendelkezéseivel és államigazgatási gyakorlatával összhangban előírányzott adó- és beruházási ösztönzések, mentességekből és levonásokból.

2. A Szerződő Államok illetékes hatóságai előírásokat adhatnak ki az Egyezmény rendelkezéseinek végrehajtására.

29. Cikk

Hatálybalépés

1. A Szerződő Államok értesítik egymást arról, hogy az Egyezmény hatálybalépéséhez szükséges alkotmányos követelményeknek eleget tettek.

2. A jelen Egyezmény az 1. bekezdésben meghatározottak szerinti utolsó értesítés napján lép hatályba, és rendelkezései alkalmazandók:

a) a forrásnál levont adók tekintetében az Egyezmény hatálybalépésének évét követő naptári év január 1. napján vagy azután keletkezett jövedelmekre; és

b) az egyéb jövedelemadók és a vagyonadók tekintetében az olyan adókra, amelyek az Egyezmény hatálybalépésének évét követő naptári év január 1. napján vagy azután kezdődő bármely adózási időszakra vethetők ki.

30. Cikk

Időbeli hatály és felmondás

Az Egyezmény 5 éves időszakra marad hatályban, és továbbra is hatályban marad hasonló időszakra vagy időszakokra, kivéve, ha az első vagy bármelyik következő időszak lejáratát előtt hat hónappal valamelyik Szerződő Állam írásban értesíti a másikat arról a szándékáról, hogy az Egyezményt fel kívánja mondani. Ebben az esetben az Egyezmény hatályát veszti mindkét Szerződő Államban:

a) a forrásnál levont adók tekintetében a jegyzék átadásának évét követő naptári év január 1. napján vagy azután keletkezett jövedelemre;

b) az egyéb jövedelemadók és a vagyonadók tekintetében az olyan adókra, amelyek a jegyzék átadásának évét követő naptári év január 1. napján vagy azután kezdődő bármely adózási időszakra vethető ki.

Ennek hitelül a kellő felhatalmazással rendelkező alulírottak az Egyezményt aláírták.

Készült, Kuwaitban, két eredeti példányban, 1414 H Shaban 5. napján, amely megfelel 1994. január 17. napjának, magyar, arab és angol nyelven, valamennyi szöveg egyaránt hiteles.

Eltérés esetén az angol nyelvű szöveg az irányadó.

A Magyar Köztársaság
nevében

Dr. Bártfai Béla s. k.,
helyettes államtitkár

Kuwait Állam
nevében

Mr. Abdulmohsin Yousif
Al-Hunaif s. k.,
államtitkár

Jegyzőkönyv

A Magyar Köztársaság és Kuwait Állam a kettős adózás elkerülésére a jövedelem- és a vagyonadók területén, és gazdasági kapcsolataik előmozdítására 1414 Shaban 5. napján, azaz 1994. január 17. napján megkötött Egyezmény aláírásával egyidejűleg megállapodtak a következő rendelkezésekben, amelyek az említett Egyezmény szerves részét képezik.

1. Az 5. Cikkre vonatkozólag:
megállapítást nyert, hogy az „üzleti hely” kifejezés magában foglalja a termelési helyet.

2. A 7. Cikkre vonatkozólag:

a) az e Cikk 1. bekezdését illetően az a bármilyen jellegetérítés, amelyet ipari, kereskedelmi vagy tudományos berendezések használatáért vagy használati jogáért, vagy ipari, kereskedelmi vagy tudományos tapasztalatok közléséért, beleértve a tanácsadást és a műszaki segítségre vonatkozó tapasztalatokat, fizetnek, olyan nyereségnek tekinthető, amelyre a 7. Cikk rendelkezései alkalmazandók;

b) a telephelynek nem tudható be a nyereség, ha a javak, áruk, gépek vagy berendezések szállítását a telephely részére egy harmadik személy végezte.

3. A 8. Cikkre vonatkozólag:

a hajóknak, légi járműveknek vagy közúti szállító járműveknek a nemzetközi forgalomban való üzemeltetése magában foglalja a nemzetközi szállítási vállalkozások ügynökségeinek tevékenységét és e vállalkozások más kiegészítő tevékenységét, nevezetesen a város és a repülőtér közötti autóbusz szállítást, amennyiben a fent említett tevékenységek szorosan kapcsolódnak a nemzetközi szállításhoz.

4. A 18. Cikkre vonatkozólag:

a) tekintet nélkül e Cikk rendelkezéseire, az országos légi, hajózási és más szállító társaságoknak a nemzetközi forgalomban alkalmazott olyan állandó személyzete, amelynek tagjai az egyik Szerződő Államban illetőséggel bírnak és tevékenységüket a másik Szerződő Államban fejtik ki, mentes az adó alól térítései után a másik Szerződő Államban, amennyiben a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró hasonló személyek mentesek az adó alól térítései után az először említett Szerződő Államban;

b) megállapítást nyert, hogy az egyik Szerződő Állam kormányképviselte által végzett beruházásirányítás nem tekintendő üzleti tevékenységnek az e Cikk 3. bekezdésének értelmezése szerint.

Ennek hitelül a kellő felhatalmazással rendelkező alulírottak az Egyezményt aláírták.

Készült Kuwaitban, két eredeti példányban, 1414 H Shaban 5. napján, amely megfelel 1994. január 17. napjának, magyar, arab és angol nyelven, valamennyi szöveg egyaránt hiteles.

Eltérés esetén az angol nyelvű szöveg az irányadó.

A Magyar Köztársaság
nevében

Dr. Bártfai Béla s. k.,
helyettes államtitkár

Kuwait Állam
nevében

*Mr. Abdulmohsin Yousif
Al-Hunaif* s. k.,
államtitkár

3. § Ez a törvény a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban az Egyezmény 29. Cikk 2. bekezdés a) pontja alá eső adók tekintetében 1995. január 1-jén, vagy azt követően szerzett jövedelmekre, a 29. Cikk 2. bekezdés b) pontja alá eső adók tekintetében 1995. január 1-jén, vagy azután kezdődő bármely adóévre kivethető adókra kell alkalmazni.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1999. évi XVII. törvény

**a Magyar Köztársaság és a Moldovai Köztársaság
között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös
védelméről Budapesten, 1995. április 19-én aláírt
Megállapodás kihirdetéséről***

1. § Az Országgyűlés a Magyar Köztársaság és a Moldovai Köztársaság között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről Budapesten, 1995. április 19-én aláírt Megállapodást e törvénnyel kihirdeti. (A Megállapodás megerősítéséről szóló jegyzékváltás 1996. augusztus 16-án megtörtént, és a Megállapodás 1996. augusztus 16-án hatályba lépett.)

* A törvényt az Országgyűlés az 1999. március 2-i ülésnapján fogadta el.

2. § A Megállapodás hivatalos magyar nyelvű szövege a következő:

„Megállapodás a Magyar Köztársaság és a Moldovai Köztársaság között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről

A Magyar Köztársaság és a Moldovai Köztársaság (a továbbiakban: Szerződő Felek),

attól az óhajtól vezetve, hogy a gazdasági együttműködést mindkét állam javára erősítsék,

azzal a szándékkal, hogy kedvező feltételeket teremtsenek és tartsanak fenn az egyik Szerződő Fél beruházóinak beruházásaihoz a másik Szerződő Fél területén,

annak tudatában, hogy a beruházásoknak a jelen Megállapodással összhangban történő előmozdítása és kölcsönös védelme ösztönzi az üzleti kezdeményezéseket ezen a területen,

megállapodtak a következőkben:

1. Cikk

Meghatározások

A Megállapodás alkalmazásában:

1. A „beruházás” kifejezés magában foglal mindenfajta olyan vagyoni értéket, melyet az egyik Szerződő Fél valamely beruházója gazdasági tevékenységgel összefüggően fektetett be a másik Szerződő Fél területén ez utóbbi törvényeivel és jogszabályaival összhangban, és különösen — de nem kizárólag — a következőket jelenti:

a) az ingó és ingatlan tulajdont, valamint minden egyéb dologi jogot mint például a jelzálogot, a zálogjogot, a kézzzálogjogot és hasonló jogokat;

b) a részvényeket, üzletrészeket és vállalati kötvényeket, illetve a társasági érdekeltség egyéb formáit;

c) olyan pénzköveteléseket vagy gazdasági értékkel bíró teljesítés nyújtásra vonatkozó követeléseket, amelyek beruházáshoz kapcsolódnak;

d) a szellemi tulajdonhoz fűződő jogokat, ideértve a beruházáshoz kapcsolódó szerzői jogokat, védjegyeket, szabadalmakat, ipari mintákat, technológiákat, know-how-t, kereskedelmi titkokat, kereskedelmi neveket és a goodwill-t;

e) minden jogszabály vagy szerződés keretében biztosított jogot és jogszabályon alapuló mindenfajta engedélyt és jóváhagyást, beleértve a természeti erőforrások kutatására, kitermelésére, művelésére vagy kiaknázására vonatkozó koncessziókat.

A vagyoni érték beruházási formájának későbbi megváltozása nem érinti annak beruházási jellegét.

2. A „beruházó” kifejezés minden olyan természetes vagy jogi személyt jelent, aki a másik Szerződő Fél területén beruházást eszközöl.

a) A „természetes személy” kifejezés azt a természetes személyt jelenti, aki bármelyik Szerződő Fél állampolgára annak hatályos jogszabályai értelmében.

b) A „jogi személy” kifejezés mindkét Szerződő Fél esetében mindazon jogalanyokat jelenti, melyek az adott Szerződő Fél jogszabályaival összhangban jogi személyként jöttek létre, illetve kerültek bejegyzésre. A Magyar Köztársaság esetében ez a kifejezés vonatkozik minden olyan személyi egyesülésre is, mely nem rendelkezik jogi személyiséggel, de a magyar jogszabályok szerint társaságnak tekintendő.

3. A „hozam” kifejezés a beruházásból származó eredményt jelenti, és magában foglalja — különösen, de nem kizárólagosan — a nyereséget, kamatot, tőkenyereséget, osztalékot, jogdíjakat vagy egyéb díjakat.

2. Cikk

A beruházások elősegítése és védelme

1. Mindkét Szerződő Fél bátorítja és kedvező feltételeket biztosít a másik Szerződő Fél beruházói számára ahhoz, hogy beruházásokat eszközöljenek a területén, és törvényeivel és jogszabályaival összhangban lehetővé teszi az ilyen beruházások létrehozását.

2. Bármelyik Szerződő Fél beruházója által eszközölt beruházások számára a másik Szerződő Fél a területén igazságos és méltányos bánásmódot biztosít, továbbá teljes körű védelmet és biztonságot nyújt.

3. Cikk

Nemzeti és legnagyobb kedvezményes elbánás

1. Mindkét Szerződő Fél a területén a másik Szerződő Fél beruházóinak a beruházásait és hozamait olyan bánásmódban részesíti, amely igazságos és méltányos, és nem kedvezőtlenebb mint a saját beruházói beruházásainak és hozamainak, illetve bármely harmadik állam beruházói beruházásainak és hozamainak biztosított bánásmód közül a kedvezőbb.

2. Mindkét Szerződő Fél a területén a másik Szerződő Fél beruházóit olyan bánásmódban részesíti a beruházásaik irányítása, fenntartása, használata, élvezete vagy a velük való rendelkezés tekintetében, amely igazságos és méltányos, és nem kedvezőtlenebb mint a saját beruházói vagy bármelyik harmadik állam beruházói számára biztosított bánásmód közül a kedvezőbb.

3. E Cikk 1. és 2. bekezdésének rendelkezései nem értelmezhetők úgy, hogy az egyik Szerződő Felet arra kö-

telezik, hogy kiterjessze a másik Szerződő Fél beruházóira bármilyen olyan bánásmódnak, preferenciának vagy kiváltságoknak az előnyeit, amelyet az előbbi Szerződő Fél a következők alapján nyújthat:

a) hogy tagja, vagy tagjává válik valamely vámuniónak, vagy szabadkereskedelmi övezetnek, vagy pénzügyi uniónak, vagy részese vagy részesévé válik az ilyen uniók, intézmények létrehozásához vezető hasonló nemzetközi megállapodásnak, vagy a regionális együttműködés más formáinak;

b) bármely nemzetközi megállapodás vagy megegyezés, amely egészben vagy nagyrészt az adózással kapcsolatos.

4. Cikk

Kártalanítás veszteségért

1. Ha bármelyik Szerződő Fél beruházóinak a beruházásai háború, fegyveres összeütközés, országos szükségállapot, felkelés, lázadás, zavargás vagy egyéb hasonló esemény miatt a másik Szerződő Fél területén veszteséget szenvednek, az utóbbi Szerződő Fél a helyreállítás, kártalanítás, kárpótlás vagy egyéb rendezés tekintetében olyan elbánásban részesíti azokat, amely nem kedvezőtlenebb annál, amelyet az utóbbi Szerződő Fél saját beruházóinak vagy bármelyik harmadik állam beruházóinak biztosít.

2. Nem érintve a jelen Cikk 1. bekezdésében foglaltakat, az egyik Szerződő Fél azon beruházói számára, akik a fenti bekezdésben foglalt események kapcsán a másik Szerződő Fél területén veszteségeket szenvednek abból kifolyólag, hogy

a) tulajdonukat a másik Szerződő Fél erői, illetve hatóságai igénybe vették,

b) tulajdonukat a másik Szerződő Fél erői, illetve hatóságai megsemmisítették, és erre nem harci cselekmények folytán vagy a helyzet szükségszerűsége miatt került sor, igazságos és megfelelő kárpótlást kell nyújtani az igénybevétel időszaka alatt elszenvedett vagy a tulajdon megsemmisülése következtében előállt veszteségeikért. Az ezzel kapcsolatos kifizetéseket szabadon átváltható pénzben, szabadon és késedelem nélkül kell átutalni.

5. Cikk

Kisajátítás

1. Egyik Szerződő Fél beruházóinak beruházásait sem államosíthatják, sajátíthatják ki vagy vethetik olyan intézkedések alá a másik Szerződő Fél területén, melyek hatása megegyezik az államosítással vagy kisajátítással (a továbbiakban: kisajátítás), kivéve a közérdeket. A kisajátítást hátrányos megkülönböztetésektől mentesen, megfelelő törvényes eljárás keretében kell végrehajtani, és egyide-

júleg rendelkezni kell az azonnali, megfelelő és tényleges kártalanítás megfizetéséről. A kártalanításnak egyenértékűnek kell lennie a beruházásnak a kisajátítást, illetve a közelgő kisajátítás közismertté válását közvetlenül megelőző időpontban érvényes piaci értékével, tartalmaznia kell a kisajátítás időpontjától számított kamatokat, késedelem nélkül teljesítendőnek, továbbá ténylegesen hozzáférhetőnek és szabadon átváltható pénznemben szabadon áttulajdonosolhatónak kell lennie.

2. Az érintett beruházónak joga van az intézkedést hozó ezen Szerződő Fél bírói vagy egyéb független hatósága által az ügyét és beruházásának az e Cikkben rögzített elvekkel összhangban történő értékelését felülvizsgáztatni.

3. A jelen Cikk 1. bekezdésének rendelkezései alkalmazandók akkor is, amikor valamelyik Szerződő Fél egy olyan társaság vagyonát sajátítja ki, amely ezen Szerződő Fél területének bármely részén az érvényes jogszabályok alapján jött létre, illetve került bejegyzésre, és amelyben a másik Szerződő Fél beruházói üzletrészekkel bírnak.

6. Cikk

Áttulajdonosolás

1. A Szerződő Felek garantálják a beruházásokkal és a hozamokkal kapcsolatos kifizetések szabad áttulajdonosolását. Az áttulajdonosolások szabadon átváltható pénznemben kell történniük, bármely korlátozás és indokolatlan késedelem nélkül. Az ilyen áttulajdonosolások különösen — de nem kizárólag — a következőket foglalják magukban:

- a) a tőkét és a beruházás fenntartására vagy növelésére fordított pótlólagos összegeket;
- b) a nyereséget, kamatot, osztalékot és az egyéb folyó bevételt;
- c) a hitelek visszafizetésére szolgáló összegeket;
- d) a jogdíjakat és egyéb díjakat;
- e) a beruházás eladásából vagy felszámolásából befolyó összegeket;
- f) a természetes személyek keresetét azon Szerződő Fél jogszabályainak és rendelkezéseinek megfelelően, amelyben a beruházás megvalósult.

2. A jelen Megállapodás tekintetében érvényes árfolyamnak — eltérő megegyezés hiányában — az áttulajdonosolás időpontjában az adott ügyletekre vonatkozó hivatalos átváltási árfolyam tekintendő.

7. Cikk

Jogutódlás

1. Amennyiben az egyik Szerződő Fél vagy annak kijelölt ügynöksége a másik Szerződő Fél területén megvalósult beruházásra vonatkozóan biztosított garancia keretében saját beruházóinak kifizetést teljesít, az utóbbi Szerződő Fél elismeri:

a) a beruházó bármilyen jogának vagy követelésének átszállását az előbbi Szerződő Félre vagy annak kijelölt ügynökségére az annak országában érvényes valamely jogszabály vagy jogügylet útján, valamint

b) hogy az előbbi Szerződő Fél vagy annak kijelölt ügynöksége a jogutódlás címén jogosult a beruházó jogainak gyakorlására és követeléseinek érvényesítésére, és átvállalja a beruházással kapcsolatos kötelezettségeket.

2. Az átruházott jogok és követelések nem haladhatják meg a beruházó eredeti jogait és követeléseit.

8. Cikk

Az egyik Szerződő Fél és a másik Szerződő Fél beruházója közötti beruházási jogviták rendezése

1. Az egyik Szerződő Fél beruházója és a másik Szerződő Fél közötti, az utóbbi Szerződő Fél területén lévő beruházással kapcsolatos jogvitákat a vitában álló feleknek tárgyalások útján kell egymás közt rendezniük.

2. Ha az egyik Szerződő Fél beruházója és a másik Szerződő Fél közötti vita hat hónapon belül nem rendezhető ily módon, az érintett beruházónak jogában áll az ügyet beterjeszteni

a) a Washington D.C.-ben 1965. március 18-án aláírásra megnyílt, az Államok és más államok természetes és jogi személyei közötti beruházási vitákról szóló Egyezmény vonatkozó rendelkezései szerint a Beruházási Viták Rendezésének Nemzetközi Központjához (ICSID), amennyiben mindkét Szerződő Fél részesévé vált az Egyezménynek,

b) vagy pedig olyan választottbíróhoz, illetve olyan nemzetközi ad hoc választottbírószághoz, amely az Egyesült Nemzetek Nemzetközi Kereskedelmi Jogi Bizottságának (UNCITRAL) Választott Bírószabályai szerint jött létre. A vitában álló felek írásban megegyezhetnek ezen Szabályok módosításában. A bírósági döntés végleges és kötelező a vitában részt vevő mindkét fél számára.

9. Cikk

A Szerződő Felek közötti jogviták rendezése

1. A Szerződő Felek között jelen Megállapodás értelmével vagy alkalmazásával kapcsolatosan felmerült jogvitákat lehetőség szerint konzultációk, illetve tárgyalások útján kell rendezni.

2. Ha a vita ily módon hat hónapon belül nem rendezhető, azt bármelyik Szerződő Fél kérésére a jelen Cikk rendelkezései szerinti választottbírószághoz kell terjeszteni.

3. A választottbírószágot minden egyes esetben a következő módon kell megalkotni: A választottbírószághoz eljárás

iránti kérelem kézhezvételétől számított két hónapon belül mindkét Szerződő Fél kijelöli a bíróság egy-egy tagját. Ezen két tagnak azután egy harmadik állam állampolgárát kell kiválasztania, akit a két Szerződő Fél jóváhagyása után a bíróság elnökévé (a továbbiakban: elnök) kell kijelölni. A bíróság elnökét a két másik tag kijelölésének időpontjától számított három hónapon belül ki kell jelölni.

4. Amennyiben a jelen Cikk 3. bekezdésében meghatározott határidőkön belül a szükséges kijelölések nem történtek meg, úgy a Nemzetközi Bíróság elnökét lehet felkérni a szükséges kijelölések megtételére. Ha a Nemzetközi Bíróság elnöke valamelyik Szerződő Fél állampolgára, vagy valamilyen más ok akadályozza az említett tisztség ellátásában, az alelnököt kell felkérni a szükséges kijelölések megtételére. Ha az alelnök valamelyik Szerződő Fél állampolgára, vagy ő is akadályoztatva van az említett tisztség ellátásában, a Nemzetközi Bíróságnak azt a rangidős tagját kell felkérni a kijelölések megtételére, aki egyik Szerződő Félnek sem állampolgára.

5. A választottbíróság döntését egyszerű szavazattöbbséggel hozza. Ez a döntés kötelező érvényű. Mindkét Szerződő Fél maga viseli az általa választott bírónak, valamint a bírósági eljárásban való képviselőjének a költségeit; az elnök költségeit és a fennmaradó költségeket a Szerződő Felek egyenlő arányban viselik. Eljárási szabályait a bíróság maga határozza meg.

10. Cikk

Egyéb szabályok és különleges kötelezettségek alkalmazása

1. Amennyiben valamely ügyre egyaránt vonatkoznak a jelen Megállapodás és valamely olyan más nemzetközi egyezmény rendelkezései, melynek mindkét Szerződő Fél részese, úgy ezen Megállapodás rendelkezései nem alkalmazhatják meg sem a Szerződő Feleket, sem a másik Szerződő Fél területén beruházással bíró beruházóikat abban, hogy az ügyükre nézve kedvezőbb szabályozás előnyeit élvezzék.

2. Amennyiben az egyik Szerződő Fél törvényei és szabályai vagy más különleges szerződéses rendelkezései a másik Szerződő Fél beruházói számára kedvezőbb bánásmódot biztosítanak, mint a jelen Megállapodás, úgy a kedvezőbbet kell alkalmazni.

11. Cikk

A Megállapodás hatálya

A jelen Megállapodás rendelkezései az egyik Szerződő Fél beruházóinak a másik Szerződő Fél területén 1973. január 1-je után eszközölt beruházásaira érvényesek.

12. Cikk

Hatálybalépés, időbeli hatály

1. A Szerződő Felek tájékoztatják egymást arról, hogy a Megállapodás hatálybalépéséhez jogszabályaik által megkívánt eljárásnak eleget tettek. A Megállapodás a második értesítés időpontjában lép hatályba.

2. Jelen Megállapodás tíz évig marad hatályban, és azt követően is mindaddig hatályban marad, amíg az egyik Szerződő Fél az eredeti vagy bármelyik későbbi időszak lejártá előtt egy évvel írásban nem tájékoztatja a másikat arról a szándékáról, hogy fel kívánja mondani a Megállapodást.

3. A jelen Megállapodás felmondása előtti időszakban megvalósított beruházások tekintetében a Megállapodás rendelkezései a felmondást követő további tíz évig érvényesek maradnak.

Ennek hitelül a kellő felhatalmazással rendelkező alulírottak a Megállapodást aláírták.

Készült Budapesten, 1995. április 19. napján, két eredeti példányban, magyar, moldáv és angol nyelven; mindhárom szöveg egyaránt hiteles. Értelmezésmegkülönböztető eltérések esetén az angol nyelvű szöveg az irányadó.

A Magyar Köztársaság
nevében

A Moldovai Köztársaság
nevében''

3. § Ez a törvény a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit 1996. augusztus 16-tól kell alkalmazni.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1999. évi XVIII. törvény

a Magyar Köztársaság és a Moldovai Köztársaság között a kettős adóztatás elkerülésére és az adóztatás kijátszásának megakadályozására a jövedelem- és a vagyonadók területén Budapesten, 1995. április 19-én aláírt Egyezmény kihirdetéséről*

1. § Az Országgyűlés a Magyar Köztársaság és a Moldovai Köztársaság között a kettős adóztatás elkerülésére és az adóztatás kijátszásának megakadályozására a jövedelem- és a vagyonadók területén Budapesten, 1995. április 19-én aláírt Egyezményt e törvénnyel kihirdeti. (Az Egyez-

* A törvényt az Országgyűlés az 1999. március 2-i ülésnapján fogadta el.

mény megerősítéséről szóló jegyzékváltás 1996. augusztus 16-án megtörtént, és az Egyezmény 1996. augusztus 16-án hatályba lépett.)

2. § Az Egyezmény hivatalos magyar nyelvű szövege a következő:

**„Egyezmény
a Magyar Köztársaság és a Moldovai Köztársaság
között a kettős adóztatás elkerülésére és az adóztatás
kijátszásának megakadályozására a jövedelem-
és vagyonadók területén**

A Magyar Köztársaság és a Moldovai Köztársaság, attól az óhajtól vezetve, hogy Egyezményt kössenek a kettős adóztatás elkerülésére és az adóztatás kijátszásának megakadályozására a jövedelem- és vagyonadók területén, megállapodtak a következőkben:

1. Cikk

Személyi hatály

Az Egyezmény azokra a személyekre terjed ki, akik az egyik vagy mindkét Szerződő Államban belföldi illetőségűek.

2. Cikk

Az Egyezmény hatálya alá tartozó adók

1. Az Egyezmény, azokra a jövedelem- és vagyonadókra terjed ki, a beszedés módjára való tekintet nélkül, amelyeket az egyik Szerződő Állam, annak politikai egységei vagy helyi hatóságai vetnek ki.

2. Jövedelem- és vagyonadónak tekintendők mindazok az adók, amelyeket a teljes jövedelem, a teljes vagyon, illetve a jövedelem vagy a vagyon részei után vetnek ki, ideértve az ingó vagy ingatlan vagyon elidegenítéséből származó nyereség utáni adókat, valamint az értéknövekedési adókat.

3. Azok a jelenleg létező adók, amelyekre az Egyezmény kiterjed, különösen a következők:

- a) a Magyar Köztársaságban:
 - (i) a személyi jövedelemadó,
 - (ii) a társasági adó,
 - (iii) a földadók,
 - (iv) az építményadó
 (a továbbiakban: magyar adó);
- b) a Moldovai Köztársaságban:
 - (i) a jogi személyek jövedelemadója,
 - (ii) a magánszemélyek jövedelemadója,
 - (iii) a vagyon adója
 (a továbbiakban: moldáv adó).

4. Az Egyezmény kiterjed bármely azonos vagy lényegében hasonló adóra, amelyet az Egyezmény aláírása után a jelenleg létező adók mellett vagy azok helyett bevezetnek. A Szerződő Államok illetékes hatóságai értesíteni fogják egymást a vonatkozó adójogszabályaikban végrehajtott bármely lényeges változásról.

3. Cikk

Általános meghatározások

1. Az Egyezmény alkalmazásában, ha a szövegösszefüggés mást nem kíván:

a) az „egyk Szerződő Állam” és „a másik Szerződő Állam” kifejezések a Magyar Köztársaságot (a továbbiakban: Magyarország), vagy a Moldovai Köztársaságot (a továbbiakban: Moldova) jelentik, a szövegösszefüggésnek megfelelően;

b) a „személy” kifejezés magában foglalja a magánszemélyt, a társaságot és minden más személyi egyesülést;

c) a „társaság” kifejezés a jogi személyeket vagy egyéb olyan jogalanyokat jelent, melyek az adóztatás szempontjából jogi személyeknek tekintendők;

d) „az egyik Szerződő Állam vállalkozása” és „a másik Szerződő Állam vállalkozása” kifejezések az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy, illetőleg a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy által folytatott vállalkozást jelentenek;

e) az „állampolgár” kifejezés jelenti

(i) az olyan magánszemélyt, aki az egyik Szerződő Állam állampolgárságával rendelkezik,

(ii) az olyan jogi személyt, egyesülést vagy társulást, amely ezt a jogállását az egyik Szerződő Állam hatályban lévő jogszabályaiból nyeri;

f) a „nemzetközi forgalom” kifejezés az egyik Szerződő Államban tényleges üzletvezetési hellyel rendelkező vállalkozás által üzemeltetett hajó, légi jármű vagy közúti szállító jármű igénybevétele végzett bármilyen szállítást jelent, kivéve, ha a hajó, légi jármű vagy a közúti szállító jármű kizárólag a másik Szerződő Államban lévő helyek között közlekedik;

g) az „illetékes hatóság” kifejezés

(i) Magyarország esetében a pénzügyminisztert vagy meghatalmazott képviselőjét,

(ii) Moldova esetében a pénzügyminisztert vagy meghatalmazott képviselőjét jelenti.

2. Az Egyezménynek az egyik Szerződő Állam által történő alkalmazásánál — amennyiben a szövegösszefüggés mást nem kíván — bármely az Egyezményben meghatározás nélkül szereplő kifejezésnek olyan jelentése van, mint amit ennek az Államnak a jogszabályaiban jelent azokra az adókra vonatkozóan, amelyekre az Egyezmény alkalmazást nyer.

4. Cikk

Belföldi illetőségű személy

1. Az Egyezmény alkalmazásában az „egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy” kifejezés olyan személyt jelent, aki ennek az Államnak a jogszabályai szerint ott lakóhelye, székhelye, tartózkodási helye, üzletvezetésének helye vagy más hasonló ismérv alapján adóköteles. Ez a kifejezés nem foglalja magában azonban azokat a személyeket, akik ebben az Államban kizárólag az ebben az Államban levő forrásokból származó jövedelem vagy az ott levő vagyon alapján adókötelesek.

2. Amennyiben egy magánszemély az 1. bekezdés rendelkezései szerint mindkét Szerződő Államban belföldi illetőségű, helyzetét az alábbiak szerint kell meghatározni:

a) abban az Államban tekintendő belföldi illetőségűnek, amelyben állandó lakóhellyel rendelkezik; ha mindkét Államban rendelkezik állandó lakóhellyel, úgy abban az Államban tekintendő belföldi illetőségűnek, amellyel személyi és gazdasági kapcsolatai szorosabbak (létérdekek központja);

b) amennyiben nem határozható meg, hogy létérdekeinek központja melyik Államban van, vagy ha egyik Államban sem rendelkezik állandó lakóhellyel, úgy abban az Államban tekintendő belföldi illetőségűnek, amelyben szokásos tartózkodási helye van;

c) amennyiben mindkét Államban van szokásos tartózkodási helye, vagy egyikben sincs, úgy abban az Államban tekintendő belföldi illetőségűnek, amelynek állampolgára;

d) ha mindkét Államnak állampolgára vagy egyike sem, úgy a Szerződő Államok illetékes hatóságai kölcsönös egyetértéssel rendezik a kérdést.

3. Amennyiben az 1. bekezdés rendelkezései szerint valamely, nem magánszemély, mindkét Szerződő Államban belföldi illetőségű, úgy abban az Államban tekintendő belföldi illetőségűnek, amelyben tényleges üzletvezetésének a helye van.

5. Cikk

Telephely

1. Az Egyezmény alkalmazásában a „telephely” kifejezés olyan állandó üzleti helyet jelent, amelyen keresztül a vállalkozás üzleti tevékenységét egészben vagy részben kifejti.

2. A „telephely” kifejezés magában foglalja különösen:

- a) az üzletvezetés helyét,
- b) a fiókot,
- c) az irodát,
- d) a gyártelepet,
- e) a műhelyt, és

f) a bányát, az olaj- és földgázkutatót, a kőfejtőt vagy a természeti kincsek kiaknázására szolgáló bármely más telepet.

3. Az építési terület az építési, összeszerelési vagy beszerelési munkálatok csak akkor képeznek telephelyet, ha időtartamuk tizenkét hónapot meghalad.

4. Tekintet nélkül e Cikk előző rendelkezéseire, nem tekintendő „telephelynek”:

a) létesítmények használata kizárólag a vállalkozás javainak vagy áruinak raktározása, kiállítása vagy leszállítása céljára;

b) készletek tartása a vállalkozás javaiból vagy áruiból kizárólag raktározás, kiállítás vagy leszállítás céljára;

c) készletek tartása a vállalkozás javaiból vagy áruiból kizárólag abból a célból, hogy azokat egy másik vállalkozás feldolgozza;

d) állandó üzleti hely fenntartása kizárólag arra a célra, hogy a vállalkozás részére javakat vagy árukat vásároljanak, vagy információkat szerezzenek;

e) állandó üzleti helyfenntartása kizárólag arra a célra, hogy a vállalkozás részére bármely más, előkészítő vagy kisegítő jellegű tevékenységet folytassanak;

f) állandó üzleti hely fenntartása kizárólag arra a célra, hogy az a)–e) pontokban foglalt tevékenységek valamely kombinációját végezze, feltéve, hogy az üzleti helynek az ilyen kombinációjából származó teljes tevékenysége előkészítő vagy kisegítő jellegű.

5. Tekintet nélkül az 1. és 2. bekezdések rendelkezéseire, ha egy személy — kivéve a független képviselőt, akire a 6. bekezdés rendelkezései alkalmazandók — egy vállalkozás számára tevékenykedik és az egyik Szerződő Államban meghatalmazása van, amellyel ott rendszeresen él, arra, hogy a vállalkozás nevében szerződéseket kössön, úgy ez a vállalkozás telephellyel bírónak tekintendő ebben az Államban minden olyan tevékenység tekintetében, amelyet ez a személy a vállalkozás részére kifejt, kivéve, ha az ilyen személy tevékenysége a 4. bekezdésben említett tevékenységekre korlátozódik, amelyek, ha azokat egy állandó üzleti helyen keresztül fejtenék ki, az említett bekezdés rendelkezései értelmében nem tennék ezt az állandó üzleti helyet telephellyé.

6. Egy vállalkozást nem lehet úgy tekinteni, mintha annak az egyik Szerződő Államban telephelye lenne csupán azért, mert tevékenységét ebben az Államban alkusz, bizományos vagy más független képviselő útján fejti ki, feltéve, hogy ezek a személyek rendes üzleti tevékenységük keretében járnak el.

7. Az a tény, hogy az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű társaság egy olyan társaságot ellenőriz, vagy olyan társaság ellenőrzése alatt áll, amely a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű vagy üzleti tevékenységet fejt ki ebben a másik Államban (akár telephely útján, akár más módon), önmagában még nem teszi egyik társaságot sem a másik telephelyévé.

6. Cikk

Ingatlan vagyomból származó jövedelem

1. Az a jövedelem, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy a másik Szerződő Államban fekvő ingatlan vagyomból (beleértve a mezőgazdaságból vagy erdőgazdálkodásból származó jövedelmet) élvez, megadóztatható ebben a másik Államban.

2. Az „ingatlan vagyon” kifejezésnek olyan jelentése van, mint amit annak a Szerződő Államnak jogszabályai szerint jelent, amelyben a szóban forgó vagyon fekszik. Ez a kifejezés minden esetben magában foglalja az ingatlan tartozékának minősülő vagyont, a mezőgazdaságban és az erdőgazdálkodásban használatos berendezéseket és az állattállományt, azokat a jogokat, amelyekre a földtulajdonra vonatkozó magánjogi rendelkezések nyerne alkalmaszást, az ingatlan vagyon hasznélvezeti jogát és az ásványlelőhelyek, források és más természeti erőforrások kitermelésének vagy kitermelési jogának ellenértékeként járó változó vagy állandó térítésekhez való jogokat. Hajók és légi járművek nem tekintendők ingatlan vagyonnak.

3. Az 1. bekezdés rendelkezései alkalmazandók az ingatlan vagyon közvetlen használatából, bérbe adásából vagy használatának minden más formájából származó jövedelemre.

4. Az 1. és 3. bekezdések rendelkezései a vállalkozás ingatlan vagyomból származó jövedelemre és az önálló tevékenység gyakorlására szolgáló ingatlan vagyomból származó jövedelemre is alkalmazandók.

7. Cikk

Vállalkozási nyereség

1. Az egyik Szerződő Állam vállalkozásának nyeresége csak ebben az Államban adóztatható, kivéve, ha a vállalkozás a másik Szerződő Államban egy ott levő telephely útján üzleti tevékenységet fejt ki. Amennyiben a vállalkozás ily módon fejt ki üzleti tevékenységet, a vállalkozás nyeresége megadóztatható a másik Államban, azonban csak olyan mértékben, amilyen mértékben az ennek a telephelynek tudható be.

2. A 3. bekezdés rendelkezéseinek fenntartásával, ha az egyik Szerződő Állam vállalkozása a másik Szerződő Államban egy ott levő telephely útján fejt ki üzleti tevékenységet, úgy ennek a telephelynek mindkét Szerződő Államban azokat a nyereségeket kell betudni, amelyeket akkor érhetne el, ha önálló és elkülönült vállalkozásként azonos vagy hasonló tevékenységet folytatna azonos vagy hasonló feltételek mellett és teljesen függetlenként tartana fenn üzleti kapcsolatot azzal a vállalkozással, amelynek telephelye.

3. A telephely nyereségének megállapításánál levonhatók a telephely miatt felmerült költségek, beleértve az így felmerült üzletvezetési és általános ügyviteli költségeket, függetlenül attól, hogy abban az Államban merültek-e fel, ahol a telephely található, vagy máshol. Ugyanakkor nem vonhatók le azok az összegek — amennyiben vannak ilyenek — amelyeket a telephely (nem a tényleges költségek megtérítéseként) fizet ki a vállalkozás, vagy annak bármely irodája részére jogdíjak, díjak vagy más hasonló kifizetések formájában szabadalmak és egyéb jogok használatának ellenében, vagy jutalék formájában különleges szolgáltatások nyújtásáért vagy irányításáért vagy a pénzügyi vállalkozások kivételével a vállalkozás által a telephelynek nyújtott kölcsön kamataként. Hasonlóképpen nem számítandók be a telephely nyereségének megállapításánál azok az összegek, amelyeket a telephely számít fel (nem a tényleges költségek megtérítéseként) a vállalkozás központi irodája vagy bármely más irodája felé jogdíjak, díjak vagy más hasonló kifizetések formájában szabadalmak, vagy egyéb jogok használatának ellenében, vagy jutalék formájában különleges szolgáltatások nyújtásáért vagy irányításáért, vagy a pénzügyi vállalkozások kivételével a vállalkozás központi irodája vagy bármely más irodája részére nyújtott kölcsön kamataként.

4. Amennyiben az egyik Szerződő Államban a telephelynek betudható nyereséget a vállalkozás teljes nyereségének a különböző részegységek közötti arányos megosztása alapján szokták megállapítani, úgy a 2. bekezdés nem zárja ki, hogy ez a Szerződő Állam az megadóztatandó nyereséget a szokásos arányos megosztás alapján állapítsa meg; az alkalmazott arányos megosztási módszernek azonban olyannak kell lennie, hogy az eredmény összhangban legyen az e Cikkben foglalt elvekkel.

5. Nem tudható be nyereség a telephelynek csupán azért, mert a telephely javakat vagy árukat vásárol a vállalkozásnak.

6. Az előző bekezdések alkalmazásában a telephelynek betudható nyereségeket évről évre azonos módon kell megállapítani, hacsak alapos és elégséges ok nincs az ellenkezőjére.

7. Amennyiben a nyereség olyan jövedelemtételre tartalmaz, amelyekkel jelen Egyezmény más Cikkei külön foglalkoznak, úgy azoknak a Cikkeknél rendelkezéseit e Cikk rendelkezései nem érintik.

8. Cikk

Nemzetközi szállítás

1. Az a nyereség, amely hajóknak, légi járműveknek vagy közúti szállító járműveknek a nemzetközi forgalomban való üzemeltetéséből származik, csak abban a Szerződő Államban adóztatható, ahol a vállalkozás tényleges üzletvezetésének a helye van.

2. Jelen Cikk alkalmazásában a hajók, légi járművek vagy közúti szállító járművek nemzetközi forgalomban való üzemeltetéséből származó nyereség magában foglalja:

a) a hajók, légi járművek vagy közúti szállító járművek üresen történő bérbeadásából származó jövedelmet, és

b) javak és áruk szállítására használt konténerek (ideértve a konténerek szállítására szolgáló vontatókat és a szükséges felszerelést) használatából, fenntartásából vagy bérbeadásából származó nyereséget,

feltéve, hogy az ilyen bérbeadást, használatot vagy fenntartást — az esettől függően — az egyik Szerződő Államnak a hajók, légijárművek vagy közúti szállító járművek nemzetközi forgalomban való üzemeltetését folytató vállalkozása alkalomszerűen végzi.

3. Ha egy hajózási vállalkozás tényleges üzletvezetésének helye egy hajó fedélzetén van, úgy e hely abban a Szerződő Államban levőnek tekintendő, amelyikben a hajó hazai kikötője található, vagy ha nincs ilyen hazai kikötő, akkor abban a Szerződő Államban, amelyben a hajó üzemeltetője belföldi illetőségű.

4. Az 1. bekezdés rendelkezései alkalmazandók valamely poolban, közös üzemeltetésben vagy nemzetközi üzemeltetésű szervezetben való részvételből származó nyereségekre is.

9. Cikk

Kapcsolt vállalkozások

Amennyiben

a) az egyik Szerződő Állam vállalkozása közvetlenül vagy közvetve a másik Szerződő Állam vállalkozásának vezetésében, ellenőrzésében vagy tőkéjében részesedik, vagy

b) ugyanazok a személyek közvetlenül vagy közvetve az egyik Szerződő Állam vállalkozásának és a másik Szerződő Állam vállalkozásának vezetésében, ellenőrzésében vagy tőkéjében részesednek,

és bármelyik esetben a két vállalkozás egymás közötti kereskedelmi vagy pénzügyi kapcsolataikban olyan feltételekben állapodik meg, vagy olyan feltételeket szab, amelyek eltérnek azoktól, amelyekben független vállalkozások egymással megállapodnának, úgy az a nyereség, amelyet a vállalkozások egyike e feltételek nélkül elért volna, e feltételek miatt azonban nem ért el, beszámítható ennek a vállalkozásnak a nyereségébe és megadózatható.

10. Cikk

Osztalék

1. Az osztalék, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű társaság a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek fizet, megadózatható ebben a másik Államban.

2. Mindazonáltal ez az osztalék abban a Szerződő Államban is, amelyben az osztalékot fizető társaság belföldi illetőségű, ennek az Államnak a jogszabályai szerint megadózatható, de ha a kedvezményezett az osztalék haszonhúzója, az így felszámított adó nem haladhatja meg

a) az osztalék bruttó összegének 5 százalékát, ha a haszonhúzó egy olyan társaság, amely az osztalékot fizető társaság tőkéjében legalább 25 százalékos közvetlen részesedéssel bír,

b) az osztalék bruttó összegének 15 százalékát minden egyéb esetben.

A Szerződő Államok illetékes hatóságai kölcsönös egyetértéssel rendezik ezeknek a korlátozásoknak az alkalmazási módját.

Ez a bekezdés nem érinti a társaság adóztatását azon nyereség után, amelyből az osztalékot fizetik.

3. E Cikk alkalmazásában az „osztalék” kifejezés részvényekből vagy más, nyereségből való részesedést biztosító jogokból — kivéve a hitel követeléseket — származó jövedelmet, valamint egyéb társasági jogokból származó olyan jövedelmet jelent, amelyet annak az Államnak az adózási jogszabályai, amelyben a nyereséget felosztó társaság belföldi illetőségű, a részvényekből származó jövedelemmel azonos adóztatási elbánás alá vetnek.

4. Az 1. és 2. bekezdések rendelkezései nem alkalmazandók, ha az osztalék egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű haszonhúzója a másik Szerződő Államban, amelyben az osztalékot fizető társaság belföldi illetőségű, egy ott levő telephely útján üzleti tevékenységet fejt ki, vagy önálló tevékenységet végez ebben a másik Államban egy ott lévő állandó bázis segítségével, és az érdekeltség, amelyre tekintettel az osztalékot fizetik, ténylegesen ehhez a telephelyhez vagy állandó bázishoz kapcsolódik. Ebben az esetben a 7. Cikk vagy a 14. Cikk rendelkezései nyerne, az esettől függően, alkalmazást.

5. Ha az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű társaság nyereséget vagy jövedelmet élvez a másik Szerződő Államból, úgy ez a másik Állam nem adózathatja meg a társaság által kifizetett osztalékot, kivéve, ha az osztalékot ebben a másik Államban belföldi illetőségű személynek fizetik, vagy ha az érdekeltség, amelyre tekintettel az osztalékot fizetik, ténylegesen ebben a másik Államban lévő telephelyhez vagy állandó bázishoz kapcsolódik, sem pedig a társaság fel nem osztott nyereségét nem vetheti a társaság fel nem osztott nyeresége után kivetett adó alá, még akkor sem, ha a kifizetett osztalék vagy a fel nem osztott nyereség egészben vagy részben ebben a másik Államban keletkező nyereségből vagy jövedelemből áll.

11. Cikk

Kamat

1. A kamat, amely az egyik Szerződő Államban keletkezik, és amelyet a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek fizetnek megadózatható ebben a másik Államban.

2. Mindazonáltal, az ilyen kamat abban a Szerződő Államban is, amelyben keletkezik, ennek az Államnak a jogszabályai szerint megadóztatható, de ha a kedvezményezett a kamat hasznhúzója az így felszámított adó nem haladhatja meg a kamat bruttó összegének 10 százalékát. A Szerződő Államok illetékes hatóságai kölcsönös egyetértéssel rendezik ennek a korlátozásnak az alkalmazási módját.

3. Tekintet nélkül e Cikk 2. bekezdésének rendelkezéseire, az a kamat, amely az egyik Szerződő Államban keletkezik, és amelyet a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek fizetnek, az elsőként említett Államban mentesül az adó alól, amennyiben a kamat tényleges hasznhúzója a másik Szerződő Állam Kormánya, vagy helyi hatósága, vagy ezek bármilyen megbízottja, a Magyar Nemzeti Bank vagy a Moldáv Nemzeti Bank. Hasonlóképpen az a kamat, amely az egyik Szerződő Államban keletkezik, és amelyet a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek fizetnek az elsőként említett Államban mentesül az adó alól, amennyiben azt olyan kölcsönre vagy bármely más hitelkövetelésre tekintettel fizették, amelyet a másik Szerződő Állam nevében annak felhatalmazott szerve garantált, vagy biztosított.

4. E Cikk alkalmazásában a „kamat” kifejezés mindenfajta hitelkövetelésből származó jövedelmet jelent, akár van biztosítva jelzáloggal, akár nem, és akár ad jogot az adós nyereségéből való részesedésre, akár nem, és magában foglalja különösen az állami értékpapírokból származó jövedelmet, a kötvényekből vagy adósságlevelekből származó jövedelmet, beleértve az ilyen értékpapírokhoz, kötvényekhez vagy adósságlevelekhez kapcsolódó prémiumot és jutalmat.

5. Az 1. és 2. bekezdés rendelkezései nem alkalmazandók, ha a kamat egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű hasznhúzója a másik Szerződő Államban, amelyben a kamat keletkezik egy ott lévő telephely útján üzleti tevékenységet fejt ki, vagy önálló tevékenységet folytat ebben a másik Államban egy ott lévő állandó bázis segítségével, és a hitel követelés, amely után a kamatot fizetik, ténylegesen ehhez a telephelyhez vagy állandó bázishoz tartozik. Ebben az esetben a 7. Cikk vagy a 14. Cikk rendelkezései nyerne, az esettől függően, alkalmazást.

6. Ha a kamatot fizető személy és a kamat hasznhúzója vagy kettejük és egy harmadik személy között különleges kapcsolat áll fenn, és emiatt a kamat összege azon hitelköveteléshez mérten, amely után fizetik, meghaladja azt az összeget, amelyben a kamatot fizető és a kamat hasznhúzója ilyen kapcsolatok hiányában megállapodtak volna, úgy e Cikk rendelkezéseit csak az utóbb említett összegre kell alkalmazni. Ilyen esetben a kifizetett többletösszeg mindkét Szerződő Állam jogszabályai szerint adóztatható marad, az Egyezmény egyéb rendelkezéseinek kellő figyelembevételével.

12. Cikk

Jogdíj

1. A jogdíj, amely az egyik Szerződő Államban keletkezik, és amelyet a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek fizetnek, megadóztatható ebben a másik Államban adóztatható.

2. E Cikk alkalmazásában a „jogdíj” kifejezés minden olyan jellegű kifizetést jelent, amelyet irodalmi, művészeti vagy tudományos alkotások — beleértve a mozgóképfilmeket és a televíziós vagy rádióközvetítésre szolgáló filmeket vagy kép- vagy hanghordozó szalagokat — szerzői joga, szabadalmak, védjegyek, minták vagy modellek, tervek, titkos formulák és eljárások használatának vagy használati jogának ellenértékeként, ipari, kereskedelmi vagy tudományos felszerelések használata vagy használati joga ellenértékeként, ipari, kereskedelmi vagy tudományos tapasztalatok közléséért fizetnek.

3. Az 1. bekezdés rendelkezései nem alkalmazandók, ha a jogdíj egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű hasznhúzója a másik Szerződő Államban, amelyben a jogdíj keletkezik, egy ott levő telephely útján üzleti tevékenységet fejt ki, vagy önálló tevékenységet végez ebben a másik Államban egy ott levő állandó bázis segítségével, és a jog vagy vagyoni érték, amelyre tekintettel a jogdíjat fizetik, ténylegesen ehhez a telephelyhez vagy állandó bázishoz kapcsolódik. Ebben az esetben a 7. Cikk vagy a 14. Cikk rendelkezései nyerne, az esettől függően, alkalmazást.

4. A jogdíj akkor tekintendő az egyik Szerződő Államban keletkezőnek, ha a kifizető maga ez az Állam, annak politikai egysége vagy helyi hatósága, vagy egy ebben az Államban belföldi illetőségű személy. Ha azonban a jogdíjat fizető személynek, függetlenül attól, hogy belföldi illetőségű az egyik Szerződő Államban vagy nem, az egyik Szerződő Államban telephelye vagy állandó bázisa van, amellyel kapcsolatban a jogdíj fizetésére vonatkozó kötelezettség felmerült, és ezt a jogdíjat ez a telephely vagy állandó bázis viseli, úgy az ilyen jogdíj abban a Szerződő Államban keletkezőnek tekintendő, amelyben a telephely vagy állandó bázis van.

5. Ha a jogdíjat fizető személy és a jogdíj hasznhúzója, vagy kettejük és egy harmadik személy között különleges kapcsolatok állnak fenn, és emiatt a jogdíj összege azon használathoz, joghoz vagy információhoz mérten, amiért fizetik, meghaladja azt az összeget, amelyben a jogdíjat fizető és a jogdíj hasznhúzója ilyen kapcsolatok hiányában megállapodott volna, úgy e Cikk rendelkezéseit csak az utóbb említett összegre kell alkalmazni. Ebben az esetben a kifizetett többletösszeg mindkét Szerződő Állam jogszabályai szerint adóztatható, az Egyezmény más rendelkezéseinek kellő figyelembevételével.

13. Cikk

Elidegenítésből származó nyereség

1. Az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek a 6. Cikkben meghatározott és a másik Szerződő Államban fekvő ingatlan vagyona elidegenítéséből származó nyeresége megadóztatható ebben a másik Államban.

2. Az a nyereség, amely olyan ingó vagyon elidegenítéséből származik, amely az egyik Szerződő Állam vállalkozása másik Szerződő Államban levő telephelye üzleti vagyvonalának része, vagy amely egy olyan állandó bázishoz tartozik, amellyel az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy önálló tevékenység végzése céljára a másik Szerződő Államban rendelkezik, beleértve az ilyen telephelynek (akár a vállalkozással együttesen, akár attól függetlenül történő) vagy egy ilyen állandó bázisnak az elidegenítéséből elért nyereséget, megadóztatható ebben a másik Államban.

3. A nemzetközi forgalomban üzemeltetett hajók, légi járművek vagy közúti szállító járművek, vagy az ilyen hajók, légi járművek vagy közúti szállító járművek üzemeltetését szolgáló ingó vagyon elidegenítéséből származó nyereség csak abban a Szerződő Államban adóztatható, amelyben a vállalkozás tényleges üzletvezetésének a helye van.

4. Az 1., 2. és 3. bekezdésekben nem említett vagyon elidegenítéséből származó nyereség csak abban a Szerződő Államban adóztatható, amelyben az elidegenítő belföldi illetőségű.

14. Cikk

Önálló tevékenység

1. Az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy szabad foglalkozásból vagy más önálló jellegű tevékenységből származó jövedelme csak ebben az Államban adóztatható, kivéve, ha a személynek tevékenysége kifejtéséhez a másik Szerződő Államban rendszeresen állandó bázis áll rendelkezésére. Amennyiben ilyen állandó bázissal rendelkezik, a jövedelem megadóztatható a másik Szerződő Államban, de csak annyiban, amennyiben az ennek az állandó bázisnak tudható be.

2. A „szabad foglalkozás” kifejezés magában foglalja különösen az önállóan kifejtett tudományos, irodalmi, művészeti, nevelési vagy oktatási tevékenységet, valamint az orvosok, jogászok, mérnökök, építészek, fogorvosok és könyvszakértők önálló tevékenységét.

15. Cikk

Nem önálló tevékenység

1. A 16., 18., 19. és 20. Cikk rendelkezéseinek fenn tartásával a fizetés, a bér és más hasonló térítés, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy nem önálló tevékenységért kap, csak ebben az Államban adóztatható, kivéve, ha a tevékenységet a másik Szerződő Államban végzik. Amennyiben a tevékenységet ott végzik, úgy az ezért kapott térítés megadóztatható ebben a másik Államban.

2. Tekintet nélkül az 1. bekezdés rendelkezéseire, az a díjazás, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy a másik Szerződő Államban végzett nem önálló tevékenységre tekintettel kap, csak az elsőként említett Államban adóztatható, ha az alábbi feltételek mindegyike fennáll:

a) a kedvezményezett a másik Államban a vonatkozó bármely tizenkét hónapos időszakon belül nem tartózkodik egyfolytában vagy megszakításokkal összesen 183 napnál többet, és

b) a díjazást olyan munkaadó fizeti, vagy azt olyan munkaadó nevében fizetik, aki nem belföldi illetőségű a másik Államban, és

c) a díjazást nem a munkaadónak a másik Államban levő telephelye vagy állandó bázisa viseli.

3. Tekintet nélkül e Cikk előző rendelkezéseire, a nemzetközi forgalomban üzemeltetett hajó, légi jármű vagy közúti szállító jármű fedélzetén végzett nem önálló tevékenységért járó díjazás megadóztatható abban a Szerződő Államban, amelyben a vállalkozás tényleges üzletvezetésének a helye van.

16. Cikk

Igazgatók tiszteletdíja

Az igazgatói tiszteletdíj és más hasonló kifizetés, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy olyan minőségében élvez, mint a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű társaság igazgatótanácsának vagy más hasonló szervének tagja, megadóztatható ebben a másik Államban.

17. Cikk

Művészek és sportolók

1. Tekintet nélkül a 14. és 15. Cikk rendelkezéseire, az a jövedelem, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy, előadóművészként, mint színpadi, film-, rádió- vagy televíziós művész, vagy zeneművészként,

vagy sportolóként élvez a másik Szerződő Államban ilyen minőségében kifejtett személyes tevékenységéből, megadóztatható ebben a másik Államban.

2. Amennyiben egy előadóművész vagy egy sportoló által ilyen minőségében, kifejtett személyes tevékenységéből származó jövedelem nem az előadóművésznél vagy a sportolónál magánál, hanem egy másik személynél jelentkezik, úgy ez a jövedelem, tekintet nélkül a 7., 14. és 15. Cikk rendelkezéseire, megadóztatható abban a Szerződő Államban, amelyben az előadóművész vagy a sportoló a tevékenységét kifejti.

3. Tekintet nélkül az 1. és 2. bekezdések rendelkezéseire, az e Cikkben említett jövedelem mentes az adó alól abban a Szerződő Államban, amelyben az előadóművész vagy a sportoló a tevékenységét kifejti, feltéve, hogy ezt a tevékenységet jelentős mértékben ennek az Államnak vagy a másik Államnak a közpénzeiből támogatják, vagy a Szerződő Államok közötti kulturális megállapodás alapján fejtik ki.

18. Cikk

Nyugdíj

A 19. Cikk 2. bekezdésében foglalt rendelkezések fenntartásával, a nyugdíj és más hasonló díjazás, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek korábbi, nem önálló munkára tekintettel fizetnek, csak ebben az Államban adóztatható.

19. Cikk

Közszolgálat

1. a) Az olyan, nem nyugdíj jellegű díjazás, amelyet az egyik Szerződő Állam, annak politikai egysége vagy helyi hatósága fizet magánszemélynek, az ezen Államnak, egységének vagy helyi hatóságának teljesített szolgálatért, csak ebben az Államban adóztatható.

b) Ez a díjazás azonban csak a másik Szerződő Államban adóztatható, ha a szolgálatot ebben az Államban teljesítették, és a magánszemély ebben az Államban olyan belföldi illetőségű személy, aki

- (i) ennek az Államnak az állampolgára, vagy
- (ii) nem kizárólag a szolgálat teljesítése céljából vált ebben az Államban belföldi illetőségű személlyé.

2. a) Minden olyan nyugdíj, amely az egyik Szerződő Állam, annak politikai egysége vagy helyi hatósága által vagy az általuk létesített alapokból kerül kifizetésre egy magánszemély részére az ezen Államnak, egységének vagy helyi hatóságának teljesített szolgálatért, csak ebben az Államban adóztatható.

b) Ez a nyugdíj azonban csak a másik Szerződő Államban adóztatható, ha a magánszemély ebben a másik Államban belföldi illetőségű, és ennek a másik Államnak az állampolgára.

3. Az egyik Szerződő Állam, vagy politikai egysége, vagy helyi hatósága által folytatott üzleti tevékenységgel kapcsolatosan teljesített szolgálatért fizetett díjazásra és nyugdíjra a 15., 16. és 18. Cikk rendelkezései alkalmazandók.

20. Cikk

Tanulók, tanárok és kutatók

1. Az az összeg, amelyet olyan tanuló, ipari- és kereskedelmi tanuló kap ellátására, tanulmányaira vagy képzésére, aki belföldi illetőségű vagy az egyik Szerződő Államba érkezését közvetlenül megelőzően belföldi illetőségű volt a másik Szerződő Államban, és aki az elsőként említett Államban kizárólag tanulmányi vagy képzési célból tartózkodik, nem adóztatható ebben az Államban, feltéve, hogy az ilyen kifizetések ezen az Államon kívül levő forrásokból származnak.

2. Az a térítés, amelyet egy olyan magánszemély kap oktatásért vagy tudományos kutatásért, aki belföldi illetőségű, vagy az egyik Szerződő Államba érkezését közvetlenül megelőzően belföldi illetőségű volt a másik Szerződő Államban, és az első Államban tudományos kutatás, vagy egyetemi kollégiumban, felsőfokú oktatási intézményben, vagy hasonló intézményben való oktatás céljából tartózkodik, mentes az adó alól az első Államban feltéve, hogy az ilyen intézmény a nonprofit jogi személyek közé tartozik.

21. Cikk

Egyéb jövedelem

1. Az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy jövedelmének az Egyezmény előző Cikkeiben nem tárgyalt részei, bárhol is keletkeznek, csak ebben az Államban adóztathatók.

2. Az 1. bekezdés rendelkezései nem alkalmazandók a 6. Cikk 2. bekezdésében meghatározott ingatlanból származó jövedelmen kívüli jövedelmekre, ha az ilyen jövedelmeknek az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű kedvezményezettje a másik Szerződő Államban egy ott levő telephely útján üzleti tevékenységet fejt ki, vagy önálló tevékenységet végez ebben a másik Államban egy ott lévő állandó bázis segítségével és a jog vagy a vagyon, amelyre tekintettel a jövedelmet fizetik, ténylegesen ehhez a telephelyhez vagy állandó bázishoz kapcsolódik. Ilyen esetben a 7. Cikk vagy a 14. Cikk rendelkezései nyernek, az esettől függően, alkalmazást.

22. Cikk

Vagyon

1. A 6. Cikkben említett olyan ingatlan vagyon, amely az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy tulajdonát képezi, és a másik Szerződő Államban fekszik, megadóztatható ebben a másik Államban.

2. Az ingó vagyon, amely egy olyan telephely üzleti vagyonának részét képezi, amellyel az egyik Szerződő Állam vállalkozása a másik Szerződő Államban rendelkezik, vagy az olyan ingó vagyon, amely az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek a másik Szerződő Államban lévő, önálló tevékenység végzésére szolgáló állandó bázisához tartozik, megadóztatható ebben a másik Államban.

3. A nemzetközi forgalomban üzemeltetett hajókból, légi járművekből és közúti szállító járművekből álló vagyon, és az ilyen hajók, légi járművek és közúti szállító járművek üzemeltetésére szolgáló ingó vagyon csak abban a Szerződő Államban adóztatható, amelyben a vállalkozás tényleges üzletvezetésének helye van.

4. Az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy minden más vagyonrésze csak ebben az Államban adóztatható.

23. Cikk

A kettős adóztatás elkerülése

A kettős adóztatást a következők szerint kell elkerülni:

1. Magyarország esetében:

a) amennyiben a Magyarországon belföldi illetőségű személy olyan jövedelmet élvez, vagy olyan vagyona van, amely ezen Egyezmény rendelkezései szerint megadóztatható Moldovában, úgy Magyarország a b) és c) pontokban foglalt rendelkezések fenntartásával az ilyen jövedelmet vagy vagyont mentesíti az adó alól;

b) amennyiben a Magyarországon belföldi illetőségű személy olyan jövedelemteleket élvez, amelyek a 10. és a 11. Cikk rendelkezései értelmében Moldovában megadóztathatók, Magyarország lehetővé teszi a belföldi illetőségű személy jövedelmét terhelő adóból azon összeg levonását, amely megegyezik a Moldovában megfizetett adóval. Az így levont összeg azonban nem haladhatja meg a levonás előtt számított adónak azt a részét, amely a Moldovából élvezett ilyen jövedelemtelekre esik;

c) amennyiben ezen Egyezmény bármely rendelkezése szerint valamely, a Magyarországon belföldi illetőségű személy által élvezett jövedelem vagy a tulajdonát képező vagyon mentesül az adó alól Magyarországon, mindazonáltal Magyarország ennek a belföldi illetőségű személynek a többi jövedelme vagy vagyona utáni adó kiszá-

mításánál figyelembe veheti a mentesített jövedelmet vagy vagyont.

2. Moldova esetében:

a) amennyiben a Moldovában belföldi illetőségű személy olyan jövedelmet élvez, vagy olyan vagyona van, amely ezen Egyezmény rendelkezései szerint megadóztatható Magyarországon, úgy Moldova lehetővé teszi:

(i) azon összeg levonását, a belföldi illetőségű személy jövedelmét terhelő adóból, amely megegyezik a Magyarországon kifizetett jövedelemadóval,

(ii) azon összeg levonását a belföldi illetőségű személy vagyonát terhelő adóból, amely megegyezik a Magyarországon kifizetett vagyonadóval.

Az így levont összeg azonban egyik esetben sem haladhatja meg a levonás előtt számított jövedelemadónak vagy vagyonadónak azon részét, amely az esettől függően, a Magyarországon adóztatható jövedelemre vagy vagyonra esik;

b) amennyiben ezen Egyezmény bármely rendelkezése szerint valamely, Moldovában belföldi illetőségű személy által élvezett jövedelem vagy a tulajdonát képező vagyon mentesül az adó alól Moldovában, mindazonáltal Moldova ennek a belföldi illetőségű személynek a többi jövedelme vagy vagyona utáni adó kiszámításánál figyelembe veheti a mentesített jövedelmet vagy vagyont.

24. Cikk

Egyenlő elbánás

1. Az egyik Szerződő Állam állampolgárai nem vethetők a másik Szerződő Államban olyan adóztatás vagy azzal összefüggő kötelezettség alá, amely más vagy megterhelőbb, mint az az adóztatás, és azzal összefüggő kötelezettség, amelynek e másik Állam állampolgárai azonos körülmények között alá vannak, vagy alá lehetnek vetve. Ez a rendelkezés, tekintet nélkül az 1. Cikk rendelkezéseire, azokra a személyekre is alkalmazandó, akik nem belföldi illetőségűek az egyik vagy mindkét Szerződő Államban.

2. Az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű honatan személyek nem vethetők a Szerződő Államok egyikeben sem olyan adóztatás vagy azzal összefüggő kötelezettség alá, amely más vagy megterhelőbb, mint az az adóztatás és azzal összefüggő kötelezettség, amelynek az érintett Állam állampolgárai azonos körülmények között alá vannak, vagy alá lehetnek vetve.

3. Az egyik Szerződő Állam vállalkozásának a másik Szerződő Államban lévő telephelyét ebben a másik Államban nem lehet kedvezőtlenebbül adóztatni, mint ennek a másik Államnak azonos tevékenységet folytató vállalkozásait. Ez a rendelkezés nem értelmezendő akként, mintha az egyik Szerződő Államot arra köteleznék, hogy a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személyeknek olyan, a polgári jogállás vagy családi kötelezettségek alap-

ján járó személyi kedvezményeket, mentességeket és levonásokat nyújtson az adózásban, amelyekben a saját területén belföldi illetőségű személyeket részesíti.

4. Az egyik Szerződő Állam vállalkozása által a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek fizetett kamat, jogdíj és más költség az ilyen vállalkozás adózható nyereségének megállapítására ugyanolyan feltételek mellett levonható, mintha azokat az először említett Államban belföldi illetőségű személy részére fizették volna, kivéve, ha a 9. Cikknek, a 11. Cikk 6. bekezdésének vagy a 12. Cikk 5. bekezdésének rendelkezései alkalmazandók. Hasonlóképpen az egyik Szerződő Állam vállalkozásának a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személlyel szemben fennálló tartozásai ugyanolyan feltételek mellett levonhatók a vállalkozás adóköteles vagyonának megállapítására, mintha ezek a tartozások az elsőként említett Államban belföldi illetőségű személlyel szemben álltak volna fenn.

5. Az egyik Szerződő Állam olyan vállalkozásai, amelyeknek tőkéje teljesen vagy részben, közvetlenül vagy közvetve a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű egy vagy több személy tulajdonában vagy ellenőrzése alatt van, nem vethetők az elsőként említett Szerződő Államban olyan adóztatás, vagy azzal összefüggő kötelezettség alá, amely más vagy megterhelőbb, mint az az adóztatás és azzal összefüggő kötelezettségek, amelyeknek az elsőként említett Állam más hasonló vállalkozásai alá vannak, vagy alá lehetnek vetve.

6. E Cikk rendelkezései, tekintet nélkül a 2. Cikk rendelkezéseire, bármilyen fajtájú és megnevezésű adóra alkalmazandók.

25. Cikk

Egyeztető eljárás

1. Ha egy személy véleménye szerint az egyik Szerződő Állam vagy mindkét Szerződő Állam intézkedései ránézve olyan adóztatáshoz vezetnek, vagy fognak vezetni, amely nem felel meg az Egyezmény rendelkezéseinek, úgy ezeknek az Államoknak a belső jogszabályai által biztosított jogorvoslati lehetőségektől függetlenül, ügyét előterjesztheti annak a Szerződő Államnak az illetékes hatóságához, amelyben belföldi illetőségű, vagy, ha ügye a 24. Cikk 1. bekezdése alá tartozik, annak a Szerződő Államnak az illetékes hatóságához, amelynek állampolgára. Az ügyet arra az intézkedésre vonatkozó első értesítést követő három éven belül kell előterjeszteni, amely az Egyezmény rendelkezéseinek meg nem felelő adózáshoz vezetett.

2. Az illetékes hatóság, amennyiben a kifogást megalapozottnak találja, és önmaga nem képes kielégítő megoldást találni, törekedni fog arra, hogy az ügyet a másik Szerződő Állam illetékes hatóságával együtt köl-

csönös egyetértéssel rendezze úgy, hogy elkerüljék az olyan adóztatást, amely nem áll összhangban az Egyezménnyel. Az így létrejött megállapodást a Szerződő Államok belső jogszabályaiban előírt határidőktől függetlenül végre kell hajtani.

3. A Szerződő Államok illetékes hatóságai törekedni fognak arra, hogy az Egyezmény értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatos nehézségeket és kétségeket kölcsönös egyetértéssel oldják fel. Közös tanácskozásokat tarthatnak annak érdekében, hogy olyan esetekben is elkerüljék a kettős adóztatást, amelyekről az Egyezmény nem rendelkezik.

4. A Szerződő Államok illetékes hatóságai az előző bekezdések értelmében létrehozandó egyetértés elérése céljából egymással közvetlenül érintkezhetnek. Amennyiben az egyetértés elérése érdekében célszerűnek látszik szóbeli véleménycsere, úgy az ilyen véleménycsere lefolytatható a Szerződő Államok illetékes hatóságainak képviselőiből álló bizottság által.

26. Cikk

Tájékoztatáscsere

1. A Szerződő Államok illetékes hatóságai ki fogják cserélni az Egyezmény rendelkezéseinek vagy a Szerződő Államokban az Egyezmény hatálya alá tartozó adókra vonatkozó belső jogszabályi rendelkezéseknek végrehajtásához szükséges tájékoztatásokat, amennyiben az ezek szerinti adóztatás nem ellentétes az Egyezménnyel. A kölcsönös tájékoztatást az 1. Cikk nem korlátozza. A Szerződő Államnak a kapott tájékoztatást ugyanúgy titokként kell kezelnie, mint az ennek az Államnak a belső jogszabályai alapján megszerzett információkat és csak olyan személyek vagy hatóságok (beleértve a bíróságokat és a közigazgatási szerveket) részére szabad felfednie, amelyek az Egyezmény hatálya alá eső adók megállapításával vagy beszedésével, ezek érvényesítésével és a vonatkozó peres eljárással vagy az ezekkel az adókkal kapcsolatos jogorvoslatok elbírálásával foglalkoznak. Ezek a személyek vagy hatóságok a tájékoztatást csak ilyen célokra használhatják fel. Nyilvános bírósági tárgyalásokon vagy bírósági határozatokban a tájékoztatást nyilvánosságra hozhatják.

2. Az 1. bekezdés rendelkezései semmilyen esetben sem értelmezhetők úgy, mintha valamelyik Szerződő Államot köteleznék:

a) az egyik vagy a másik Szerződő Állam jogszabályaitól vagy államigazgatási gyakorlatától eltérő államigazgatási intézkedések hozatalára;

b) olyan tájékoztatás nyújtására, amely az egyik vagy másik Szerződő Államnak jogszabályai szerint vagy az államigazgatás szokásos rendjében nem szerezhető be;

c) olyan tájékoztatás nyújtására, amely szakmai, üzleti, ipari, kereskedelmi vagy foglalkozási titkot vagy szakmai eljárást tárna fel, vagy amelynek felfedése ellentmondana a közrendnek (ordre public).

27. Cikk

Diplomáciai képviselők és konzuli tisztségviselők

Az Egyezmény semmilyen módon nem érinti a diplomáciai képviselőket vagy konzuli tisztségviselőket a nemzetközi jog általános szabályai szerint vagy külön egyezmények rendelkezései alapján megillető adózási kiváltságokat.

28. Cikk

Hatálybalépés

1. A Szerződő Felek értesítik egymást arról, hogy az Egyezmény hatálybalépéséhez szükséges alkotmányos követelményeknek eleget tettek.

2. Az Egyezmény az 1. bekezdésben említett értesítések közül a későbbinek a keltekor lép hatályba, és rendelkezései alkalmazandók:

a) a forrásnál levont adók tekintetében az Egyezmény hatálybalépésének évét követő első naptári év január 1. napján vagy azután megszerzett összegekre;

b) az egyéb jövedelemadók és vagyonadók tekintetében az olyan adókra, amelyek az Egyezmény hatálybalépésének évét követő első naptári év január 1. napján vagy azután kezdődő bármely adózási évre vethetők ki.

29. Cikk

Felmondás

Az Egyezmény mindaddig hatályban marad, ameddig a Szerződő Államok egyike azt fel nem mondja. Az Egyezményt bármelyik Szerződő Állam az Egyezmény hatálybalépésének időpontjától számított öt év elteltével felmondhatja diplomáciai úton úgy, hogy a felmondásról értesítést ad bármelyik naptári év végétől legalább hat hónappal megelőzően. Ebben az esetben az Egyezmény hatályát veszti:

a) a forrásnál levont adók tekintetében az értesítés átadásának évét követő első naptári év január 1. napján vagy azután megszerzett összegekre;

b) az egyéb jövedelemadók és vagyonadók tekintetében az olyan adókra, amelyek az értesítés átadásának évét követő első naptári év január 1. napján vagy azután kezdődő bármely adózási évre vethetők ki.

Ennek hitelül az arra kellő felhatalmazással rendelkező alulírottak az Egyezményt aláírták.

Készült Budapesten, 1995. április 19. napján, két példányban, magyar, moldáv és angol nyelven, mindhárom szöveg egyaránt hiteles. Értelmezésbeli eltérés esetén az angol nyelvű szöveg az irányadó.

A Magyar Köztársaság
nevében

A Moldovai Köztársaság
nevében''

3. § Ez a törvény a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban az Egyezmény 28. Cikk 2. bekezdés a) pontja alá eső adók tekintetében 1997. január 1-jén vagy azt követően szerzett jövedelmekre, a 28. Cikk 2. bekezdés b) pontja alá eső adók tekintetében 1997. január 1-jén vagy azután kezdődő bármely adóévre kivethető adókra kell alkalmazni.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1999. évi XIX. törvény

a Magyar Köztársaság Kormánya és Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága Kormánya között a minősített védelmi információk kölcsönös védelméről szóló, Londonban, 1998. szeptember 7-én aláírt Megállapodás megerősítéséről és kihirdetéséről*

1. § Az Országgyűlés a Magyar Köztársaság Kormánya és Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága Kormánya között a minősített védelmi információk kölcsönös védelméről szóló, Londonban, 1998. szeptember 7-én aláírt Megállapodást (a továbbiakban: Megállapodás) e törvénnyel megerősíti.

2. § A Megállapodás hivatalos magyar nyelvű szövege a következő:

„Megállapodás

a Magyar Köztársaság Kormánya és Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága Kormánya között a minősített védelmi információk kölcsönös védelméről

A Magyar Köztársaság Kormánya, valamint Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága Kormánya (a továbbiakban: Felek) azon szándékuktól vezérelve, hogy biztosítsák az egymásnak átadott minősített védelmi információk (a továbbiakban: Minősített Információ) védelmét, az alábbiakban állapodnak meg:

* A törvényt az Országgyűlés az 1999. március 2-i ülésnapján fogadta el.

1. Meghatározások

Egyértelműség céljából az alábbi kifejezéseket definiálják:

1.1. A „minősített információ” magában foglal minden, a Felek között kicserélt védelmi témájú, hadiipari, kutatási, fejlesztési, gyártási, illetve kereskedelmi információt, eszközt vagy dokumentációt.

1.1.1. A „minősített információ” minden minősített tétel, legyen az minősített tartalmú szóbeli vagy vizuális kommunikáció, minősített üzenet elektromos, vagy elektronikus úton továbbított üzenet vagy eszköz.

1.1.2. Az „eszköz” magában foglalja a gépek, berendezések vagy fegyverek akár legyártott, akár gyártás alatt lévő részeit, vagy az azokra vonatkozó dokumentációkat.

1.1.3. A „dokumentáció” jelentése bármilyen levél, jegyzés, jegyzőkönyv, jelentés, emlékeztető, jel/üzenet, vázlat, fénykép, film, térkép, táblázat, terv, jegyzetfüzet, stencil, indigós példány, írógépszalag stb. vagy egyéb típusú rögzített információ (pl. hangszalagfelvétel, mágneses rögzítés, lyukkártya, hangszalag stb.).

1.2. A Felek titokvédelmi minősítései a következők:

A Magyar Köztársaságban	Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságában
SZIGORÚAN TITKOS	TOP SECRET
TITKOS	SECRET
TITKOS	CONFIDENTIAL
TITKOS	RESTRICTED

1.2.1. A Magyar Köztársaságban „TITKOS” minősítéssel ellátott információt Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságában „SECRET” minősítésüként kell kezelni.

1.2.2. A Magyar Köztársaságban „SZIGORÚAN TITKOS” minősítéssel ellátott információt Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságában „TOP SECRET” minősítésüként kell kezelni.

1.2.3. Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságában „RESTRICTED” vagy „CONFIDENTIAL”, vagy „SECRET” minősítéssel ellátott információt a Magyar Köztársaságban „TITKOS” minősítésüként kell kezelni.

1.2.4. Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságában „TOP SECRET” minősítéssel ellátott információt a Magyar Köztársaságban „SZIGORÚAN TITKOS” minősítésüként kell kezelni.

1.3. Az „átadó Fél” azt a Felet jelenti, amelyik képviselőjében saját Titokvédelmi Hatósága eljár, és amelytől a minősített információ származik.

1.4. A „fogadó Fél” azt a Felet jelenti, amelyik képviselőjében saját Titokvédelmi Hatósága eljár, és amely a minősített információt megkapja.

2. Titokvédelmi hatóságok, kapcsolattartó személyek

2.1. A védelmi információk biztonságáért felelős Titokvédelmi Hatóság a Magyar Köztársaságban a Honvédelmi Minisztérium, az Egyesült Királyságban a Védelmi Minisztérium (biztonsági igazgató, Főparancsnokság, Beszerzési és Ipari Főigazgatóság).

2.2. A kapcsolattartó személyek jelen Megállapodás minden területe tekintetében a londoni magyar véderő-attasé a Magyar Köztársaság részéről, illetve a budapesti brit véderőattasé az Egyesült Királyság részéről.

3. A felhasználásra és nyilvánosságra hozatalra vonatkozó korlátozások

3.1. Eltérő értelmű írásbeli megállapodás hiányában az információt fogadó Fél semmilyen minősített információt nem hoz nyilvánosságra, azokat nem használja fel, illetve nem engedélyezi nyilvánosságra hozatalát vagy felhasználását, kivéve oly módon, hogy az megfeleljen az átadó Fél által, illetve az átadó Fél nevében meghatározott céloknak és előírt korlátozásoknak.

3.2. A fogadó Fél a jelen Megállapodás előírásai szerint hozzá eljuttatott minősített információt nem adja tovább más, harmadik ország állampolgárságával rendelkező kormányhivatalnoknak, szerződéses vállalkozónak, annak alkalmazottnak, vagy bármely más személynek — beleértve a kettős állampolgárságú személyeket is —, vagy hontalannak, vagy bármely nemzetközi szervezetnek, továbbá nem hoz nyilvánosságra semmilyen minősített információt az átadó Fél előzetes írásbeli engedélye nélkül.

4. Minősített információ védelme

4.1. Az átadó Fél biztosítja, hogy a fogadó Fél értesüljön az alábbiakról:

4.1.1. Az információ minősítéséről, kiadásának feltételeiről és felhasználásának mindenfajta korlátozásáról, továbbá, hogy a dokumentumokat ilyen jelöléssel látják el.

4.1.2. A minősítés minden további megváltoztatásáról.

4.2. A fogadó Fél nemzeti törvényeinek és jogszabályainak figyelembevételével:

4.2.1. A másik Félől kapott minősített információnak ugyanolyan szintű védelmet biztosít mint amelyet a fogadó Fél megfelelő minősítésű információja kap (1.2. bekezdés rendelkezései értelmében).

4.2.2. Biztosítja, hogy a minősített információ az eredetivel egyenértékű minősítési jelölést kapjon az 1.2. bekezdésnek megfelelően.

4.2.3. Biztosítja, hogy a minősítés nem változik meg, kivéve, ha arra az átadó Fél vagy az annak nevében tevékenykedő személy írásbeli engedélyt ad.

4.3. Az egymásnak megfeleltethető biztonsági szabályok kialakítása és fenntartása érdekében mindkét Titokvédelmi Hatóság felkérésre információt nyújt a másik Félnek saját biztonsági szabályairól, eljárásairól és a minősített információ védelmének gyakorlatáról, valamint kölcsönös látogatásokat tesz lehetővé e céllal a Titokvédelmi Hatóságok között.

5. Minősített információhoz való hozzáférés

A minősített információhoz való hozzáférés joga olyan személyekre korlátozódik, akik számára a hozzáférés szükséges és akiknek a fogadó Titokvédelmi Hatóság általi minősítése megfelel a nemzeti szabványok szerint annak a szintnek, amilyen szintű információhoz hozzá kívánnak férni.

6. Minősített információ továbbítása

6.1. A Felek között a minősített információk továbbítása az átadó Fél biztonsági előírásainak megfelelően történik. Ennek szabályos módja a hivatalos diplomáciai futár.

6.2. A Felek dönthetnek úgy is, hogy minősített információt szállíthatnak olyan személyek is, akik a nemzetközi jog értelmében ugyanolyan kiváltságokat és mentességeket élveznek mint a diplomáciai futárok.

6.3. Abban az esetben, ha sem a 6.1. bekezdésben, sem pedig a 6.2. bekezdésben írtak nem alkalmazhatók, úgy a Felek kölcsönösen megegyezhetnek egyéb továbbítási módban.

7. Látogatások

7.1. A látogatóknak, beleértve azokat is, akik időlegesen nem a másik Félnél teljesítenek szolgálatot, a fogadó Fél Titokvédelmi Hatóságának előzetes jóváhagyásával kell rendelkezniük, amennyiben minősített információhoz való hozzáférés, vagy védelmi létesítmények vagy minősített tevékenységet folytató hadiipari vállalkozók létesítményeinek meglátogatása kerül szóba. Az ilyen látogatásokat a megfelelő nagykövetségeken keresztül kell kérvenyezni.

7.2. Minden látogatónak be kell tartania a fogadó Fél titokvédelmi előírásait.

7.3. Külön projekt vagy meghatározott szerződés tárgyában és mindkét Fél egyetértése esetén összeállítható a Rendszeres Látogatók Névjegyzéke. Ezek a listák kezdetben egy 12 hónapot meg nem haladó időszakig lesznek érvényben, a Titokvédelmi Hatóságok előzetes beleegyezése esetén további (12 hónapot meg nem haladó időszakig) meghosszabbíthatóak. Ezeket a névjegyzékeket a fogadó Fél szokásos eljárásai szerint kell beterjeszteni. Egy névjegyzék elfogadása esetén, a listán szereplő személyek közvetlen látogatásokat tehetnek az érintett létesítményekben vagy cégeknél.

7.4. Bármely, a látogató küldöttség részére átadható, illetve esetleg a látogatók tudomására jutó információt úgy kell kezelni, mintha az információt a látogatók jelen Megállapodás előírásainak megfelelően kapták volna.

7.5. Az átadó Fél Titokvédelmi Hatósága a tervezett látogatás előtt legalább három héttel értesíti a látogatókról a fogadó Fél Titokvédelmi Hatóságát. Különleges esetben, az előzetes koordinációtól függően a látogatás biztonsági elfogadása a lehető leghamarabb is megadható.

7.6. A látogatások kérvényezése legalább a következő információkat kell hogy tartalmazza:

7.6.1. a látogató neve, születési helye, ideje, állampolgársága, útlevél száma;

7.6.2. a látogató hivatali beosztása, az általa képviselt intézmény üzem vagy szervezet neve;

7.6.3. a Titokvédelmi Hatóság által a látogató számára kiadott titokvédelmi besorolás;

7.6.4. a látogatás időpontjai;

7.6.5. a látogatás célja;

7.6.6. a meglátogatandó intézmény, üzem, szervezet neve;

7.6.7. a fogadó országban meglátogatandó személyek neve.

8. Szerződések

8.1. Amennyiben minősített információt tartalmazó szerződéskötésre kerül sor, vagy egy vállalkozó a saját országában felhatalmazást kap ilyen szerződés megkötésére más ország vállalkozójával, az átadó Fél előzetes biztosítékot kap a másik ország Titokvédelmi Hatóságától arra vonatkozóan, hogy az ajánlott vállalkozó rendelkezik megfelelő szintű biztonsági besorolással, és megfelelő biztonsági intézkedéseket tud foganatosítani a minősített információ megfelelő védelmére. Az így adott biztosíték felelősségvállalást jelent arra nézve, hogy a biztonsági minősítéssel rendelkező vállalkozó megfelel a nemzeti biztonsági szabályoknak és jogszabályoknak, valamint saját Titokvédelmi Hatósága állandó felügyelete alatt áll.

8.2. A fenti, szerződéskötéseket megelőző eljárásokat követően megkötött szerződéseknek tartalmazniuk kell egy biztonsági követelményeket tartalmazó záradékot, legalább az alábbiak előírásával:

8.2.1. A „minősített információ” meghatározása és a két Fél egymásnak megfeleltethető titokvédelmi minősítése jelen Megállapodás előírásai szerint.

8.2.2. A Titokvédelmi Hatóságok neve mindkét Fél részéről, amelyeket felhatalmaztak a szerződéssel kapcsolatos minősített információ kiadásának vagy titokvédelme koordinálásának felügyeletére.

8.2.3. A minősített információ átadására alkalmazott csatornák a Titokvédelmi Hatóságok és a megbízott vállalkozók között.

8.2.4. A minősített információkra vonatkozó változások közlésének módja és mechanizmusa a titokvédelmi minősítés megváltozása esetére, vagy ha a titokvédelem nem szükséges a továbbiakban.

8.2.5. E szerződés hatálya alá tartozó, egyik Fél személyi állományának a másik Félnél végrehajtott látogatásai, létesítményeibe történő belépése vagy szemléje jóváhagyásához alkalmazott eljárások.

8.3. Az átadó Fél Titokvédelmi Hatósága a minősített szerződés vonatkozó részeinek egy másolatát eljuttatja a fogadó Fél Titokvédelmi Hatóságának a megfelelő biztonsági felügyelet lehetővé tételére.

8.4. Minden szerződésnek tartalmaznia kell egy kiegészítést vagy mellékletet, amely a biztonsági követelményekről a szerződés minden rendelkezésére vagy részére vonatkozó útmutatást ad. A Magyar Köztársaságban ezt az útmutatást a gyártási dokumentáció tartalmazza. Az Egyesült Királyság esetében az útmutatást speciális biztonsági záradék, valamint a Biztonsági Rendelkezéseket Tartalmazó Levél tartalmazza. Az útmutatásnak rá kell mutatnia a szerződés minden egyes minősített rendelkezésére, vagy bármely minősített rendelkezésre, amely a szerződésből adódik, és amelyeket megfelelő biztonsági minősítéssel kell ellátni. A követelmények vagy a szerződés rendelkezéseinek vagy részeinek megváltozásáról a megfelelő módon és időben értesítést kell küldeni. Az átadó Fél értesíti a fogadó Felet, ha az összes információ minősítését feloldják.

8.5. Bármely további szerződésben foglalt biztonsági záradékot az átadó Fél Titokvédelmi Hatósága elfogadja.

9. Kölcsönös ipari biztonsági intézkedések

9.1. Mindkét Titokvédelmi Hatóság információt nyújt a saját országában telephellyel rendelkező cég biztonsági státuszáról, ha azt a másik Fél kéri. Mindkét Titokvédelmi Hatóság ugyancsak információt nyújt állampolgárainak biztonsági besorolásáról, amennyiben erre igény merül fel. Ezen információszolgáltatások kölcsönös Telephely Biz-

tonsági Besorolások és kölcsönös Személyi Biztonsági Besorolások néven szerepelnek.

9.2. Amennyiben ezt kéri, a Titokvédelmi Hatóság megállapítja azon cégeknek vagy egyéneknek a titokvédelmi besorolását, amelyek a vizsgálat tárgyát képezik és titokvédelmi besorolási igazolást ad, amennyiben a cég vagy egyén már titokvédelmi besorolást nyert. Ha a cég vagy egyén titokvédelmi besorolással nem rendelkezik, vagy a titokvédelmi besorolás szintje az igényelnél alacsonyabb, értesítést kell küldeni, hogy a titokvédelmi besorolást nem lehet azonnal kiadni, de a kérés teljesítése folyamatban van. A sikeres vizsgálatot követően kiadják a Létesítményt vagy a Személyi Állományt Érintő Titokvédelmi Besorolást.

9.3. Amennyiben bármely Szerződő Fél Titokvédelmi Hatósága tudomást szerez egy olyan cég vagy személy alkalmasságát érintő biztonsági kockázatot jelentő információról, mely részére kölcsönös titokvédelmi besorolást adtak ki, értesíteni fogja a másik Felet az információ jellegéről, és kéri a titokvédelmi besorolás felülvizsgálatát. Ilyen esetben bármely Szerződő Fél Titokvédelmi Hatósága kezdeményezheti saját hazai jogszabályai alapján, hogy a másik Fél állampolgára ne juthasson további minősített információkhoz. A fent említett intézkedések eredményéről a másik Titokvédelmi Hatóságot értesíteni kell.

10. Kivételek

Jelen Megállapodás hatálya nem terjed ki a köznyelven tömegpusztító fegyvernek nevezett nukleáris, biológiai vagy vegyi eszközökkel kapcsolatos információ cseréjére.

11. Elvesztés vagy nyilvánosságra kerülés

11.1. Olyan biztonságot sértő esetekben, amikor minősített anyag elvesz, vagy annak gyanúja merül fel, hogy minősített információt hoztak erre fel nem hatalmazott személy tudomására, a fogadó Fél Titokvédelmi Hatósága azonnal értesíti az átadó Fél Titokvédelmi Hatóságát.

11.2. A fogadó Félnek azonnal kivizsgálást kell végrehajtania az ország minősített információ tárolására vonatkozó, érvényes jogszabályainak megfelelően. A fogadó Fél a lehető leghamarabb értesíti az átadó Felet a körülményekről, a foganatosított intézkedésekről és a vizsgálat eredményéről.

12. Költségek

A jelen biztonsági Megállapodás alkalmazása közben a Felek számára felmerült költségeket az a Fél viseli, amely a szolgáltatást nyújtja.

13. Viták

13.1. Jelen Biztonsági Megállapodás értelmezése vagy alkalmazása során felmerült bármely vitás kérdést a Titokvédelmi Hatóságok egymás közötti tárgyalások során tisztázzák, és nem terjesztik elő nemzeti vagy nemzetközi bíróság vagy harmadik Fél elé.

13.2. Vitás kérdések felmerülése esetén mindkét Fél tovább teljesíti jelen Biztonsági Megállapodás által előírt kötelezettségeit.

14. Záró rendelkezések

14.1. Jelen Megállapodás 60 nappal azután lép hatályba, amikor a Felek értesítik egymást arról, hogy eleget tettek a hatálybalépéshez szükséges belső jogi követelményeiknek.

14.2. Jelen Megállapodás 10 év időtartamra marad hatályban, majd újabb 10 évre meghosszabbítható, hacsak valamely Fél a lejárat előtt legalább 90 nappal nem értesíti a másik Felet a jelen Megállapodás felmondására irányuló szándékáról.

Jelen Megállapodást azonban bármely Fél felmondhatja a másik Félnek küldött írásbeli értesítéssel. Hatálya a felmondás kézhezvételétől számított hat hónap múlva szűnik meg. Jelen Megállapodás felmondása esetén, a jelen Megállapodás alapján már kicserélt minősített információ védelméről a Felek továbbra is gondoskodnak a jelen Megállapodásban foglaltak szerint.

14.3. Jelen Megállapodás a Felek kölcsönös egyetértésével módosítható. A módosításokat diplomáciai úton írásban kell javasolni, s azok a 14.1. bekezdésben foglaltaknak megfelelően lépnek hatályba.

Készült Londonban, 1998. szeptember 7-én, két eredeti példányban, magyar és angol nyelven. Mindkét szöveg egyaránt hiteles.

A Magyar Köztársaság
Kormánya részéről

Nagy-Britannia és
Észak-Írország
Egyesült Királysága
Kormánya részéről**

3. § (1) A törvény — a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel — a kihirdetése napján lép hatályba.

(2) A törvény 2. §-a a Megállapodás 14.1. pontjában meghatározott időpontban lép hatályba.

(3) A (2) bekezdés szerinti hatálybalépésről szóló közleményt a külügyminiszter a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

**1999. évi XX.
törvény**

**a Magyar Köztársaság Kormánya és az Orosz Föderáció
Kormánya között a beruházások ösztönzéséről és
kölcsönös védelméről Moszkvában, 1995. március 6-án
aláírt Megállapodás kihirdetéséről***

1. § Az Országgyűlés a Magyar Köztársaság Kormánya és az Orosz Föderáció Kormánya között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről Moszkvában, 1995. március 6-án aláírt Megállapodást e törvénnyel kihirdeti. (A Megállapodás megerősítéséről szóló jegyzékváltás 1996. május 29-én megtörtént, és a Megállapodás 1996. május 29-én hatályba lépett.)

2. § A Megállapodás hivatalos magyar nyelvű szövege a következő:

„Megállapodás

**a Magyar Köztársaság Kormánya és az Orosz Föderáció
Kormánya között a beruházások ösztönzéséről és
kölcsönös védelméről**

A Magyar Köztársaság Kormánya és az Orosz Föderáció Kormánya (a továbbiakban: Szerződő Felek),

attól az óhajtól vezetve, hogy a kölcsönösen előnyös gazdasági együttműködést erősítsék,

azzal a szándékkal, hogy kedvező feltételeket teremtsenek és tartsanak fenn az egyik Szerződő Fél beruházóinak beruházásaihoz a másik Szerződő Fél területén,

annak tudatában, hogy a beruházásoknak a jelen Megállapodással összhangban történő előmozdítása és kölcsönös védelme ösztönzi az üzleti kezdeményezéseket ezen a területen,

megállapodtak a következőkben:

1. Cikk**Meghatározások**

A jelen Megállapodás alkalmazásában:

1. A „beruházás” kifejezés magában foglal mindenfajta olyan vagyoni értéket, amelyet az egyik Szerződő Fél beruházója a másik Szerződő Fél területén fektetett be ez utóbbi Szerződő Fél jogszabályaival és rendelkezéseivel összhangban és különösen:

a) az ingó és ingatlan tulajdont, valamint a dologi jogot, mint például a jelzálogot, a kézzzálogjogot és hasonló jogokat;

b) a részvényeket és egyéb értékpapírokat, üzletrészesket, illetve a társasági vagy vállalati érdekeltség egyéb formáit;

* A törvényt az Országgyűlés az 1999. évi március 2-i ülésnapján fogadta el.

c) olyan pénzköveteléseket vagy gazdasági értékkel bíró teljesítés nyújtására vonatkozó követeléseket, amelyek szerződésben rögzítettek;

d) a szellemi tulajdonhoz fűződő jogokat, ideértve a szerzői jogokat, a védjegyeket, a szabadalmakat, az ipari mintákat, a kereskedelmi neveket, valamint technológiákat, a know-how-t, a kereskedelmi titkokat és a goodwill-t;

e) jogszabályvagy szerződés keretében biztosított jogokat gazdasági tevékenység folytatására, ideértve a természeti erőforrások kutatására, kitermelésére, művelésére vagy kiaknázására vonatkozó jogokat.

A vagyoni érték beruházási formájának későbbi megváltozása nem érinti annak beruházási jellegét.

2. A „beruházó” kifejezés magában foglalja mindkét Szerződő Fél tekintetében:

a) azokat a természetes személyeket, akik a vonatkozó Szerződő Fél állampolgárai annak hatályos jogszabályai értelmében;

b) azokat a társaságokat, vállalatokat, szervezeteket vagy társulásokat, amelyeket a vonatkozó Szerződő Fél jogszabályaival és rendelkezéseivel összhangban alapítottak.

3. A „hozam” kifejezés a beruházásból származó eredményt jelenti, és különösen magában foglalja a nyereséget, a kamatot, a tőkenyereséget, osztalékot, a jogdíjakat vagy egyéb díjakat.

4. A „terület” kifejezés az Orosz Föderáció és a Magyar Köztársaság területét jelenti, valamint az Orosz Föderáció vonatkozásában magában foglalja a kizárólagos gazdasági övezetet és a kontinentális talapzatot, amelyek fölött az Orosz Föderáció a nemzetközi joggal összhangban szuverén jogokat és joghatóságot gyakorol a természeti erőforrások feltárása, kitermelése és megőrzése céljából.

2. Cikk

Beruházások elősegítése és kölcsönös védelme

1. Mindkét Szerződő Fél bátorítja és kedvező feltételeket biztosít a másik Szerződő Fél beruházói számára ahhoz, hogy beruházásokat eszközöljenek a területén, és jogszabályaival és rendelkezéseivel összhangban lehetővé teszi az ilyen beruházások létrehozását.

2. Bármelyik Szerződő Fél beruházója által eszközölt beruházások számára a másik Szerződő Fél igazságos és méltányos bánásmódot biztosít, továbbá teljes körű védelmet és biztonságot nyújt.

3. A jelen Megállapodás nem akadályozza meg egyik Szerződő Felet sem olyan intézkedések alkalmazásában, amelyek a saját védelme, nemzeti biztonsága és a közbiztonság fenntartása, valamint a környezetvédelem, erkölcsvédelem és a közegészségügy szempontjából szükségesek.

3. Cikk

A beruházások kezelése

1. Mindkét Szerződő Fél a területén a másik Szerződő Fél beruházóinak a beruházásait és hozamait olyan bánásmódban részesíti, amely nem kedvezőtlenebb, mint a saját beruházói beruházásainak és hozamainak, illetve bármely harmadik állam beruházói beruházásainak és hozamainak biztosított bánásmód.

2. Mindkét Szerződő Fél a területén a másik Szerződő Fél beruházóit olyan bánásmódban részesíti a beruházásaik irányítása, fenntartása, használata, élvezete vagy a velük való rendelkezés tekintetében, amely nem kedvezőtlenebb, mint a saját beruházói vagy bármelyik harmadik állam beruházói számára biztosított bánásmód.

3. Tekintet nélkül a jelen Cikk 1. és 2. bekezdésének rendelkezéseire a nemzeti elbánás elvének alkalmazására vonatkozóan, mindkét Szerződő Fél fenntartja magának a jogot, hogy meghatározza azokat az ágazatokat és tevékenységi köröket, ahol kizárja, vagy korlátozza a külföldi beruházó tevékenységét. Bármilyen új kizárás vagy korlátozás nem alkalmazható a területén a másik Szerződő Fél beruházói által azok hatálybalépése előtt eszközölt beruházásokra.

4. E Cikk 1. és 2. bekezdésének a legnagyobb kedvezményes elbánás alkalmazására vonatkozó rendelkezései nem értelmezhetők úgy, hogy az egyik Szerződő Felet arra kötelezik, hogy kiterjessze a másik Szerződő Fél beruházóira mindazokat a preferenciákat vagy kiváltságokat, amelyeket a következők alapján nyújt, vagy nyújtani fog a jövőben:

a) szabadkereskedelmi övezetben, vám- vagy gazdasági unióban vagy hasonló nemzetközi egyezményekben való részvétele nyomán;

b) a gazdasági együttműködés területén az Orosz Föderáció és a volt Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége tagköztársaságai között létrejött megállapodások alapján.

4. Cikk

Kártalanítás veszteségért

Az egyik Szerződő Fél beruházóit, akiknek beruházásai veszteséget szenvednek a másik Szerződő Fél területén háború, fegyveres összeütközés, országos szükségállapot, polgári zavargások vagy egyéb hasonló esemény miatt, az utóbbi Szerződő Fél a helyreállítás, kártalanítás, kárpótlás vagy egyéb rendezés tekintetében olyan bánásmódban részesíti azokat, amely nem kedvezőtlenebb annál, mint amelyet az utóbbi Szerződő Fél saját beruházóinak vagy bármelyik harmadik állam beruházóinak biztosít.

5. Cikk

Kisajátítás

1. Egyik Szerződő Fél beruházóinak a beruházásait sem államosíthatják, sajátíthatják ki, vagy vethetik olyan intézkedések alá a másik Szerződő Fél területén, melyek hatása megegyezik az államosítással vagy a kisajátítással (a továbbiakban: kisajátítás), kivéve a közérdeket. A kisajátítást megfelelő törvényes eljárás keretében, hátrányos megkülönböztetésektől mentesen kell végrehajtani, és egyidejűleg rendelkezni kell az azonnali, megfelelő és tényleges kártalanítás megfizetéséről. A kártalanításnak egyenértékűnek kell lennie a beruházásnak a kisajátítást, illetve a közelgő kisajátítás közismertté válását közvetlenül megelőző időpontban érvényes piaci értékével, és tartalmaznia kell a kisajátítás időpontja és a kifizetés időpontja közötti időszakban felmerült kamatokat.

2. A beruházónak, akinek a beruházását kisajátították, joga van a kisajátítást végrehajtó Szerződő Fél jogszabályaival és rendelkezéseivel összhangban ezen Szerződő Fél bírói vagy egyéb független hatósága által az ügyét és beruházásának az e Cikk 1. bekezdésében rögzített elvekkel összhangban történő értékelését felülvizsgáltatni.

6. Cikk

A kifizetések átutalása

1. Mindegyik Szerződő Fél garantálja a másik Szerződő Fél beruházói számára a beruházásokkal kapcsolatos kifizetések átutalását, különösen az alábbiak tekintetében:

- a) az eredeti beruházást és a beruházás fenntartására vagy növelésére fordított pótlólagos összegeket;
- b) a hozamokat;
- c) a beruházáshoz kapcsolódó hitelek visszafizetésére szolgáló összegeket;
- d) a beruházás részleges vagy teljes eladásából vagy felszámolásából befolyó összegeket;
- e) a jelen Megállapodás 4. és 5. Cikke alapján biztosított kártalanítások összegeit;
- f) a beruházáshoz kapcsolódóan a külföldről alkalmazott személyzet jövedelmeit annak a Szerződő Félnek a jogszabályai és rendelkezései szerint meghatározott mértékig, amelyben a beruházás megvalósult.

2. A jelen Cikk 1. bekezdésében említett kifizetések átutalását késedelem nélkül, szabadon átváltható pénzben kell teljesíteni az átutalás időpontjában alkalmazott árfolyamon, érvényes árfolyamnak annak a Szerződő Félnek a hatályban lévő devizahatósági jogszabályok szerint alkalmazott árfolyama tekintendő, amelyben a beruházás megvalósult.

7. Cikk

Jogutódlás

Amennyiben az egyik Szerződő Fél vagy annak kijelölt ügynöksége a másik Szerződő Fél területén megvalósult beruházásra vonatkozóan nem kereskedelmi kockázatra nyújtott garancia alapján kártalanítási kifizetést teljesít saját beruházóinak, az utóbbi Szerződő Fél elismeri az ilyen beruházó minden jogának átszállását az előbbi Szerződő Félre vagy annak kijelölt ügynökségére.

8. Cikk

Az egyik Szerződő Fél beruházója és a másik Szerződő Fél közötti jogviták

1. Az egyik Szerződő Fél beruházója és a másik Szerződő Fél közötti, az utóbbi területén megvalósult beruházással kapcsolatos bármely jogvitát lehetőség szerint tárgyalások útján kell rendezni.

2. Ha az egyik Szerződő Fél beruházója és a másik Szerződő Fél közötti vita a vita keletkezésétől számított hat hónapon belül nem rendezhető ily módon, az érintett beruházónak jogában áll az ügyét beterjeszteni:

- a) annak a Szerződő Félnek az illetékes bíróságához vagy választottbíróságához, amelyben a beruházás megvalósult;
- b) a Stockholmi Kereskedelmi Kamara Választott Bírói Intézetéhez;
- c) ad hoc választottbírósághoz, amely az Egyesült Nemzetek Nemzetközi Kereskedelmi Jogi Bizottságának (UNCITRAL) Választott Bírói Szabályai szerint jött létre.

9. Cikk

A Szerződő Felek közötti jogviták

1. A Szerződő Felek között a jelen Megállapodás értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatban felmerült vitákat lehetőség szerint tárgyalások útján kell rendezni.

2. Ha a vita ily módon a tárgyalások megkezdésétől számított hat hónapon belül nem rendezhető, azt bármelyik Szerződő Fél kérésére a jelen Cikk rendelkezései szerinti választottbíróság elé kell terjeszteni.

3. A választottbíróságot minden egyes esetben a következő módon kell megalakítani. A választottbírósági eljárás iránti kérelemtől számított két hónapon belül mindkét Szerződő Fél kijelöli a választottbíróság egy-egy tagját. Ezen két tagnak azután egy harmadik állam állampolgárát kell kiválasztania, akit a két Szerződő Fél jóváhagyása után a választottbíróság elnökévé kell kijelölni. A bíróság elnö-

két a két másik tag kijelölésének időpontjától számított három hónapon belül ki kell jelölni.

4. Amennyiben a jelen Cikk 3. bekezdésében meghatározott határidőkön belül a szükséges kijelölések nem történnek meg, úgy bármelyik Szerződő Fél felkérheti a Nemzetközi Bíróság elnökét a szükséges kijelölések megtételére. Ha a Nemzetközi Bíróság elnöke valamelyik Szerződő Fél állampolgára, vagy valamilyen más ok akadályozza az említett tisztség ellátásában, a Nemzetközi Bíróság alelnökét kell felkérni a szükséges kijelölések megtételére. Ha a Nemzetközi Bíróság alelnöke szintén valamelyik Szerződő Fél állampolgára, vagy ő is akadályoztatva van az említett tisztség ellátásában, a Nemzetközi Bíróságnak azt a rangidős tagját kell felkérni a kijelölések megtételére, aki egyik Szerződő Félnek sem állampolgára.

5. A választottbíróság döntését egyszerű szavazattöbbséggel hozza. Ez a döntés mindkét Szerződő Fél számára kötelező érvényű. Mindkét Szerződő Fél maga viseli az általa választott bírónak, valamint a bírósági eljárásban való képviselésének a költségeit; a választottbíróság elnökének költségeit és a fennmaradó költségeket a Szerződő Felek egyenlő arányban viselik. Eljárási szabályait a bíróság maga határozza meg.

10. Cikk

Egyéb szabályok alkalmazása

A jelen Megállapodás semmilyen módon nem korlátozhatja az egyik Szerződő Fél beruházóinak azon jogait, melyeket a másik Szerződő Fél jogszabályai és rendelkezései alapján élveznek, vagy amelyeket olyan más nemzetközi egyezmények alapján élveznek, amelyeknek mindkét Szerződő Fél részese.

11. Cikk

A Megállapodás hatálya

1. A jelen Megállapodás rendelkezései az egyik Szerződő Fél beruházóinak a másik Szerződő Fél területén 1973. január 1. után eszközölt beruházásaira érvényesek.

2. A jelen Megállapodás rendelkezései adózással kapcsolatos esetekben nem alkalmazhatók.

12. Cikk

A Megállapodás hatálybalépése, időbeli hatálya

1. A Szerződő Felek írásban értesítik egymást arról, hogy a Megállapodás hatálybalépéséhez jogszabályaik ál-

tal megkívánt eljárásnak eleget tettek. A jelen Megállapodás a második értesítés időpontjában lép hatályba.

2. A jelen Megállapodás 15 évig marad hatályban. Ezt követően, amennyiben az egyik Szerződő Fél írásban értesíti a másik Szerződő Felet a jelen Megállapodás felmondásáról, a jelen Megállapodás az értesítés napjától számított további 12 hónapon keresztül hatályban marad.

3. A jelen Megállapodás felmondásának időpontja előtti időszakban megvalósított beruházások tekintetében a jelen Megállapodás 1—11. Cikkeinek rendelkezései a Megállapodás felmondásának időpontját követő további 15 éven keresztül érvényesek maradnak.

Készült Moszkvában, 1995. március 6. napján, két eredeti példányban, magyar, orosz és angol nyelven; mindegyik szöveg egyaránt hiteles. Értelmezési különbségek esetén az angol nyelvű szöveg az irányadó.

A Magyar Köztársaság
Kormánya nevében

Az Orosz Föderáció
Kormánya nevében''

3. § Ez a törvény a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban 1996. május 29-től kell alkalmazni.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1999. évi XXI. törvény

**a Magyar Köztársaság és az Orosz Föderáció között
a kettős adóztatás elkerüléséről a jövedelem-
és a vagyonadók területén Budapesten,
1994. április 1-jén aláírt Egyezmény kihirdetéséről***

1. § Az Országgyűlés a Magyar Köztársaság és az Orosz Föderáció között a kettős adóztatás elkerüléséről a jövedelem- és a vagyonadók területén Budapesten, 1994. április 1-jén aláírt Egyezményt e törvénnyel kihirdeti. (Az Egyezmény megerősítéséről szóló Ratifikációs Okiratot Moszkvában, 1997. november 3-án kicserélték, ennek megfelelően az Egyezmény 1997. november 3-án hatályba lépett.)

* A törvényt az Országgyűlés az 1999. március 2-i ülésnapján fogadta el.

2. § Az Egyezmény hivatalos magyar nyelvű szövege a következő:

**„Egyezmény
a Magyar Köztársaság és az Orosz Föderáció között
a kettős adóztatás elkerüléséről a jövedelem-
és a vagyonadók területén**

A Magyar Köztársaság és az Orosz Föderáció, attól az óhajtól vezetve, hogy Egyezményt kössenek a kettős adóztatás elkerüléséről a jövedelem- és a vagyonadók területén, megállapodtak a következőkben:

1. Cikk

Személyi hatály

Az Egyezmény azokra a személyekre terjed ki, akik az egyik vagy mindkét Szerződő Államban belföldi illetősé-
gűek.

2. Cikk

Az Egyezmény hatálya alá tartozó adók

1. Az Egyezmény azokra a jövedelem- és vagyonadókra terjed ki, amelyeket az egyik Szerződő Államban annak jogszabályaival összhangban állapítanak meg, a kivetés módjára való tekintet nélkül.

2. Jövedelemadónak vagy vagyonadónak tekintendők mindazok az adók, amelyekkel a teljes jövedelmet vagy a teljes vagyont, illetve a jövedelem vagy vagyon egyes elemeit terhelik meg, beleértve az ingó vagy az ingatlan vagyon elidegenítéséből, valamint a tőke értéknövekedéséből származó nyereség utáni adókat.

3. Az Egyezmény különösen a jelenleg érvényben lévő következő adókra terjed ki:

a) a Magyar Köztársaságban:

- (i) a magánszemélyek jövedelemadójára,
- (ii) a társasági adóra,
- (iii) a földadóra,
- (iv) az építményadóra

(a továbbiakban: magyar adó);

b) az Orosz Föderációban: az Orosz Föderáció alábbi törvényeivel összhangban megállapított adókra:

- (i) a vállalatok és szervezetek nyereségadójáról szóló törvény,
- (ii) a bankok jövedelmének adóztatásáról szóló törvény,
- (iii) a biztosítási tevékenységből származó jövedelem adóztatásáról szóló törvény,
- (iv) a magánszemélyek jövedelemadójáról szóló törvény,

(v) a vállalatok vagyonadójáról szóló törvény,

(vi) a magánszemélyek vagyonadójáról szóló törvény (a továbbiakban: orosz adó).

4. Az Egyezmény kiterjed minden olyan azonos vagy lényegét tekintve hasonló adóra is, amelyet az Egyezmény aláírása után a hatályban lévő adók mellett vagy azok helyett vezetnek be. A Szerződő Államok illetékes hatóságai értesítik egymást adójogszabályaik minden lényeges megváltoztatásáról.

3. Cikk

Általános meghatározások

1. Az Egyezmény alkalmazásában, ha a szövegösszefüggés mást nem kíván:

a) a „Magyarország” kifejezés földrajzi értelemben a Magyar Köztársaság területét jelenti;

b) az „Orosz Föderáció” földrajzi értelemben az Orosz Föderáció területét jelenti, beleértve területi vizeit és gazdasági zónáit, valamint a kontinentális talapzatot, amelyek felett az Orosz Föderáció (Oroszország) felségjogokat vagy a nemzetközi joggal összhangban álló jogokat és joghatóságot gyakorolhat, és amelyeken adójogszabályai hatályban vannak;

c) „az egyik Szerződő Állam” és „a másik Szerződő Állam” kifejezés Magyarországot vagy az Orosz Föderációt jelenti a szövegösszefüggésnek megfelelően;

d) a „személy” kifejezés magában foglalja a magánszemélyt, a társaságot és minden más személyi egyesülést;

e) a „társaság” kifejezés a jogi személyeket vagy egyéb olyan jogalanyokat jelenti, amelyek az adóztatás szempontjából jogi személyeknek tekintendők;

f) az „egyk Szerződő Állam vállalkozása” és a „másik Szerződő Állam vállalkozása” kifejezések az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy üzleti tevékenységét, illetve a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy üzleti tevékenységét jelenti;

g) a „nemzetközi szállítás” kifejezés az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy által üzemeltetett tengeri és belvízi hajó, légi jármű vagy közúti szállító jármű igénybevételével végzett bármilyen szállítást jelent, kivéve, ha a hajó, a légi jármű vagy a közúti szállító jármű kizárólag a másik Szerződő Államban lévő helyek között közlekedik;

h) az „illetékes hatóság” kifejezés a következőket jelenti:

(i) Magyarország esetében a pénzügyminisztert vagy meghatalmazott képviselőjét,

(ii) az Orosz Föderáció esetében a pénzügyminisztert vagy meghatalmazott képviselőjét.

2. Az Egyezménynek az egyik Szerződő Állam által történő alkalmazásánál, ha a szövegösszefüggés mást nem kíván, bármely, másként meg nem határozott kifejezésnek

olyan értelme van, mint amilyent arra nézve ennek az Államnak azokra az adókra vonatkozó jogszabályai megállapítanak, amelyekre az Egyezmény alkalmazást nyer.

4. Cikk

Belföldi illetőségű személy

1. Az Egyezmény alkalmazásában az „egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy” kifejezés olyan személyt jelent, aki ennek a Szerződő Államnak a jogszabályai szerint lakóhelye, állandó tartózkodási helye, a bejegyzés helye, az üzletvezetés helye vagy bármilyen más hasonló ismérv alapján ebben az Államban adóköteles. Ez a kifejezés azonban nem foglalja magában azokat a személyeket, akik ebben az Államban kizárólag az ebben az Államban lévő jövedelemforrásuk vagy vagyonuk alapján adókötelesek.

2. Amennyiben egy magánszemély az 1. bekezdés rendelkezései szerint mindkét Szerződő Államban belföldi illetőségű, jogállását az alábbiak szerint kell meghatározni:

a) abban az Államban tekintendő belföldi illetőségűnek, amelyikben állandó lakóhellyel rendelkezik; amennyiben mindkét Államban rendelkezik állandó lakóhellyel, abban az Államban tekintendő belföldi illetőségűnek, amellyel személyi és gazdasági kapcsolatai szorosabbak (létérdekek központja);

b) amennyiben nem határozható meg, hogy melyik Államban van létérdekeinek központja, vagy ha egyik Államban sem rendelkezik állandó lakóhellyel, abban az Államban tekintendő belföldi illetőségűnek, amelyben szokásos tartózkodási helye van;

c) amennyiben mindkét Szerződő Államban van szokásos tartózkodási helye, vagy egyikben sincs, abban a Szerződő Államban tekintendő belföldi illetőségűnek, amelyiknek állampolgára;

d) amennyiben mindkét Szerződő Állam állampolgárának tekinti, vagy egyiknek sem állampolgára, a Szerződő Államok illetékes hatóságai egyeztető eljárás keretében rendezik a kérdést.

3. Amennyiben az 1. bekezdés rendelkezései értelmében egy nem természetes személy mindkét Szerződő Államban belföldi illetőségű, abban a Szerződő Államban tekintendő belföldi illetőségűnek, amelyben tényleges üzletvezetéseinek helye van.

5. Cikk

Telephely

1. Az Egyezmény alkalmazásában a „telephely” kifejezés olyan állandó üzleti helyet jelent, amellyel a vállalkozás üzleti tevékenységét részben vagy egészben kifejti.

2. A „telephely” kifejezés magában foglalja különösen:

- a) az üzletvezetés helyét,
- b) a fiókot,
- c) az irodát,
- d) a gyárat,
- e) a műhelyt,
- f) a bányát, az olaj- és a földgázkutat, a kőfejtőt és a természeti kincsek kitermelésére szolgáló egyéb telepeket.

3. Az építési terület, az építkezési, szerelési és berendezési munkálatok és az ezekkel kapcsolatos felügyeleti tevékenység csak akkor képez telephelyet, ha a munka 12 hónapnál tovább tart.

4. E Cikk előző rendelkezéseire való tekintet nélkül a „telephely” kifejezést úgy kell értelmezni, hogy az nem foglalja magában a következőket:

a) az olyan létesítményeket, amelyeket kizárólag a vállalkozás javainak vagy áruinak raktározására, kiállítására vagy kiszállítására használnak;

b) a vállalkozás javainak vagy áruinak olyan készleteit, amelyeket kizárólag raktározás, kiállítás vagy kiszállítás céljából tartanak;

c) a vállalkozás javainak vagy áruinak olyan készleteit, amelyeket kizárólag abból a célból tartanak, hogy egy másik vállalkozás feldolgozza;

d) az olyan állandó üzleti helyet, amelyet kizárólag abból a célból tartanak fenn, hogy a vállalkozás részére különböző javakat és árukat vásároljanak, vagy információt szerezzenek;

e) az olyan állandó üzleti helyet, amelyet kizárólag abból a célból tartanak fenn, hogy a vállalkozás részére bármilyen más előkészítő vagy kiegészítő jellegű tevékenységet folytassanak;

f) az olyan állandó üzletviteli helyet, amelyet kizárólag az a)–e) pontokban említett tevékenységek valamely kombinációjára tartanak fenn, feltéve, hogy az állandó üzleti helynek az ilyen tevékenységek kombinációjából adódó teljes tevékenysége előkészítő vagy kiegészítő jellegű.

5. Tekintet nélkül az 1. és 2. bekezdések rendelkezéseire, ha egy személy — kivéve a független képviselőt, akire a 6. bekezdés nyer alkalmazást — egy vállalkozás érdekében tevékenykedik, és az egyik Szerződő Államban meghatalmazása van, amellyel rendszeresen él, arra, hogy a vállalkozás nevében szerződéseket kössön, úgy ez a vállalkozás telephellyel bírónak tekintendő ebben az Államban minden olyan tevékenység tekintetében, amelyet ez a személy a vállalkozás részére kifejt, kivéve, ha az ilyen személy tevékenysége a 4. bekezdésben említett tevékenységekre korlátozódik, amelyek, ha azokat egy állandó üzleti helyen keresztül fejtenék ki, az említett bekezdés rendelkezései értelmében nem tennék ezt az állandó üzleti helyet telephellyé.

6. A vállalkozást nem lehet úgy tekinteni, mintha annak telephelye lenne a másik Szerződő Államban csupán azért, mert tevékenységét ebben a másik Államban

alkusz, bizományos vagy más független képviselő útján fejt ki, ha ezek a személyek rendes üzleti tevékenységük keretében járnak el.

7. Az a tény, hogy az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű társaság olyan társaságot ellenőriz, vagy olyan társaság ellenőrzése alatt áll, amely a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű, illetve üzleti tevékenységet fejt ki ebben a másik Államban (akár telephely révén, akár más módon), önmagában még nem teszi egyik társaságot sem a másik telephelyévé.

6. Cikk

Ingatlan vagyonból származó jövedelem

1. Az a jövedelem, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy a másik Szerződő Államban lévő ingatlan vagyonból (beleértve a mezőgazdaságból és az erdőgazdálkodásból származó jövedelmet) szerez, ebben a másik Szerződő Államban adóztható.

2. Az „ingatlan vagyon” kifejezésnek olyan jelentése van, mint amit annak a Szerződő Államnak a jogszabályai meghatároznak, amelyekben ez a vagyon van. Ez a kifejezés minden esetben magában foglalja az ingatlan vagyon tartozékának minősülő vagyont, a mezőgazdasági és erdészeti üzemekben használatos berendezéseket és az állatállományt, valamint az olyan jogokat, amelyekre a földtulajdonra vonatkozó magánjogi rendelkezések alkalmazandók, az ingatlan vagyon használati jogát, valamint az ásványlelőhelyek, források és más természeti erőforrások kitermelésének vagy kitermelési jogának ellenértékeként járó változó vagy állandó térítésekhez való jogot. Tengeri és belvízi hajók, légi járművek és közúti szállító járművek nem tekintendők ingatlan vagyonnak.

3. Az 1. bekezdés rendelkezései kiterjednek az ingatlan vagyon közvetlen használatából, bérbeadásából vagy bármilyen más felhasználási formájából származó jövedelemre.

4. Az 1. és 3. bekezdés rendelkezései kiterjednek a vállalkozás ingatlan vagyonából származó jövedelemre, valamint a szabad foglalkozás gyakorlására szolgáló ingatlan vagyonból származó jövedelemre is.

7. Cikk

Vállalkozási nyereség

1. Az egyik Szerződő Állam vállalkozásának nyeresége csak ebben a Szerződő Államban adóztható, kivéve, ha a vállalkozás tevékenységét a másik Szerződő Államban fejt ki ott lévő telephelye révén. Amennyiben a vállalkozás ily módon fejt ki tevékenységét, a vállalkozás nyeresége a

másik Államban adóztható, de csak olyan mértékben, amilyen mértékben a nyereség ennek a telephelynek tudható be.

2. A 3. bekezdés rendelkezéseinek fenntartásával, ha az egyik Szerződő Állam vállalkozása üzleti tevékenységet fejt ki a másik Szerződő Államban ott lévő telephelye révén, akkor mindkét Szerződő Államban azt a nyereséget kell ennek a telephelynek betudni, amelyet akkor érhetne el, ha teljesen önálló és elkülönült vállalkozásként azonos vagy hasonló tevékenységet végezne azonos vagy hasonló körülmények között, önálló üzleti kapcsolatot fenntartva azzal a vállalkozással, amelynek a telephelye.

3. A telephely nyereségének megállapításánál levonhatók azok a költségek, amelyek a telephely működtetésével kapcsolatban merülnek fel, beleértve az üzletvezetési és az általános ügyviteli költségeket, függetlenül attól, hogy abban az Államban merülnek-e fel, ahol a telephely található, vagy máshol.

4. Amennyiben az egyik Szerződő Államban a telephelynek betudható nyereséget a vállalkozás egész nyereségének a különböző részek közötti arányos megosztása alapján szokták megállapítani, úgy a 2. bekezdés nem zárja ki, hogy ez a Szerződő Állam a megadóztatandó nyereséget a szokásos arányos megosztás alapján állapítsa meg. Az alkalmazott arányos megosztási módszernek azonban olyannak kell lennie, hogy az eredmény összhangban legyen az e Cikkben foglalt elvekkel.

5. A telephelynek nem tudható be nyereség javaknak vagy áruknak ezen a telephely által a vállalkozás részére történő pusztán megvásárlása miatt.

6. Az előző bekezdések céljaira, a telephelynek betudandó nyereséget évről évre azonos módon kell megállapítani, hacsak alapos és elégséges ok nincs az ellenkezőjére.

7. Amennyiben a nyereség olyan jövedelemtételt tartalmaz, amelyekkel az Egyezmény más Cikkei külön foglalkoznak, azon Cikkek rendelkezéseit e Cikk rendelkezései nem érintik.

8. Cikk

Nemzetközi szállításból származó jövedelem

1. Az a jövedelem, amelyet a Szerződő Államok egyikében belföldi illetőségű személy tengeri és belvízi hajók, légi járművek vagy közúti szállító járművek nemzetközi forgalomban történő üzemeltetéséből szerez, csak ebben az Államban adóztható.

2. Az 1. bekezdés rendelkezései alkalmazandók azokra a nyereségekre is, amelyek valamely poolban, közös üzemeltetésben vagy nemzetközi üzemeltetésű szervezetben való részvételből származnak.

9. Cikk

A jövedelem kiigazítása

Amennyiben

a) az egyik Szerződő Állam vállalkozása közvetlenül vagy közvetve a másik Szerződő Állam vállalkozásának üzletvezetésében, ellenőrzésében vagy tőkéjében részesedik, vagy

b) ugyanazok a személyek közvetlenül vagy közvetve az egyik Szerződő Állam vállalkozásának és a másik Szerződő Állam vállalkozásának üzletvezetésében, ellenőrzésében vagy tőkéjében részesednek,

és bármelyik esetben a két vállalkozás egymás között kereskedelmi vagy pénzügyi kapcsolataikra tekintettel olyan feltételekben állapodik meg, vagy olyan feltételeket szab, amelyek eltérnek azoktól, amelyekben független vállalkozások egymással megállapodnának, úgy az a nyereség (jövedelem), amelyet a vállalkozások egyike e feltételek nélkül elért volna, e feltételek miatt azonban nem ért el, ennek a vállalkozásnak a nyereségéhez (jövedelméhez) hozzászámítható és megfelelően megadóztatható.

10. Cikk

Osztalék

1. Az osztalék, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű társaság a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek fizet, ebben a másik Szerződő Államban adóztatható.

2. Ugyanakkor ez az osztalék abban a Szerződő Államban és annak a Szerződő Államnak a jogszabályai szerint is adóztatható, amelyben az osztalékot fizető társaság belföldi illetőségű. Ha azonban a kedvezményezett az osztalék hasznosítóját, az így megállapított adó nem haladhatja meg az osztalék bruttó összegének 10%-át.

E bekezdés rendelkezései nem érintik a társaság adóztatását arra a nyereségre vonatkozóan, amelyből az osztalékot fizetik.

3. Az e Cikkben használt „osztalék” kifejezés részvényekből vagy más, nyereségrészesedést biztosító jogokból — kivéve a követeléseket — származó jövedelmet, valamint egyéb társasági jogokból származó olyan jövedelmet jelent, amely annak a Szerződő Államnak a joga szerint, amelyben a nyereséget felosztó társaság belföldi illetőségű, a részvényekből származó jövedelemmel azonos adóztatási elbírálás alá esik.

4. Az 1. és 2. bekezdés rendelkezései nem alkalmazandók, ha az osztalék egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró hasznosítója a másik Szerződő Államban, amelyben az osztalékot fizető társaság belföldi illetőségű, egy ott levő telephely révén tevékenységet fejt ki, vagy egy ott levő állandó bázis segítségével szabad foglalkozást űz, és az

érdekeltség, amely után az osztalékot fizetik, ténylegesen ehhez a telephelyhez vagy állandó bázishoz kapcsolódik. Ebben az esetben a 7. Cikk vagy a 14. Cikk rendelkezései nyerne, az esettől függően, alkalmazást.

5. Ha az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű társaság nyereségre vagy jövedelemre tesz szert a másik Szerződő Államból, ez a másik Állam nem adóztathatja meg a társaság által kifizetett osztalékot, kivéve, ha az osztalékot ebben a másik Államban belföldi illetőségű személynek fizetik, vagy ha az érdekelt, amelynek alapján az osztalékot fizetik, ténylegesen ehhez a másik Szerződő Államban lévő telephelyhez vagy állandó bázishoz kötődik, sem pedig a társaság fel nem osztott nyereségét nem terhelheti a társaság fel nem osztott nyereségére megállapított adóval, még akkor sem, ha a kifizetett osztalék vagy a fel nem osztott nyereség egészben vagy részben ebben a másik Szerződő Államban keletkező nyereségből áll.

11. Cikk

Kamat

1. Az a kamat, amely az egyik Szerződő Államban keletkezik, és amelyet a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek fizetnek, csak ebben a másik Államban adóztatható, ha ez a belföldi illetőségű személy a kamat hasznosítója.

2. Az e Cikkben használt „kamat” kifejezés mindenfajta követelésből származó jövedelmet jelent, akár biztosítva van jelzáloggal, akár nem, és akár jogot ad az adós nyereségében való részesedésre, akár nem, különösen pedig állampapírokból és kötvényekből vagy adósságlevelekből származó jövedelmet jelent, beleértve az ilyen állampapírokhoz, kötvényekhez vagy adósságlevelekkel kapcsolódó prémiumot és jutalmat.

3. Az 1. és 2. bekezdések rendelkezései nem alkalmazandók, ha a kamat egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű hasznosítója a másik Szerződő Államban, amelyből a kamat származik, egy ott levő telephely útján tevékenységet fejt ki, vagy egy ott levő állandó bázis segítségével szabad foglalkozást űz, és a követelés, amely után a kamatot fizetik, ténylegesen ehhez a telephelyhez vagy állandó bázishoz tartozik. Ebben az esetben a 7. Cikk vagy a 14. Cikk rendelkezései nyerne, az esettől függően, alkalmazást.

4. Ha a kamatot fizető személy és a kamat hasznosítója vagy mindkettő és egy másik személy között különleges kapcsolatok állnak fenn, és emiatt a kamat összege azon követeléshez mérten, amely után fizetik, meghaladja azt az összeget, amelyben a kamatot fizető és a kamat kedvezményezettje ilyen kapcsolatok nélkül megállapodtak volna, úgy e Cikk rendelkezéseit csak az utóbb említett összegre kell alkalmazni. Ebben az esetben a többletösszeg mind-

egyik Szerződő Állam jogszabályai szerint és az Egyezmény más rendelkezéseinek figyelembevételével adóztatható.

12. Cikk

Jogdíj

1. Az a jogdíj, amely az egyik Szerződő Államban keletkezik, és amelyet a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek fizetnek, csak ebben a másik Államban adóztatható, ha ez a belföldi illetőségű személy a jogdíj haszonhúzója.

2. Az e Cikkben használt „jogdíj” kifejezés azt a bármilyen jellegű térítést jelenti, amelyet irodalmi, művészeti vagy tudományos művek (beleértve a mozgóképfilmeket és a rádió- vagy televíziós közvetítésre szolgáló filmeket vagy kép- vagy hangszalagokat) szerzői jogának használatáért vagy használati jogáért, szabadalmak, védjegyek, minták vagy modellek, tervek, titkos formulák vagy eljárások, számítógépes programok használatáért vagy használati jogáért, vagy ipari, kereskedelmi vagy tudományos felszerelések használatáért vagy használati jogáért, vagy ipari, kereskedelmi vagy tudományos tapasztalatok közléséért fizetnek.

3. Az 1. bekezdés rendelkezései nem alkalmazandók, ha a jogdíj egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű haszonhúzója a másik Szerződő Államban, amelyből a jogdíj származik, egy ott levő telephely révén tevékenységet fejt ki, vagy egy ott levő állandó bázis segítségével szabad foglalkozást űz, és a jog vagy vagyoni érték, amely után a jogdíjat fizetik, ténylegesen ehhez a telephelyhez vagy állandó bázishoz kapcsolódik. Ebben az esetben a 7. Cikk vagy a 14. Cikk rendelkezései nyernek, az esettől függően, alkalmazást.

4. A jogdíj akkor tekintendő az egyik Szerződő Államból származónak, ha a jogdíjat fizető maga az Állam, annak politikai egysége, helyi hatósága vagy az ebben az Államban belföldi illetőségű személy. Ha azonban a jogdíjat fizető személynek, függetlenül attól, hogy belföldi illetőségű az egyik Szerződő Államban vagy nem, az egyik Szerződő Államban telephelye vagy állandó bázisa van, amellyel kapcsolatban a jogdíj fizetésére vonatkozó kötelezettség felmerült, és ezt a jogdíjat ez a telephely vagy állandó bázis viseli, úgy az ilyen jogdíj abból a Szerződő Államból származónak tekintendő, amelyben a telephely vagy állandó bázis van.

5. Ha a jogdíjat fizető személy és a haszonhúzó, vagy mindkettő és egy másik személy között különleges kapcsolatok állnak fenn, és emiatt a jogdíj összege azon használatához, joghoz vagy információhoz mérten, amely után fizetik, meghaladja azt az összeget, amelyben a jogdíjat fizető és a haszonhúzó ilyen kapcsolatok nélkül megállapodott volna, úgy e Cikk rendelkezéseit csak az utóbb említett összegre kell alkalmazni. Ebben az esetben a több-

letösszeg mindegyik Szerződő Állam jogszabályai szerint és az Egyezmény más rendelkezéseinek figyelembevételével megadóztatható.

13. Cikk

Elidegenítésből származó nyereség

1. Az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy másik Szerződő Államban lévő, a 6. Cikkben meghatározott ingatlanának elidegenítéséből származó nyeresége ebben a másik Államban adóztatható.

2. Az olyan ingó vagyon elidegenítéséből származó nyereség, amely az egyik Szerződő Állam vállalkozása másik Szerződő Államban levő telephelyének üzleti vagyona, vagy amely egy olyan állandó bázishoz tartozik, amellyel az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy szabad foglalkozás gyakorlása céljából a másik Szerződő Államban rendelkezik, beleértve az olyan nyereséget, amelyet egy ilyen telephelynek (egyedül vagy az egész vállalkozással együtt történő) elidegenítéséből vagy egy ilyen állandó bázisnak az elidegenítéséből érnek, ebben a másik Államban adóztatható.

3. Az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek a nemzetközi forgalomban üzemeltetett tengeri és belvízi hajók, légi járművek és közúti szállító járművek elidegenítéséből, valamint az ilyen hajók, légi járművek és közúti szállító járművek üzemeltetését szolgáló ingó vagyontárgyak elidegenítéséből származó nyeresége csak ebben az Államban adóztatható.

4. Az 1., 2. és 3. bekezdésben említett vagyontárgyakon kívüli vagyon elidegenítéséből származó nyereség csak abban a Szerződő Államban adóztatható, amelyben az elidegenítő belföldi illetőségű.

14. Cikk

Szabad foglalkozásból származó jövedelem

1. Az olyan jövedelem, amelyre az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy szabad foglalkozásból vagy egyéb önálló jellegű tevékenységből szerez, csak ebben az Államban adóztatható, kivéve, ha a tevékenység végzésére a másik Szerződő Államban rendszeresen állandó bázissal rendelkezik. Ha ilyen állandó bázissal rendelkezik, jövedelme a másik Szerződő Államban adóztatható, de csak olyan mértékben, amilyen mértékben ennek az állandó bázisnak tudható be.

2. A „szabad foglalkozás” kifejezés magában foglalja különösen az önálló tudományos, irodalmi, művészeti, nevelési vagy oktatási tevékenységet, valamint az orvosok, ügyvédek, mérnökök, építészek, fogorvosok és könyvszakértők önálló tevékenységét.

15. Cikk

Nem önálló munkából származó jövedelem

1. A 16., 18., 19. és 20. Cikk rendelkezéseinek fenn tartásával, a bér, a fizetés és más hasonló térítés, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy nem önálló munkáért kap, csak ebben az Államban adóz tatható, kivéve, ha a munkát a másik Szerződő Államban végzik. Amennyiben a munkát ott végzik, az ezért kapott térítés ebben a másik Államban adóz tatható.

2. Az 1. bekezdés rendelkezéseire való tekintet nélkül az a térítés, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy a másik Szerződő Államban történő nem önálló munkavégzésért kap, csak az elsőként említett Államban adóz tatható, amennyiben a következő feltételek mindegyike teljesül:

a) (i) a kedvezményezett az adott naptári évben egyfolytában vagy megszakításokkal nem tölt összesen 183 napnál többet az Orosz Föderációban, vagy

(ii) a kedvezményezett bármely 12 hónapos időszakon belül egyfolytában vagy megszakításokkal nem tölt összesen 183 napnál többet Magyarországon; és

b) a térítést olyan munkáltató fizeti, vagy olyan munkáltató nevében fizetik, aki nem belföldi illetőségű a másik Államban; és

c) a térítést nem a munkáltatónak a másik Államban lévő telephelye vagy állandó bázisa viseli.

3. Tekintet nélkül az 1. és 2. bekezdések rendelkezéseire, az olyan térítés, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy a másik Szerződő Államban történő nem önálló munkavégzésért kap, adómentes ebben a másik Államban:

a) az építési területtel, építkezési, szerelési és berendezési munkálatokkal és az ezekhez tartozó felügyeleti tevékenységekkel kapcsolatosan az Egyezmény 5. Cikkének 3. bekezdésével összhangban;

b) az egyik Szerződő Állam vállalkozása által nemzetközi forgalomban üzemeltetett tengeri és belvízi hajó, légi jármű vagy közúti szállító jármű fedélzetén történő nem önálló munkavégzés tekintetében.

16. Cikk

Az igazgatók tiszteletdíja

Az igazgatói tiszteletdíj és más hasonló kifizetések, amelyeket az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű társaság igazgatótanácsának vagy más hasonló testületének tagjaként kap, ebben a másik Államban adóz tatható.

17. Cikk

Művészek és sportolók jövedelme

1. Tekintet nélkül a 14. és 15. Cikk rendelkezéseire, az a jövedelem, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy előadóművészként, úgymint színpadi, film-, rádiós vagy televíziós művészként, zenészként vagy sportolóként élvez a másik Szerződő Államban ilyen minőségében kifejtett személyes tevékenységből, ebben a másik Államban adóz tatható.

2. Amennyiben az előadóművész vagy sportoló ilyen minőségben személyesen kifejtett tevékenységével kapcsolatos jövedelmet nem az előadóművésznak vagy sportolónak magának, hanem egymásik személynek kell betudni, akkor ez a jövedelem a 7., 14. és a 15. Cikk rendelkezéseire való tekintet nélkül abban a Szerződő Államban adóz tatható, amelyben az előadóművész vagy a sportoló tevékenységét kifejti.

3. Tekintet nélkül az 1. és 2. bekezdés rendelkezéseire, az e Cikkben említett jövedelem adómentes abban a Szerződő Államban, amelyben az előadóművész vagy sportoló tevékenységét kifejti, ha erre a tevékenységre a Szerződő Államok, politikai egységeik vagy helyi hatóságaik közötti csereprogram keretében kerül sor és azt teljes mértékben az egyik Szerződő Állam vagy a másik Szerződő Állam, politikai alegységeik vagy helyi hatóságaik közpénzeiből fedezik.

18. Cikk

Nyugdíj

A 19. Cikk 2. bekezdésében foglalt rendelkezések fenn tartásával a nyugdíj és a hasonló térítések, amelyeket az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek fizetnek korábbi nem önálló munkára tekintettel, csak ebben az Államban adóz tatható.

19. Cikk

Közzszolgáltatból származó térítés

1. a) A nem nyugdíj jellegű térítés, amelyet az egyik Szerződő Állam, vagy annak politikai egysége, vagy helyi hatósága fizet egy természetes személynek az ezen Államnak, vagy politikai egységnek, vagy helyi hatóságnak teljesített szolgálatért, csak ebben az Államban adóz tatható.

b) Mindazonáltal ez a térítés csak a másik Szerződő Államban adóz tatható, ha a szolgálatot abban az Államban teljesítették és a természetes személy abban az Államban belföldi illetőségű személy, aki

(i) annak az Államnak az állampolgára; vagy

(ii) nem kizárólag a szolgálat teljesítése céljából vált abban az Államban belföldi illetőségű személlyé.

2. a) Minden olyan nyugdíj, amelyet az egyik Szerződő Állam, vagy annak politikai egysége, vagy helyi hatósága fizet közvetlenül vagy általa létesített alapból egy természetes személynek az ezen Szerződő Államnak, vagy politikai egységnek, vagy helyi hatóságnak teljesített szolgáltatért, csak ebben az Államban adózatható.

b) Mindazonáltal ez a nyugdíj csak a másik Szerződő Államban adózatható, ha a természetes személy abban az Államban belföldi illetőségű és annak az állampolgára.

3. A 15., 16. és 18. Cikk rendelkezései alkalmazandók az egyik Szerződő Állam, annak politikai egysége vagy helyi hatósága által végzett üzleti tevékenységgel kapcsolatos szolgálatért járó térítésre és nyugdíjra.

20. Cikk

Kifizetések diákoknak, szakmunkástanulóknak, tanároknak és kutatóknak

1. Azok a kifizetések, amelyeket olyan diákok vagy szakmunkástanulók kapnak ellátásukra, nevelésükre vagy képzésükre, akik közvetlenül az egyik Szerződő Állam felkeresése előtt a másik Szerződő Államban belföldi illetőségűek voltak, vagy jelenleg is azok, és akik az elsőként említett Államban kizárólag tanulmányi vagy oktatási célból tartózkodnak, nem adózathatók ebben az Államban, amennyiben az ilyen kifizetések ezen az Államon kívüli forrásokból származnak.

2. Az olyan tanároknak vagy kutatóknak kifizetett térítés, akik közvetlenül az egyik Szerződő Állam felkeresése előtt a másik Szerződő Államban belföldi illetőségűek voltak, vagy jelenleg is azok, és akik az elsőként említett Államban kizárólag kutatások végzése vagy egyetemen, főiskolán vagy más felsőoktatási intézményben történő oktatás céljából tartózkodnak, adómentesek az elsőként említett Államban, amennyiben az ilyen kifizetések a másik Államban lévő forrásokból származnak.

21. Cikk

Egyéb jövedelem

1. Az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy jövedelmének az Egyezmény előző Cikkeiben nem tárgyalt részei, bárhol keletkezzenek is, csak ebben az Államban adózathatók.

2. Az 1. bekezdés rendelkezései nem terjednek ki a 6. Cikk 2. bekezdésében meghatározott ingatlan vagyontól származó jövedelmen kívüli jövedelmekre, amennyiben az ilyen jövedelmeknek az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű kedvezményezettje a másik Szerződő Államban ott lévő telephelye révén üzleti tevékenységet folytat, vagy ebben a másik Államban az ott lévő állandó

bázisáról szabad foglalkozást végez, és az a jog vagy vagyoni érték, amelynek alapján a jövedelmet kifizetik, ténylegesen ehhez a telephelyhez vagy állandó bázishoz kapcsolódik. Ilyen esetben a 7. Cikk vagy a 14. Cikk rendelkezései nyerne, az esettől függően, alkalmazást.

22. Cikk

Vagyon

1. A 6. Cikkben említett ingatlan vagyon, amely az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy tulajdonát képezi, és amely a másik Szerződő Államban fekszik, ebben a másik Államban adózatható.

2. Az egyik Szerződő Állam vállalkozásának a másik Szerződő Államban lévő telephelyéhez tartozó üzleti vagyon részét képező ingó vagyon, vagy az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy számára a másik Szerződő Államban szabad foglalkozás végzése céljából rendelkezésre álló állandó bázishoz tartozó ingó vagyon ebben a másik Államban adózatható.

3. Az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy által nemzetközi forgalomban üzemeltetett tengeri és belvízi hajókból, légi járművekből vagy közúti szállító járművekből álló vagyon, illetőleg az ilyen hajók, légi járművek vagy közúti szállító járművek üzemeltetésére szolgáló ingó vagyon csak ebben az Államban adózatható.

4. Az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy vagyonának minden más része csak ebben az Államban adózatható.

23. Cikk

A kettős adóztatás elkerülése

A kettős adóztatást a következőképpen kell elkerülni:

1. Magyarország esetében:

a) amennyiben egy Magyarországon belföldi illetőségű személy olyan jövedelmet élvez vagy olyan vagyona van, amely az Egyezmény rendelkezéseivel összhangban az Orosz Föderációban adózatható, Magyarország a b) és c) pontban foglalt rendelkezések fenntartásával mentesíti az ilyen jövedelmet vagy vagyont az adózás alól.

b) amennyiben egy Magyarországon belföldi illetőségű személy olyan jövedelemrészeket élvez, amelyek a 10. Cikk rendelkezéseivel összhangban az Orosz Föderációban adózathatók, Magyarország lehetővé teszi az ilyen belföldi illetőségű személy jövedelmét terhelő adóból egy olyan összeg levonását, amely megegyezik az Orosz Föderációban megfizetett adóval. Az így levont összeg azonban nem haladhatja meg a levonás előtt számított adónak azt a hányadát, amely az Orosz Föderációból származó ilyen jövedelemrészekre esik,

c) amennyiben az Egyezmény bármely rendelkezése szerint valamely, Magyarországon belföldi illetőségű személy által élvezett jövedelem vagy a tulajdonát képező vagyon mentesítve van az adóztatás alól Magyar Köztársaságban, a Magyar Köztársaság mindazonáltal ennek a személynek a többi jövedelmére vagy vagyonára történő adó-megállapításnál figyelembe veheti a mentesített jövedelmet vagy vagyont;

2. az Orosz Föderáció esetében:

— ha az Orosz Föderációban belföldi illetőségű személy olyan jövedelemre tesz szert, vagy olyan vagyona van, amely az Egyezmény rendelkezései értelmében Magyarországon adózatható, az ilyen jövedelem vagy vagyon után Magyarországon fizetendő adó összegét le kell vonni abból az adóból, amelyet az ilyen személy jövedelmére vagy vagyonára az Orosz Föderációban vetnek ki. Az a levonás azonban nem haladhatja meg az ilyen jövedelemre vagy vagyonra az Orosz Föderáció törvényei és jogszabályai szerint számított adóösszeget.

24. Cikk

Egyenlő elbánás

1. Az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személyek számára nem írható elő a másik Szerződő Államban olyan adózás vagy azzal összefüggő bármilyen kötelezettség, amely más vagy terheesebb, mint a másik Államban belföldi illetőségű személyek számára hasonló körülmények között előírt vagy előírható adózás és az azzal összefüggő kötelezettségek.

2. Az egyik Szerződő Állam vállalkozásának a másik Szerződő Államban lévő telephelye nem adózatható kedvezőtlenebbül ebben a másik Szerződő Államban, mint e másik Szerződő Állam azonos tevékenységet folytató vállalkozásai.

3. E Cikk nem értelmezendő oly módon, hogy az egyik Szerződő Állam köteles a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személyek számára polgári jogállásuk vagy családi kötelezettségeik alapján bármilyen olyan személyi kedvezményt, könnyítést vagy levonást biztosítani az adózás területén, mint amilyeneket az előbbi Államban belföldi illetőségű személyeknek biztosít.

4. Kivéve, ha a 9. Cikknek, a 11. Cikk 4. bekezdésének vagy a 12. Cikk 5. bekezdésének rendelkezései nyernek alkalmazást, az egyik Szerződő Állam vállalkozása által a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek fizetett kamat, jogdíj és más költség ugyanolyan feltételekkel levonható e vállalkozás adózatható nyereségének megállapításánál, mintha ezeket az először említett Államban belföldi illetőségű személy részére fizették volna.

5. Az egyik Szerződő Állam olyan vállalkozásai számára, amelyek vagyona egészben vagy részben, közvetlenül vagy közvetve a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű egy vagy több személy tulajdonában vagy ellenőrzése alatt van, nem írható elő az elsőként említett Szerződő Államban olyan adózás vagy azzal kapcsolatban semmiféle olyan kötelezettség, amely más vagy terheesebb, mint az az adózás és az azzal járó kötelezettségek, amelyeket ezen elsőként említett Állam hasonló vállalkozásai számára írnak vagy írhatnak elő.

6. E Cikk rendelkezései nem értelmezhetők úgy, hogy az egyik Szerződő Államot a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy számára nyújtandó olyan adókedvezményekre kötelezik, amelyeket az elsőként említett Állam harmadik államban belföldi illetőségűek számára biztosít e harmadik államokkal kötött adómegállapodások rendelkezései alapján.

25. Cikk

Egyeztető eljárás

1. Ha egy személy véleménye szerint az egyik Szerződő Állam vagy mindkét Szerződő Állam intézkedései reá nézve olyan adóztatáshoz vezetnek, vagy fognak vezetni, amely nem felel meg az Egyezmény rendelkezéseinek, úgy ez a személy, ezeknek az Államoknak a belső jogszabályai szerinti jogorvoslattól függetlenül, előterjesztheti ügyét annak a Szerződő Államnak az illetékes hatóságához, amelyben belföldi illetőségű. Az ügyet arra az intézkedésre vonatkozó első értesítést követő három éven belül kell előterjeszteni, amely az Egyezmény rendelkezéseinek meg nem felelő adózáshoz vezetett.

2. Ha az illetékes hatóság a kifogást jogosnak találja és maga nincs abban a helyzetben, hogy kielégítő megoldást találjon, úgy törekedni fog az ügyet a másik Szerződő Állam illetékes hatóságával egyetértésben úgy rendezni, hogy az Egyezménynek meg nem felelő adóztatás elkerülhető legyen. Az így létrejött megállapodást alkalmazni kell, bármilyen határidőket írnak is elő a Szerződő Államok belső jogszabályai.

3. A Szerződő Államok illetékes hatóságai törekedni fognak arra, hogy az Egyezmény értelmezésénél vagy alkalmazásánál felmerülő nehézségeket vagy kétségeket egymással egyetértésben eloszlassák. Tanácskozhatnak arról is, hogy miként lehet a kettős adóztatást elkerülni olyan esetekben, amelyeket az Egyezmény nem tartalmaz.

4. A Szerződő Államok illetékes hatóságai közvetlenül érintkezhetnek egymással az előző bekezdések értelmében létrehozandó megállapodás elérése céljából.

26. Cikk

Információcsere

1. A Szerződő Államok illetékes hatóságai megadják egymás számára azt a tájékoztatást, amely az Egyezmény rendelkezéseinek végrehajtásához vagy a Szerződő Államokban az Egyezmény hatálya alá tartozó adókra vonatkozó belső jogszabályi rendelkezések végrehajtásához szükséges. A kölcsönös tájékoztatást az 1. Cikk nem korlátozza. A Szerződő Állam a kapott tájékoztatást ugyanúgy titokként kezeli, mint ennek az Államnak a belső jogszabályai szerint megszerzett információt, és csak olyan személyek vagy hatóságok (beleértve a bíróságokat és a közigazgatási szerveket) előtt fedi fel, amelyek az Egyezmény hatálya alá tartozó adók kivetésével vagy beszedésével, azok érvényesítésével és a velük kapcsolatos perléssel vagy a jogorvoslat elbírálásával foglalkoznak. Ezek a személyek vagy hatóságok a tájékoztatást csak ilyen célokra használhatják fel. A tájékoztatást nyilvános bírósági tárgyalásokon vagy bírósági döntés alapján nyilvánosságra hozhatják.

2. Az 1. bekezdés rendelkezései semmi esetre sem értelmezhetők oly módon, mintha azok az egyik Szerződő Államot köteleznék:

a) olyan államigazgatási intézkedések hozatalára, amelyek ennek vagy a másik Szerződő Államnak a jogszabályaitól és államigazgatási gyakorlatától eltérnek; vagy

b) olyan tájékoztatás nyújtására, amely az egyik vagy a másik Szerződő Államnak a jogszabályai szerint vagy rendes államigazgatási gyakorlatában nem szerezhető be; vagy

c) olyan tájékoztatás nyújtására, amely szakmai, üzleti, ipari, kereskedelmi vagy foglalkozási titkot vagy üzleti eljárást tárna fel, vagy amelynek a nyilvánosságra hozatala ellentmondana a közrendnek (ordre public).

27. Cikk

Diplomáciai és konzuli intézmények tisztségviselői

Az Egyezmény semmilyen módon nem érinti a diplomáciai és a konzuli intézmények tisztségviselőinek adózási kiváltságait, amelyek a nemzetközi jog általános szabályai vagy külön megállapodások rendelkezései alapján őket megilletik.

28. Cikk

Hatálybalépés

1. Az Egyezmény megerősítést igényel.

2. Az Egyezmény a megerősítő okmányok kicserélésének napján lép hatályba, és rendelkezései alkalmazandók lesznek:

a) a forrásnál levont adók tekintetében az Egyezmény hatálybalépésének évét követő naptári év január 1. napján vagy azután keletkezett jövedelmekre; és

b) az egyéb jövedelemadók és a vagyonadók tekintetében az olyan adókra, amelyek az Egyezmény hatálybalépésének évét követő naptári év január 1. napján vagy azután kezdődő bármely adózási évre vethetők ki.

29. Cikk

Felmondás

Az Egyezmény mindaddig hatályban marad, ameddig az egyik Szerződő Állam fel nem mondja. Az Egyezményt bármelyik Szerződő Állam az Egyezmény hatálybalépésének időpontjától számított ötéves időszakot követően bármelyik naptári év végét legalább 6 hónappal megelőzően, diplomáciai úton eljuttatott írásbeli értesítéssel felmondhatja. Ebben az esetben az Egyezmény hatályát veszti:

a) a forrásnál levont adók tekintetében az értesítés adásának évét követő naptári év január 1. napján vagy azt követően keletkezett jövedelmekre; és

b) az egyéb jövedelemadók és a vagyonadók tekintetében az olyan adókra, amelyek az értesítés adásának évét követő naptári év január 1. napján vagy azután kezdődő bármely adózási évre vethetők ki.

Készült Budapesten, 1994. április hó 1. napján, két eredeti példányban, magyar, orosz és angol nyelven, valamennyi szöveg egyaránt hiteles. Eltérő értelmezés esetén az angol nyelvű szöveg szolgál hivatkozási alapul.

A Magyar Köztársaság
nevében

Az Orosz Föderáció
nevében''

3. § Ez a törvény a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban az Egyezmény 28. Cikk 2. bekezdés a) pontja alá eső adók tekintetében 1998. január 1-jén, vagy azt követően szerzett jövedelmekre, a 28. Cikk 2. bekezdés b) pontja alá eső adók tekintetében 1998. január 1-jén vagy azután kezdődő bármely adóévre kivethető adókra kell alkalmazni.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1999. évi XXII. törvény

a Magyar Köztársaság Kormánya és a Portugál Köztársaság Kormánya között a beruházások kölcsönös elősegítéséről és védelméről Budapesten, 1992. február 28-án aláírt Megállapodás ki hirdetéséről*

1. § Az Országgyűlés a Magyar Köztársaság Kormánya és a Portugál Köztársaság Kormánya között a beruházások kölcsönös elősegítéséről és védelméről Budapesten, 1992. február 28-án aláírt Megállapodást e törvénnyel kihirdeti. (A Megállapodás megerősítéséről szóló jegyzékváltás 1997. szeptember 8-án megtörtént, és a Megállapodás 1997. október 8-án hatályba lépett.)

2. § A Megállapodás hivatalos magyar nyelvű szövege a következő:

„Megállapodás a Magyar Köztársaság Kormánya és a Portugál Köztársaság Kormánya között a beruházások kölcsönös elősegítéséről és védelméről

A Magyar Köztársaság Kormánya és a Portugál Köztársaság Kormánya (a továbbiakban: Szerződő Felek),

a két ország vonatkozó jogszabályaival és az általuk vállalt nemzetközi kötelezettségekkel összhangban,

figyelembe véve az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezlet szellemében az új Európáról szóló Párizsi Karta és a bonni konferencia záróokmányában lefektetett elveket,

figyelembe véve Magyarország és az Európai Közösségek közötti kapcsolatok fejlődésének perspektíváit,

a kétoldalú gazdasági kapcsolatoknak az egyenlőség és a kölcsönös előnyök alapján történő fejlesztésének szándékától vezérelve,

felismerve, hogy a piaczgazdasági rendszerben működő országok közötti vállalati együttműködés egyik legjelentősebb formáját a beruházások képezik, tudatában annak, hogy milyen fontos szerepet töltenek be e cél érdekében az egyik Szerződő Fél gazdasági szereplőinek a másik Fél területén megvalósuló beruházásai,

attól a szándéktól vezetve, hogy kedvező feltételeket teremtsenek az egyik Szerződő Fél gazdasági szereplői által a másik Fél területén megvalósítandó beruházásokhoz,

a következőkben állapodnak meg:

1. Cikk

A jelen Megállapodás szempontjából:

a) „beruházó” kifejezés magában foglalja:

— azokat a természetes személyeket, akik a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően, az egyik Szerződő Fél állampolgárainak tekintendők,

— a „társaságokat”, valamennyi személyi egyesülést, beleértve a kereskedelmi és egyéb társaságokat vagy egyesüléseket, akár rendelkeznek jogi személyiséggel, akár nem, és amelyek szervezeti felépítése és működése megfelel az egyik Szerződő Fél törvényeinek;

b) a „beruházás” kifejezés magában foglal mindenfajta vagyoni értéket és jogot, amelyek közvetlen beruházásokkal kapcsolatosak, és amelyek megfelelnek azon Szerződő Fél törvényeinek, amelynek területén a beruházás megvalósul, nevezetesen a következők:

— ingó vagy ingatlan dolgok tulajdona, valamint bármilyen más dologi jog,

— részesedésekből, részvényekből, kötvényekből és bármely más társasági részesedésből származó jogok, valamint az érdekeltség bármely más fajtája,

— pénzre szóló követelések vagy szolgáltatásokhoz fűződő jog, vagy bármely más gazdasági értékkel bíró szolgáltatás,

— szerzői jogok, ipari tulajdonjogok, műszaki eljárások, szabadalmak, védjegyek, kereskedelmi nevek és „know-how”,

— közjogi koncessziók, beleértve a természeti kincsek kutatására, feltárására és kiaknázására vonatkozó koncessziókat,

— a fentebb említettekkel egyenértékű bármilyen más vagyoni érték vagy jog;

c) a „jövedelem” kifejezés egy meghatározott időszakban beruházásból származó összeget jelent, mint például a nyereség, az osztalék, a kamat, a jogdíj vagy bármely más díj, beleértve a műszaki segítségnyújtásért vagy az igazgatásért járó kifizetéseket;

d) a „beruházás felszámolása” kifejezés beruházás megszűnését jelenti, annak az országnak a hatályos törvényeivel összhangban, amelynek területén a szóban forgó beruházást megvalósították.

2. Cikk

1. Mindegyik Szerződő Fél hatályban lévő törvényeivel összhangban engedélyezi a másik Szerződő Fél beruházói által területén létesítendő beruházásokat.

2. A két Szerződő Fél — a beruházások elősegítése szempontjából kedvező intézkedések fenntartásával — támogatja:

a) azokat a kezdeményezéseket, nevezetesen kiállításokat, szimpóziumokat és más találkozókat, amelyek célja

* A törvényt az Országgyűlés az 1999. március 2-i ülésnapján fogadta el.

a két ország közötti és mindenekelőtt gazdasági szereplői és a megfelelő képviselői szervezetei közötti kapcsolatok fejlesztése;

b) a két ország gazdasági szereplőinek tájékoztatását a kétoldalú együttműködés konkrét lehetőségeiről, nevezetesen azokról, amelyek beruházások révén valósíthatók meg;

c) a két ország gazdasági szervezetei és vállalatai közötti együttműködést.

3. Cikk

1. A Szerződő Felek kölcsönösen a legkedvezőbb elbánásban részesítik a másik Szerződő Fél beruházóit a beruházási tervek kidolgozásában és végrehajtásában; az elbánás minden esetben igazságos és méltányos, és megfelel a nemzetközi jog elveinek.

2. A Szerződő Felek tartózkodnak minden olyan indokolatlan vagy megkülönböztető intézkedéstől, amely a másik Szerződő Fél beruházói által a területén megvalósított beruházások használatát, élvezetét, igazgatását, a beruházások feletti rendelkezést és azok felszámolását érintené.

3. E Cikk rendelkezése alkalmazandó nevezetesen nyersanyagok, segédanyagok, energiahordozók, tüzelőanyagok és bármilyen fajta termelő és kitermelő eszköz beszerzésére és szállítására, valamint termékek eladására és szállítására akár országon belül, akár külföldön.

4. E Cikk 1. pontjának rendelkezései nem terjednek ki harmadik állam beruházásainak vagy beruházóinak nyújtott vagy nyújtandó legnagyobb kedvezményes elbánásra, amely az egyik Szerződő Fél által megkötött szabadkereskedelmi övezeteket, vámuniókat, közös piacokat, gazdasági segítségnyújtási szervezeteket vagy más regionális gazdasági szervezeti formákat létrehozó megállapodásokból vagy a kettős adóztatás elkerüléséről szóló egyezményekből vagy bármilyen más adóügyi egyezményből származik.

4. Cikk

Amennyiben bármelyik Szerződő Fél jogszabályai vagy a Szerződő Felek között fennálló vagy a jövőben létrejövő nemzetközi jogi kötelezettségek e Megállapodáson túlmenően olyan, akár általános, akár különös szabályokat tartalmaznak, amelyek a másik Szerződő Fél beruházóinak beruházásait a Megállapodásban biztosított elbánásnál kedvezőbbre jogosítják, úgy ezek a szabályok a Megállapodással szemben abban a mértékben irányadóak, amennyiben előnyösebbek.

5. Cikk

1. Az egyik Szerződő Fél beruházói által a másik Szerződő Fél területén megvalósított beruházások teljes védelmet és biztonságot élveznek.

2. Egyik Szerződő Fél sem államosíthatja, sajátíthatja ki vagy hozhat bármilyen más olyan intézkedést, amely közvetlenül vagy közvetve megfosztja a másik Szerződő Fél beruházóit a beruházásaikból származó jogoktól, kivéve, ha az alábbi feltételek együttesen fennállnak:

a) az intézkedés közérdeket szolgál és megfelelő törvényes eljárás keretében történik;

b) nem megkülönböztető és nem ellentétes olyan kötelezettséggel, amelyet az előbbi Szerződő Fél elvállalt;

c) méltányos kártalanítás fizetésére kerül sor.

3. E Cikk 2. c) pontja által előírányzott kártalanításnak meg kell felelnie az érintett beruházás — a 2. pontban említett ismertté válását megelőzően — piaci értékének. A kártalanítás magában foglalja a fizetés időpontjáig az érintett időszakban érvényes piaci kamatot is.

4. A fenti pontokban előírányzott kártalanítás indokolatlan késedelem nélkül, szabadon átváltható és átutalható pénznemben teljesítendő.

5. Az egyik Szerződő Fél beruházói, akiknek a másik Szerződő Fél területén lévő beruházásai háború vagy más fegyveres összeütközés, forradalom, felkelés, szükségállapot vagy más kényszerítő körülmény következtében kárt szenvednek, az utóbbi Szerződő Fél részéről a helyreállítás, a kárpótlás, a kártalanítás vagy bármely más fizetés tekintetében nem részesülnek kedvezőtlenebb elbánásban, mint amelyet saját vagy harmadik állam beruházóinak nyújt, bármelyik legyen is a kedvezőbb elbánás.

6. Az e Cikkben szabályozott kérdésekkel kapcsolatosan az egyik Szerződő Fél beruházói a másik Szerződő Fél területén legnagyobb kedvezményes elbánásban részesülnek.

6. Cikk

A Szerződő Felek a vonatkozó jogszabályaikkal összhangban a másik Szerződő Fél beruházóinak a területükön lévő beruházásaikkal kapcsolatos adóval csökkentett összegek szabad és azonnali átutalását biztosítják, nevezetesen:

a) a tőke és a beruházás fenntartásához vagy bővítéséhez szükséges pótlólagos összegek;

b) az 1. Cikk c) pontjában meghatározott jövedelmek;

c) a kölcsönök törlesztéséhez szükséges összegek;

d) a Szerződő Felek azon állampolgárainak fizetése és járadéka, akik munkavállalási engedéllyel rendelkeznek a másik Szerződő Fél területén megvalósuló beruházással kapcsolatosan;

- e) a kártalanítás, a kárpótlás vagy bármely más kifizetés, amelyre az előző Cikk alapján került sor;
- f) a beruházás felszámolásból származó bevétel.

7. Cikk

1. Amennyiben az egyik Szerződő Fél a másik Szerződő Fél területén megvalósuló beruházással kapcsolatban nyújtott biztosítás alapján, vagy az egyik Szerződő Fél ügynökségével a másik Szerződő Fél területén megvalósuló beruházással kapcsolatos nem-kereskedelmi kockázatok ellen megkötött biztosítási vagy viszontbiztosítási szerződés alapján kifizetésekre kerül sor, az érintett beruházó jogai és kötelezettségei automatikusan átszállnak a kifizetőre.

2. Az a Szerződő Fél, amelynek területén az előző pont értelmében biztosított beruházás megvalósult, a jogutódot ugyanolyan elbánásban részesíti mint a másik Szerződő Fél beruházóját.

8. Cikk

1. Minden, az egyik Szerződő Fél és a másik Szerződő Fél beruházója között a beruházással kapcsolatban felmerülő vitákat, lehetőség szerint békés úton rendezik.

2. Amennyiben az előző pontban említett vitát a tárgyalások megkezdésétől számított 6 hónapon belül nem sikerült békés úton rendezni, azt a vitában álló Felek egyikének kérésére a Beruházási Viták Rendezésének Nemzetközi Központja elé terjesztik választottbírói úton való rendezés céljából, a Washingtonban, 1965. március 18-án aláírásra megnyílt Egyezmény szerint.

3. A kisajátítás, államosítás vagy hasonló következménnyel járó intézkedések kivételével az e Cikkben említett vitákat azon Szerződő Fél bírósága elé terjesztik, amelynek területén a beruházás megvalósult. Ha a bírósági eljárás kezdetétől számított 18 hónapon belül az ügyben nem születik döntés, a vitát az előző pont szerint rendezik.

9. Cikk

1. A Szerződő Felek bármelyik kérheti a másik Szerződő Felet, hogy a jelen Megállapodás alá tartozó kérdésekről tárgyalásokat folytassanak.

2. A jelen Megállapodás értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatban a Szerződő Felek között felmerülő vitákat lehetőség szerint diplomáciai úton rendezik. Ha a vitát az egyik Szerződő Fél által történt felvetésétől számított 6 hónapon belül nem sikerül rendezni, bármelyik Szerződő Fél azt egy erre a célra létrehozott választottbírói bíróság elé terjesztheti.

3. A választottbírói bíróságot minden egyes esetben a következőképpen hozzák létre: mindegyik Szerződő Fél kijelöl egy-egy választottbírókat, akik közös megegyezéssel kijelölik a választottbírói bíróság elnökét, aki minden esetben egy harmadik állam polgára. A választottbírókat öt hónapon belül jelölik ki azt követően, hogy valamelyik Szerződő Fél értesítette a másik Szerződő Felet azon szándékáról, hogy a vitát választottbírói bíróság elé kívánja terjeszteni.

4. Amennyiben az előző pontban rögzített határidőket nem tartják be, a Szerződő Felek bármelyike felkérheti a Hágai Nemzetközi Bíróság Elnökét, hogy jelölje ki a bíróság működéséhez szükséges választottbírókat.

5. A választottbírói bíróság a nemzetközi jog vonatkozó normáival összhangban, különösen a jelen Megállapodást és a Szerződő Feleket kötelező bármely más megállapodást figyelembe véve, és ezek hiányában a nemzetközi jog általános elvei alapján hozza meg döntését.

6. A Szerződő Felek ellenkező megállapodásának hiányában a bíróság maga határozza meg eljárási szabályait.

7. A bíróság szavazattöbbséggel dönt, döntései véglegesek és kötelezőek a Szerződő Felekre.

8. Mindegyik Szerződő Fél viseli saját választottbírójának és választottbírói bírósági eljárásbeli képviselőjének költségeit. A két Szerződő Fél egyenlő részben viseli a bíróság és az eljárás egyéb költségeit.

10. Cikk

A jelen Megállapodás olyan beruházásokra alkalmazandó, amelyeket az egyik Szerződő Fél beruházói a másik Szerződő Fél területén, ennek vonatkozó törvényeivel összhangban 1973. január 1. után létesítettek.

11. Cikk

1. A jelen Megállapodás 30 nappal azt követően lép hatályba, miután a Szerződő Felek kölcsönösen tájékoztatják egymást arról, hogy a Megállapodást az országaikban megkövetelt alkotmányos eljárásoknak megfelelően jóváhagyták, és 15 évre marad hatályban.

2. A Megállapodás automatikusan további 10 éves időszakokra meghosszabbodik, kivéve, ha azt az egyik Szerződő Fél felmondja, erről a másik Szerződő Felet a Megállapodás hatályának lejártá vagy annak meghosszabbodása előtt, legalább egy évvel értesítenie kell.

3. A jelen Megállapodás lejártának időpontját megelőzően létesített beruházásokra a jelen Megállapodás rendelkezései a Megállapodás megszűnésének időpontjától számított tíz éven keresztül érvényben maradnak.

Készült Budapesten, 1992. február 28-án, két eredeti példányban, magyar és portugál nyelven, mindkét nyelvű szöveg egyaránt hiteles.

A Magyar Köztársaság
Kormánya nevében

A Portugál Köztársaság
Kormánya nevében''

3. § Ez a törvény a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban 1997. október 8-tól kell alkalmazni.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1999. évi XXIII. törvény

**a Magyar Köztársaság és Románia között a
beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről
Bukarestben, 1993. szeptember 16-án aláírt
Megállapodás kihirdetéséről***

1. § Az Országgyűlés a Magyar Köztársaság és Románia között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről Bukarestben, 1993. szeptember 16-án aláírt Megállapodást e törvénnyel kihirdeti. (A Megállapodás megerősítéséről szóló jegyzékváltás 1996. május 6-án megtörtént, és a Megállapodás 1996. május 6-án hatályba lépett.)

2. § A Megállapodás hivatalos magyar nyelvű szövege a következő:

„Megállapodás a Magyar Köztársaság és Románia között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről

A Magyar Köztársaság és Románia (a továbbiakban: Szerződő Felek),

attól az óhajtól vezetve, hogy a gazdasági együttműködést mindkét állam javára erősítsék,

azzal a szándékkal, hogy kedvező feltételeket teremtsenek és tartsanak fenn az egyik Szerződő Fél beruházói beruházásaihoz a másik Szerződő Fél területén,

annak tudatában, hogy a beruházásoknak a jelen Megállapodással összhangban történő előmozdítása és kölcsönös védelme ösztönzi az üzleti kezdeményezéseket ezen a területen,

megállapodtak a következőkben:

1. Cikk

Meghatározások

A Megállapodás alkalmazásában:

1. A „beruházás” kifejezés magában foglal mindenfajta olyan vagyoni értéket, melyet az egyik Szerződő Fél valamely beruházója gazdasági tevékenységgel összefüggően fektetett be a másik Szerződő Fél területén az utóbbi jogszabályaival és rendelkezéseivel összhangban, és különösen — de nem kizárólag — a következőket jelenti:

a) az ingó és ingatlan tulajdont, valamint egyéb dologi jogot, mint például a jelzálogot, a zálogjogot, a kézizálogjogot és hasonló jogokat;

b) a részvényeket, üzletrészeket és vállalati kötvényeket, illetve a társasági érdekeltség egyéb formáit;

c) olyan pénzköveteléseket vagy gazdasági értékkel bíró teljesítés nyújtására vonatkozó követeléseket, amelyek beruházáshoz kapcsolódnak;

d) a szellemi tulajdonhoz fűződő jogokat, ideértve a beruházáshoz kapcsolódó szerzői jogokat, védjegyeket, szabadalmi, ipari mintákat, technológiákat, know-how-t, kereskedelmi titkot, kereskedelmi neveket és a goodwill-t;

e) minden jogszabály vagy szerződés keretében biztosított jogot és jogszabályon alapuló mindenfajta engedélyt és jóváhagyást, beleértve a természeti erőforrások kutatására, kitermelésére, művelésére vagy kiaknázására vonatkozó koncessziókat.

A vagyoni érték beruházási formájának későbbi megváltozása nem érinti annak beruházási jellegét.

2. A „beruházó” kifejezés minden olyan természetes vagy jogi személyt jelent, aki a másik Szerződő Fél területén beruházást eszközöl.

a) A „természetes személy” kifejezés azt a természetes személyt jelenti, aki bármelyik Szerződő Fél állampolgára annak hatályos jogszabályai értelmében.

b) A „jogi személy” kifejezés mindkét Szerződő Fél esetében mindazon jogalanyokat jelenti, amelyek az adott Szerződő Fél jogszabályaival összhangban kerültek bejegyzésre, vagy jöttek létre, és lettek jogi személyként elismerve, és székhelyük a tényleges gazdasági tevékenységgel együtt ennek a Szerződő Félnek a területén van. A Magyar Köztársaság esetében ez a kifejezés vonatkozik minden olyan személyi egyesülésre is, mely nem rendelkezik jogi személyiséggel, de a magyar jogszabályok szerint társaságnak tekintendő.

3. A „hozam” kifejezés a beruházásból származó eredményt jelenti, és magában foglalja különösen — de nem kizárólagosan — a nyereséget, kamatot, tőkenyereséget, részvényt, osztalékot, a jogdíjakat vagy az egyéb díjakat.

4. A „terület” kifejezés az alábbiakat jelenti:

a) Magyarország tekintetében, földrajzi értelemben használva, a Magyar Köztársaság területét;

b) Románia tekintetében, földrajzi értelemben használva, Románia területét, beleértve parti tengerét, vala-

* A törvényt az Országgyűlés az 1999. március 2-i ülésnapján fogadta el.

mint azt a kizárólagos gazdasági zónát, amely felett Románia szuverenitását, felségjogot vagy joghatóságot gyakorol belső jogszabályaival és a nemzetközi joggal összhangban, a tengeri vizekben, az ilyen vizek tengerfenekén és altalajában lévő természeti, biológiai és ásványi kincsek feltárására és kiaknázására vonatkozóan.

2. Cikk

A beruházások elősegítése és védelme

1. Mindkét Szerződő Fél bátorítja és kedvező feltételeket biztosít a másik Szerződő Fél beruházói számára ahhoz, hogy beruházásokat eszközöljenek a területén, és jogszabályaival és rendelkezéseivel összhangban lehetővé teszi az ilyen beruházások létrehozását.

2. Bármelyik Szerződő Fél beruházói által eszközölt beruházások a másik Szerződő Fél területén mindenkor igazságos és méltányos bánásmódban részesülnek, továbbá teljes körű védelmet és biztonságot élveznek.

3. Cikk

Nemzeti és legnagyobb kedvezményes elbánás

1. Mindkét Szerződő Fél a területén a másik Szerződő Fél beruházóinak a beruházásait és hozamait olyan bánásmódban részesíti, amely igazságos és méltányos, és nem kedvezőtlenebb, mint a saját beruházói beruházásainak és hozamainak vagy bármely harmadik állam beruházói beruházásainak és hozamainak biztosított bánásmód közül a kedvezőbb.

2. Mindkét Szerződő Fél a területén a másik Szerződő Fél beruházóit olyan bánásmódban részesíti a beruházásaik irányítása, fenntartása, használata, élvezete vagy a velük való rendelkezés tekintetében, amely igazságos és méltányos és nem kedvezőtlenebb, mint a saját beruházói vagy bármelyik harmadik állam beruházói számára biztosított bánásmód közül a kedvezőbb.

3. E Cikk 1. és 2. bekezdésének rendelkezései nem értelmezhetők úgy, hogy az egyik Szerződő Fél arra kötelezik, hogy kiterjessze a másik Szerződő Fél beruházóira bármilyen olyan bánásmódnak, preferenciának vagy kiváltságnak az előnyeit, amelyet az előbbi Szerződő Fél a következők alapján nyújthat:

a) hogy tagja vagy tagjává válik valamely vámuniónak, vagy szabadkereskedelmi övezetnek, vagy pénzügyi unióknak, vagy részese, vagy részesévé válik az ilyen uniók, intézmények létrehozásához vezető hasonló nemzetközi megállapodásoknak vagy a regionális együttműködés más formáinak;

b) bármely nemzetközi megállapodás vagy megegyezés, amely egészben vagy nagyrészt az adóztatással kapcsolatos.

4. Cikk

Kártalanítás veszteségeért

1. Ha bármelyik Szerződő Fél beruházóinak a beruházásai háború, fegyveres összeütközés, országos szükségállapot, felkelés, lázadás, zavargás vagy egyéb hasonló esemény miatt a másik Szerződő Fél területén veszteséget szenvednek, az utóbbi Szerződő Fél a helyreállítás, kártalanítás, kárpótlás vagy egyéb rendezés tekintetében olyan elbánásban részesíti azokat, amely nem kedvezőtlenebb annál, amelyet az utóbbi Szerződő Fél saját beruházóinak vagy bármelyik harmadik állam beruházóinak biztosít.

2. Nem érintve a jelen Cikk 1. bekezdésében foglaltakat, az egyik Szerződő Fél azon beruházói számára, akik a fenti bekezdésben foglalt események kapcsán a másik Szerződő Fél területén veszteségeket szenvednek abból kifolyólag, hogy

a) tulajdonukat a másik Szerződő Fél erői, illetve hatóságai igénybe vették,

b) tulajdonukat a másik Szerződő Fél erői, illetve hatóságai megsemmisítették, és erre nem harci cselekmények folytán vagy a helyzet szükségszerűsége miatt került sor,

igazságos és megfelelő kárpótlást kell nyújtani az igénybevétel időszaka alatt elszenvedett vagy a tulajdon megsemmisülése következtében előállt veszteségeikért. Az ezzel kapcsolatos kifizetések szabadon átváltható pénznemben, szabadon és késedelem nélkül átutalhatók.

5. Cikk

Kisajátítás

1. Egyik Szerződő Fél beruházóinak beruházásait sem államosíthatják, sajátíthatják ki, vagy vethetik olyan intézkedések alá a másik Szerződő Fél területén, melyek hatása megegyezik az államosítással vagy a kisajátítással (a továbbiakban: kisajátítás), kivéve a közérdeket. A kisajátítást hátrányos megkülönböztetésektől mentesen, megfelelő törvényes eljárás keretében kell végrehajtani, és egyidejűleg rendelkezni kell az azonnali, megfelelő és tényleges kártalanítás megfizetéséről. A kártalanításnak egyenértékűnek kell lennie a kisajátított beruházásnak, illetve a közelgő kisajátítás közismertté válását közvetlenül megelőző időpontban érvényes piaci értékével, tartalmaznia kell a kisajátítás időpontjától számított kamatokat, késedelem nélkül teljesítendőnek, továbbá ténylegesen hozzáférhetőnek és szabadon átváltható pénznemben szabadon átutalhatónak kell lennie.

2. Az érintett beruházónak joga van az intézkedést hozó ezen Szerződő Fél bírói vagy egyéb független hatósága által az ügyét, és beruházásának az e Cikkben rögzített elvekkel összhangban történő értékelését felülvizsgáltatni.

3. A jelen Cikk 1. bekezdésének rendelkezései alkalmazandók akkor is, amikor valamelyik Szerződő Fél egy olyan társaság vagyontát sajátítja ki, amely ezen Szerződő Fél területének bármely részén az érvényes jogszabályok alapján jött létre, illetve került bejegyzésre, és amelyben a másik Szerződő Fél beruházóinak részesedése van.

6. Cikk

Átutalások

1. A Szerződő Felek garantálják a beruházásokkal és a hozamokkal kapcsolatos kifizetések szabad átutalhatóságát. Az átutalásoknak szabadon átváltható pénznemben kell történniük, bármely korlátozás és indokolatlan késedelem nélkül. Az ilyen átutalások különösen — de nem kizárólagosan — a következőket foglalják magukban:

a) a tőkét és a beruházás fenntartására vagy növelésére fordított pótlólagos összegeket;

b) a nyereséget, kamatot, osztalékot és az egyéb folyó bevételeket;

c) a hitelek visszafizetésére szolgáló összegeket;

d) a jogdíjakat és egyéb díjakat;

e) a beruházás eladásából vagy felszámolásából befolyó összegeket;

f) a természetes személyek keresetét azon Szerződő Fél jogszabályainak és rendelkezéseinek megfelelően, amelyben a beruházás megvalósult.

2. Tekintet nélkül a jelen Cikk 1. bekezdésében foglalt rendelkezésekre, kivételes pénzügyi vagy gazdasági körülmények esetén bármelyik Szerződő Fél átváltási korlátozásokat rendelhet el jogszabályainak és rendelkezéseinek megfelelően és a Nemzetközi Valutaalap Alapokmányával összhangban.

3. A jelen Megállapodás tekintetében árfolyamnak — eltérő megegyezés hiányában — az átutalás időpontjában az adott ügyletekre vonatkozó hivatalos átváltási árfolyam tekintendő.

7. Cikk

Jogátruházás

1. Amennyiben az egyik Szerződő Fél vagy annak kijelölt ügynöksége saját beruházóinak kifizetést teljesít a másik Szerződő Fél területén megvalósult beruházásra vonatkozóan biztosított garancia keretében, az utóbbi Szerződő Fél elismeri:

a) a beruházó bármilyen jogának vagy követelésének átszállását az előbbi Szerződő Félre vagy annak kijelölt ügynökségére az annak országában érvényes valamely jogszabály vagy jogügylet útján, valamint

b) hogy az előbbi Szerződő Fél vagy annak kijelölt ügynöksége a jogutódlás címén jogosult ezen beruházó jogainak gyakorlására és követeléseinek érvényesítésére, és átvállalja a beruházással kapcsolatos kötelezettségeket.

2. Az átruházott jogok és követelések nem haladhatják meg a beruházó eredeti jogait és követeléseit.

8. Cikk

Az egyik Szerződő Fél és a másik Szerződő Fél beruházója közötti beruházási jogviták rendezése

1. Az egyik Szerződő Fél beruházója és a másik Szerződő Fél közötti, az utóbbi Szerződő Fél területén lévő beruházással kapcsolatos jogvitákat a vitában álló feleknek tárgyalások útján kell egymás között rendezniük.

2. Ha az egyik Szerződő Fél beruházója és a másik Szerződő Fél közötti vita hat hónapon belül nem rendezhető ily módon, az érintett beruházónak jogában áll az ügyét beterjeszteni, vagy

a) annak a Szerződő Félnek az illetékes bíróságához, amelynek a területén a beruházás megvalósult;

b) a Washington D.C.-ben 1965. március 18-án aláírásra megnyílt, az Államok és más államok természetes és jogi személyei közötti beruházási viták rendjéről szóló Egyezmény vonatkozó rendelkezései szerint a Beruházási Viták Rendezésének Nemzetközi Központjához (ICSID), amennyiben mindkét Szerződő Fél részesévé vált az Egyezménynek, vagy

c) olyan választottbíróhoz, illetve olyan nemzetközi ad hoc választottbírószághoz, amely az Egyesült Nemzetek Nemzetközi Kereskedelmi Jogi Bizottságának (UNCITRAL) Választott Bírósági Szabályai szerint jött létre. A vitában álló felek írásban megegyezhetnek ezen Szabályok módosításában. A bírósági döntés végleges és kötelező a vitában részt vevő mindkét fél számára.

9. Cikk

A Szerződő Felek közötti jogviták rendezése

1. A Szerződő Felek között a jelen Megállapodás értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatosan felmerült vitákat lehetőség szerint konzultációk, illetve tárgyalások útján kell rendezni.

2. Ha a vita ily módon hat hónapon belül nem rendezhető, azt bármelyik Szerződő Fél kérésére a jelen Cikk rendelkezései szerinti választottbírószághoz kell terjeszteni.

3. A választottbírószágot minden egyes esetben a következő módon kell megalakítani. A választottbírószághoz iránti kérelem kézhezvételétől számított két hónapon belül mindkét Szerződő Fél kijelöli a bíróság egy-egy tagját. Ezen két tagnak azután egy harmadik állam állampolgárát

kell kiválasztania, akit a két Szerződő Fél jóváhagyása után a bíróság elnökévé (a továbbiakban: elnök) kell kijelölni. A bíróság elnökét a két másik tag kijelölésének időpontjától számított három hónapon belül ki kell jelölni.

4. Amennyiben a jelen Cikk 3. bekezdésében meghatározott határidőkön belül a szükséges kijelölések nem történtek meg, úgy a Nemzetközi Bíróság elnökét lehet felkérni a kijelölések megtételére. Ha a Nemzetközi Bíróság elnöke valamelyik Szerződő Fél állampolgára, vagy valamilyen más ok akadályozza az említett tisztség ellátásában, az alelnököt kell felkérni a szükséges kijelölések megtételére. Ha az alelnök is valamelyik Szerződő Fél állampolgára, vagy akadályoztatva van az említett tisztség ellátásában, a Nemzetközi Bíróságnak azt a rangidős tagját kell felkérni a kijelölések megtételére, aki egyik Szerződő Félnek sem állampolgára.

5. A választottbíróság döntését szavazattöbbséggel hozza. Ez a döntés kötelező érvényű. Mindkét Szerződő Fél maga viseli az általa választott bírónak, valamint a bírósági eljárásban való képviselőjének a költségeit; az elnök költségeit és a fennmaradó költségeket a Szerződő Felek egyenlő arányban viselik. Eljárási szabályait a bíróság maga határozza meg.

10. Cikk

Egyéb szabályok és különleges kötelezettségek alkalmazása

1. Amennyiben valamilyen ügyre egyaránt vonatkoznak a jelen Megállapodás és valamely olyan más nemzetközi egyezmény rendelkezései, melynek mindkét Szerződő Fél részese, úgy ezen Megállapodás rendelkezései nem akadályozhatják meg sem a Szerződő Feleket, sem a másik Szerződő Fél területén beruházással bíró beruházóikat abban, hogy az ügyükre nézve kedvezőbb szabályozás előnyeit élvezzék.

2. Amennyiben az egyik Szerződő Fél jogszabályai és rendelkezései vagy más különleges szerződéses rendelkezések a másik Szerződő Fél beruházói számára kedvezőbb elbánást biztosítanak, mint amilyenben a beruházók a jelen Megállapodás rendelkezései értelmében részesülnek, úgy a kedvezőbbet kell alkalmazni.

11. Cikk

A Megállapodás hatálya

Jelen Megállapodás alkalmazandó azokra a beruházásokra is, amelyeket az egyik Szerződő Fél beruházói a másik Szerződő Fél területén az utóbbi jogszabályaival és rendelkezéseivel összhangban a jelen Megállapodás hatálybalépése előtt valósítottak meg. A Megállapodás nem alkalmazható azonban az olyan követelésekre vagy vitákra, amelyek a Megállapodás hatálybalépése előtt merültek fel.

12. Cikk

Hatálybalépés, időbeli hatály és felmondás

1. A Szerződő Felek tájékoztatják egymást arról, hogy a Megállapodás hatálybalépéséhez jogszabályaik által megkívánt eljárásnak eleget tettek. A Megállapodás a második értesítés időpontjában lép hatályba.

2. Jelen Megállapodás tíz évig marad hatályban, és azt követően is mindaddig hatályban marad, amíg az egyik Szerződő Fél az eredeti vagy bármelyik későbbi időszak lejártá előtt egy évvel írásban nem tájékoztatja a másikat arról a szándékáról, hogy fel kívánja mondani a Megállapodást.

3. A Megállapodás rendelkezései a jelen Megállapodás felmondása előtt megvalósított beruházások tekintetében a felmondás időpontját követő tízéves időtartamra érvényesek maradnak.

Ennek hitelül a kellő felhatalmazással rendelkező alulírottak a Megállapodást aláírták.

Készült Bukarestben, 1993. szeptemberének 16. napján, két eredeti példányban, angol nyelven.

A Magyar Köztársaság
nevében

Románia nevében

Jeszenszky Géza s. k.,
külgügyminiszter

Teodor Viorel Melescanu s. k.,
államminiszter és külgügyminiszter"

3. § Ez a törvény a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban 1996. május 6-tól kell alkalmazni.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1999. évi XXIV. törvény

a Magyar Köztársaság és a Szlovák Köztársaság között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről Pozsonyban, 1993. január 15-én aláírt Megállapodás kihirdetéséről*

1. § Az Országgyűlés a Magyar Köztársaság és a Szlovák Köztársaság között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről Pozsonyban, 1993. január 15-én aláírt Megállapodást e törvénnyel kihirdeti. (A Megállapodás megerősítéséről szóló jegyzékváltás 1996. július 19-én megtörtént, és a Megállapodás 1996. július 19-én hatályba lépett.)

* A törvényt az Országgyűlés az 1999. március 2-i ülésnapján fogadta el.

2. § A Megállapodás hivatalos magyar nyelvű szövege a következő:

**„Megállapodás
a Magyar Köztársaság és a Szlovák Köztársaság között
a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről**

A Magyar Köztársaság és a Szlovák Köztársaság (a továbbiakban: Szerződő Felek),

attól az óhajtól vezetve, hogy a gazdasági együttműködést mindkét állam javára erősítsék,

azzal a szándékkal, hogy kedvező feltételeket teremtsenek és tartsanak fenn az egyik Szerződő Fél beruházóinak beruházásaihoz a másik Szerződő Fél területén,

annak tudatában, hogy a beruházásoknak a jelen Megállapodással összhangban történő előmozdítása és kölcsönös védelme ösztönzi az üzleti kezdeményezéseket ezen a területen,

megállapodtak a következőkben:

1. Cikk

Meghatározások

A Megállapodás alkalmazásában:

1. A „beruházás” kifejezés magában foglal mindenfajta olyan vagyoni értéket, melyet az egyik Szerződő Fél valamely beruházója gazdasági tevékenységgel összefüggően fektetett be a másik Szerződő Fél területén ez utóbbi törvényeivel és jogszabályaival összhangban, és különösen — de nem kizárólag — a következőket jelenti:

a) az ingó és ingatlan tulajdont, valamint minden egyéb dologi jogot mint például a jelzálogot, a zálogjogot, a kézzzálogjogot és hasonló jogokat;

b) a részvényeket, üzletrészeket és vállalati kötvényeket, illetve a társasági érdekeltség egyéb formáit;

c) olyan pénzköveteléseket vagy gazdasági értékkel bíró teljesítés nyújtásra vonatkozó követeléseket, amelyek beruházáshoz kapcsolódnak;

d) a szellemi tulajdonhoz fűződő jogokat, ideértve a beruházáshoz kapcsolódó szerzői jogokat, védjegyeket, szabadalmakat, ipari mintákat, technológiákat, know-how-t, kereskedelmi titkokat, kereskedelmi neveket és a goodwill-t;

e) minden jogszabály vagy szerződés keretében biztosított jogot és jogszabályon alapuló mindenfajta engedélyt és jóváhagyást, beleértve a természeti erőforrások kutatására, kitermelésére, művelésére vagy kiaknázására vonatkozó koncessziókat.

A vagyoni érték beruházási formájának későbbi megváltozása nem érinti annak beruházási jellegét.

2. A „beruházó” kifejezés minden olyan természetes vagy jogi személyt jelent, aki a másik Szerződő Fél területén beruházást eszközöl.

a) A „természetes személy” kifejezés azt a természetes személyt jelenti, aki bármelyik Szerződő Fél állampolgára annak hatályos jogszabályai értelmében.

b) A „jogi személy” kifejezés mindkét Szerződő Fél esetében mindazon jogalanyokat jelenti, melyek az adott Szerződő Fél jogszabályaival összhangban jogi személyként jöttek létre, illetve kerültek bejegyzésre. A Magyar Köztársaság esetében ez a kifejezés vonatkozik minden olyan személyi egyesülésre is, mely nem rendelkezik jogi személyiséggel, de a magyar jogszabályok szerint társaságnak tekintendő.

3. A „hozam” kifejezés a beruházásból származó eredményt jelenti, és magában foglalja — különösen, de nem kizárólagosan — a nyereséget, kamatot, tőkenyereséget, részvényt, osztalékot, jogdíjakat vagy egyéb díjakat.

2. Cikk

A beruházások elősegítése és védelme

1. Mindkét Szerződő Fél bátorítja és kedvező feltételeket biztosít a másik Szerződő Fél beruházói számára ahhoz, hogy beruházásokat eszközöljenek a területén, és törvényeivel és jogszabályaival összhangban lehetővé teszi az ilyen beruházások létrehozását.

2. Bármelyik Szerződő Fél beruházója által eszközölt beruházások számára a másik Szerződő Fél a területén igazságos és méltányos bánásmódot biztosít, továbbá teljes körű védelmet és biztonságot nyújt.

3. Cikk

Nemzeti és legnagyobb kedvezményes elbánás

1. Mindkét Szerződő Fél a területén a másik Szerződő Fél beruházóinak a beruházásait és hozamait olyan bánásmódban részesíti, amely igazságos és méltányos, és nem kedvezőtlenebb mint a saját beruházói beruházásainak és hozamainak, illetve bármely harmadik állam beruházói beruházásainak és hozamainak biztosított bánásmód közül a kedvezőbb.

2. Mindkét Szerződő Fél a területén a másik Szerződő Fél beruházóit olyan bánásmódban részesíti a beruházásaik irányítása, fenntartása, használata, élvezete vagy a velük való rendelkezés tekintetében, amely igazságos és méltányos, és nem kedvezőtlenebb mint a saját beruházói vagy bármelyik harmadik állam beruházói számára biztosított bánásmód közül a kedvezőbb.

3. E Cikk 1. és 2. bekezdésének rendelkezései nem értelmezhetők úgy, hogy az egyik Szerződő Felet arra kö-

telezik, hogy kiterjessze a másik Szerződő Fél beruházóira bármilyen olyan bánásmódnak, preferenciának vagy kiváltságoknak az előnyeit, amelyet az előbbi Szerződő Fél a következők alapján nyújthat:

a) hogy tagja, vagy tagjává válik valamely vámuniónak, vagy szabadkereskedelmi övezetnek, vagy pénzügyi unióknak, vagy részese vagy részesévé válik az ilyen uniók, intézmények létrehozásához vezető hasonló nemzetközi megállapodásnak, vagy a regionális együttműködés más formáinak;

b) bármely nemzetközi megállapodás vagy megegyezés, amely egészben vagy nagyrészt az adózással kapcsolatos.

4. Cikk

Kártalanítás veszteségeikért

1. Ha bármelyik Szerződő Fél beruházóinak a beruházásai háború, fegyveres összeütközés, országos szükségállapot, felkelés, lázadás, zavargás vagy egyéb hasonló esemény miatt a másik Szerződő Fél területén veszteséget szenvednek, az utóbbi Szerződő Fél a helyreállítás, kártalanítás, kárpótlás vagy egyéb rendezés tekintetében olyan elbánásban részesíti azokat, amely nem kedvezőtlenebb annál, amelyet az utóbbi Szerződő Fél saját beruházóinak vagy bármelyik harmadik állam beruházóinak biztosít.

2. Nem érintve a jelen Cikk 1. bekezdésében foglaltakat, az egyik Szerződő Fél azon beruházói számára, akik a fenti bekezdésben foglalt események kapcsán a másik Szerződő Fél területén veszteségeket szenvednek abból kifolyólag, hogy

a) tulajdonukat a másik Szerződő Fél erői, illetve hatóságai igénybe vették,

b) tulajdonukat a másik Szerződő Fél erői, illetve hatóságai megsemmisítették, és erre nem harci cselekmények folytán vagy a helyzet szükségszerűsége miatt került sor, igazságos és megfelelő kárpótlást kell nyújtani az igénybevétel időszaka alatt elszenvedett, vagy a tulajdon megsemmisülése következtében előállt veszteségeikért. Az ezzel kapcsolatos kifizetéseket szabadon átváltható pénznemben, szabadon és késedelem nélkül kell átutalni.

5. Cikk

Kisajátítás

1. Egyik Szerződő Fél beruházóinak beruházásait sem államosíthatják, sajátíthatják ki vagy vethetik olyan intézkedések alá a másik Szerződő Fél területén, melyek hatása megegyezik az államosítással vagy kisajátítással (a továbbiakban: kisajátítás), kivéve a közérdeket. A kisajátítást hátrányos megkülönböztetésektől mentesen, megfelelő törvényes eljárás keretében kell végrehajtani, és egyide-

jűleg rendelkezni kell az azonnali, megfelelő és tényleges kártalanítás megfizetéséről. A kártalanításnak egyenértékűnek kell lennie a beruházásnak a kisajátítást, illetve a közelgő kisajátítás közismertté válását közvetlenül megelőző időpontban érvényes piaci értékével, tartalmaznia kell a kisajátítás időpontjától számított kamatokat, késedelem nélkül teljesítendőnek, továbbá ténylegesen hozzáférhetőnek és szabadon átváltható pénznemben szabadon átutalhatónak kell lennie.

2. Az érintett beruházónak joga van az intézkedést hozó ezen Szerződő Fél bírói vagy egyéb független hatósága által az ügyét és beruházásának az e Cikkben rögzített elvekkel összhangban történő értékelését felülvizsgáltatni.

3. A jelen Cikk 1. bekezdésének rendelkezései alkalmazandók akkor is, amikor valamelyik Szerződő Fél egy olyan társaság vagyonát sajátítja ki, amely ezen Szerződő Fél területének bármely részén az érvényes jogszabályok alapján jött létre, illetve került bejegyzésre, és amelyben a másik Szerződő Fél beruházói üzletrészekkel bírnak.

6. Cikk

Átutalások

1. A Szerződő Felek garantálják a beruházásokkal és a hozamokkal kapcsolatos kifizetések szabad átutalhatóságát. Az átutalásoknak szabadon átváltható pénznemben kell történniük, bármely korlátozás és indokolatlan késedelem nélkül. Az ilyen átutalások különösen — de nem kizárólag — a következőket foglalják magukban:

a) a tőkét és a beruházás fenntartására vagy növelésére fordított pótlólagos összegeket;

b) a nyereséget, kamatot, osztalékot és az egyéb folyó bevételt;

c) a hitelek visszafizetésére szolgáló összegeket,

d) a jogdíjakat és egyéb díjakat;

e) a beruházás eladásából vagy felszámolásából befolyó összegeket;

f) a természetes személyek keresetét azon Szerződő Fél jogszabályainak és rendelkezéseinek megfelelően, amelyben a beruházás megvalósult.

2. A jelen Megállapodás tekintetében érvényes árfolyamnak — eltérő megegyezés hiányában — az átutalás időpontjában az adott ügyletekre vonatkozó hivatalos átváltási árfolyam tekintendő.

7. Cikk

Jogutódlás

1. Amennyiben az egyik Szerződő Fél vagy annak kijelölt ügynöksége a másik Szerződő Fél területén megvalósult beruházásra vonatkozóan biztosított garancia kereté-

ben saját beruházóinak kifizetést teljesít, az utóbbi Szerződő Fél elismeri:

a) a beruházó bármilyen jogának vagy követelésének átszállását az előbbi Szerződő Félre vagy annak kijelölt ügynökségére az annak országában érvényes valamely jogszabály vagy jogügylet útján, valamint

b) hogy az előbbi Szerződő Fél vagy annak kijelölt ügynöksége a jogutódlás címén jogosult a beruházó jogainak gyakorlására és követeléseinek érvényesítésére, és átvállalja a beruházással kapcsolatos kötelezettségeket.

2. Az átruházott jogok és követelések nem haladhatják meg a beruházó eredeti jogait és követeléseit.

3. Az 1. pont szerinti bármely kifizetés nem csorbitja sem a befektetőnek, sem a Szerződő Félnek a 8. és 9. Cikkben foglalt jogait.

8. Cikk

Az egyik Szerződő Fél és a másik Szerződő Fél beruházója közötti beruházási jogviták rendezése

1. Az egyik Szerződő Fél beruházója és a másik Szerződő Fél közötti, az utóbbi Szerződő Fél területén lévő beruházással kapcsolatos jogvitákat a vitában álló feleknek tárgyalások útján kell egymás közt rendezniük.

2. Ha az egyik Szerződő Fél beruházója és a másik Szerződő Fél közötti vita hat hónapon belül nem rendezhető ily módon, az érintett beruházónak jogában áll az ügyet betérjeszteni:

a) a Washington D.C.-ben 1965. március 18-án aláírásra megnyílt, az Államok és más államok természetes és jogi személyei közötti beruházási vitákról szóló Egyezmény vonatkozó rendelkezései szerint a Beruházási Viták Rendezésének Nemzetközi Központjához (ICSID), amennyiben mindkét Szerződő Fél részesévé vált az Egyezménynek,

b) vagy pedig olyan választottbíróhoz, illetve olyan nemzetközi ad hoc választottbírószághoz, amely az Egyesült Nemzetek Nemzetközi Kereskedelmi Jogi Bizottságának (UNCITRAL) Választott Bírószági Szabályai szerint jött létre. A vitában álló felek írásban megegyezhetnek ezen Szabályok módosításában. A bírósági döntés végleges és kötelező a vitában részt vevő mindkét Fél számára.

9. Cikk

A Szerződő Felek közötti jogviták rendezése

1. A Szerződő Felek között jelen Megállapodás értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatosan felmerült jogvitákat lehetőség szerint konzultációk, illetve tárgyalások útján kell rendezni.

2. Ha a vita ily módon hat hónapon belül nem rendezhető, azt bármelyik Szerződő Fél kérésére a jelen Cikk rendelkezései szerinti választottbírószághoz kell terjeszteni.

3. A választottbírószágot minden egyes esetben a következő módon kell megalakítani: A választottbírószági eljárás iránti kérelem kézhezvételétől számított két hónapon belül mindkét Szerződő Fél kijelöli a bíróság egy-egy tagját. Ezen két tagnak azután egy harmadik állam állampolgárát kell kiválasztania, akit a két Szerződő Fél jóváhagyása után a bíróság elnökévé (a továbbiakban: elnök) kell kijelölni. A bíróság elnökét a két másik tag kijelölésének időpontjától számított három hónapon belül ki kell jelölni.

4. Amennyiben a jelen Cikk 3. bekezdésében meghatározott határidőn belül a szükséges kijelölések nem történtek meg, úgy a Nemzetközi Bíróság elnökét lehet felkérni a szükséges kijelölések megtételére. Ha a Nemzetközi Bíróság elnöke valamelyik Szerződő Fél állampolgára, vagy bármilyen más ok akadályozza az említett tisztség ellátásában, az alelnököt kell felkérni a szükséges kijelölések megtételére. Ha az alelnök valamelyik Szerződő Fél állampolgára, vagy ő is akadályoztatva van az említett tisztség ellátásában, a Nemzetközi Bíróságnak azt a rangidős tagját kell felkérni a kijelölések megtételére, aki egyik Szerződő Félnek sem állampolgára.

5. A választottbírószág döntését egyszerű szavazattöbbséggel hozza. Ez a döntés kötelező érvényű. Mindkét Szerződő Fél maga viseli az általa választott bírónak, valamint a bírósági eljárásban való képviseletének a költségeit; az elnök költségeit és a fennmaradó költségeket a Szerződő Felek egyenlő arányban viselik. Eljárási szabályait a bíróság maga határozza meg.

10. Cikk

Egyéb szabályok és különleges kötelezettségek alkalmazása

1. Amennyiben valamely ügyre egyaránt vonatkoznak a jelen Megállapodás és valamely olyan más nemzetközi egyezmény rendelkezései, melynek mindkét Szerződő Fél részese, úgy ezen Megállapodás rendelkezései nem akadályozhatják meg sem a Szerződő Feleket, sem a másik Szerződő Fél területén beruházással bíró beruházóikat abban, hogy az ügyekre nézve kedvezőbb szabályozás előnyeit élvezzék.

2. Amennyiben az egyik Szerződő Fél törvényei és szabályai vagy más különleges szerződéses rendelkezései a másik Szerződő Fél beruházói számára kedvezőbb bánásmódot biztosítanak mint a jelen Megállapodás, úgy a kedvezőbbet kell alkalmazni.

11. Cikk

A Megállapodás hatálya

A jelen Megállapodás rendelkezései az egyik Szerződő Fél beruházóinak a másik Szerződő Fél területén 1973. január 1-je után eszközölt beruházásaira érvényesek.

12. Cikk

Hatálybalépés, időbeli hatály

1. A Szerződő Felek tájékoztatják egymást arról, hogy a Megállapodás hatálybalépéséhez jogszabályaik által megkívánt eljárásnak eleget tettek. A Megállapodás a második értesítés időpontjában lép hatályba.

2. Jelen Megállapodás tíz évig marad hatályban, és azt követően is mindaddig hatályban marad, amíg az egyik Szerződő Fél az eredeti vagy bármelyik későbbi időszak lejártá előtt egy évvel írásban nem tájékoztatja a másikat arról a szándékáról, hogy fel kívánja mondani a Megállapodást.

3. A jelen Megállapodás felmondása előtti időszakban megvalósított beruházások tekintetében a Megállapodás rendelkezései a felmondást követő további tíz évig érvényesek maradnak.

Ennek hitelül a kellő felhatalmazással rendelkező alulírottak a Megállapodást aláírták.

Készült Pozsonyban, 1993. január hó 15. napján, két eredeti példányban, angol nyelven.

A Magyar Köztársaság
Kormánya nevében

Kupa Mihály s. k.,
pénzügyminiszter

A Szlovák Köztársaság
Kormánya nevében

Július Toth s. k.,
pénzügyminiszter

3. § Ez a törvény a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban 1996. július 19-től kell alkalmazni.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1999. évi XXV. törvény

a Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovén Köztársaság Kormánya között a minősített katonai információk és eszközök védelméről szóló, Misesfán, 1998. október 5-én aláírt Egyezmény megerősítéséről és kihirdetéséről*

1. § Az Országgyűlés a Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovén Köztársaság Kormánya között a minősített katonai információk és eszközök védelméről szóló, Misesfán, 1998. október 5-én aláírt Egyezményt (a továbbiakban: Egyezmény) e törvénnyel megerősíti.

* A törvényt az Országgyűlés az 1999. március 2-i ülésnapján fogadta el.

2. § Az Egyezmény hivatalos magyar nyelvű szövege a következő:

**„Egyezmény
a Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovén
Köztársaság Kormánya között
a minősített katonai információk és eszközök védelméről**

A Magyar Köztársaság Kormánya, valamint a Szlovén Köztársaság Kormánya (a továbbiakban: Felek),

azon szándékuktól vezérelve, hogy védjék az egymásnak átadott minősített katonai információkat és eszközöket, célul tűzve a biztonság által megkívánt követelmények megvalósulását,

az alábbiakban állapodnak meg:

1. Cikk

Meghatározások

A jelen Egyezmény szempontjából az alábbiak szerint kell értelmezni az abban szereplő kifejezéseket:

1. *Minősített információk és eszközök*: mindennemű olyan információ és eszköz, melynek jelen Egyezmény 2. Cikkében meghatározott besorolási szintet adtak, és amely a honvédelem érdekében, a Felek nemzeti törvényeinek és jogszabályainak megfelelően, védelmet igényel az alábbi esetek ellen:

— a minősített információ vagy eszköz megrongálódása, megsemmisülése, jogszerűtlen felhasználása, eltulajdítása, illetéktelennel közlése vagy elvesztése;

— illetéktelen személy hozzáférése egy ilyen információhoz vagy eszközhöz.

2. *Minősített információ*: minden olyan információ, melynek tartalmát minősítették, függetlenül annak kifejezési formájától és átadási módjától.

3. *Minősített eszköz*: mindennemű információhordozó, bármilyen legyen is, és nevezetesen mindennemű termék, dokumentum vagy anyag, amelyen, vagy amelyben információt lehet tárolni vagy integrálni, tekintet nélkül annak fizikai jellegére.

4. *Átadó Fél*: az a természetes vagy jogi személy, akitől a minősített információk és eszközök származnak.

5. *Fogadó Fél*: az a természetes vagy jogi személy, aki minősített információt és eszközt kapott az eredeti információt átadó Féltől.

6. *Intézmény*: a Felek honvédelmi minisztériumai illetékes szerveinek felügyelete alá tartozó minden olyan magán- vagy közintézmény, ahol minősített információkat és eszközöket kezelnek, őriznek vagy tárolnak.

7. *Harmadik Fél*: mindazon Kormányok, melyeket jelen Egyezményben nem határoztunk meg Felekként, valamint azok a természetes vagy jogi személyek, akik egyik Félnak sem természetes vagy jogi személyei.

2. Cikk

A minősített katonai információk kölcsönös megfeleltetése

(1) A Felek által a jelen Egyezményben vállalt kötelezettségek az adott ország vonatkozó belső jogszabályaival összhangban valósulnak meg.

(2) A Felek, miután kölcsönösen megismerték egymás belső jogszabályaiban szereplő biztonsági intézkedéseket, az alábbi megfeleltetési táblázatot fogadják el:

Magyar Köztársaság Szigorúan titkos!	Szlovén Köztársaság Drzavna Skrivnost (Államtitok)
Szigorúan titkos!	Uradna Skrivnost/ Strogo Zaupno (Szolgálati Titok/ Szigorúan titkos!)
Titkos!	Uradna Skrivnost/Zaupno (Szolgálati Titok/Titkos!)

(3) Az így meghatározott megfeleltetésnek megfelelően, mindkét Fél vállalja, hogy a másik Félről származó minősített információk és eszközök átvételekor azokat ellátja saját, a fenti táblázatban meghatározott megfelelő-ség szerinti nemzeti besorolási jelzéssel.

(4) A Felek vállalják, hogy saját nemzeti minősítő jelzősükkel jelölik meg ezeket a minősített információkat és eszközöket az alábbiak szerint:

— a „Szigorúan titkos!” minősítéssel ellátott magyar katonai információk és eszközök Államtitoknak minősülnek, és a Szlovén Köztársaságban a „Drzavna Skrivnost” minősítést kapják;

— a „Titkos!” minősítéssel ellátott magyar katonai információk és eszközök Szolgálati titoknak minősülnek, és a Szlovén Köztársaságban a „Uradna Skrivnost/Zaupno” minősítést kapják;

— a „Drzavna Skrivnost” és az „Uradna Skrivnost/Strogo Zaupno” minősítéssel ellátott szlovén katonai információk és eszközök a Magyar Köztársaságban a „Szigorúan titkos!” minősítést kapják;

— a Uradna Skrivnost/Zaupno minősítéssel ellátott katonai információk és eszközök a Magyar Köztársaságban a „Titkos!” minősítést kapják.

(5) Mindkét Fél vállalja, hogy kölcsönösen tájékoztatják egymást minden utólagos besorolási, valamint formai jelölési változtatásról.

(6) A katonai minősített információk és eszközök minősítésének módosítására vagy megszüntetésére csak az eredeti minősítést végző Fél jogosult. A minősítés módosításának vagy megszüntetésének szándékáról a másik Felet 1 hónappal előbb értesíteni kell.

(7) A minősített katonai információk és eszközök bármilyen jellegű másolásánál fel kell tüntetni az átadó Fél által megkívánt minősítési fokozatot.

3. Cikk

A Felek kötelezettségei

(1) Mindegyik Fél felel a minősített információkért és eszközökért azok átvételétől számítva.

(2) A Felek által kicserélt minősített katonai információk és eszközök csak ezen Egyezmény rendelkezései szerint használhatók fel.

(3) A minősített információkhoz és eszközökhöz csak azon személyek férhetnek hozzá, akiknek beosztása szükségessé teszi az ezekhez az információkhoz való hozzáférést, valamint akik erre megkapták a felhatalmazást és az engedélyt az illetékes hatóságoktól.

(4) Mindkét Fél vállalja, hogy a felügyelete alá tartozó intézmények tudomására hozza a Felek között aláírt jelen Egyezmény létezését, mihelyt azok tevékenysége minősített információkat és eszközöket érint.

(5) Mindkét Fél kötelezi magát, hogy a felügyelete alá tartozó összes intézmény szigorúan betartja a jelen Egyezményben foglaltakat, amelyek ezen intézményekre nézve kényszerítő hatályúak.

(6) Az egyik Félről származó minősített információkat és eszközöket a másik Fél nem hozhatja egy harmadik Fél tudomására az átadó Fél előzetes írásbeli beleegyezése nélkül.

(7) A közös tevékenységből származó minősített információk és eszközök nem adhatók át egy harmadik Félnek mindkét Fél előzetes írásbeli beleegyezése nélkül.

(8) Jelen Egyezmény vonatkozik minden, a Felek között, illetve a Felekkel kapcsolatban álló intézmények között aláírt vagy aláírandó, a minősített információk és eszközök cseréjével, illetve átadásával együttjáró szerződésre.

4. Cikk

Kijelölt hatóságok

A jelen Egyezmény végrehajtásával kijelölt hatóságok:

— a Magyar Köztársaság részéről: Honvédelmi Minisztérium,

— a Szlovén Köztársaság részéről: Védelmi Minisztérium.

5. Cikk

Konzultáció

Annak érdekében, hogy azonos szintű biztonsági szabványokat használjanak és tarthassanak fenn, mindkét Fél köteles tájékoztatni a másik Felet saját biztonsági szabá-

lyairól, eljárásairól és gyakorlatáról, illetve ezek jogszabályi alapjainak változásáról a minősített katonai információk és eszközök védelmére vonatkozóan, és köteles e célból megkönnyíteni a másik Fél által kijelölt illetékes biztonsági hatóságok közötti kapcsolatfelvételt.

6. Cikk

Minősített információk és eszközök továbbítása

(1) A minősített információk és eszközök továbbítása diplomáciai, illetve konzuli futár, valamint a nemzetközi jog alapján velük azonos kiváltságokat és mentességeket élvező személy útján történik.

(2) A fogadó Fél köteles visszajelezni az átadó Félnek a kapott minősített információk és eszközök megérkezését.

7. Cikk

Látogatások

(1) A biztonsági intézkedésekkel kapcsolatos ellenőrzés céljából a Felek kölcsönös látogatásokat tehetnek egymásnál.

(2) A látogatások során a fogadó Fél biztosítja a másik Fél bármely állampolgára számára a minősített információkhoz és eszközökhöz való hozzáférést és azon objektumokba való belépést, ahol minősített katonai információk és eszközök felhasználásra vagy őrzésre kerülnek, feltéve, hogy a másik Fél illetékes biztonsági hatóságai előzetesen megadták az ehhez szükséges engedélyt.

(3) Ezt az engedélyt a 4. Cikkben kijelölt hatóság által benyújtott látogatási kérelem alapján kell kiadni kizárólag azoknak az állampolgároknak (a továbbiakban: látogatók), akik rendelkeznek a téma besorolásának megfelelő adott szintű biztonsági felhatalmazással, és akiket felhatalmaztak a minősített információk és eszközök kezelésére.

(4) A látogatási kérelmeket a fogadó Fél eljárási szabályainak megfelelően kell kiállítani, és legalább az alábbi adatokat kell tartalmazniuk:

a) a látogató személy neve, utónevei, születési dátuma és helye, állampolgársága és útlevelének száma;

b) a látogató képzettsége, beosztása és munkáltatójának megnevezése;

c) a látogatónak a kérelmet benyújtó Fél által adandó, biztonsági igazolással hitelesített biztonsági felhatalmazásának szintje;

d) a látogatás javasolt időpontja és tervezett ideje;

e) a látogatás tárgya és minden hasznos útmutató a megvitatásra kerülő témákról, valamint az érintett minősített információk és eszközök besorolási szintjei.

(5) A látogatási kérelmeket a Felek diplomáciai úton továbbítják.

(6) A látogatóknak a jelen Egyezmény rendelkezéseinek megfelelően kell kezelniük azon információkat, amelyeket tudtukra hoztak, illetve amelyekről tudomást szerezhettek.

8. Cikk

Eljárás titoksértés esetén

A minősített információk vagy eszközök valós vagy feltételezett megrongálódása, megsemmisülése, jogszerűtlen felhasználása, eltulajdonítása, illetéktelenül közlése vagy elvesztése esetén, az azokat birtokló Fél vizsgálatot folytat, és megteszi a saját nemzeti törvényeinek és jogszabályainak megfelelő összes intézkedést. Azonnal értesíti erről, valamint a foganatosított intézkedésekről és azok eredményeiről az átadó Felet. Ennek az értesítésnek elegendő mennyiségű részletet kell tartalmaznia ahhoz, hogy az átadó Fél felmérhesse a teljes kárt.

9. Cikk

Költségek

Mindkét Fél saját maga viseli a jelen Egyezmény végrehajtásával és annak rendelkezéseivel kapcsolatban felmerülő összes költséget.

10. Cikk

A viták rendezése

(1) Mindkét Fél képviselői tárgyalásos úton rendezik a jelen Egyezményben foglaltak értelmezése vagy végrehajtása kapcsán felmerült összes vitát, és nem fordulnak sem harmadik Félhez, sem nemzetközi bírósághoz.

(2) E vita tartama alatt mindkét Fél továbbra is betartja a jelen Egyezményből fakadó kötelezettségeit.

11. Cikk

Záró rendelkezések

(1) Jelen Egyezmény 60 nappal azután lép hatályba, amikor a Felek diplomáciai úton írásban értesítik egymást arról, hogy eleget tettek a hatálybalépéshez szükséges belső jogi követelményeiknek.

(2) A Felek jelen Egyezményt határozatlan időre kötik. Jelen Egyezményt bármelyik Fél felmondhatja a másik Félnek küldött írásos értesítéssel. Hatálya az értesítés kézhezvételétől számított hat hónap múlva szűnik meg. Jelen Egyezmény megszűnése esetén, a jelen Egyezmény alapján már kicserélt minősített katonai információk és eszközök védelméről a Felek továbbra is kötelesek gondoskodni a jelen Egyezményben foglaltak szerint.

(3) A jelen Egyezmény a Felek kölcsönös egyetértésével módosítható. A módosításokat diplomáciai úton, írásban kell javasolni, s azok ezen Cikk (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően lépnek hatályba.

Készült 1998. október 5-én, Misefán, két eredeti példányban, magyar és szlovén nyelven, mindkét szöveg egyaránt hiteles.

A Magyar Köztársaság
Kormánya részéről

A Szlovén Köztársaság
Kormánya részéről”

3. § (1) A törvény — a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel — a kihirdetése napján lép hatályba.

(2) A törvény 2. §-a a Megállapodás 11. Cikkének (1) bekezdésében meghatározott időpontban lép hatályba.

(3) A (2) bekezdés szerinti hatálybalépésről szóló közleményt a külügyminiszter a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1999. évi XXVI. törvény

**a Magyar Köztársaság Kormánya
és a Szlovén Köztársaság Kormánya között
a védelmi és katonai együttműködésről szóló,
Misefán, 1998. október 5-én aláírt Megállapodás
megerősítéséről és kihirdetéséről***

1. § Az Országgyűlés a Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovén Köztársaság Kormánya között a védelmi és katonai együttműködésről szóló, Misefán, 1998. október 5-én aláírt Megállapodást (a továbbiakban: Megállapodás) e törvénnyel megerősíti.

* A törvényt az Országgyűlés az 1999. március 2-i ülésnapján fogadta el.

2. § A Megállapodás hivatalos magyar nyelvű szövege a következő:

„Megállapodás a Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovén Köztársaság Kormánya között a védelmi és katonai együttműködésről

A Magyar Köztársaság Kormánya és a Szlovén Köztársaság Kormánya (a továbbiakban: Felek),

— megerősítve az Egyesült Nemzetek Alapokmányának céljaira és alapelveire vonatkozó elkötelezettségüket,

— törekedve a bizalom és biztonság erősítésére, valamint a Magyar Köztársaság és a Szlovén Köztársaság közötti jószomszédi kapcsolatok fejlesztésére,

— hangsúlyozva annak a szükségességét, hogy támogassák az egymás között már létező együttműködést a védelem különféle területein,

— felismerve a békefenntartásról, a nemzetközi stabilitásról, a közös euro-atlanti integrációs feladatokról szóló párbeszédnek fontosságát,

a következőkben állapodnak meg:

1. Cikk

Az együttműködés területei

(1) A Felek az Egyezményből eredő kötelezettségeiket a következők szerint teljesítik:

a) a Felek fegyveres erői váltott helyszínen a Békepartnerség szellemében, illetve az 1996. július 10-én aláírt repülő és légvédelmi szakterületeken történő együttműködésről szóló megállapodás alapján meghatározott számú közös gyakorlatot szerveznek és tartanak;

b) az EBESZ 1994. évi Bécsi Dokumentumában foglalt létszám és hadieszköz paraméterekkel rendelkező és államhatáraikon belül megrendezésre kerülő gyakorlatokra meghívják egymás katonai megfigyelőit;

c) közös katonai képzési és kiképzési programokat dolgoznak ki;

d) térítés ellenében igénybe vehetik a másik Fél országában lévő gyakorló- és lőtereket a Felek külön megállapodásának megfelelően.

(2) A Felek kölcsönös érdeküktől és kétoldalú előnyüktől vezérelve együttműködnek az alábbi témakörökben:

— közös tanácskozások szervezése védelmi és biztonságpolitikai doktrinális kérdésekben;

— védelmi törvényalkotás és katonai jogi kérdések;

— kulturális és sport kérdések;

— a biztonsági kérdésekről szóló már létező információcsere bővítése a védelmi kutatások területén;

— minden egyéb olyan kérdésben, amely tekintetében a Felek kölcsönösen megállapodnak.

(3) A szlovén Fél lehetővé teszi, hogy szükség esetén térítés ellenében és a Megállapodással összhangban — valamint a magyar Fél igénye szerint — egy tengeri kikötőrészt katonai szállítási és tranzitcélra a magyar Fél igénybe vegyen.

(4) Jelen Megállapodás rendelkezéseivel összhangban és a Békepartnerség szellemében a szlovén Fél lehetővé teszi NATO megbízatáson alapuló feladatok végrehajtása céljából közlekedő zárt magyar katonai alakulatok és felszerelésük közötti, vasúti vagy légi szállítását államhatárain belül.

(5) A Felek az ENSZ vagy más nemzetközi szervezet felkérésére végzendő békefenntartó és humanitárius feladatok hatékonyabb ellátása érdekében és lehetőségeikkel összhangban külön megállapodással közös békefenntartó egységet hozhatnak létre.

2. Cikk

Információvédelem

(1) Az együttműködésbe bevont személyeknek — a Felek külön megállapodása szerint — be kell tartaniuk a másik Fél országának biztonsági szabályait, és meg kell őrizniük annak fegyveres erőire vonatkozó információk titkosságát.

(2) Bármely kérdés, amely az információ kezelésével, felhasználásával, továbbításával vagy védelmével kapcsolatban merül fel, e Megállapodás 3. Cikke szerinti Vegyesbizottság hatáskörébe tartozik.

3. Cikk

Vegyesbizottság

(1) Jelen Megállapodás célkitűzései és előírásai végrehajtásának elősegítése céljából a Felek ezennel megállapodnak egy Magyar—Szlovén Vegyesbizottság (a továbbiakban: Bizottság) felállításában.

(2) A Bizottság a Magyar Köztársaság Honvédelmi Minisztériuma, illetve a Szlovén Köztársaság Védelmi Minisztériuma által kijelölt személyek irányítása alatt áll.

(3) A Bizottság feladata a kétoldalú együttműködés éves programjának kidolgozása, valamint a folyó évben történő együttműködés eredményének áttekintése.

(4) A Bizottság vezetői egymást írásban tájékoztatják a bizottsági ülések napirendjére vonatkozó javaslataikról. A napirendi pontokat kölcsönös egyetértés alapján határozzák meg.

(5) Viszonossági alapon a fogadó Fél fedezi az egyes bizottsági ülések szervezésével és végrehajtásával kapcsol-

atos költségeket, kivéve a nemzetközi szállítás és a napi-díjak költségeit.

(6) Abban az esetben, ha jelen Egyezmény értelmezéséből és végrehajtásából fakadóan a Felek között nézeteltérés támad, azt a Bizottság szintjén folytatott tárgyalások keretében kell megoldani a tárgyalások megkezdésétől számított 90 napon belül.

4. Cikk

Az együttműködés pénzügyi biztosítása

(1) A kiküldő Fél fedezi az országok közötti utazások és a balesetbiztosítás költségeit.

(2) A fogadó Fél fedezi az elhelyezéssel, szolgáltatásokkal és az ellátással kapcsolatos, valamint a kulturális rendezvények és az országon belüli szállítás költségeit.

(3) A fogadó Fél szükség esetén biztosítja a kiküldöttek számára szükséges egészségügyi — sürgősségi — alapellátást.

(4) A személyes kiadások a kiküldő Felet terhelik.

(5) A Felek megállapodása alapján tervezett és szervezett gyakorlatok, illetve sport-, kulturális és oktatási rendezvényekkel kapcsolatos delegációk látogatásainak költségeit esetenként külön kell szabályozni.

5. Cikk

A Felek egyéb nemzetközi egyezményekkel összhangban fennálló kötelezettségei

Jelen Megállapodás nem érinti a Felek más nemzetközi egyezményekkel összhangban egymással szemben fennálló kötelezettségeit, valamint nem irányul más államok érdekei, biztonsága és területi integritása ellen.

6. Cikk

A Megállapodás végrehajtása

Jelen Megállapodásban foglaltak végrehajtásáért felelős szervek:

— a Magyar Köztársaság részéről: a Magyar Köztársaság Honvédelmi Minisztériuma,

— a Szlovén Köztársaság részéről: a Szlovén Köztársaság Védelmi Minisztériuma.

7. Cikk

Záró rendelkezések

(1) Jelen Megállapodás 90 nappal azután lép hatályba, amikor a Felek diplomáciai úton írásban értesítik egymást arról, hogy eleget tettek a hatálybalépéshez szükséges belső jogi követelményeiknek. Döntő jelentőségű a későbbi értesítés megérkezésének napja.

(2) A Felek a jelen Megállapodást határozatlan időre kötik. Jelen Megállapodást bármelyik Fél felmondhatja a másik Félnek küldött írásos értesítéssel. Hatálya az értesítés kézhezvételétől számított hat hónap múlva szűnik meg.

(3) A jelen Megállapodás a Felek kölcsönös egyetértésével módosítható. A módosításokat diplomáciai úton írásban kell javasolni, s azok ezen Cikk (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően lépnek hatályba.

Készült Misefán, 1998. október 5-én, két eredeti példányban, magyar és szlovén nyelven, mindkét szöveg egyaránt hiteles.

A Magyar Köztársaság
Kormánya részéről

A Szlovén Köztársaság
Kormánya részéről”

3. § (1) A törvény — a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel — a kihirdetése napján lép hatályba.

(2) A törvény 2. §-a a Megállapodás 7. Cikkének (1) bekezdésében meghatározott időpontban lép hatályba.

(3) A (2) bekezdés szerinti hatálybalépésről szóló közleményt a külügyminiszter a Magyar Közlönyben közzéteszi.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1999. évi XXVII. törvény

a Magyar Köztársaság és a Török Köztársaság között a beruházások kölcsönös ösztönzéséről és védelméről Ankarában, 1992. január 14-én aláírt Megállapodás kihirdetéséről*

1. § Az Országgyűlés a Magyar Köztársaság és a Török Köztársaság között a beruházások kölcsönös ösztönzéséről és védelméről Ankarában, 1992. január 14-én aláírt Megállapodást e törvénnyel kihirdeti. (A Megállapodás megerősítéséről szóló jegyzékváltás 1994. szeptember 27-én megtörtént, és a Megállapodás 1994. november 1-jén hatályba lépett.)

* A törvényt az Országgyűlés az 1999. március 2-i ülésnapján fogadta el.

2. § A Megállapodás hivatalos magyar nyelvű szövege a következő:

„Megállapodás

a Magyar Köztársaság és a Török Köztársaság között a beruházások kölcsönös ösztönzéséről és védelméről

A Magyar Köztársaság és a Török Köztársaság (a továbbiakban: a Szerződő Felek),

attól az óhajtól vezetve, hogy elmélyítsék a két ország számára kölcsönösen előnyös gazdasági együttműködést,

attól a szándéktól vezetve, hogy kedvező feltételeket teremtsenek mindegyik Szerződő Fél beruházói számára a másik Szerződő Fél területén, és

felismerve, hogy a beruházások elősegítése és védelme a jelen Megállapodás alapján ösztönzi e területen a kezdeményezéseket,

a következőkben állapodtak meg:

1. Cikk

Meghatározások

A Megállapodás szempontjából:

1. A „beruházások” kifejezés magában foglal mindenfajta vagyoni értéket, amely annak a Szerződő Félnek a jogszabályaival és rendelkezéseivel összhangban létesített közvetlen beruházással kapcsolatos, amelynek területén a beruházás megvalósul. Magában foglalja különösen, de nem kizárólag:

a) az ingó és ingatlan tulajdont és azon Szerződő Fél jogszabályainak megfelelően meghatározott más tulajdonjogokat, amelynek területén a tulajdon található;

b) részvényeket, kötvényeket és a társaságokban való részesedés bármely más formáját;

c) a pénzre szóló követelést vagy a beruházással kapcsolatos, pénzügyi és gazdasági értékkel bíró szolgáltatásra vonatkozó igényt;

d) a szellemi és ipari tulajdonjogokat, beleértve a szerzői jogokat, a szabadalmakra, védjegyekre, cégnevekre, ipari rajzokra, üzleti titkokra, know-how-ra és goodwill-re vonatkozó jogokat;

e) a törvény vagy szerződés alapján nyújtott üzleti koncessziókat, ideértve a természeti erőforrások kutatására, művelésére, kitermelésére vagy kiaknázására vonatkozó koncessziókat.

2. A „beruházó” kifejezés jelenti mindegyik Szerződő Fél tekintetében:

a) azokat a természetes személyeket, akik az egyik Szerződő Fél jogszabályainak megfelelően annak állampolgárai;

b) azokat a vállalatokat, társaságokat, cégeket és üzleti társulásokat, amelyeket az egyik Szerződő Fél területén alapítottak vagy bejegyeztek ennek a Szerződő Félnek a jogszabályai szerint.

3. A „jövedelem” kifejezés jelenti a beruházásból származó összegeket, és különösen, de nem kizárólag, magában foglalja a nyereséget, kamatot, tőkehozadékot, osztalékot, jogdíjat és egyéb díjakat.

2. Cikk

A beruházások ösztönzése

1. Mindkét Szerződő Fél elősegíti és jogszabályaival összhangban engedélyezi a területén a másik Szerződő Fél beruházói által létesítendő beruházásokat.

2. A jelen Megállapodás olyan beruházásokra alkalmazandó, amelyeket bármelyik Szerződő Fél beruházói a másik Szerződő Fél területén, annak jogszabályaival összhangban, 1973. január 1. után létesítettek.

3. Cikk

A beruházások védelme

1. Mindkét Szerződő Fél a másik Szerződő Fél beruházói által létesített beruházásokat igazságos és méltányos elbánásban részesíti, és nem akadályozza indokolatlan vagy megkülönböztető intézkedésekkel a területén a másik Szerződő Fél beruházói által létesített beruházások működését, irányítását, fenntartását, használatát, élvezetét vagy az azok feletti rendelkezést.

2. Különösen, mindkét Szerződő Fél teljes biztonságot és védelmet nyújt az ilyen beruházások számára, amely semmi esetre sem lehet kedvezőtlenebb mint amit saját beruházóinak vagy bármely harmadik állam beruházóinak beruházásaihoz nyújt.

3. Ha az egyik Szerződő Fél bármely harmadik állam beruházóinak különleges előnyöket nyújtott egy harmadik állammal kötött bármely kizárólag vagy főként adózásra vonatkozó nemzetközi megállapodás vagy a kölcsönösségről való megegyezés útján, vagy vámuniót, gazdasági uniót vagy hasonló intézményeket létrehozó megállapodások alapján, ez a Szerződő Fél nem köteles ugyanilyen előnyöket nyújtani a másik Szerződő Fél beruházói számára.

4. Cikk

Tulajdonkorlátozás és kártalanítás

1. Egyik Szerződő Fél sem államosítja, vagy sajátítja ki, vagy hoz olyan intézkedést, amely a másik Szerződő Fél beruházóját közvetlenül vagy közvetve megfosztja

beruházásaitól, kivéve, ha a következő feltételek teljesülnek:

a) az intézkedéseket közérdekből és törvényes eljárás keretében hozzák;

b) az intézkedések nem megkülönböztetőek vagy nem ellentétesek olyan kötelezettséggel, amelyet az előbbi Szerződő Fél elvállalt;

c) az intézkedések igazságos és tényleges kártalanítás fizetését irányozzák elő. Az ilyen kártalanítás összegének el kell érnie a beruházásnak azt a valószínű piaci értékét, amelyet az a tulajdonkorlátozás ismertté válását közvetlenül megelőzően képviselt, és a kártalanítás indokolatlan késedelem nélkül fizetendő és szabadon átváltható valutában átutalandó.

Késedelem esetén a kártalanításnak kamatot is kell tartalmaznia.

2. Mindkét Szerződő Fél beruházóit, akiknek beruházásai a másik Szerződő Fél területén háború vagy más fegyveres összeütközés, szükségállapot, felkelés vagy lázadás következtében kárt szenvednek, a másik Szerződő Fél nem részesíti kedvezőtlenebb elbánásban, mint amelyet ez a Szerződő Fél a saját beruházóinak vagy harmadik állam beruházóinak nyújt az ilyen kárral kapcsolatban hozott intézkedések tekintetében, bármelyik legyen is a kedvezőbb.

5. Cikk

Hazatelepítés és átutalás

A Szerződő Felek engedélyezik a beruházással kapcsolatos fizetések átutalását. Az átutalást szabadon átváltható valutában, indokolatlan korlátozás és késedelem nélkül kell teljesíteni.

Az ilyen átutalások magukban foglalják különösen, de nem kizárólag:

a) a beruházás teljes vagy részleges eladásából vagy felszámolásából származó bevételeket;

b) az olyan jövedelmet mint a nyereség, a kamat, az osztalék, a jogdíjak vagy egyéb díjak;

c) beruházással kapcsolatos kölcsönök visszafizetésére szolgáló összegeket.

6. Cikk

Jogutódlás

Amennyiben az egyik Szerződő Fél beruházójának beruházásait jogszabállyal létrehozott rendszer alapján nem-kereskedelmi kockázatok ellen biztosítják, az ilyen biztosítás feltételei értelmében az említett beruházó jogainak a biztosítóra vagy viszontbiztosítóra való átszállását a másik Szerződő Fél elismeri azzal a feltétellel,

hogy a biztosító csak olyan jogok gyakorlására jogosult, mint amilyen jogok gyakorlására a beruházó jogosult lett volna.

7. Cikk

Nemzeti és nemzetközi jog

Amennyiben bármelyik Szerződő Fél jogszabályai vagy a Szerződő Felek között a jövőben létrehozandó bármely megállapodás a jelen Megállapodáson túlmenő, a másik Szerződő Fél beruházóinak beruházásait a jelen Megállapodásnál kedvezőbb elbánásban részesítő, általános vagy különös szabályokat tartalmaznak, úgy ezek a szabályok annyiban irányadók, amennyiben a jelen Megállapodásnál előnyösebbek.

8. Cikk

Tanácskozások

Bármelyik Szerződő Fél javasolhatja másik Szerződő Félnek, hogy a jelen Megállapodás érvényesülését érintő bármely kérdéstről tanácskozzanak. A másik Szerződő Fél azzal szemben megértést tanúsít, és megfelelő alkalmat nyújt az ilyen tanácskozásra.

9. Cikk

A Szerződő Felek közötti viták rendezése

1. A Szerződő Felek a bizalom és az együttműködés szellemében gyors és méltányos megoldást keresnek a Megállapodás értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatban köztük felmerülő viták rendezésére. Erre figyelemmel a Szerződő Felek megegyeznek abban, hogy közvetlen és célravezető tárgyalásokat folytatnak ilyen megoldások elérése érdekében. Ha a Szerződő Felek a vita keletkezésétől számított hat hónapon belül nem tudnak egymással az említett eljárás útján megegyezni, a vitát, bármelyik Szerződő Fél kérésére, háromtagú választottbírószám elé terjeszthetik.

2. A kérelem kézhezvételétől számított két hónapon belül mindegyik Szerződő Fél kijelöl egy választottbíró. A két választottbíró megválaszt egy harmadik választottbíró mint elnököt, aki egy harmadik állam állampolgára. Abban az esetben, ha az egyik Szerződő Fél az előírt határidőn belül elmulaszt kijelölni választottbíró, a másik Szerződő Fél felkérheti a Nemzetközi Bíróság elnökét a kijelölés megtételére.

3. Ha a két választottbíró a kijelölésüktől számított két hónapon belül nem tud megegyezni az elnök megválasztá-

sa tekintetében, az elnököt az egyik Szerződő Fél kérésére a Nemzetközi Bíróság elnöke jelöli ki.

4. Ha az e Cikk 2. és 3. bekezdésében említett esetekben a Nemzetközi Bíróság elnöke akadályoztatva van ezen funkció ellátásában, vagy ha bármelyik Szerződő Fél állampolgára, a kijelölést az alelnök végzi, és ha az alelnök akadályoztatva van az említett funkció ellátásában, vagy ha bármelyik Szerződő Fél állampolgára, a kijelölést a Bíróságnak az a rangidős tagja végzi, aki egyik Szerződő Félnek sem állampolgára.

5. A választottbírószám az elnök megválasztásától számított három hónapon belül megegyezik a Megállapodás egyéb rendelkezéseivel összhangban álló eljárási szabályokban. Ilyen megegyezés hiányában a választottbírószám felkéri a Nemzetközi Bíróság elnökét, hogy a nemzetközi választottbírószámi eljárás általánosan elismert szabályainak figyelembevételével határozza meg az eljárási szabályokat.

6. Ellenkező megegyezés hiányában a harmadik választottbíró megválasztásának napjától számított nyolc hónapon belül minden periratot be kell nyújtani, és minden meghallgatást le kell folytatni. A választottbírószám az utolsó perirat benyújtásának vagy a meghallgatások befejezésének időpontja közül a későbbiből számított két hónapon belül hozza meg döntését. A választottbírószám szavazattöbbséggel hozza meg döntéseit, melyek véglegesek és kötelezők.

7. Az elnök és a többi választottbíró költségeit és az eljárással kapcsolatos egyéb költségeket a Szerződő Felek egyenlő arányban fizetik. Mindazonáltal a választottbírószám, belátása szerint, dönthet úgy, hogy a költségek magasabb hányadát az egyik Szerződő Fél fizesse.

8. A vitát nem kell e Cikk rendelkezéseivel összhangban nemzetközi választottbírószám elé terjeszteni, ha ugyanazt a vitát a 10. Cikk rendelkezései értelmében már egy másik nemzetközi választottbírószám elé terjesztették, és a bírósági eljárás még folyamatban van. Ez nem zárja ki a Szerződő Felek közötti közvetlen és célravezető tárgyalásokra vonatkozó kötelezettséget.

10. Cikk

Beruházási viták rendezése

1. Az egyik Szerződő Fél és a másik Szerződő Fél beruházója között annak beruházásával kapcsolatban felmerülő vitáról a beruházó részletes tájékoztatást magában foglaló jelentést tesz a beruházást fogadó Szerződő Félnek. A beruházó és az érintett Szerződő Fél lehetőség szerint igyekszik a vitát tanácskozások és tárgyalások útján, a jóhiszeműség szellemében rendezni.

2. Amennyiben a vitát ilyen módon nem sikerül az 1. bekezdésben említett írásbeli jelentés időpontját követő hat

hónapon belül rendezni, a vita a beruházó választása szerint

a) az Egyesült Nemzetek Nemzetközi Kereskedelmi és Jogi Bizottságának (UNCITRAL) Választottbírószági Eljárási Szabályzata szerint létrehozott ad hoc választott bíróság,

b) az „Államok és más államok természetes és jogi személyei közötti beruházási viták rendezéséről szóló Egyezmény” által létrehozott Beruházási Viták Rendezésének Nemzetközi Központja (ICSID)

elé terjeszthető, feltéve, hogy az érintett beruházó a vitát a vitában álló Szerződő Fél bírósága elé terjesztette, és a végleges döntést 18 hónapon belül nem hozták meg.

3. A választottbíráskodás alapját

a) a Megállapodás rendelkezései;

b) annak a Szerződő Félnek a belső jogszabályai és rendelkezései — beleértve a kollíziós szabályokat — képezik, amelyeknek a területén a beruházás létrejött.

4. A választottbírószági döntés a vitában álló minden félre nézve végleges és kötelező. Mindegyik Szerződő Fél kötelezi magát arra, hogy a döntést belső törvényhozásával összhangban végrehajtja.

11. Cikk

Hatálybalépés, időbeli hatály és felmondás

1. A jelen Megállapodás attól a naptól számított második hónap első napján lép hatályba, amikor a Szerződő Felek írásban értesítették egymást, hogy az országaikban a hatálybalépéshez szükséges alkotmányos eljárásnak eleget tettek, és 15 éves időszakra marad hatályban.

2. A jelen Megállapodás hatálya további 10 éves időszakra hallgatólagosan meghosszabbodik, feltéve, hogy azt egyik Szerződő Fél sem mondja fel a lejárt időpontja előtt legalább hat hónappal. Mindegyik Szerződő Fél fenntartja magának azt a jogot, hogy a 15 éves időszak lejártja után a Megállapodást bármikor felmondhatja.

3. Azokra a beruházásokra, amelyeket a jelen Megállapodás hatályvesztésének időpontja előtt létesítettek, az előző Cikkettől az időponttól számított további 10 éves időszakra érvényben maradnak.

Készült Ankarában, 1992. január 14. napján, két eredeti példányban, magyar, török és angol nyelven.

Eltérő értelmezés esetén az angol nyelvű szöveg az irányadó.

A Magyar Köztársaság
Kormánya nevében

A Török Köztársaság
Kormánya nevében”

3. § Ez a törvény a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban 1994. november 1-jétől kell alkalmazni.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1999. évi XXVIII. törvény

**a Magyar Köztársaság és a Tunéziai Köztársaság között
a kettős adóztatás elkerülésére a jövedelemadók
területén Tuniszban, 1992. október 22-én aláírt
Egyezmény kihirdetéséről***

1. § Az Országgyűlés a Magyar Köztársaság és a Tunéziai Köztársaság között a kettős adóztatás elkerülésére a jövedelemadók területén Tuniszban, 1992. október 22-én aláírt Egyezményt e törvénnyel kihirdeti. (Az Egyezmény megerősítéséről szóló jegyzékváltás 1997. május 20-án megtörtént, és az Egyezmény 1997. július 19-én hatályba lépett.)

2. § Az Egyezmény hivatalos magyar nyelvű szövege a következő:

„Egyezmény

**Magyar Köztársaság és a Tunéziai Köztársaság között
a kettős adóztatás elkerülésére a jövedelemadók
területén**

A Magyar Köztársaság Kormánya és a Tunéziai Köztársaság Kormánya

attól az óhajtól vezetve, hogy elkerüljék a kettős adóztatást a jövedelemadók területén, és hogy előmozdítsák és megerősítsék a két ország közötti gazdasági kapcsolatokat, a következő rendelkezésekben állapodtak meg:

I. Fejezet

AZ EGYEZMÉNY HATÁLYA

1. Cikk

Személyi hatály

A jelen Egyezmény mindazokra a személyekre terjed ki, akik az egyik Szerződő Államban vagy mindkét Szerződő Államban belföldi illetőségűek.

* A törvényt az Országgyűlés az 1999. március 2-i ülésnapján fogadta el.

2. Cikk

Az Egyezmény hatálya alá eső adók

1. A jelen Egyezmény azokra a jövedelemadókra terjed ki, a beszedés módjára való tekintet nélkül, amelyeket az egyik Szerződő Állam, annak politikai alegységei vagy helyi hatóságai vetnek ki.

2. Jövedelemadónak tekintendők mindazok az adók, amelyeket a teljes jövedelem után vagy a jövedelem részei után vetnek ki, beleértve az ingók vagy ingatlanok elidegenítéséből származó nyereség utáni adókat, a bérék teljes összege utáni adókat, valamint az értéknövekedési adókat.

3. Azok a jelenleg létező adók, amelyekre az Egyezmény kiterjed, különösen a következők:

a) Tunézia vonatkozásában:

a1) természetes személyek jövedelemadója,

a2) társasági adók

(a továbbiakban: tunéziai adók);

b) a Magyar Köztársaság vonatkozásában:

b1) személyi jövedelemadó,

b2) vállalkozási nyereségadó,

b3) társulati adó

(a továbbiakban: magyar adók).

4. Az Egyezmény alkalmazandó azokra az azonos vagy hasonló jellegű adókra is, amelyeket az Egyezmény aláírása után a jelenleg létező adók mellett vagy azok helyett vezetnek be. A Szerződő Államok illetékes hatóságai értesítik egymást a vonatkozó adójogszabályaikban végrehajtott lényeges változásokról.

II. Fejezet

MEGHATÁROZÁSOK

3. Cikk

Általános meghatározások

1. A jelen Egyezmény értelmében, ha a szövegösszefüggés eltérő értelmezést nem kíván

a) a „Magyar Köztársaság” kifejezés földrajzi értelemben használva a Magyar Köztársaság területét jelöli;

b) a „Tunéziai Köztársaság” kifejezés a Tunéziai Köztársaság területét, valamint Tunézia parti vizeivel határos területeket jelöli, amelyeken Tunézia a nemzetközi joggal összefüggésben a tengerfenék, az altalaj és azok természeti kincsei vonatkozásában jogait gyakorolhatja;

c) „az egyik Szerződő Állam” és a „másik Szerződő Állam” kifejezés — a szövegösszefüggés szerint — a Magyar Köztársaságot vagy a Tunéziai Köztársaságot jelölik;

d) a „személy” kifejezés magában foglalja a természetes személyeket, a társaságokat és minden más személyi egységet;

e) a „társaság” kifejezés minden olyan jogi személyt vagy mindazokat a jogalanyokat jelenti, akit az adóztatás szempontjából jogi személynek tekintenek;

f) „az egyik Szerződő Állam vállalkozása” és „a másik Szerződő Állam vállalkozása” kifejezés az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy, illetőleg a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy által folytatott vállalkozást jelenti;

g) az „állampolgárok” kifejezés jelenti:

g1) mindazokat a természetes személyeket, akik az egyik Szerződő Állam állampolgárságával rendelkeznek,

g2) mindazokat a jogi személyeket, egyesületeket és társulásokat, amelyeket az egyik Szerződő Államban érvényben levő törvényeknek megfelelően hoztak létre;

h) a „nemzetközi forgalom” kifejezés minden olyan szállítást jelent, amelyet egy olyan vállalkozás által üzemeltetett hajó, légi jármű vagy közúti jármű bonyolít le, amelynek a tényleges üzletvezetési helye az egyik Szerződő Államban van, kivéve, ha a hajót a légi járművet vagy a közúti járművet csak a másik Szerződő Államban lévő helyek között üzemeltetik;

i) az „illetékes hatóság” kifejezés:

i1) a Magyar Köztársaságban a pénzügyminisztert vagy meghatalmazott képviselőjét,

i2) a Tunéziai Köztársaságban a pénzügyminisztert, vagy meghatalmazott képviselőjét jelenti.

2. Az Egyezménynek az egyik Szerződő Állam által történő alkalmazásánál, ha a szövegösszefüggés mást nem kíván, bármely meg nem határozott kifejezésnek olyan értelme van, mint amelyet arra nézve ennek az Államnak azokra az adókra vonatkozó joga megállapít, amelyekre az Egyezmény alkalmazást nyer.

4. Cikk

Lakóhely az adóztatás szempontjából

1. A jelen Egyezmény értelmében az „egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy” kifejezés olyan személyt jelent, aki ennek az Államnak a törvényhozása szerint, ebben az Államban lakóhelye, állandó tartózkodási helye, üzletvezetésének helye vagy más hasonló ismérvalapján adóköteles. Mindazonáltal ez a kifejezés nem foglalja magában azokat a személyeket, akik ebben az Államban csak az ott levő forrásokból élvezett jövedelem után adókötelesek.

2. Amennyiben egy természetes személy a 1. bekezdés rendelkezése szerint mindkét Szerződő Államban belföldi illetőségű, helyzetét az alábbiak szerint kell meghatározni:

a) ez a személy abban az Államban tekintendő belföldi illetőségűnek, amelyben állandó lakóhellyel rendelkezik; ha mindkét Államban rendelkezik állandó lakóhellyel, abban a Szerződő Államban tekintendő belföldi illetőségűnek, amelyben létérdekeinek központja található;

b) amennyiben nem határozható meg, hogy e személy létérdekeinek központja melyik Államban van, vagy ha az Államok egyikében sem rendelkezik állandó lakóhellyel, abban a Államban tekintendő illetőséggel bírónak, amelyben szokásos tartózkodási helye van;

c) amennyiben e személynek mindkét Szerződő Államban van, vagy ha egyikben sincs szokásos tartózkodási helye, abban a Szerződő Államban tekintendő belföldi illetőségűnek, amelynek állampolgára;

d) amennyiben e személy mindkét Szerződő Államnak, vagy ha egyiknek sem állampolgára, a Szerződő Államok illetékes hatóságai közös megegyezéssel döntenek a kérdésben.

3. Amennyiben a jelen Cikk 1. bekezdése értelmében valamely nem természetes személy mindkét Szerződő Államban belföldi illetőségű, abban az Államban tekintendő belföldi illetőségűnek, amelyben tényleges üzletvezetésének helye van.

5. Cikk

Telephely

1. Az Egyezmény értelmében a „telephely” kifejezés olyan állandó üzleti létesítményt jelent, amelyen keresztül a vállalkozás tevékenységét egészben vagy részben kifejti. Az állandó üzleti létesítmény kifejezés az állandó ipari létesítményt is magában foglalja.

2. A „telephely” kifejezés magában foglalja különösen:

- a) az üzletvezetés helyét,
- b) a fiókot,
- c) az irodát,
- d) gyártelepet,
- e) a műhelyt,

f) a bányát, az olaj- vagy földgázkutató, a kőfejtőt vagy a természeti kincsek kiaknázására szolgáló bármely más telepet.

3. Az építési vagy szerelési terület csak akkor képez telephelyet, ha időtartama meghaladja a 6 hónapot.

4. Tekintet nélkül e Cikk előző rendelkezéseire nem tekintendő telephelynek, ha

a) a berendezéseket kizárólag a vállalkozás áruinak raktározására, kiállítására vagy kiszolgáltatására használják;

b) a vállalkozás áruinak készleteit, kizárólag raktározás, kiállítás vagy kiszolgáltatás céljából helyezték el;

c) a vállalkozás áruinak készleteit, kizárólag abból a célból raktározzák, hogy egy másik vállalkozás feldolgozza;

d) az állandó üzleti létesítményt kizárólag arra a célra használják, hogy a vállalkozás részére árut vásároljanak, vagy információt gyűjtsenek;

e) az állandó üzleti létesítményt kizárólag arra a célra használják, hogy a vállalkozás részére bármely más előkészítő vagy kiegészítő jellegű tevékenységet folytassanak;

f) az állandó üzleti létesítményt kizárólag az a)–e) pontokban említett tevékenységek valamely kombinációja céljára használják, feltéve, hogy az állandó üzleti létesítmény ebből a kombinációból származó teljes tevékenysége megőrzi előkészítő vagy kiegészítő jellegét.

5. Tekintet nélkül az 1. és 2. bekezdés rendelkezéseire, ha egy személy — kivéve a független képviselőt, akire a 6. bekezdés vonatkozik — egy vállalkozás érdekében tevékenykedik és az egyik Szerződő Államban meghatalmazása van, amellyel ott rendszeresen él, arra, hogy a vállalkozás nevében szerződéseket kössön, úgy ez a vállalkozás telephellyel bírónak tekintendő ebben az Államban, minden olyan tevékenység tekintetében, amelyet ez a személy a vállalkozás részére végez, kivéve ha az ilyen személy tevékenysége a 4. bekezdésben említettekre korlátozódik, amelyek az említett bekezdés értelmében nem tennék ezt az állandó üzleti létesítményt telephellyé, ha azokat egy állandó üzleti létesítményen keresztül fejtenék ki.

6. Egy vállalkozást nem lehet úgy tekinteni, mintha annak telephelye lenne egy Szerződő Államban csupán azért, mert tevékenységét ott alkusz, bizományos vagy más független képviselő útján fejti ki, feltéve, hogy ezek a személyek rendes üzleti tevékenységük keretében járnak el.

7. Az a tény, hogy az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű társaság egy olyan társaságot irányít, vagy azt egy olyan társaság irányítja, amely a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű, vagy ott (akár telephely útján, akár más módon) fejti ki tevékenységét, önmagában még nem teszi egyik társaságot sem a másik telephelyévé.

III. Fejezet

A JÖVEDELMEK ADÓZTATÁSA

6. Cikk

Ingatlan vagyomból származó jövedelem

1. Az olyan jövedelem, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy élvez a másik Szerződő Államban fekvő ingatlan vagyomból, beleértve a mező- és erdőgazdasági üzemek jövedelmét, ebben a másik Államban adóztható.

2. Az „ingatlan vagyon” kifejezést annak a Szerződő Államnak a jogszabályai szerint kell meghatározni, amelyben ez a vagyon fekszik.

Ez a kifejezés minden esetben magában foglalja az ingatlan vagyon tartozékait, a mezőgazdasági és az erdőgazdasági üzemek eszköz- és állatállományát, azokat a jogokat, amelyekre a földtulajdonra vonatkozó magán-

jogi rendelkezések nyerne alkalmazást, az ingatlan vagyon hasznélvezetét és az ásványlelőhelyek, források és a föld más kincsei kitermelésének vagy kitermelésének jogáért járó változó vagy állandó térítésekre vonatkozó jogokat. Hajók és légi járművek nem tekintendők ingatlan vagyonnak.

3. A jelen Cikk 1. bekezdésének rendelkezései az ingatlan vagyon közvetlen kiaknázásából, bérbe- vagy hasznbérbe adásából, valamint a kiaknázás minden más formájából származó jövedelemre alkalmazandók.

4. A jelen Cikk 1. és 3. bekezdésének rendelkezései a vállalkozás ingatlan vagyonából származó jövedelemre, valamint a szabad foglalkozás gyakorlására szolgáló ingatlan vagyonból származó jövedelemre is alkalmazandók.

7. Cikk

A vállalkozási nyereség

1. Az egyik Szerződő Állam vállalkozásának nyeresége csak ebben az Államban adóztatható, kivéve, ha a vállalkozás tevékenységét a másik Szerződő Államban egy ott lévő telephely útján fejti ki. Amennyiben a vállalkozás ily módon fejti ki tevékenységét, a vállalkozás nyeresége a másik Államban adóztatható, de csak olyan mértékben, amilyenben a nyereség ennek a telephelynek tudható be.

2. A jelen Cikk 3. bekezdése rendelkezéseinek fenntartásával, ha az egyik Szerződő Állam vállalkozása tevékenységét a másik Szerződő Államban egy ott levő telephely útján fejti ki, úgy ennek a telephelynek mindegyik Szerződő Államban azokat a nyereségeket kell betudni, amelyeket akkor érhetne el, ha azonos vagy hasonló tevékenységet azonos vagy hasonló feltételek mellett mint önálló vállalkozás fejtené ki, és azzal a vállalkozással lebonyolított forgalmában, amelynek telephelye teljesen független lenne.

3. A telephely nyereségének megállapításánál levonhatók a telephely miatt felmerült költségek, beleértve az üzletvezetési és általános ügyviteli költségeket, tekintet nélkül arra, hogy abban az Államban merültek-e fel, ahol a telephely fekszik, vagy máshol.

Mindamellett nem vonhatók le azon összegek, amelyeket adott esetben a telephely fizetett ki a vállalkozás székhelyének vagy egyéb telephelyei bármelyikének jogdíjként, tiszteletdíjként vagy más hasonló kifizetesként a kitermelési engedélyek, szabadalmak vagy egyéb jogok címén, jutalékként (a ténylegesen felmerült költségek megtérítésén kívül) a nyújtott szolgáltatásokért vagy üzletvezetési tevékenységért vagy — bank vállalkozás esetét kivéve — a telephelynek nyújtott kölcsönök kamataként.

Ugyanígy, egy telephely nyereségének megállapításánál a vállalkozás székhelyének vagy egyéb telephelyei bármelyikének költségei között nem vehetők figyelembe a jogdí-

jak, tiszteletdíjak vagy más hasonló kifizetések a kitermelési engedélyek, szabadalmak vagy egyéb jogok címén, a jutalékok címén (a ténylegesen felmerült költségek megtérítésén kívül) a nyújtott szolgáltatásokért vagy üzletvezetési tevékenységért vagy — a bank vállalkozás esetét kivéve — a vállalkozás székhelyének vagy egyéb telephelyei bármelyikének nyújtott kölcsönök kamataért.

4. Amennyiben az egyik Szerződő Államban a telephelynek betudható nyereséget a vállalkozás teljes nyereségének a különböző részek közötti megosztása alapján szokás meghatározni, a jelen Cikk 2. bekezdésének egyik rendelkezése sem akadályozza ezt a Szerződő Államot abban, hogy a betudható nyereséget a szokásos megosztás szerint határozza meg; az alkalmazott nyereségmegosztási módszernek azonban olyannak kell lennie, hogy a kapott eredmény a jelen Cikkben foglalt elveknek megfelelően.

5. A telephelynek nem tudható be nyereség abból kifelő, hogy pusztán árut vásárolt a vállalkozás részére.

6. Az előző bekezdések céljaira a telephelynek betudható nyereséget évről évre azonos módon kell megállapítani, hacsak alapos és elégséges ok nincs más eljárásra.

7. Amennyiben a nyereség olyan jövedelemtételket tartalmaz, amelyekkel a jelen Egyezmény más Cikkei külön foglalkoznak, úgy azoknak a Cikkeknak a rendelkezéseit e Cikk rendelkezései nem érintik.

8. Egy tagnak társulás, polgári jogi társaság vagy közkereseti társaság (société en nom collectif, société de fait, association en participation) formájában létrehozott vállalkozás nyereségéből való részesedése csak abban az Államban adóztatható, ahol az illető vállalkozásnak telephelye van.

8. Cikk

Nemzetközi szállítás

1. Az a nyereség, amely tengeri hajóknak, légi járműveknek vagy közúti járműveknek a nemzetközi forgalomban való üzemeltetéséből származik, csak abban a Szerződő Államban adóztatható, ahol a vállalkozás tényleges üzletvezetésének helye van.

2. Ha egy tengerhajózási vállalkozás tényleges üzletvezetésének helye egy tengeri hajó fedélzetén van, úgy e hely abban a Szerződő Államban levőnek tekintendő, amelyikben a tengeri hajó hazai kikötője van, vagy hazai kikötő hiányában, abban a Szerződő Államban, amelyben a tengeri hajó üzemeltetője belföldi illetőségű.

3. A jelen Cikk 1. bekezdése alkalmazandó azokra a nyereségekre is, amelyek valamely közös üzemeltetésben vagy nemzetközi üzemeltetésű szervezetben való részvételtől származnak.

9. Cikk

Kapcsolt vállalkozások

Amennyiben

a) az egyik Szerződő Állam vállalkozása közvetlenül vagy közvetve a másik Szerződő Állam vállalkozásának üzletvezetésében, ellenőrzésében vagy tőkéjében részesedik, vagy

b) ugyanazok a személyek közvetlenül vagy közvetve a másik Szerződő Állam vállalkozásának üzletvezetésében, ellenőrzésében vagy tőkéjében részesednek, ha az egyik vagy a másik esetben a két vállalkozás az egymás közötti kereskedelmi vagy pénzügyi kapcsolataikra tekintettel olyan feltételekben állapodik meg, vagy olyan feltételeket szab, amelyek eltérnek azoktól, amelyekben független vállalkozások egymással megállapodnának, úgy az a nyereség, amelyet a vállalkozások egyike ezen feltételek nélkül elért volna, ezen feltételek miatt azonban nem ért el, ennek a vállalkozásnak a nyereségéhez hozzászámítható, és következőképpen megadóztatható.

10. Cikk

Osztalék

1. Az osztalék, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű társaság a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek fizet, a másik Államban adóztatható.

2. Mindazonáltal ez az osztalék abban a Szerződő Államban is, amelyben az osztalékot fizető társaság belföldi illetőségű, ennek az Államnak a jogszabályai szerint megadóztatható, de ha az a személy, aki az osztalékot kapja, annak haszonhúzója, az így megállapított adó nem haladhatja meg

a) az osztalék bruttó összegének 10 százalékát, ha a kedvezményezettje egy olyan társaság, amely az osztalékot fizető társaság tőkéjében legalább 25 százalékos közvetlen részesedéssel bír,

b) az osztalék bruttó összegének 12 százalékát minden egyéb esetben.

3. E Cikk alkalmazásában az „osztalék” kifejezés részvényekből vagy más, nyereségből való részesedést biztosító jogokból — kivéve a hitel követeléseket — származó jövedelmet, valamint egyéb társasági jogokból származó olyan jövedelmet jelent, amelyet annak az Államnak az adózási jogszabályai, amelyben a nyereséget felosztó társaság belföldi illetőségű, a részvényekből származó jövedelemmel azonos adóztatási elbánás alá vetnek.

4. Az 1. és 2. bekezdések rendelkezései nem alkalmazandók, ha az osztalék egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű haszonhúzója a másik Szerződő Államban, amelyben az osztalékot fizető társaság belföldi illetőségű, egy ott

levő telephely útján ipari vagy üzleti tevékenységet fejt ki, vagy önálló tevékenységet végez ebben a másik Államban egy ott levő állandó berendezés segítségével, és az érdekeltség, amelyre tekintettel az osztalékot fizetik, ténylegesen ehhez a telephelyhez vagy állandó berendezéshez kapcsolódik. Ebben az esetben a 7. Cikk vagy a 14. Cikk rendelkezései nyerne, az esettől függően, alkalmazást.

5. Ha az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű társaság nyereséget vagy jövedelmet élvez a másik Szerződő Államból, úgy ez a másik Állam nem adóztathatja meg a társaság által kifizetett osztalékot, kivéve, vagy ha az érdekeltség, amelyre tekintettel az osztalékot fizetik, ténylegesen ebben a másik Államban levő telephelyhez vagy állandó berendezéséhez kapcsolódik, sem pedig a társaság fel nem osztott nyereségét nem vetheti a társaság fel nem osztott nyeresége után kivetett adó alá, még akkor sem, ha a fizetett osztalék vagy a fel nem osztott nyereség egészen vagy részben ebben a másik Államban keletkező nyereségből vagy jövedelemből áll.

11. Cikk

Kamat

1. A kamat, amely az egyik Szerződő Államból származik, és amelyet a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek fizetnek, ebben a másik Államban adóztatható.

2. Mindazonáltal ez a kamat — kivéve azt, amely az egyik Szerződő Állam, annak Kormánya, politikai alegysége, helyi hatósága, Központi Bankja vagy ezen Kormány, politikai alegység, helyi hatóság megbízásából eljáró intézmény által nyújtott hitelhez kapcsolódik — abban a Szerződő Államban is, amelyből származik, ennek az Államnak a jogszabályai szerint megadóztatható, de az így megállapított adó nem haladhatja meg a kamat bruttó összegének 12 százalékát.

3. A jelen Cikkben használt „kamat” kifejezés mindenfajta hitelnüjtásból származó jövedelmet jelent, akár biztosítva van jelzáloggal, akár nem, akár ad jogot az adós nyereségében való részesedésre, akár nem, különösen pedig az állami alapokból és a kölcsönkötvényekből származó jövedelmet, beleértve az azokhoz kapcsolódó prémiumokat és jutalmakat.

4. A jelen Cikk 1. és 2. bekezdéseinek rendelkezései nem alkalmazandók, ha a kamat egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű haszonhúzója a másik Szerződő Államban, amelyből a kamat származik akár egy ott levő telephely útján ipari vagy kereskedelmi tevékenységet fejt ki, akár egy ott levő állandó berendezés segítségével szabad foglalkozást űz, és ha a követelés, amely után a kamatot fizetik ténylegesen ehhez kapcsolódik. Ebben az esetben a 7. vagy 14. Cikk rendelkezései nyerne, az esettől függően alkalmazást.

5. A kamat akkor tekintendő az egyik Szerződő Államból származónak, ha az adós maga ez az Állam, ennek egyik politikai alegysége, helyi hatósága vagy egy ebben az Államban belföldi illetőségű személy. Ha azonban a kamat adósa, függetlenül attól, hogy az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű vagy sem, az egyik Szerződő Államban telephellyel vagy állandó berendezéssel rendelkezik, ezek miatt keletkezett az a tartozás, amely után a kamatfizetés fennáll, s amelyet a telephely vagy állandó berendezés visel, a kamat abból az Államból származónak tekintendő, amelyben a telephely vagy állandó berendezés van.

6. Ha az adós és a haszonhúzó, vagy mindkettő és egy másik személy között különleges kapcsolatok állnak fenn, és emiatt a kamat összege, figyelembe véve a hitelnyújtást, amely után fizetik, meghaladja azt az összeget, amelyben az adós és a kamat haszonhúzója ilyen kapcsolatok nélkül megállapodott volna, e Cikk rendelkezéseit csak ez utóbbi összegre kell alkalmazni. Ebben az esetben, a kifizetett többletösszeg mindegyik Szerződő Állam jogszabályai szerint és a jelen Egyezmény más rendelkezéseinek figyelembevételével adóztatható.

12. Cikk

Jogdíj

1. A jogdíj, amely az egyik Szerződő Államból származik, és amelyet a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek fizetnek, megadóztatható ebben a másik Államban.

2. Mindazonáltal az ilyen jogdíj megadóztatható abban a Szerződő Államban is ahonnan származik, ha azt ennek az Államnak a jogszabályai előíranyozzák, de az így megállapított adó nem haladhatja meg a jogdíj bruttó összegének 12 százalékát.

3. E Cikk alkalmazásában a „jogdíj” kifejezés minden olyan jellegű kifizetést jelent, amelyet irodalmi, művészeti vagy tudományos alkotások — beleértve a mozgókép filmeket és a kép- vagy hanghordozó szalagokat — szerzői joga, szabadalmak, védjegyek, minták vagy modellek, tervek, titkos formulák és eljárások használatának vagy használati jogának ellenértékeként, ipari, kereskedelmi, mezőgazdasági, kikötői vagy tudományos felszerelések használata vagy használati joga ellenértékeként, ipari, kereskedelmi vagy tudományos tapasztalatok közléséért, vagy technikai, vagy gazdasági tanulmányokért, vagy technikai segítségnyújtásért fizetnek.

4. A jelen Cikk 1. és 2. bekezdései nem alkalmazandók, ha a jogdíj egyik Államban illetőséggel bíró haszonhúzója, a másik Szerződő Államban, ahonnan a jogdíj származik, akár egy ott levő telephely útján ipari vagy kereskedelmi tevékenységet fejt ki, akár egy ott levő állandó berendezés segítségével szabad foglalkozást űz, és a jogdíj vagy vagyoni érték, amelyként a jogdíjat fizetik ténylegesen ehhez kap-

csolódik. Ebben az esetben a 7. vagy a 14. Cikk rendelkezései nyerne, az esettől függően, alkalmazást.

5. A jogdíj akkor tekintendő az egyik Szerződő Államból származónak, ha az adós maga ez az Állam, ennek egyik politikai alegysége, helyi hatósága vagy egy ebben az Államban illetőséggel bíró személy. Ha azonban a jogdíj adósa, függetlenül attól, hogy az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű vagy sem, az egyik Szerződő Államban telephellyel rendelkezik, amely miatt a jogdíjfizetést keletkeztető szerződést megkötötték, s ezt a telephely viseli, úgy a jogdíj abból az Államból származónak tekintendő, amelyben a telephely van.

6. Ha az adós és a haszonhúzó, vagy mindkettő és egy másik személy között különleges kapcsolatok állnak fenn, és emiatt a jogdíj összege, figyelembe véve a szolgáltatást, amely után fizetik, meghaladja azt az összeget, amelyben az adós és a haszonhúzó ilyen kapcsolatok nélkül megállapodott volna, úgy e Cikk rendelkezéseit csak az utóbbi összegre kell alkalmazni. Ebben az esetben a kifizetett többletösszeg mindegyik Szerződő Állam jogszabályai szerint és az Egyezmény más rendelkezéseinek figyelembevételével adóztatható.

13. Cikk

Elidegenítésből származó nyereség

1. Az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek a 6. Cikkben meghatározott és a másik Szerződő Államban fekvő ingatlan vagyona elidegenítéséből származó nyeresége megadóztatható ebben a másik Államban.

2. Az a nyereség, amely olyan ingó vagyon elidegenítéséből származik, amely az egyik Szerződő Állam vállalkozása másik Szerződő Államban levő telephelye üzleti vagyónának része, vagy amely egy olyan állandó bázishoz tartozik, amellyel az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy önálló tevékenység végzése céljára a másik Szerződő Államban rendelkezik, beleértve egy ilyen telephelynek (akár a vállalkozással együttesen akár attól függetlenül történő) vagy egy ilyen állandó bázisnak az elidegenítéséből elért nyereséget, megadóztatható ebben a másik Államban.

3. A nemzetközi forgalomban üzemeltetett hajók, légi járművek vagy közúti járművek, vagy az ilyen hajók, légi járművek vagy közúti járművek üzemeltetését szolgáló ingó vagyon elidegenítéséből származó nyereség csak abban a Szerződő Államban adóztatható, amelyben a vállalkozás tényleges üzletvezetésének a helye van.

4. Az 1., 2. és 3. bekezdésekben nem említett vagyon elidegenítéséből származó nyereség csak abban a Szerződő Államban adóztatható, amelyben az elidegenítő belföldi illetőségű.

14. Cikk

Önálló tevékenység

1. Az olyan jövedelem, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy szabad foglalkozásból vagy más hasonló jellegű önálló tevékenységből élvez, csak ebben az Államban adózatható. Mindazonáltal ez a jövedelem a következő esetekben a másik Szerződő Államban megadóztatható:

a) ha az érdekelt személy tevékenységének gyakorlásához rendszeresen állandó berendezéssel rendelkezik a másik Szerződő Államban, azonban csak olyan mértékben, amilyen mértékben az ennek az állandó berendezésnek tudható be; vagy

b) ha az adott személy a másik Szerződő Államban egy pénzügyi évben összességben 183 napot vagy azt meghaladó időszakot vagy időszakokat tartózkodik. Ebben az esetben csak a másik Szerződő Államban végzett tevékenységből származó jövedelme adózatható ebben a másik Államban.

2. A „szabad foglalkozás” kifejezés magában foglalja különösen az önállóan kifejtett tudományos, irodalmi, művészeti, oktatási és nevelési tevékenységet, valamint az orvosok, ügyvédek, mérnökök, építészek, fogorvosok és könyvszakértők önálló tevékenységét.

15. Cikk

Nem önálló tevékenység

1. A 16., 18., 19. és 20. Cikk rendelkezéseinek fenntartásával a fizetés, a bér és más hasonló térítés, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy fizetett alkalmazott címen kap, csak ebben az Államban adózatható, kivéve ha a munkát a másik Államban végzik. Ha a munkát ott végzik, az ezért kapott térítés ebben a másik Államban adózatható.

2. Tekintet nélkül az 1. bekezdés rendelkezéseire, az a térítés, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy a másik Szerződő Államban fizetett alkalmazott címen kap, csak az elsőként említett Államban adózatható, ha:

a) a kedvezményezett a másik Államban a vonatkozó naptári évben nem tartózkodik összesen 183 napot meghaladó időszakban vagy időszakokban, és

b) a térítést olyan munkaadó fizeti vagy olyan munkaadó nevében fizetik, aki a másik Államban nem belföldi illetőségű, és

c) a térítést nem a munkaadónak a másik Államban levő telephelye vagy állandó berendezése viseli.

3. Tekintet nélkül e Cikk előző rendelkezéseire, a nemzetközi forgalomban üzemeltetett hajó, légi jármű vagy közúti szállító jármű fedélzetén végzett fizetett alkalma-

zott címen járó díjazás megadóztatható abban a Szerződő Államban, amelyben a vállalkozás tényleges üzletvezetésének a helye van.

16. Cikk

Igazgatók tiszteletdíja

Az igazgatók tiszteletdíja, jelenléti díj és más hasonló kifizetés, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy olyan minőségben élvez, mint a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű társaság igazgatótanácsának vagy felügyelő bizottságának a tagja, ebben a másik Államban adózatható.

17. Cikk

Művészek és sportolók

1. Tekintet nélkül a 14. és 15. Cikk rendelkezéseire, az olyan jövedelem, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy, mint előadóművész, például színpadi, film-, rádió- vagy televíziós művész, vagy mint zeneművész, vagy mint sportoló a másik Szerződő Államban kifejtett személyes tevékenységből élvez, ebben a másik Államban adózatható.

2. Amennyiben előadóművész vagy sportoló által ilyen minőségében kifejtett személyes tevékenységből származó jövedelem nem az előadóművésznél vagy a sportolónál magánál, hanem egy másik személynél jelentkezik, úgy ez a jövedelem, tekintet nélkül a 7., 14. és 15. Cikk rendelkezéseire, megadóztatható abban a Szerződő Államban, amelyben az előadóművész vagy a sportoló a tevékenységét kifejti.

3. Tekintet nélkül az 1. és 2. bekezdések rendelkezéseire, az ott említett jövedelem mentes az adó alól abban a Szerződő Államban, amelyben az előadóművész vagy a sportoló a tevékenységét kifejti, feltéve, hogy ezt a tevékenységet jelentős mértékben ennek az Államnak vagy a másik Államnak a közpénzeiből támogatják, vagy a Szerződő Államok közötti kulturális megállapodás alapján fejtik ki.

18. Cikk

Nyugdíj

A 19. Cikk 2. bekezdésében foglalt rendelkezések fenntartásával, a nyugdíj és más hasonló díjazás, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek korábbi, nem önálló munkára tekintettel fizetnek, csak ebben az Államban adózatható.

19. Cikk

Közszolgálat

1. a) A nem nyugdíj jellegű térítés, amelyet az egyik Szerződő Állam, vagy annak egyik politikai alegysége, vagy helyi hatósága fizet egy természetes személynek az ezen Államnak, vagy politikai alegységének, vagy hatóságának teljesített szolgálatért, csak ebben az Államban adóztatható.

b) Mindazonáltal ez a térítés csak a másik Szerződő Államban adóztatható, ha a szolgálatot ebben az Államban teljesítették, és ha a természetes személy ebben az Államban olyan belföldi illetőségű személy, aki

b1) ennek az államnak az állampolgára, vagy

b2) nem kizárólag a szolgálat teljesítése céljából vált ebben az Államban belföldi illetőségű személlyé.

2. a) A nyugdíj, amelyet az egyik Szerződő Állam vagy egyik politikai alegysége vagy helyi hatósága akár közvetlenül, akár az általuk létesített alpból fizet egy természetes személynek az ezen Államnak, vagy politikai alegységének, vagy hatóságának teljesített szolgálatért, csak ebben az Államban adóztatható.

b) Mindazonáltal a nyugdíj csak a másik Szerződő Államban adóztatható, ha a természetes személy ebben az Államban belföldi illetőségű, és ennek az Államnak az állampolgára.

3. A 15., 16. és 18. Cikk rendelkezései alkalmazandók az egyik Államnak, vagy valamely politikai alegységének, vagy helyi hatóságának ipari vagy kereskedelmi tevékenysége keretében teljesített szolgálatért fizetett térítésre és nyugdíjra.

20. Cikk

Tanulók

1. Az az összeg, amelyet olyan tanuló, ipari és kereskedelmi tanuló kap ellátására, tanulmányaira vagy képzésére, aki közvetlenül az egyik Szerződő Államban tett látogatása előtt a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű volt, vagy most is az, és aki az elsőként említett Államban kizárólag tanulmányi vagy képzési célból tartózkodik, nem adóztatható ebben az Államban, feltéve, hogy az ilyen kifizetések ezen az Államon kívül levő forrásokból származnak.

2. Tekintet nélkül a 14. és 15. Cikk rendelkezéseire, az a térítés, amelyet olyan tanuló, gyakornok kap az első Államban végzett szolgálatai címen, aki közvetlenül az első Szerződő Államban tett látogatása előtt a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű, vagy most is az, és aki az első Államban kizárólag tanulmányi vagy szakmai képzés céljából ideiglenesen tartózkodik, nem adóztatható az első Államban, feltéve, hogy ez a szolgálat

tanulmányaival vagy képzésével van kapcsolatban, vagy hogy e szolgálatért járó térítés az ellátásához, tanulmányaihoz vagy a képzéséhez rendelkezésre álló források kiegészítésére szükséges.

21. Cikk

Egyéb jövedelem

1. Az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek, a jelen Egyezmény előző Cikkeiben nem említett jövedelemtétellei, bárhonnan származzanak is, csak ebben az Államban adóztathatók.

2. Az 1. bekezdés rendelkezései nem alkalmazandók a 6. Cikk 2. bekezdésében meghatározott ingatlan vagyontól származó jövedelemre, ha az ilyen jövedelemnek az egyik Államban belföldi illetőségű kedvezményezettje a másik Szerződő Államban akár egy ott levő telephely útján ipari vagy kereskedelmi tevékenységet fejt ki, akár egy ott levő állandó berendezés segítségével önálló tevékenységet folytat, és a jog vagy a vagyon, amelyből a jövedelem származik, ténylegesen ezekhez tartozik. Ebben az esetben a 7. Cikk vagy a 14. Cikk rendelkezései nyerne, az esettől függően, alkalmazást.

22. Cikk

Rendelkezések a kettős adóztatás elkerülésére

A kettős adóztatást a következő módon kell elkerülni:

a) a Magyar Köztársaság vonatkozásában:

a1) amennyiben egy Magyar Köztársaságban belföldi illetőségű személy olyan jövedelmet élvez, amely a jelen Egyezmény rendelkezései szerint a Tunéziai Köztársaságban adóztatható, úgy a Magyar Köztársaság az a2) és az a3) pontok rendelkezéseinek fenntartásával ezt a jövedelmet kiveszi az adóztatás alól,

a2) amennyiben egy Magyar Köztársaságban belföldi illetőségű személy olyan jövedelemtételleket élvez, amely a 10., 11. és 12. Cikk rendelkezései szerint a Tunéziai Köztársaságban adóztatható, úgy a Magyar Köztársaság levonja annak a személynek a jövedelme után beszedendő adóból a Tunéziai Köztársaságban fizetett adó összegét. A levonás azonban nem haladhatja meg a levonás előtt megállapított adónak azt a részét, amely ezeknek az élvezett jövedelemtételnek felel meg,

a3) amennyiben az Egyezmény bármely rendelkezése szerint valamely, a Magyar Köztársaságban belföldi illetőségű személy által élvezett jövedelem ki van véve az adóztatás alól a Magyar Köztársaságban, a Magyar Köztársaság mindazonáltal ennek a személynek a többi jövedelmére vonatkozó adó megállapításánál figyelembe veheti a kivett jövedelmet;

b) a Tunéziai Köztársaság vonatkozásában:

b1) amennyiben egy belföldi illetőségű személy olyan jövedelmet élvez, amely az Egyezmény rendelkezései szerint Magyarországon adózatható, Tunézia levonja ennek a személynek a jövedelme után beszedendő adóból azt az összeget, amely megfelel a Magyarországon fizetett adónak. Az így levont összeg azonban nem haladhatja meg a levonás előtt megállapított adónak azt a részét, amely a Magyarországon adózatható jövedelemre esik,

b2) amennyiben az Egyezmény bármely rendelkezése szerint valamely, Tunéziában belföldi illetőségű személy által élvezett jövedelem ki van véve az adóztatás alól Tunéziában, Tunézia mindazonáltal ennek a személynek a többi jövedelmére vonatkozó adó megállapításánál figyelembe veheti a kivett jövedelmet.

23. Cikk

Egyenlő elbánás

1. Az egyik Szerződő Állam állampolgárai a másik Szerződő Államban nem vethetők sem olyan adóztatás, sem pedig azzal összefüggő olyan kötelezettség alá, amely más vagy terheesebb, mint az, amelyeknek e másik Állam állampolgárai, azonos körülmények között, alá vannak vagy alá lehetnek vetve. Ez a rendelkezés, tekintet nélkül az 1. Cikk rendelkezéseire, olyan személyekre is alkalmazandó, akik nem belföldi illetőségűek egyik Államban sem.

2. Az egyik Szerződő Állam vállalkozásának a másik Szerződő Államban levő telephelyét a másik Szerződő Államban nem lehet kedvezőtlenebbül adóztatni, mint e másik Állam azonos tevékenységet folytató vállalkozásait. E rendelkezés nem értelmezendő akként, mintha az egyik Szerződő Államot arra köteleznék, hogy a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek személyi állapot vagy családi terhek alapján, olyan egyéni levonásokat, adókedvezményeket és adómérsékléseket nyújtson, amelyeket a saját területén belföldi illetőségű személyeknek nyújt.

3. Kivéve, amikor a 9. Cikknek, a 11. Cikk 6. bekezdésének vagy a 12. Cikk 5. bekezdésének rendelkezései nyerne alkalmazást, az egyik Szerződő Állam vállalkozása által a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek fizetett kamat, jogdíj és más költség, ugyanolyan feltételek mellett levonható e vállalkozás adózatható nyereségének megállapításánál, mintha azokat az első Államban belföldi illetőségű személy részére fizették volna.

4. Az egyik Szerződő Állam vállalkozásai, amelyeknek tőkéje teljesen vagy részben, közvetlenül vagy közvetve a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű egy vagy több személy tulajdonában vagy ellenőrzése alatt van, az első Államban nem vethetők sem olyan adóztatás, sem pedig azzal összefüggő olyan kötelezettség alá, amely más vagy terheesebb, mint azok, amelyeknek az első Állam más hasonló vállalkozásai alá vannak, vagy alá lehetnek vetve.

5. A jelen Cikk rendelkezései, tekintet nélkül a 2. Cikk rendelkezéseire, bármilyen típusú vagy megnevezésű adókra alkalmazandók.

24. Cikk

Egyeztető eljárás

1. Ha egy személy véleménye szerint az egyik vagy mindkét Szerződő Állam intézkedései ránézve olyan adóztatáshoz vezetnek, vagy fognak vezetni, amely nem felel meg a jelen Egyezmény rendelkezéseinek, úgy, ezeknek az Államoknak a belső jogszabályai szerinti jogorvoslattól függetlenül, ügyét előterjesztheti annak a Szerződő Államnak az illetékes hatóságához, amelyben belföldi illetőségű, vagy ha ügye a 23. Cikk 1. bekezdése alá tartozik, annak a Szerződő Államnak az illetékes hatóságához, amelynek állampolgára. Az ügyet arra az intézkedésre vonatkozó első értesítést követő három éven belül kell előterjeszteni, amely az Egyezmény rendelkezéseinek meg nem felelő adózáshoz vezetett.

2. Ha az illetékes hatóság a kifogást megalapozottnak találja, és maga nincs abban a helyzetben, hogy kielégítő megoldást találjon, úgy törekedni fog az ügyet a másik Szerződő Állam illetékes hatóságával egyetértésben úgy rendezni, hogy az Egyezménynek meg nem felelő adóztatás elkerülhető legyen. Az így létrejött megállapodást alkalmazni kell, bármilyen határidőket írnak is elő a Szerződő Államok belső jogszabályai.

3. A Szerződő Államok illetékes hatóságai törekedni fognak arra, hogy a nehézségeket vagy kétségeket, amelyek az Egyezmény értelmezésénél vagy alkalmazásánál felmerülnek, egymással egyetértésben eloszlassák. Tanácskozhatnak arról is, hogy miként lehet a kettős adóztatást elkerülni olyan esetekben, amelyeket az Egyezmény nem tartalmaz.

4. A Szerződő Államok illetékes hatóságai az előző bekezdések értelmében létrehozandó egyetértés elérése céljából egymással közvetlenül érintkezhetnek. Amennyiben szóbeli véleménycsere megkönnyítené a megegyezést, ez a véleménycsere lefolytatható olyan bizottságban, amely a Szerződő Államok illetékes hatóságainak képviselőiből áll.

25. Cikk

Tájékoztatáscsere

1. A Szerződő Államok illetékes hatóságai kicserélik az Egyezmény vagy a Szerződő Államoknak az Egyezményben érintett adókra vonatkozó belső jogszabályai végrehajtásához szükséges tájékoztatásokat, amennyi-

ben az általuk előírányzott adóztatás nem ellentétes az Egyezményvel. A kölcsönös tájékoztatást az 1. Cikk nem korlátozza. A Szerződő Államnak a kapott tájékoztatást ugyanúgy kell titokban tartania, mint az ennek az Államnak belső jogszabályai szerint kapott tájékoztatásokat, és csak olyan személyeknek vagy hatóságoknak, ideértve a bíróságokat és az államigazgatási szerveket, lehet hozzáférhetővé tenni, amelyek az Egyezményben érintett adók kivetésével vagy beszedésével, ezen adók érvényesítésével és az azokra vonatkozó perléssel vagy az ezekkel az adókkal kapcsolatos jogorvoslatra vonatkozó határozatokkal foglalkoznak. Ezek a személyek vagy hatóságok csak ezekre a célokra használhatják fel a tájékoztatásokat. Ezek a személyek vagy hatóságok nyilvános bírósági tárgyalásokon vagy bírósági határozatokban a tájékoztatásokat felhasználhatják. A kapott tájékoztatást az azt nyújtó Szerződő Állam kérésére titokban kell tartani.

2. E Cikk 1. bekezdésének rendelkezései semmi esetre sem értelmezhetők úgy, mintha azok az egyik Szerződő Államot köteleznék

a) olyan államigazgatási intézkedések hozatalára, amelyek ennek vagy a másik Szerződő Államnak a jogszabályaitól vagy államigazgatási gyakorlatától eltérnek;

b) olyan tájékoztatás adására, amely ennek vagy a másik Szerződő Államnak a jogszabályai szerint vagy rendes államigazgatási gyakorlatában nem szerzhető be;

c) olyan tájékoztatás adására, amely kereskedelmi, ipari, foglalkozási titkot vagy üzleti eljárást tárna fel, vagy amelynek közzlése ellentmond a közrendnek (ordre public).

26. Cikk

Diplomáciai és konzuli képviseltek tagjai

A jelen Egyezmény rendelkezései nem érintik a diplomáciai és a konzuli képviseltek tagjainak adózási kiváltóságait, amelyek a nemzetközi jog általános szabályai szerint vagy külön megegyezések rendelkezései alapján őket megilletik.

27. Cikk

Hatálybalépés

1. A Szerződő Felek értesítik egymást arról, hogy az Egyezmény hatálybalépéséhez szükséges alkotmányos követelményeknek eleget tettek.

2. Az Egyezmény az 1. bekezdésben említett jegyzékváltás napja után hatvan nappal lép hatályba, és rendelkezései alkalmazandók

a) a forrásnál levont adók tekintetében a jegyzékváltás vagy a ratifikációs okmányok cseréjének évét követő naptári év január 1. napján vagy azután jóváírt vagy fizetett jövedelmekre;

b) az egyéb adók tekintetében a jegyzékváltás vagy a ratifikációs okmányok cseréjének naptári évét követő naptári év január 1. napja után befejeződő minden adózási évre.

28. Cikk

Felmondás

A jelen Egyezmény meghatározatlan ideig marad hatályban. Mindazonáltal az Egyezmény hatálybalépésének napjától számított ötéves időszak után, legalább hat hónapos előzetes értesítéssel, diplomáciai úton bármely naptári év végére felmondható.

Ebben az esetben rendelkezései nem alkalmazandók

a) a forrásnál levont adók tekintetében a felmondás évének december 31. után jóváírt vagy fizetett jövedelmekre;

b) egyéb adók tekintetében a felmondás évének december 31. napja után kezdődő adózási időszakokra.

Aminek hitelül az erre a célra kellően felhatalmazott alulírottak a jelen Egyezményt aláírták.

Készült Tuniszban, 1992. október 22-én, két példányban, francia nyelven.

A Magyar Köztársaság
Kormánya nevében

A Tunéziai Köztársaság
Kormánya nevében''

3. § Ez a törvény a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban az Egyezmény 27. Cikk 2. bekezdés a) pontja alá eső adók tekintetében 1998. január 1-jén, vagy azt követően szerzett jövedelmekre, a 27. Cikk 2. bekezdés b) pontja alá eső adók tekintetében 1998. január 1-jén, vagy azután kezdődő bármely adóévre kivethető adókra kell alkalmazni.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1999. évi XXIX. törvény

a Magyar Köztársaság és Ukrajna között a beruházások elősegítéséről és kölcsönös védelméről Kijevben, 1994. október 11-én aláírt Megállapodás kihirdetéséről*

1. § Az Országgyűlés a Magyar Köztársaság és Ukrajna között a beruházások elősegítéséről és kölcsönös védelméről Kijevben, 1994. október 11-én aláírt Megállapodást e törvénnyel kihirdeti. (A Megállapodás megerősítéséről szóló jegyzékváltás 1996. december 3-án megtörtént, és a Megállapodás 1996. december 3-án hatályba lépett.)

2. § A Megállapodás hivatalos magyar nyelvű szövege a következő:

„Megállapodás

a Magyar Köztársaság és Ukrajna között a beruházások elősegítéséről és kölcsönös védelméről

A Magyar Köztársaság és Ukrajna (a továbbiakban: Szerződő Felek),

attól az óhajtól vezetve, hogy a gazdasági együttműködést mindkét állam javára erősítsék,

azzal a szándékkal, hogy kedvező feltételeket teremtsenek és tartsanak fenn az egyik Szerződő Fél beruházóinak beruházásaihoz a másik Szerződő Fél területén,

felismerve, hogy a beruházások elősegítése és kölcsönös védelme jelen Megállapodással összhangban ösztönzi az üzleti kezdeményezéseket ezen a területen,

megállapodtak a következőkben:

1. Cikk

Meghatározások

A Megállapodás alkalmazásában:

1. A „beruházás” kifejezés magában foglal mindenfajta olyan vagyoni értéket, melyet az egyik Szerződő Fél valamelyberuházója gazdasági tevékenységgel összefüggően fektet be a másik Szerződő Fél területén az utóbbi törvényeivel és jogszabályaival összhangban, és magában foglalja különösen, de nem kizárólag:

a) az ingó és ingatlan tulajdont, valamint minden egyéb dologi jogot, úgymint a jelzálogot, a zálogjogot, a kézi-zálogjogot és hasonló jogokat;

b) a részvénnyeket, üzletrészeket és vállalati kötvényeket, illetve a társasági érdekeltség egyéb formáit;

c) beruházáshoz kapcsolódó pénzköveteléseket és gazdasági értékkel bíró szolgáltatásra vonatkozó követeléseket;

d) a szellemi tulajdonhoz fűződő jogokat, ideértve a beruházáshoz kapcsolódó szerzői jogokat, védjegyeket, szabadalmakat, ipari mintákat, technológiákat, know-how-t, kereskedelmi titkokat, kereskedelmi neveket és goodwill-t;

e) minden jogszabály vagy szerződés keretében biztosított jogot és jogszabályon alapuló mindenfajta engedélyt és jóváhagyást, beleértve a természeti erőforrások kutatására, kitermelésére, művelésére vagy kiaknázására vonatkozó koncessziókat.

A vagyoni érték beruházási formájának megváltozása nem érinti annak beruházás jellegét.

2. A „beruházó” kifejezés olyan természetes vagy jogi személyt jelent, aki a másik Szerződő Fél területén beruházást eszközöl.

a) A „természetes személy” kifejezés azt a természetes személyt jelenti, aki bármelyik Szerződő Fél állampolgára annak hatályos jogszabályai értelmében.

b) A „jogi személy” kifejezés, mindkét Szerződő Fél tekintetében, azokat a jogalanyokat jelenti, amelyeket az adott Szerződő Fél jogszabályaival összhangban alapítottak vagy hoztak létre, és jogi személynek ismerik el, beleértve továbbá a jogi személyiséggel nem rendelkező személyi egyesüléseket, amelyek a jogszabályok alapján társaságnak tekintendők.

3. A „hozam” kifejezés a beruházásból származó eredményt jelenti, és magában foglalja különösen, de nem kizárólagosan, a nyereséget, kamatot, tőkenyereséget, osztalékot, jogdíjakat vagy díjakat.

4. A „terület” kifejezés bármelyik Szerződő Fél tekintetében azt a területet jelenti, mely felett az adott Szerződő Fél a nemzetközi joggal összhangban szuverenitást, felségjogokat, illetve joghatóságot gyakorol.

2. Cikk

A beruházások elősegítése és védelme

1. Mindkét Szerződő Fél elősegíti és kedvező feltételeket teremt arra, hogy területén a másik Szerződő Fél beruházói beruházásokat eszközöljenek, és az ilyen beruházásokat törvényeivel és jogszabályaival összhangban engedélyezi.

2. Bármelyik Szerződő Fél beruházója által eszközölt beruházások számára a másik Szerződő Fél igazságos és méltányos bánásmódot, továbbá teljes körű védelmet és biztonságot nyújt annak területén.

* A törvényt az Országgyűlés az 1999. március 2-i ülésnapján fogadta el.

3. Cikk

Nemzeti és legnagyobb kedvezményes elbánás

1. Mindkét Szerződő Fél beruházóinak beruházásai és hozamai a másik Szerződő Fél területén olyan elbánásban részesülnek, mely igazságos és méltányos, és nem kedvezőtlenebb annál, amelyben a saját beruházóinak avagy bármely harmadik állam beruházóinak beruházásai és hozamai részesülnek, bármelyik is a kedvezőbb.

2. Mindegyik Szerződő Fél saját területén a másik Szerződő Fél beruházóit olyan elbánásban részesíti a beruházások irányítása, fenntartása, használata, élvezete vagy a velük való rendelkezés tekintetében, amely igazságos és méltányos, és nem kedvezőtlenebb annál, mint amelyben saját beruházói vagy bármelyik harmadik állam beruházói részesülnek, bármelyik is a kedvezőbb.

3. E Cikk 1. és 2. bekezdésének rendelkezései nem értelmezhetők oly módon, mintha az egyik Szerződő Felet arra köteleznék, hogy a másik Szerződő Fél beruházóinak bármilyen olyan kedvezményes bánásmódot, preferenciát vagy kiváltságot biztosítson, amelyet az előbbi Szerződő Fél a következők alapján nyújt:

a) vámunió vagy szabadkereskedelmi övezet vagy pénzügyi unió, vagy ilyen uniókhoz vagy intézményekhez vezető hasonló nemzetközi megállapodások, a regionális együttműködés egyéb formái, amelyeknek bármelyik Szerződő Fél tagja, vagy tagja lehet;

b) bármely nemzetközi egyezmény vagy megállapodás, amely egészben vagy főként az adózással kapcsolatos.

4. Cikk

Kártalanítás veszteségeikért

1. Ha bármelyik Szerződő Fél beruházóinak a beruházásai háború, fegyveres összeütközés, országos szükségállapot, felkelés, lázadás, zavargás vagy egyéb hasonló esemény miatt a másik Szerződő Fél területén veszteséget szenvednek, az utóbbi Szerződő Fél a helyreállítás, kártalanítás, kárpótlás vagy egyéb rendezés tekintetében olyan elbánásban részesíti azokat, amely nem kedvezőtlenebb annál, mint amelyet az utóbbi Szerződő Fél saját beruházóinak vagy bármelyik harmadik állam beruházóinak biztosít.

2. Nem érintve a jelen Cikk 1. bekezdésében foglaltakat, az egyik Szerződő Fél azon beruházói számára, akik a fenti bekezdésben foglalt események kapcsán a másik Szerződő Fél területén veszteségeket szenvedtek abból kifolyólag, hogy

a) tulajdonukat a másik Szerződő Fél erői, illetve hatóságai igénybe vették,

b) tulajdonukat a másik Szerződő Fél erői, illetve hatóságai megsemmisítették, és erre nem harci cselekmények folytán vagy szükséghelyzet miatt került sor,

igazságos és megfelelő kárpótlást kell nyújtani az igénybevétel időszaka során vagy a tulajdon megsemmisülése következtében előállt veszteségeikért. Az ezzel kapcsolatos kifizetések szabadon átváltható pénznemben, szabadon és késedelem nélkül átutalandó.

5. Cikk

Kisajátítás

1. Egyik Szerződő Fél beruházóinak beruházásait sem államosíthatják, sajátíthatják ki, vagy vethetik olyan intézkedések alá a másik Szerződő Fél területén, melyek hatása megegyezik az államosítással vagy kisajátítással (a továbbiakban: kisajátítás), kivéve ha az közérdekből történik. A kisajátítást hátrányos megkülönböztetésektől mentesen, kellő jogi eljárás keretében kell végrehajtani, és egyidejűleg rendelkezni kell az azonnali, megfelelő és tényleges kártalanításról. A kártalanítási összegnek meg kell egyeznie a beruházásnak a kisajátítást, illetve a közelgő kisajátítás közismertté válását közvetlenül megelőző időpontban érvényes piaci értékével, tartalmaznia kell a kisajátítás időpontjától számított kamatokat, haladéktalanul kifizetésre kell kerülnie, továbbá annak ténylegesen felvehetőnek és szabadon átváltható pénznemben szabadon átutalhatónak kell lennie.

2. Az érintett beruházónak joga van arra, hogy ezen Szerződő Fél bírói vagy egyéb független hatóságával haladéktalanul felülvizsgálta ügyét, és azt, hogy beruházása a jelen Cikkben rögzített elvekkel összhangban került értékelésre.

3. A jelen Cikk 1. bekezdésének rendelkezései alkalmazandók akkor is, amikor valamelyik Szerződő Fél egy olyan társaság vagyonát sajátítja ki, mely az adott Szerződő Fél területén, az ott érvényes jogszabályok alapján jött létre, illetve került bejegyzésre, és amelyben a másik Szerződő Fél beruházója részvényeket birtokol.

6. Cikk

Átutalások

1. A Szerződő Felek garantálják a beruházásokkal és a hozamokkal kapcsolatos kifizetések szabad átutalhatóságát. Az átutalások szabadon átváltható pénznemben történnek, korlátozás és indokolatlan késedelem nélkül. Az ilyen átutalások különösen, de nem kizárólag, a következőket foglalják magukban:

a) a tőkét és a beruházás fenntartására vagy növelésére fordított pótlólagos összegeket;

b) a nyereséget, kamatot, osztalékot és más folyó bevételt;

- c) a hitelek visszafizetésére szolgáló alapokat;
- d) a jogdíjakat és egyéb díjakat;
- e) a beruházás eladásából vagy felszámolásából befolyó összegeket;
- f) a természetes személyek keresetét azon Szerződő Fél jogszabályainak és rendelkezéseinek megfelelően, amelynek területén a beruházás történt.

2. A jelen Megállapodás alkalmazásában érvényes árfolyamnak az átutalás időpontjában az adott ügyletekre vonatkozó hivatalos átváltási árfolyam tekintendő, kivéve ha a Felek másként állapodnak meg.

7. Cikk

Jogutódlás

1. Amennyiben az egyik Szerződő Fél vagy annak kijelölt ügynöksége a másik Szerződő Fél területén megvalósult beruházásra vonatkozóan biztosított garancia keretében saját beruházóinak kifizetést teljesít, az utóbbi Szerződő Fél elismeri:

- a) a beruházó bármilyen jogának vagy követelésének az adott államban érvényes jogszabály, illetve jogügylet útján az előbbi Szerződő Félre vagy annak kijelölt ügynökségére történő átruházását, valamint
- b) azt, hogy az előbbi Szerződő Fél vagy annak a kijelölt ügynöksége a jogutódlás címén jogosult a beruházó jogainak gyakorlására és követeléseinek érvényesítésére, és átvállalja a beruházással kapcsolatos kötelezettségeket.

2. Az átruházott jogok és követelések nem haladhatják meg a beruházó eredeti jogait és követeléseit.

8. Cikk

Az egyik Szerződő Fél és a másik Szerződő Fél beruházója közötti beruházási jogviták rendezése

1. Az egyik Szerződő Fél beruházója és a másik Szerződő Fél közötti, az utóbbi Szerződő Fél területén lévő beruházással kapcsolatos jogvitákat a vitában álló feleknek tárgyalások útján kell egymás közt rendezniük.

2. Ha az egyik Szerződő Fél beruházója és a másik Szerződő Fél közötti vita hat hónapon belül nem rendezhető ily módon, a beruházónak jogában áll az ügyet betervezni, vagy

- a) a Washingtonban, 1965. március 18-án aláírásra megnyílt, az Államok és más államok állampolgárai közötti beruházási vitákról szóló Egyezmény vonatkozó rendelkezései szerint a Beruházási Viták Rendezésének Nemzetközi Központjához (ICSID), amennyiben mindkét Szerződő Fél részesévé vált az Egyezménynek; vagy pedig
- b) olyan választottbíróhoz, illetve olyan nemzetközi ad hoc választottbírószághoz, amely az Egyesült Nem-

zetek Nemzetközi Kereskedelmi Jogi Bizottságának (UNCITRAL) Választottbírószági Szabályai szerint jön létre. A vitában álló felek írásban megegyezhetnek ezen Szabályok módosításában. A bírósági döntés végleges és kötelező a vitában részt vevő mindkét fél számára.

9. Cikk

A Szerződő Felek közötti jogviták rendezése

1. A Szerződő Felek között a Megállapodás értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatosan felmerült jogvitákat lehetőség szerint konzultációk, illetve tárgyalások útján kell rendezni.

2. Ha a vita ily módon hat hónapon belül nem rendezhető, azt bármelyik Szerződő Fél kérésére a jelen Cikk rendelkezései szerinti választottbírószághoz kell terjeszteni.

3. A választottbírószágot minden egyes esetben a következő módon kell megalakítani: A választottbírószági eljárás iránti kérelem kézhezvételétől számított két hónapon belül mindkét Szerződő Fél kijelöli a bíróság egy-egy tagját. Ezen két tag azután megválasztja egy harmadik állam állampolgárát, akit a két Szerződő Fél jóváhagyása után a bíróság elnökévé (a továbbiakban: elnök) neveznek ki. Az elnököt a két másik tag kijelölésének időpontjától számított három hónapon belül kell kijelölni.

4. Amennyiben a jelen Cikk 3. bekezdésében meghatározott határidőkön belül a szükséges kijelölések nem történtek meg, úgy a Nemzetközi Bíróság elnökét lehet felkérni a szükséges kijelölések megtételére. Ha a Nemzetközi Bíróság elnöke valamelyik Szerződő Fél állampolgára, vagy valamilyen más ok akadályozza említett feladatai ellátásában, az alelnököt kell felkérni a szükséges kijelölések megtételére. Ha az alelnök valamelyik Szerződő Fél állampolgára, vagy ő is akadályoztatva van az említett feladat ellátásában, a Nemzetközi Bíróságnak azt a rangidős tagját kell felkérni a kijelölések megtételére, aki az egyik Szerződő Félnek sem állampolgára.

5. A választottbírószághoz döntését egyszerű szavazattöbbséggel hozza. Ez a döntés kötelező érvényű. Mindkét Szerződő Fél maga viseli az általa választott bírónak, valamint a bírósági eljárásban való képviseletének a költségeit; az elnök költségeit és a fennmaradó költségeket a Szerződő Felek egyenlő arányban viselik. Eljárási szabályait a bíróság maga határozza meg.

10. Cikk

Egyéb szabályok és különleges kötelezettségvállalások alkalmazása

1. Amennyiben valamely ügyre egyaránt vonatkoznak a jelen Megállapodás és valamely olyan más nemzetközi egyezmény rendelkezései, melynek mindkét Szerződő Fél

részese, úgy ezen Megállapodás egyetlen rendelkezése sem akadályozhatja meg az egyik Szerződő Felet vagy a másik Szerződő Fél területén beruházással rendelkező beruházóját abban, hogy az ügyére nézve kedvezőbb szabályozás előnyeit élvezze.

2. Amennyiben az egyik Szerződő Fél által a másik Szerződő Fél beruházói számára saját törvényei és jogszabályai vagy egyéb különleges szerződéses rendelkezések alapján nyújtandó elbánás kedvezőbb annál, mint amit a jelen Megállapodás biztosít, úgy a kedvezőbbet kell alkalmazni.

11. Cikk

A Megállapodás hatálya

A jelen Megállapodás minden beruházásra kiterjed, függetlenül attól, hogy a jelen Megállapodás hatálybalépése előtt vagy után került rá sor, ugyanakkor a jelen Megállapodás rendelkezései nem terjednek ki az olyan jogvitákra, követelésekre vagy nézeteltérésekre, amelyek hatálybalépését megelőzően merültek fel.

12. Cikk

Hatálybalépés, időbeli hatály

1. A Szerződő Felek értesítik egymást arról, hogy a jelen Megállapodás hatálybalépéséhez szükséges alkotmányos követelményeknek eleget tettek. A Megállapodás a második értesítés időpontjában lép hatályba.

2. A jelen Megállapodás tíz évig marad hatályban, és azt követően továbbra is mindaddig hatályban marad, amíg az egyik Szerződő Fél az eredeti vagy bármelyik későbbi időszak lejártá előtt egy évvel írásban nem tájékoztatja a másikat arról a szándékáról, hogy fel kívánja mondani a Megállapodást.

3. A jelen Megállapodás megszűnése előtti időszakban megvalósított beruházások tekintetében a Megállapodás rendelkezései a megszűnést követő további tíz évig érvényben maradnak.

Ennek hitelül a kellő felhatalmazással rendelkező alulírottak a Megállapodást aláírták.

Készült Kijevben, 1994. október hó 11. napján, két eredeti példányban, magyar, ukrán és angol nyelven, valamennyi szöveg egyformán hiteles. Értelmezési eltérés esetén az angol szöveg az irányadó.

A Magyar Köztársaság
nevében

Ukrajna nevében''

3. § Ez a törvény a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban 1996. december 3-tól kell alkalmazni.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1999. évi XXX. törvény

a Magyar Köztársaság és Ukrajna között a kettős adóztatás elkerüléséről és az adóztatás kijátszásának megakadályozásáról a jövedelem- és vagyonadók területén Kijevben, 1995. május 19-én aláírt Egyezmény kihirdetéséről*

1. § Az Országgyűlés a Magyar Köztársaság és az Ukrajna között a kettős adóztatás elkerüléséről és az adóztatás kijátszásának megakadályozásáról a jövedelem- és vagyonadók területén Kijevben, 1995. május 19-én aláírt Egyezményt e törvénnyel kihirdeti. (Az Egyezmény megerősítéséről szóló jegyzékváltás 1996. június 24-én megtörtént, és az Egyezmény 1996. június 24-én hatályba lépett.)

2. § Az Egyezmény hivatalos magyar nyelvű szövege a következő:

„Egyezmény

a Magyar Köztársaság és Ukrajna között a kettős adóztatás elkerüléséről és az adóztatás kijátszásának megakadályozásáról a jövedelem- és vagyonadók területén

A Magyar Köztársaság és Ukrajna, attól az óhajtól vezetve, hogy Egyezményt kössenek a kettős adóztatás elkerüléséről és az adóztatás kijátszásának megakadályozásáról a jövedelem- és vagyonadók területén,

és hogy kapcsolataikat továbbfejlesszék és elősegítsék, megállapodtak a következőkben:

1. Cikk

Személyi hatály

Az Egyezmény azokra a személyekre terjed ki, akik az egyik vagy mindkét Szerződő Államban belföldi illetőségűek.

* A törvényt az Országgyűlés az 1999. március 2-i ülésnapján fogadta el.

2. Cikk

Az Egyezmény hatálya alá tartozó adók

1. Az Egyezmény azokra a jövedelem- és vagyonadókra terjed ki, amelyeket az egyik Szerződő Állam, politikai egységei vagy helyi hatóságai vetnek ki, a beszedés módjára való tekintet nélkül.

2. Jövedelem- és vagyonadóknak tekintendők mindazok az adók, amelyeket a teljes jövedelem, a teljes vagyon illetve a jövedelem vagy a vagyon részei után vetnek ki, beleértve az ingó vagy az ingatlan vagyon elidegenítéséből származó nyereség utáni adókat.

3. Azok a jelenleg létező adók, amelyekre az Egyezmény kiterjed, különösen a következők:

a) Ukrajnában:

(i) a társasági nyereségadó,

(ii) a személyi jövedelemadó

(a továbbiakban: ukrán adó);

b) a Magyar Köztársaságban:

(i) a magánszemélyek jövedelemadója,

(ii) a társasági adó,

(iii) a földadó,

(iv) az építményadó

(a továbbiakban: magyar adó).

4. Az Egyezmény kiterjed minden olyan azonos vagy lényegét tekintve hasonló adóra is, amelyet az Egyezmény aláírása után a hatályban lévő adók mellett vagy azok helyett vezetnek be. A Szerződő Államok illetékes hatóságai értesíteni fogják egymást a vonatkozó adójogszabályaikban végrehajtott bármely lényeges változásról.

3. Cikk

Általános meghatározások

1. Az Egyezmény alkalmazásában, ha a szövegösszefüggés mást nem kíván:

a) az „Ukrajna” kifejezés, földrajzi értelemben használva, Ukrajna területét, annak kontinentális talapzatát és kizárólagos (tengeri) gazdasági övezetét jelenti, amely magában foglalja Ukrajna parti vizein kívüli minden olyan területet, amely a nemzetközi joggal összhangban olyan területnek minősül vagy ezután minősülhet, amelyen belül a tengerfenék és az altalaj, valamint ezek természeti erőforrásai tekintetében Ukrajna jogokat gyakorolhat;

b) a „Magyarország” kifejezés, földrajzi értelemben használva, a Magyar Köztársaság területét jelenti;

c) az „állampolgár” kifejezés a következőket jelenti:

(i) minden olyan magánszemélyt, aki a Szerződő Állam állampolgárságával rendelkezik,

(ii) minden olyan jogi személyt, társulást vagy egyesülést, amely ezt a jogállását a Szerződő Államban hatályban lévő jogszabályokból nyeri;

d) az „egyik Szerződő Állam” és „a másik Szerződő Állam” kifejezés Ukrajnát vagy Magyarországot jelenti a szövegösszefüggésnek megfelelően;

e) a „személy” kifejezés magában foglalja a magánszemélyt, a társaságot és minden más személyi egyesülést;

f) a „társaság” kifejezés jogi személyeket vagy egyéb olyan jogalanyokat jelent, amelyek az adóztatás szempontjából jogi személynek tekintendők;

g) az „egyik Szerződő Állam vállalkozása” és „a másik Szerződő Állam vállalkozása” kifejezések az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy vállalkozását, illetve a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy vállalkozását jelentik;

h) a „nemzetközi forgalom” kifejezés az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy által üzemeltetett hajót, légi járművet vagy közúti szállító járművet jelent, kivéve, ha a hajó, légi jármű vagy a közúti szállító jármű kizárólag a másik Szerződő Államban lévő helyek között közlekedik;

i) az „illetékes hatóság” kifejezés a következőket jelenti:

(i) Ukrajna esetében a pénzügyminisztert vagy meghatalmazott képviselőjét,

(ii) Magyarország esetében a pénzügyminisztert vagy meghatalmazott képviselőjét.

2. Az Egyezménynek az egyik Szerződő Állam által történő alkalmazásánál az Egyezményben meghatározás nélkül szereplő kifejezéseknek — amennyiben a szövegösszefüggés mást nem kíván — olyan jelentésük van, mint amit ennek az Államnak a jogszabályaiban jelentenek azokra az adókra vonatkozóan, amelyekre az Egyezmény alkalmazást nyer.

4. Cikk

Belföldi illetőségű személy

1. Az Egyezmény alkalmazásában az „egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy” kifejezés olyan személyt jelent, aki ennek a Szerződő Államnak a jogszabályai szerint ott lakóhelye, tartózkodási helye, üzletvezetési helye, székhelye, vagy bármilyen más hasonló ismérv alapján adóköteles. Ez a kifejezés azonban nem foglalja magában azokat a személyeket, akik ebben az Államban kizárólag az ebben az Államban lévő forrásokból származó jövedelem alapján adókötelesek.

2. Amennyiben egy magánszemély a jelen Cikk 1. bekezdésének rendelkezései értelmében mindkét Szerződő Államban belföldi illetőségű, helyzetét az alábbiak szerint kell meghatározni:

a) abban az Államban tekintendő belföldi illetőségűnek, amelyben állandó lakóhellyel rendelkezik; amennyiben mindkét Államban rendelkezik állandó lakóhellyel, abban az Államban tekintendő belföldi illetőségűnek, amellyel szemé-

lyi és gazdasági kapcsolatai szorosabbak (a létérdekek központja);

b) amennyiben nem határozható meg, hogy melyik Államban van létérdekeinek a központja, vagy ha egyik Államban sem rendelkezik állandó lakóhellyel, abban az Államban tekintendő belföldi illetőségűnek, amelyben szokásos tartózkodási helye van;

c) amennyiben mindkét Szerződő Államban van szokásos tartózkodási helye, vagy egyikben sincs, abban a Szerződő Államban tekintendő belföldi illetőségűnek, amelynek állampolgára;

d) amennyiben mindkét Szerződő Állam állampolgára, vagy egyiké sem, a Szerződő Államok illetékes hatóságai kölcsönös egyetértéssel rendezik a kérdést.

3. Amennyiben a jelen Cikk 1. bekezdésének rendelkezései értelmében valamely nem természetes személy mindkét Szerződő Államban belföldi illetőségű, abban a Szerződő Államban tekintendő belföldi illetőségűnek, amelyben tényleges üzletvezetésének helye van.

5. Cikk

Telephely

1. Az Egyezmény alkalmazásában a „telephely” kifejezés olyan állandó üzleti helyet jelent, amelyen keresztül a vállalkozás üzleti tevékenységét részben vagy egészben kifejti.

2. A „telephely” kifejezés magában foglalja különösen:

- a) az üzletvezetés helyét,
- b) a fiókot,
- c) az irodát,
- d) a gyárat,
- e) a műhelyt,
- f) a természeti kincsek feltárására szolgáló berendezést vagy építményt,
- g) a bányát, az olaj- és földgázkutatót, a kőfejtőt és a természeti kincsek kiaknázására szolgáló bármely más telepet,
- h) értékesítési területnek használt raktárat vagy egyéb építményt.

3. Az építési terület vagy az építkezés, a szerelési vagy berendezési munkálatok csak akkor képeznek telephelyet, ha a munka 12 hónapnál tovább tart.

4. E Cikk előző rendelkezéseire tekintet nélkül nem tekintendők „telephelynek”:

- a) az olyan berendezések, amelyeket kizárólag a vállalkozás javainak vagy áruinak raktározására, kiállítására vagy leszállítására használnak;
- b) a vállalkozás javainak vagy áruinak olyan készletei, amelyeket kizárólag raktározás, kiállítás vagy leszállítás céljából tartanak;

c) a vállalkozás javainak vagy áruinak olyan készletei, amelyeket kizárólag abból a célból tartanak, hogy azt egy másik vállalkozás feldolgozza;

d) az olyan állandó üzleti hely, amelyet kizárólag abból a célból tartanak fenn, hogy a vállalkozás részére javakat és árukat vásároljanak, vagy információt szerezzenek;

e) az olyan állandó üzleti hely, amelyet kizárólag abból a célból tartanak fenn, hogy a vállalkozás részére bármilyen más előkészítő vagy kisegítő jellegű tevékenységet folytassanak;

f) az olyan állandó üzleti hely, amelyet kizárólag az a)–e) pontokban említett tevékenységek valamilyen kombinációjára tartanak fenn, feltéve, hogy az állandó üzleti helynek az ilyen tevékenységek kombinációjából adódó teljes tevékenysége előkészítő vagy kisegítő jellegű.

5. Tekintet nélkül az 1. és 2. bekezdések rendelkezéseire, ha egy személy — kivéve a független képviselőt, akire a 6. bekezdés rendelkezései alkalmazandók — egy vállalkozás érdekében tevékenykedik, és felhatalmazása van, amellyel rendszeresen él, arra, hogy a vállalkozás nevében az egyik Szerződő Államban szerződéseket kössön, akkor ez a vállalkozás olyan vállalkozásnak tekintendő, amelynek telephelye van ebben az Államban minden olyan tevékenység tekintetében, amelyeket ez a személy a vállalkozás érdekében végez, kivéve, ha az ilyen személy tevékenysége azokra a 4. bekezdésben említett tevékenységekre korlátozódik, amelyek, ha azokat egy állandó üzleti helyen keresztül fejtenék ki, nem tennék ezt az állandó üzleti helyet telephellyé azon bekezdés rendelkezései értelmében.

6. Egy vállalkozás nem tekintendő telephellyel bírónak az egyik Szerződő Államban csupán azért, mert tevékenységét ebben az Államban alkusz, bizományos vagy más független képviselő útján fejti ki, feltéve, hogy ezek a személyek rendes üzleti tevékenységük keretében járnak el.

7. Az a tény, hogy az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű társaság olyan társaságot ellenőriz, vagy olyan társaság ellenőrzése alatt áll, amely a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű, vagy üzleti tevékenységet fejt ki ebben a másik Államban (akár telephely útján, akár más módon), önmagában még nem teszi egyik társaságot sem a másik telephelyévé.

6. Cikk

Ingatlan vagyomból származó jövedelem

1. Az a jövedelem, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy a másik Szerződő Államban fekvő ingatlan vagyomból (beleértve a mezőgazdaságból és

az erdőgazdálkodásból származó jövedelmet) élvez, ebben a másik Államban adóztható.

2. Az „ingatlan vagyon” kifejezésnek olyan jelentése van, mint amit annak a Szerződő Államnak a jogszabályai szerint jelent, amelyekben a szóban forgó vagyon fekszik. Ez a kifejezés minden esetben magában foglalja az ingatlan vagyon tartozékának minősülő vagyont, a mezőgazdasági és erdészeti üzemekben használatos berendezéseket és az állattállományt, valamint az olyan jogokat, amelyekre a földtulajdonra vonatkozó magánjogi rendelkezések nyerne alkalmazást, az ingatlan vagyon hasznélvezeti jogát, valamint az ásványlelőhelyek, források és más természeti erőforrások kitermelésének vagy kitermelési jogának ellenértékéként járó változó vagy állandó térítésekhez való jogot. Hajók, légi járművek és közúti szállító járművek nem tekintendők ingatlan vagyonnak.

3. A jelen Cikk 1. bekezdésének rendelkezései kiterjednek az ingatlan vagyon közvetlen használatából, bérbeadásából vagy bármilyen más felhasználási formájából származó jövedelemre.

4. A jelen Cikk 1. és 3. bekezdésének rendelkezései kiterjednek a vállalkozás ingatlan vagyonából származó jövedelemre, valamint a szabad foglalkozás gyakorlására szolgáló ingatlan vagyonból származó jövedelemre is.

7. Cikk

Vállalkozási nyereség

1. Az egyik Szerződő Állam vállalkozásának nyeresége csak ebben a Szerződő Államban adóztható, kivéve, ha a vállalkozás a tevékenységét a másik Szerződő Államban ott lévő telephelye útján fejti ki. Amennyiben a vállalkozás ily módon fejti ki tevékenységét, a vállalkozás nyeresége a másik Államban adóztható, de csak olyan mértékben, amilyen mértékben a nyereség ennek a telephelynek tudható be.

2. A jelen Cikk 3. bekezdése rendelkezéseinek fenntartásával, ha az egyik Szerződő Állam vállalkozása üzleti tevékenységet fejt ki a másik Szerződő Államban ott lévő telephelye útján, akkor mindkét Szerződő Államban olyan nyereséget kell ennek a telephelynek betudni, amelyet akkor érhetne el, ha teljesen önálló és elkülönült vállalkozásként azonos vagy hasonló tevékenységet végezne azonos vagy hasonló körülmények között, önálló üzleti kapcsolatot fenntartva azzal a vállalkozással, amelynek telephelye.

3. A telephely nyereségének megállapításánál levonhatók a telephely miatt felmerült költségek, beleértve az így felmerült üzletvezetési és általános ügyviteli költségeket, függetlenül attól, hogy abban az Államban merültek-e fel, ahol a telephely található, vagy máshol. Ugyanakkor nem vonhatók le azok az összegek — amennyiben vannak ilye-

nek — amelyeket a telephely (nem a tényleges költségek megtérítéseként) fizet ki a vállalkozás, vagy annak bármely irodája részére jogdíjak, díjak vagy más hasonló kifizetések formájában szabadalmak vagy egyéb jogok használatának ellenében, vagy jutalék formájában különleges szolgáltatások nyújtásáért vagy, a pénzügyi vállalkozások kivételével, a vállalkozás által a telephelynek nyújtott kölcsön kamataként. Hasonlóképpen nem számítandók be a telephely nyereségének megállapításánál azok az összegek, amelyeket a telephely számít fel (nem a tényleges költségek megtérítéseként) a vállalkozás központi irodája vagy bármely más irodája felé jogdíjak, díjak vagy más hasonló kifizetések formájában szabadalmak vagy egyéb jogok használatának ellenében, vagy jutalék formájában különleges szolgáltatások nyújtásáért vagy irányításért, vagy a pénzügyi vállalkozások kivételével, a vállalkozás központi irodája vagy bármely más irodája részére nyújtott kölcsön kamataként.

4. Amennyiben az egyik Szerződő Állam jogszabályainak megfelelő szokásos meghatározás szerint a telephelynek betudható nyereséget a vállalkozás teljes nyereségének a különböző részegységek közötti arányos megosztása alapján szokták megállapítani, úgy a jelen Cikk 2. bekezdése nem zárja ki, hogy ez a Szerződő Állam az adóztható nyereséget a szokásos arányos megosztás módszerével állapítsa meg; az alkalmazott arányos megosztási módszernek azonban olyannak kell lennie, hogy az eredmény összhangban legyen az e Cikkben foglalt elvekkel.

5. Nem tudható be nyereség a telephelynek csupán azért, mert a telephely javakat vagy árukat vásárol a vállalkozásnak.

6. Az előző bekezdések alkalmazásában a telephelynek betudható nyereséget évről évre azonos módon kell megállapítani, hacsak elégséges és alapos ok nincs az ellenkezőjére.

7. Amennyiben a nyereség olyan jövedelem- vagy nyereségtételeket tartalmaz, amelyekkel az Egyezmény más Cikkei külön foglalkoznak, e Cikk rendelkezései nem érintik azoknak a Cikkeknél a rendelkezéseit.

8. Cikk

Nemzetközi szállítás

1. Az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy által hajók, légi járművek vagy közúti szállító járművek nemzetközi forgalomban történő üzemeltetéséből származó nyereség csak ebben az Államban adóztható.

2. A jelen Cikk alkalmazásában hajók, légi járművek vagy közúti szállító járművek nemzetközi forgalomban

történő üzemeltetéséből származó nyereség magában foglalja

a) a hajók, légi járművek vagy közúti szállító járművek bérbeadásából származó jövedelmet, és

b) áruk és javak szállítására használt konténerek használatából, fenntartásából vagy bérbeadásából származó nyereséget (ideértve a konténerek szállítására szolgáló járművet és a szükséges felszerelést),

feltéve, hogy az ilyen használatot, tartást vagy bérbeadást, az esettől függően, alkalmilag az egyik Szerződő Állam vállalkozása végzi, amely részt vesz hajók, légi járművek vagy közúti szállító járművek nemzetközi forgalomban történő üzemeltetésében.

3. Az 1. bekezdés rendelkezései alkalmazandók valamely poolban, közös üzemeltetésben vagy nemzetközi üzemeltetésű szervezetben való részvételből származó nyereségre is.

9. Cikk

Kapcsolt vállalkozások

1. Amennyiben

a) az egyik Szerződő Állam vállalkozása közvetlenül vagy közvetve a másik Szerződő Állam vállalkozásának vezetésében, ellenőrzésében vagy tőkéjében részesedik, vagy

b) ugyanazok a személyek közvetlenül vagy közvetve az egyik Szerződő Állam vállalkozásának és a másik Szerződő Állam vállalkozásának vezetésében, ellenőrzésében vagy tőkéjében részesednek,

és bármelyik esetben a két vállalkozás egymás közötti kereskedelmi vagy pénzügyi kapcsolataikra tekintettel olyan feltételekben állapodik meg, vagy olyan feltételeket szab, amelyek eltérnek azoktól, amelyekben független vállalkozások egymással megállapodnának, úgy az a nyereség, amelyet a vállalkozások egyike e feltételek nélkül elért volna, de e feltételek miatt nem ért el, beszámítható ennek a vállalkozásnak a nyereségébe, és megfelelően megadóztatható.

2. Ha az egyik Szerződő Állam ezen Állam valamely vállalkozásának a nyereségéhez olyan nyereséget számít hozzá — és adóztat meg ennek megfelelően —, amelyet a másik Szerződő Állam vállalkozásánál megadóztattak ebben a másik Államban, és az így hozzászámított nyereség olyan nyereség, amelyet az elsőként említett Állam vállalkozása elért volna, ha a két vállalkozás olyan feltételekben állapodott volna meg, mint amelyekben független vállalkozások egymással megállapodnának, úgy ennek a másik Államnak megfelelően ki kell igazítania az ilyen nyereségre ott kivetett adó összegét. Az ilyen kiigazítás megállapításánál kellően figyelembe kell venni az Egyezmény egyéb rendelkezéseit, és a Szerződő Államok illetékes hatóságai, szükség esetén, tanácskozni fognak egymással.

10. Cikk

Osztalék

1. Az osztalék, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű társaság a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek fizet, ebben a másik Államban adóztatható.

2. Ugyanakkor ez az osztalék abban a Szerződő Államban és annak a Szerződő Államnak a jogszabályai szerint is adóztatható, amelyben az osztalékot fizető társaság belföldi illetőségű, ha azonban a kedvezményezett az osztalék haszonhúzója, az így megállapított adó nem haladhatja meg:

a) az osztalék bruttó összegének 5%-át, ha az osztalékot fizető társaság tőkéjének legalább 25%-a a haszonhúzó közvetlen tulajdonában van;

b) az osztalék bruttó összegének 15%-át minden más esetben.

E bekezdés rendelkezései nem érintik a társaság adóztatását arra a nyereségre vonatkozóan, amelyből az osztalékot fizetik.

3. E Cikk alkalmazásában az „osztalék” kifejezés részvényekből vagy egyéb jogokból — kivéve a követeléseket — származó jövedelmet jelent, és magában foglal minden részvényből származó jövedelemmel hasonlatos jövedelmet vagy felosztást annak a Szerződő Államnak az adójoga szerint, amelyben az osztalékot vagy jövedelmet fizető vagy felosztást végző társaság belföldi illetőségű.

4. Az 1. és 2. bekezdés rendelkezései nem alkalmazandók, ha az osztalék egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű haszonhúzója a másik Szerződő Államban, amelyben az osztalékot fizető társaság belföldi illetőségű, egy ott lévő telephely útján üzleti tevékenységet fejt ki, vagy ebben a másik Államban lévő állandó bázisa segítségével szabad foglalkozást űz, és az érdekeltség, amelynek alapján az osztalékot fizetik, ténylegesen ehhez a telephelyhez vagy állandó bázishoz kapcsolódik. Ebben az esetben a 7. Cikk vagy a 14. Cikk rendelkezéseit kell, az esettől függően, alkalmazni.

5. Ha az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű társaság nyereséget vagy jövedelmet élvez a másik Szerződő Államból, ez a másik Állam nem adóztathatja meg a társaság által kifizetett osztalékot, kivéve, ha az osztalékot ebben a másik Államban belföldi illetőségű személynek fizetik, vagy ha az érdekeltség, amelynek alapján az osztalékot fizetik, ténylegesen ehhez a másik Államban lévő telephelyhez vagy állandó bázishoz kapcsolódik, sem pedig a társaság fel nem osztott nyereségét nem terhelheti a társaság fel nem osztott nyereségére megállapított adóval, még akkor sem, ha a kifizetett osztalék vagy a fel nem osztott nyereség egészben vagy részben ebben a másik Államban keletkező nyereségből vagy jövedelemből áll.

11. Cikk

Kamat

1. A kamat, amely az egyik Szerződő Államban keletkezik, és amelyet a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek fizetnek, csak ebben a másik Államban adóztatható.

2. Ugyanakkor ez a kamat abban a Szerződő Államban és annak a Szerződő Államnak a jogszabályai szerint is adóztatható, amelyben keletkezik, ha azonban a kedvezményezett a kamat haszonhúzója, az így megállapított adó nem haladhatja meg a kamat bruttó összegének 10%-át. A Szerződő Államok illetékes hatóságai kölcsönös egyetértéssel rendezik e korlátozás alkalmazási módját.

3. E Cikk alkalmazásában a „kamat” kifejezés mindenfajta követelésből származó jövedelmet jelent, akár van jelzáloggal biztosítva, akár nem, és akár ad jogot az adós nyereségéből való részesedésre, akár nem, és magában foglalja különösen az állami értékpapírokból származó jövedelmet, a kötvényekből és az adósságlevelekből származó jövedelmet, beleértve az ilyen értékpapírokhoz, kötvényekhez vagy adósságlevelekhez kapcsolódó prémiumokat és díjakat.

4. Az 1. és 2. bekezdés rendelkezései nem alkalmazandók, ha a kamat egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű haszonhúzója a másik Szerződő Államban, amelyben a kamat keletkezik egy ott lévő telephely útján üzleti tevékenységet folytat, vagy ott lévő állandó bázisa segítségével szabad foglalkozást űz ebben a másik Államban, és a követelés, amely után a kamatot fizetik, ténylegesen ehhez a telephelyhez vagy állandó bázishoz kapcsolódik. Ebben az esetben a 7. Cikk vagy a 14. Cikk rendelkezéseit kell, az esettől függően, alkalmazni.

5. A kamat akkor tekintendő az egyik Szerződő Államból származónak, ha a kifizető maga ez az Állam, annak politikai egysége, helyi hatósága vagy abban az Államban belföldi illetőségű személy. Ugyanakkor ha a kamatot fizető személy, akár belföldi illetőségű az egyik Szerződő Államban, akár nem, telephellyel vagy állandó bázissal rendelkezik az egyik Szerződő Államban, és a tartozás, amely után a kamatot fizetik, ténylegesen ehhez a telephelyhez vagy állandó bázishoz kapcsolódik, az ilyen kamat abból az Államból származónak tekintendő, amelyben a telephely vagy állandó bázis fekszik.

6. Ha a kamatot fizető és a kamat haszonhúzója közötti, vagy kettejük és egy harmadik személy közötti különleges kapcsolat miatt a kamat összege ahhoz a követeléshez viszonyítva, amely után kifizetik, meghaladja azt az összeget, amelyben a kamatot fizető személy és a kamat haszonhúzója ilyen kapcsolatok hiányában megállapodtak volna, e Cikk rendelkezéseit csak az utóbb említett összegre kell alkalmazni. Ebben az esetben a kifizetett többletösszeg mindkét Szerződő Állam jogszabályai szerint adóztatható

marad, az Egyezmény egyéb rendelkezéseinek kellő figyelembevételével.

7. A jelen Cikk 2. bekezdésének rendelkezései nem alkalmazhatók abban az esetben, ha a kamatfizetés alapját képező adósságkövetelés létrehozásában vagy átruházásában az érintett személy egyedüli vagy egyik fő célja az volt, hogy ezzel a jelen Cikk előnyeit kihasználja.

8. Tekintet nélkül a jelen Cikk 2. bekezdésének rendelkezéseire, az egyik Szerződő Államban keletkezett kamat ebben az Államban adómentes, amennyiben ezt a kamatot a másik Szerződő Állam Kormánya, politikai egysége vagy helyi hatósága vagy ezek ügynöksége kapja és használja, vagy a kamatot ennek a Kormánynak, egységének vagy helyi hatóságának segítségével kapják és használják.

9. Tekintet nélkül a jelen Egyezmény 7. Cikkének és a jelen Cikk 2. bekezdésének rendelkezéseire, az a kamat, amely az egyik Szerződő Államban keletkezik, és amelyet a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek fizetnek, az elsőként említett Államban mentesül az adó alól, amennyiben azt olyan kölcsönre vagy bármely más hitelkövetelésre tekintettel fizettek, amelyet a másik Szerződő Állam nevében annak felhatalmazott szerve garantált vagy biztosított.

12. Cikk

Jogdíj

1. A jogdíj, amely az egyik Szerződő Államban keletkezik, és amelyet a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek fizetnek, csak ebben a másik Államban adóztatható.

2. Mindazonáltal, az ilyen jogdíj abban a Szerződő Államban is adóztatható, ahol keletkezett, ennek az Államnak a jogszabályai szerint, de az így kivetett adó nem haladhatja meg az összes kifizetés bruttó összegének 5%-át.

3. E Cikk alkalmazásában a „jogdíj” kifejezés minden olyan jellegű kifizetést jelent, amelyet irodalmi, művészeti vagy tudományos alkotások szerzői jogának (beleértve a mozgókép- és egyéb filmeket, a rádiós vagy televíziós közvetítésre szolgáló, szalagra vagy egyéb médiára történő felvételt), szabadalmak, védjegyek, minták vagy modellek, tervek, titkos formulák vagy eljárások használata vagy használati joga ellenértékéért, vagy ipari, kereskedelmi vagy tudományos tapasztalatok közléséért fizetnek.

4. A jelen Cikk 1. és 2. bekezdésének rendelkezései nem alkalmazandók, ha a jogdíj egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű haszonhúzója üzleti tevékenységet folytat ott lévő telephelye révén abban a másik Szerződő Államban, amelyben a jogdíj keletkezik, vagy ott lévő állandó bázisa segítségével szabad foglalkozást űz, és a jog vagy vagyoni érték, amely után a jogdíjat fizetik, ténylegesen

ehhez a telephelyhez vagy állandó bázishoz kapcsolódik. Ebben az esetben a 7. Cikk vagy a 14. Cikk rendelkezéseit kell, az esettől függően, alkalmazni.

5. Ha a jogdíjat fizető személy és a jogdíj használatja, vagy kettejük és egy harmadik személy közötti különleges kapcsolat miatt a jogdíj összege ahhoz a használatához, joghoz vagy információhoz viszonyítva, amely után kifizetik, meghaladja azt az összeget, amelyben a jogdíjat fizető személy és a jogdíj használatja ilyen kapcsolatok hiányában megállapodtak volna, úgy e Cikk rendelkezéseit csak az utóbb említett összegre kell alkalmazni. Ebben az esetben a kifizetett többletösszeg mindkét Szerződő Állam jogszabályai szerint adóztható, az Egyezmény egyéb rendelkezéseinek kellő figyelembevételével.

6. A jelen Cikk 2. bekezdésének rendelkezései nem alkalmazhatók abban az esetben, ha a jogdíjfizetés alapját képező jogok létrehozásában vagy átruházásában az érintett személy egyedüli vagy egyik fő célja az volt, hogy ezzel a jelen Cikk előnyeit kihasználja.

7. A jogdíj akkor tekintendő az egyik Államban keletkezőnek, ha a kifizető maga ez az Állam, annak politikai egysége vagy helyi hatósága, vagy egy ebben az Államban illetőséggel bíró személy. Ha azonban a jogdíjat fizető személynek, függetlenül attól, hogy belföldi illetőségű az egyik Szerződő Államban vagy nem, az egyik Szerződő Államban telephelye vagy állandó bázisa van, amellyel kapcsolatban a jogdíj fizetésére vonatkozó kötelezettség felmerült, és ezt a jogdíjat ez a telephely vagy állandó bázis viseli, úgy az ilyen jogdíj abban a Szerződő Államban keletkezőnek tekintendő, amelyben a telephely vagy állandó bázis van.

13. Cikk

Elidegenítésből származó nyereség

1. Az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek a jelen Egyezmény 6. Cikkében meghatározott és a másik Szerződő Államban fekvő ingatlan vagyonának, illetve társaságok vagy társulások részvényeinek vagy az érdekeltség egyéb formáinak elidegenítéséből származó nyeresége, amely társaságok eszközei túlnyomó részben ilyen vagyontárgyakból állnak, ebben a másik Államban adózthatók.

2. Az olyan ingó vagyon elidegenítéséből származó nyereség, amely az egyik Szerződő Állam vállalkozása másik Szerződő Államban lévő telephelyének üzleti vagyonát képezi, vagy amely egy olyan állandó bázishoz tartozik, amely az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek a másik Szerződő Államban kifejtett önálló tevékenysége végzését szolgálja, beleértve az ilyen telephely (akár a vállalkozással együttesen, akár attól függetlenül történő), vagy az ilyen állandó bázis elidegenítéséből származó nyereséget, ebben a másik Államban adóztható.

3. Az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy a nemzetközi forgalomban üzemeltetett hajók, légi járművek vagy közúti szállító járművek, vagy az ilyen hajók, légi járművek és közúti szállító járművek üzemeltetését szolgáló ingó vagyon elidegenítéséből származó nyeresége csak ebben a Szerződő Államban adóztható.

4. A jelen Cikk 1., 2. és 3. bekezdésében nem említett vagyon elidegenítéséből származó nyereség csak abban a Szerződő Államban adóztható, amelyben az elidegenítő belföldi illetőségű.

14. Cikk

Önálló tevékenység

1. Az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy szabad foglalkozásból vagy egyéb önálló jellegű tevékenységből származó jövedelme csak ebben az Államban adóztható, kivéve, ha a személynek tevékenysége kifejtéséhez a másik Szerződő Államban rendszeresen állandó bázis áll rendelkezésére. Amennyiben ilyen állandó bázissal rendelkezik, a jövedelem megadóztatható a másik Szerződő Államban, de csak annyiban, amennyiben ennek az állandó bázisnak tudható be.

2. A „szabad foglalkozás” kifejezés magában foglalja különösen az önállóan kifejtett tudományos, irodalmi, művészeti, nevelési vagy oktatási tevékenységet, valamint az orvosok, jogászok, mérnökök, építészek, fogorvosok és könyvszakértők önálló tevékenységét.

15. Cikk

Nem önálló tevékenység

1. A 16., 18., 19. és 20. Cikk rendelkezéseinek fenntartásával a fizetés, a bér és más hasonló térítés, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy nem önálló tevékenységért kap, csak ebben az Államban adóztható, kivéve, ha a tevékenységet a másik Szerződő Államban végzik. Amennyiben a tevékenységet ott végzik, úgy az ezért kapott térítés megadóztatható ebben a másik Államban.

2. A jelen Cikk 1. bekezdésének rendelkezéseire való tekintet nélkül az a térítés, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy a másik Szerződő Államban végzett nem önálló tevékenységre tekintettel kap, csak az elsőként említett Államban adóztható, ha az alábbi feltételek mindegyike fennáll:

a) a kedvezményezett a másik Államban a vonatkozó bármely tizenkét hónapos időszakon belül nem tartózkodik egyfolytában vagy megszakításokkal összesen 183 napnál többet, és

b) a térítést olyan munkaadó fizeti, vagy olyan munkaadó nevében fizetik, aki nem belföldi illetőségű a másik Államban, és

c) a térítést nem a munkaadónak a másik Államban lévő telephelye vagy állandó bázisa viseli.

3. Tekintet nélkül a jelen Cikk előző rendelkezéseire, a nemzetközi forgalomban az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy által üzemeltetett hajó, légi jármű vagy közúti szállító jármű fedélzetén végzett nem önálló tevékenységért járó díjazás ebben az Államban adóztatható.

16. Cikk

Igazgatók tiszteletdíja

Az igazgatók tiszteletdíja és más hasonló kifizetés, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy olyan minőségében élvez, mint a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű társaság igazgatótanácsának vagy más hasonló szervének tagja, ebben a másik Államban adóztatható.

17. Cikk

Művészek és sportolók

1. Tekintet nélkül a jelen Egyezmény 14. és 15. Cikkének rendelkezéseire, az a jövedelem, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy előadóművészként mint színpadi, film-, rádiós vagy televíziós művész, vagy zeneművészként vagy sportolóként élvez a másik Szerződő Államban ilyen minőségében kifejtett személyes tevékenységéből, ebben a másik Államban adóztatható.

2. Amennyiben egy előadóművész vagy egy sportoló által ilyen minőségben kifejtett személyes tevékenységéből származó jövedelem nem az előadóművésznél vagy sportolónál magánál, hanem egy másik személynél jelentkezik, úgy ez a jövedelem a jelen Egyezmény 7., 14. és 15. Cikke rendelkezéseire való tekintet nélkül abban a Szerződő Államban adóztatható, amelyben az előadóművész vagy a sportoló a tevékenységét kifejti.

3. Tekintet nélkül az 1. és 2. bekezdések rendelkezéseire, az e Cikkben említett jövedelem mentes az adó alól abban a Szerződő Államban, amelyben az előadóművész vagy a sportoló tevékenységét kifejti, feltéve, hogy ezt a tevékenységet jelentős mértékben ennek az Államnak vagy a másik Államnak a közpénzeiből támogatják, vagy a Szerződő Államok közötti kulturális megállapodás alapján fejtik ki.

18. Cikk

Nyugdíjak

1. A jelen Egyezmény 19. Cikke 2. bekezdésében foglalt rendelkezések fenntartásával, a nyugdíj és más hasonló díjazás, amelyet az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek fizetnek korábbi nem önálló munkára tekintettel, valamint az ilyen belföldi illetőségű személynek fizetett évjáradék csak ebben az Államban adóztatható.

2. Az „évjáradék” kifejezés egy életen keresztül, illetve megállapított vagy megállapítható időtartamra, rendszeresen, meghatározott időközönként fizetendő meghatározott összeget jelent, amelyet pénz vagy pénzzel bíró érték teljes és megfelelő ellenértékeként járó fizetési kötelezett-ség keretében fizetnek.

3. Tekintet nélkül a jelen Cikk 1. bekezdésében foglaltakra, az a nyugdíj és más hasonló díjazás, valamint az évjáradék, amelyet a Szerződő Állam, annak politikai egysége vagy helyi hatósága által a társadalombiztosítási rendszer részeként az Állami Nyugdíjalapból fizetnek, csak ebben az Államban adóztatható.

19. Cikk

Közszolgálat

1. a) Az olyan, nem nyugdíj jellegű díjazás, amelyet az egyik Szerződő Állam vagy politikai egysége, vagy helyi hatósága fizet magánszemélynek az ezen Államnak, vagy egységének, vagy helyi hatóságának teljesített szolgálatért, csak ebben az Államban adóztatható.

b) Tekintet nélkül a jelen bekezdés a) alpontjára, ez a díjazás csak a másik Szerződő Államban adóztatható, ha a szolgálatot ebben az Államban teljesítették, és a magánszemély ebben az Államban olyan belföldi illetőségű személy, aki

(i) ennek az Államnak az állampolgára, vagy

(ii) nem kizárólag a szolgálat teljesítése céljából vált ebben az Államban belföldi illetőségű személlyé.

2. a) Minden olyan nyugdíj, amely az egyik Szerződő Állam, annak politikai egysége vagy helyi hatósága által vagy az általuk létesített alapokból kerül kifizetésre egy magánszemély részére az ezen Államnak, egységének vagy hatóságának teljesített szolgálatért, csak ebben az Államban adóztatható.

b) Tekintet nélkül a jelen bekezdés a) pontjára, ez a nyugdíj azonban csak a másik Szerződő Államban adóztatható, ha a magánszemély ebben a másik Államban belföldi illetőségű, és ennek a másik Államnak az állampolgára.

3. A jelen Egyezmény 15., 16. és 18. Cikk rendelkezései alkalmazandók az olyan díjazásokra és nyugdíjakra, ame-

lyeket az egyik Szerződő Állam vagy politikai egysége vagy helyi hatósága által folytatott üzleti tevékenységgel kapcsolatosan teljesített szolgáltatást fizetnek ki.

20. Cikk

Tanulók, tanárok és kutatók

1. Azok a kifizetések, amelyeket olyan tanuló, ipari és kereskedelmi tanuló kap ellátására, tanulmányaira vagy képzésére, aki belföldi illetőségű, vagy az egyik Szerződő Államba való érkezését közvetlenül megelőzően belföldi illetőségű volt a másik Szerződő Államban, és aki az elsőként említett Államban kizárólag tanulmányi vagy képzési célból tartózkodik, nem adóztatható ebben az elsőként említett Államban, feltéve, hogy az ilyen kifizetések ezen az Államon kívül levő forrásokból származnak.

2. Az a jövedelem, amelyet a jelen Cikk 1. bekezdésében említett tanulók kapnak tanulmányaik vagy képzésük folytatása során az azzal összefüggésben az egyik Szerződő Államban kifejtett tevékenységükért, ahol kizárólag tanulmányi vagy képzési célból tartózkodnak, nem adóztatható ebben az Államban.

3. Az a térítés, amelyet egy olyan magánszemély kap oktatásért vagy tudományos kutatásért, aki belföldi illetőségű, vagy az egyik Szerződő Államba való érkezését közvetlenül megelőzően belföldi illetőségű volt a másik Szerződő Államban, és aki az első Államban tudományos kutatás vagy egyetemen, vagy egyéb elismert felsőfokú oktatási intézményben való oktatás céljából tartózkodik, adómentességet élvez az első Államban az először említett Államba történő megérkezésétől számított két évet meg nem haladó időszakra.

4. Jelen Cikk 3. bekezdésének rendelkezései csak arra a kutatásból származó jövedelemre terjednek ki, amely kutatást a magánszemély közérdek célját szolgálóan végez, és nem elsősorban meghatározott személy vagy személyek magánérdekében.

21. Cikk

Egyéb jövedelem

1. Az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy jövedelmének az Egyezmény előző Cikkeiben nem tárgyalt részei, bárhol keletkeznek is, csak ebben az Államban adóztathatók.

2. A jelen Cikk 1. bekezdésének rendelkezései nem alkalmazandók a jelen Egyezmény 6. Cikk 2. bekezdésében meghatározott ingatlan vagyonból származó jövedelmen kívüli jövedelmekre, ha az ilyen jövedelmeknek az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű kedvezményezettje a másik Szerződő Államban egy ott lévő telephely útján

üzleti tevékenységet fejt ki, vagy önálló tevékenységet folytat egy ott lévő állandó bázis segítségével, és a jog vagy a vagyon, amelyre tekintettel a jövedelmet fizetik, ténylegesen ehhez a telephelyhez vagy állandó bázishoz kapcsolódik. Ilyen esetben a jelen Egyezmény 7. Cikk vagy 14. Cikk rendelkezéseit kell, az esettől függően, alkalmazni.

22. Cikk

Vagyon

1. A jelen Egyezmény 6. Cikkében említett olyan ingatlan vagyon, amely az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy tulajdonát képezi és a másik Szerződő Államban fekszik, megadóztatható ebben a másik Államban.

2. Az ingó vagyon, amely egy olyan telephely üzleti vagyonának részét képezi, amellyel az egyik Szerződő Állam vállalkozása a másik Szerződő Államban rendelkezik, vagy az olyan ingó vagyon, amely az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek a másik Szerződő Államban lévő, önálló tevékenység végzésére szolgáló állandó bázisához tartozik, megadóztatható ebben a másik Államban.

3. Az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy által a nemzetközi forgalomban üzemeltetett hajókból, légi járművekből és közúti szállító járművekből álló vagyon, és az ilyen hajók, légi járművek és közúti szállító járművek üzemeltetésére szolgáló ingó vagyon csak ebben a Szerződő Államban adóztatható.

4. Az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy minden más vagyonrésze csak ebben az Államban adóztatható.

23. Cikk

A kettős adóztatás elkerülése

1. Ukrajnában a kettős adóztatást a következők szerint kell elkerülni:

— az Ukrajnán kívüli területeken fizetendő adónak az ukrán adóval szembeni beszámításának megengedéséről szóló ukrán jogszabályok rendelkezéseinek fenntartásával (ami nem érinti ezek általános elvét), a Magyarországon belüli forrásokból vagy adózandó vagyonból származó nyereség vagy jövedelem utáni, a magyarországi jogszabályok értelmében és az Egyezménnyel összhangban akár közvetlenül, akár levonással fizetendő magyar adó beszámítható minden olyan ukrán adóba, melyet ugyanarra a nyereségre, jövedelemre vagy vagyonra vonatkozóan számítanak ki, mint amelyre vonatkozóan az ukrán adót kiszámítják.

2. Magyarország esetében a kettős adóztatást a következők szerint kell elkerülni:

a) amennyiben a Magyarországon belföldi illetőségű személy olyan jövedelmet élvez, vagy olyan vagyona van, amely ezen Egyezményrel összhangban Ukrajnában megadóztatható, Magyarország a jelen bekezdés b) alpontjában foglalt rendelkezések fenntartásával mentesíti az ilyen jövedelmet vagy vagyont az adó alól;

b) amennyiben a Magyarországon belföldi illetőségű személy olyan jövedelemtételre élvez, amelyek a jelen Egyezmény 10., 11. és 12. Cikke rendelkezéseivel összhangban Ukrajnában megadóztathatók, Magyarország lehetővé teszi az ilyen belföldi illetőségű személy jövedelmét terhelő adóból azon összeg levonását, amely megegyezik az Ukrajnában megfizetett adóval.

3. Az egyik Szerződő Államban megengedett ilyen levonás azonban semmilyen esetben sem haladhatja meg a levonás előtt számított jövedelem- vagy vagyonadónak azt a részét, amely, az esettől függően, a másik Szerződő Államban adózatható jövedelemre vagy vagyonra esik.

4. Amennyiben ezen Egyezmény bármely rendelkezése szerint valamely, az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy által élvezett jövedelem vagy a tulajdonát képező vagyon mentesül az adó alól ebben az Államban, ez az Állam mindazonáltal az ilyen belföldi illetőségű személy többi jövedelme vagy vagyona utáni adó kiszámításánál figyelembe veheti a mentesített jövedelmet vagy vagyont.

5. E Cikk 1. bekezdésének alkalmazásában az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű személy tulajdonában lévő olyan nyereség vagy jövedelem, amely az Egyezményrel összhangban a másik Szerződő Államban megadóztatható, ebben a másik Szerződő Államban lévő forrásból származónak tekintendő.

24. Cikk

Egyenlő elbánás

1. Az egyik Szerződő Állam állampolgárai nem vethetők a másik Szerződő Államban olyan adóztatás vagy azzal összefüggő kötelezettség alá, amely más vagy megterhelőbb mint az az adóztatás vagy azzal összefüggő kötelezettség, amelynek a másik Állam állampolgárai azonos körülmények között alá vannak, vagy alá lehetnek vetve. Ez a rendelkezés, a jelen Egyezmény 1. Cikke rendelkezéseire való tekintet nélkül, azokra a személyekre is alkalmazandó, akik nem belföldi illetőségűek az egyik vagy mindkét Szerződő Államban.

2. Az egyik Szerződő Államban belföldi illetőségű honatan személyek nem vethetők a Szerződő Államok egyikeben sem olyan adóztatás vagy azzal összefüggő kötelezettség alá, amely más vagy megterhelőbb, mint az az adóztatás vagy azzal összefüggő kötelezettség, amelynek az

érintett Állam állampolgárai azonos körülmények között alá vannak, vagy alá lehetnek vetve.

3. Az egyik Szerződő Állam vállalkozásának a másik Szerződő Államban lévő telephelye nem adózatható kedvezőtlenebbül ebben a másik Államban mint e másik Szerződő Állam azonos tevékenységet folytató vállalkozásai.

4. Az egyik Szerződő Állam vállalkozása által a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személynek kifizetett kamat, jogdíj és más költség az ilyen vállalkozás adózatható nyereségének megállapítására ugyanolyan feltételek mellett levonható, mintha azokat az először említett Államban belföldi illetőségű személy részére fizették volna, kivéve, ha a jelen Egyezmény 9. Cikk 1. bekezdésében, a 11. Cikk 6. bekezdésében vagy a 12. Cikk 5. bekezdésében szereplő rendelkezések alkalmazandók. Hasonlóképpen az egyik Szerződő Állam vállalkozásának a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személlyel szemben fennálló tartozásai ugyanolyan feltételek mellett levonhatók a vállalkozás adóköteles vagyonának megállapítására, mintha ezek a tartozások az elsőként említett Államban belföldi illetőségű személlyel szemben álltak volna fenn.

5. Az egyik Szerződő Állam olyan vállalkozásai, amelyeknek tőkéje egészben vagy részben, közvetlenül vagy közvetve a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű egy vagy több személy tulajdonában vagy ellenőrzése alatt van, nem vethetők az elsőként említett Szerződő Államban olyan adóztatás vagy azzal összefüggő kötelezettség alá, amely más vagy megterhelőbb, mint az az adóztatás és azzal összefüggő kötelezettségek, amelyeknek az elsőként említett Állam más hasonló vállalkozásai alá vannak vagy alá lehetnek vetve.

6. Az e Cikkben foglaltak semmilyen módon sem értelmezhetők úgy, mintha bármelyik Szerződő Államot arra köteleznék, hogy a másik Szerződő Államban belföldi illetőségű személyek számára polgári jogállásuk vagy családi kötelezettségeik alapján bármilyen olyan személyi kedvezményt, mentességet vagy levonást biztosítson az adóztatás területén, mint amilyeneket a saját területén belföldi illetőségű személyek számára biztosít.

25. Cikk

Egyeztető eljárás

1. Ha egy személy véleménye szerint az egyik vagy mindkét Szerződő Állam intézkedései rá nézve olyan adóztatást eredményeznek, vagy fognak eredményezni, amely nem felel meg az Egyezmény rendelkezéseinek, úgy, ezeknek az Államoknak a belső jogszabályai által biztosított jogorvoslati lehetőségektől függetlenül ügyét előterjesztheti annak a Szerződő Államnak az illetékes hatóságához, amelyben belföldi illetőségű, vagy ha ügye a jelen Egyezmény 24. Cikk 1. bekezdése alá tartozik, annak a Szerződő Államnak az illetékes hatóságához, amelynek állampolgára.

Az ügyet az Egyezmény rendelkezéseivel összhangban nem lévő adóztatást eredményező intézkedésről szóló első értesítéstől számított 3 éven belül kell előterjeszteni.

2. Az illetékes hatóság, amennyiben a kifogást megalapozottnak találja, és önmaga nem képes kielégítő megoldást találni, törekedni fog arra, hogy az ügyet a másik Szerződő Állam illetékes hatóságával együtt kölcsönös egyetértéssel rendezze úgy, hogy elkerüljék az olyan adóztatást, amely nem áll összhangban az Egyezménnyel. Az így létrejött megállapodást a Szerződő Államok belső jogszabályaiban előírt határidőktől függetlenül végre kell hajtani.

3. A Szerződő Államok illetékes hatóságai törekedni fognak arra, hogy az Egyezmény értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatos nehézségeket és kétségeket kölcsönös egyetértéssel oldják fel. Közös tanácskozásokat tarthatnak, továbbá annak érdekében, hogy olyan esetekben is elkerüljék a kettős adóztatást, amelyekről az Egyezmény nem rendelkezik.

4. A Szerződő Államok illetékes hatóságai az előző bekezdések értelmében létrehozandó megállapodás elérése céljából közvetlenül érintkezhetnek egymással.

26. Cikk

Információcsere

1. A Szerződő Államok illetékes hatóságai megadják egymás számára azt a tájékoztatást, amely az Egyezmény rendelkezéseinek vagy a Szerződő Államokban az Egyezmény hatálya alá tartozó adókra vonatkozó belső jogszabályi rendelkezések végrehajtásához szükséges, amennyiben az ezek szerinti adóztatás nem ellentétes az Egyezménnyel, és az adóztatás kijátszásának megakadályozását szolgálja. A Szerződő Állam a kapott tájékoztatást ugyanúgy titokként kezeli, mint ennek az Államnak a belső jogszabályai szerint megszerzett információt, és csak olyan személyek vagy hatóságok (beleértve a bíróságokat és a közigazgatási szerveket) előtt fedi fel, amelyek az Egyezmény hatálya alá tartozó adók kivetésével vagy beszedésével, azok érvényesítésével és a velük kapcsolatos peres eljárással vagy a jogorvoslat elbírálásával foglalkoznak. Ezek a személyek vagy hatóságok a tájékoztatást csak ilyen célokra használhatják fel. A tájékoztatást nyilvános bírósági tárgyalásokon vagy bírósági határozatokban nyilvánosságra hozhatják. Az illetékes hatóságok fejlesztik azokat a vonatkozó feltételeket, módszereket és eljárásokat, amelyek segítségével az ilyen információcsere megtörténhet.

2. A jelen Cikk 1. bekezdése rendelkezései semmilyen esetben sem értelmezhetők oly módon, mintha valamelyik Szerződő Államot köteleznék

a) az egyik vagy a másik Szerződő Állam jogszabályaitól vagy államigazgatási gyakorlatától eltérő államigazgatási intézkedések hozatalára;

b) olyan információ átadására, amely az egyik vagy a másik Szerződő Állam jogszabályai szerint vagy a közigazgatás szokásos rendjében nem szerezhető be;

c) olyan információ átadására, amely szakmai, üzleti, ipari, kereskedelmi vagy foglalkozási titkot, szakmai eljárást vagy olyan információt fedne fel, amely a közrendbe (ordre public) ütközne.

27. Cikk

Diplomáciai képviselők és konzuli tisztségviselők

Az Egyezmény semmilyen módon nem érinti a diplomáciai képviselőket és a konzuli tisztségviselőket a nemzetközi jog általános szabályai vagy külön megállapodások rendelkezései alapján megillető adózási kiváltságokat.

28. Cikk

Hatálybalépés

A Szerződő Felek értesítik diplomáciai úton egymást arról, hogy az Egyezmény hatálybalépéséhez szükséges alkotmányos követelményeknek eleget tettek. Az Egyezmény a későbbi értesítés időpontjában lép hatályba, és rendelkezései alkalmazandók:

a) Ukrajnában:

(i) az osztalék-, kamat- és jogdíjadó tekintetében az Egyezmény hatálybalépésének napján vagy az azt követő hatvanadik nap után teljesített kifizetésekre,

(ii) a társasági nyereségadó tekintetében az Egyezmény hatálybalépésének évét követő naptári év januárjának első napján, vagy azután kezdődő bármely adózási évre vonatkozóan,

(iii) a személyi jövedelemadó tekintetében az Egyezmény hatálybalépésének napján vagy az azt követő hatvanadik nap után teljesített kifizetésekre;

b) Magyarországon:

(i) a forrásnál levont adók tekintetében az Egyezmény hatálybalépésének évét követő első naptári év január 1-jén, vagy az után megszerzett összegekre,

(ii) az egyéb jövedelemadók és vagyonadók tekintetében az olyan adókra, amelyek az Egyezmény hatálybalépésének évét követő első naptári év január 1-jén, vagy azután kezdődő bármely adózási évre vethetők ki.

29. Cikk

Felmondás

Az Egyezmény mindaddig hatályban marad, ameddig az egyik Szerződő Állam fel nem mondja diplomáciai úton úgy, hogy az Egyezmény hatálybalépésének idő-

pontjától számított öt év elteltével a felmondásról értesítést ad bármelyik naptári év végét legalább hat hónappal megelőzően.

Ebben az esetben az Egyezmény hatályát veszti:

a) Ukrajnában:

(i) az osztalék-, kamat- és jogdíjadó tekintetében az értesítés átadásának napján vagy az azt követő hatvanadik nap után teljesített kifizetésekre,

(ii) a társasági nyereségadó tekintetében az értesítés átadásának évét követő naptári év januárjának első napján vagy azután kezdődő bármely adózási évre vonatkozóan.

(iii) a személyi jövedelemadó tekintetében az értesítés átadásának napján, vagy az azt követő hatvanadik nap után teljesített kifizetésekre;

b) Magyarországon:

(i) a forrásnál levont adók tekintetében az értesítés átadásának évét követő első naptári év január 1-jén vagy azt követően keletkezett jövedelmekre,

(ii) az egyéb jövedelemadók tekintetében az értesítés átadásának évét követő első naptári év január 1-jén vagy azután kezdődő bármely adóévre kivethető adókra vonatkozóan.

Ennek hitelül az arra kellő felhatalmazással rendelkező alulírottak az Egyezményt aláírták.

Készült két eredeti példányban, Kijevben, 1995. május hó 19. napján, magyar, ukrán és angol nyelven, mindhárom szöveg egyaránt hiteles. Értelmezésbeli eltérés esetén az angol nyelvű szöveg az irányadó.

A Magyar Köztársaság
nevében

Ukrajna
nevében”

3. § Ez a törvény a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban Ukrajnában az Egyezmény 28. Cikk a) bekezdés (i) pontja alá eső adók tekintetében 1996. június 24-én vagy az azt követő hatvanadik nap után teljesített kifizetésekre, a 28. Cikk a) bekezdés (ii) pontja alá eső adók tekintetében 1997. január 1-jén vagy azután kezdődő bármely adózási évre, a 28. Cikk a) bekezdés (iii) pontja alá eső adók tekintetében 1996. június 24-én vagy az azt követő hatvanadik nap után teljesített kifizetésekre kell alkalmazni. A törvény rendelkezéseit Magyarországon az Egyezmény 28. Cikk b) bekezdés (i) pontja alá eső adók tekintetében 1997. január 1-jén vagy azután megszerzett összegekre, a 28. Cikk b) bekezdés (ii) pontja alá eső adók tekintetében 1997. január 1-jén vagy azután kezdődő bármely adózási évre kivethető adókra kell alkalmazni.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

1999. évi XXXI. törvény

a Magyar Népköztársaság Kormánya és az Uruguayi Keleti Köztársaság Kormánya között a kettős adóztatás elkerülésére a jövedelem- és a vagyonadók területén Montevideóban, 1988. október 25-én aláírt Egyezmény kihirdetéséről*

1. § Az Országgyűlés a Magyar Népköztársaság Kormánya és az Uruguayi Keleti Köztársaság Kormánya között a kettős adóztatás elkerülésére a jövedelem- és a vagyonadók területén Montevideóban, 1988. október 25-én aláírt Egyezményt e törvénnyel kihirdeti. (Az Egyezmény megerősítéséről szóló jegyzékváltás 1993. június 14-én megtörtént, és az Egyezmény 1993. augusztus 13-án hatályba lépett.)

2. § Az Egyezmény hivatalos magyar nyelvű szövege a következő:

„Egyezmény

a Magyar Népköztársaság Kormánya és az Uruguayi Keleti Köztársaság Kormánya között a kettős adóztatás elkerülésére a jövedelem- és a vagyonadók területén

A Magyar Népköztársaság Kormánya és az Uruguayi Keleti Köztársaság Kormánya,

attól az óhajtól vezetve, hogy Egyezményt kössenek a kettős adóztatás elkerülésére a jövedelem- és a vagyonadók területén,

és hogy gazdasági kapcsolataikat továbbfejlesszék és megkönnyítsék,

megállapodtak a következőkben:

1. Cikk

Személyi hatály

Az Egyezmény azokra a személyekre terjed ki, akik az egyik Szerződő Államban vagy mindkét Szerződő Államban illetőséggel bírnak.

2. Cikk

Az Egyezmény alá eső adók

1. Az Egyezmény, a beszédés módjára való tekintet nélkül, azokra az adókra terjed ki, amelyeket a jövedelem és a vagyon után az egyik Szerződő Állam, vagy annak politikai egységei, vagy helyi hatóságai részére beszednek.

* A törvényt az Országgyűlés az 1999. március 2-i ülésnapján fogadta el.

2. Jövedelem- és vagyonadónak tekintendők mindazok az adók, amelyeket a teljes jövedelem, a teljes vagyon, vagy a jövedelem vagy vagyon részei után beszednek, ideértve az ingó vagy ingatlan vagyon elidegenítéséből származó nyereség utáni adókat, a vállalkozások által fizetett bérek vagy fizetések teljes összege utáni adókat, valamint az értéknövekedési adókat.

3. Azok a jelenleg létező adók, amelyekre az Egyezmény kiterjed, különösen a következők:

a) a Magyar Népköztársaságban:

- (i) a magánszemélyek jövedelemadója,
- (ii) a magánszemélyek földadója,
- (iii) a nyereségadók,
- (iv) a társasági különadó,
- (v) a házáadó,
- (vi) a nem lakás céljára szolgáló építmények adója,
- (vii) a telekadó

(a továbbiakban: magyar adó);

b) az Uruguayi Keleti Köztársaságban:

(i) az ipari és kereskedelmi tevékenység utáni jövedelemadó,

(ii) a vagyonadó,

(iii) a mezőgazdasági és hasonló tevékenység utáni jövedelemadó

(a továbbiakban: uruguayi adó).

4. Az Egyezmény alkalmazandó azokra az azonos vagy lényegében hasonló jellegű adókra is, amelyeket az Egyezmény aláírása után a jelenleg létező adók mellett vagy azok helyett bevezetnek. A Szerződő Államok illetékes hatóságai értesíteni fogják egymást a vonatkozó adójogszabályaikban végrehajtott bármely lényeges változásról.

3. Cikk

Általános meghatározások

1. Az Egyezmény értelmében, ha a szövegösszefüggés mást nem kíván:

a) a „Magyar Népköztársaság” kifejezés, földrajzi értelemben használva, jelenti a Magyar Népköztársaság területét;

b) az „Uruguayi Keleti Köztársaság” kifejezés, földrajzi értelemben használva, jelenti azt a területet, ahol az adójogszabályok alkalmazást nyernek, beleértve a nemzetközi jog és a belföldi jog szerint a szuverenitás és joghatóság alá tartozó tengeri területet;

c) „az egyik Szerződő Állam” és „a másik Szerződő Állam” kifejezés a Magyar Népköztársaságot vagy az Uruguayi Keleti Köztársaságot jelenti, ahogyan a szövegösszefüggés kívánja;

d) a „személy” kifejezés magában foglalja a természetes személyt, a társaságot és minden más személyi egyesülést;

e) a „társaság” kifejezés jelenti a jogi személyeket vagy azokat a jogalanyokat, amelyeket az adóztatás szempontjából jogi személyeknek tekintenek;

f) az „egyik Szerződő Állam vállalkozása” és „a másik Szerződő Állam vállalkozása” kifejezés az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy, illetőleg a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy által folytatott vállalkozást jelenti;

g) az „állampolgárok” kifejezés jelenti:

(i) mindazokat a természetes személyeket, akik az egyik Szerződő Állam állampolgárságával rendelkeznek,

(ii) mindazokat a jogi személyeket, személyi társaságokat és társulásokat, amelyeknek ez a jogi helyzete az egyik Szerződő Állam jogszabályaiból származik;

h) a „nemzetközi forgalom” kifejezés jelent minden olyan szállítást, amelyet egy olyan vállalkozás által üzemeltetett tengeri hajó vagy légi jármű bonyolít le, amelynél a tényleges üzletvezetés helye az egyik Szerződő Államban van, kivéve, ha a tengeri hajót, légi járművet csak a másik Szerződő Államban levő helyek között üzemeltetik;

i) az „illetékes hatóság” kifejezés

(i) a Magyar Népköztársaságban a Pénzügyminisztériumot,

(ii) az Uruguayi Keleti Köztársaságban a Gazdasági és Pénzügyminisztériumot jelenti.

2. Az Egyezménynek az egyik Szerződő Állam által történő alkalmazásánál, ha a szövegösszefüggés mást nem kíván, bármely abban meg nem határozott kifejezésnek olyan értelme van, mint amilyent arra nézve ennek az Államnak azokra az adókra vonatkozó jogszabályai megállapítanak, amelyekre az Egyezmény alkalmazást nyer.

4. Cikk

Lakóhely az adó szempontjából

1. Az Egyezmény értelmében az „egyik Szerződő Állam illetőséggel bíró személy” kifejezés olyan személyt jelent, aki ennek az Államnak a jogszabályai szerint, ott lakóhelye, állandó tartózkodási helye, üzletvezetésének helye vagy más hasonló ismérv alapján adóköteles.

2. Amennyiben egy természetes személy az 1. bekezdés rendelkezései szerint mindkét Szerződő Államban illetőséggel bír, helyzetére a következők érvényesek:

a) ez a személy abban az Államban tekintendő illetőséggel bírónak, amelyben állandó lakhellyel rendelkezik. Ha mindkét Államban rendelkezik állandó lakhellyel, úgy abban a Szerződő Államban tekintendő illetőséggel bírónak, amelyben létértékeinek központja van;

b) amennyiben nem határozható meg, hogy a személy létértékeinek központja melyik Államban van, vagy ha az Államok egyikében sem rendelkezik állandó lakhellyel,

úgy abban az Államban tekintendő illetőséggel bírónak, amelyben szokásos tartózkodási helye van;

c) amennyiben a személynek mindkét Államban van, vagy egyikben sincs szokásos tartózkodási helye, úgy abban az Államban tekintendő illetőséggel bírónak, amelynek állampolgára;

d) ha a személy mindkét Államnak, vagy egyiknek sem állampolgára, úgy a Szerződő Államok illetékes hatóságai kölcsönös egyetértéssel rendezik a kérdést.

3. Amennyiben más, mint egy természetes személy az 1. bekezdés rendelkezései szerint mindkét Szerződő Államban illetőséggel bír, úgy abban az Államban tekintendő illetőséggel bírónak, amelyben tényleges üzletvezetésének helye van.

5. Cikk

Telephely

1. Az Egyezmény értelmében a „telephely” kifejezés állandó üzleti berendezést jelent, amellyel a vállalkozás üzleti tevékenységét egészben vagy részben kifejti. Az üzleti berendezés jelent termelőberendezést is.

2. A „telephely” kifejezés magában foglalja különösen:

- a) a vezetés helyét,
- b) a fiókot,
- c) az irodát,
- d) a gyártelepet,
- e) a műhelyt,

f) a bányát, az olaj- és földgázkutát, a kőfejtőt vagy a természeti kincsek kiaknázására szolgáló bármely más telepet.

3. Az építési kivitelezés vagy szerelés csak akkor képez telephelyet, ha időtartama 12 hónapot meghalad.

4. Tekintet nélkül e Cikk előző rendelkezéseire, nem tekintendők „telephelynek”:

a) azok a berendezések, amelyeket kizárólag a vállalkozás javainak vagy áruinak raktározására, kiállítására vagy kiszolgáltatására használnak;

b) a vállalkozás javainak vagy áruinak olyan készletei, amelyeket kizárólag raktározás, kiállítás vagy kiszolgáltatás céljából tartanak;

c) a vállalkozás javainak vagy áruinak olyan készletei, amelyeket kizárólag abból a célból tartanak, hogy azokat egy másik vállalkozás feldolgozza;

d) az állandó üzleti berendezés, amelyet kizárólag abból a célból tartanak fenn, hogy a vállalkozás részére javakat vagy árukat vásároljanak, vagy információkat szerezzenek;

e) az állandó üzleti berendezés, amelyet kizárólag abból a célból tartanak fenn, hogy a vállalkozás részére bármely más, előkészítő vagy kiegészítő jellegű tevékenységet folytassanak;

f) az egyik Szerződő Állam vállalkozása által végzett olyan építési kivitelezés vagy szerelés, amely anyagoknak,

gépeknek vagy berendezéseknek ebből az Államból a másik Szerződő Államba történő szállításával kapcsolatos;

g) az állandó üzleti berendezés, amelyet kizárólag az a)–f) pontokban említett tevékenységek valamely kombinációjára tartanak fenn, feltéve, hogy az üzleti berendezések ebből a kombinációból származó tevékenysége előkészítő vagy kiegészítő jellegű.

5. Tekintet nélkül az 1. és 2. bekezdések rendelkezéseire, ha egy személy — kivéve a független képviselőt, akire a 6. bekezdés nyer alkalmazást — egy vállalkozás érdekében tevékenykedik, és az egyik Szerződő Államban meghatalmazása van, amellyel ott rendszeresen él, arra, hogy a vállalkozás nevében szerződéseket kössön, úgy ez a vállalkozás telephellyel bírónak tekintendő ebben az Államban minden olyan tevékenység tekintetében, amelyet ez a személy a vállalkozás részére kifejt, kivéve, ha az ilyen személy tevékenysége a 4. bekezdésben említett tevékenységekre korlátozódik, amelyek, ha azokat egy állandó üzleti berendezésen keresztül fejtenék ki, az említett bekezdés rendelkezései értelmében nem tennék ezt az állandó üzleti berendezést telephellyé.

6. A vállalkozást nem lehet úgy tekinteni, mintha annak az egyik Szerződő Államban telephelye lenne csupán azért, mert tevékenységét ebben az Államban alkusz, bizományos vagy más független képviselő útján fejti ki, feltéve, hogy ezek a személyek rendes üzleti tevékenységük keretében járnak el.

7. Az a tény, hogy az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró társaság egy olyan társaságot ural vagy azt egy olyan társaság uralja, amely a másik Szerződő Államban illetőséggel bír vagy ott (akár telephely útján, akár más módon) fejti ki tevékenységét, önmagában még nem teszi egyik társaságot sem a másik telephelyévé.

6. Cikk

Ingatlan vagyomból származó jövedelem

1. Az olyan jövedelem, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy a másik Szerződő Államban fekvő ingatlan vagyomból élvez, ebben a másik Államban adóztatható.

2. Az „ingatlan vagyon” kifejezést annak a Szerződő Államnak jogszabályai szerint kell meghatározni, amelyben ez a vagyon fekszik. Tengeri hajók, folyami hajók és légi járművek nem tekintendők ingatlan vagyonnak.

7. Cikk

Vállalkozási nyereség

1. Az egyik Szerződő Állam vállalkozásának nyeresége csak ebben az Államban adóztatható, kivéve, ha a vállalkozás tevékenységét a másik Szerződő Államban egy ott

levő telephelye útján fejt ki. Amennyiben a vállalkozás ily módon fejt ki tevékenységét, úgy a vállalkozás nyeresége a másik Államban adóztható, azonban csak olyan mértékben, amilyen mértékben az ennek a telephelynek tudható be.

2. A 3. bekezdés rendelkezéseit fenntartva, ha az egyik Szerződő Állam vállalkozása tevékenységét a másik Szerződő Államban egy ott lévő telephely útján fejt ki, úgy ennek a telephelynek mindegyik Szerződő Államban azokat a nyereséget kell betudni, amelyeket akkor érhetne el, ha azonos vagy hasonló tevékenységet azonos vagy hasonló feltételek mellett, mint önálló vállalkozás fejtene ki, és azzal a vállalkozással lebonyolított forgalmában, amelynek telephelye, teljesen független lenne.

3. A telephely nyereségének megállapításánál levonhatók a telephely miatt felmerült költségek, beleértve az üzletvezetési és általános ügyviteli költségeket, tekintet nélkül arra, hogy abban az Államban merültek-e fel, ahol a telephely fekszik vagy máshol.

4. Amennyiben az egyik Szerződő Államban a telephelynek betudható nyereséget a vállalkozás egész nyereségének a különböző részegységek közötti arányos megosztása alapján szokták megállapítani, úgy a 2. bekezdés nem zárja ki, hogy ez a Szerződő Állam a megadóztatandó nyereséget a szokásos arányos megosztás alapján állapítsa meg. Az alkalmazott arányos megosztási módszernek azonban olyannak kell lennie, hogy az eredmény összhangban legyen az e Cikkben foglalt elvekkel.

5. A telephelynek nem tudható be nyereség javaknak vagy áruknak ezen telephely által a vállalkozás részére történő pusztá vásárlása miatt.

6. Az előző bekezdések céljaira a telephelynek betudandó nyereségeket évről évre azonos módon kell megállapítani, hacsak alapos és elégséges ok nincs az ellenkezőjére.

7. Amennyiben a nyereség olyan jövedelemtételt tartalmaz, amelyekkel az Egyezmény más Cikkei külön foglalkoznak, úgy azoknak a Cikkeknak a rendelkezéseit e Cikk rendelkezései nem érintik.

8. Cikk

Nemzetközi szállítás

1. Az a nyereség, amely tengeri hajóknak vagy légi járműveknek a nemzetközi forgalomban való üzemeltetéséből származik, csak abban a Szerződő Államban adóztható, ahol a vállalkozás tényleges üzletvezetésének helye van.

2. Ha egy hajózási vállalkozás tényleges üzletvezetésének helye egy tengeri hajó fedélzetén van, úgy e hely abban a Szerződő Államban levőnek tekintendő, amelyikben a tengeri hajó hazai kikötője fekszik, vagy, hazai kikötő hiányában, abban a Szerződő Államban, amelyben a tengeri hajó üzemeltetője illetőséggel bír.

3. Az 1. bekezdés rendelkezései alkalmazandók azokra a nyereségekre is, amelyek valamely poolban, közös üzemeltetésben vagy nemzetközi üzemeltetésű szervezetben való részvételéből származnak.

9. Cikk

Kapcsolt vállalkozások

Amennyiben

a) az egyik Szerződő Állam vállalkozása közvetlenül vagy közvetve a másik Szerződő Állam vállalkozásának üzletvezetésében, ellenőrzésében vagy tőkéjében részesedik, vagy

b) ugyanazok a személyek közvetlenül vagy közvetve az egyik Szerződő Állam vállalkozásának és a másik Szerződő Állam vállalkozásának üzletvezetésében, ellenőrzésében vagy tőkéjében részesednek,

és ezekben az esetekben a két vállalkozás egymás között kereskedelmi vagy pénzügyi kapcsolataikra tekintettel olyan feltételekben állapodik meg, vagy olyan feltételeket szab, amelyek eltérnek azoktól, amelyekben független vállalkozások egymással megállapodnának, úgy az a nyereség, amelyet a vállalkozások egyike e feltételek nélkül elért volna, e feltételek miatt azonban nem ért el, ennek a vállalkozásnak a nyereségéhez hozzászámítható és megfelelően megadóztatható.

10. Cikk

Osztalék

1. Az osztalék, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró társaság a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek fizet, ebben a másik Államban adóztható.

2. Mindazonáltal ez az osztalék abban az Államban is, amelyben az osztalékot fizető társaság illetőséggel bír, ennek a Szerződő Államnak a jogszabályai szerint megadóztatható, de az így megállapított adó nem haladhatja meg az osztalék bruttó összegének 15 százalékát.

Ez a bekezdés nem érinti a társaság adóztatását azon nyereség után, amelyből az osztalékot fizetik.

3. Az e Cikkben használt „osztalék” kifejezés részvényekből, bányarészcégek, alapítói részvényekből vagy más, nyereségrészesedést biztosító jogokból, kivéve a követeléseket, származó jövedelmet, valamint egyéb társasági jogokból származó olyan jövedelmet jelent, amely annak az Államnak a joga szerint, amelyben a nyereséget felosztó társaság illetőséggel bír, a részvényekből származó jövedellel azonos adóztatási elbírálás alá esik.

4. Az 1. és 2. bekezdések rendelkezései nem alkalmazandók, ha az osztalék egyik Szerződő Államban illetőséggel

bíró kedvezményezettje a másik Szerződő Államban, amelyben az osztalékot fizető társaság illetőséggel bír, egy ott levő telephely útján tevékenységet fejt ki, vagy egy ott levő állandó berendezés segítségével szabad foglalkozást űz, és az érdekeltség, amely után az osztalékot fizetik, ténylegesen ehhez a telephelyhez vagy állandó berendezéshez tartozik. Ebben az esetben a 7. vagy a 14. Cikk rendelkezései nyerne, az esettől függően, alkalmazást.

5. Ha az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró társaság nyereséget vagy jövedelmet élvez a másik Szerződő Államból, úgy ez a másik Állam nem adóztathatja meg a társaság által fizetett osztalékot, kivéve, ha az osztalékot ebben a másik Államban illetőséggel bíró személynek fizetik, vagy ha az érdekeltség, amely után az osztalékot fizetik, ténylegesen ebben a másik Államban levő telephelyhez vagy állandó berendezéshez tartozik, sem pedig a társaság fel nem osztott nyereségét nem veheti a társaság fel nem osztott nyeresége után kivetett adó alá, még akkor sem, ha a kifizetett osztalék vagy a fel nem osztott nyereség egészben vagy részben ebben a másik Államban elért nyereségből vagy jövedelemből áll.

11. Cikk

Kamat

1. A kamat, amely az egyik Szerződő Államból származik, és amelyet a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek fizetnek, ebben a másik Szerződő Államban adóztatható.

2. Mindazonáltal ez a kamat abban a Szerződő Államban is, amelyből származik, ennek az Államnak a jogszabályai szerint megadóztatható, de az így megállapított adó nem haladhatja meg a kamat bruttó összegének 15 százalékát.

3. Tekintet nélkül az 2. bekezdés rendelkezéseire, az egyik Szerződő Államból származó kamat, amelyet a másik Szerződő Állam Kormánya, beleértve ennek helyi hatóságait, a központi bankot vagy az ezen Kormány által ellenőrzött bármely pénzügyi intézményt, élvez, vagy az ezen Kormány által garantált kölcsönökből származó kamat mentes az adó alól az először említett Államban.

4. Az e Cikkben használt „kamat” kifejezés mindenfajta követelésből származó jövedelmet jelent, akár biztosítva van jelzáloggal, akár nem, és akár ad jogot az adós nyereségeiben való részesedésre, akár nem, különösen pedig állami kölcsönökből és kötvényekből vagy adósságlevelekből származó jövedelmet jelent, beleértve az ilyen kölcsönökhöz, kötvényekhez vagy adósságlevelekhez kapcsolódó prémiumot és jutalmat.

5. Az 1. és 2. bekezdések rendelkezései nem alkalmazandók, ha a kamat egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró kedvezményezettje a másik Szerződő Államban, amelyből

a kamat származik, egy ott levő telephely útján tevékenységet fejt ki, vagy egy ott levő állandó berendezés segítségével szabad foglalkozást űz, és a követelés, amely után a kamatot fizetik, ténylegesen ehhez a telephelyhez vagy állandó berendezéshez tartozik. Ebben az esetben a 7. Cikk vagy a 14. Cikk rendelkezései nyerne, az esettől függően, alkalmazást.

6. A kamat akkor tekintendő az egyik Szerződő Államból származónak, ha a kamatot fizető maga ez az Állam, ennek politikai egysége vagy helyi hatósága, vagy ebben az Államban illetőséggel bíró személy. Ha azonban a kamatot fizető személynek, függetlenül attól, hogy bír-e illetőséggel az egyik Szerződő Államban vagy nem, az egyik Szerződő Államban telephelye vagy állandó berendezése van, amellyel kapcsolatban a tartozás, amely után a kamatot fizetik, felmerült, és ezt a kamatot ez a telephely vagy állandó berendezés viseli, úgy az ilyen kamat abból a Szerződő Államból származónak tekintendő, amelyben a telephely vagy az az állandó berendezés van.

7. Ha a kamatot fizető személy és a kamat kedvezményezettje vagy mindkettő és egy másik személy között különleges kapcsolatok állnak fenn, és emiatt a kamat összege azon követeléshez mérten, amely után fizetik, meghaladja azt az összeget, amelyben a kamatot fizető és a kamat kedvezményezettje ilyen kapcsolatok nélkül megállapodtak volna, úgy e Cikk rendelkezéseit csak az utóbb említett összegre kell alkalmazni. Ebben az esetben a többletösszeg mindegyik Szerződő Állam jogszabályai szerint és az Egyezmény más rendelkezéseinek figyelembevételével adóztatható.

12. Cikk

Licencdíj és műszaki szolgáltatásért járó díj

1. A licencdíj és a műszaki szolgáltatásért járó díj, amely az egyik Szerződő Államból származik, és amelyet a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek fizetnek, ebben a másik Államban adóztatható.

2. Mindazonáltal az ilyen licencdíj és műszaki szolgáltatásért járó díj abban a Szerződő Államban is, amelyikben keletkezett, ennek az Államnak a jogszabályai szerint megadóztatható, de az így megállapított adó nem haladhatja meg a licencdíj bruttó összegének 15 százalékát, és a műszaki szolgáltatásért járó díj bruttó összegének 10 százalékát.

3. a) Az e Cikkben használt „licencdíj” kifejezés azt a bármilyen jellegű térítést jelenti, amelyet irodalmi, művészeti vagy tudományos művek (beleértve a mozgókép filmeket és rádió- vagy televíziós közvetítésre szolgáló filmeket vagy kép- vagy hanghordozó szalagokat) szerzői jogának használatáért vagy használati jogáért, szabadalmak, védjegyek, minták vagy modellek, tervek, titkos

formulák vagy eljárások használatáért vagy használati jogáért, vagy ipari, kereskedelmi vagy tudományos felhasználások használatáért vagy használati jogáért, vagy ipari, kereskedelmi vagy tudományos tapasztalatok közléséért fizetnek.

b) Az e Cikkben használt „műszaki szolgáltatásért járó díj” kifejezés jelent bármiféle fizetést bármilyen személynek, kivéve a fizetést teljesítő személy alkalmazottjának teljesített fizetést, és a bármely természetes személynek a 14. Cikkben (szabad foglalkozás) említett szabad foglalkozásért üzletvezetési, műszaki vagy tanácsadói természetű szolgáltatás miatt teljesített fizetést, beleértve a műszaki vagy egyéb személyzet szolgáltatásáért járó jutalékot.

4. Az 1. és 2. bekezdések rendelkezései nem alkalmazandók, ha a licenccdíj vagy a műszaki szolgáltatásért járó díj egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró kedvezményezettje a másik Szerződő Államban, amelyből a licenccdíj vagy a műszaki szolgáltatásért járó díj származik, egy ott lévő telephely útján tevékenységet fejt ki, vagy egy ott lévő állandó berendezés segítségével szabad foglalkozást űz, és a jog vagy vagyoni érték, amely után a licenccdíjat vagy műszaki szolgáltatásért járó díjat fizetik, ténylegesen ehhez a telephelyhez vagy állandó berendezéshez tartozik. Ezekben az esetekben a 7. vagy a 14. Cikk rendelkezései nyerne, az esettől függően, alkalmazást.

5. A licenccdíj vagy a műszaki szolgáltatásért járó díj akkor tekintendő az egyik Szerződő Államból származónak, ha a licenccdíjat vagy a műszaki szolgáltatásért járó díjat fizető maga ez az Állam, annak politikai egysége vagy helyi hatósága, vagy az ebben az Államban illetőséggel bíró személy. Ha azonban a licenccdíjat vagy műszaki szolgáltatásért járó díjat fizető személynek, függetlenül attól, hogy bír-e illetőséggel az egyik Szerződő Államban vagy nem, az egyik Szerződő Államban telephelye vagy állandó berendezése van, amellyel kapcsolatban a licenccdíj vagy a műszaki szolgáltatásért járó díj fizetésére vonatkozó kötelezettség felmerült, és ezt a licenccdíjat vagy műszaki szolgáltatásért járó díjat ez a telephely vagy állandó berendezés viseli, úgy az ilyen licenccdíj vagy műszaki szolgáltatásért járó díj abból az Államból származónak tekintendő, amelyben a telephely vagy állandó berendezés van.

6. Ha a licenccdíjat vagy műszaki szolgáltatásért járó díjat fizető személy és a kedvezményezett, vagy mindkettő és egy másik személy között különleges kapcsolatok állnak fenn, és emiatt a licenccdíj vagy a műszaki szolgáltatásért járó díj összege azon használathoz, joghoz vagy információhoz mérten, amely után fizetik, meghaladja azt az összeget, amelyben a licenccdíjat vagy műszaki szolgáltatásért járó díjat fizető és a kedvezményezett ilyen kapcsolatok nélkül megállapodott volna, úgy e Cikk rendelkezéseit csak az utóbb említett összegre kell alkalmazni. Ebben az esetben a többletösszeg mindegyik Szerződő Állam jogszabályai szerint és az Egyezmény más rendelkezéseinek figyelembevételével adóztatható.

13. Cikk

Elidegenítésből származó nyereség

1. Az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek a 6. Cikkben meghatározott és a másik Szerződő Államban fekvő ingatlan vagyon elidegenítéséből származó nyeresége ebben a másik Államban adóztatható.

2. Az olyan ingó vagyon elidegenítéséből származó nyereség, amely az egyik Szerződő Állam vállalkozása másik Szerződő Államban levő telephelyének üzemi vagyona, vagy amely egy olyan állandó berendezéshez tartozik, amellyel az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy szabad foglalkozás gyakorlása céljából a másik Szerződő Államban rendelkezik, beleértve az olyan nyereséget, amelyet egy ilyen telephelynek (egyedül vagy az egész vállalkozással együtt történő) elidegenítéséből vagy egy ilyen állandó berendezésnek az elidegenítéséből elérnek, ebben a másik Államban adóztatható.

3. A nemzetközi forgalomban üzemeltetett tengeri hajók vagy légi járművek, vagy az ilyen tengeri hajók légi járművek üzemeltetését szolgáló ingó vagyon elidegenítéséből származó nyereség csak abban a Szerződő Államban adóztatható, ahol a vállalkozás tényleges üzletvezetésének helye van.

4. Az 1., 2. és 3. bekezdésekben nem említett vagyon elidegenítéséből származó nyereség csak abban a Szerződő Államban adóztatható, amelyben az elidegenítő illetőséggel bír.

14. Cikk

Szabad foglalkozás

1. Az olyan jövedelem, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy szabad foglalkozásból vagy más önálló jellegű tevékenységből élvez, csak ebben az Államban adóztatható, kivéve, ha a személy tevékenységének kifejtéséhez a másik Szerződő Államban rendszeresen állandó berendezéssel rendelkezik. Amennyiben a személy ilyen állandó berendezéssel rendelkezik, úgy a jövedelem a másik Államban adóztatható, de csak annyiban, amennyiben az ennek az állandó berendezésnek tudható be.

2. A „szabad foglalkozás” kifejezés magában foglalja különösen az önállóan kifejtett tudományos, irodalmi, művészeti, nevelési vagy oktatási tevékenységet, valamint az orvosok, ügyvédek, mérnökök, építészek, fogorvosok és könyvszakértők önálló tevékenységét.

15. Cikk

Nem önálló munka

1. A 16., 18., 19., 20. és 21. Cikk rendelkezéseinek fenntartásával, a fizetés, a bér és más hasonló térítés, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy nem önálló munkáért kap, csak ebben az Államban adózatható, kivéve, ha a munkát a másik Szerződő Államban végzik. Amennyiben a munkát ott végzik, úgy az ezért kapott térítés ebben a másik Államban adózatható.

2. Tekintet nélkül az 1. bekezdés rendelkezéseire, az a térítés, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy a másik Szerződő Államban végzett nem önálló munkáért kap, csak az először említett Államban adózatható, ha

a) a kedvezményezett a másik Államban a vonatkozó pénzügyi évben nem tartózkodik összesen 183 napot meghaladó időszakban vagy időszakokban, és

b) a térítést olyan munkaadó fizeti, vagy olyan munkaadó nevében fizetik, aki nem bír illetőséggel a másik Államban, és

c) a térítést nem a munkaadónak a másik Államban levő telephelye vagy állandó berendezése viseli.

3. Tekintet nélkül e Cikk előző rendelkezéseire, a nemzetközi forgalomban üzemeltetett tengeri hajó vagy légi jármű fedélzetén végzett nem önálló munkáért járó térítés abban a Szerződő Államban adózatható, amelyben a vállalkozás tényleges üzletvezetésének helye van.

16. Cikk

Igazgatótanácsi térítés

Az igazgatótanácsi térítés és más hasonló fizetés, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy olyan minőségében élvez, mint a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró társaság igazgatótanácsának vagy más hasonló szervének a tagja, ebben a másik Államban adózatható.

17. Cikk

Művészek és sportolók

1. Tekintet nélkül a 14. és 15. Cikk rendelkezéseire, az olyan jövedelem, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró előadóművész, mint színpadi, film-, rádió- vagy televíziós művész, vagy zeneművész, vagy sportoló élvez ilyen minőségben a másik Szerződő Államban kifejtett személyes tevékenységéből, ebben a másik Államban adózatható.

2. Amennyiben egy előadóművész vagy egy sportoló által ilyen minőségben, személyesen kifejtett tevékenységből származó jövedelmet nem az előadóművésznek vagy a sportolónak magának, hanem más személynek kell betudni, úgy ez a jövedelem, tekintet nélkül a 7., 14. és 15. Cikk rendelkezéseire, abban a Szerződő Államban adózatható, ahol az előadóművész vagy a sportoló tevékenységét kifejtette, ha ezen személy fölött az előadóművész vagy a sportoló közvetlenül vagy közvetve ellenőrzést gyakorol.

3. Tekintet nélkül az e Cikk 1. és 2. bekezdésében foglalt rendelkezésekre, az e Cikkben említett jövedelem mentes az adó alól abban a Szerződő Államban, amelyben az előadóművész vagy a sportoló tevékenységét kifejti, feltéve, hogy ezt a tevékenységet jelentős mértékben ennek az Államnak vagy a másik Államnak közalapjaiból támogatják, vagy a tevékenységet a Szerződő Államok közötti kulturális egyezmény vagy megállapodás alapján fejtik ki.

18. Cikk

Nyugdíj

A 19. Cikk 2. bekezdésében foglalt rendelkezések fenntartásával, a nyugdíj és más hasonló térítés, amelyet az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek korábbi, nem önálló munkáért fizetnek, csak ebben a Szerződő Államban adózatható.

19. Cikk

Közszolgálat

1. a) A nem nyugdíj jellegű térítés, amelyet az egyik Szerződő Állam, vagy annak politikai egysége, vagy helyi hatósága fizet egy természetes személynek, az ezen Államnak, vagy politikai egységnek, vagy helyi hatóságnak teljesített szolgálatért, csak ebben az Államban adózatható.

b) Mindazonáltal ez a térítés csak a másik Szerződő Államban adózatható, ha a szolgálatot ebben az Államban teljesítették, és a természetes személy ebben a Szerződő Államban illetőséggel bír, aki

(i) ennek az Államnak az állampolgára, vagy

(ii) nem kizárólag a szolgálat teljesítése céljából vált ebben az Államban illetőséggel bíró személlyé.

2. a) A nyugdíj, amelyet az egyik Szerződő Állam, vagy annak politikai egysége, vagy helyi hatósága fizet közvetlenül vagy az általa létesített alaptól egy természetes személynek az ezen Államnak, vagy politikai egységnek, vagy helyi hatóságának teljesített szolgálatért, csak ebben az Államban adózatható.

b) Mindazonáltal ez a nyugdíj csak a másik Szerződő Államban adózatható, ha a természetes személy abban a

Államban illetőséggel bír és annak az Államnak az állampolgára.

3. A 15., 16. és 18. Cikk rendelkezései alkalmazandók az egyik Szerződő Állam, vagy politikai egysége, vagy helyi hatósága által végzett üzleti tevékenységgel kapcsolatos szolgálatért fizetett térítésre és nyugdíjra.

20. Cikk

Tanulók

Az az összeg, amelyet olyan tanuló vagy gyakornok kap ellátására, tanulmányaira vagy szakmai képzésére, aki közvetlenül az egyik Szerződő Államban tett látogatása előtt a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy volt, vagy most is az, és aki az először említett Államban kizárólag tanulmányi vagy szakmai képzés céljából tartózkodik, nem adóztatható ebben az Államban, feltéve, hogy ezek a fizetések ezen az Államon kívül levő forrásokból származnak.

21. Cikk

Tanárok

Az a térítés, amelyet egy olyan természetes személy kap oktatásért vagy tudományos kutatásért, aki közvetlenül az egyik Szerződő Államban tett látogatása előtt a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy volt, vagy most is az, és az első Államban tudományos kutatás vagy egyetemen, egyetemi kollégiumban, felsőfokú oktatási intézményben vagy más hasonló intézményben való tanítás céljából tartózkodik, nem adóztatható az első Államban, feltéve, hogy az intézmény nem tartozik nyereségre szert tevő jogi személyekhez.

22. Cikk

Egyéb jövedelem

1. Az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek az Egyezmény előző Cikkeiben nem tárgyalt jövedelme, bárhol keletkezzen is, csak ebben az Államban adóztatható.

2. Az 1. bekezdés rendelkezései nem alkalmazandók a 6. Cikk 2. bekezdésében meghatározott ingatlan vagyontól származó jövedelmen kívüli jövedelemre, ha a jövedelemnek az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró kedvezményezettje a másik Szerződő Államban akár egy ott levő telephely útján üzleti tevékenységet fejt ki, akár egy ott levő állandó berendezés segítségével szabad foglalkozást űz, és a jog vagy a vagyon, amelyből a jövedelem származik,

ténylegesen ehhez a telephelyhez vagy állandó berendezéshez tartozik. Ebben az esetben a 7. Cikk vagy a 14. Cikk rendelkezései nyerne, az esettől függően, alkalmazást.

23. Cikk

Vagyon

1. A 6. Cikkben említett olyan ingatlan vagyon, amely az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy tulajdonát képezi, és a másik Szerződő Államban fekszik, ebben a másik Államban adóztatható.

2. Az ingó vagyon, amely egy olyan telephely üzemi vagyonának részét képezi, amellyel az egyik Szerződő Állam vállalata a másik Szerződő Államban rendelkezik, vagy az az ingó vagyon, amely az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek a másik Szerződő Államban levő, szabad foglalkozás gyakorlására szolgáló állandó berendezéséhez tartozik, ebben a másik Államban adóztatható.

3. A nemzetközi forgalomban üzemeltetett tengeri hajókból vagy légi járművekből álló vagyon és az ilyen tengeri hajók vagy légi járművek üzemeltetésére szolgáló ingó vagyon csak abban a Szerződő Államban adóztatható, amelyben a vállalkozás tényleges üzletvezetésének helye van.

4. Az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy minden más vagyonrésze csak ebben az Államban adóztatható.

24. Cikk

A kettős adóztatás elkerülése

1. Amennyiben az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy olyan jövedelmet élvez vagy olyan vagyona van, amely az Egyezmény rendelkezései szerint a másik Szerződő Államban adóztatható, úgy az először említett Állam a 2. és 3. bekezdések rendelkezéseinek fenntartásával ezt a jövedelmet vagy vagyont mentesíti az adóztatás alól.

2. Amennyiben az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy olyan jövedelmet élvez, amely a 10., 11. és 12. Cikk rendelkezései szerint a másik Szerződő Államban adóztatható, úgy az először említett Állam levonja ennek a személynek a jövedelme után beszedendő adóból azt az összeget, amely megfelel ebben a másik Államban fizetett adónak. Az így levont összeg azonban nem haladhatja meg a levonás előtt megállapított adónak azt a részét, amely ebből a másik Államból élvezett erre a jövedelemre esik.

3. Amennyiben az Egyezmény bármely rendelkezése szerint valamely, az egyik Szerződő Államban illetőséggel bíró személy által élvezett jövedelem vagy a tulajdonát képező vagyoni érték az adóztatás alól ebben az Államban, ez az Állam mindazonáltal ennek a személynek a többi jövedelmére vagy vagyonára történő adómegállapításnál figyelembe veheti a kivett jövedelmet vagy vagyont.

25. Cikk

Egyenlő elbánás

1. Az egyik Szerződő Állam állampolgárai a másik Szerződő Államban nem vehetők sem olyan adóztatás, sem pedig azzal összefüggő olyan kötelezettség alá, amely más vagy terheesebb, mint az az adóztatás és azzal összefüggő kötelezettség, amelynek e másik Állam állampolgárai azonos körülmények között alá vannak vagy alá lehetnek vetve.

2. Az egyik Szerződő Állam vállalkozásának a másik Szerződő Államban levő telephelyét ebben a másik Államban nem lehet kedvezőtlenebbül adóztatni, mint ennek a másik Államnak azonos tevékenységet folytató vállalkozásait. Ez a rendelkezés nem értelmezendő akként, mintha az egyik Szerződő Államot arra köteleznék, hogy a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személyeknek személyi állapot vagy családi terhek alapján olyan egyéni levonásokat, adókedvezményeket és adómérsékléseket nyújtson, amelyeket a saját területén illetőséggel bíró személyeknek nyújt.

3. Kivéve azt az esetet, amikor a 9. Cikknek, a 11. Cikk 7. bekezdésének vagy a 12. Cikk 6. bekezdésének rendelkezései nyerne alkalmazást, az egyik Szerződő Állam vállalkozása által a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személynek fizetett kamat, licenclíj, műszaki szolgáltatásokért járó díj és más költség ugyanolyan feltételek mellett levonható e vállalkozás adóztatható nyereségének megállapításánál, mintha azokat az először említett Államban illetőséggel bíró személy részére fizették volna. Hasonlóképpen az egyik Szerződő Állam vállalkozásának a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró személlyel szemben fennálló tartozásai ugyanolyan feltételek mellett levonhatók e vállalkozás adóztatható vagyonának megállapításánál, mintha ezek a tartozások az először említett Államban illetőséggel bíró személlyel szemben álltak volna fenn.

4. Az egyik Szerződő Állam vállalkozása, amelynek tőkéje teljesen vagy részben, közvetlenül vagy közvetve a másik Szerződő Államban illetőséggel bíró egy vagy több személy tulajdonában vagy ellenőrzése alatt van, az először említett Szerződő Államban nem vehetők sem olyan adóztatás, sem pedig azzal összefüggő olyan kötelezettség alá, amely terheesebb, mint az az adóztatás és azzal összefüggő kötelezettség,

amelynek az először említett Állam más hasonló vállalkozásai alá vannak vagy alá lehetnek vetve.

5. E Cikk rendelkezései, tekintet nélkül a 2. Cikk rendelkezéseire, bármilyen fajtájú és megnevezésű adóra alkalmazandók.

26. Cikk

Egyeztető eljárás

1. Ha egy személy véleménye szerint az egyik Szerződő Állam vagy mindkét Szerződő Állam intézkedései ránézve olyan adóztatáshoz vezetnek, vagy fognak vezetni, amely nem felel meg az Egyezmény rendelkezéseinek, úgy, ezeknek az Államoknak a belső jogszabályai szerinti jogorvoslattól függetlenül, ügyét előterjesztheti annak a Szerződő Államnak az illetékes hatóságához, amelyben illetőséggel bír, vagy, ha ügye a 25. Cikk 1. bekezdése alá tartozik, annak a Szerződő Államnak az illetékes hatóságához, amelynek állampolgára. Az ügyet arra az intézkedésre vonatkozó első értesítést követő három éven belül kell előterjeszteni, amely az Egyezmény rendelkezéseinek meg nem felelő adózáshoz vezet.

2. Ha az illetékes hatóság a kifogást jogosnak találja, és maga nincs abban a helyzetben, hogy kielégítő megoldást találjon, úgy törekedni fog az ügyet a másik Szerződő Állam illetékes hatóságával egyetértésben úgy rendezni, hogy az Egyezménynek meg nem megfelelő adóztatás elkerülhető legyen. Az így létrejött megállapodást alkalmazni kell, bármilyen határidőket írnak is elő a Szerződő Államok belső jogszabályai.

3. A Szerződő Államok illetékes hatóságai törekedni fognak arra, hogy a nehézségeket vagy kétségeket, amelyek az Egyezmény értelmezésénél vagy alkalmazásánál felmerülnek, egymással egyetértésben eloszlassák. Tanácskozhatnak arról is, hogy miként lehet a kettős adóztatást elkerülni olyan esetekben, amelyeket az Egyezmény nem tartalmaz.

4. A Szerződő Államok illetékes hatóságai az előző bekezdések értelmében létrehozandó egyetértés elérése céljából egymással közvetlenül érintkezhetnek. Amennyiben szóbeli véleménycsere az egyetértés elérése érdekében célszerűnek látszik, úgy az ilyen véleménycsere lefolytatható olyan bizottságban, amely a Szerződő Államok illetékes hatóságainak képviselőiből áll.

27. Cikk

Tájékoztatáscsere

1. A Szerződő Államok illetékes hatóságai ki fogják cserélni az Egyezmény rendelkezései vagy a Szerződő Államoknak az Egyezményben érintett adók vonatkozó bel-

ső jogszabályai végrehajtásához szükséges tájékoztatásokat, amennyiben az általuk előírt adóztatás nem ellentétes az Egyezményvel. A kölcsönös tájékoztatást az 1. Cikk nem korlátozza. A Szerződő Államnak a kapott tájékoztatást titokban kell tartania, ugyanúgy, mint az ennek az Államnak belső jogszabályai alapján kapott tájékoztatásokat, és csak olyan személyeknek vagy hatóságoknak (beleértve a bíróságokat és az államigazgatási szerveket) lehet hozzáférhetővé tenni, amelyek az Egyezmény alá eső adók kivetésével vagy beszedésével, ezen adók érvényesítésével és az azokra vonatkozó perléssel vagy az ezekkel az adókkal kapcsolatos jogorvoslatra vonatkozó határozatokkal foglalkoznak. Ezek a személyek vagy hatóságok csak ilyen célokra használhatják fel a tájékoztatásokat. Nyilvános bírósági tárgyalásokon vagy bírósági határozatokban a tájékoztatásokat hozzáférhetővé tehetik. A kapott tájékoztatást a tájékoztatást adó Szerződő Állam kérésére titokban kell tartani.

2. Az 1. bekezdés rendelkezései semmi esetre sem értelmezhetők úgy, mintha azok az egyik Szerződő Államot köteleznék:

a) olyan államigazgatási intézkedések hozatalára, amelyek ennek vagy a másik Szerződő Államnak a jogszabályaitól vagy az államigazgatási gyakorlatától eltérnek;

b) olyan tájékoztatás adására, amely az egyik vagy a másik Szerződő Államnak a jogszabályai szerint, vagy rendszeres államigazgatási gyakorlatában nem szerezhető be;

c) olyan tájékoztatás adására, amely szakmai, üzleti, ipari kereskedelmi vagy foglalkozási titkot vagy üzleti eljárást tárna fel, vagy amelynek a közlése ellentmondana a közrendnek (ordre public).

28. Cikk

Diplomáciai vagy konzuli képviselvek tagjai

Az Egyezmény nem érinti a diplomáciai vagy a konzuli képviselvek tagjainak adózási kiváltságait, amelyek a nemzetközi jog általános szabályai szerint vagy külön egyezmények rendelkezései alapján őket megilletik.

29. Cikk

Hatálybalépés

1. A Szerződő Felek értesítik egymást arról, hogy az Egyezmény hatálybalépéséhez szükséges alkotmányos követelményeknek eleget tettek.

2. Az Egyezmény az 1. bekezdésben említett értesítések közül a későbbinek a kelte után 60 nappal lép hatályba, és rendelkezései alkalmazandók:

a) a forrásnál levont adók tekintetében az Egyezmény hatálybalépésének évét követő naptári év január 1. napján vagy azután keletkezett jövedelemre;

b) az egyéb jövedelem- és vagyoadók tekintetében olyan adókra, amelyek az Egyezmény hatálybalépésének évét követő naptári év január 1. napján vagy azután kezdődő adózási évre vethetők ki.

30. Cikk

Hatályvesztés

Az Egyezmény addig marad hatályban, ameddig a Szerződő Felek egyike azt fel nem mondja. Az Egyezményt bármelyik Szerződő Fél felmondhatja diplomáciai úton úgy, hogy a felmondásról értesítést ad legalább hat hónappal bármely naptári év vége előtt, amely az Egyezmény hatálybalépésének keltétől számított öt éves időszak után következik. Ebben az esetben az Egyezmény hatályát veszti:

a) a forrásnál levont adók tekintetében a jegyzék átadásának évét követő naptári év január 1. napján vagy azután keletkezett jövedelemre;

b) az egyéb jövedelem- és vagyoadók tekintetében olyan adókra, amelyek a jegyzék átadásának évét követő naptári év január 1. napján vagy azután kezdődő adózási évre vethetők ki.

Ennek hiteléül a kellő felhatalmazással rendelkező alulírottak az Egyezményt aláírták.

Készült Montevideóban, 1988. október hó 25. napján, két példányban, magyar és spanyol nyelven, mindkét szöveg egyaránt hiteles, és létezik egy harmadik szöveg angol nyelven, amely, az Egyezmény értelmezése esetén, hivatkozási alapként figyelembe veendő.

A Magyar Népköztársaság
Kormánya nevében

Az Uruguayi Keleti
Köztársaság Kormánya
névében''

3. § Ez a törvény a kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit azonban az Egyezmény 29. Cikk 2. bekezdés a) pontja alá eső adók tekintetében 1994. január 1-jén, vagy azt követően szerzett jövedelmekre, a 29. Cikk 2. bekezdés b) pontja alá eső adók tekintetében 1994. január 1-jén, vagy azután kezdődő bármely adóévre kivethető adókra kell alkalmazni.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke

A Kormány tagjainak rendeletei

A gazdasági miniszter 8/1999. (III. 12.) GM rendelete

**a rendkívüli állapot feladatainak ellátásához
nélkülözhetetlen hadkötelesek meghagyásával
kapcsolatos követelmények meghatározásáról szóló
42/1995. (VIII. 31.) IKM rendelet módosításáról**

A honvédelemről szóló 1993. évi CX. törvény végrehajtására kiadott 178/1993. (XII. 27.) Korm. rendelet 106. §-ának (3), valamint (6) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a rendkívüli állapot feladatainak ellátásához nélkülözhetetlen hadkötelesek meghagyásá-

val kapcsolatos követelmények meghatározásáról szóló 42/1995. (VIII. 31.) IKM rendeletet (a továbbiakban: R.) a következők szerint módosítom:

1. §

Az R. 1. számú melléklete helyébe e rendelet *melléklete* lép.

2. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 3. napon lép hatályba. Egyidejűleg hatályát veszti az R. módosításáról szóló 14/1998. (III. 13.) IKIM rendelet.

Dr. Fónagy János s. k.,
gazdasági minisztériumi politikai államtitkár

Melléklet a 8/1999. (III. 12.) GM rendelethez

„1. számú melléklet a 42/1995. (VIII. 31.) IKM rendelethez

JEGYZÉK

a Gazdasági Minisztérium által meghagyásra kijelölt szervezetekről

II. KATEGÓRIA

Budapest

Budapesti Erőmű Rt.	1117 Budapest	Budafoki út 1.
Csepeli Erőmű Rt.	1211 Budapest	Gyepsor u. 1.
Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség	1088 Budapest	József krt. 6.
GM Gazdasági Igazgatóság	1025 Budapest	Margit krt. 85.
Kereskedelmi Minőségellenőrző Kft.	1088 Budapest	József krt. 6.
Kőolaj és Kőolajtermék Készletező Szövetség	1025 Budapest	Csatárka u. 58.
Magyar Bányászati Hivatal	1055 Budapest	Markó u. 16.
Magyar Energia Hivatal	1081 Budapest	Köztársaság tér 7.
Magyar Geológiai Szolgálat	1143 Budapest	Stefánia út 14.
Magyar Szabadalmi Hivatal	1054 Budapest	Garibaldi u. 2.
Műszaki Biztonsági Főfelügyelet	1019 Budapest	Attila u. 99.
Országos Mérésügyi Hivatal	1124 Budapest	Németvölgyi út 37—39.
Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság	1052 Budapest	Szervita tér 8.

Baranya megye

Pécsi Erőmű Rt.	7630 Pécs	Edison u. 1.
-----------------	-----------	--------------

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

Borsodi Energetikai Kft.	3704 Kazincbarcika	Ipari u. 7.
Hernádvíz Vízerőmű Kft.	3579 Kesznyéten	Vízerőmű
Putnok Bánya Ipari és Ker. Szolg. Kft.	3657 Királd	Pf. 14
Tiszai Erőmű Rt.	3581 Tiszaújváros	Pf. 53

Hajdú-Bihar megye

Debreceni Erőmű Kft.	4030 Debrecen	Mikepércsi u. 1.
TITÁSZ Hálózatszerelési Kft.	4030 Debrecen	Mikepércsi u. 1.

Heves megye

Mátrai Erőmű Rt.	3272 Visonta	Pf. 21
------------------	--------------	--------

Komárom-Esztergom megye

Lencsehegyi Szénbánya Kft.	2511 Dorog	Hantken Miksa u. 8—9.
Vértesi Erőmű Rt.	2841 Oroszlány	Pf. 23

Pest megye

Dunamenti Erőmű Rt.	2442 Százhalombatta	Pf. 28
---------------------	---------------------	--------

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye

Nyíregyházi Erőmű Kft.	4400 Nyíregyháza	Bethlen G. u. 92.
Tiszavíz Vízerőmű Kft.	4450 Tiszalök	Pf. 32

Tolna megye

ATOMIX Kft.	7030 Paks	Gesztenyés u. 2.
Paksi Atomerőmű Rt.	7031 Paks	Pf. 71

Veszprém megye

Bakonyi Erőmű Rt.	8401 Ajka	Pf. 134
-------------------	-----------	---------

III. KATEGÓRIA

Budapest

ANTENNA BHG Adástechnikai Kft.	1119 Budapest	Sopron u. 14.
Aral Hungária Rt.	1119 Budapest	Etele út 68.
Aviatronik Repüléstechnikai Fejlesztő Kft.	1121 Budapest	Konkoly-Thege M. út 29—33.
BALOGH Kft.	1142 Budapest	Erzsébet királyné útja 45/D.
Betonútépítő Rt.	1133 Budapest	Pannónia út 59—61.
BHG Híradástechnikai Rt.	1119 Budapest	Hauszmann Alajos u. 3.
BP Oil Magyarország Kft.	1132 Budapest	Victor Hugo u. 18—22.
BUDACOLOR Festékgyár	1222 Budapest	Háros u. 11.
Budai Téglá Rt.	1037 Budapest	Solymárvölgy
Budamobil-Trans Budapesti Jármű Szövetkezet	1116 Budapest	Temesvári u. 19—21.
Budapesti Elektromos Művek Rt.	1138 Budapest	Váci út 72—74.
Budapesti Húsnyagkereskedelmi Rt.	1095 Budapest	Soroksári út 58.
Budapesti Kőolajipari Gépgyártó Rt.	1183 Budapest	Gyömrői út 79—83.
Budapesti Vegyiművek Rt.	1097 Budapest	Illatos út 19—23.
Budapesti Vegyipari Gépgyár Rt.	1103 Budapest	Gyömrői út 76—80.
BVM ÉPELEM Előregyártó és Szolgáltató Kft.	1117 Budapest	Budafoki út 215.
CÉH Ipari Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	1108 Budapest	Újhegyi sétány 12.
CHINOIN Gyógyszer és Vegy.Term. Gy. Rt.	1045 Budapest	Tó u. 1—5.
Csemege-Julius Meinl Ipari és Ker. Rt.	1053 Budapest	Szép u. 6.
Csepeli Fémmű Rt.	1211 Budapest	Gyepsor u. 1.
Csepeli Politex Kft.	1213 Budapest	Denevér u. 9.
Csőszer Berendezéseket Szerelő Rt.	1103 Budapest	Gergely u. 81.
DANUVIA Gépipari Rt.	1149 Budapest	Angol u. 34.
DELCO REMY HUNGARIA Rt.	1063 Budapest	Bajnok u. 13.
DUNAFERR Lőrinci Hengermű Kft.	1184 Budapest	Hengersor u. 3—8.
DUNAPACK Rt.	1215 Budapest	Duna u. 42.
EGIS Gyógyszergyár Rt.	1106 Budapest	Keresztúri út 30—38
Egyesült Vegyiművek Rt.	1172 Budapest	Cinkotai u. 26.
Eldercom Kereskedelmi és Szolg. Kft.	1145 Budapest	Bácskai u. 53.
„FÉGARMY” Fegyvergyártó Kft.	1095 Budapest	Soroksári út 158.
Fővárosi Gázművek Rt.	1081 Budapest	Köztársaság tér 20.
Fővárosi Távfűtő Művek	1116 Budapest	Kalotaszeg u. 31.
GAMMA Műszaki Rt.	1119 Budapest	Fehérvári út 89.
GANZ DANUBIUS Hajó- és Gépgyár Rt.	1133 Budapest	Váci út 202.
GANZ Műszer Rt.	1191 Budapest	Üllői út 200.
GANZ Transelektrokozán és Darugyártó Rt.	1138 Budapest	Meder u. 9.
GANZ-HUNSLET Rt.	1089 Budapest	Vajda P. u. 12.
Garagent Garázsipari Kereskedelmi Rt.	1012 Budapest	Márvány u. 16.
GE Lighting TUNGSRAM Rt.	1044 Budapest	Váci út 77.
Gép- és Technológiaszerelő Rt.	1031 Budapest	Husztai u. 3.
Hídépítő Rt.	1118 Budapest	Karikás Frigyes u. 20.

Híradástechnikai Ipari és Ker. Szövetkezeti Rt.	1116 Budapest	Temesvár u. 20.
HM CENTRÁL Mosodák Rt.	1134 Budapest	Róbert Károly krt. 47.
HM Elektronikai Logisztikai és Vagyongazdálkodó Rt.	1026 Budapest	Hidász u. 2/B.
HUNITEL Kft.	1106 Budapest	Fehér út 10.
IKARUS Járműgyártó Rt.	1165 Budapest	Margit u. 114.
IKARUS Egyedi Autóbuszgyár Kft.	1165 Budapest	Margit u. 114.
IKARUS Ipari Berendezéseket Karbantartó Kft.	1165 Budapest	Margit u. 114.
IKARUS Márkaszerviz Kft.	1165 Budapest	Újszász u. 47.
IKARUS Nyomda Kft.	1165 Budapest	Újszász u. 45.
IKARUS Préstechnika Kft.	1165 Budapest	Margit u. 114.
IKARUS Szerszámgépgyár Rt.	1165 Budapest	Arany János u. 53/B.
INNOVATEX Textilipari Műszaki Fejlesztő Rt.	1103 Budapest	Gyömrői út 86.
Kemikál Építőanyagipari Rt.	1072 Budapest	Nagy Diófa u. 10—12.
Komplex Újpesti Acélszerkezet és Gépgyártó Rt.	1047 Budapest	Baross u. 91—95.
Középületépítő Rt.	1056 Budapest	Molnár u. 19.
Lampart Budafoki Zománcgyár Lv.	1222 Budapest	Gyár u. 11.
LANDIMEX Kft.	1065 Budapest	Hajós u. 31.
LG-Pannon Műanyagipari Rt.	1225 Budapest	Nagytétényi út 216.
Magyar Állami Eötvös Loránd Geofizikai Intézet	1145 Budapest	Kolumbusz u. 17—23.
Magyar Állami Földtani Intézet	1143 Budapest	Stefánia út 14.
Magyar Aszfalt Kft.	1135 Budapest	Szegedi út 35—37.
Magyar Hipermarket Ker. Kft.	1122 Budapest	Városmajor u. 16.
Magyar Kábel Művek Rt.	1116 Budapest	Barázda u. 38.
Magyar Villamos Művek Rt.	1011 Budapest	Vám u. 5—7.
MEDICOR HOLDING Rt.	1135 Budapest	Tahi út 53—59.
Mezőgépfelkészítő Ipari Rt.	1173 Budapest	Pesti út 5.
MESSER Hungarogáz Kft.	1044 Budapest	Váci út 117.
MIKI Méréstechnikai, Inf. Kut. Innov. Rt.	1045 Budapest	Erzsébet u. 2—4.
MMG Automatika Művek Rt.	1037 Budapest	Szépvölgyi út 41.
MOL Magyar Olaj és Gázipari Rt.	1117 Budapest	Október 23. u. 18.
MSA-AUER HUNGÁRIA Kft.	1108 Budapest	Gyömrői út 140.
NOVACCU Kft.	1155 Budapest	Opál u. 4.
ORION Elektronikai Kft.	1106 Budapest	Jászberényi út 29.
ÖMV Hungária Kft.	1062 Budapest	Andrássy út 100.
Pannonpipe Műanyagipari Kft.	1211 Budapest	Bajáki Ferenc u. 1.
Pénzjegynyomda Rt.	1055 Budapest	Markó u. 13.
PERION Akkumulátorgyár Rt.	1138 Budapest	Váci út 135—139.
PLUS Élelmiszer Diszkont Kft.	1097 Budapest	Nagyvásártételep
PRÍMAGÁZ HUNGÁRIA Ipari és Keresked. Rt.	1092 Budapest	Ráday u. 42—44.
PROTECH Technológiai Kft.	1148 Budapest	Kerepesi út 58.
QWERTY Computer Kft.	1111 Budapest	Bartók B. út 14.
Reanal Finomvegyszergyár Rt.	1147 Budapest	Telepes u. 53.
REMIX Elektronikai Kft.	1102 Budapest	Szt. László tér 20.
Respirátor Rt.	1097 Budapest	Illatos út 9.
RICHTER GEDEON Vegyészeti Gyár Rt.	1103 Budapest	Gyömrői út 19—21.

RICO Kötszerművek Rt.	1138 Budapest	Váci út 141.
SCANTRATE Svéd Magyar Kereskedelmi Kft.	1037 Budapest	Kunigunda u. 66—68.
Shell Hungary Rt.	1037 Budapest	Csillaghegyi út 25.
Siemens Rt.	1036 Budapest	Lajos u. 103.
Siemens Telefongyár Kft.	1143 Budapest	Gizella út 51—57.
STRABAG HUNGÁRIA Építő Rt.	1113 Budapest	Daróci út 30.
SUPER Közért Ker. Szolg. Rt.	1126 Budapest	Böszörményi út 20—22.
Szellőző Művek Kft.	1116 Budapest	Építész u. 8—12.
Szikra Lapnyomda	1133 Budapest	Visegrádi u. 116.
T és TÁRSA Kft.	1101 Budapest	Üllői út 124/B.
TAURUS Teherabroncsgyártó és Kereskedelmi Kft.	1087 Budapest	Kerepesi út 17.
TKI Távközlési Innovációs Rt.	1142 Budapest	Ungvár u. 64—66.
Trilak-Hearing Festékgyártó Kft.	1238 Budapest	Grassalkovich u. 4.
Tűzoltókészülék Ipari Szövetkezet	1084 Budapest	Vásár u. 4.
ULTRA CIPŐ Kft.	1047 Budapest	Baross u. 52.
Vegyépszer Rt.	1146 Budapest	Hungária krt. 179—187.
Videoton Mechlabor Kft.	1071 Budapest	Városligeti fasor 25.
VILATI Automatizálási és Telekommunikációs Rt.	1134 Budapest	Klapka u. 11.
YTONG HUNGARY Kft.	1146 Budapest	Hermína út 17.
Zsinóripari Szövetkezet	1072 Budapest	Kisdíófa u. 3.

Baranya megye

Déldunántúli Gázszolgáltató Rt.	7626 Pécs	Búza tér 8/A.
Déldunántúli Áramszolgáltató Rt.	7626 Pécs	Rákóczi út 73/B.
Komló Hő Kft.	7300 Komló	Alkotmány u. 2/A.
MECSEK Élelmiszer és Vegyiáru Ker. Rt.	7601 Pécs	Kossuth L. u. 21.
Pécsi Távfűtő Vállalat	7601 Pécs	Tüzér u. 18—20.

Bács-Kiskun megye

AGRIKON Siló és Agrártechnikai Művek Kft.	6000 Kecskemét	Külsőszegedi út 136
Kaloplasztik Műanyag és Gumiipari Kft.	6300 Kalocsa	Gombolyagi út 1.
Thermostar Hőszolgáltató Kft.	6000 Kecskemét	Pf. 254

Békés megye

GUARDIAN HUNGUARD Kft.	5900 Orosháza	Csorvási út 31.
Mezőberényi MODUL Kft.	5650 Mezőberény	Gyomai út 26.

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

AKZO-NOBEL Festékgyártó és Kereskedelmi Rt.	3580 Tiszaújváros	Ipartelep u. 1.
ARMY-COOP-DIÁG Kft.	3534 Miskolc 10	Pf. 561

BORSODCHEM Rt.	3702 Kazincbarcika	Bolyai tér 1.
Drótárú és Drótkötél Ipari és Kereskedelmi Kft.	3527 Miskolc	Besenyői út 18.
Diósgyőri Papírgyár Rt.	3535 Miskolc	Hegyalja u. 203/1
Északmagyarországi Áramszolgáltató Rt.	3525 Miskolc	Dózsa György u. 13.
Hejőcsabai Cement- és Mészipari Rt.	3501 Miskolc	Fogarasi út 6.
Miskolci Hőszolgáltató Vállalat	3530 Miskolc	Szemere u. 15.
Ózdi Acélmű Kft.	3600 Ózd	Kovács — Hagyó u. 7.
Sátoraljaújhelyi Gazdálkodási Kft.	3980 Sátoraljaújhely	Rákóczi út 3.
Tiszai Vegyi Kombinát Rt.	3580 Tiszaújváros	Ipartelepek
Tűzoltó és Műszaki Mentő Kft.	3580 Tiszaújváros	Tűzoltó u. 1.

Csongrád megye

Budalakk Titán Festékgyártó Kft.	6728 Szeged	Bajai u. 5.
Délalföldi Gázszolgáltató Rt.	6724 Szeged	Pulcz u. 44.
DÉLÁSZ Általános Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.	6724 Szeged	Kossuth Lajos sgt. 89.
Délmagyarországi Áramszolgáltató Rt.	6720 Szeged	Klauzál tér 9.
DÉMÁSZ PRIMAVILL Hálózatszerelő Ipari Kft.	6724 Szeged	Pulcz u. 4.
HEAVYTEX Újszegedi Szövő Rt.	6726 Szeged	Alsókikötősor 11.
Hódmezővásárhelyi Távfűtő Tüzel.tech. Kft	6800 Hódmezővásárhely	Bajcsy-Zsilinszky u. 20—24.
Szegedi Ruhagyár Rt.	6724 Szeged	Kossuth Lajos sgt. 72.
Szegedi Távhőszolgáltató Vállalat	6723 Szeged	Csongor tér 1.
Szentes Városi Szolgáltató Kft.	6600 Szentes	Vásárhelyi út 12.
TAURUS EMERGÉ Gumiipari Kft.	6728 Szeged	Budapesti út 10.
TISZA-COOP Élelmiszerkereskedelmi Kft.	6724 Szeged	Zoltán u. 16.

Fejérmegye

ALBA REGIA Rt.	8000 Székesfehérvár	Ady Endre út 9—15.
ALCOA-KÖFÉM Kft.	8000 Székesfehérvár	Verseci u. 1—15.
DUNAFERR Acélművek Kft.	2400 Dunaújváros	Vasmű tér 1—3.
DUNAFERR DBK Kokszoló Kft.	2400 Dunaújváros	Vasmű tér 1—3.
DUNAFERR DWA Hideghengermű Kft.	2400 Dunaújváros	Vasmű tér 1—3
DUNAFERR Energiaszolgáltató Kft	2400 Dunaújváros	Vasmű tér 1—3.
DUNAFERR Fejlesztő és Karbantartó Kft.	2400 Dunaújváros	Vasmű tér 1—3.
DUNAFERR Lemezalkító Kft.	2400 Dunaújváros	Papírgyár út 12.
DUNAFERR Speciális Védelmi Intézet	2400 Dunaújváros	Vasmű tér 1—3.
EMA-POWER Energiatermelő és Szolgáltató Kft.	2400 Dunaújváros	Vasmű tér 1—3.
Székesfehérvári Fűtőerőmű Kft.	8000 Székesfehérvár	Királysor 1/B.
VIDEOTON Rendszertechnikai Kft.	8000 Székesfehérvár	Berényi u. 4.
VIDEOTON HOLDING Rt.	8002 Székesfehérvár	Berényi út 100.

Győr-Moson-Sopron megye

AUDI HUNGÁRIA MOTOR Kft.	9027 Győr	Reptéri út.
Budalakk Szivárvány Festékgyártó Kft.	9023 Győr	Körkemence u. 3.

Északdunántúli Áramszolgáltató Rt.	9027 Győr	Kandó K. u. 11—13.
Északdunántúli Gázszolgáltató Rt.	9027 Győr	Puskás T. u. 37—39.
Grabo Padló-, Tapéta-, Műbörgyártó Kft.	9023 Győr	Fehérvári út 16/B.
Graboplast Textil és Műbörgyártó Rt.	9002 Győr	Fehérvári út 16.
Győri Hőszolgáltató Kft.	9002 Győr	Rozgonyi u. 44.
KÜHNE Mezőgazdasági Gépgyártó Rt.	9200 Mosonmagyaróvár	Kühne Ede tér 2.
NAGY UNIMODE Ruházati Kft.	9201 Mosonmagyaróvár	Kötöttárugyári u. 22.
PANNON-FLAX Győri Lenzövígyár Rt.	9027 Győr	Kandó K. u. 1.
RÁBA Magyar Vagon- és Gépgyár Rt.	9027 Győr	Budai út 1.
RICHARDSON Gyapjú-Textil Gyártó és Ker. Kft.	9023 Győr	Tihanyi Á. út 23.
SOFA Soproni Faipari Rt.	9400 Sopron	Terv u. 2.
Soproni Fűtőerőmű Kft.	9400 Sopron	Somfalvi u. 3.
Széchenyi Nyomda Kft.	9024 Győr	Kálvária u. 1—3.
Uniontex Textilipari Kft.	9023 Győr	Fehérvári út 3.
TESCO-GLOBÁL Áruházak Rt.	9023 Győr	Herman u. 22/A.

Hajdú-Bihar megye

Alföldi Nyomda Rt.	4027 Debrecen	Böszörményi u. 67.
BIOGAL-TEVA Pharma Rt.	4042 Debrecen	Pallagi út 13.
Debreceni Bőripari Szövetkezet	4100 Debrecen	Vikár Béla u. 4.
Debreceni Hőszolgáltató Vállalat	4001 Debrecen	Tüzér u. 4.
Pannoneffekt Műanyagipari Kft.	4031 Debrecen	Kishegyesi út
Pannontara Műanyagipari Kft.	4031 Debrecen	Kishegyesi út
Tiszántúli Áramszolgáltató Rt.	4024 Debrecen	Kossuth L. u. 41.
Tiszántúli Gázszolgáltató Rt.	4200 Hajduszentmihály	Rákóczi út 184.
TÓTH és TÁRSA	4221 Hajdúböszörmény	Petőfi u. 1—13.

Heves megye

Bélapátfalvai Cement- és Mészipari Rt.	3346 Bélapátfalva	IV. Béla u. 1.
Egri Vagyonkezelő és Távfűtő Rt.	3300 Eger	Malomárok u. 28.
Gyöngyösi Mezőgép Kft.	3201 Gyöngyös	Pf. 151
MFS Magyar Lőszergyártó Kft.	3332 Sirok	Pf. 9

Jász-Nagykun-Szolnok megye

Aprítógépgyár Rt.	5100 Jászberény	Sportpálya u. 1.
BHG-KARCAG Alkatrész Kft.	5300 Karcag	Szent István sugárút 17.
Lokátor Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	5400 Mezőtúr	Szolnoki út 5.
Mezőgép Rt.	5000 Szolnok	Tószegi út 47.
HM Radar Rádiótechnikai Rt.	5200 Törökszentmiklós	Dózsa György út 13.
SZOLNOK HŐ Kft.	5000 Szolnok	Thököly út 82.

Szolnoki Minőségi Szabó Ruhaipari Szövetkezet	5000 Szolnok	Várkonyi tér 20.
Tisza Cipőgyártó Kft.	5435 Martfű	Lenin út 1.

Komárom-Esztergom megye

Komárom-Esztergom Megyei Távhőszolg. Rt.	2805 Tatabánya	Győri u. 23.
Lábatlani Cementipari Kft.	2540 Lábatlan	Rákóczi út 60.
Zoltek Rt.	2537 Nyergesújfalu	
Piszkei Papírgyár Rt.	2541 Lábatlan	Rákóczi út 161.
POLILUX Szövetkezet	2800 Tatabánya	Károlyi u. 1.
STILL Villamostargonca Keresk. és Szolg. Kft.	2851 Környe	Tópart u. 1.

Nógrád megye

Balassagyarmati Fémipari Kft.	2660 Balassagyarmat	Nyugati Ipartelepek
Salgótarjáni Konfekcióipari Rt.	3100 Salgótarján	Ruhagyár út 32.
TARJÁNHŐ Kft.	3100 Salgótarján	Salgó u. 52.
VIDEOTON—BRG Rádiótechnikai Rt.	3104 Salgótarján	Csokonai út 27.

Pest megye

AGIP Hungária Rt.	2041 Budaörs	Pf. 164
Csepel Autógyár Kft.	2313 Szigetszentmiklós	Gyártelep, Pf. 18
DIAZ Erdészeti Gépgyár Kft.	2000 Szentendre	Szent László út 78/D.
Dunai—Dráva Cement- és Mészipari Kft.	2600 Vác	Kőhidpark dűlő 2.
Dunai Repülőgépgyár Rt.	2316 Tököl	Pf. 23
Dunai Repülőgépgyár Alkatrész- és Szerszámgyártó Kft.	2316 Tököl	Pf. 23
Dunai Repülőgépgyár Felületkezelő és Műanyagipari Kft.	2316 Tököl	Pf. 23
FER TV Tűzvédelmi Szolgáltató Egyesülés	2443 Százhalombatta	Pf. 50
FORTE Fotokémiai Rt.	2600 Vác	Vám u. 3.
HM ARMCOM Kommunikációtechnikai Rt.	2100 Gödöllő	Dózsa György u. 63.
HM CURRUS Gödöllői Harcjárműtechnikai Rt.	2101 Gödöllő	Pf. 104
HUMÁN Oltóanyagtermelő Gyógyszergyár Rt.	2100 Gödöllő	Táncsics M. út 82.
IC Kentaur Számítástechn. Szolg. Kft.	2012 Budakalász	Dobó István u. 8.
MM Speciális Rt.	2045 Törökbálint	0152/12 hrsz.
ŐRVÉD Kft.	2310 Szigetszentmiklós	Rév u. 105.
PEMŰ Műanyagipari Rt.	2083 Solymár	Terstyánszky u. 89.
Pestvidéki Gépgyár Kft.	2316 Tököl	Pf. 23
SENIOR Váci Kötöttárúgyár Rt.	2601 Vác	Galcsek u. 8—10.
SPAR Magyarország Kereskedelmi Kft.	2040 Budaörs	Puskás Tivadar u. 9.
SWIETELSKY-Útvasút Építő Kft.	2120 Dunakeszi	Székesdűlő 135.
TREND-FIX Kft.	2335 Taksony	Rózsa u. 12.
Vízép Mélyépítő Kft.	2040 Budaörs	Stefánia u. 32.
Wavin-PEMŰ Ipari Kereskedelmi Szolgáltató Kft.	2072 Zsámbék	Új Gyártelep

Somogy megye

NAPSUGÁR Szövetkezet	8840 Csurgó	Széchenyi tér 12—14.
TABI CAMPING Kft.	8660 Tab	Munkás u. 26.

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye

BÁTORI ÉPSZOL Kft.	4300 Nyírbátor	Iskola u. 19.
HACKMAN Evőeszközfőgyár Kft.	4900 Fehérgyarmat	Szatmári u. 2.
HM ARZENÁL Elektromechanikai Rt.	4461 Nyírtelek	Dózs György út 123.
ICN Magyarország Kft.	4440 Tiszavasvári	Kabay J. út 29—31.
Ingatlankezelő és Távhőszolgáltató Üzem	4600 Kisvárd	Piac u. 5.
MOM Vízméréstechnikai Rt.	4700 Mátészalka	Ipari út 16.
Nyírtávhő Kft.	4401 Nyíregyháza	Népkert u. 12.
TAURUS Mezőgazdasági Abroncs Kft.	4401 Nyíregyháza	Bottyán János u. 15.
TAURUS PALMA Gumi- és Műanyagipari Kft.	4401 Nyíregyháza	Derkovits u. 137.

Tolna megye

DC Kötőipari Szolgáltató Kft.	7030 Paks	Kölesdi u. 46.
Földvári Gumiipari Szövetkezet	7020 Dunaföldvár	Kossuth u. 13.

Vas megye

LAKÁSTEXTIL Kft.	9700 Szombathely	Írottkö u. 1.
Pannunion Kft.	9701 Szombathely	Puskás T. u. 6.
SAVÁRIA Gép és Berendezésgyártó Kft.	9700 Szombathely	Teleki B. út 29—31.

Veszprém megye

Ajkai Elektronikai Gyártó és Szolgáltató Kft.	8400 Ajka	Gyár u. 35.
Bakonyi Bauxitbánya Kft.	8300 Tapolca	Kossuth út 2.
BRAMAC Kft.	8200 Veszprém	Brusznay Á. u. 24.
Fűzfői Papírgyár Rt.	8141 Fűzfőgyártelep	
Inotai Alumínium Kft.	8104 Várpalota	Pf. 358
NIKE-FIOCCHI Sportlőszergyártó Kft.	8184 Fűzfőgyártelep	Pf. 22
Nitrogénművek Rt.	8105 Várpalota	Hősök tere 14.
Nitrokémia Rt.	8184 Fűzfőgyártelep	Pf. 45
Nitrokémia 2000 Rt.	8184 Fűzfőgyártelep	Nike krt. 1.

Zala megye

Középdunántúli Gázszolgáltató Rt.	8800 Nagykanizsa	Zrínyi M. u. 32.
Zalaegerszegi Ruhagyár Rt.	8900 Zalaegerszeg	Platán sor 8.

III. rész HATÁROZATOK

A Köztársasági Elnök határozatai

A Köztársaság Elnökének 42/1999. (III. 12.) KE határozata

közigazgatási államtitkár kinevezéséről

A Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról és felelősségéről szóló 1997. évi LXXIX. törvény 26. §-a alapján, a miniszterelnök javaslatára

Medgyesy Balázs Marcellt, a Környezetvédelmi Minisztérium közigazgatási államtitkárává

— 1999. március 11-i hatállyal —

kinevezem.

Budapest, 1999. március 11.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Ellenjegyzem:

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Köztársaság Elnökének 43/1999. (III. 12.) KE határozata

bíró felmentéséről

Az Országos Igazságszolgáltatási Tanács előterjesztésére

Bajzáné dr. Papp Katalin Erzsébetet

1999. március 15-i hatállyal — lemondására tekintettel — bírói tisztségéből felmentem.

Budapest, 1999. március 11.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

A Köztársaság Elnökének 44/1999. (III. 12.) KE határozata

egyetemi tanári felmentésekről

Az oktatási miniszter előterjesztésére

a Debreceni Egyetemi Szövetség
Debreceni Agrártudományi Egyetemen

dr. Szovátay György egyetemi tanárt

1999. június 13. napjával,

dr. Sziki Gusztáv egyetemi tanárt

1999. augusztus 6. napjával;

a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen

dr. Lőkös László egyetemi tanárt

1999. szeptember 7. napjával;

a Semmelweis Orvostudományi Egyetemen

dr. Bánóczy Jolán egyetemi tanárt,

dr. Csaba György egyetemi tanárt,

dr. Jakab Lajos egyetemi tanárt,

dr. Röhlich Pál egyetemi tanárt,

dr. Somogyi János egyetemi tanárt,

dr. Takács Mihály egyetemi tanárt és

dr. Vizkelety Tibor egyetemi tanárt

1999. június 30. napjával;

— 70. életéve betöltésére tekintettel —

e tisztsége alól felmentem.

Budapest, 1999. március 11.

Göncz Árpád s. k.,
a Köztársaság elnöke

Ellenjegyzem:

Pokorni Zoltán s. k.,
oktatási miniszter

V. rész KÖZLEMÉNYEK, HIRDETMEÉNYEK

A Központi Kárrendezési Iroda

k ö z l e m é n y e

az 1999. április 20—30-ig terjedő időszak

— I., II/1. és II/2. földalapra vonatkozó — termőföld árveréseiről

Az 1999. április 20—30-ig terjedő időszak

— I. földalapra vonatkozó — termőföld árveréseiről

A megyei (fővárosi) kárrendezési irodák 1999. április 20—30-ig terjedő időszakra eső termőföld árverési hirdetményeit az 1991. évi XXV. törvény 20. §-ának (1) bekezdése alapján az alábbiakban tesszük közzé:

Tájékoztató

az árverések fontosabb szabályairól

1. Az ingatlanok tehermentesen kerülnek árverésre, kivéve az 1991. évi XXV. törvény 25. §-ának (1) bekezdésében meghatározott AK értékben ki nem fejezett értéknövekedésének állami támogatással csökkentett összegű megtérítésének kötelezettségét.

2. Az ingatlanok adatai és térképe az ingatlan fekvése szerinti önkormányzat hirdetőtábláján és a gazdálkodó szervezetnél, valamint az árverés helyszínén megtekinthetők.

3. Az ingatlanok AK értékben kerülnek árverezésre. Amennyiben az igénybejelentés alapján egyezség jön létre, úgy az 1000 Ft/AK értékben kerül átszámításra. Az egyezség tényét az árverésen be kell jelenteni; ha egyezség nem jön létre, egy AK érték az 1991. évi XXV. törvény 22. §-ának (1) bekezdése alapján 3000 Ft/AK kikiáltási áron indul.

4. Az árverésen a vételre szánt kárpótlási jegyet és/vagy mezőgazdasági vállalkozást támogató utalványt (banki letéti igazolást) letétbe kell helyezni, amelynek 20%-a az árverési előleg, amely a vételárba beszámít, vagy visszadásra kerül.

5. Az árverésen az 1991. évi XXV. törvény 21. §-a alapján az öt megillető kárpótlási jegyekkel (utalvánnyal) és banki letéti igazolással az a kárpótlásra jogosult vehet részt,

a) akinek az elvett termőföldje a gazdálkodó szervezet tulajdonában vagy használatában van;

b) aki a termőföldet árverező szövetkezetnek 1991. január 1-jén és az árverés időpontjában is tagja, illetőleg az

árverés időpontjában azért nem tagja, mert tagsági viszonya az Ámt. (1992. évi II. törvény) hatálybalépését követően kiválással, a szövetkezet gazdasági társasággá történő átalakulása vagy a szövetkezet megszűnése folytán szűnt meg. (Ez a módosítás 1993. január 23-án lépett hatályba);

c) akinek 1991. június 1-jén abban a községben, városban volt állandó lakóhelye, ahol az árverező gazdasági szervezet termőföldterülete van.

Az árverésen való részvétel jogosultságát igazolni kell. A jogosultságot igazolni nem tudó személyt az árverésen való részvételből ki kell zárni.

Figyelmeztetés

Árverezni a 104/1991. (VIII. 3.) Korm. rendelet 28., 29. és 30. §-ai alapján személyesen, meghatalmazott útján vagy — több kárpótlásra jogosult esetén — együttesen lehet. A meghatalmazást közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni.

A 104/1991. (VIII. 3.) Korm. rendelet 33. §-ának (5) bekezdése alapján az árverés vezetője kizárja a további árverésből azt az árverezőt, aki az ajánlat lezárását követően nem él vételi jogával. A kizárt személy az árverési előlegét elveszti. Az elvesztett árverési előleg az államot illeti meg.

A vételi jogot csak az a jogosult gyakorolhatja, aki kötelezettséget vállal a termőföld mezőgazdasági hasznosítására (fertőzősmentes és gyommentes állapotban tartására), és arra, hogy a termőföldet a mezőgazdasági termelésből öt éven belül nem vonja ki. Amennyiben vállalt kötelezettségét a tulajdonszerzéstől számított öt éven belül megszegi, a termőföld kártalanítás nélkül állami tulajdonba kerül, és árverés útján lesz értékesítve.

A kárpótlásra jogosult tanyatulajdonost, a tanyája körüli termőföldre az árverés során elővásárlási jog illeti meg.

A vételi jog alapján szerzett termőföldnek a tulajdonszerzéstől számított három éven belül történő elidegenítéséből származó bevételnek termőföldre fordított értéknövelő beruházási kiadásokkal csökkentett részét teljes egészében az elidegenítés évében kell a tulajdonosnak a személyi jövedelemadó adóalapjául szolgáló összjövedelméhez hozzászámítani. Bevételnek az illetékkiszabás alapjául szolgáló forgalmi értéket kell tekinteni.

Az árverésen bármely okból meg nem jelenő kárpótlásra jogosult később, a mulasztásra hivatkozva semmiféle jogot nem érvényesíthet; ebből az okból az árverés eredménye nem változtatható meg.

Árverési kifogást nyújthat be az árverésen részt vevő árverező, továbbá az árverésből kizárt személy az árverés lezárását követő három napon belül a Központi Kárrendezési Irodához.

A kárpótlásra jogosult az általa megvásárolt termőföld AK értékben ki nem fejezett értéknövekedésének állami támogatással csökkentett összegű megtérítésére köteles a földet az árverésen eladó részére.

A termőföld hasznosítását és védelmét szolgáló és/vagy a termőföld értékét növelő meliorációs, öntözési és útépitési beruházások esetében a beruházási költségeknek az állami támogatással és az amortizálódott hányaddal csökkentett értékét kell a földet kiadó részére megtéríteni. A gazdálkodó szervezet által elvégzett számítás helyességét a kárrendezési iroda ellenőrzi.

A vételi jog gyakorlásával tulajdonba kerülő termőföld új tulajdonosa a földet átadó gazdálkodó szervezet részére köteles megtéríteni az új gazdasági évet előkészítő, szükséges fő gazdasági munkáknak (szántás, talajerő-visszapótlás), zöldleltári értékeknek (pl. 3 évnél nem idősebb takarmányvetés)

a gazdálkodó szervezet táblatörzskönyve alapján számított ellenértékét. A térítés mértékében és módjában az új tulajdonos és a gazdálkodó szervezet állapodik meg.

A vételi jog gyakorlásával tulajdonba kerülő földeket az annak fekvése szerint illetékes körzeti földhivatal adja birtokba.

A gazdálkodó szervezet hozzájárulásával a földhivatal birtokba adja a termőföldet akkor is, ha a birtokbaadás egyéb feltételei fennállanak, de a jogosult az elismert tartozását nem fizette meg, vagy részletfizetésben állapodott meg.

Felhívjuk a tisztelt árverezni szándékozók figyelmét, hogy a *Tájékoztató az árverés fontosabb szabályairól*, valamint, hogy e *Figyelmeztetés* az összes termőföld árverési hirdetménnyel kapcsolatban figyelembe veendő.

Központi Kárrendezési Iroda

Nógrád megye

A Központi Kárrendezési Iroda HONT községben, a Szondi György Mgtsz., Drégelypalánk által kijelölt földrészletre az
á r v e r é s t k i t ű z i .

1. Az árverés helye: Hont, Művelődési Ház
2. Az árverést a Fővárosi Kárrendezési Iroda közreműködésével tartjuk meg.
3. Az árverés ideje: 1999. április 20., 10 óra.
4. Az árverésre kerülő földrészletek:

Település: Hont

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke
0103	2005 m ²	szántó	3,83	Villamos berendezés szolgálmi jog	
0104/1	8 ha 2056 m ²	szántó	156,73	Villamos berendezés szolgálmi jog	
0104/2 a	3869 m ²	erdő	0,54	Villamos berendezés szolgálmi jog	
0104/2 b	3 ha 3517 m ²	szántó	59,64	Villamos berendezés szolgálmi jog	
0104/2 c	3 ha 1521 m ²	erdő	7,57	Villamos berendezés szolgálmi jog, társult gazdálkodás	
0104/5	1 ha 1963 m ²	szántó	15,43	Villamos berendezés szolgálmi jog	
0104/6 a	4 ha 4874 m ²	erdő	10,77	Villamos berendezés szolgálmi jog, társult gazdálkodás	
0104/6 b	5367 m ²	szántó	6,92	Villamos berendezés szolgálmi jog	
0104/7	2 ha 5005 m ²	szántó	32,26	Villamos berendezés szolgálmi jog	
0105 a	5123 m ²	erdő	0,72	Villamos berendezés szolgálmi jog, társult gazdálkodás	
0105 b	6435 m ²	szántó	12,29	Villamos berendezés szolgálmi jog	

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke
0106	6399 m ²	szántó	12,22		
0108 a	5 ha 5709 m ²	szántó	133,61	Villamos berendezés szolgálmi jog	
0108 b	3249 m ²	erdő	1,01	Villamos berendezés szolgálmi jog	
011/7	1 ha 5253 m ²	szántó	29,13	Természetvédelmi terület, árter	
0110/1 a	3 ha 8936 m ²	szántó	89,99		
0110/1 b	672 m ²	erdő	0,21		
0110/2	4 ha 4361 m ²	erdő	13,75	Társult gazdálkodásra alkalmas	
0112/1	9 ha 4523 m ²	szántó	121,93		
0112/2 a	2 ha 9038 m ²	szántó	37,46		
0112/2 b	1750 m ²	erdő	0,54		
0113 a	6731 m ²	erdő	0,94	Társult gazdálkodásra alkalmas	
0113 b	6 ha 2710 m ²	szántó	56,44		
0113 c	1033 m ²	erdő	0,14		
0113 d	5430 m ²	erdő	0,76	Társult gazdálkodásra alkalmas	
017/19	5 ha 8596 m ²	szántó	130,59	Természetvédelmi terület, bányaszolgalmi jog	
017/21	9 ha 6170 m ²	szántó	112,62	Természetvédelmi terület, bányaszolgalmi jog	
025/4	4 ha 2892 m ²	szántó	81,92		
027	1819 m ²	erdő	0,76		
030/2 a	18 ha 4269 m ²	erdő	77,39	Társult gazdálkodásra alkalmas	
030/2 b	8 ha 8090 m ²	szántó	79,28		
030/2 c	9 ha 3656 m ²	erdő	39,34	Társult gazdálkodásra alkalmas	
030/2 d	9 ha 5410 m ²	szántó	85,87		
030/4	26 ha 9068 m ²	erdő	113,01	Társult gazdálkodásra alkalmas, bányaszolgalmi jog	
034/1	3 ha 9540 m ²	erdő	16,61	Társult gazdálkodásra alkalmas	
034/7	8314 m ²	erdő	3,49	Társult gazdálkodásra alkalmas	
035/5 a	5 ha 2459 m ²	szántó	51,11	Villamos berendezés szolgálmi jog, bányaszolgalmi jog	
035/5 b	3423 m ²	erdő	1,44	Villamos berendezés szolgálmi jog	
037/1	2764 m ²	erdő	1,16	Távvezeték, bányaszolgalmi jog	
038/1	14 ha 9246 m ²	szántó	189,59	Villamos berendezés szolgálmi jog, bányaszolgalmi jog	
038/3	14 ha 9255 m ²	szántó	189,87	Földmérési jel, gáz, távvezeték, bányaszolgalmi jog	
04/2	1 ha 2651 m ²	gyep	11,89		
040/3	6 ha 7654 m ²	szántó	155,30	Bányaszolgalmi jog	

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke
042/2	6 ha 5775 m ²	szántó	126,00		
044/1	6780 m ²	szántó	12,95	Villamos berendezés, távvezeték szolgalmi jog	
044/3	7 ha 6571 m ²	szántó	152,56	Villamos berendezés, távvezeték szolgalmi jog	
049/11 a	767 m ²	gyep	0,45		
049/11 b	2 ha 1190 m ²	szántó	20,46		
049/11 c	1274 m ²	gyep	0,48		
049/13	19 ha 6100 m ²	szántó	137,86		
049/7 a	2 ha 6691 m ²	erdő	3,74	Társult gazdálkodásra alkalmas	
049/7 b	1 ha 3879 m ²	gyep	5,27	Földmérési jel szolgalmi jog	
049/9 a, b	5 ha 9701 m ²	gyep	22,91	Kivett területet is tartalmaz	
049/9 c	1068 m ²	erdő	0,26		
049/9 d	1 ha 1661 m ²	erdő	2,80	Társult gazdálkodásra alkalmas	
052/1	1 ha 4728 m ²	szántó	28,13		
052/3	2 ha 9685 m ²	szántó	56,70		
053/2	235 m ²	erdő	0,07	Természetvédelmi terület	
054/10 a	18 ha 6018 m ²	szántó	258,96	Bányaszolgalmi jog	
054/10 b	1971 m ²	gyep	1,85	Bányaszolgalmi jog	
054/2	3 ha 6561 m ²	erdő	5,12	Bányaszolgalmi jog, társult gazdálkodás	
054/3	23 ha 4237 m ²	erdő	56,22	Bányaszolgalmi jog, társult gazdálkodás	
054/4	5 ha 4200 m ²	gyep	20,60	Bányaszolgalmi jog	
054/5 a	8 ha 1440 m ²	szántó	79,25	Bányaszolgalmi jog	
054/5 b	1363 m ²	erdő	0,57	Földmérési jel, bányaszolgalmi jog	
054/7 a	10 ha 8393 m ²	szántó	161,24	Bányaszolgalmi jog	
054/7 b	4049 m ²	erdő	0,57	Bányaszolgalmi jog	
054/7 c	10 ha 2941 m ²	szántó	132,79	Bányaszolgalmi jog	
054/7 d	478 m ²	gyep	0,18	Bányaszolgalmi jog	
054/7 f	4236 m ²	erdő	1,31	Bányaszolgalmi jog	
054/7 g	1 ha 5055 m ²	gyep	5,72	Bányaszolgalmi jog	
056/12 a	3 ha 3412 m ²	szántó	31,91		
056/12 b	465 m ²	erdő	0,20		
056/13 a	3639 m ²	gyep	1,38		
056/13 b	5 ha 8097 m ²	szántó	85,95		
056/13 c	1357 m ²	erdő	0,57		
056/16 a	9 ha 4878 m ²	gyep	12,51		
056/16 b	31 ha 5585 m ²	erdő	60,74	Társult gazdálkodásra alkalmas	
056/7 a	1 ha 5968 m ²	gyep	22,20		
056/7 b	2374 m ²	erdő	0,57		
056/8	3445 m ²	gyep	4,79		
058/1 a	4 ha 2484 m ²	gyep	10,20		
058/1 b	1 ha 6517 m ²	erdő	3,96	Társult gazdálkodásra alkalmas	
058/1 c	4 ha 4663 m ²	gyep	10,72		

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke
058/2	4512 m ²	gyep	1,08		
060/1 a	8 ha 8959 m ²	szántó	97,50		
060/1 b	2573 m ²	erdő	1,08		
060/1 c	7088 m ²	gyep	2,69		
062 a	4446 m ²	erdő	1,07		
062 b	2632 m ²	gyep	1,00		
062 c	2 ha 9033 m ²	erdő	6,97	Társult gazdálkodásra alkalmas	
063/5	1948 m ²	gyep	0,47		
063/9	31 ha 5963 m ²	erdő	75,83	Társult gazdálkodásra alkalmas	
067/5	1 ha 3990 m ²	szántó	18,05		
07	1 ha 6067 m ²	szántó	30,69	Villamos berendezés szolgalmi jog, távvezeték szolgalmi jog	
070/11	8488 m ²	erdő	2,04	Társult gazdálkodásra alkalmas	
070/13	52 ha 8472 m ²	erdő	120,50	Társult gazdálkodásra alkalmas	
070/15	3 ha 5001 m ²	gyep	15,56		
070/16 a	1 ha 8556 m ²	gyep	11,31	Kivett területet is tartalmaz	
070/16 c	2 ha 697 m ²	gyep	18,63	Kivett területet is tartalmaz	
070/18 a	3 ha 8080 m ²	gyep	19,06		
070/18 c	3418 m ²	gyep	3,08		
070/19	1263 m ²	erdő	0,30		
070/22 a	6 ha 4258 m ²	szántó	82,89		
070/22 b	2574 m ²	gyep	1,52		
070/22 c	9 ha 3859 m ²	szántó	113,17		
070/22 d	18 ha 380 m ²	gyep	56,32		
070/23	5 ha 1495 m ²	szántó	66,43		
070/26	5195 m ²	szántó	9,92		
070/6	1 ha 4458 m ²	erdő	3,47	Társult gazdálkodásra alkalmas	
070/9 a	1915 m ²	erdő	0,27		
070/9 b	8 ha 7477 m ²	gyep	49,15		
070/9 c	7 ha 8826 m ²	erdő	14,76	Társult gazdálkodásra alkalmas	
072/5 a	6100 m ²	erdő	1,89	Társult gazdálkodásra alkalmas	
072/5 b	3 ha 498 m ²	gyep	11,59		
072/5 c	875 m ²	gyümölcsös	2,43		
072/7 a	1350 m ²	gyep	0,51		
072/7 b	3843 m ²	erdő	1,19		
08	1051 m ²	erdő	0,33	Távvezeték szolgalmi jog	
082/19	39 ha 2562 m ²	erdő	54,96	Természetvédelmi terület, földmérési jel, társult gazdálkodásra alkalmas	
082/21	4 ha 5214 m ²	erdő	6,33	Természetvédelmi terület, társult gazdálkodásra alkalmas	

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke
082/23	2 ha 3791 m ²	gyep	5,71	Természetvédelmi terület	
085/1 a	35 ha 7110 m ²	erdő	85,71	Természetvédelmi terület, társult gazdálkodásra alkalmas	
085/1 b	5207 m ²	gyep	3,07	Természetvédelmi terület	
2223/4	2163 m ²	gyep	0,19		
2298	113 m ²	gyep	0,01		
2864	629 m ²	gyep	0,09	Kivett területet is tartalmaz	
2892	1 ha 1315 m ²	gyep	1,58		
2908	2099 m ²	gyep	0,29		

Lévai Sándor s. k.,
irodaigazgató

=====

**Az 1999. április 20—30-ig terjedő időszak
— II/1. földalapra vonatkozó —
termőföld árveréseiről**

A megyei (fővárosi) kárrendezési irodák 1999. április 20—30-ig terjedő időszakra eső termőföld árverési hirdetményeit az 1995. évi LXIII. törvény 1. §-ával módosított 1991. évi XXV. törvény 27. §-ának (2) bekezdése alapján (II/1. földalap) az alábbiak szerint tesszük közzé:

Tájékoztató az árverések fontosabb szabályairól

Az 1—3. pontok szövege megegyezik az I. földalapnál írottakkal.

4. Az árverésen a vételre szánt kárpótlási jegyet (banki letéti igazolást) letétbe kell helyezni, amelynek 20%-a az árverési előleg, amely a vételárba beszámít, vagy visszaadásra kerül.

5. Az árverésen az 1994. évi XXXII. törvény 1. §-ának — a II/1. földalapra vonatkozó — (2) bekezdése alapján az őt megillető kárpótlási jegyekkel és/vagy banki letéti igazolással az a kárpótlásra jogosult vehet részt:

a) akinek az állandó lakhelye 1991. június 1-jén az érintett településen volt, és jelenleg is ott rendelkezik állandó bejelentett lakhellyel, vagy

b) a kárpótlás alapjául szolgáló termőföld tulajdona a település közigazgatási határán belül volt.

Az árverésen részt venni kívánó jogosultak egyrészt személyi igazolványukkal vagy önkormányzati igazolással bizonyíthatják a lakhely szerinti illetékességüket, másrészt a megyei kárrendezési hivatal által hozott határozattal igazolhatják, hogy a kárpótlás alapjául szolgáló termőföld az adott település közigazgatási határán belül volt. A kárpótlás alapjául szolgáló termőföld fekvését a földhivatal, illetve a megyei kárrendezési iroda is igazolhatja, amennyiben ez a határozatból nem derül ki.

Meghatalmazással árverező személy esetében a fenti igazolásokat — a meghatalmazó nevére kiállítva — az adatfelvételnél szintén be kell mutatni.

Az árverésen mezőgazdasági vállalkozást támogató utalvánnyal tulajdont szerezni nem lehet.

Az árverésen való részvétel jogosultságát igazolni kell; a jogosultságot igazolni nem tudó személyt az árverésen való részvételből ki kell zárni.

Figyelmeztetés

A Figyelmeztetés szövege megegyezik az I. földalapnál írottakkal.

Központi Kárrendezési Iroda

Csongrád megye

A Központi Kárrendezési Iroda ZÁKÁNYSZÉK községben, az Egyetértés Mgtsz., Zákányszék használatában (kezelésében) lévő termőföldterületből a Magyar Állam által kijelölt földrészletre az

árverést kitűzi.

1. Az árverés helye: Zákányszék, Polgármesteri Hivatal
2. Az árverést a Csongrád Megyei Kárrendezési Iroda közreműködésével tartjuk meg.
3. Az árverés ideje: 1999. április 20., 10 óra.
4. Az árverésre kerülő földrészletek:

Település: Zákányszék

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke
02/63	2 ha 9509 m ²	gyep	33,23		
071/21	3 ha 4662 m ²	gyep	26,56		
081/41	7 ha 779 m ²	gyep	50,48		
081/43	4 ha 7209 m ²	gyep	32,00		
097/24	5 ha 8356 m ²	gyep	50,77		
0100/18	8 ha 7482 m ²	gyümölcsös	189,84		
0161/35	2 ha 2287 m ²	szántó	13,68		
0173/47	5 ha 257 m ²	szántó	15,11		

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke
0190/64	8353 m ²	szántó	2,20		
0190/65	8451 m ²	gyep	9,05		
0194/36	4 ha 9613 m ²	szántó	13,99		

Juhász J. Pál s. k.,
irodaigazgató

Zala megye

A Központi Kárrendezési Iroda PUSZTASZENTLÁSZLÓ községben, a Deák Ferenc Mgtsz, Söjtör használatában (kezelésében) lévő termőföldterületből a Magyar Állam által kijelölt földrészletre az

árverést k i t ű z i .

1. Az árverés helye: Pusztaszentlászló, Kultúrház
2. Az árverést a Zala és Vas Megyei Kárrendezési Iroda közreműködésével tartjuk meg.
3. Az árverés ideje: 1999. április 20., 10 óra.
4. Az árverésre kerülő földrészletek:

Település: Pusztaszentlászló

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke
051/2-ből	3571 m ²	gyep (rét)	9,32		

Fekete István s. k.,
irodaigazgató

=====

**Az 1999. április 20—30-ig terjedő időszak
— II/2. földalapra vonatkozó —
termőföld árveréseiről**

A megyei (fővárosi) kárrendezési irodák 1999. április 20—30-ig terjedő időszakra eső termőföld árverési hirdetményeit az 1994. évi XXXII. törvény 1. §-ával kiegészített 1991. évi XXV. törvény 27. §-ának (3) bekezdése alapján (II/2. földalap) az alábbiak szerint tesszük közzé:

Tájékoztató az árverések fontosabb szabályairól

Az 1—4. pontok szövege megegyezik a II/1. földalapnál írottakkal.

5. Az árverésen az 1994. évi XXXII. törvény 1. §-ával kiegészített 1991. évi XXV. törvény 27. §-ának — a II/2. földalapra vonatkozó — (3) bekezdése alapján, az őt

megillető kárpótlási jegyekkel és/vagy banki letéti igazolással minden kárpótlásra jogosult részt vehet.

Meghatalmazással árverező személy esetében a fenti igazolásokat — a meghatalmazó nevére kiállítva — az adatfelvételnél be kell mutatni.

Az árverésen mezőgazdasági vállalkozást támogató utalvánnyal tulajdont szerezni nem lehet.

Az árverésen való részvétel jogosultságát igazolni kell. A jogosultságot igazolni nem tudó személyt az árverésen való részvételből ki kell zárni.

Figyelmeztetés

A Figyelmeztetés szövege megegyezik az I. földalapnál írottakkal.

Központi Kárrendezési Iroda

Pest megye

A Központi Kárrendezési Iroda ABONY városban, a Kossuth Mezőgazdasági Szövetkezet, Abony használatában (kezelésében) lévő termőföldterületből a Magyar Állam által kijelölt földrészletre az

á r v e r é s t k i t ű z i .

1. Az árverés helye: Abony, Csillag Zsigmond u. 2., Művelődési Ház.
2. Az árverést a Fővárosi Kárrendezési Iroda közreműködésével tartjuk meg.
3. Az árverés ideje: 1999. április 27., 10 óra.
4. Az árverésre kerülő földrészletek:

Település: Abony

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke
0132/24	3352 m ²	szántó	7,57		
0134/28	913 m ²	legelő	0,69		
0134/38 a	1 ha 3041 m ²	szántó	29,47		
0134/38 b	2374 m ²	legelő	0,66		
0134/38 c	6658 m ²	legelő	5,06		
0134/43	8502 m ²	szántó	19,21		
0134/45	6021 m ²	szántó	13,61		
0134/61	5395 m ²	szántó	15,00		
0134/67	3003 m ²	legelő	2,28		

*Dr. Izsák Dezsőné s. k.,
irodaigazgató*

Somogy megye

A Központi Kárrendezési Iroda BÁRDUDVARNOK községben, a Somogyi Erdészeti és Faipari Rt., Kaposvár használatában (kezelésében) lévő termőföldterületből a Magyar Állam által kijelölt földrészletre az

árverést kitűzi.

1. Az árverés helye: Bárdudvarnok, Csokonai úti Általános Iskola.
2. Az árverést a Zala és Vas Megyei Kárrendezési Iroda közreműködésével tartjuk meg.
3. Az árverés ideje: 1999. április 26., 10 óra.
4. Az árverésre kerülő földrészletek:

Település: Bárdudvarnok

Helyrajzi szám	Terület	Művelési ág	Aranykorona érték	Korlátozó intézkedés	
				megnevezése	értéke
0236/2	8064 m ²	erdő	1,69	Társult művelés	
0242 b	7053 m ²	erdő	1,48	Társult művelés	
0246/2	1 ha 9260 m ²	erdő	5,01	Társult művelés	
0324/1	6554 m ²	erdő	0,79	Társult művelés	
0336/2	2925 m ²	erdő	1,52	Társult művelés	
071/2	7946 m ²	erdő	15,18	Társult művelés	
090 a	1 ha 6229 m ²	szántó	8,84		

Novák Sándorné s. k.,
irodaigazgató

=====

K Ö Z L E M É N Y

A Magyar Közlöny különszámaként megjelent a

BIZTOSÍTÁSI JOG

című, A/4 formátumú, 344 oldal terjedelmű kiadvány. A kiadvány tartalmazza a biztosítóintézetekkel és a biztosítási tevékenységgel, az életbiztosítással és a nyugdíj-előtakarékossági betétekkel, az élet- és nem életbiztosítási ágak elkülönítésével, a biztosítási intézetek belső adatszolgáltatásával, a biztosítási felügyeleti díjakkal, a biztosítástechnikai tartalékokkal, a biztosítási alkuszi jelentés szabályaival, a nagykockázatok és nagykárok határértékeivel, a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás díjkalkulációjával és eredményelszámolásával kapcsolatos legfontosabb jogszabályokat, a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás 1999. január 1-jétől 1999. december 31-ig terjedő időszakra érvényes alapidjait, és az egyes biztosítók számára az Állami Biztosításfelügyelet által elfogadott díjait.

A kézirat lezárva: 1998. október 31.

Ára: 3360 Ft áfával.

Megrendeléseket a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címére (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) lehet feladni. Fax: 266-5190.

M E G R E N D E L Ő L A P

Megrendeljük a

BIZTOSÍTÁSI JOG

című kiadványt példányban.

A megrendelő (cég) neve:

Címe (város, irányítószám):

Utca, házszám:

Az ügyintéző neve, telefonszáma:

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma:

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt a szállítást követő számla kézhezvétele után 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

RENDELJE MEG AZ

ÖNKORMÁNYZATOK KÖZLÖNYE

A MINISZTERELNÖKI HIVATAL ÉS A BELÜGYMINISZTERIUM HIVATALOS LAPJÁT!

Tisztelt Hölgem/Uram!

A lap lehetőséget ad hirdetések megjelentetésére is. A hirdetési díj 60 000 Ft+ áfa 1/1 belső oldalon, 30 000 Ft+ áfa 1/2 belső oldalon, 16 000 Ft+ áfa 1/4 belső oldalon, hasábmilliméteres hirdetés ára: 130 Ft+ áfa/hasábmilliméter.

Amennyiben igényli az Önkormányzatok Közlönyét, kérjük a mellékelt megrendelőlapot kitöltve küldje el a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. szám alatti címre. Postafordultával megküldjük a számlát a kért előfizetési időszakra. Ha nem számla alapján kíván fizetni, akkor kérjük, a megrendelőlap rovatában ezt jelezze.

Az eddig beérkezett megrendeléseket nem szükséges megismételni.

1999-ben havi megjelenéssel számolva az éves előfizetés 2688 Ft.

MEGRENDELÉS

Megrendelem az **Önkormányzatok Közlönye** című lapot példányban, és kérem a következő címre kézbesíteni:

Megrendelő neve:

címe (város/község, irányítószám):

utca, házsám:

Ügyintéző (telefonsám):

Előfizetési díj fél évre 1344 Ft ☐

egy évre 2688 Ft ☐

Számlát kérek a befizetéshez ☐

csekket kérek a befizetéshez ☐

Kérjük a négyzetbe történő x bejelöléssel jelezze az előfizetés időtartamát és a fizetés módját.

Kelt:

.....
cégszerű aláírás

T Á J É K O Z T A T Ó

a Kulturális Közlöny megjelenéséről

1999. január 1-jétől a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának hivatalos lapja — a Művelődési Közlöny részbeni jogutódaként — **Kulturális Közlöny** néven jelenik meg.

A *Kulturális Közlöny* tartalomjegyzékének szerkezete a jelenlegi Művelődési Közlöny tartalomjegyzékével — **Jogszabályok, Határozatok, Utasítások és Közlemények** — megegyezik, azonban a szerkesztőség az újonnan megjelenő jogszabályok figyelemmel kísérésére a „Jogszabályok” rovaton túl **„Jogszabályfigyelő”** néven új rovatot indít, amelyben a Magyar Közlönyben megjelenő, de terjedelmi okok miatt a *Kulturális Közlönyben* nem közölhető fontosabb jogszabályokra is felhívja a figyelmet.

A Közlemények rovatban a nemzeti kulturális örökség minisztere feladat- és hatáskörével összefüggő közérdekű, illetőleg közérdeklődésre számot tartó közlemények és pályázati felhívások jelennek meg. Ennek megfelelően a Művelődési Közlönyből a *Kulturális Közlönybe* kerülnek át például az Országos Rádió és Televízió Testület közleményei, valamint a kulturális és a művelődési intézmények állásaira meghirdetett pályázati felhívások. A miniszter feladatkörének bővüléséből eredően a *Kulturális Közlöny* tartalmazni fogja az egyházakkal és a műemlékvédelemmel kapcsolatban ellátandó feladatokkal összefüggő jogszabályokat és közleményeket is.

A Nemzeti Kulturális Alapprogram Hírlevelét a *Kulturális Közlönyben* is közléstesszik.

A fentiekben túl a közlöny közléstessz fizetett közleményeket és hirdetéseket is.

A *Kulturális Közlöny* havi 2 alkalommal fog megjelenni. A kéziratokat minden hónap 15. és 30. napjáig kell a Kulturális Közlöny Szerkesztőségéhez (1055 Budapest, Szalay utca 10—14.) 2 példányban eljuttatni. A megadott határidőig eljuttatott kéziratok kb. 6 hét múlva jelennek meg.

Amennyiben igényli a *Kulturális Közlönyt*, kérjük, a mellékelt megrendelőlapot szíveskedjen a kiadó címére (Magyar Hivatalos Közlönykiadó, 1085 Budapest, Somogyi Béla utca 6. Fax: 318-6668) kitöltve visszaküldeni. Postafordultával megküldjük a számlát a kért előfizetési időszakra.

M E G R E N D E L Ő L A P

Megrendelem a **Kulturális Közlöny** című lapot példányban, és kérem a következő címre kézbesíteni:

Megrendelő neve:

címe (város/község, irányítószám):

utca, házszám:

Ügymintéző (telefonszám):

Előfizetési díj: fél évre 3864 Ft áfával ☐

egy évre 7728 Ft áfával ☐

Csekket kérek a befizetéshez ☐

Kérjük, a négyzetbe történő X bejelöléssel jelezze az előfizetés időtartamát.

Kelt:

.....

cégszerű aláírás

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

Kormányrendelet felhatalmazása alapján jelenteti meg a Miniszterelnöki Hivatal a Magyar Közlöny mellékleteként a **HIVATALOS ÉRTESÍTŐT**. A lap hetente, szerdánként, tematikus főrészekben hitelesen közli a legfőbb állami, önkormányzati, társadalmi, gazdasági szervek, illetve szervezetek személyi, szervezeti, igazgatási és képzési, valamint az üzleti élet híreit. Térítési díj ellenében közzétesszük a Kincstári Vagyoni Igazgatóság vagyonértékesítési pályázatait, az állami, társadalmi, gazdasági szervezetek, parlamenti pártok, tb-önkormányzatok, kamarák, helyi önkormányzatok egyházak, különböző képviseletek közleményeit. Fizetett hirdetésként — akár színes oldalakon is — helyet kaphatnak az Értesítőben a gazdálkodó szervezetek, egyetemek, alapítványok, de magánszemélyek közérdeklődésre számot tartó közlései is. Őszintén reméljük, hogy a hírek, információk, közlemények egy lapban történő pontos és rendezett formában való közreadásával sikerül hatékonyabbá és eredményesebbé tenni előfizetőink tájékozódását a hivatali és üzleti életben. Az érdeklődők számára egyéb hasznos információkat is nyújt a lap.

A lap előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó 1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6. címén, levélcím: 1394 Budapest 62., Pf. 357; faxszám: 318-6668. 1999. évi éves előfizetési díja: 6384 Ft áfával. Egy példány ára 24 oldalig 140 Ft áfával, utána 8 oldalanként 35 Ft áfával.

A **HIVATALOS ÉRTESÍTŐ** egyes számai megvásárolhatók a Kiadó közlőnyboltjában: 1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6. Tel./fax: 267-2780.

MEGRENDELŐ LAP

Megrendelem a **HIVATALOS ÉRTESÍTŐ** című lapot példányban, és kérem a következő címre kézbesíteni:

A megrendelő neve:

címe (város/község, irányítószám):

utca, házszám:

Az ügyintéző neve, telefonszáma:

Előfizetési díj 1999-ben

fél évre: 3192 Ft áfával ☐

egy évre 6384 Ft áfával ☐

Számlát kérek a befizetéshez ☐

Kérjük, a négyzetbe történő X bejelöléssel jelezze az előfizetés időtartamát.

Keltezés:

.....
cégszerű aláírás

Tisztelt Előfizetők!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a kiadónk terjesztésében levő lapokról előfizetésüket folyamatosan tekintjük. Csak akkor kell változtatást bejelenteniük az 1999. évre vonatkozó előfizetésre, ha a példányszámot, esetleg a címlistát módosítják, vagy új lapraszeretnének előfizetni (pontosszállítási, név- és utcacím-megjelöléssel).

Azesetleges módosítást szíveskedjenek levélben vagy faxon megküldeni.

Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a lapszállításról kizárólag az előfizetési díj beérkezését követően intézkedünk. Fontos, hogy az előfizetési díjakat a megadott 10300002-20377199-70213285 sz. számlára utalják, illetve a kiadó által kiküldött készpénz-átutalási megbízáson fizessék be.

Készpénzes befizetés kizárólag a Közlönyboltban (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6.) lehetséges. (Levél cím: Magyar Hivatalos Közlönykiadó, 1085 Budapest, Somogyi B. u. 6. Fax: 318-6668.)

Az 1999. évi lapárak

Magyar Közlöny	38 304 Ft/év	Nemzeti Kulturális Alapprogram Hírlevele	2 016 Ft/év
Az Alkotmánybíróság Határozatai	8 064 Ft/év	Önkormányzatok Közlönye	2 688 Ft/év
Belügyi Közlöny	10 080 Ft/év	Pénzügyi Közlöny	12 432 Ft/év
Cégek Közlöny	40 656 Ft/év	Pénzügyi Szemle	9 072 Ft/év
Egészségügyi Közlöny	9 744 Ft/év	Ifjúsági és Sport Értesítő	2 016 Ft/év
Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Értesítő	7 056 Ft/év	Statisztikai Közlöny	5 712 Ft/év
Határozatok Tára	9 744 Ft/év	Turisztikai Értesítő	5 040 Ft/év
Hivatalos Értesítő	6 384 Ft/év	Ügyészségi Közlöny	2 688 Ft/év
Igazságügyi Közlöny	6 384 Ft/év	Vízügyi Értesítő	5 376 Ft/év
Ipari és Kereskedelmi Közlöny	10 416 Ft/év	Bányászati Közlöny	2 016 Ft/év
Környezetvédelmi Értesítő	6 048 Ft/év	Légügyi Közlemények	672 Ft/év
Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Értesítő	9 408 Ft/év	Élet és Tudomány	4 368 Ft/év
Kulturális Közlöny (a Művelődési Közlöny jogutódja)	7 728 Ft/év	Ludové Noviny	896 Ft/év
Külgazdasági Értesítő	8 736 Ft/év	Neue Zeitung	1 848 Ft/év
Magyar Közigazgatás	3 696 Ft/év	Természet Világa	2 352 Ft/év
Szociális és Munkaügyi Közlöny	7 056 Ft/év	Valóság	2 688 Ft/év
Oktatási Közlöny (a Művelődési Közlöny jogutódja)	9 408 Ft/év		

Az árak a 12%-os áfát is tartalmazzák.

CD-JOGÁSZ számítógépes jogszabálygyűjtemény, a Magyar Hivatalos Közlönykiadó hivatalos kiadványa

1999. évi éves hatályosítási díjak

Önálló változat	36 000 Ft + 25% áfa	25 munkahelyes hálózati változat	72 000 Ft + 25% áfa
5 munkahelyes hálózati változat	48 000 Ft + 25% áfa	50 munkahelyes hálózati változat	84 000 Ft + 25% áfa
10 munkahelyes hálózati változat	60 000 Ft + 25% áfa	100 munkahelyes hálózati változat	96 000 Ft + 25% áfa

Rendszerbe lépés díjtalan.

Az előfizetők a kiadó online szolgáltatásait kedvezményesen vehetik igénybe.

A **Házi Jogtanácsadó** című lapot kiadja a Házi Jogtanácsadó Könyv- és Lapkiadó Kft. (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.). Éves előfizetési díja 2016 Ft áfával. Előfizetésben megrendelhető: a szerkesztőségben (1101 Budapest, Salgótarjáni út 20.), a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címén, a hírlapkézbesítőknél, vidéken a postahivatalokban, Budapesten a Magyar Posta Rt. HI kerületi ügyfélszolgálati irodáiban, valamint a Hírlapelőfizetési Irodában (1089 Budapest, Orczy tér 1., tel.: 303-3441). A kiadó az előfizetési díj év közbeni emelésének jogát fenntartja.

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a szerkesztőbizottság közreműködésével.

A szerkesztőbizottság elnöke: dr. Bártfai Béla. A szerkesztésért felelős: dr. Müller György. Budapest V., Kossuth tér 1–3.

Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: Nyéki József vezérigazgató.

Szerkesztőségi iroda: Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon/Fax: 266-5096.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál, Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.

Információ: Tel./fax: 317-9999, 266-9290/245, 246 mellék.

Példányonként megvásárolható a kiadó Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. (tel./fax: 267-2780) szám alatti közlönyboltjában.

Éves előfizetési díj: 38 304 Ft. Egy példány ára: 90 Ft 16 oldal terjedelemig, utána + 8 oldalanként + 45 Ft.

A kiadó az előfizetési díj év közbeni emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 0076—2407